

PLA ESPECIAL PROTECCIÓ CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS LA SEU D'URGELL

T.M. DE LA SEU D'URGELL – ALT URGELL

VOLUM II-II:

I-MEMÒRIA

II-CATÀLEG DE BÉNS PTOTEGITS

III – NORMATIVA

IV – ESTUDI ECONÒMIC I FINANCER

V – PLÀNOLS

AUTORS: CARLES GASCÓN i CHOPO
JOAN MARQUET i LACAYA
MARC VIDAL i FARRÉ

Llicenciat en Geografia i Història
Arquitecte
Arquitecte

DATA: DESEMBRE 2015

ÍNDEX	3

II – CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS	5

1.- INTRODUCCIÓ	8
2.- DESCRIPCIÓ DE LES FITXES DEL CATÀLEG	8
3.- INDEX DELS ELEMENTS DEL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC	10
4.- INDEX DELS ELEMENTS DEL PATRIMONI ARQUEOLÒGIC I PALEONTOLÒGIC	14
5.- FITXES DELS ELEMENTS DEL CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS	14

II – CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

1.- INTRODUCCIÓ

2.- DESCRIPCIÓ DE LES FITXES DEL CATÀLEG

3.- INDEX DELS ELEMENTS DEL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

4.- INDEX DELS ELEMENTS DEL PATRIMONI ARQUEOLÒGIC I PALEONTOLÒGIC

5.- FITXES DELS ELEMENTS DEL CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

1.- INTRODUCCIÓ

El Catàleg de Béns Protegits del Terme Municipal de La Seu d'Urgell contempla exclusivament el patrimoni arquitectònic i el patrimoni arqueològic i paleontològic.

En referència al patrimoni arquitectònic;

-El Catàleg s'estructura en tres àmbits físics concrets diferenciats, coincidents amb el naixement, desenvolupament i expansió del municipi:

- Centre Històric
- Castellciutat i Barris
- Eixample

-Les fitxes del Catàleg contemplen tres nivells de protecció, en coherència amb els Precatàleg de béns i elements protegits del Pla General d'Ordenació Urbanística Municipal de La Seu d'Urgell, del Pla de Millora Urbana del Centre Històric i l'Estudi de Recursos Patrimonials Intramurs. Per establir la concòrdia amb les disposicions de la Llei 9/1993, s'estableixen les següents categories de protecció:

- a) Elements catalogats:
  - Béns Culturals d'Interès Nacional (BCIN).
  - Béns Culturals d'Interès Local (BCIL).
- b) Elements inventariats:
  - Elements Inventariats d'interès municipal (EI)

En referència al patrimoni arqueològic i paleontològic;

-El Catàleg també s'estructura en tres àmbits físics concrets diferenciats:

- Centre Històric
- Castellciutat i Barris
- Eixample

-Les fitxes del Catàleg contemplen dues categories de protecció;

- BCIN corresponent al Claustre de la Catedral (per estar inclòs dins del conjunt catedralici)
- Espais de Protecció Arqueològica (EPA) (zones arqueològiques i/o paleontològiques) per a la resta d'elements catalogats.

2.- DESCRIPCIÓ DE LES FITXES DEL CATÀLEG

L'estructura de les fitxes dels béns patrimonials catalogats està basada en la descripció d'un seguit de trets diversos que permeten conèixer les particularitats que els caracteritzen, les seves localitzacions, estats de conservació, la pertinença a algun pre-catàleg, etc.

L'àmplia descripció realitzada per a cada element patrimonial, a través de les seves respectives fitxes, ha de permetre tenir un coneixement exhaustiu de tots els elements patrimonials per tal de poder-los difondre i actuar en els casos que ho requereixien. De la mateixa manera, el fet de pertànyer al catàleg atorga als elements un nivell de protecció suficient com per protegir-los davant possibles amenaces i convertir-los en un recurs.

Les fitxes del Catàleg referents a Béns Culturals d'Interés Nacional i Béns Culturals d'Interés Local contenen els següents apartats;**Nomenclatura;**

A la primera línia de la fitxa, a l'esquerra, s'indica el nom de l'element. A la dreta s'indica el codi assignat (BCIN-BCIL-INV) seguit de l'abreviatura de l'àmbit on s'emplaça (CH: Centre Històric, CB: Castellciutat i Barris, EX: Eixample).

Sota d'aquesta línia primera línia s'indica un "altres denominacions" per al cas que l'element sigui conegut, popularment, amb algun altre nom o sobrenom

Localització;

S'indica l'indret, adreça, coordenades UTM "x" i "y" (en format ED-50) extrems de la topografia a escala de detall 1/1.000 i 1/5.000 del PGOUM, la referència cadastral, la superfície de sòl (segons dades cadastrals) i la titularitat (pública o privada).

Dades Urbanístiques;

S'indica el planejament vigent (PGOUM LSU – PMU C – PMU CH), la classificació i qualificació del sòl on s'emplaça l'element.

Els dos apartats anteriors es completen amb un plànol de localització, en general a escala 1/5.000, i una fotografia de context.

Catalogació;

S'indiquen les dades de la protecció existent (en cas de tenir-ne) i de la protecció que proposa el Catàleg per a l'element.

En l'apartat de protecció existent s'indica la categoria de l'element (BCIN-BCIL-Inventari), la procedència (PGOUM – PMU CH), el número d'inventari (del precatàleg del planejament vigent), el número de registre o catalogació (del departament de cultura), la data de catalogació i un apartat "altres" (altres dades d'interés)

En l'apartat de protecció proposada s'indica el tipus de bé (patrimoni arquitectònic, arqueològic o paleontològic), la categoria (BCIN, BCIL, Inventari) i el nivell de protecció (Integral, Conservació, Parcial, Documental).

Descripció del bé;

S'indiquen dades de l'element referents a estil i època, cronologia, autoria, parcel·la (definició geomètrica), context on s'emplaça l'element, elements que el conformen, l'ús actual i l'original.

Estat de conservació;

Es descriu l'estat exterior respecte a façana, coberta, obertures, jardins i entorn, l'estat interior i l'entorn de protecció.

Àmbit de protecció i objecte;

Es descriuen les raons de catalogació, els elements que es cataloguen o inventarien, i l'entorn de protecció.

Regulació de les intervencions;

S'indiquen els tipus d'intervenció que es poden dur a l'element, segons la descripció concreta de la tipologia d'actuacions descrita a l'articulat normatiu. S'enumeren les actuacions permeses a l'exterior de l'element (façana, coberta, obertures, jardins i entorn), a l'interior, a l'entorn de protecció i es regulen altres intervencions. S'indica també l'ús permès.

Després d'aquest apartat s'inclouen dos imatges corresponents plànol del planejament vigent i ortofotoplànol (a la mateixa escala). En el cas del Centre Històric s'ha emprat el planejament del PGOUM.

Després de les dues imatges s'incorpora un reportatge fotogràfic descriptiu de les parts més importants de l'element.

Informació complementària;

Aquest apartat fa una descripció extensa de l'element així com un recull de dades històriques, complementat amb un bibliografia i observacions. Finalment concreta l'autoria de la fitxa.

En funció de la importància de l'element i disponibilitat d'informació gràfica, l'apartat d'informació complementària es complementa amb planimetria de l'element.

Les fitxes del Catàleg, dels elements inventariats, prescindeixen de l'apartat "àmbit de protecció i objecte" canviant-lo per un apartat anomenat "objecte", on s'exposa la raó de la seva catalogació com a element inventariat. També s'elimina l'apartat de la regulació de les intervencions.

Les fitxes del Catàleg, dels elements arqueològic i paleontològic, respecte l'estructura de les fitxes dels BCIN-BCII, modifiquen els apartats de l'estat de conservació àmbit de protecció i objecte i la regulació d'intervencions, atesa la naturalesa dels elements i atès que són la tipologia d'elements dels quals es disposa de menys dades.

3.- INDEX DELS ELEMENTS DEL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

Desglossats per àmbits, el Catàleg de Béns Protegits compta amb el següent nombre d'elements catalogats i inventariats:

Patrimoni Arquitectònic:

-Centre Històric:	-BCIN	14 elements
	-BCIL	33 elements
	-INVENTARI	15 elements
-Castellciutat i Barris:	-BCIN	3 elements
	-BCIL	5 elements
	-INVENTARI	4 elements
-Eixample:	-BCIN	0 elements
	-BCIL	13 elements
	-INVENTARI	15 elements

Seguidament s'adjunta un llistat on s'estableix la correlació de nomenclatures emprades en els diferents documents de planejament previs al CBP, amb una columna lateral indicació de si la proposta de protecció és "esistent" o "proposada".

01.- ÍNDEX DE BÉNS CULTURALS D'INTERÉS NACIONAL

numeració PGOUM	numeració PMU CH	01.- CENTRE HISTÒRIC (CH)		EXISTENT / PROPOSAT
		numeració CBP	DENOMINACIÓ ELEMENT	
BCIN 01	BCIN 01	BCIN CH 01	Catedral de Santa Maria de la Seu d'Urgell	E
BCIN 05	BCIN 05	BCIN CH 02	El Deganat	E
	BCIL 47	BCIN CH 03	Portal vell d'Andorra	P
BCIL 10	BCIL 10	BCIN CH 04	Església de Sant Miquel	P
		BCIN CH 05	Escuts de la façana dels Antics Jutjats	P
BCIL 19	BCIL 19	BCIN CH 06	Font del Carrer Capdevila	P
		BCIN CH 07	Escut de la façana de Cal Tarragona	P
		BCIN CH 08	Escuts de la façana de Cal Don Llorens	P
		BCIN CH 09	Escuts de la façana de Cal Roger	P
		BCIN CH 10	Escuts de la façana de Ca l'Armenter	P
		BCIN CH 11	Escut de la façana sud de l'Ajuntament	P
		BCIN CH 12	Escuts de la façana de Sant Domenec	P
		BCIN CH 13	Escuts de la façana de Cal Mossèn Andreu	P
		BCIN CH 14	Escuts de la façana de Cal Serrano	P

numeració PGOUM	numeració PMU CH	02.- CASTELLCIUTAT I BARRIS (CB)		EXISTENT / PROPOSAT
		numeració CBP	DENOMINACIÓ ELEMENT	
BCIN 02		BCIN CB 01	Ciudadella de Castellciutat	E
BCIN 03		BCIN CB 02	Castell de Castellciutat	E
BCIN 04		BCIN CB 03	Torre de Solsona	E

numeració PGOUM	numeració PMU CH	03.- EIXAMPLE (EX)		EXISTENT / PROPOSAT
		numeració CBP	DENOMINACIÓ ELEMENT	

Actualment consten declarats o incoats com a BCIN els següents elements:

-BCIN CH 01	Església de Santa Maria	Monument Històric declarat per Decret de 03/06/1936
-BCIN CH 01	El Deganat	Monument Històric declarat segons Reglament 01/08/1980
-BCIN CB 01	Ciudadella de Castellciutat	Monument Històric declarat per Decret de 22/04/1949, BOE 05/05/1949, núm d'inventari: R-I-516484.
-BCIN CB 02	Castell de Ciutat	Monument Històric declarat per Decret de 22/04/1949, BOE 05/05/1949, núm d'inventari: R-I-516484
-BCIN CB 03	Torre de Solsona	Monument Històric declarat per Decret de 22/04/1949, BOE 05/05/1949, núm d'inventari: R-I-516485.

02.- ÍNDEX DE BÉNS CULTURALS D'INTERÉS LOCAL

numeració PGOUM	numeració PMU CH	01.- CENTRE HISTÒRIC (CH)		EXISTENT / PROPOSAT
		numeració CBP	DENOMINACIÓ ELEMENT	
BCIL 01	BCIL 01	BCIL CH 01	Palau Episcopal	E
BCIL 03	BCIL 03	BCIL CH 02	Ajuntament	E
BCIL 04	BCIL 04	BCIL CH 03	Santa Eulàlia	E
BCIL 05	BCIL 05	BCIL CH 04	Cal Mossèn Andreu	E
BCIL 06	BCIL 06	BCIL CH 05	Cal Don Llorens	E
BCIL 07	BCIL 07	BCIL CH 06	Antic Jutjat	E
BCIL 08	BCIL 08	BCIL CH 07	Església de Sant Agustí	E
BCIL 09	BCIL 09	BCIL CH 08	Església de Sant Domènec	E
BCIL 11	BCIL 11	BCIL CH 09	Església de la Pietat	E
BCIL 14	BCIL 14	BCIL CH 10	Mesures de la bladeria	E
BCIL 15	BCIL 15	BCIL CH 11	Cal Moncasi	E
BCIL 16	BCIL 16	BCIL CH 12	Ca L'Armenter	E
BCIL 17	BCIL 17	BCIL CH 13	Claustre de Sant Domènec	E
BCIL 18	BCIL 18	BCIL CH 14	Cal Roger	E
BCIL 20	BCIL 20	BCIL CH 15	Molí de Soldevila	E
BCIL 22	BCIL 22	BCIL CH 16	Cal Mossèn Poldo (Espai Ermengol)	E
BCIL 24	BCIL 24	BCIL CH 17	Cal Patalín	E
BCIL 25	BCIL 25	BCIL CH 18	Hotel Andria	E
BCIL 26	BCIL 26	BCIL CH 19	Església de la Missió	E
BCIL 27	BCIL 27	BCIL CH 20	Antiga Església de la Immaculada	E
BCIL 34	BCIL 34	BCIL CH 21	Capella dels Dolors (Arxiu Diocesà i Capitular)	E
BCIL 37	BCIL 37	BCIL CH 22	Cal Rispa	E
BCIL 39	BCIL 39-48	BCIL CH 23	Cal Tarragona 1 Cal Tarragona 2	E
BCIL 40	BCIL 40	BCIL CH 24	Cal Serrano	E
BCIL 41	BCIL 41	BCIL CH 25	Cal Fiter	E
BCIL 40	BCIL 42	BCIL CH 26	Cal Fornesa	E
	BCIL 49	BCIL CH 27	Cal Calçot	E
	BCIL 46	BCIL CH 28	Cal Llanes	E
		BCIL CH 29	Bigues de cal Pinellet	E
INV 12	INV 12	BCIL CH 30	Cal Mallol (ó Cal Sunyer)	P
		BCIL CH 31	Cal Xampeny (Carrer Major, 18 - Rey Advocats)	P
		BCIL CH 32	Porxos Carrer Canonges	P
		BCIL CH 33	Porxos Carrer Major	P

numeració PGOUM	numeració PMU CH	02.- CASTELLCIUTAT I BARRIS (CB)		EXISTENT / PROPOSAT
		numeració CBP	DENOMINACIÓ ELEMENT	
BCIL 13		BCIL CB 01	Església de Sant Esteve del Pont	E
BCIL 21		BCIL CB 02	Església de Sant Feliu de Castellciutat	E
BCIL 32		BCIL CB 03	Paller de Cal Liberat	E
BCIL 35		BCIL CB 04	Cal Feliuet de Castellciutat	E
		BCIL CB 05	Església de Sant Esteve de les Cases Roges	P

numeració PGOUM	numeració PMU CH	03.- EIXAMPLE (EX)		EXISTENT / PROPOSAT
		numeració CBP	DENOMINACIÓ ELEMENT	
BCIL 02	BCIL 02	BCIL EX 01	Seminari Conciliar	E
BCIL 12		BCIL EX 02	Antic Escorxador	E
BCIL 29	BCIL 29	BCIL EX 03	Torre Alsina - Seu del C.C.A.U.	E
BCIL 30		BCIL EX 04	Cal Molines	E
BCIL 31	BCIL 31	BCIL EX 05	Cal Duró	E
BCIL 33	BCIL 33	BCIL EX 06	Convent de la Sagrada Família	E
INV 14		BCIL EX 07	Església de la Sagrada Família	P
BCIL 44	BCIL 44	BCIL EX 08	Cal Llangort	E
BCIL 45	BCIL 45	BCIL EX 09	Cal Nequí	E
		BCIL EX 10	Cal Sastret	P
		BCIL EX 11	Cal Lechero	P
		BCIL EX 12	Claustre del Valira	P
		BCIL EX 13	Església de Santa Magdalena	P

Actualment consten expressament declarats com a BCIL els següents elements:

-BCIL CH 07	Església de Sant Agustí	2295-03 05 2010
-BCIL CH 08	Església de Sant Doménec	424-07 03 2005
-BCIL CH 20	Antiga Església de la Immaculada	1292-03 03 2003
-BCIL EX 03	Torre Alsina - Seu del C.C.A.U.	1806-08 05 2006

03.- ÍNDEX D'ELEMENTS INVENTARIATS

numeració PGOUM	numeració PMU CH	01.- CENTRE HISTÒRIC (CH)		EXISTENT / PROPOSAT
		numeració CBP	DENOMINACIÓ ELEMENT	
INV 01	INV 01	INV CH01	Hotel Mundial	E
INV 02	INV 02	INV CH02	Enjardinament Claustre de Santa Maria	E
INV 07	INV 07	INV CH03	Ca l'Ambor (Casa de la Perdiu)	E
INV 08	INV 08	INV CH04	Centre Social La Caixa (Llar de Jubilats)	E
BCIL 23	BCIL 23	INV CH05	Cal Benet de Gósol	E
	INV 17	INV CH06	Cal Courer	E
	INV 19	INV CH07	Edifici d'assegurances Estanyol	E
	BCIL 50	INV CH08	Cal Bundancieta	E
	BCIL 61	INV CH09	Cal Pop del Julià	E
	BCIL 64	INV CH10	Cal Morgó	E
	BCIL 65	INV CH11	Cal Sastre Parramon	E
		INV CH12	Antiga rectoria de Sant Ot	P
		INV CH13	Cal Riba (davant de l'antiga rectoria)	P
		INV CH14	Antic Col·legi de les Monges	P
		INV CH15	Cal Lleó	P

numeració PGOUM	numeració PMU CH	02.- CASTELLCIUTAT I BARRIS (CB)		
		numeració CBP	DENOMINACIÓ ELEMENT	
BCIL 36		INV CB 01	Fàbrica de Llanes de Castellciutat	E
BCIL 38		INV CB 02	Cal Tonipal	E
		INV CB 03	Cal Duat	E
		INV CB 04	Central del Pont Vell del Valira	E

numeració PGOUM	numeració PMU CH	03.- EIXAMPLE (EX)		
		numeració CBP	DENOMINACIÓ ELEMENT	
INV 01		INV EX01	Institut Joan Brudieu	E
INV 05		INV EX02	Col·legi La Salle	E
INV 06		INV EX03	Pavellons Militars	E
INV 11		INV EX04	Cal Cusí	E
		INV EX05	Hotel Avenida	P
		INV EX06	Edifici Banc Espanyol de Crèdit	P
		INV EX07	Cal Domenjó	P
		INV EX08	Edifici de la Caixa (Josep Zulueta, 20)	P
		INV EX09	Casa de Sant Ermengol, 49 (de Joan Bergós)	P
		INV EX10	Cooperativa Cadí	P
		INV EX11	Edifici PEUSA	P
		INV EX12	Cal Roig	P
		INV EX13	Passeig Joan Brudieu	P
		INV EX14	Cal Miralles	P
		INV EX15	Façanes nord del C. Sant Ermengol (núm. 2-20)	E

4.- INDEX DELS ELEMENTS DEL PATRIMONI ARQUEOLÒGIC I PALEONTOLÒGIC

El patrimoni Arqueològic i Paleontològic és el menys estudiat i del qual es disposa de menys dades tant a nivell municipal com a nivell dels inventaris existents al Departament de Cultura.

Respecte els elements que apareixen als precatàlegs del Pla General d'Ordenació Urbanística Municipal de La Seu d'Urgell i del Pla de Millora Urbana del Center Històric, el Catàleg de Béns no ha proposat la catalogació de totalitat d'elements.

Desglossats per àmbits, el Catàleg de Béns Protegits compta amb el següent nombre d'elements catalogats i inventariats:

Patrimoni Arqueològic i Paleontològic:

-Centre Històric:	-BCIN	1 elements (Claustre Catedral)
	-EPA	5 elements (tipologia Arqueològica)
-Castellciutat i Barris:	-EPA	4 elements (tipologia Arqueològica)
-Eixample:	-EPA	1 element (tipologia Arqueològica)
	-EPA	2 elements (tipologia Paleontològica)

01.- CENTRE HISTÒRIC (CH)	
numeració CBP	DENOMINACIÓ ELEMENT
PA CH01	Perímetre del Centre Històric de La Seu d'Urgell
PA CH02	Plaça dels Oms
PA CH03	Claustre de la Catedral (Declarat BCIN 3-6-1931)
PA CH04	Plaça del Pati Palau
PA CH05	Santa Eulàlia
PA CH06	Portal de Cal Serrano

02.- CASTELLCIUTAT I BARRIS (CB)	
numeració CBP	DENOMINACIÓ ELEMENT
PA CB01	Turó de Castellciutat
PA CB02	Entorns de l'Església de Sant Feliu de Castellciutat
PA CB03	Entorns de l'Església de Sant Esteve del Pont
PA CB04	Tomba del Barri Sant Pere

03.- EIXAMPLE (EX)	
numeració CBP	DENOMINACIÓ ELEMENT
PA EX01	Antic Cementiri dels Dominics
PP EX01	El Firal
PP EX02	Teuleria del Firal

5.- FITXES DELS ELEMENTS DEL CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CENTRE HISTÒRIC

CASTELLCIUTAT I BARRIS

EIXAMPLE

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CATEDRAL DE SANTA MARIA D'URGELL

BCIN CH01

Altres denominacions: -

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Carrer Santa Maria, 18.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.427
Y: 4.690.855

Ref. Cadastral: 3408003CG7930N0001YZ

Sup. Segons Cadastre: 3.794m²

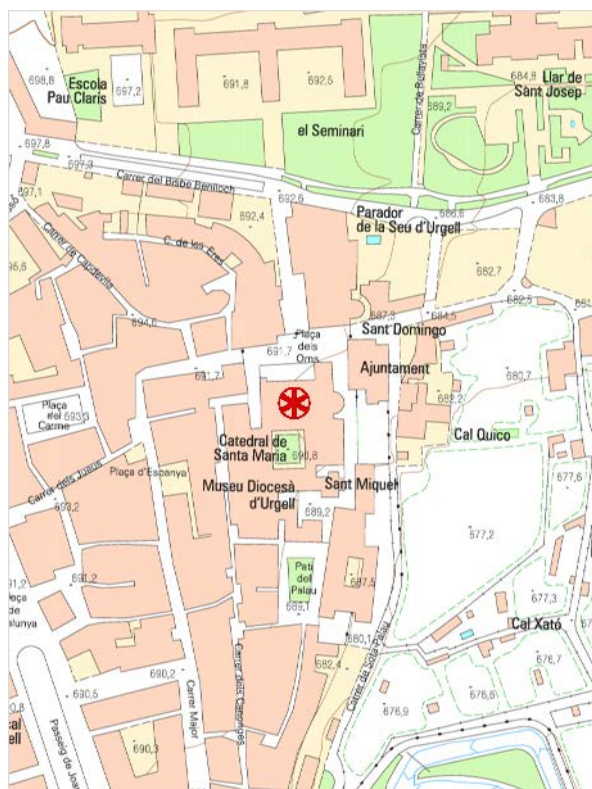
Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: Sistema d'equipaments

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana de ponent.

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: BCIN
Procedència: PGOUM - PMU
Nº inventari: BCIN01
Nº reg/cat: 211-MH
data: 03-06-1931
Altres: -

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic:
Monument històric
Categoria: BCIN
Nivell prot.: Integral

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CATEDRAL DE SANTA MARIA D'URGELL

BCIN CH01

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Romànic, Alta Edat Mitjana, Segle XII.
<i>Cronologia:</i>	1100-1200.
<i>Autoria:</i>	Ramon Lambard, altres desconeguts.
<i>Parcel·la:</i>	Tipologia rectangular
<i>Context:</i>	Edifici exempt situat al centre del nucli històric. Els sectors nord i est limiten amb dues places que permeten una bona perspectiva del conjunt. Al sector meridional s'annexa a antigues construccions de culte i de servei religiós.
<i>Elements:</i>	Formen part del bé la catedral pròpiament dita, temple romànic construït amb carreu granític i de gres vermellós que destaca per la seva magnitud dins del conjunt del casc històric. També formen part del bé els claustres i la sagristia.
<i>Ús actual:</i>	Culte.
<i>Ús original:</i>	Culte.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	En general bo. Sistema de punxes anticoloms agressiu a la vista.
<i>Façanes:</i>	En general bo. Humitats a la façana nord i erosió a la façana occidental.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	En general bo. Un focus situat al Parc del Cadí per il·luminar el monument pertorba la visió de la façana de llevant.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	En general bo

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Principal plasmació de l'arquitectura romànica catalana del segle XII. Representació del poder dels bisbes d'Urgell i de l'Església al Pirineu.
<i>Elements:</i>	Protecció general de l'edifici, tant l'àmbit interior com l'exterior en quant a, volumetria, formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme
<i>Entorn de protecció:</i>	Plaça dels Oms, Parc del Cadí i Carrer de Santa Maria. Edificis adossats de Sant Miquel, la Pietat i el Deganat, que haurien de formar part del mateix conjunt.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, Restauració
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir volum, la formalització arquitectònica, el material, la textura i cromatisme.
<i>Façanes:</i>	Obres de manteniment o conservació i restauració.
<i>Cobertes:</i>	Obres de manteniment o conservació i restauració.
<i>Obertures:</i>	Obres de manteniment o conservació i restauració.
<i>Jardins/entorn:</i>	Obres de manteniment o conservació i restauració. En casos justificats es permetrà la remodelació.
<i>Interior:</i>	Es permeten obres de manteniment o conservació i restauració.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte al monument, i a la seva visualització.
<i>Altres intervencions:</i>	Qualsevol intervenció haurà de ser aprovada pel Departament de Cultura, i en concret, per la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural de Lleida.
<i>Usos permesos:</i>	Religiós.

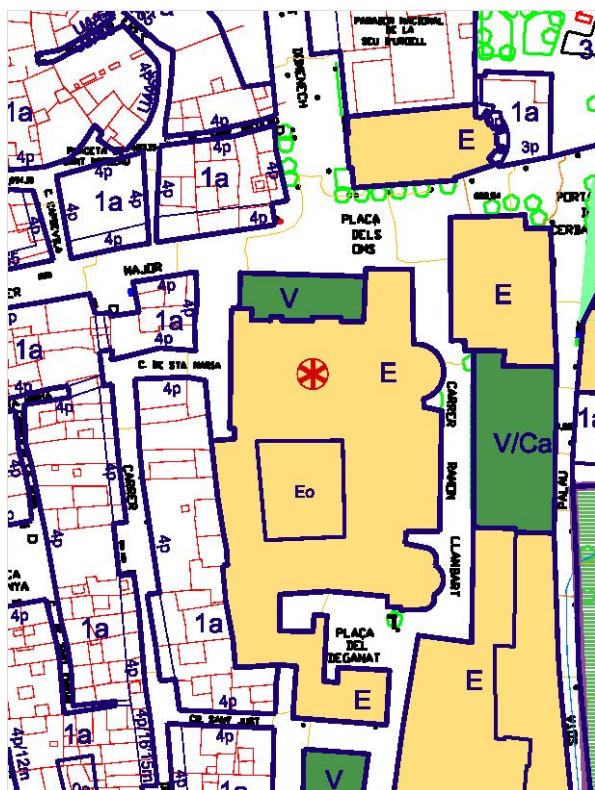
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CATEDRAL DE SANTA MARIA D'URGELL

BCIN CH01

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Fotografia de conjunt vista des de la Plaça dels Oms(2014)

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

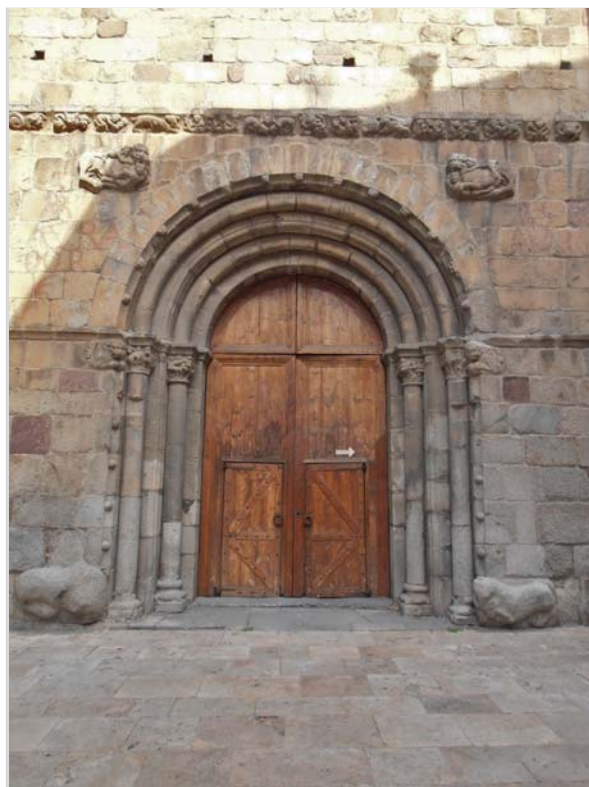
PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CATEDRAL DE SANTA MARIA D'URGELL

BCIN CH01

Façana nord. Torre inacabada façana nord. (2014)

Porta de ponent (2014)

Façana de llevant (2014)

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CATEDRAL DE SANTA MARIA D'URGELL

BCIN CH01

Absis central (2014)

Galeria nord del claustre (2014)

Façana sud vista des del claustre (2014)

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CATEDRAL DE SANTA MARIA D'URGELL

BCIN CH01

Accés claustre des de la catedral. Galeries sud i ponent. (2014)

Nau central i transcepte. (2014)

Torre de ponent (2014)

Ornaments en els carreus (2014)

CATEDRAL DE SANTA MARIA D'URGELL

BCIN CH01

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: El bé a protegir incorpora la catedral de Santa Maria d'Urgell, pròpiament dita, el claustre adossat al sud de l'edifici principal i per l'edifici de la sagristia, adossat al braç meridional del transsepte de la catedral i que tanca els claustres pel sector de llevant.

La catedral de Santa Maria és un gran edifici de planta basilical, amb tres naus capçades a llevant per un notable transsepte d'una sola nau que depassa l'amplada de les naus i que és rematat per dues potents torres inacabades de secció quadrada als extrems. A llevant del transsepte s'obren cinc absis de planta semicircular dels quals només el central, el més ample, és projectat a l'exterior. Aquest s'obre al transsepte a través d'un breu tram absidal i té una petita absidiola al centre embeguda al mur. Els altres absis es disposen a banda i banda de l'absis central i s'obren directament al transsepte, sense cap tram previ. La nau central és la més elevada. És coberta amb volta de canó reforçada per quatre arcs torals. Les naus laterals estan cobertes amb volta de creueria, a raó d'un tram per arc former, i el transsepte és cobert per una volta de canó correguda sense arcs faixons. En la intersecció entre la nau central i la del transsepte es forma un cimbori de base rectangular amb quatre petxines de la qual arrenca una cúpula semiesfèrica reforçada per un nervi de creueria. L'estructura de les naus és formada per pilars de secció cruciforme que arrenquen d'un petit sòcol i que són ornamentats amb boles, una solució ben característica del conjunt que probablement és un recurs per alleugerir el caràcter massiu del conjunt. A la part alta del mur oriental del transsepte s'obre una galeria amb l'accés per les torres extremes, oberta a l'interior del temple a través de finestres geminades, i a l'exterior al sector de sobre de l'absis a través d'una elegantíssima galeria elevada. La façana occidental, flanquejada per dues torres inacabades de secció quadrada a la part baixa i octogonal a la part alta, està organitzada amb tres cossos que es corresponen amb cadascuna de les naus, a cadascun dels quals s'obre una porta d'accés. Es tracta del sector amb una major concentració decorativa, tant escultòrica com arquitectònica, que és culminat per una petita torre de dos pisos amb finestres geminades al nivell inferior i trigèmies al superior, amb un remat emmerletat que respon al moment de la restauració. La nau nord fou realçada en algun moment del segle XV amb la construcció d'un recinte pensat per la defensa que assoleix el nivell de coberta del conjunt i que accentua l'aspecte massís del temple. La decoració escultòrica es concentra en determinats sectors, particularment a la façana de ponent i a les obertures. La façana de llevant, la més reeixida del conjunt, combina sàviament la rotunditat dels volums, la decoració arquitectònica i el joc de clarobscur de les obertures i de la galeria de l'absis. El conjunt és construït amb grans carreus de granit que, en alguns punts concrets, es combinen amb carreus de gres vermellós per donar lloc a un joc cromàtic que és limitat a determinats sectors de la façana occidental i sembla que en algun moment de la construcció s'hauria desestimat aquest sistema decoratiu.

El claustre és un recinte de planta lleugerament trapezoidal adossat a la façana sud del temple catedralici i delimitat per la sagristia, l'església de Sant Miquel, el Deganat i les dependències annexes del Museu Diocesà d'Urgell i l'església de la Pietat. Està format per quatre ales que s'obren a un pati central ajardinat a través de sengles galeries d'arcs de mig punt, tres de les quals, les dels sectors nord, sud i oest, són obra del segle XII, d'estil romànic, i concentren als seus capitells el principal conjunt escultòric de la catedral de la Seu. L'ala est del claustre és la més moderna. Construïda l'any 1603 en relació al nou edifici de la sagristia, té uns arcs amb més llum construïts sense cap mena de decoració escultòrica. Les quatre galeries del claustre estan cobertes per un llosat d'un sol vessant construït sobre un embigat de fusta, el qual escup les aigües cap a l'espai central, ajardinat segons un projecte de l'arquitecte urgellenc Josep Maria Sostres, executat entre 1961 i 1962.

CATEDRAL DE SANTA MARIA D'URGELL

BCIN CH01

El tercer element que configura el conjunt és la sagristia, un edifici de planta rectangular que s'adossa a la façana de llevant del braç meridional del transsepte i es projecta en direcció sud. Cobert amb una volta de canó que sosté un llossat de doble vessant, l'edifici incorpora, de fet, la sagristia i l'antic Arxiu Capitular. A l'àmbit de la sagristia l'edifici té només una planta, que es converteixen en dues a l'àmbit de l'arxiu situat a l'extrem meridional. L'edifici és construït amb carreus de materials i formes similars que els de l'obra romànica i, si bé sabem que una part provenen d'una antiga cantera propera a Arsèguel, és evident que en alguns casos foren reaprofitats carreus d'estructures més antigues. El conjunt, construït a cavall dels segles XVI i XVII, presenta un aspecte massís per la seva façana de llevant, que dóna davant del Parc del Cadí. Només tres finestres quadrangulars amb reixes de ferro forjat, tres espitlleres situades a l'extrem sud i una petita porta situada a una certa alçada amb accés a través d'unes escales matisen aquest aspecte. Pel costat de ponent l'edifici configura el tancament del claustre per aquest sector.

Dades històriques:

Els orígens de la catedral de Santa Maria cal vincular-los amb els mateixos orígens del bisbat d'Urgell. El primer bisbe urgellenc conegut fou Just, la primera evidència del qual com a responsable de la diòcesi data de l'any 531. L'emplaçament de la primitiva catedral del segle VI és un debat que no està tancat, tot i que hi ha més indicis que apuntarien que es trobava en una situació pròxima a l'actual que no pas a Castellciutat, on la situa la historiografia tradicional. En qualsevol cas, la primitiva catedral visigòtica hauria estat destruïda per la ràtzia d'Abd al-Malik, l'any 793, i hauria estat restaurada ja sota domini carolingi. De l'any 819 data una acta de consagració falsa que recull, però, la realitat de la construcció de la catedral carolíngia, segons expressa el bisbe Sisebut l'any 839, de la qual hi ha certa unanimitat en acceptar que es trobaria, aproximadament, en el mateix emplaçament que l'actual.

La catedral carolíngia de la Seu d'Urgell fou renovada pel bisbe Ermengol d'Urgell (1010-1035) el qual va construir una nova catedral de tres naus i capçada a llevant com a part d'un procés destinat a convertir la Seu d'Urgell en un centre religiós de primera categoria, incentivant els pelegrinatges i la vida econòmica de la població, la qual havia passat a jurisdicció episcopal durant els primers anys del seu mandat. Paral·lelament, el bisbe Ermengol, seguint l'exemple d'altres bisbats catalans de l'època, reformà l'any 1010 la canònica de la catedral i els canonges que la composaven, els quals eren els encarregats de vetllar pel culte i les rendes adscrites a la catedral, van conviure d'acord amb una regla renovada que primava la vida en comú i que implicaria, en el seu moment, la construcció d'una sèrie de dependències vinculades a la vida comunitària i articulades per un claustre central.

El bisbe Ot d'Urgell (1095-1122) va emprendre el projecte que culminaria amb la catedral actual. Al·legant l'estat ruïnós de la construcció del seu predecessor Ermengol va reunir prou recursos per emprendre un nou projecte que s'iniciaria cap a 1110 i que es perllongaria al llarg de tot el segle XII. La suficiència dels recursos econòmics per construir la nova catedral queda demostrada amb el fet que es tracta d'un edifici força unitari quant a estil que es va construir al llarg de tota la resta del segle XII. Això fa de la catedral de la Seu d'Urgell la gran empresa constructiva del romànic català del segle XII, amb unes influències italianitzants perceptibles molt particularment a la capçalera, que és la part més reeixida del conjunt. L'any 1175 fou encomanada la construcció de les parts altes del temple i dels tancaments a Ramon Lambard, mestre d'obres de Coll de Nargó, el qual va optar per unes solucions poc brillants en comparació a la resta de la construcció. Paral·lelament també es construïa el claustre, probablement sobre un precedent anterior vinculat a la catedral del bisbe Ermengol.

L'any 1196 la catedral va ser violentament saquejada per les tropes del comte Ramon Roger de Foix, en el context de les lluites pel poder entre els comtes d'Urgell i els seus barons. L'espoli, que va deixar la catedral nua, va acabar amb els recursos econòmics destinats a culminar l'obra i aquesta va quedar

CATEDRAL DE SANTA MARIA D'URGELL

BCIN CH01

interrompuda a les seves parts altes, especialment a les torres, que resten inacabades. En canvi, es desenvolupen aleshores nous tallers d'artesans amb oficis destinats a retornar la catedral en el seu esplendor: pintors, escultors, orfebres i altres executen aleshores les seves obres mestres per tornar a vestir la catedral després del saqueig. L'atac del comte de Foix obliga els urgellencs a fortificar l'aleshores encara vila de la Seu d'Urgell i, en una primera línia de muralles construïda durant el segle XIII, la catedral queda com a reducte fortificat del sector nord-est de la població. Més endavant, amb el nou recinte del segle XIV, quedaria a l'interior de les muralles de l'aleshores ja ciutat.

La continuïtat de la violència armada durant els segles de l'edat moderna obliguen a incorporar nous espais i elements defensius per lluitar contra els bandolers o contra els hugonots. En aquells moments, cap al segle XV o XVI, es construeixen barbacanes i el recinte de la part alta de la nau nord, pensat per resistir un setge. D'altra banda, un major interès per l'urbanisme porta l'any 1555 a enderrocar els edificis que quedaven al davant de la façana occidental per poder contemplar el conjunt en tota la seva integritat. Igualment, la reforma catòlica del segle XVI i l'enriquiment de la litúrgia i de l'expressió de la fe porta a un enriquiment ornamental i a construir nous espais sagrats o a redefinir els antics. En aquest context es construeix la sagristia i també capelles actualment desaparegudes com la de Sant Ermengol o la del Santíssim, i s'accelera la incorporació d'afegits diversos que anirien alterant progressivament l'aspecte del conjunt. En aquest mateix sentit, al segle XVIII es prepara un projecte per substituir la catedral romànica per un nou temple de marcat caire neoclàssic, cosa que no s'arribaria a executar mai en la seva integritat, si bé es realitzaren profundes modificacions a l'anterior mitjançant l'afegit de tot un seguit d'elements neoclàssics de guix.

Cap a principis del segle XX, amb la revalorització de l'arquitectura medieval que s'estava produint per tota Europa des de molt temps enrere, es formulen els primers projectes de restaurar la catedral de la Seu d'Urgell. El projecte que seguiria endavant fou el de Josep Puig i Cadafalch, el cèlebre arquitecte modernista, el qual va proposar retornar la catedral a la seva suposada puresa romànica, mitjançant l'eliminació indiscriminada de tots els afegits posteriors. Val a dir que hi havia altres projectes que planejaven, fins i tot, finalitzar la catedral segons la hipotètica voluntat dels anònims mestres medievals. L'any 1918 es van iniciar les obres de restauració que van despullar l'interior de la catedral no tan sols dels afegits neoclàssics, sinó també de bona part del seu mobiliari, com el famós cadirat gòtic del cor, venut a un magnat nord-americà de la premsa escrita i visitable actualment a una residència californiana. El mobiliari seria substituït per un petit cor de fusta al presbiteri un orgue nou i la tribuna que l'envolta als peus, de marcat regust neoromànic, igual que les reixes de les finestres. A partir de la dècada de 1920 els processos de restauració s'anirien alentint fins a l'esclat de la Guerra Civil.

Amb el conflicte de 1936 a 1939 la catedral va patir el darrer espoli de què se'n té constància. De fet, foren cremats els bancs i altres elements d'importància menor per part dels milicians anarquistes. Després de la guerra, i d'acord amb les possibilitats econòmiques del país, es reprengué l'interès per reformar el temple i les obres per eliminar els afegits externs seguint, a grans trets, el projecte de Puig i Cadafalch, es dugueren a terme en diverses fases des de 1951 sota la direcció de l'arquitecte Alejandro Ferrant. Aquest projecte fou el que li donà a la catedral de la Seu d'Urgell el seu aspecte actual.

*Bibliografia:*AA.DD., *Catalunya Romànica*, VI, Enciclopèdia Catalana, Barcelona 1992.AA.DD., *La catedral de la Seu d'Urgell*, Angle Editorial, Manresa 2000.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CATEDRAL DE SANTA MARIA D'URGELL

BCIN CH01

GASCÓN CHOPO, Carles (en premsa), *La catedral saquejada*, Edicions Salòria, la Seu d'Urgell.

GASCÓN, Carles; OBIOLS, Lluís; ESCUDER, Javier, "La Seu d'Urgell medieval. Una nova proposta d'evolució urbana", *Poblament i societat als Pirineus els darrers dos mil anys*, Universitat de Lleida, Lleida 2014, p. 229-263.

PUIG i CADAVALCH, Josep, *Santa Maria de la Seu d'Urgell*, Tallers d'Arts Gràfiques Henrich i Cia., Barcelona 1918.

SALES CARBONELL, Jordina, *Arqueologia de les seus episcopals tardoantigues al territori català (259-713)*, Societat Catalana d'Arqueologia, Barcelona 2011.

VILLARÓ BOIX, Albert, "Els orígens tardoantics de la ciutat d'Urgell", *Actes del II Congrés Internacional Història dels Pirineus, Girona (1998)*, Centre Associat de la UNED de Girona, Girona 2004, p. 125-132.

Conversa amb Gerardo Broto, Professor d'Història de l'Art Medieval de la Universitat de Girona.

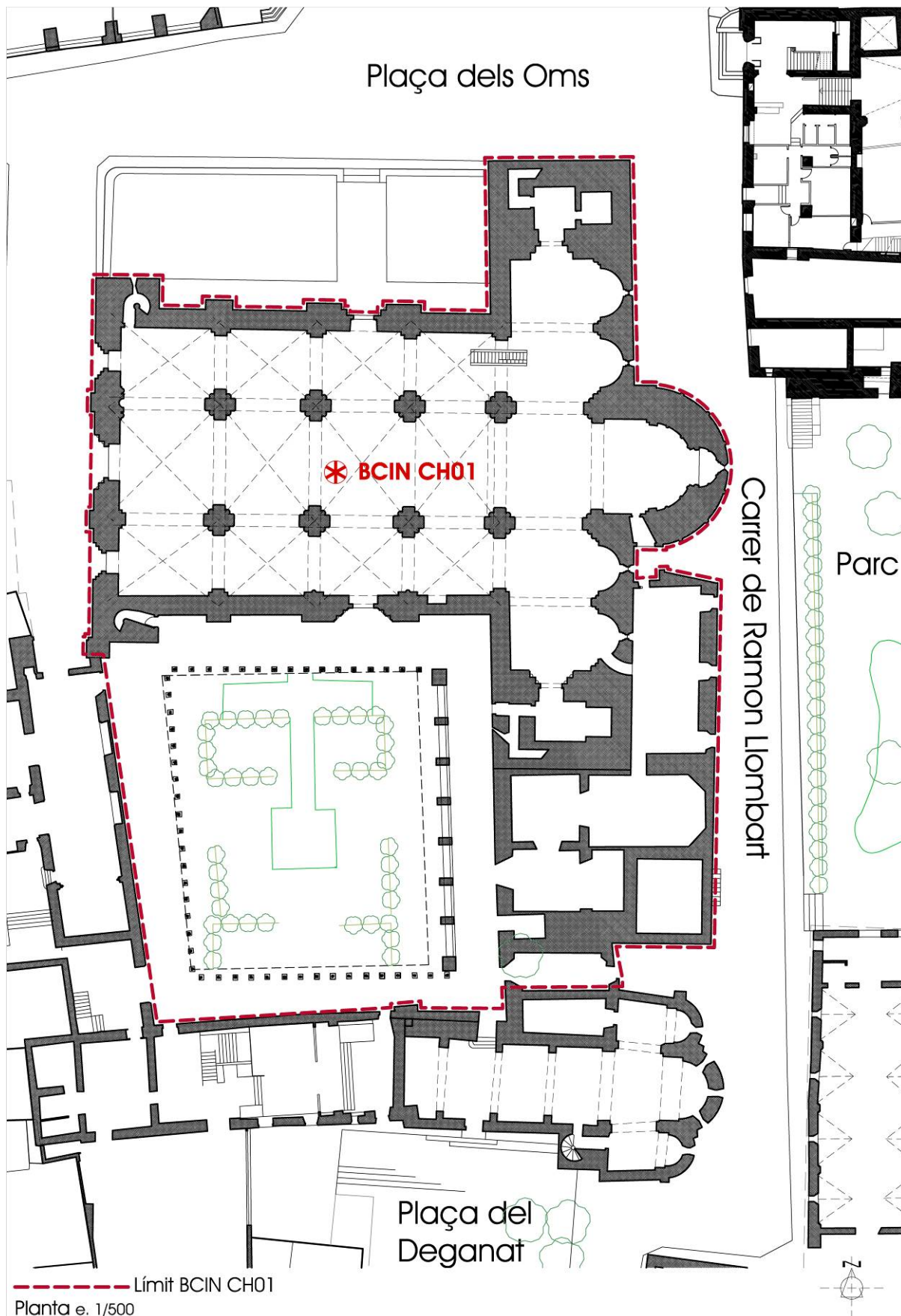
Observacions: ---

Autor: Carles Gascón, Joan Marquet i Marc Vidal

CATEDRAL DE SANTA MARIA D'URGELL

BCIN CH01

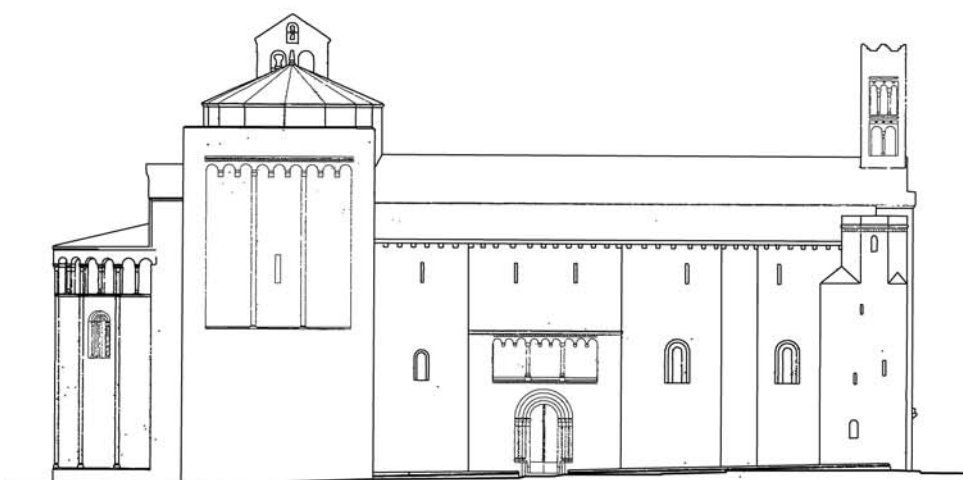

CATEDRAL DE SANTA MARIA D'URGELL

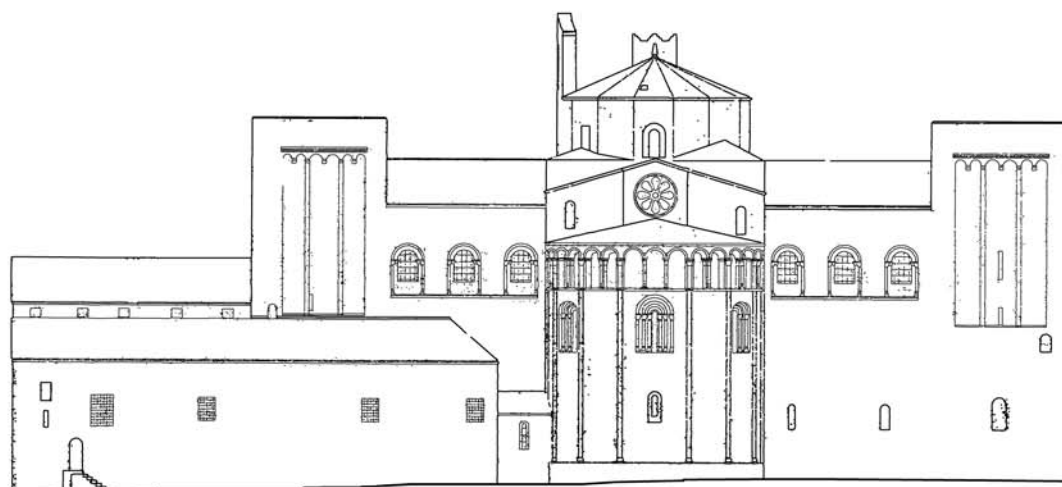
BCIN CH01

Façana Nord

Façana Ponent

Façana Llevant

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

EL DEGANAT

BCIN CH02

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre històric

Adreça: Plaça del Deganat, 3.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.411
Y: 4.690.793

Ref. Cadastral: 3408013CG7930N0001MZ

Sup. Segons Cadastre: 504m²

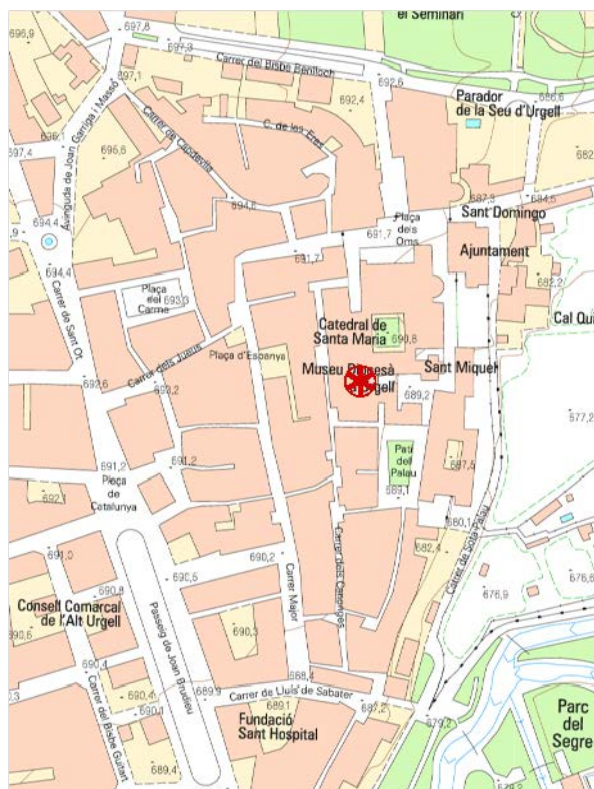
Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: Sistema d'equipaments

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana Plaça del Deganat

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Incoat BCIN
Procedència: PGOUM
Nº inventari: BCIN 05
Nº reg/cat: 397-MH(P)
data: 01/08/1980
Altres: -

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic:
Monument històric
Categoria: BCIN
Nivell prot.: Integral

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

EL DEGANAT

BCIN CH02

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Baixa edat mitjana-Època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	Segle XIV-Segle XX.
<i>Autoria:</i>	Desconegut, Lluís Maria Vidal Arderiu.
<i>Parcel·la:</i>	Poligonal.
<i>Context:</i>	Edifici adossat al claustre de la catedral i annex a l'església de Sant Miquel pel seu extrem de llevant. La façana meridional del conjunt s'obre a la Plaça del Deganat.
<i>Elements:</i>	Conjunt format pel deganat pròpiament dit, que tanca el claustre de la catedral pel sud, l'actual dipòsit del Museu Diocesà i les sales annexes de l'equipament.
<i>Ús actual:</i>	Museu.
<i>Ús original:</i>	Dependències administratives.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	En general Bo

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	És l'espai articulador de l'actual Museu Diocesà d'Urgell, conté gran nombre de peces singulars d'art sacre. Configura el perímetre meridional del conjunt catedralici i té la importància històrica d'haver estat la seu de la Regència d'Urgell.
<i>Elements:</i>	Protecció general de l'edifici, tant en l'àmbit interior com l'exterior, en quant a volumetria, formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme.
<i>Entorn de protecció:</i>	Plaça del Deganat i conjunt catedralici.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració, rehabilitació o millora i remodelació
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum, la formalització arquitectònica, el material, la textura i el cromatisme.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació, restauració,
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació, restauració, rehabilitació o millora.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació, restauració,
<i>Jardins/entorn:</i>	-
<i>Interior:</i>	Manteniment o conservació, restauració, rehabilitació o millora i remodelació
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà la màxima visualització de l'edifici i el màxim respecte al monument.
<i>Altres intervencions:</i>	Qualsevol intervenció haurà de ser aprovada pel Departament de Cultura, i en concret, per la Comissió Territorial de Patrimoni Arquitectònic de Lleida.
<i>Usos permesos:</i>	Les que disposa l'actual PGOUM

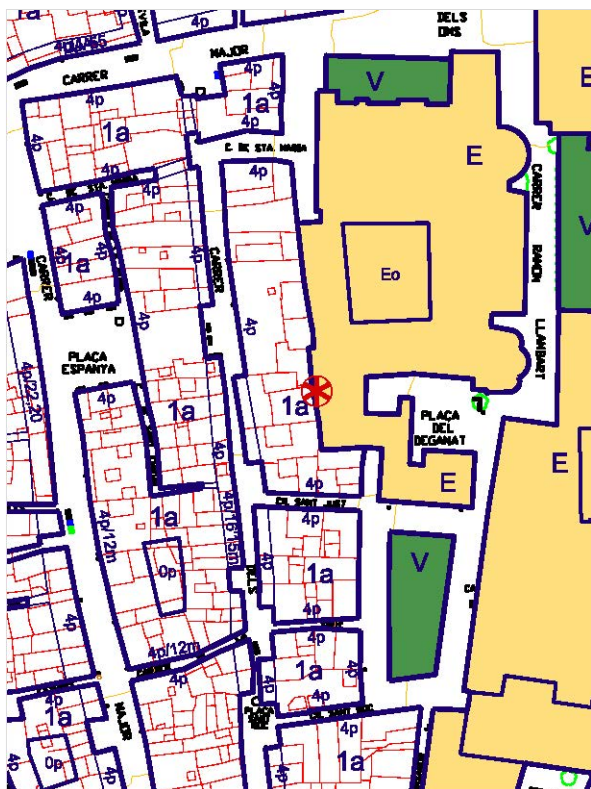
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

EL DEGANAT

BCIN CH02

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E.1/2.000
Font: ICC

Espai entrada. Accés Plaça Deganat (2014)

Façana de vidre (20014)

EL DEGANAT

BCIN CH02

Espai entrada. Accés Claustres (2014)

Façanes (2014)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici de planta rectangular que tanca el claustre de la catedral de la Seu d'Urgell pel seu costat de migdia i que s'adossa a l'església de Sant Miquel pel seu extrem oriental. Es tracta d'una construcció de planta baixa i dos pisos amb una llarga façana que tanca la plaça del Deganat pel nord. S'obre a aquesta plaça a través d'una portada en arc de mig punt amb dovelles, situada a l'extrem oriental d'aquesta façana, i presenta al llarg de les dues plantes, una sèrie de finestres rectangulars, actualment cegades amb planxes de corten microperforades per motius de seguretat. A la façana oposada, la que s'obre al claustre, també presenta finestres d'aquesta mateixa tipologia. El conjunt és cobert per un llosat sostingut per una coberta de fusta a doble vessant. L'extrem oriental de l'edifici configura un espai rectangular a cel obert que funciona com a espai d'entrada al museu pròpiament dit. S'obre a aquest espai una façana de vidre que transparenta la disposició de les dues plantes internes. El parament exterior ha estat repicat i està format per carreus pràcticament informes i amb una disposició irregular. L'interior ha estat notablement alterat per ser adaptat a la seva nova funció de museu.

Annexos a l'edifici del Deganat hi ha el magatzem del Museu, situat a l'angle sud-occidental de l'edifici, el qual aprofita una antiga construcció reformada per aquest ús. Així mateix, presenta uns altres annexos al nord de l'edifici, que l'enllacen amb l'església de la Pietat, que també forma part del museu.

No es pot determinar l'existència d'una voluntat estilística clara en l'edifici antic, per la qual cosa no se li pot atribuir un estil constructiu específic.

Dades històriques:

L'espai que ocupa actualment el Deganat hauria estat originàriament una dependència comunitària del capítol dels canonges de la catedral de la Seu d'Urgell, sense poder-ne determinar la funció. La decadència de la vida comunitària

EL DEGANAT

BCIN CH02

dels canonges de la catedral a partir del segle XIII i la necessitat d'acollir la seu d'una nova entitat administrativa de naturalesa eclesiàstica que, amb el nom de deganat, s'estava implementant a les diferents diòcesis catalanes en substitució dels antics ardiaconats, decidí el futur d'aquell sector de la catedral amb la seva conversió en l'edifici administratiu que havia d'acollir les dependències del nou degà de l'Urgellet. Desconeixem el moment exacte en què es materialitzà la nova funció de l'edifici, però podem aventurar que això es produiria a partir de finals del segle XIII, quan es consolida el nou sistema administratiu a la diòcesi d'Urgell.

L'any 1822 un grup de voluntaris reialistes contraris al règim de monarquia constitucional que s'havia instaurat a Espanya l'any 1820, assaltà la Seu d'Urgell i ocupà el Castell i la Ciutadella. El 14 d'agost d'aquell any van constituir l'anomenada Regència d'Urgell o *Regencia Suprema de España durante la Cautividad de Fernando VII*, que va establir la seva seu al Deganat.

Després d'aquest episodi sonat, el Deganat va caure pràcticament a l'oblit, amagat com quedava per diverses construccions existents aleshores, fins que durant la dècada de 1980 va ser destinat a contenir una part de la col·lecció de l'art sacre del Bisbat d'Urgell. El projecte d'adaptació de l'antic edifici a les modernes instal·lacions museístiques fou encomanat a l'arquitecte Lluís Maria Vidal Arderiu l'any 1983, i culminà l'any 1988, amb la inauguració de la nova ala del museu, segons una proposta que conservava els volums, les obertures i, pretesament, les textures —basant-ho, però, en la pedra vista que difícilment hauria estat pròpia de l'edifici original— i que realçava aquesta part històrica amb l'ús de nous materials com el formigó i el vidre.

Bibliografia:

AA.DD., *La catedral de la Seu d'Urgell*, Angle Editorial, Manresa 2000, p. 106.

SABATÉ i CURULL, Flocel, *El territori de la Catalunya medieval*, Rafael Dalmau, editor, Barcelona 1997, p. 212-214.

VILLARÓ i BOIX, Albert, *Hèrcules i la Ciutat. Un passeig per la història de la Seu*, Caixa de Manresa, Barcelona 1995, p. 164-166.

XAM-MAR i ALONSO, Carme; GRAU i PRAT, Mercè, *L'Alt Urgell. Una visió de conjunt*, vol. II, Centre de Recursos Pedagògics de l'Alt Urgell-Cerdanya, la Seu d'Urgell 2003, p. 229-230.

Observacions:

Autors:

Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

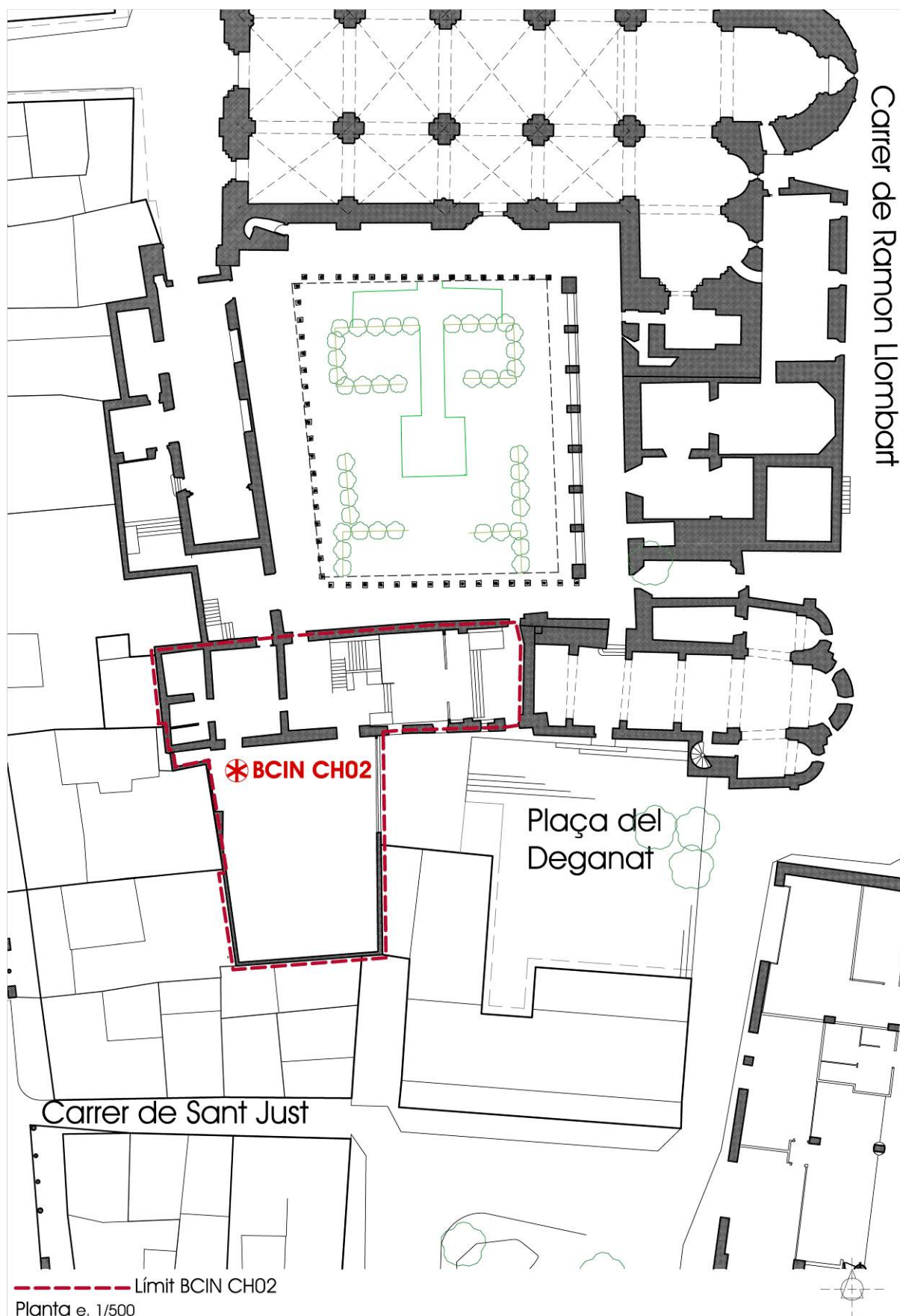
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

EL DEGANAT

BCIN CH02

PORTAL VELL D'ANDORRA

BCIN CH03

Altres denominacions: Cal Cosp

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Carrer Major, 9.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.411
Y: 4.690.866

Ref. Cadastral: 3408706CG7930N0001GZ

Sup. Segons Cadastre: 173m²

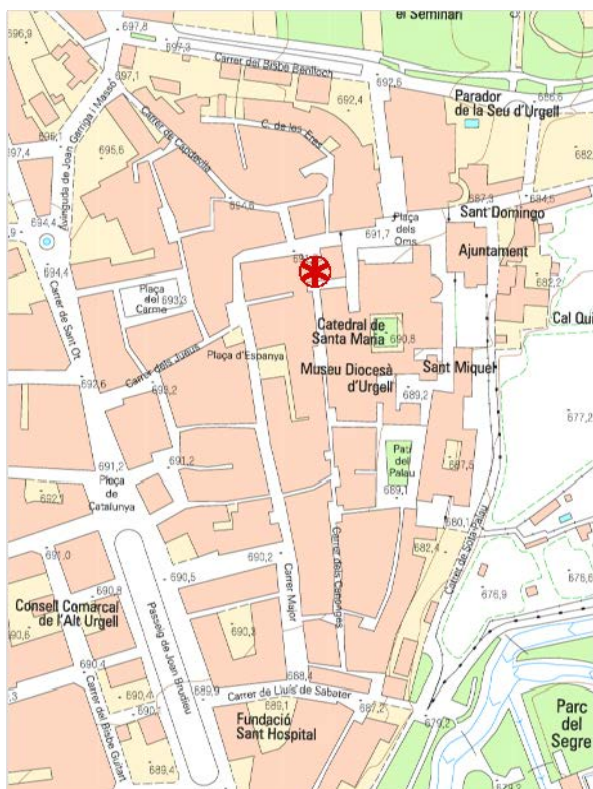
Titularitat: Privat

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 1a. Zona del centre històric de la Seu d'Urgell

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Portal façana Plaça Portal Vell d'Andorra.

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

<i>Categoria:</i>	Cap
<i>Procedència:</i>	PMU Centre Històric
<i>Nº inventari:</i>	BCIL 47
<i>Nº reg/cat:</i>	-
<i>data:</i>	-
<i>Altres:</i>	-

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic:
Monument històric

Categoria: BCIN

Nivell prot.: Integral

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

PORTAL VELL D'ANDORRA

BCIN CH03

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Gòtic, època medieval, baixa edat mitjana.
<i>Cronologia:</i>	Segle XIII.
<i>Autoria:</i>	Desconegut.
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular.
<i>Context:</i>	Accés del carrer Major al carrer dels Canonges, amb façanes a aquestes dues vies principals del barri antic.
<i>Elements:</i>	Portalada en arc ogival sobre la que s'aixeca una antiga torre reconvertida en part d'un edifici residencial, amb tres pisos i golfes.
<i>Ús actual:</i>	Residencial.
<i>Ús original:</i>	Defensiu.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	En general bo

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	La Llei 9/1993, de Patrimoni cultural català protegeix castells i elements fortificats sota la categoria de béns culturals d'interès nacional, d'acord amb la lletra de la legislació estatal anterior.
<i>Elements:</i>	Protecció general de l'edifici, tant en l'àmbit interior com en l'exterior, en quant a formalització arquitectònica, material textura, i cromatisme original..
<i>Entorn de protecció:</i>	Plaça Portal Vell d'Andorra i edificis adossats.

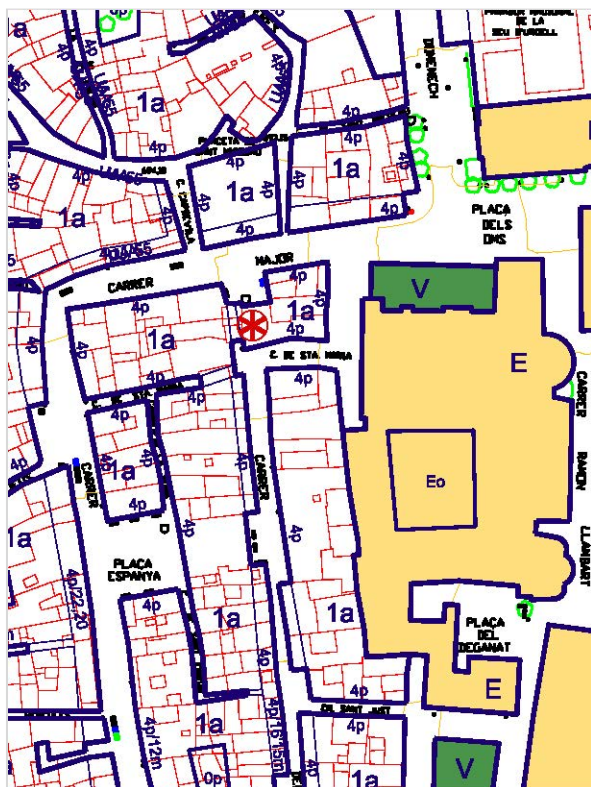
REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració, rehabilitació o millora i remodelació.
<i>Exterior:</i>	Mantenir la formalització arquitectònica, recuperar el material i cromatisme inicial, amagats pel revestiment actual.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació, restauració.
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació, restauració, rehabilitació o millora.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació, restauració, rehabilitació o millora.
<i>Jardins/entorn:</i>	-
<i>Interior:</i>	Manteniment o conservació, restauració, rehabilitació o millora i remodelació.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte al monument i la seva visualització.
<i>Altres intervencions:</i>	Qualsevol intervenció haurà de ser aprovada pel Departament de Cultura, i en concret, per la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural Català.
<i>Usos permesos:</i>	Les que disposa l'actual PGOUM.

PORTAL VELL D'ANDORRA

BCIN CH03

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Arc ogival adovellat. Plaça Portal Vell d'Andorra (2014)

Ampliació cap al Carrer Canonges (2014)

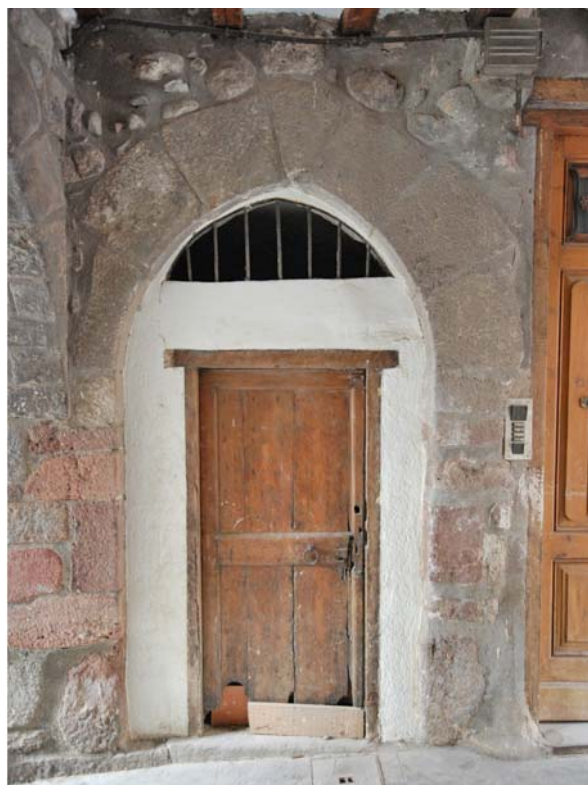

PORTAL VELL D'ANDORRA

BCIN CH03

Porta adovellada interior, situada a llevant (2014)

Porta adovellada interior, situada a ponent(2014)

Arc ogival adovellat. Carrer Canonges (2014)

Balconera balustrada. Arc Rebaixat (2014)

PORTAL VELL D'ANDORRA

BCIN CH03

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Portalada amb dues façanes originals, les quals eren accessibles a través de sengles portes en arc ogival adovellat en murs de carreus més aviat irregulars a cadascuna de les façanes. A sobre del portal s'aixeca una torre actualment poc perceptible arran de l'arrebossat dels seus murs i de la seva conversió en part de l'edifici residencial adossat, així com per la distorsió que crea l'edifici adjacent del Col·legi d'Arquitectes, que assoleix la seva mateixa alçada.

A l'àrea de pas interior de la portalada s'obren altres dues portes adovellades, una en arc de mig punt i l'altra, situada a ponent, també en arc apuntat. Un embigat de fusta cobreix aquest sector i sustenta la solada del pis superior.

En un moment indeterminat, quan la torre hauria perdut la seva funció defensiva en benefici d'un ús residencial, fou ampliat el conjunt en direcció al carrer dels Canonges. En aquest moment s'afegeix un tram més al pas de la planta baixa, obert al carrer dels Canonges a través d'un arc rebaixat construït amb lloses de llicorella. La planta superior de la torre en aquest sector meridional presenta una interessant balconada amb balustrada de fusta tornejada.

Dades històriques: El portal vell d'Andorra va constituir, junt amb la de Soldevila, una de les dues portes d'accés a la ciutat del recinte murallat construït al llarg del segle XIII, just després del saqueig protagonitzat per les tropes del comte Ramon Roger de Foix, cap a 1196. Fins aleshores la Seu d'Urgell havia estat una ciutat òrfena de defenses, confiada en el seu prestigi religiós com a factor de contenció de possibles atacs.

La nova muralla fou una obra de circumstàncies. Tenia una porta a cada extrem del carrer dels Canonges i almenys una part era de tapial, com s'ha evidenciat durant les obres de reforma de la veïna casa de al Cosp dutes a terme durant el 2013. Igualment, el conjunt catedralici era un element actiu de la defensa del conjunt de la població, alguns dels seus barris o ravals quedaven fora i hi havia un fossat que circumdava el recinte pels sectors del nord i de l'oest, coincidint amb el traçat de l'actual carrer Major. A partir de 1360, les noves necessitats bèl·liques que afectaven tota la Corona d'Aragó portarien el rei Pere el Cerimoniós a incentivar la fortificació de les principals viles i ciutats i, en aquell moment, s'iniciarien les obres de la nova muralla baixmedieval que englobaria tot l'antic recinte fortificat del segle XIII i els ravals que n'havien quedat fora. A partir d'aquest moment el portal vell d'Andorra perdria el seu antic ús defensiu.

Bibliografia: GASCÓN, Carles; OBIOLS, Lluís; ESCUDÉ, Javier, "La Seu d'Urgell medieval. Una nova proposta d'evolució urbana", *Poblament i societat als Pirineus els darrers mil anys*, Universitat de Lleida, Lleida 2013, p. 244-249.

Conversa amb Òscar Augé, arqueòleg.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

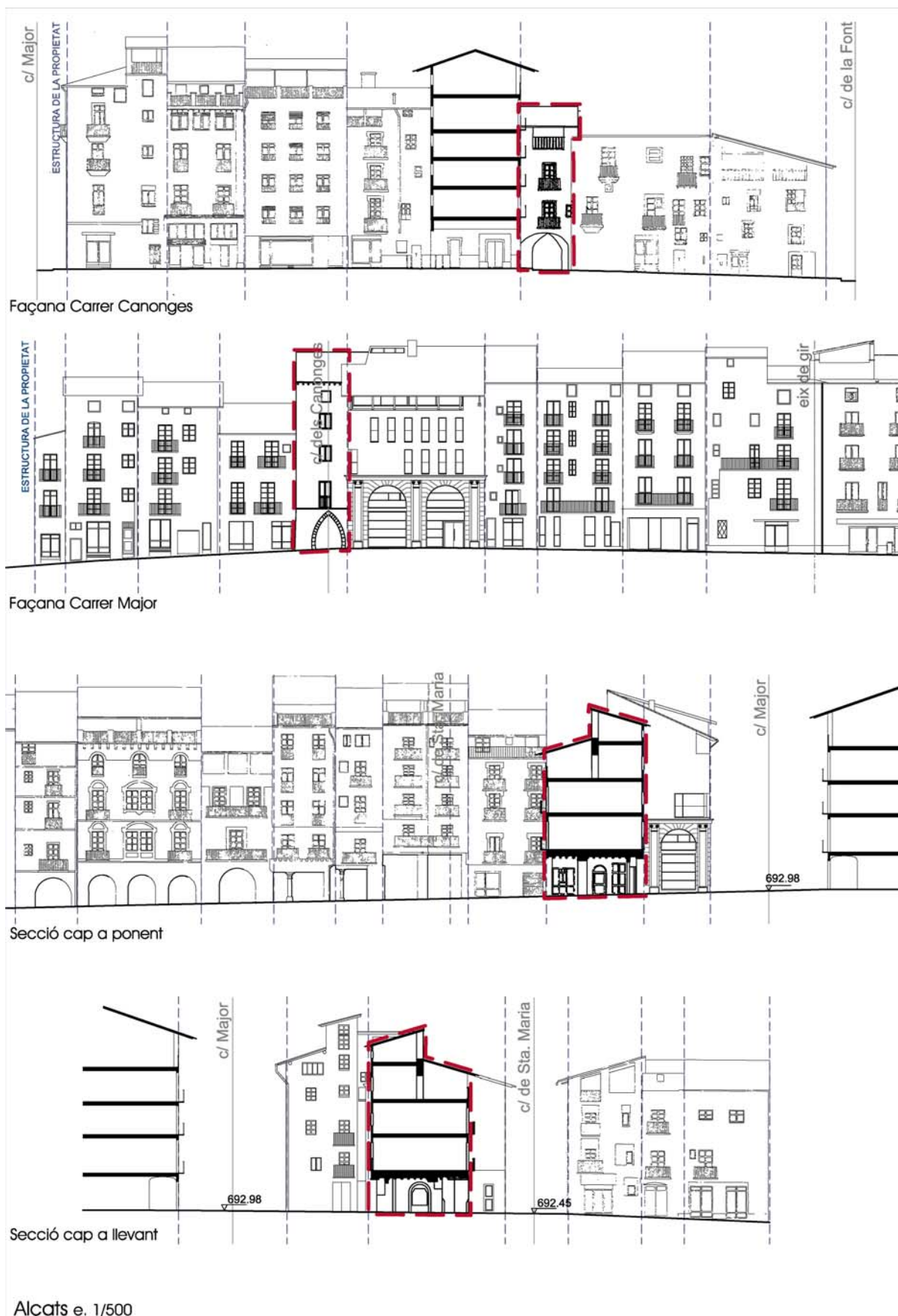
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

PORTAL VELL D'ANDORRA

BCIN CH03

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESGLÉSIA DE SANT MIQUEL

BCIN CH04

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Plaça del Deganat, 4
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.445
Y: 4.690.801

Ref. Cadastral: 3408004CG7930N0001GZ

Sup. Segons Cadastre: 344m²

Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: Sistema d'equipaments

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Cantonada meridional del transepte i absis de llevant

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-BCIL

Procedència: PGOUM - PMU

Nº inventari: BCIL 10

Nº reg/cat: 3657-I

data: 27-11-2002

Altres:

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic:
Monument Històric

Categoria: BCIN

Nivell prot.: Integral

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESGLÉSIA DE SANT MIQUEL

BCIN CH04

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Romànic, Alta Edat Mitjana, Segle XI.
<i>Cronologia:</i>	1010-1040.
<i>Autoria:</i>	Desconeguts, Víctor Caballero.
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular
<i>Context:</i>	Edifici annex al claustre de la catedral de Santa Maria i al Deganat. Les façanes de llevant i de migdia limiten amb el carrer de Ramon Lambard i la plaça del Deganat. Forma part del conjunt catedralici.
<i>Elements:</i>	Edifici d'una sola nau capçat a llevant amb tres absis semicirculars. Presenta una torre adossada de secció quadrangular i ha estat profundament restaurada en època recent.
<i>Ús actual:</i>	Culte, usos patrimonials.
<i>Ús original:</i>	Culte.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	En general bo

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Forma part indissociable del conjunt catedralici. Manifestació singular del romànic llombard del segle XI. Edifici més antic de la Seu d'Urgell.
<i>Elements:</i>	Protecció general de l'edifici, tant en l'àmbit interior com l'exterior en quant a volumetria, formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme.
<i>Entorn de protecció:</i>	Plaça del Deganat, el carrer Ramon Llombard i Parc del Cadí.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum, la formalització arquitectònica, el material, la textura i cromatisme.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació, restauració
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació, restauració
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació, restauració
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	Es permeten obres de manteniment o conservació i restauració.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte al monument, i a la seva visualització
<i>Altres intervencions:</i>	Qualsevol intervenció haurà de ser aprovada pel Departament de Cultura, i en concret, per la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural de Lleida.
<i>Usos permesos:</i>	Religiós.

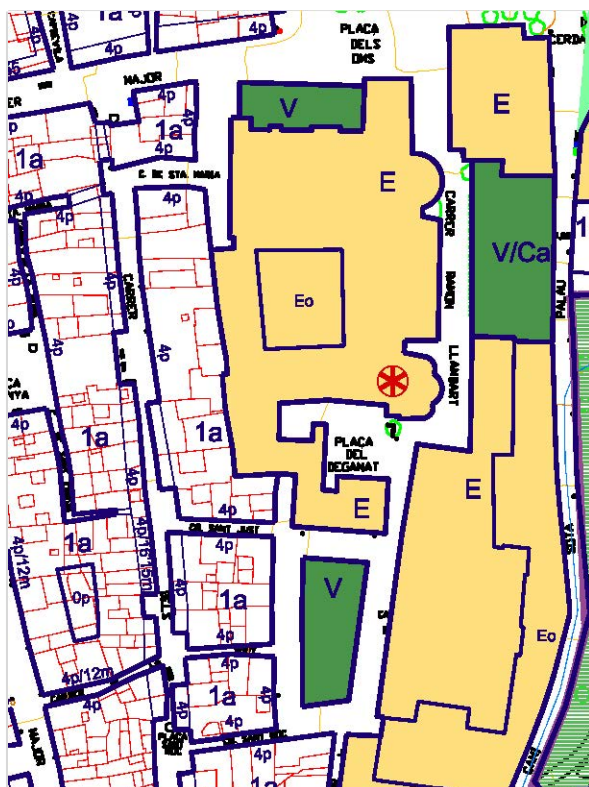
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESGLÉSIA DE SANT MIQUEL

BCIN CH04

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Cantonada formada pel braç nord del transsepte i dues dels tres absis que s'obren a llevant (2014)

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESGLÉSIA DE SANT MIQUEL

BCIN CH04

Campanar de secció quadrangular (2014)

Vistes interiors del transcepte (2014)

Nau central, coberta de fusta sostingut per arcs de diafragma (2014)

ESGLÉSIA DE SANT MIQUEL

BCIN CH04

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Església d'una sola nau capçada a llevant per un transsepte al qual s'obren tres absis de planta semicircular. La nau és coberta per un embigat de fusta sostingut per tres arcs diafragmes apuntats, que responen a una reforma duta a terme en temps del gòtic i que foren tapades posteriorment per una volta de canó tardana.

El transsepte de la capçalera és cobert amb voltes de canó i capçada per tres absis semicirculars, que s'obren a través de curts trams presbiterals. L'absis central és el de majors dimensions, amb el tram presbiteral més profund i presenta tres finestres de doble esqueixada molt esveltes. A les dues absidioles laterals, en canvi només s'obre una finestra de característiques similars. Als extrems dels braços del transsepte també s'obren dues finestres geminades, de les quals la del braç meridional és una reconstrucció mentre que la seva oposada sembla original. Aquest tipus de finestra també el trobem a la part alta del mur nord.

La major part de la superfície dels paraments de l'església es manté llisa, si descartem les motllures construïdes a l'extrem del braç nord del transsepte, ideades en el marc de l'última gran restauració, i la decoració dels tres absis, formada per un fris d'arcuacions cegues sota el ràfec, dividides en sèries de dues per unes lesenes preexistents, però molt refetes en la restauració.

L'aparell original és de petits carreus disposats en filades regulars lligats amb morter de calç. Les arcuacions i les lesenes de l'absis són fetes amb pedra tosca.

A la cantonada formada pel braç meridional del transsepte i l'arrencada de la nau s'aixeca un campanar de torre de secció quadrangular, clarament més tardana que la resta del conjunt romànic, coronada per un pis de campanes amb obertures geminades als quatre vents, de les quals una de les de llevant ha estat tapiada, i rematada per una coberta piramidal amb un penell de ferro forjat. El parament irregular dels seus murs, llevat dels carreus de calcària que configuren les cantonades, diferencien clarament aquesta estructura de la resta del conjunt.

El conjunt fou objecte d'una profunda reforma, sovint qualificada d'excessiva, duta a terme ja entrada la dècada de 1970, que implicà en molts casos una tasca més de reconstrucció que de restauració pròpiament dita. El mur de migdia de la nau fou totalment desmuntat i reconstruït amb una tipologia de parament totalment nova, amb l'obertura d'una porta en arc de mig punt que anteriorment no existia i tres finestres a la part alta d'aquesta mateixa façana. Igualment, en aquest mateix procés, es van reconstruir els elements decoratius de la façana absidal, i també es va idear el remat del braç meridional del transsepte, amb una solució motllurada totalment aliena a l'estil romànic original.

Dades històriques: L'església de Sant Miquel estava dedicada a l'edat mitjana a sant Pere i és possible que ja en fes referència el bisbe Sisebut en el seu testament, redactat l'any 840. En qualsevol cas, però, el temple actual és fruit de la iniciativa constructiva de Sant Ermengol, decidit a renovar l'antic conjunt catedralici i incorporar-hi un conjunt d'esglésies vinculades al temple principal. Des d'aquest punt de vista l'actual església de Sant Miquel seria l'únic element que restaria del conjunt catedralici del segle XI.

L'any 1364, arran de l'enderroc del primitiu convent de Sant Domènec extramurs per motius de seguretat, els frares dominics reben l'antiga església de Sant Miquel per edificar un nou convent, i l'antiga advocació de Sant Miquel, traslladada a l'església de Sant Pere, acabaria imposant-se després d'un llarg període de convivència de totes dues. En aquests moments a cavall dels segles XIV i XV s'hauria renovat tota la coberta de la nau, amb la construcció dels arcs de diafragma per sostenir un embigat de fusta. Durant molt temps l'església de Sant

ESGLÉSIA DE SANT MIQUEL

BCIN CH04

Miquel fou l'església parroquial de tots els barris de la Seu d'Urgell que quedaven per sota de la placeta de Sant Miquel, al carrer dels Canonges.

Cap a la dècada de 1930 l'església ja fou objecte d'algun projecte de reforma que eliminà un absis afegit a l'extrem meridional del mur del transsepte, però la intervenció més profunda en aquest sentit arribà l'any 1971, quan de la mà de l'arquitecte Víctor Caballero s'intervingué a les cobertes als murs de la nau i també a la capçalera.

Bibliografia:

AA.DD., *Catalunya Romànica*, VI, Enciclopèdia Catalana, Barcelona 1992.

AA.DD., *La catedral de la Seu d'Urgell*, Angle Editorial, Manresa 2000.

CARRERO SANTAMARÍA, Eduardo, "La Seu d'Urgell. El último conjunto de iglesias. Liturgia, paisaje urbano y arquitectura", *Anuario de Estudios Medievales*, 40/1 (enero-junio de 2010), p. 251-291.

MIRÓ i TUSET, Climent, *L'Abans. La Seu d'Urgell. Recull Gràfic 1879-1974*, editorial Efadòs, el Papiol 2014.

Observacions:

El Museu Nacional d'Art de Catalunya custodia les antigues pintures murals del segle XII de l'església de Sant Pere, que representen un Crist en Majestat.

Autors:

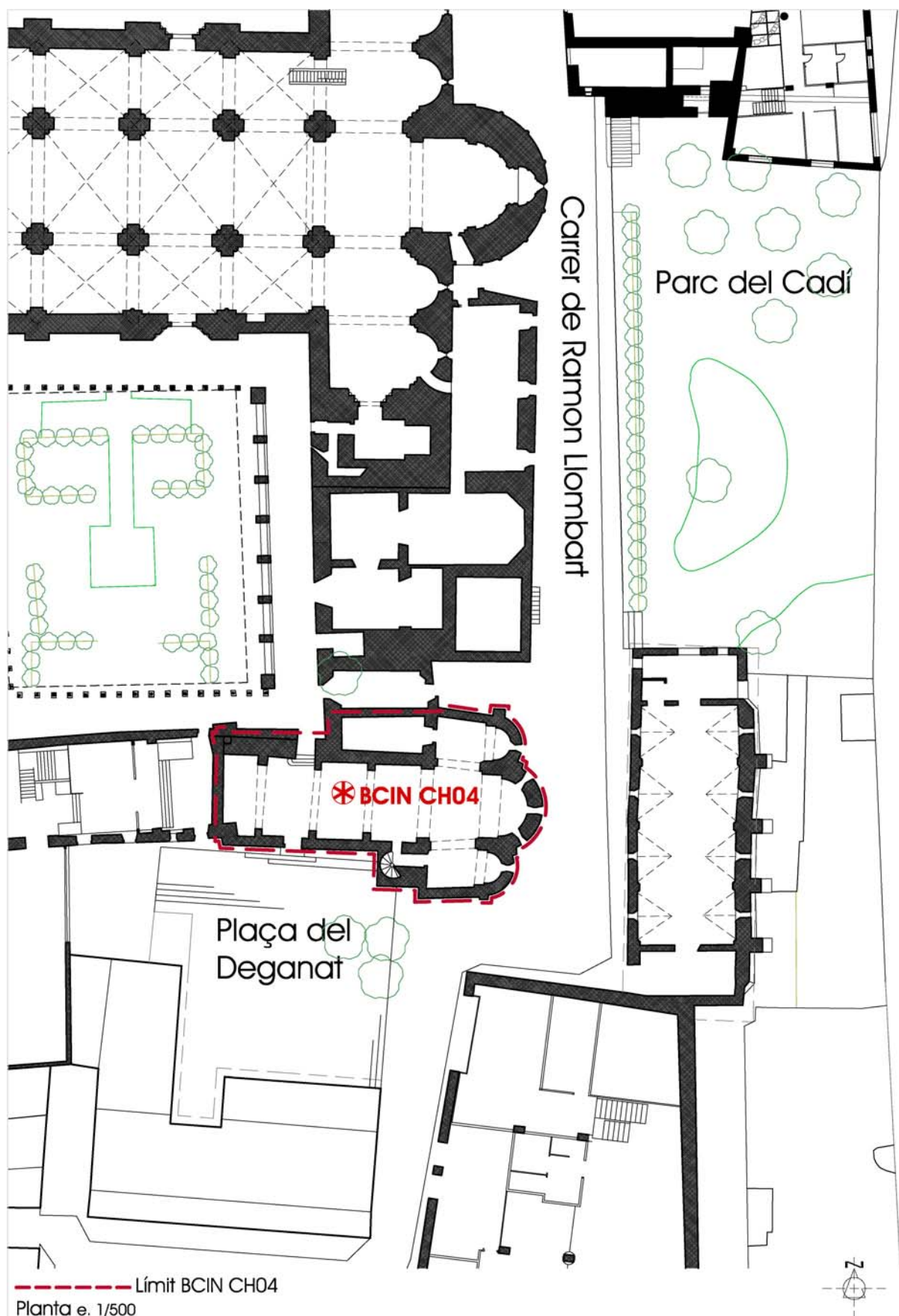
Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

ESGLÉSIA DE SANT MIQUEL

BCIN CH04

ESGLÉSIA DE SANT MIQUEL

BCIN CH04

Façana Plaça del Deganat

Façana C/ Ramon Llombart

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESCUTS DE LA FAÇANA DE L'ANTIC JUTJAT

BCIN CH05

Altres denominacions: -

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Plaça Pati Palau, 6.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.440
Y: 4.690.709

Ref. Cadastral: 3507106CG7930N0001QZ

Sup. Segons Cadastre: 903m²

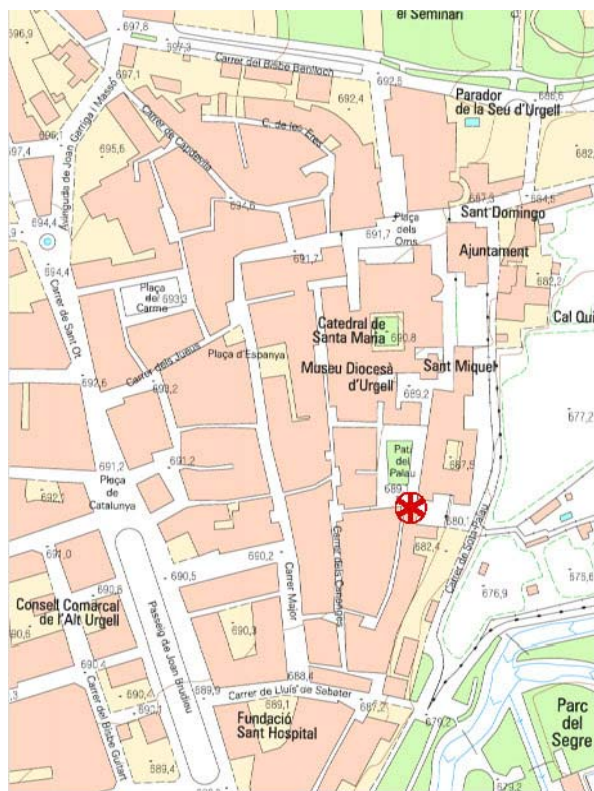
Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: Sistema d'equipaments

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana de l'antic jutjat de La Seu d'Urgell

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Cap
Procedència: -
Nº inventari: -
Nº reg/cat: -
data: -
Altres: -

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: element
Categoria: BCIN
Nivell prot.: Integral

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESCUTS DE LA FAÇANA DE L'ANTIC JUTJAT

BCIN CH05

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Època moderna-contemporània.
<i>Cronologia:</i>	Segles XVIII-XIX
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	---
<i>Context:</i>	Façana nord de l'edifici de l'antic jutjat de la Seu d'Urgell, conegut antigament amb el nom de Casa dels Infants Orfes.
<i>Elements:</i>	Conjunt de quatre escuts esculpits a la façana de l'antic jutjat que inclouen un escut reial de Carles IV, una al·legoria de la justícia, l'escut del bisbe Francisco Antonia de la Dueña y Cisneros i un escut episcopal policromat.
<i>Ús actual:</i>	---
<i>Ús original:</i>	---

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Regular. Erosió als escuts esculpits i pèrdua de superfície pictòrica i brutícia als pintats.
<i>Façanes:</i>	---
<i>Cobertes:</i>	---
<i>Obertures:</i>	---
<i>Jardins/entorn:</i>	---
<i>Interior:</i>	---
<i>Entorn de protecció:</i>	---

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	La Llei 9/1993, de Patrimoni cultural català recull les disposicions de la Llei 16/1985, de Patrimoni històric espanyol la qual recull, a la vegada, el Decret 571/1963, de protecció d'escuts, emblemes, creus de terme i altres similars.
<i>Elements:</i>	Protecció general dels quatre escuts de la façana oberta a la Plaça Pati Palau, en quant a la seva volumetria, formalització arquitectònica, material, la textura i cromatisme, pel seu valor històric, artístic i testimonial.
<i>Entorn de protecció:</i>	Façana de l'antic jutjat, BCIL CH06.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir volum, formalització arquitectònica, el material, la textura i el cromatisme.
<i>Façanes:</i>	S'han de respectar la situació que ocupen en façana.
<i>Cobertes:</i>	-.
<i>Obertures:</i>	-.
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	Serà d'aplicació la regulació que especifiqui la protecció de la façana de l'edifici on s'emplaça (veure BCIL CH06).
<i>Altres intervencions:</i>	Qualsevol intervenció haurà de ser aprovada pel Departament de Cultura, en concret per la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural de Lleida.
<i>Usos permesos:</i>	-.

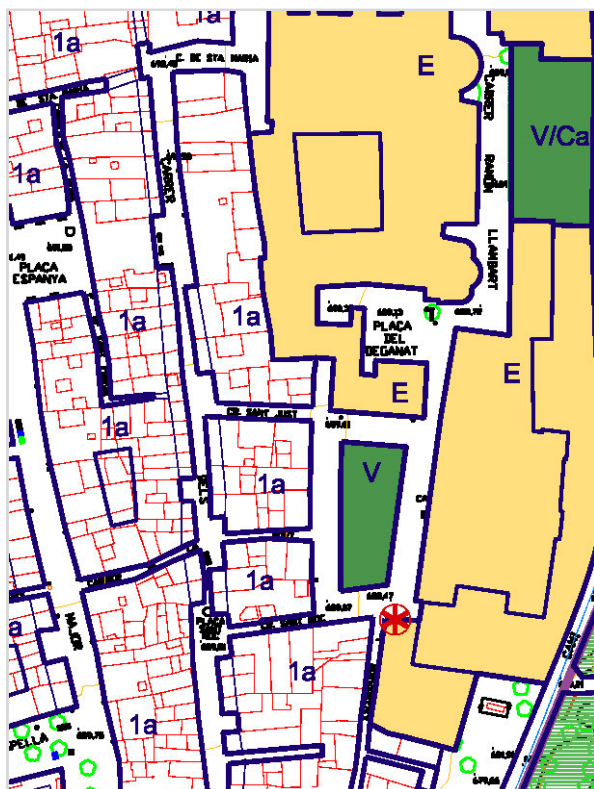
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESCUTS DE LA FAÇANA DE L'ANTIC JUTJAT

BCIN CH05

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Escut Reial de Carles IV (2014)

Escut del Bisbe Francisco Antonio de la Dueña y Cisneros

ESCUTS DE LA FAÇANA DE L'ANTIC JUTJAT

BCIN CH05

Alegoria a la Justícia (2014)

Escut amb Mitra i Bàcul (2014)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Conjunt de quatre escuts aplicats a la façana de la primera planta de l'antic jutjat de la Seu d'Urgell, distribuïts en dos nivells. Al nivell inferior hi ha un escut reial de Carles IV, flanquejat a l'esquerra de l'espectador per un altre escut que conté una alegoria de la justícia com a dona que cavalca un lleó, tocada amb gorra frígia i amb unes balances, i a la dreta per un escut circular, policromat, i amb una mitra i un bàcul al seu interior, contornejat per una inscripció en la qual s'hi pot llegir el següent: "BONVS PASTOR ANIMAM SVAM DAT PRO OVIBVS SVIS". Finalment, al nivell superior, hi ha l'escut del bisbe Francisco Antonio de la Dueña y Cisneros, amb una inscripció que destaca el paper d'aquest bisbe com a promotor d'aquella construcció.

Dades històriques: Tal com indica l'escut de la part superior de la façana, l'edifici que temps a venir acolliria el jutjat de primera instància de la Seu d'Urgell fou construït en temps del bisbe Francisco Antonio de la Dueña y Cisneros y del rei Carles IV, cosa que ens situa entre els anys 1797 i 1808, període en què van coincidir totes dues personalitats en el desenvolupament del seu càrrec. Ignorem quant de temps s'hauria dedicat a aquesta funció de forma ininterrompuda, però l'escut alegòric de la justícia situat a l'esquerra de l'escut reial ens fa pensar que en algun moment del segle XIX ja hauria desenvolupat algun paper en l'exercici de la justícia a la Ciutat de la Seu d'Urgell. Això ens situaria en algun moment posterior a 1834, que és el moment en què es constitueixen els partits judicials a tot Espanya i s'universalitza, alhora que s'homogeneïtza l'exercici de la justícia a tot el territori nacional.

Bibliografia: ---

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

FONT DEL CARRER CAPDEVILA

BCIN CH06

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Carrer Capdevila, 40.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.250
Y: 4.690.991

Ref. Cadastral: --

Sup. Segons Cadastre: --

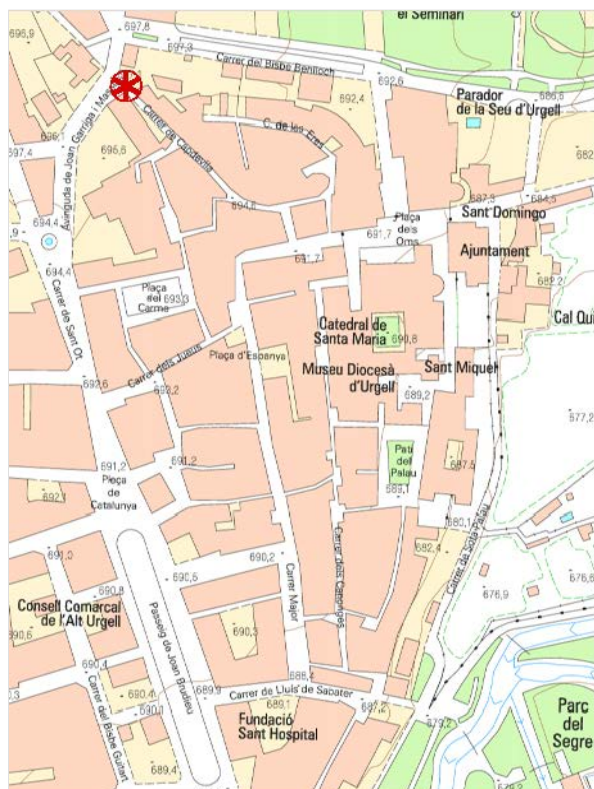
Titularitat: Pública

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: Sistema Viari

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Font del Carrer Capdevila (2014)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-BCIL

Procedència: PGOUM - PMU

Nº inventari: BCIL 19

Nº reg/cat: 3666-I

data: 27/11/2002

Altres: --

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: element

Categoria: BCIN

Nivell prot.: Integral

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

FONT DEL CARRER CAPDEVILA

BCIN CH06

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Estil popular-tradicional, època moderna.
<i>Cronologia:</i>	1611
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	---
<i>Context:</i>	Entrada del carrer Capdevila des de l'avinguda de Joan Garriga i Massó. Encastada al mur de la parcel·la de cal Moncasi.
<i>Elements:</i>	Gravat sobre una làpida de pedra calcària de format rectangular amb l'escut de la ciutat al centre i dos orificis en els quals, en el seu moment, hi havia els canons de dues fonts.
<i>Ús actual:</i>	Font.
<i>Ús original:</i>	Dubtós, làpida commemorativa.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Regular. Desgast evident de la superfície esculpida.
<i>Façanes:</i>	---
<i>Cobertes:</i>	---
<i>Obertures:</i>	---
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	---
<i>Entorn de protecció:</i>	En general bo

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	La Llei 9/1993, de Patrimoni cultural català recull les disposicions de la Llei 16/1985, de Patrimoni històric espanyol la qual recull, a la vegada, el Decret 571/1963, de protecció d'escuts, emblemes, creus de terme i altres similars.
<i>Elements:</i>	Protecció general de l'escut, i en extensió la totalitat de l'element, en quant a la seva volumetria, formalització arquitectònica, material, la textura i cromatisme, pel seu valor històric, artístic i testimonial.
<i>Entorn de protecció:</i>	Façana on es troba l'element.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum, formalització arquitectònica, el material, la textura i el cromatisme.
<i>Façanes:</i>	-.
<i>Cobertes:</i>	-.
<i>Obertures:</i>	-.
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	En cas de substitució de la façana on està emplaçat, el projecte arquitectònic proposarà la seva reubicació.
<i>Altres intervencions:</i>	Qualsevol intervenció haurà de ser aprovada pel Departament de Cultura, en concret, per la Comissió Territorial de patrimoni Cultural de Lleida.
<i>Usos permesos:</i>	-.

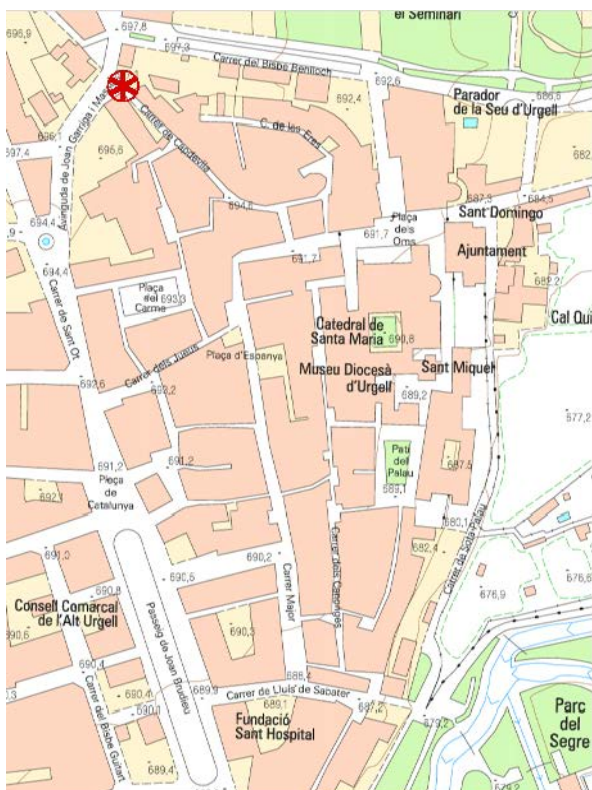
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

FONT DEL CARRER CAPDEVILA

BCIN CH06

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto E. 1/2.000
Font: ICC

Làpida incrustada al mur de Cal Moncasi (2014)

Medalló central de la Mare de Deu (2014)

FONT DEL CARRER CAPDEVILA

BCIN CH06

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Làpida de format rectangular incrustada al mur de la parcel·la de cal Moncasi, a l'entrada del carrer Capdevila des l'avinguda de Joan Garriga i Massó, i amb la superfície bastant desgastada, cosa que dificulta la lectura de les inscripcions que l'acompanyen. Presenta un medalló circular al centre amb un baix relleu de la Mare de Déu amb l'Infant asseguts en un tron, en condició de representants de l'escut heràldic de la Seu d'Urgell. Vorejant el medalló hi ha una inscripció gravada en la qual es pot llegir "SIC CONES PRO[...]IS VRGELLEN". Flankejant la imatge central hi ha dos orificis reforçats per dos cercles metàl·lics on originàriament hi hauria els canons de la font. A la resta de la superfície de la làpida hi ha més inscripcions gravades, en les quals es pot llegir: "ESSENT CONSOLS LOS M[...] MS PERE SELSO VICENS Mº DAMIA [SAL]MVRRI Mº [PE]RE ABEL[LA] [B]ORTH[OMEU] COS[TA] [...] LA ENT OBRA A [...]". A la base de la làpida hi ha un com de pedra amb un petit desguàs.

Dades històriques: És difícil de determinar l'ús original de la làpida que configura la font del carrer Capdevila. No és segur que els orificis que permetien l'expulsió de l'aigua quan funcionava com a font fossin originals, ja que semblen practicats a sobre de les lletres que componen els noms gravats a la seva superfície, per la qual considerem que és com a mínim dubtós que la làpida sempre hagués format part d'una font.

En qualsevol cas, el contingut de la peça, tant l'escut heràldic com les inscripcions, ens posen al davant d'un element commemoratiu del municipi de la Seu d'Urgell, del qual, malauradament, ha desaparegut la data, que probablement es trobaria al marge inferior, massa desgastat actualment per poder-lo interpretar. Amb tot, el coneixement dels quatre cònsols de la ciutat en el moment de ser esculpida ens situa, amb poc marge de dubte, l'any 1611.

En una fotografia de l'any 1907 trobem aquesta làpida a la font de ca l'Andria, situada al capdamunt del passeig. És el testimoni gràfic més antic que coneixem. En algun moment indeterminat, però possiblement coincidint amb la construcció de cal Moncasi l'any 1933, la làpida de la font s'hauria traslladat al seu emplaçament actual, del qual el primer testimoni gràfic el datem de cap a 1950.

Bibliografia: MIRÓ i TUSET, Climent, *L'Abans. La Seu d'Urgell. Recull Gràfic 1879-1974*, editorial Efadòs, el Papiol 2014, p. 104 i 147.

Conversa amb Lluís Obiols, Arxiver municipal de la Seu d'Urgell.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

ESCUT DE LA FAÇANA DE CAL TARRAGONA

BCIN CH07

Altres denominacions: -

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Carrer Major, 24.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.321
Y: 4.690.866

Ref. Cadastral: 3308201CG7930N0001RZ

Sup. Segons Cadastre: 250m²

Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 1a. Zona del centre històric de la Seu d'Urgell

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana de Cal Tarragona

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Cap

Procedència: ---

Nº inventari: ---

N^o req/cat: ---

data: ---

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: element

Categoria: BCIN

Nivell prot.: Integral

ESCUT DE LA FAÇANA DE CAL TARRAGONA

BCIN CH07

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Època moderna.
<i>Cronologia:</i>	Segle XVIII.
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	---
<i>Context:</i>	Situat a la coronació de la porta central de la balconada del primer pis de cal Tarragona, al carrer Major.
<i>Elements:</i>	Escut pintat sobre una motllura de perfil circular.
<i>Ús actual:</i>	---
<i>Ús original:</i>	---

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Regular. Pèrdua de superfície pictòrica i brutícia.
<i>Façanes:</i>	---
<i>Cobertes:</i>	---
<i>Obertures:</i>	---
<i>Jardins/entorn:</i>	---
<i>Interior:</i>	---
<i>Entorn de protecció:</i>	---

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	La Llei 9/1993, de Patrimoni cultural català recull les disposicions de la Llei 16/1985, de Patrimoni històric espanyol la qual recull, a la vegada, el Decret 571/1963, de protecció d'escuts, emblemes, creus de terme i altres similars.
<i>Elements:</i>	Protecció general de l'escut, en quant a la seva volumetria, formalització arquitectònica, material, la textura i cromatisme, pel seu valor històric, artístic i testimonial.
<i>Entorn de protecció:</i>	Façana de Cal Tarragona, veure BCIL CH23

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum, formalització arquitectònica, el material, la textura i el cromatisme.
<i>Façanes:</i>	S'ha de respectar la situació que ocupa en façana.
<i>Cobertes:</i>	-.
<i>Obertures:</i>	-.
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	Serà d'aplicació la regulació que especifiqui la protecció de la façana de l'edifici on s'emplaça (veure BCIL CH23).
<i>Altres intervencions:</i>	Qualsevol intervenció haurà de ser aprovada pel Departament de Cultura, en concret per la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural de Lleida.
<i>Usos permesos:</i>	-.

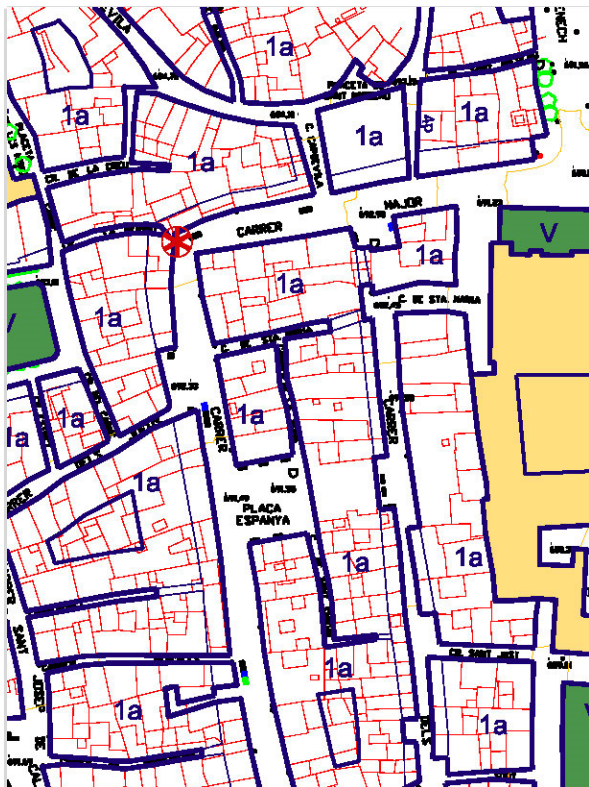
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESCUT DE LA FAÇANA DE CAL TARRAGONA

BCIN CH07

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Balconada del primer pis de Cal Tarragona (2014)

Detall de l'escut (2014)

ESCUT DE LA FAÇANA DE CAL TARRAGONA

BCIN CH07

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Escut policromat sobre una motllura de perfil circular, integrada a la coronació de la porta central de la balconada del primer pis de cal Tarragona, al carrer Major. Es tracta d'un escut partit amb tres aus que recorden a corbs en un camp i un motiu difícil d'interpretar, tot i que recorda a una calavera, a l'altre camp. L'escut és envoltat per una tupida decoració fitomòrfica i coronada amb un elm emplomallat.

Dades històriques: L'escut podria correspondre a la família Gomar, promotora de la casa construïda al segle XVIII.

Bibliografia: VILLARÓ i BOIX, Albert, *Hèrcules i la ciutat. Un passeig per la història de la Seu*, Caixa de Catalunya, Barcelona 1995, p. 146.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

ESCUTS DE LA FAÇANA DE CAL DON LLORENS

BCIN CH08

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Carrer Major, 28.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.321
Y: 4.690.855

Ref. Cadastral: 3308203CG7930N (DH)

Sup. Segons Cadastre: 259m²

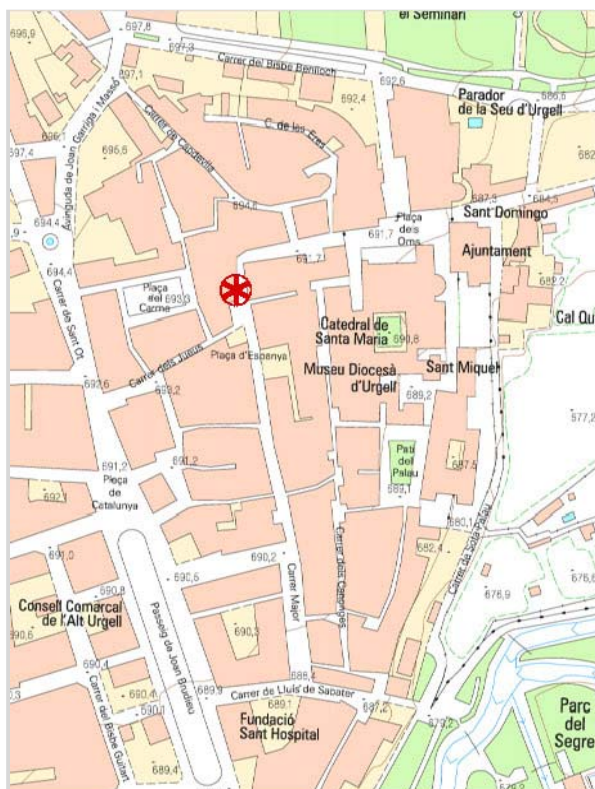
Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 1a. Zona del centre històric de la Seu d'Urgell

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana de Cal Don Llorens

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Cap

Procedència: ---

Nº inventari: ---

N^o req/cat: ---

```
data: ---
```

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: element

Categoria: BCIN

Nivell prot.: Integral

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESCUTS DE LA FAÇANA DE CAL DON LLORENS

BCIN CH08

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Època contemporània
<i>Cronologia:</i>	1897
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	---
<i>Context:</i>	Conjunt de tres escuts esculpits en tres mènsules situades sobre les claus dels tres arcs de la planta baixa de cal Don Llorens.
<i>Elements:</i>	L'escut de l'arc central és el de majors proporcions, amb una graella i una torre. El de l'esquerra de l'espectador és una al·legoria de l'ofici jurídic i el de la dreta simula un pergami amb la data de construcció.
<i>Ús actual:</i>	---
<i>Ús original:</i>	---

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	---
<i>Cobertes:</i>	---
<i>Obertures:</i>	---
<i>Jardins/entorn:</i>	---
<i>Interior:</i>	---
<i>Entorn de protecció:</i>	---

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	La Llei 9/1993, de Patrimoni cultural català recull les disposicions de la Llei 16/1985, de Patrimoni històric espanyol la qual recull, a la vegada, el Decret 571/1963, de protecció d'escuts, emblemes, creus de terme i altres similars.
<i>Elements:</i>	Protecció general dels escuts en quant a la seva volumetria, formalització arquitectònica, mereria, la textura i cromatisme, pel seu valor històric, artístic i testimonial.
<i>Entorn de protecció:</i>	Façana de Cal Don Llorens, veure BCIL CH05

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum, formalització arquitectònica, el material, la textura i el cromatisme.
<i>Façanes:</i>	S'ha de respectar la situació que ocupa en façana.
<i>Cobertes:</i>	-.
<i>Obertures:</i>	-.
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	Serà d'aplicació la regulació que especifiqui la protecció de la façana de l'edifici on s'emplaça (veure BCIL CH05).
<i>Altres intervencions:</i>	Qualsevol intervenció haurà de ser aprovada pel Departament de Cultura, en concret per la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural de Lleida.
<i>Usos permesos:</i>	-.

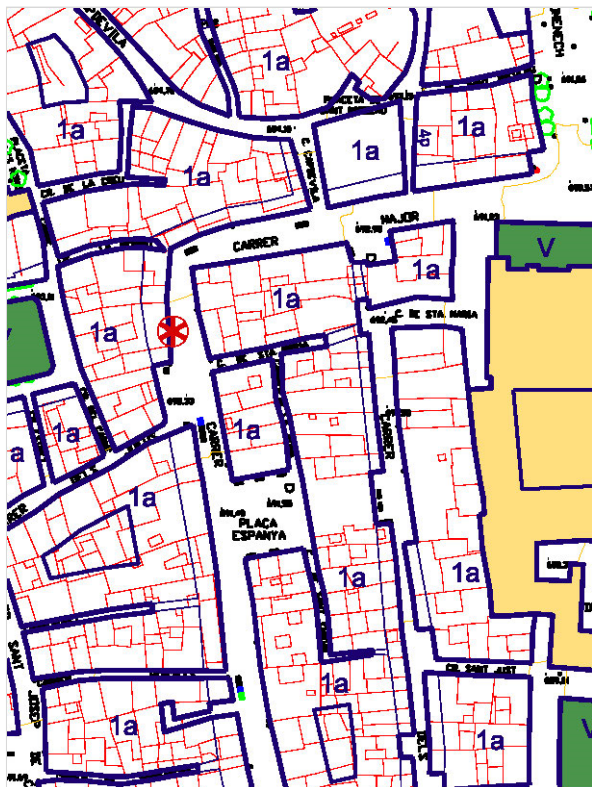
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESCUTS DE LA FAÇANA DE CAL DON LLORENS

BCIN CH08

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Conjunt del tres escuts ens els arcs de planta baixa (2014)

ESCUTS DE LA FAÇANA DE CAL DON LLORENS

BCIN CH08

Escut de l'ofici de jurista (2014)

Escut amb un pergamí amb la data de 1897 (2014)

Arc central amb l'escut de majors proporcions (2014)

Escut central que representa el nom de la Família Llorens

ESCUTS DE LA FAÇANA DE CAL DON LLORENS

BCIN CH08

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Conjunt de tres escuts esculpits en tres mènsules situades a sobre de la clau de cadascun dels tres arcs que configuren la planta baixa de cal Don Llorens. L'escut de majors proporcions, i de fet el pròpiament heràldic, és l'escut central, el qual està partit i presenta una graella representativa del nom de la família, Llorens, i una torre. Corona l'escut un elm emplomallat. L'escut situat a la mènsula de l'esquerra de l'espectador presenta una espasa i unes balances, que són l'alegoria de l'ofici de jurista que exercia el promotor de la construcció de la casa. La mènsula de la dreta de l'espectador simula un pergamí, amb una ploma, amb la data gravada de 1897 en números romans.

Dades històriques: Edifici promogut per la família Don Llorens, una de les més riques de la Seu d'Urgell a finals del segle XIX i principis del segle XX.

Bibliografia: DALMAU i ROBRES, Carles, *Carrer Major de la Seu. Evolució comercial i humana dels darrers 70 anys*, A4 Edicions, Andorra 2011, p. 31.

GALLART, Amadeu, "La Seu d'Urgell 1910-1930. Vint anys pel segle XX", *Salit*, 1 (1991), p. 35.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

ESCUTS DE LA FAÇANA DE CAL ROGER

BCIN CH09

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Carrer dels Canonges, 15
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.387
Y: 4.690.790

Ref. Cadastral: 3408009CG7930N (DH)

Sup. Segons Cadastre: 152m²

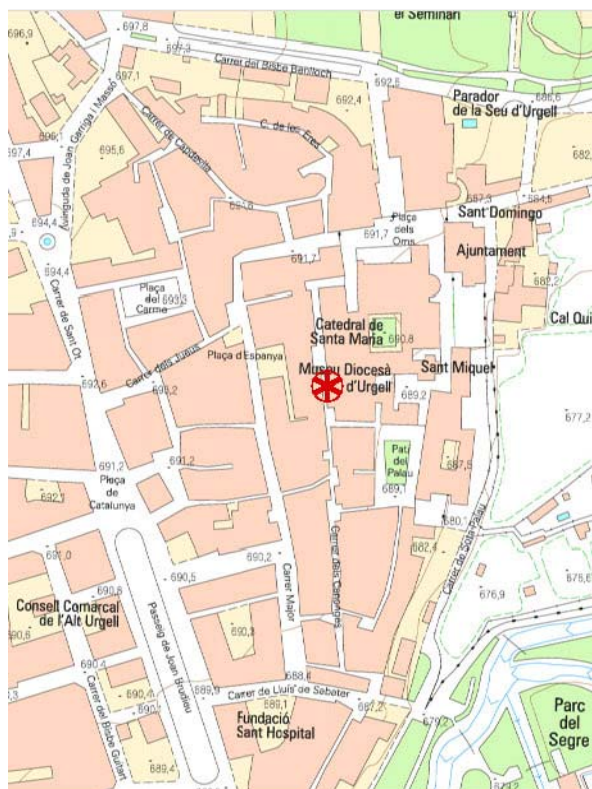
Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 1a. Zona del centre històric de la Seu d'Urgell

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Portalada de Cal Roger

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Cap

Procedència: ---

Nº inventari: ---

N^o req/cat: ---

data: ---

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: element

Categoria: BCIN

Nivell prot.: Integral

ESCUTS DE LA FAÇANA DE CAL ROGER

BCIN CH09

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Època medieval.
<i>Cronologia:</i>	Segle XIV
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	---
<i>Context:</i>	Conjunt de tres escuts esculpits a les arrencades de l'arc i a la clau de la portalada de cal Roger, situada al carrer dels Canonges.
<i>Elements:</i>	Tres escuts en forma de petxina coronada amb una creu.
<i>Ús actual:</i>	---
<i>Ús original:</i>	---

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Regular. Pèrdua parcial de superfície esculpida.
<i>Façanes:</i>	---
<i>Cobertes:</i>	---
<i>Obertures:</i>	---
<i>Jardins/entorn:</i>	---
<i>Interior:</i>	---
<i>Entorn de protecció:</i>	---

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	La Llei 9/1993, de Patrimoni cultural català recull les disposicions de la Llei 16/1985, de Patrimoni històric espanyol la qual recull, a la vegada, el Decret 571/1963, de protecció d'escuts, emblemes, creus de terme i altres similars.
<i>Elements:</i>	Protecció general dels escuts, en quant a la seva volumetria, formalització arquitectònica, material, la textura i cromatisme, pel seu valor històric, artístic i testimonial.
<i>Entorn de protecció:</i>	Façana de Cal Roger, veure BCIL CH14.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum, formalització arquitectònica, el material, la textura i el cromatisme.
<i>Façanes:</i>	S'ha de respectar la situació que ocupa en façana.
<i>Cobertes:</i>	-.
<i>Obertures:</i>	-.
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	Serà d'aplicació la regulació que especifiqui la protecció de la façana de l'edifici on s'emplaça (veure BCIL CH14).
<i>Altres intervencions:</i>	Qualsevol intervenció haurà de ser aprovada pel Departament de Cultura, en concret per la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural de Lleida.
<i>Usos permesos:</i>	-.

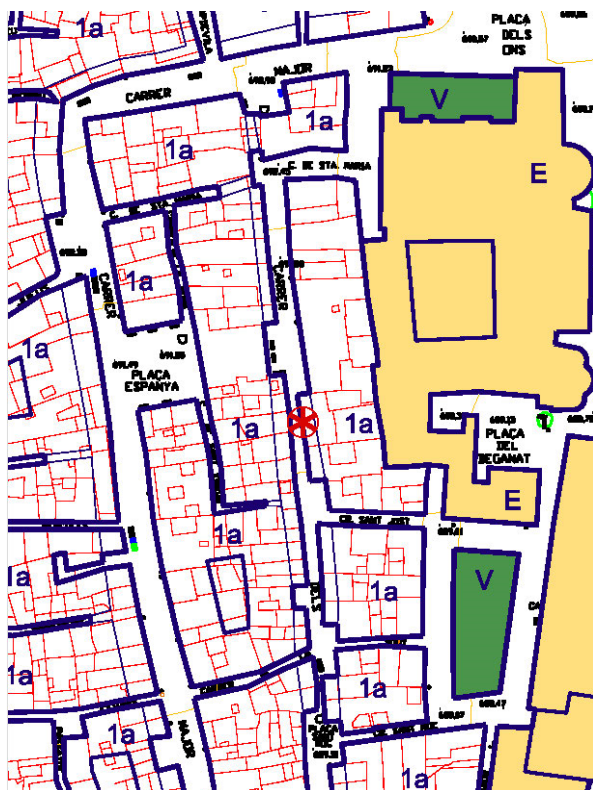
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESCUTS DE LA FAÇANA DE CAL ROGER

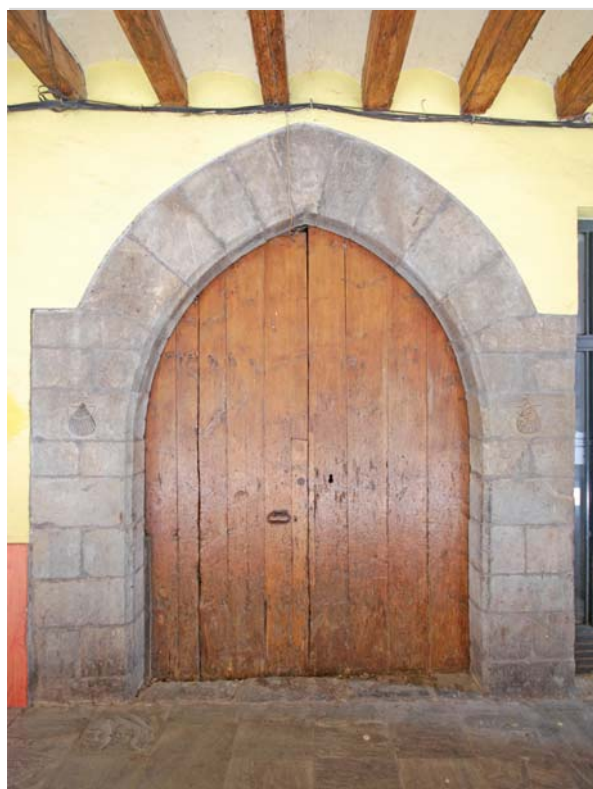
BCIN CH09

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Conjunt de tres escuts situats a l'arc de la portalada (2014)

Escut situat a l clau de l'arc. (2014)

ESCUTS DE LA FAÇANA DE CAL ROGER**BCIN CH09**

Escut situat a l'esquerra de l'espectador (2014)

Escut situat a la dreta de l'espectador (2014)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Conjunt de tres escuts esculpits a les dovelles de l'arrencada i a la de la clau de l'arc ogival que configura la portalada de cal Roger, al carrer dels Canonges. Els tres escuts són idèntics, i presenten una petxina coronada per una creu.

Dades històriques: La presència de les petxines esculpides a la portalada de cal Roger ha identificat popularment aquest immoble amb un hipotètic hospital de pelegrins que hauria funcionat durant algun període indefinit de la baixa edat mitjana i del qual no existeix cap testimoni documental.

Recentment s'ha plantejat una nova hipòtesi que identificaria cal Roger amb una residència episcopal anterior a l'existència del palau, construïda en algun moment del segle XIV. La hipòtesi es basaria en el fet que l'any 1357 és documentada l'existència d'una residència episcopal a la via anomenada aleshores carrer Major, que cal identificar amb l'actual carrer dels Canonges. L'any 1357 era bisbe d'Urgell Hug de Bac (1352-1361) el segell del qual presentava, precisament, una petxina, de manera que, d'acord amb aquesta hipòtesi, les petxines de la façana no farien referència als pelegrins, sinó que seria el blasó de la família del bisbe Hug de Bac, la qual hauria estat esculpida a la seva residència oficial de la mateixa manera.

Bibliografia: GASCÓN, Carles; OBIOLS, Lluís; ESCUDER, Javier, "La Seu d'Urgell medieval. Una nova proposta d'evolució urbana", *Poblament i societat als Pirineus els darrers dos mil anys*, Universitat de Lleida, Lleida 2014, p. 249-253.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

ESCUTS DE LA FAÇANA DE CA L'ARMENTER

BCIN CH10

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Carrer dels Canonges, 19.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.392
Y: 4.690.756

Ref. Cadastral: 3407201CG7930N (DH)

Sup. Segons Cadastre: 184m²

Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 1a. Zona del centre històric de la Seu d'Urgell

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana de Ca l'Armenter

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Cap

Procedència: ---

Nº inventari: ---

N^o req/cat: ---

```
data: ---
```

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: element

Categoria: BCIN

Nivell prot.: Integral

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESCUTS DE LA FAÇANA DE CA L'ARMENTER

BCIN CH10

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Època medieval.
<i>Cronologia:</i>	Segle XIV
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	---
<i>Context:</i>	Escuts situats a cadascuna de les cares dels quatre capitells de la façana del carrer dels Canonges, i a les arrencades de l'arc ogival i coronant la portalada principal del carrer de Sant Just.
<i>Elements:</i>	Escut format per un creixent ajagut gravat sobre la pedra.
<i>Ús actual:</i>	---
<i>Ús original:</i>	---

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	---
<i>Cobertes:</i>	---
<i>Obertures:</i>	---
<i>Jardins/entorn:</i>	---
<i>Interior:</i>	---
<i>Entorn de protecció:</i>	---

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	La Llei 9/1993, de Patrimoni cultural català recull les disposicions de la Llei 16/1985, de Patrimoni històric espanyol la qual recull, a la vegada, el Decret 571/1963, de protecció d'escuts, emblemes, creus de terme i altres similars.
<i>Elements:</i>	Protecció general dels escuts, en quant a la seva volumetria, formalització arquitectònica, material, la textura i cromatisme, pel seu valor històric, artístic i testimonial.
<i>Entorn de protecció:</i>	Façana de Ca l'Armenter, veure BCIL CH12.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum, formalització arquitectònica, el material, la textura i el cromatisme.
<i>Façanes:</i>	S'ha de respectar la situació que ocupa en façana.
<i>Cobertes:</i>	-.
<i>Obertures:</i>	-.
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	Serà d'aplicació la regulació que especifiqui la protecció de la façana de l'edifici on s'emplaça (veure BCIL CH12).
<i>Altres intervencions:</i>	Qualsevol intervenció haurà de ser aprovada pel Departament de Cultura, en concret per la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural de Lleida
<i>Usos permesos:</i>	-.

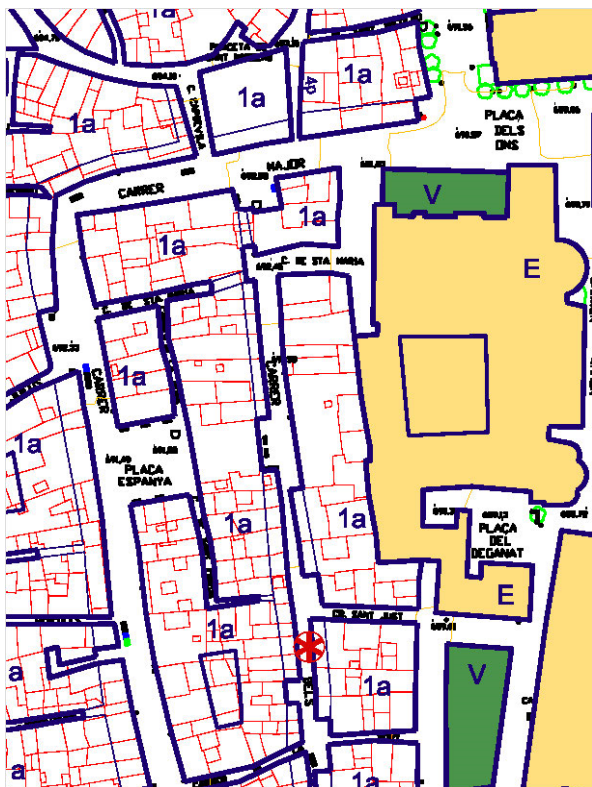
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESCUTS DE LA FAÇANA DE CA L'ARMENTER

BCIN CH10

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

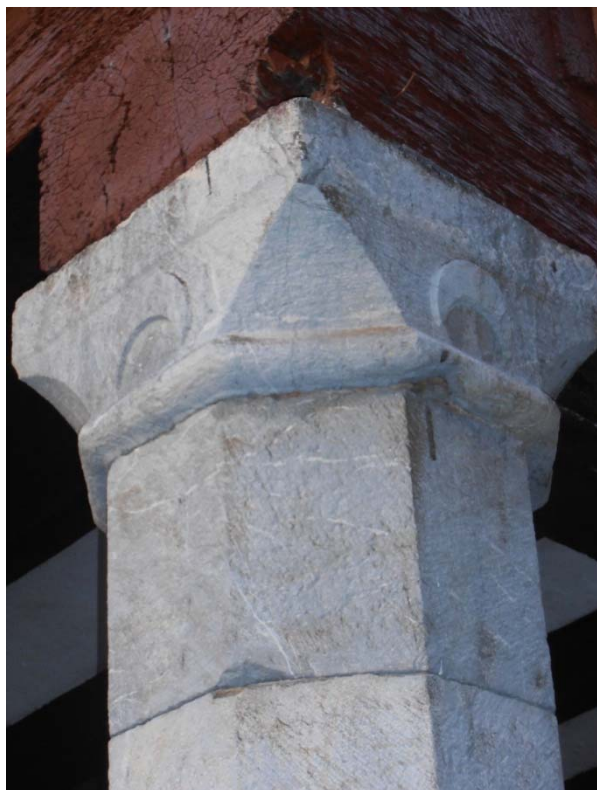
Pilars amb capitells esculpits de la façana del Carrer Canonges (2014)

ESCUTS DE LA FAÇANA DE CA L'ARMENTER

BCIN CH10

Detall lluna creixent en els capitells dels pilars de planta baixa (2014)

Detall en una de les dovelles de l'arc del C/ St. Just (2014)

Detall sobre la clau de l'arc situat al Carrer Sant Just

ESCUTS DE LA FAÇANA DE CA L'ARMENTER**BCIN CH10****INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:**

Descripció de l'element: Escut format per un creixent ajagut que es reproduïx a diverses parts de la façana de l'immoble. El trobem esculpit a cadascuna de les quatre cares dels capitells de la façana del carrer dels Canonges, bé inscrit dins d'un cercle, bé sense aquest element, en alt relleu o en baix relleu. També trobem aquest mateix motiu a la portalada principal de l'immoble al carrer Sant Just. El trobem a les dovelles que configuren les arrencades de l'arc ogival de l'entrada i sobre un carreu situat per sobre de la clau de l'arc. En tots els casos es troba el motiu del creixent inscrit dins d'un escut que, en el cas de l'arrencada dreta de l'arc, des del punt de vista de l'espectador, presenta petits arquets ogivals a les cantonades.

Dades històriques: S'ha plantejat recentment la identificació de l'actual immoble de ca l'Armenter amb l'antiga residència episcopal construïda pel bisbe Pere de Luna (1365-1370), el qual hauria gravat a la façana els emblemes heràldics de la seva família, una nissaga aragonesa amb certs interessos a les terres altes de l'antic comtat d'Urgell.

Bibliografia: GASCÓN, Carles; OBIOLS, Lluís; ESCUDER, Javier, "La Seu d'Urgell medieval. Una nova proposta d'evolució urbana", *Poblament i societat als Pirineus els darrers dos mil anys*, Universitat de Lleida, Lleida 2014, p. 249-253.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESCUT DE LA FAÇANA SUD DE L'AJUNTAMENT

BCIN CH11

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Plaça dels Oms, 1.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.468
Y: 4.690.863

Ref. Cadastral: 3507101CG7930N0001WZ

Sup. Segons Cadastre: 973m²

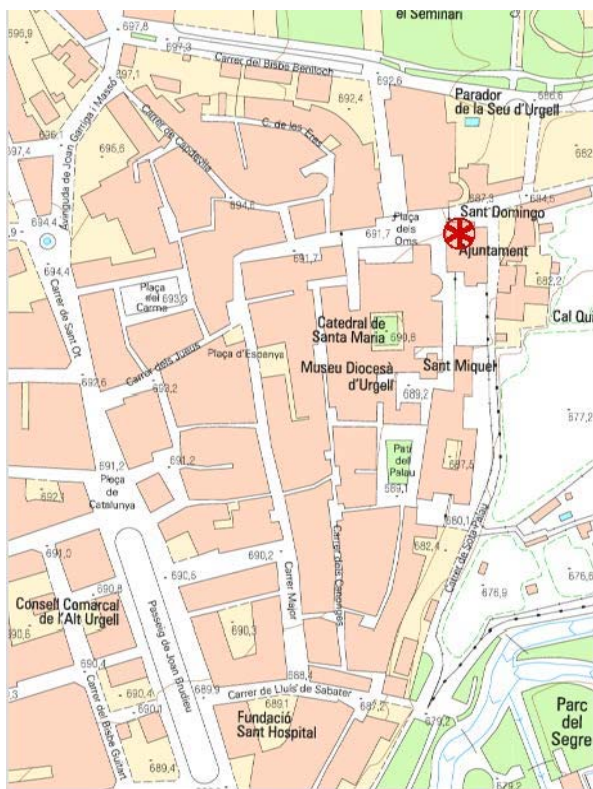
Titularitat: Pública

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: Sistema d'equipaments

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana meridional de l'Ajuntament de La Seu d'Urgell (2015)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Cap

Procedència: ---

Nº inventari: ---

Nº reg/cat: ---

data: ---

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: element

Categoria: BCIN

Nivell prot.: Integral

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESCUT DE LA FAÇANA SUD DE L'AJUNTAMENT

BCIN CH11

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Època moderna
<i>Cronologia:</i>	1591
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	---
<i>Context:</i>	Llinda de la porta de la primera planta de la façana sud de l'ajuntament.
<i>Elements:</i>	Escut creuat per una faixa central horitzontal amb la data de 1591 i una creu de Lorena a la meitat superior.
<i>Ús actual:</i>	---
<i>Ús original:</i>	---

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	---
<i>Cobertes:</i>	---
<i>Obertures:</i>	---
<i>Jardins/entorn:</i>	---
<i>Interior:</i>	---
<i>Entorn de protecció:</i>	---

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	La Llei 9/1993, de Patrimoni cultural català recull les disposicions de la Llei 16/1985, de Patrimoni històric espanyol la qual recull, a la vegada, el Decret 571/1963, de protecció d'escuts, emblemes, creus de terme i altres similars.
<i>Elements:</i>	Protecció general de l'escut, en quant ala seva volumetria, formalització arquitectònica, material, la textura i cromatisme, pel seu valor històric, artístic i testimonial.
<i>Entorn de protecció:</i>	Façana on es situa l'element, veure BCIL CH02

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum, formalització arquitectònica, el material, la textura i el cromatisme.
<i>Façanes:</i>	S'ha de respectar la situació que ocupa en façana.
<i>Cobertes:</i>	-.
<i>Obertures:</i>	-.
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	Serà d'aplicació la regulació que especifiqui la protecció de la façana de l'edifici on s'emplaça (veure BCIL CH02).
<i>Altres intervencions:</i>	Qualsevol intervenció haurà de ser aprovada pel Departament de Cultura, en concret per la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural de Lleida
<i>Usos permesos:</i>	-.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESCUT DE LA FAÇANA SUD DE L'AJUNTAMENT

BCIN CH11

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Llinda de la porta meridional de l'Ajuntament (2014)

Detall de l'escut (2014)

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESCUT DE LA FAÇANA SUD DE L'AJUNTAMENT

BCIN CH11

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Escut esculpit a la llinda de la porta d'accés a la primera planta de l'ajuntament, a la façana sud de l'immoble. Presenta una faixa central amb l'any de 1591 i una creu de Lorena a la meitat superior.

Dades històriques: Podria estar vinculat amb una ampliació de l'ajuntament cap al sud en la data esmentada.

Bibliografia: ---

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

ESCUTS DE LA FAÇANA DE SANT DOMÈNEC

BCIN CH12

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

DADES URBANÍSTIQUES:

Indret: Centre Històric

Adreça: Plaça dels Oms, 3.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.436
Y: 4.690.913

Ref. Cadastral: 3509006CG7930N0001UZ

Sup. Segons Cadastre: 705m²

Titularitat: Privada

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: Sistema d'equipaments

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana accés a l'església de Sant Domènec.

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Cap

Procedència: ---

Nº inventari: ---

N^o req/cat: ---

data: ---

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: element

Categoria: BCIN

Nivell prot.: Integral

ESCUTS DE LA FAÇANA DE SANT DOMÈNEC

BCIN CH12

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Època medieval
<i>Cronologia:</i>	Segle XV.
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	---
<i>Context:</i>	Conjunt de tres escuts esculpits a l'arrencada i a la clau de l'arc ogival de la portalada principal de l'església de Sant Domènec.
<i>Elements:</i>	Escut esculpit amb una campana a l'interior.
<i>Ús actual:</i>	---
<i>Ús original:</i>	---

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	---
<i>Cobertes:</i>	---
<i>Obertures:</i>	---
<i>Jardins/entorn:</i>	---
<i>Interior:</i>	---
<i>Entorn de protecció:</i>	---

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	La Llei 9/1993, de Patrimoni cultural català recull les disposicions de la Llei 16/1985, de Patrimoni històric espanyol la qual recull, a la vegada, el Decret 571/1963, de protecció d'escuts, emblemes, creus de terme i altres similars.
<i>Elements:</i>	Protecció general dels escuts, en quant a la seva volumetria, formalització arquitectònica, material, la textura i cromatisme, pel seu valor històric, artístic i testimonial.
<i>Entorn de protecció:</i>	Església de Sant Domènec, veure BCIL CH08.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum, formalització arquitectònica, el material, la textura i el cromatisme.
<i>Façanes:</i>	S'ha de respectar la situació que ocupa en façana..
<i>Cobertes:</i>	-.
<i>Obertures:</i>	-.
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	Serà d'aplicació la regulació que especifiqui la protecció de la façana de l'edifici on s'emplaça (veure BCIL CH08).
<i>Altres intervencions:</i>	Qualsevol intervenció haurà de ser aprovada pel Departament de Cultura, en concret per la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural de Lleida.
<i>Usos permesos:</i>	-.

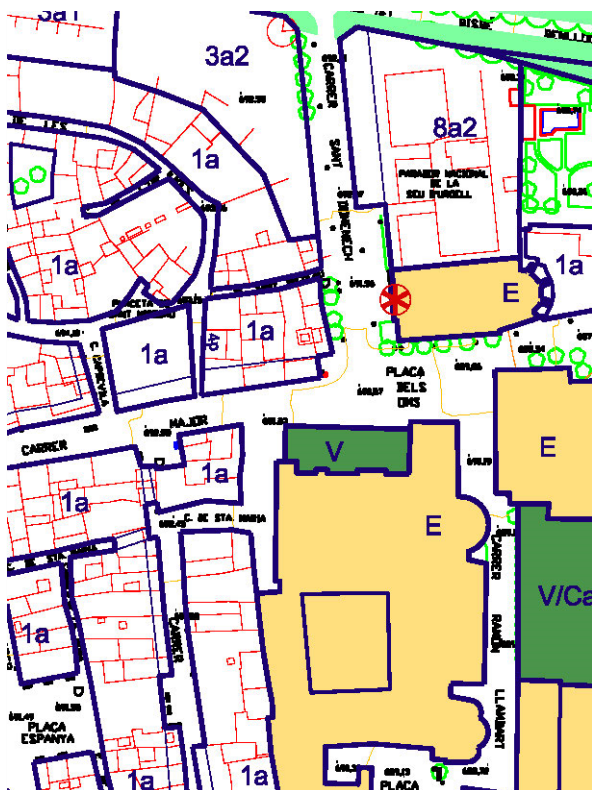
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESCUTS DE LA FAÇANA DE SANT DOMÈNEC

BCIN CH12

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Portalada d'accés a l'església de Sant Domènec (2014)

Detall en la clau de l'arc (2014)

ESCUTS DE LA FAÇANA DE SANT DOMÈNEC

BCIN CH12

Detalls en les dovelles de l'arrencada de l'arc (2014)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Conjunt de tres escuts esculpits a les dovelles de l'arrencada i de la clau de l'arc ogival de la portalada d'accés a l'església de Sant Domènec. Els tres escuts presenten el mateix motiu d'una campana.

Dades històriques: L'actual església de Sant Domènec es va començar a edificar l'any 1409, arran de la destrucció, l'any 1364, del convent anterior per motius de seguretat en la defensa de la població. No s'ha pogut determinar la pertinença dels escuts de la façana occidental.

Bibliografia: MARQUÈS, Benigne, "Els pergamins del convent dels dominics de la Seu d'Urgell (1257-1574)", *Urgellia*, 17 (2008-2010), p. 441-570.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESCUT DE LA FAÇANA DE CAL MOSSÈN ANDREU

BCIN CH13

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Plaça de l'Església, 1.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.346
Y: 4.690.815

Ref. Cadastral: 3308404CG7930N (DH)

Sup. Segons Cadastre: 114m²

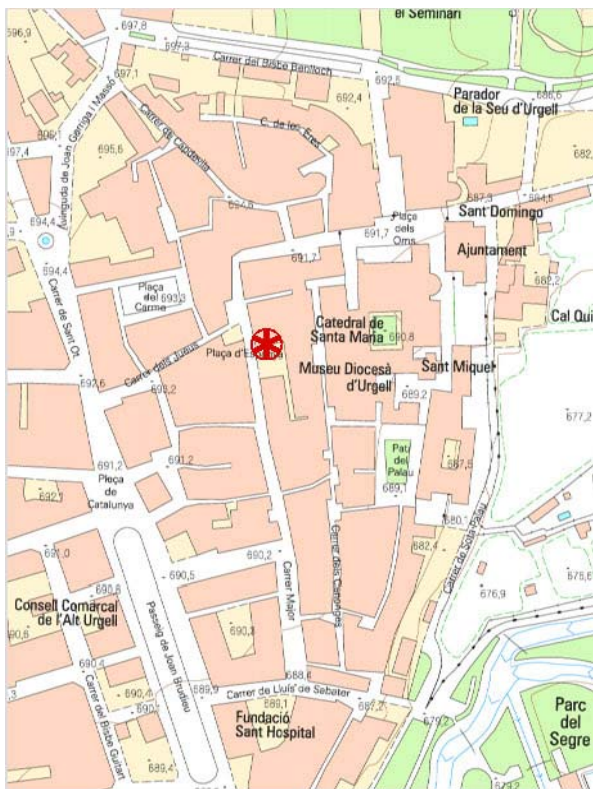
Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 1a. Zona del centre històric
de la Seu d'Urgell

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana de Cal Mossèn Andreu

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Cap

Procedència: ---

Nº inventari: ---

Nº reg/cat: ---

data: ---

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: element

Categoria: BCIN

Nivell prot.: Integral

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESCUT DE LA FAÇANA DE CAL MOSSÈN ANDREU

BCIN CH13

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	1931
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	---
<i>Context:</i>	Escut incorporat a la façana de cal Mossèn Andreu oberta a la plaça Patalín, a la seva part alta.
<i>Elements:</i>	Escut esculpit representatiu de la la Caja de Pensiones para la Vejez y de Ahorros.
<i>Ús actual:</i>	---
<i>Ús original:</i>	---

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	---
<i>Cobertes:</i>	---
<i>Obertures:</i>	---
<i>Jardins/entorn:</i>	---
<i>Interior:</i>	---
<i>Entorn de protecció:</i>	---

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	La Llei 9/1993, de Patrimoni cultural català recull les disposicions de la Llei 16/1985, de Patrimoni històric espanyol la qual recull, a la vegada, el Decret 571/1963, de protecció d'escuts, emblemes, creus de terme i altres similars.
<i>Elements:</i>	Protecció general de l'escut, en quant a la seva volumetria, formalització arquitectònica, material, la textura i cromatisme, pel seu valor històric, artístic i testimonial
<i>Entorn de protecció:</i>	Façana de Cal Mossèn Andreu, veure BCIL CH04.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir volum, formalització arquitectònica, el material, la textura i el cromatisme.
<i>Façanes:</i>	S'han de respectar la situació que ocupen en façana.
<i>Cobertes:</i>	-.
<i>Obertures:</i>	-.
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	Serà d'aplicació la regulació que especifiqui la protecció de la façana de l'edifici on s'emplaça (veure BCIL CH06).
<i>Altres intervencions:</i>	Qualsevol intervenció haurà de ser aprovada pel Departament de Cultura, en concret per la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural de Lleida.
<i>Usos permesos:</i>	-.

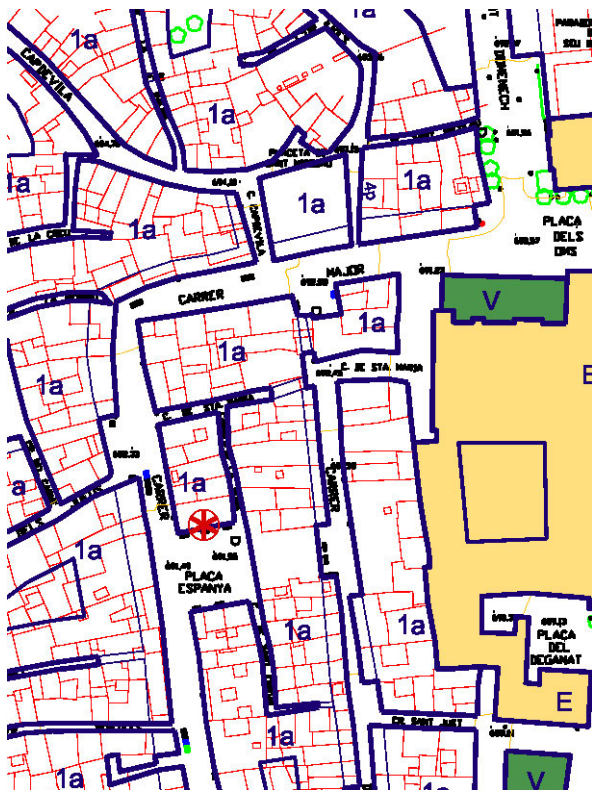
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESCUT DE LA FAÇANA DE CAL MOSSÈN ANDREU

BCIN CH13

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Façana Plaça Patalín (2014)

Detall de l'escut (2014)

ESCUT DE LA FAÇANA DE CAL MOSSÈN ANDREU

BCIN CH13

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Escut situat a la part alta de la façana de la plaça Patalín de cal Mossèn Andreu. Es tracta d'un escut circular, amb l'escut de les províncies de Barcelona, Tarragona, Lleida, Girona i Ciutat de Mallorca, que configuraven l'àmbit territorial de les activitats de la Caixa en el moment de la seva execució. Al centre de l'escut hi ha una guardiola i l'envolten una sèrie d'elements ornamentals vegetals i també en volutes i tornapunts. Culmina l'escut una corona ornamental.

Dades històriques: L'escut fou incorporat a la façana quan cal Mossèn Andreu fou convertida en oficina de la Caja de Pensiones para la Vejez y de Ahorros l'any 1931.

Bibliografia: CAMPILLO, Xavier; GANYET, Ramon; LÓPEZ, Francesc; MAJORAL, Roser, *L'Alt Urgell. Estructura territorial, recursos i activitat econòmica*, Caixa de Catalunya, Barcelona 1992, p. 139.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESCUT DE LA FAÇANA DE CAL SERRANO

BCIN CH14

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Carrer Santa Maria, 2.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.335
Y: 4.690.843

Ref. Cadastral: 3308401CG7930N0001SZ

Sup. Segons Cadastre: 131m²

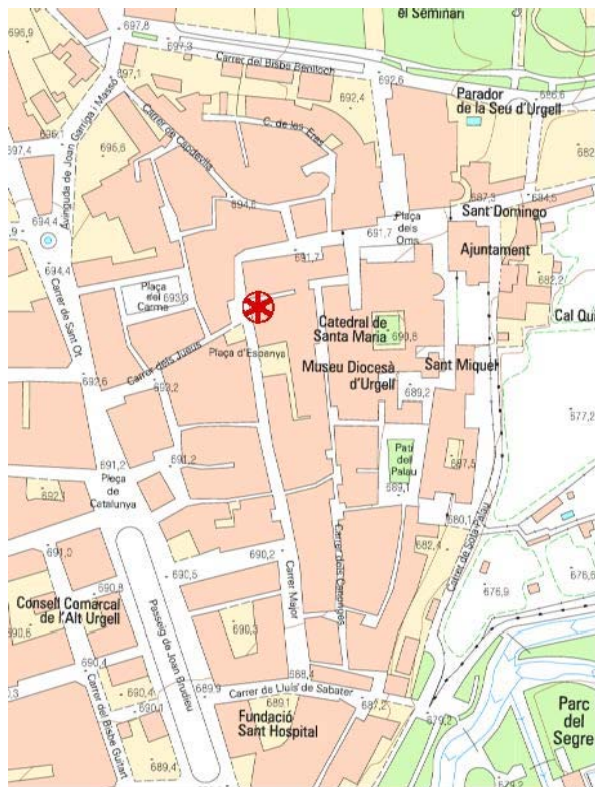
Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 1a. Zona del centre històric
de la Seu d'Urgell

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana de Cal Serrano.

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Cap

Procedència: ---

Nº inventari: ---

Nº reg/cat: ---

data: ---

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: element

Categoria: BCIN

Nivell prot.: Integral

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESCUT DE LA FAÇANA DE CAL SERRANO

BCIN CH14

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Època medieval.
<i>Cronologia:</i>	Segles XIV-XV.
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	---
<i>Context:</i>	Emblema heràldic esculpit sobre la dovella de l'arrencada dreta de l'arc de l'antiga portalada de l'extrem de ponent de la façana de cal Serrano oberta al carrer Santa Maria.
<i>Elements:</i>	Emblema heràldic en forma de griu.
<i>Ús actual:</i>	---
<i>Ús original:</i>	---

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Regular. Erosionat per la intempèrie.
<i>Façanes:</i>	---
<i>Cobertes:</i>	---
<i>Obertures:</i>	---
<i>Jardins/entorn:</i>	---
<i>Interior:</i>	---
<i>Entorn de protecció:</i>	---

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	La Llei 9/1993, de Patrimoni cultural català recull les disposicions de la Llei 16/1985, de Patrimoni històric espanyol la qual recull, a la vegada, el Decret 571/1963, de protecció d'escuts, emblemes, creus de terme i altres similars.
<i>Elements:</i>	Protecció general de l'escut, en quant a la seva volumetria, formalització arquitectònica, material, la textura i cromatisme, pel seu valor històric, artístic i testimonial.
<i>Entorn de protecció:</i>	Façana de Cal Serrano, veure BCIL CH24.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir volum, formalització arquitectònica, el material, la textura i el cromatisme.
<i>Façanes:</i>	S'han de respectar la situació que ocupen en façana.
<i>Cobertes:</i>	-.
<i>Obertures:</i>	-.
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	Serà d'aplicació la regulació que especifiqui la protecció de la façana de l'edifici on s'emplaça (veure BCIL CH24).
<i>Altres intervencions:</i>	Qualsevol intervenció haurà de ser aprovada pel Departament de Cultura, en concret per la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural de Lleida.
<i>Usos permesos:</i>	-.

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESCUT DE LA FAÇANA DE CAL SERRANO

BCIN CH14

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Emblema que representa un animal fantàstic. (2014)

ESCUT DE LA FAÇANA DE CAL SERRANO

BCIN CH14

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Emblema heràldic esculpit a la dovella de l'arrencada dreta de l'arcada ogival de la portalada de l'extrem de ponent de la façana de cal Serrano que s'obre al carrer de Santa Maria. Representa un animal fantàstic, quadrúpede, amb coll llarg i cua llarga i cargolada, i amb dues orelles llargues, com de ruc o de conill. Tradicionalment s'ha identificat amb un griu.

Dades històriques: Tot i que no tenim certesa que es tracti d'un emblema heràldic, la seva situació en l'arrencada d'un arc principal de la casa, tal com trobem en els casos de ca l'Armenter i cal Roger, dos edificis que serien més o menys contemporanis a cal Serrano, i que en aquests dos casos sí que podríem identificar amb emblemes heràldics, plantegem que el griu de la façana de cal Serrano podria correspondre's també amb l'emblema heràldic de la família promotora de l'immoble.

Bibliografia: VILLARÓ i BOIX, Albert, *Hèrcules i la ciutat. Un passeig per la història de la Seu*, Caixa de Catalunya, Barcelona 1995, p. 84.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

PALAU EPISCOPAL

BCIL CH01

Altres denominacions: Palàcio

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Plaça Pati Palau, 1-5.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.461
Y: 4.690.755

Ref. Cadastral: 3507105CG7930N0001GZ

Sup. Segons Cadastre: 3.872m²

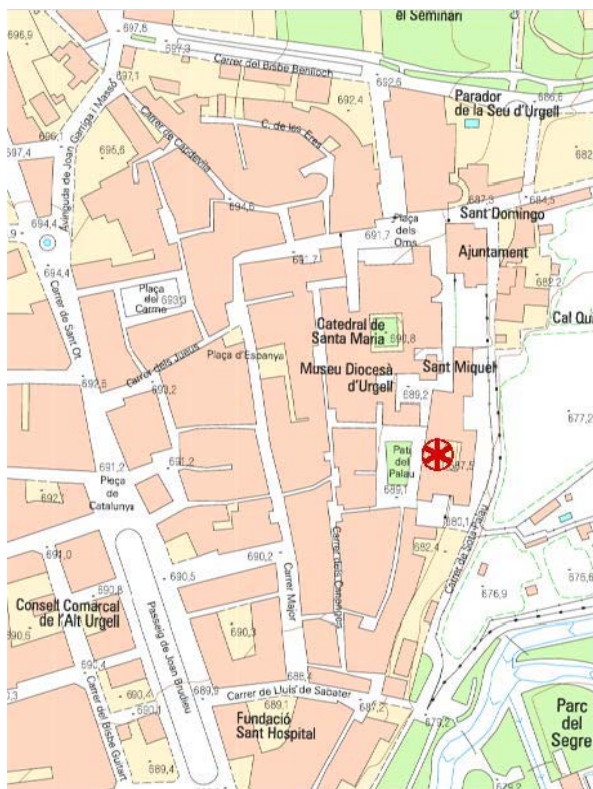
Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: Sistema d'equipaments

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Torre cantonera de la façana de ponent. (2015)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-BCIL

Procedència: PGOUM - PMU

Nº inventari: 01

Nº reg/cat: 3654-I

data: 27-11-2002

Altres: -

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: Edifici

Categoria: BCIL

Nivell prot.: Parcial

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

PALAU EPISCOPAL

BCIL CH01

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Gòtic, Neogòtic, Funcionalisme, època medieval, moderna i contemporània.
<i>Cronologia:</i>	Segles XV-XX.
<i>Autoria:</i>	Desconegut, Calixte Freixa, Josep Danés, Armand Mas, Josep Puig, Joan Bassegoda.
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular
<i>Context:</i>	Conjunt d'edificis que tanquen, per una banda, la façana de llevant de la Seu d'Urgell i, per l'altra, el Pati Palau.
<i>Elements:</i>	El conjunt és configurat per l'antic palau pròpiament dit, amb pati central, al qual s'annexen les oficines administratives del Bisbat pel sud i al nord les oficines del Cap d'Estat d'Andorra.
<i>Ús actual:</i>	Dependències administratives, representació, residència.
<i>Ús original:</i>	Residència, fortificació, representació.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Reforma del Pati Palau en el moment d'elaborar aquesta fitxa.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	En general bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Valor històric com a residència del senyor jurisdiccional de la ciutat i com a part del seu dispositiu de defensa. Representatiu de l'arquitectura neogòtica del segle XIX de Calixte Freixa. Residència d'un Cap d'Estat extern a l'Estat de referència.
<i>Elements:</i>	Protecció general exterior en quant a volumetria. La part central, flanquejada per les torres cantoneres, i la part nord (més moderna), protecció de la formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme. Es protegeix també el pati central en quant a volumetria, formalització arquitectònica i material.
<i>Entorn de protecció:</i>	Plaça Pati Palau i el Camí Sota Palau.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum, la part central i nord, la formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme.
<i>Façanes:</i>	La façana de llevant i ponent, es permetrà obres de manteniment o conservació i restauració. La part meridional excepte la façana del Pati Palau es permetrà la rehabilitació o millora.
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació, restauració, rehabilitació o millora.
<i>Obertures:</i>	La façana de ponent i de llevant, es permetrà obres de manteniment o conservació i restauració. La part meridional excepte la façana del Pati Palau es permetrà la rehabilitació o millora.
<i>Jardins/entorn:</i>	Manteniment o conservació i restauració en el pati central.
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte de l'edifici i a la seva visualització, en especial la façana de llevant.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

PALAU EPISCOPAL

BCIL CH01

Altres intervencions: En cas d'intervencions no especificades en aquesta fitxa en el volum central, serà necessari l'informe favorable del Departament de Cultura, en concret, per la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural de Lleida

Usos permesos: Les que disposa l'actual POUM.

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGUOM

Ortofoto. E.1/2.000
Font: ICC

Façana de ponent oberta a la Plaça Pati Palu (2015)

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

PALAU EPISCOPAL

BCIL CH01

Cantonada Nord. Part més moderna de tot el conjunt (2015)

Façana de ponent del sector nord del conjunt (2015)

Façana de Llevant, amb el volum meridional a primer pla de caire més funcional. (2015)

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

PALAU EPISCOPAL

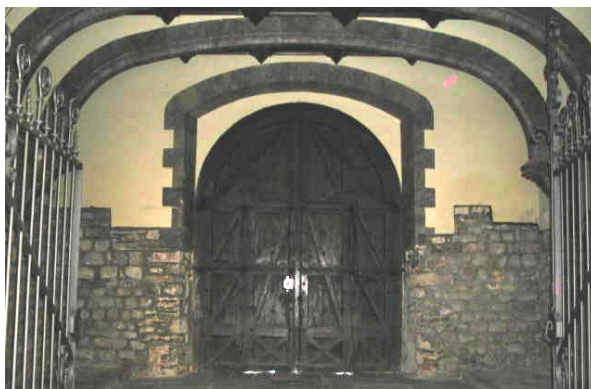
BCIL CH01

Façana de llevant, on s'observa els tres volums, amb les dues torres que flanquegen el palau primitiu. (2015)

Façana de migdia de caràcter funcional (2015)

Pati interior amb porxos oberts d'arcs rebaixats (2014)

Façana de migdia de caràcter funcional (2015)

Pati interior amb porxos oberts d'arcs rebaixats (2014)

PALAU EPISCOPAL

BCIL CH01

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Conjunt d'edificis adossats al llarg dels segles al voltant d'un element central que era el palau primigeni. Aquest, obra possiblement del segle XV, configurava un edifici de planta quadrangular articulat per un pati central, amb quatre torres cantoneres de secció quadrangular de les quals en restarien a l'actualitat tres, dues a la façana de llevant i una, de dimensions molt superiors a les anteriors, a la façana de ponent que mira cap a dins de la ciutat. Les façanes del pati interior s'organitzen en tres nivells. L'inferior presenta uns porxos oberts al pati a través de tres galeries d'arcs rebaixats de molta llum, que originàriament recorrien tota la planta baixa i que quedaren en tres arran de la reforma de Josep Danés de 1956. Al nivell intermedi s'obren tres finestres motllurats de perfil rectangular als murs més llargs, dos al mur nord i una galeria d'arcs de mig punt al mur de migdia. Finalment, el nivell superior és recorregut per una galeria de petits arcs de cortina, separats per dobles columnetes, que s'obren de forma alterna i que són situats a sota d'un ràfec molt pronunciat de fusta que perllonga la coberta.

La façana de llevant d'aquest edifici més antic és la part que ha conservat millor l'estructura original de l'edifici, amb les dues torres laterals que emmarquen la façana principal, així com el llenguatge neogòtic incorporat amb la restauració de Calixte Freixa. Els paraments, més massissos i tancats als nivells inferiors, s'obren a l'exterior a través d'una galeria d'arcs de mig punt que troba correspondència en l'articulació de les torres laterals. Els ràfecs sortints amb bon treball de fusteria configuren també en aquest sector un element característic del conjunt.

Les dependències administratives del bisbat, adossades al sud del palau original, configuren un edifici de planta rectangular amb la secció central de la façana de migdia enretirada en relació a dos cossos laterals que es projecten cap al sud. Es tracta d'un edifici de caire funcional, que incorpora les oficines administratives i la residència episcopal, amb tres pisos de finestres obertes als nivells inferiors i un nivell superior amb obertures menys sistemàtiques.

El palau primitiu i aquest sector modern de migdia presenten una mateixa façana de ponent, construïda durant la reforma neogòtica del segle XIX i reformada a la vegada en diverses ocasions del segle XX, articulada al voltant d'una gran torre central —que en realitat és una de les quatre torres cantoneres que hauria tingut el recinte original—. La torre central presenta una gran portalada d'accés en arc de mig punt i arquivoltes, construïda a l'únic pany de paret carreuat de la façana, que constitueix l'antic accés a les dependències episcopals i que actualment només s'obre per actes de caire representatiu. A sobre de la porta hi ha un finestral trigèmin en arcs trilobulats separats per dues parelles de columnetes, i encara a un nivell superior, dues finestres geminades de la mateixa tipologia que les anteriors que flanquegen els escuts del Bisbat i del Principat d'Andorra, col·locats en època recent. La torre és rematada per tres finestretes també en arc trilobulat i una coberta piramidal de llosa amb el ràfec pronunciat. A banda i banda de la torre central es desplega una façana d'aspecte massís, amb tres nivells de finestres, rectangulars a l'inferior, trigèmines amb arcs trilobulats al central i petites finestretes en arcs també trilobulats al nivell superior.

El sector més modern del conjunt es troba a l'extrem nord, i és configurat per les dependències administratives del bisbe com a Cap d'Estat d'Andorra. Es tracta d'un edifici de planta rectangular que conserva la façana neogòtica al sector de llevant, però que als sectors nord i de ponent s'ha construït una nova façana a base d'arrebossat i estuc, d'una horitzontalitat encara més acusada que a la façana principal, amb uns jocs de contrastos entre els murs de color salmó i el parament de la planta baixa, cantonades i obertures de color pedra i un tipus d'obertura rectangular sense el barroquisme dels arcs neogòtics de Calixte Freixa, amb unes pretencioses balaustrades als balcons que ens transporta a un estil neoescorialenc propi d'edificis representatius.

PALAU EPISCOPAL

BCIL CH01

Dades històriques:

Fins al segle XIV la residència principal dels bisbes d'Urgell es trobava a l'interior de la població. L'any 1365 es documenta l'existència, junt amb la casa del bisbe, una torre episcopal que s'aixecaria a la façana oriental de la ciutat i que possiblement formaria part de la muralla que tancava el nucli per aquell sector. Sembla que durant el pontificat del bisbe Berenguer d'Erill (1371-1387) s'aprofitaria aquesta torre original per construir una nova residència vinculada al nou aparell defensiu que s'estava construint a la ciutat. El nou palau tindria un caire notablement defensiu, amb una estructura molt similar als castells de l'època, amb un pati central i quatre torres cantoneres, una de les quals era la torre original del segle XIV, que és actual la torre central de la façana. Junt amb la funció residencial i representativa, el paper militar del nou recinte queda ben clar durant la Guerra Civil Catalana (1462-1472), en què es formulen provisions per organitzar la defensa del palau i d'altres castells entre els veïns de la Seu d'Urgell.

Desconeixem el detall de l'evolució constructiva del conjunt durant els segles de l'edat moderna, si bé les representacions pictòriques dels volts del segle XVIII ens suggereixen que hi hauria hagut poques variacions a nivell estructural, tot i que en aquells moments ja s'haurien començat a construir altres dependències annexes, entre elles l'església dels Dolors.

Serà, però, a finals del segle XIX quan el palau i les dependències annexes veurien transformada la seva fesomia de forma radical. Sota el pontificat del bisbe Caixal (1853-1879) s'iniciaria aquest procés que culminaria en temps del seu successor, el bisbe Casañas (1880-1901) de la mà de Calixte Freixa, arquitecte diocesà que fou l'autor dels primers projectes de reforma del santuari de Núria, així com el Casino Ceretà de Puigcerdà, el qual dissenyà un projecte neogòtic en el qual no hi mancaven ni tan sols els merlets de la torrassa.

Al llarg del segle XX el conjunt fou sotmès a noves reformes i ampliacions. L'any 1957 l'arquitecte Josep Danés va ser responsable de l'habilitació de noves oficines a la façana sud del conjunt, amb l'eliminació d'una de les galeries porticades del pati. Pocs anys després, el 1966 l'arquitecte Armand Mas Trulla restaurava l'escala d'honor per accedir als salons on es desenvolupa el protocol inherent al càrrec episcopal d'Urgell. Entre 1973 i 1974, sota el pontificat del bisbe Martí Alanís (1971-2001) va promoure l'ampliació dels edificis administratius del sector de migdia a través d'un nou projecte totalment funcional encarregat a l'arquitecte Josep Puig Torné i, com a última intervenció de pes, l'any 1998 Joan Bassegoda i Nonell projectava la nova ala dedicada als serveis administratius del Cap d'Estat d'Andorra, fruit de la nova etapa del Principat, del qual el bisbe d'Urgell n'és copríncep des de 1278, arran de la Constitució de 1993.

Bibliografia:

GASCÓN, Carles; OBIOLS, Lluís (en premsa), "«Enfortir la sglésia d'Urgell per restaurar lo poble»: la Seu d'Urgell, l'evolució d'una ciutat pirinenca en època medieval i moderna", *Actes del V Congrés d'Arqueologia Medieval i Moderna a Catalunya. Barcelona, del 22 al 25 de maig de 2014*.

GASCÓN, Carles; OBIOLS, Lluís; ESCUDÉ, Javier, "La Seu d'Urgell medieval. Una nova proposta d'evolució urbana", *Poblament i societat als Pirineus els darrers mil anys*, Universitat de Lleida, Lleida 2013, p. 256-258.

XAM-MAR i ALONSO, Carme; GRAU i PRAT, Mercè, *L'Alt Urgell. Una visió de conjunt*, vol. II, Centre de Recursos Pedagògics de l'Alt Urgell-Cerdanya, la Seu d'Urgell 2003, p. 213-213 i 226-227.

Observacions:

Autors:

Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

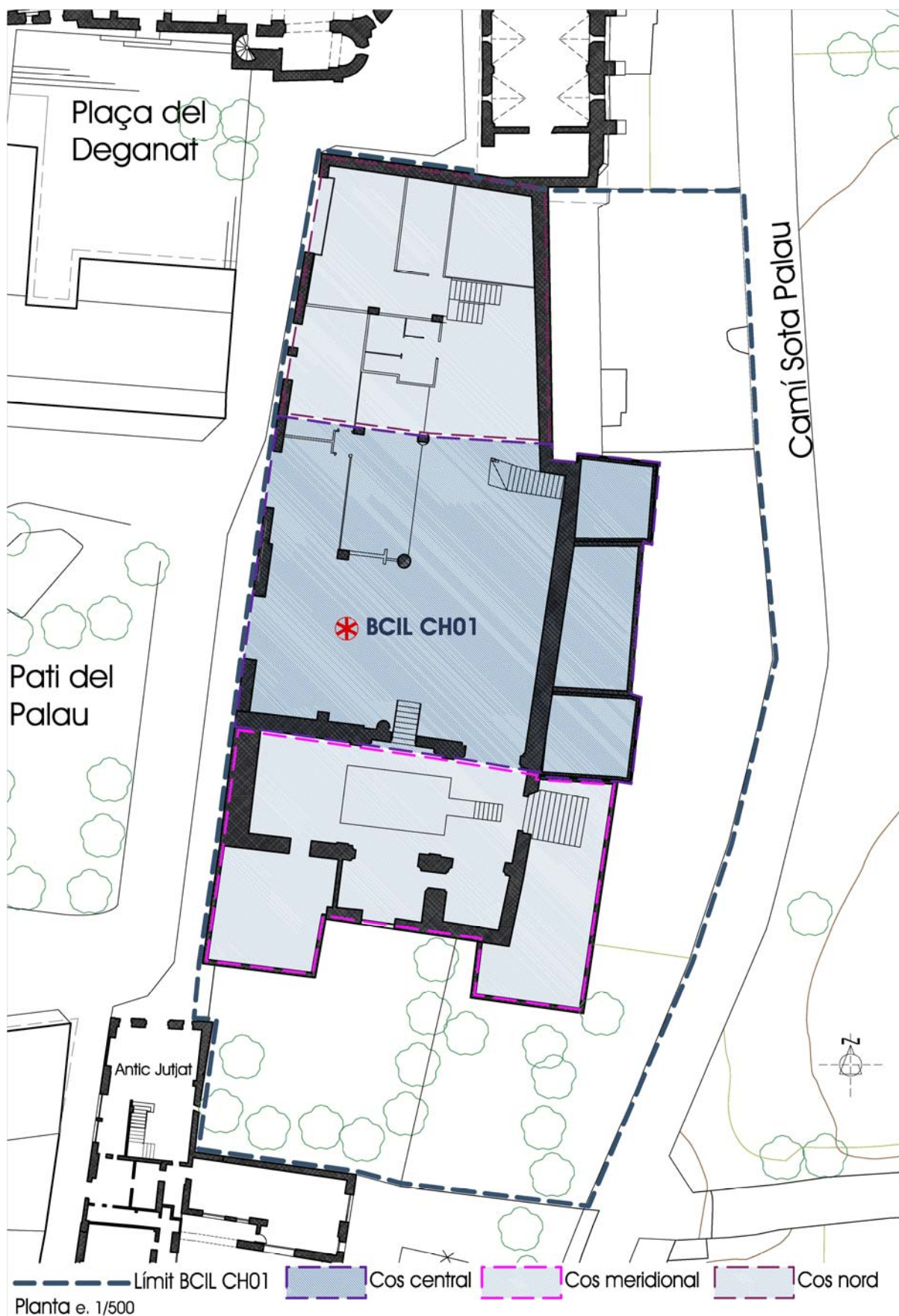
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

PALAU EPISCOPAL

BCIL CH01

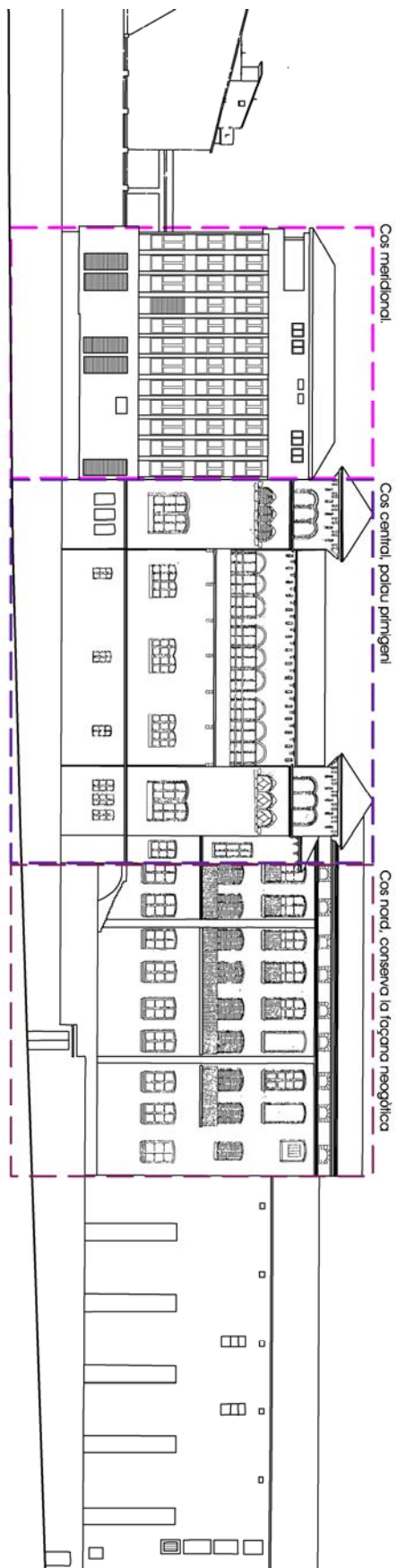

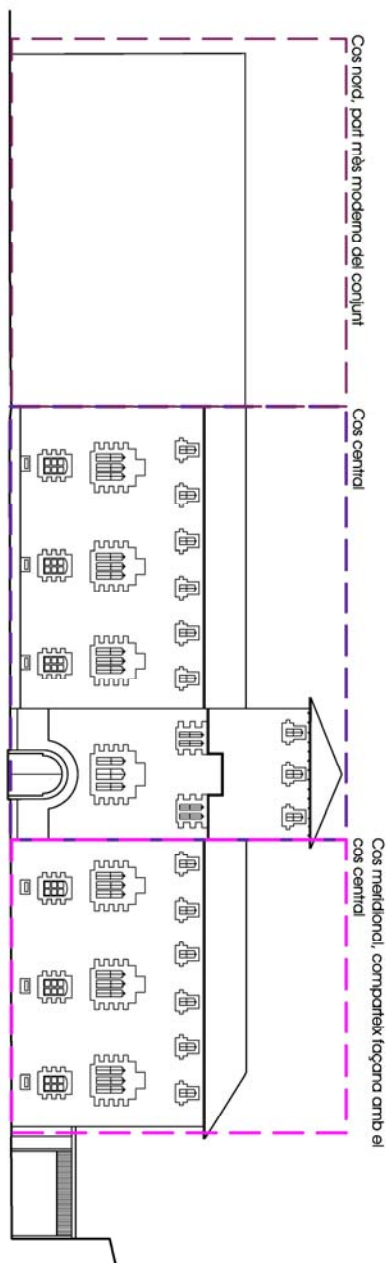
PALAU EPISCOPAL

BCIL CH01

Façana Llevant

Façana Ponent

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

BCIL CH02

Altres denominacions: Casa de la Ciutat

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Plaça dels Oms, 1.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.465
Y: 4.690.892

Ref. Cadastral: 3507101CG7930N0001WZ

Sup. Segons Cadastre: 973m²

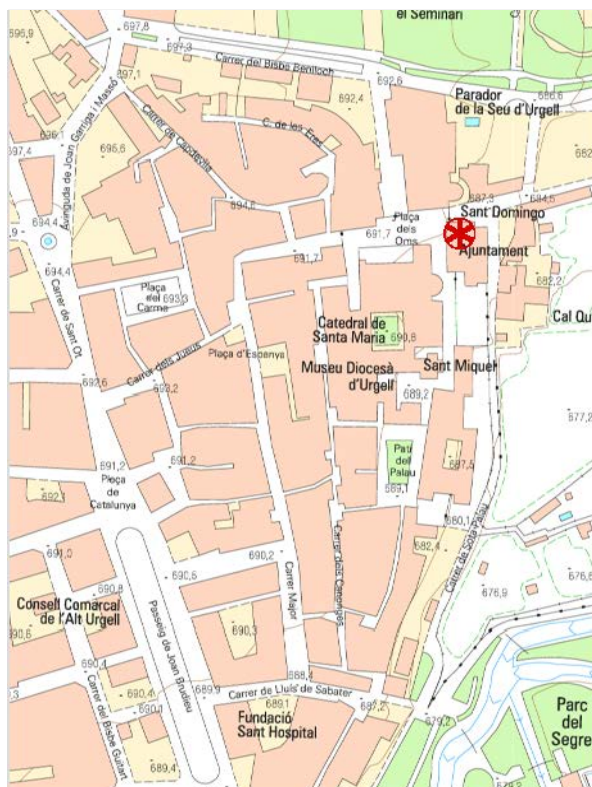
Titularitat: Pública

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: Sistema d'equipaments

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana que s'obra a la Plaça dels Oms.

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-BCIL

Procedència: PGOUM - PMU

Nº inventari: 03

Nº reg/cat: 3655-I

data: 27/11/2002

Altres: --

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: Edifici

Categoria: BCIL

Nivell prot.: Conservació

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

BCIL CH02

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Gòtic, barroc, neoescurialenc
<i>Cronologia:</i>	Segles XV-XX
<i>Autoria:</i>	Desconeguts, Mariano Gomá Pujadas.
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular
<i>Context:</i>	Edifici exempt que tanca la plaça dels Oms pel seu costat de ponent i la caracteritza estèticament junt amb edificis tan paradigmàtics com la catedral i Sant Domènec.
<i>Elements:</i>	Edifici que integra diferents sectors d'èpoques diverses. Té dues plantes i és coronat al seu extrem nord per una cos quadrangular amb coberta piramidal.
<i>Ús actual:</i>	Dependències de govern municipal.
<i>Ús original:</i>	Dependències de govern municipal, hospital, culte.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo. Caldria plantejar la restauració de les pintures de l'antiga capella de Sant Francesc.
<i>Entorn de protecció:</i>	En general Bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Edifici representatiu de la Ciutat i del seu govern. Integra diversos estils artístics amb finalitats representatives i contribueix a dibuixar el perfil de la paradigmàtica plaça dels Oms.
<i>Elements:</i>	Protecció general exterior en quant a volumetria. Protecció de l'extrem nord de la façana de la Plaça dels Oms, en quant a formalització arquitectònica. En l'escut de la façana meridional serà d'aplicació el que disposi el BCIN CH11. Protecció interior de l'escalinata del cos central, sala de plens i capella de St. Francesc, en quant a volumetria, formalització arquitectònica, material i textura. St. Eulàlia serà d'aplicació el BCIN CH03
<i>Entorn de protecció:</i>	Plaça dels Oms, Parc del Cadí, Carrer de Ramon Llombard i Plaça de Portal de Cerdanya.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració, rehabilitació o millora i remodelació.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum de tot el conjunt. En la part nord de la façana de la Plaça dels Oms, la formalització arquitectònica.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora, excepte l'extrem nord de la façana de la Plaça dels Oms, on només es permet el manteniment o conservació i la restauració.
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora, excepte l'extrem nord de la façana de la Plaça dels Oms, on només es permet el manteniment o

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

BCIL CH02

Cos principal de l'Ajuntament que s'obra cap a la Plaça dels Oms i el Carrer Ramon Llombart (2014)

Façana Carrer Ramon Llombart (2014)

Façana Parc del Cadí (2014)

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

BCIL CH02

Portalada coronada amb l'escut de l'Ajuntament (2014)

Portalada que s'obre a les ruïnes de Santa Eulàlia (2014)

Porta accessible des del Parc del Cadí (2014)

Escuts (2014)

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

BCIL CH02

Sala de Plens (2014)

Capella de Sant Francesc, actualment s'ubica l'oficina d'atenció ciutadana (2014)

Arc de diafragma, un dels pocs vestigis de l'antic Hospital dels prohoms (2014)

Tram de l'antiga muralla. Restes d'una antiga bestorre.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici exempt situat a l'extrem nord-est de la Seu d'Urgell, el qual tanca per llevant la plaça dels Oms. El seu aspecte actual és el resultat de la integració i l'agregació de diversos mòduls constructius al llarg dels segles. Està disposada sobre dos nivells diferents, el de la façana de ponent més elevat que el de la façana de llevant. La façana de ponent és la més representativa. S'obre a la plaça dels Oms i presenta un desenvolupament notable pel carrer de Ramon Lambard, per darrere de la catedral. En aquest sector presenta planta baixa i dos pisos amb una sèrie d'obertures poc articulades entre elles, fruit de l'agregació de diversos mòduls al llarg dels segles. L'extrem nord d'aquesta façana és la que concentra un major nombre d'elements representatius d'allò que representa l'edifici. S'obre al carrer, precedit per una escalinata de tres graons, a través d'una gran portalada en arc rebaixat i arquivoltes, lleugerament descentrada en relació a l'eix d'aquest sector de façana, i coronada per l'escut municipal. Presenta a la primera planta una balconada volada amb barana senzilla, a la qual s'obren dues portes adintellades. El sector és coronat per un cos de secció quadrangular, construït a la dècada dels anys 50 del segle XX, que individualitza aquest sector de façana i li donen una verticalitat de la qual n'era totalment aliena abans de la construcció d'aquest afegit. Una sèrie amb quatre finestres quadrangulares separades per columnetes de secció quadrangular aixamflanada articulen la façana d'aquest cos elevat, culminat per una coberta piramidal de llosa amb el ràfec ben pronunciat, d'inspiració neoescorialenca. La façana nord d'aquest cos també s'obre a l'exterior amb una sèrie de quatre finestres idèntica a l'anterior.

La resta de la façana de ponent es projecta cap al carrer de Ramon Lambard, amb pocs elements destacables tret d'una portalada en arc de mig punt adovellat, que s'obre a les ruïnes de l'antiga capella de Santa Eulàlia, un primer tram amb dos nivells d'obertures adintellades, l'inferior amb dues finestres i el superior amb dues petites balconades, i un altre tram extrem amb dues sèries de finestres per sobre de la portalada de Santa Eulàlia, la inferior amb dues finestres quadrangulares separades per una columneta i el superior amb una sèrie de tres finestres quadrangulares separades per dues columnetes. Tot aquest sector forma un mòdul, el principal, que és de planta rectangular i presenta una coberta de llosa de doble vessant.

La façana del parc del Cadí presenta dos nivells de finestres adintellades de tamany molt diversos i un pòrtic en alt, a la primera planta, al qual s'accedeix per una escalinata de pedra i s'obre a través d'una porta adintellada amb dovelles de pedra calcària de gran tamany i un escut amb la data de 1603 al capdamunt.

Per la façana de llevant el conjunt presenta un mòdul de planta rectangular que es projecta cap a llevant i que correspon amb la capella de Sant Francesc construïda al segle XVIII, en la qual actualment hi ha l'Oficina d'Atenció Ciutadana en un espai encara cobert per una volta de canó amb llunetes i amb restes de la decoració mural policromada. El nivell superior és ocupat pel despatx de l'alcaldia que s'obre a llevant amb una balconada. Una coberta de doble vessant corona aquest sector.

La resta de la façana de llevant és ocupada per un mòdul funcional, de planta rectangular i coberta de llosa d'un sol vessant, que s'adossa a l'edifici principal del sector de ponent i s'obre a l'exterior a través de tres grans portalades en arc rebaixat. A diferència de la resta de l'edifici, aquest darrer sector és l'únic que presenta una part dels paraments en pedra vista, els quals revelen la seva construcció a través d'una combinació aleatòria de carreus reaprofitats i còdols de riu.

L'interior de l'edifici compta amb una sèrie d'espais destacables. A banda de l'antiga capella de Sant Francesc, ja esmentada, El cos principal presenta una escalinata monumental de quatre trams, amb barana de fusta tornejada per accedir a la sala de plens. Aquesta sala, situada a la primera planta, és una gran sala de planta rectangular, a la qual s'accedeix a través d'una portalada en arc rebaixat.

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL**BCIL CH02**

L'interior és totalment policromat, amb uns motius que simulen carreus amb florons daurats de diversa tipologia i coronat per un fris motllurat, rematat a les cantonades amb cartel·les de guix sobredaurades. Cinc grans làmpares que pengen il·luminaven originàriament la sala.

Igualment, a la planta baixa, on actualment hi ha les dependències de la policia municipal es pot contemplar un gran arc de diafragma ogival, que seria un dels pocs vestigis de l'antic hospital dels prohoms, junt amb la capella de Santa Eulàlia, les restes de la qual foren excavades i consolidades a la dècada de 1990.

Finalment, entre els elements destacables que configuren la complexa arquitectura de la casa de la Ciutat cal fer esment al tram de muralla millor conservat de tota la població, al tram que separa el sector de llevant del sector de ponent de l'edifici. El tram de muralla, constituït per un aparell absolutament irregular, presenta una espitllera al seu sector nord. Durant les tasques de rehabilitació de l'ajuntament es van descobrir les restes d'una antiga bestorre de planta semicircular, les quals han estat integrades al conjunt a través d'un vidre transparent disposat a la solada.

Dades històriques:

Originàriament l'emplaçament de l'Ajuntament de la Seu d'Urgell era una parcel·la extrema de la població, al marge oriental de la terrassa sobre la qual s'assenta, ocupada inicialment per l'església de Santa Eulàlia, una antiga església del segle XI, de tradició antiga, que formava part del conjunt catedralici.

A partir del darrer quart del segle XIV, amb la construcció del nou recinte murallat, l'antiga església de Santa Eulàlia es va veure afectada amb la construcció d'un pany de muralla i una bestorre pràcticament adossada al seu sector oriental i l'any 1452 els veïns de la ciutat, necessitats d'ampliar el seu antic hospital, situat probablement al barri de Capdevila, van construir un hospital nou adossat a l'angle que quedava entre la muralla i la capella de Santa Eulàlia, la qual fou profundament modificada i convertida en la capella del nou hospital dels prohoms.

El projecte original del nou hospital ja contemplava la construcció d'una casa del Consell Municipal a la planta superior de l'hospital, però la pobresa del municipi va obligar a endarrerir aquesta fase uns quants anys. Finalment, l'any 1473 els cònsols van ampliar l'edifici per encabir aquestes dependències municipals, segons recull la làpida de la façana de la portalada principal. Fins aquell moment el govern de la Ciutat no tenia un lloc fix per a reunir-se i es reunien en cases particulars o, fins i tot, a l'aire lliure.

Cap a 1700, la necessitat de restaurar els desperfectes causats durant les guerres amb França de la segona meitat del segle XVII, que culminaren amb el saqueig de 1691 i l'enderroc del recinte murallat, així com la voluntat dels cònsols de potenciar les funcions representatives i persuasives del llenguatge decoratiu de l'interior de la casa de la Ciutat per tal de fer valdre el seu estatut davant dels altres poders en concurrència, com l'episcopal i el capitular, van impulsar un nou programa de decoració i de reforma interior per potenciar el poder municipal. D'aquesta manera, el gener de 1701 es reconstruïa l'esbotzada coberta del saló del Consell i es reparava la galeria superior. La sala del Consell es cobriria amb un sostre arquivat que descansava sobre quadrades, s'enguixarien les parets i es construirien noves portes. Així mateix es construí la balconada que corona la portalada principal, a la façana de la plaça dels Oms i es creava tot un programa decoratiu destinat a aquests espais. L'any 1729 s'afegia a aquest conjunt una capella dedicada a Sant Francesc d'Assís, construïda com un edifici annex al qual s'accedia per una escalinata des del cos principal de la casa de la Ciutat.

Ja al segle XX es dugué a terme una darrera modificació que alteraria notablement la fesomia de la Casa de la Ciutat. L'any 1955 l'arquitecte Mariano Gomá Pujadas projectava un nou cos que consistia en una torre de planta quadrangular coronada per teulada piramidal, el qual s'aixecaria a l'extrem nord de l'edifici, el més visible des de la plaça dels Oms, al mateix temps que se substituïa la coberta de teula per una nova coberta de pissarra. Això es duia a terme en un moment en què s'estava duent a terme la restauració de la catedral i es volia dotar a l'Ajuntament d'una

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

BCIL CH02

nova fesomia que no desmeresqués de l'entorn històric on es trobava. Almenys hi va haver dos projectes diferents de modificació de l'edifici, un dels quals consistia en aixecar un pis més en tota la seva amplada i coronar-lo amb una galeria de finestres quadrangulars. Finalment es va optar per la torre que contemplem a l'actualitat. La pedra emprada per l'afegit fou la pedra vermella de Noves de Segre, tal com indicava l'arquitecte en la memòria del seu projecte, i la coronació es basà en les cuculles pròpies de l'estil neoescurialenc propi de l'arquitectura d'aquells anys, propi del nacionalisme castellà propi del règim franquista, que combinava amb un cert anhel historicista d'adaptació a un entorn històric revaloritzat amb la restauració de la catedral.

Bibliografia:

ACAU, Ajuntament de la Seu d'Urgell, Obres majors, 1955.

BATLLE i GALLART, Carme, La Seu d'Urgell medieval. La ciutat i els seus habitants, Rafael Dalmau editor, Barcelona 1985, p. 126-137.

ESPAR i TRESSSENS, Josep, *Coses de la Seu*, Impremta R. Durán, Barcelona 1978, p. 209.

JUVÉ i ESCRIBU, Àngel; GISPERT i PALLEROLA, Joan (coord.), *Guia d'arquitectura de la Seu d'Urgell*, Institut d'Estudis Ilerdencs, Lleida 1991, p. 46-47.

VILLARÓ i BOIX, Albert, *Hèrcules i la Ciutat. Un passeig per la història de la Seu*, Caixa de Catalunya, Barcelona 1995, p. 105-106.

XAM-MAR i ALONSO, Carme; COMPANYY i CLIMENT, Ximo, "Els cònsols de la Seu d'Urgell, imatge i poder (1694-1710)", *Urgellia*, 16 (2006-2007), p. 627-674.

Observacions:

Autors:

Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

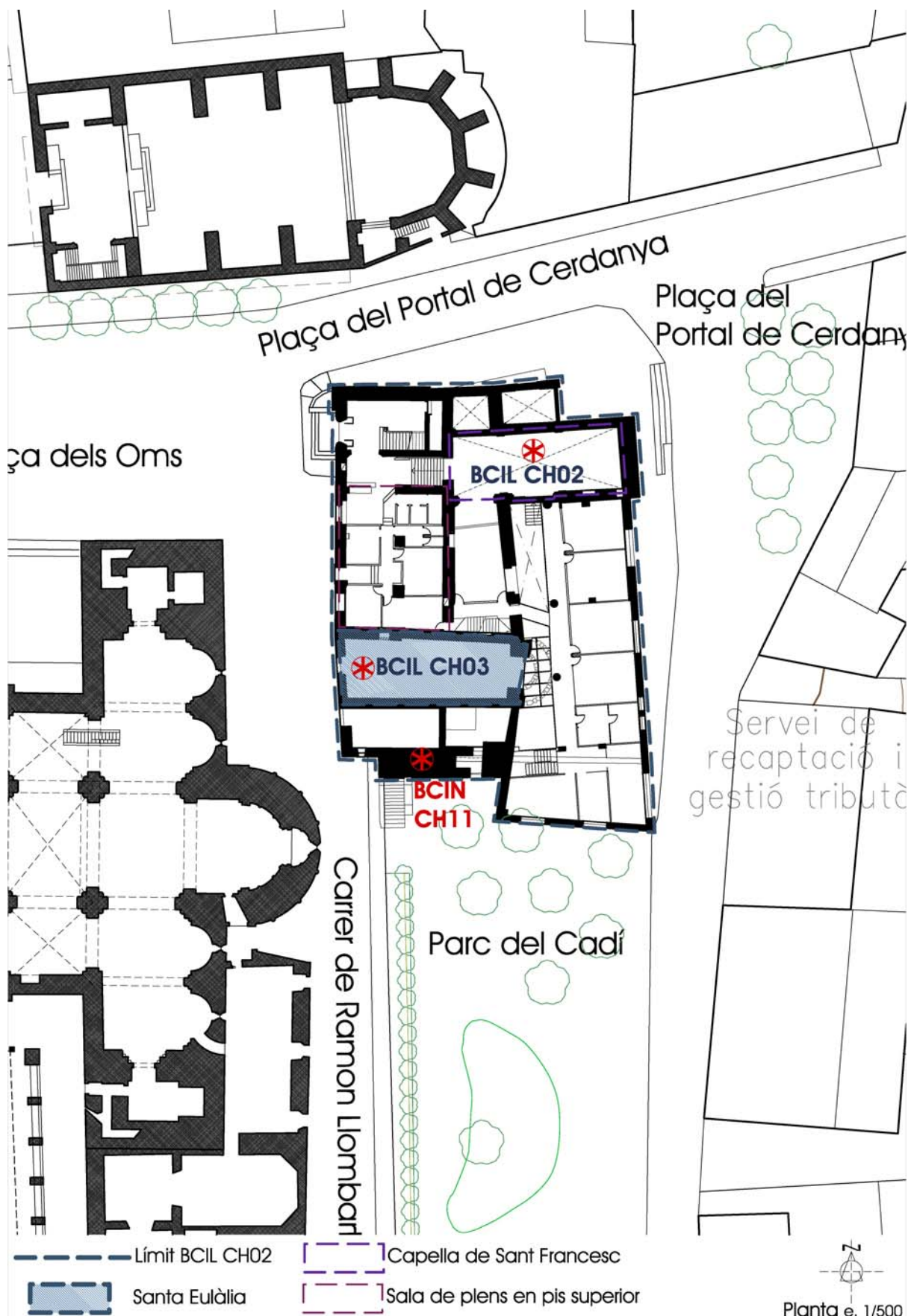
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

BCIL CH02

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

BCIL CH02

Façana Llevant

Façana Ponent -
Plaça dels Oms

Extrem nord: protecció de la
formalització arquitectònica

Façana Meridional
Parc del Cadí

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

ESGLÉSIA DE SANTA EULÀLIA

BCIL CH03

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Plaça dels Oms, 1.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.470
Y: 4.690.871

Ref. Cadastral: 3507101CG7930N0001WZ

Sup. Segons Cadastre: 973m²

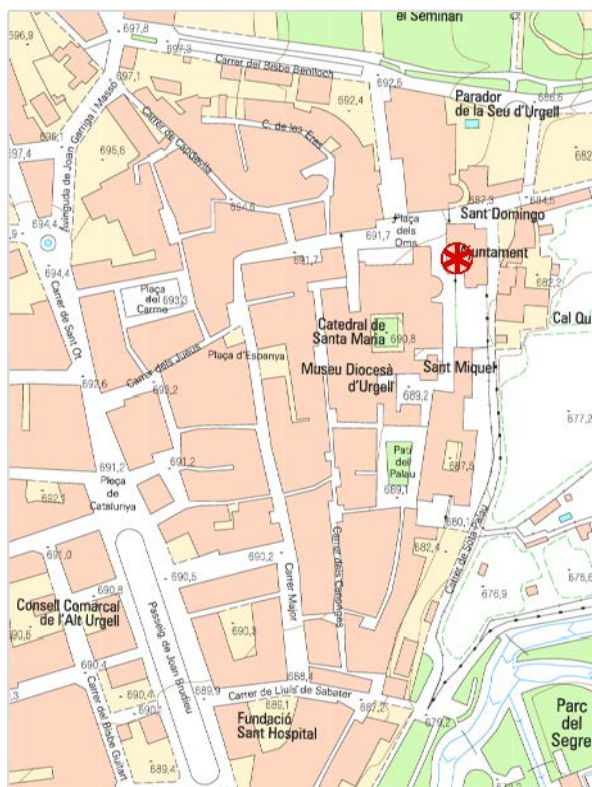
Titularitat: Pública

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: Sistema d'equipaments

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Vista del conjunt amb la capçalera orientada a ponent.

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Carta arqueològica,
Procedència: PGOUM, PMU
Nº inventari: 03
Nº reg/cat: 4382-I
data: 27/11/2002
Altres: -

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: Edifici
Categoria: BCIL
Nivell prot.: Conservació

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

ESGLÉSIA DE SANTA EULÀLIA

BCIL CH03

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Tipus:</i>	Edifici religiós, església.
<i>Cronologia:</i>	Època romana – època medieval (218 aC-1492).
<i>Context:</i>	Zona urbana, dins del nucli urbà de la Seu d'Urgell, sota l'actual edifici de l'Ajuntament.
<i>Elements:</i>	Restes de dues esglésies superposades, una del segle XI i l'altra del XV, amb elements de major antiguitat, com el dipòsit revestit amb <i>opus signinum</i> del sector occidental del conjunt, possiblement d'època romana.
<i>Ús actual:</i>	---
<i>Ús original:</i>	Culte

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Conjunt/elements:</i>	Bo. Jaciment rehabilitat i condicionat per a la seva visita.
<i>Entorn de protecció:</i>	En general bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Jaciment arqueològic. Incorpora les restes d'estructures vinculades amb l'hàbitat més antigues de la Seu d'Urgell.
<i>Elements:</i>	Protecció general tant en l'àmbit exterior i interior, en quant a volumetria, formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme.
<i>Entorn de protecció:</i>	BCIL CH02 Ajuntament de La Seu d'Urgell.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració i consolidació
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum i la formalització arquitectònica, el material, la textura i el cromatisme
<i>Façanes:</i>	.-
<i>Cobertes:</i>	.-
<i>Obertures:</i>	.-
<i>Jardins/entorn:</i>	.-
<i>Interior:</i>	S'ha de mantenir el volum i la formalització arquitectònica, el material, la textura i el cromatisme.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà la màxima respecte al monument, i a la seva visualització.
<i>Altres intervencions:</i>	Serà d'aplicació el que disposa la fitxa del jaciment arqueològic JA CH07
<i>Usos permesos:</i>	Les que disposa l'actual PGOUM.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

ESGLÉSIA DE SANTA EULÀLIA

BCIL CH03

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E.1/2.000
Font: ICC

Primeres filades de l'església de Santa Eulàlia (2014)

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

ESGLÉSIA DE SANTA EULÀLIA

BCIL CH03

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: L'estructura de més entitat visible de tot el conjunt està formada per les primeres filades de la solada d'una antiga església romànica amb capçalera orientada a ponent i amb un dipòsit construït al sector oriental, que configurava la sagrera. Per sobre d'aquesta església més antiga hi ha estructures que pertanyen a una església posterior, del segle XV. Així mateix, al sector occidental del conjunt hi ha dos murs en sentit nord-sud, que contenen dos dipòsits revestits amb *opus signinum* que serien les estructures més antigues del conjunt, vinculada a època romana.

Dades històriques: L'esment més antic d'una església de Santa Eulàlia, situada a pocs metres de l'absis de la catedral, ens remet a l'any 1036, quan la publicació sacramental del testament del levita Guisad era llegit sobre l'altar de Santa Eulàlia. Aquest petit temple, de construcció romànica del segle XI, pertanyia al conjunt catedralici i estava edificat sobre antigues estructures d'època antiga, possiblement una vil·la rústica, segons proposa Albert Villaró, per bé que recentment s'ha plantejat la possibilitat que, per la seva ubicació i la seva morfologia, es pogués tractar d'un baptisteri paleocristià.

La construcció de la muralla del segle XIV va afectar l'entorn immediat de l'església de Santa Eulàlia, que passava a quedar pràcticament adossada al mur defensiu. Paral·lelament, el projecte de construcció d'un nou hospital de la Ciutat projectat l'any 1452, va suposar una modificació substancial del temple, amb canvi d'orientació de la capçalera inclosa, que va implicar la seva reconversió en un petit temple gòtic que faria de capella de l'hospital, i també de la casa de la Ciutat, que l'any 1473 s'incorporaria a la planta superior de l'equipament sanitari. Al llarg dels segles XVI i XVII l'església va anar decandint i l'any 1603 fou cedida a la Congregació de la Puríssima Sang, tot just constituïda aleshores. En aquell moment la capella ja estava en molt mal estat.

Al segle XVIII, coincidint potser amb la remodelació de la casa de la Ciutat, l'espai de la capella de Santa Eulàlia és amortitzat amb grans aportacions de terra de l'exterior i passà a utilitzar-se com a magatzem, en un procés simultani a la construcció de la capella de Sant Francesc a un altre sector de l'Ajuntament.

La recuperació i l'estudi de les restes de l'església foren dutes a terme entre 1991 i 1994 sota la direcció de l'arqueòloga M. Àngels Ruf.

Bibliografia: RUF i RIBA, M. Àngels; VILLARÓ i BOIX, Albert, "L'església romànica de Santa Eulàlia de la Seu d'Urgell", *Urgellia*, 11 (1992-1993), p. 487-509.

SALES CARBONELL, Jordina, *Arqueologia de les seus episcopals tardoantigues al territori català (259-713)*, Societat Catalana d'Arqueologia, Barcelona 2011, p. 117-118.

VILLARÓ i BOIX, Albert, "Excavacions d'urgència a la ciutat d'Urgell: una aproximació als seus orígens tardoromans", *XI Col·loqui Internacional d'Arqueologia de Puigcerdà. Comerç i vies de comunicació 1000 aC-700 dC*, Institut d'Estudis Ceretans, Puigcerdà 1998, p. 435-447.

VILLARÓ i BOIX, Albert, "Intervencions arqueològiques a la ciutat d'Urgell: cap a un horitzó romà tardà", *Revista d'Arqueologia de Ponent*, 8 (1998), p. 193-196.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

Nivell prot.: Parcial

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL MOSSÈN ANDREU

BCIL CH04

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Noucentisme, època contemporània, segles XIX-XX.
<i>Cronologia:</i>	1879-1931.
<i>Autoria:</i>	Desconegut.
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular.
<i>Context:</i>	Edifici que configura la façana nord de la plaça de Patalín.
<i>Elements:</i>	Gran edifici amb planta baixa, dos pisos i golfes, i coberta de llosa a doble vessant, amb una gran balconada de forja al primer pis i esgrafiats a les façanes.
<i>Ús actual:</i>	Residencial, oficina bancària.
<i>Ús original:</i>	Residencial, oficina bancària.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	En general bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Edifici representatiu de l'arquitectura noucentista a la Seu d'Urgell, amb un llenguatge ornamental únic a la ciutat a base d'esgrafiats. Ordena la plaça Patalín.
<i>Elements:</i>	Protecció general exterior en quant a volumetria. Façanes i balconades del Carrer Major i Plaça Patalín en quant a, formalització arquitectònica, material i textura. Escut en la Façana de la Plaça Patalín proposat com a BCIN CH13.
<i>Entorn de protecció:</i>	Carrer major i Plaça Patalín.

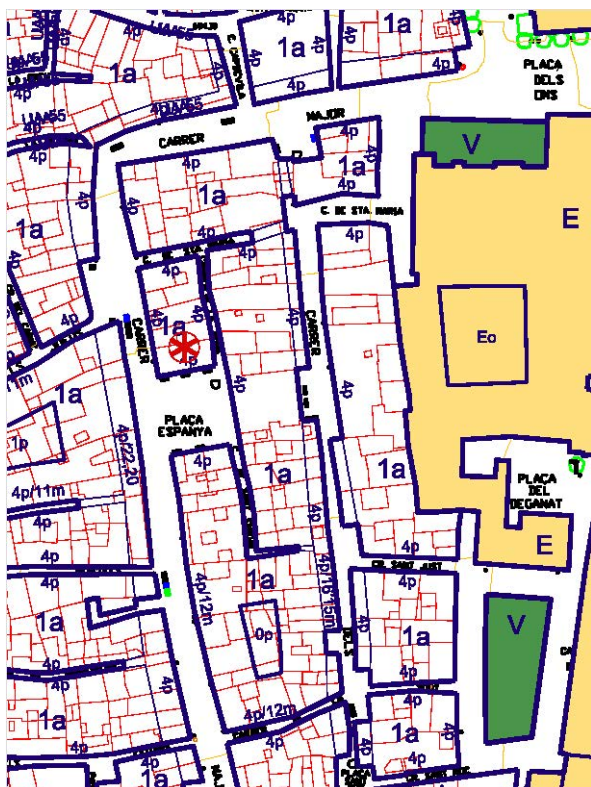
REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació i restauració, rehabilitació o millora.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum, la formalització arquitectònica, el material i la textura.
<i>Façanes:</i>	Obres de manteniment o conservació i restauració en les façanes del carrer Major i la Plaça Patalín. En el Carrer de la Roca es permetrà, també la rehabilitació o millora. L'escut de la façana meridional serà d'aplicació el BCIN CH13.
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora.
<i>Obertures:</i>	Obres de manteniment o conservació i restauració en les façanes del carrer Major i la Plaça Patalín. En el Carrer de la Roca es permetrà, també la rehabilitació o millora. Es permetrà la rehabilitació i millora de les fusteries mantenint el tipus de material. Es permetrà la modificació de les obertures i les seves fusteries sempre i quan no alterin la formalització arquitectònica de l'edifici.
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte a l'edifici, i a la seva visualització des del Carrer Major i la Plaça Patalín.
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOU.

CAL MOSSÈN ANDREU

BCIL CH04

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E.1/2.000
Font: ICC

Conjunt de l'edifici amb façana a la Plaça Patalín i al Carrer Major. (2015)

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL MOSSÈN ANDREU

BCIL CH04

Façana Plaça Patalín (2014)

Detall dels esgrafiats en façana (2014)

Detall dels esgrafiats en façana (2014)

Detall de la cantonera de la balconada correguda de la primera planta, amb la inscripció de l'any 1879 (2014)

CAL MOSSÈN ANDREU

BCIL CH04

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici de planta rectangular que tanca tota la façana nord de la plaça Patalín. Té tres façanes vistes, i és adossat amb l'edifici que limita pel sector nord. Presenta planta baixa dos pisos i golfes, i una coberta de llosa a doble vessant, a l'estil de les cases de pagès tradicionals, per bé que l'aspecte del conjunt fou profundament renovat per incorporar un programa decoratiu a base d'esgrafiats que unificava les façanes.

L'única part que resta òrfena de decoració és la planta baixa, actualment ocupada per unes oficines bancàries que presenten grans obertures rectangulars, sense cap altra pretensió. La primera planta és ocupada per una balconada correguda al llarg de les tres façanes vistes, amb la solera recolzada sobre suports de ferro i gran balconada de ferro forjat amb decoracions fantasioses de caire geomètric, estels i lires. A la cantonada de la plaça Patalín i el carrer Major, hom pot llegir a la barana la data de 1879.

Els dos pisos superiors de la façana de la plaça Patalín presenten tres portalades rectangulars en disposició simètrica que s'obren a la balconada del primer pis, en el cas de les inferiors, i a tres petits balcons en el cas de les superiors. Una disposició similar tenen les obertures de les façanes laterals, per bé que en lloc de tres obertures n'hi ha dues a cada nivell de cada façana. El nivell de les golfes s'obre a la plaça Patalín a través de dues grans obertures simètriques a sota de la coberta.

La façana principal i la del carrer Major presenten un mateix programa decoratiu a base de motlures rectes i esglaonades que ressalten les obertures i les cantonades de l'edifici i, sobretot, els esgrafiats típicament noucentistes que omplen totes dues façanes i que presenten motius geomètrics, medallons, tornapunts i elements vegetals molt estilitzats que, en el cas dels esgrafiats de la façana principal contenen l'acrònim de la Caja de Pensiones para la Vejez y de Ahorros (CPVA), que és l'entitat que, un cop adquirida, va remodelar tota la façana en clau noucentista. A la part alta d'aquesta façana, centrada entre les dues obertures de les golfes, hi ha l'escut de l'entitat que conté els escuts de les quatre províncies catalanes i la de la província de Mallorca. La façana del carrer de la Roda, en canvi, presenta una decoració molt més austera, amb absència total d'esgrafiats.

Dades històriques: Cal Mossèn Andreu és una gran casa de pagès construïda l'any 1879 que fou adquirida per la Caja de Pensiones para la Vejez y de Ahorros —la futura "Caixa"— per convertir-la en l'oficina central de la Seu d'Urgell. L'entitat financera ja havia obert una primera oficina a la Seu d'Urgell l'any 1920 però amb aquesta adquisició aconseguia una posició més central i emblemàtic dins de l'entramat urgellenc. D'aquesta manera, i després d'una profunda remodelació de les façanes de l'antic edifici, la nova oficina de la Caixa de Pensions era inaugurada solemnement l'any 1931. Actualment els baixos encara són ocupats per una sucursal de l'hereva d'aquella entitat bancària.

Bibliografia: CAMPILLO, Xavier; GANYET, Ramon; LÓPEZ, Francesc; MAJORAL, Roser, *L'Alt Urgell. Estructura territorial, recursos i activitat econòmica*, Caixa de Catalunya, Barcelona 1992, p. 139.

MIRÓ i TUSET, Climent, *L'Abans. La Seu d'Urgell. Recull Gràfic 1879-1974*, editorial Efadòs, el Papiol 2014, p. 375.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

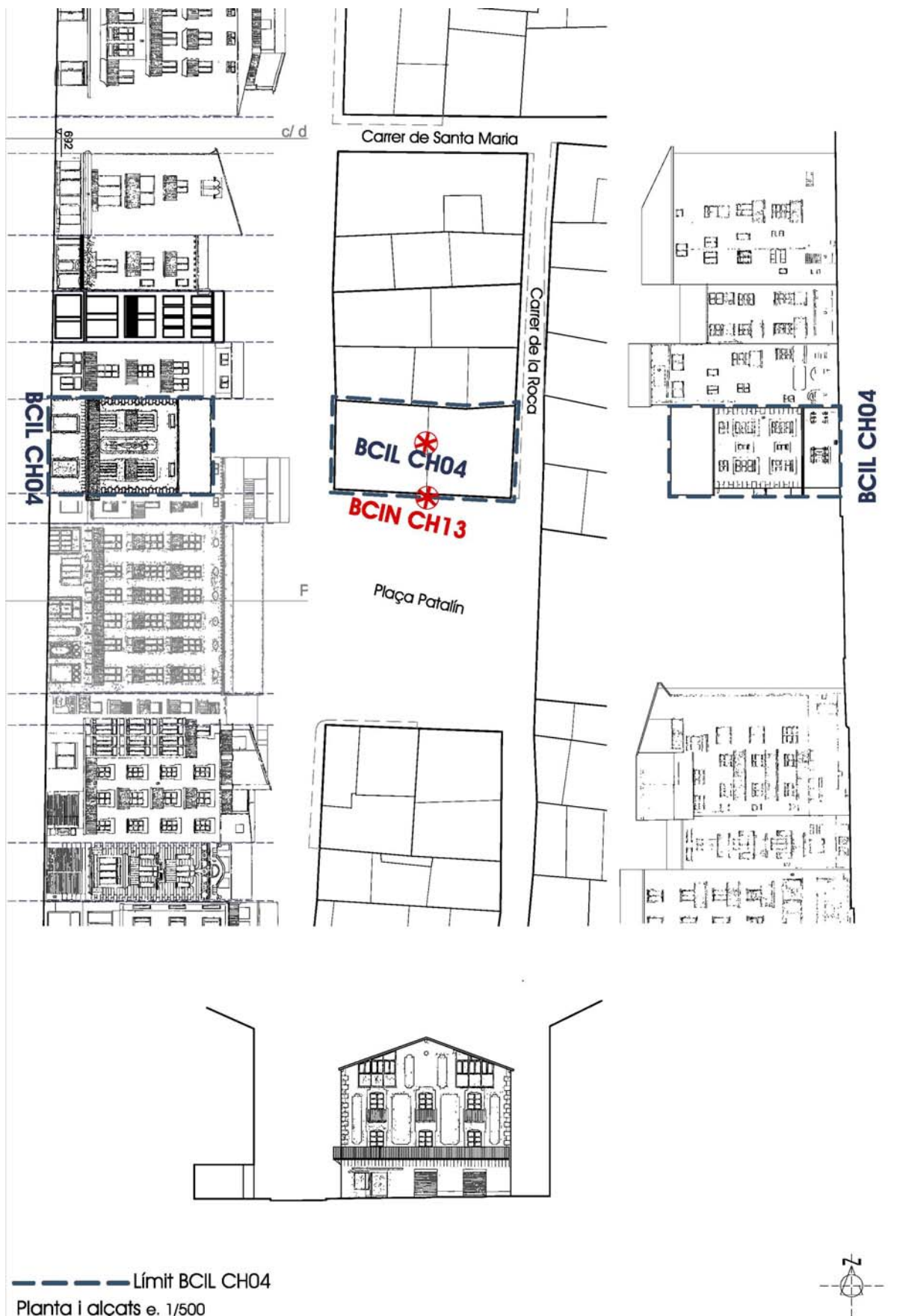
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL MOSSÈN ANDREU

BCIL CH04

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL DON LLORENS

BCIL CH05

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Eclecticisme, època contemporània, segle XIX
<i>Cronologia:</i>	1897
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Poligonal
<i>Context:</i>	Façana principal oberta al carrer Major, al qual caracteritza en el seu sector. La planta baixa forma part dels porxos del carrer Major, i configuren un sector porticat força específic.
<i>Elements:</i>	Edifici amb planta baixa, dos pisos i golfes, articulat al voltant d'un pati central. Barroquisme ornamental a la façana, pròpia de l'eclecticisme de finals segle XIX.
<i>Ús actual:</i>	Residencial.
<i>Ús original:</i>	Residencial.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Regular.
<i>Façanes:</i>	Regular. El parament presenta signes de desgast.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	En general bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Manifestació més reeixida de l'eclecticisme arquitectònic de la Seu d'Urgell de finals del segle XIX. Determina l'estètica del carrer Major al seu sector.
<i>Elements:</i>	Protecció de la façana i porxos oberts al Carrer Major, pati central i escalinata principal, en quant a volumetria, formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme. Escuts en façana del Carrer Major, proposats com a BCIN CH08.
<i>Entorn de protecció:</i>	Carrer Major i Porxos.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum, la formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme, de la façana i porxos oberts al Carrer Major.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació i restauració de la façana de llevant. Els escuts de la façana de llevant serà d'aplicació el BCIL CH08
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació i restauració del ràfec vist del Carrer Major.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació i restauració de la façana de llevant. En casos justificats es permetrà la rehabilitació i millora de les fusteries de la façana de llevant mantenint el tipus de material.
<i>Jardins/entorn:</i>	Manteniment o conservació dels paraments verticals i horitzontals del porxo.
<i>Interior:</i>	Manteniment o conservació i restauració, de pati central i escalinata d'accés als habitatges.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte a l'edifici, i a la seva visualització des de el Carrer Major.
<i>Altres intervencions:</i>	Per altres intervencions en els elements protegits, no especificats en aquesta fitxa, hauran de ser aprovades pel Departament de Cultura, i en concret, per la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural de Lleida.
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOM.

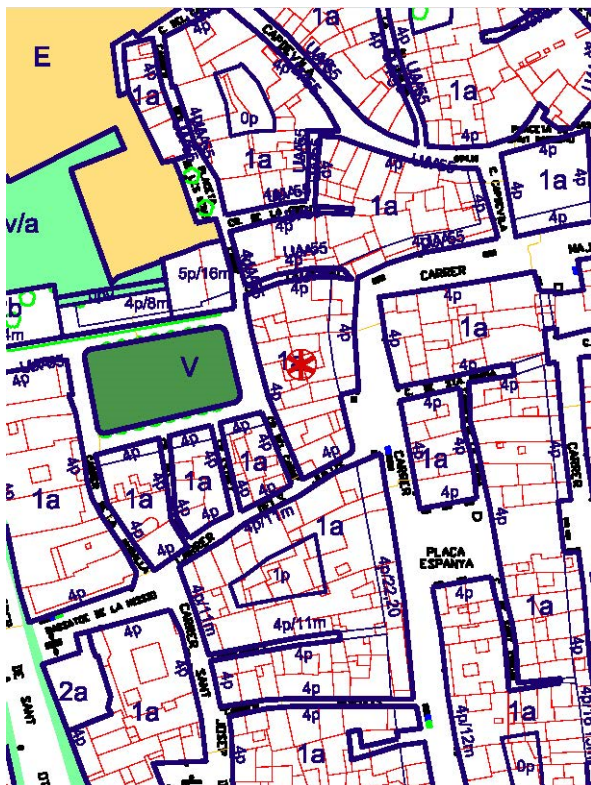
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL DON LLORENS

BCIL CH05

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Triple arcada de la façana de llevant, on es presenta un escut a cadascuna de les claus. (2014)

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL DON LLORENS

BCIL CH05

Balconada de la primera planta (2014)

Tribuna vidriada central (2014)

Porxos del Carrer Major. Escut heràldic (2014)

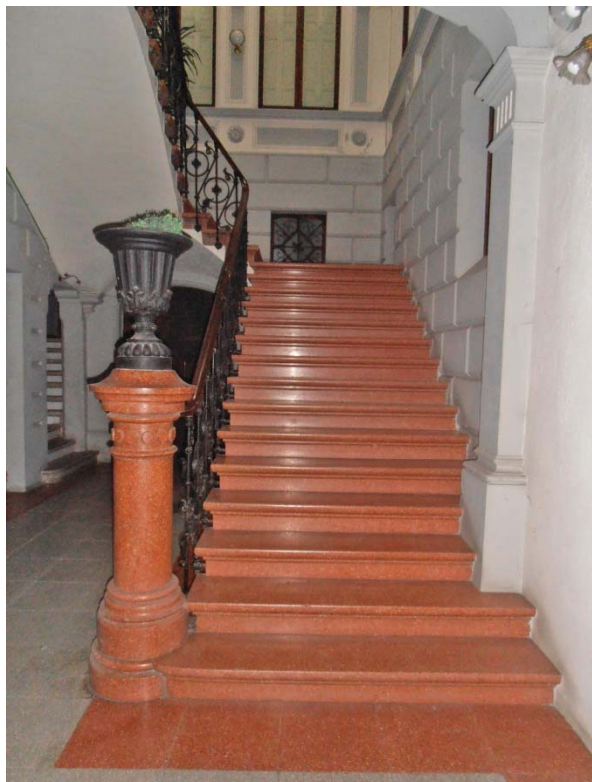

Pati central on s'articula tot l'edifici (20014)

CAL DON LLORENS

BCIL CH05

Escalinata d'accés als habitatges (2014)

Accés als habitatges en planta primera. (2014)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici entre mitgeres amb planta baixa porticada, dos pisos i golfes i façanes al carrer Major i a la plaça del Carme. L'edifici s'articula al voltant d'un pati central amb una gran escalinata monumental d'accés als habitatges.

La façana més representativa de l'edifici és la façana de llevant, que s'obre al carrer Major. Aquesta s'aixeca sobre una triple arcada adovellada que dona als porxos i que presenta un escut a cadascuna de les claus, el central heràldic, suposadament de la família de Llorens, el lateral esquerre des de la perspectiva de l'espectador amb unes balances i una espasa, que simbolitzen la dedicació a l'ofici de jurista per part dels propietaris, i el de la dreta amb una inscripció amb l'any 1897 en números romans.

La façana s'articula en tres nivells. El nivell inferior, el del pis principal, té una tribuna envidriada central a partir de la qual es desplega una balconada a banda i banda, tot suportat per cartel·les amb ornamentacions en espiral, a la qual s'obren dues portes amb persianes venecianes, coronades per frontons circulars. La segona planta presenta una balconada central flanquejada per dos finestrals rectangulars amb motllures i, separades per un fris motllurat, s'obren al nivell de les golfes tres finestrals rectangulars que mantenen els eixos de simetria de les tres sèries d'obertures dels nivells inferiors. El ràfec de la teulada es recolza sobre cartel·les i presenta uns botons que penjen dels cassetons.

L'ornamentació de la façana és profusa i eclèctica, basada en elements classicistes reinterpretats, com és habitual a l'època, amb els esmentats frontons circulars de la primera planta, les motllures adovellades de les cantonades de l'edifici, les columnetes de la tribuna i l'alternança entre el gris de les motllures i els vermells del parament.

Dades històriques: Edifici promogut per la família de Llorens, una de les més riques de la Seu d'Urgell de finals del segle XIX i principis del XX, amb membres com el metge Ignasi de

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL DON LLORENS

BCIL CH05

Llorens, autor de la *Topografía médica de Seo de Urgel*, i Enric de Llorens, advocat i jurista que va ser nomenat veguer de la Mitra al Principat d'Andorra fins l'any 1934. Acabada la Guerra Civil s'hi va instal·lar el notari Alfredo Pastor, pare de l'economista Alfred Pastor i del pintor Perico Pastor.

Bibliografia:

DALMAU i ROBRES, Carles, *Carrer Major de la Seu. Evolució comercial i humana dels darrers 70 anys*, A4 Edicions, Andorra 2011, p. 31.

GALLART, Amadeu, "La Seu d'Urgell 1910-1930. Vint anys pel segle XX", *Salit*, 1 (1991), p. 35.

JUVÉ i ESCRIBU, Àngel; GISPÈRT i PALLEROLA, Joan, Guia d'arquitectura de la Seu d'Urgell, Institut d'Estudis Ilerdencs, Lleida 1991, p. 22-23.

Observacions:

Autors:

Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

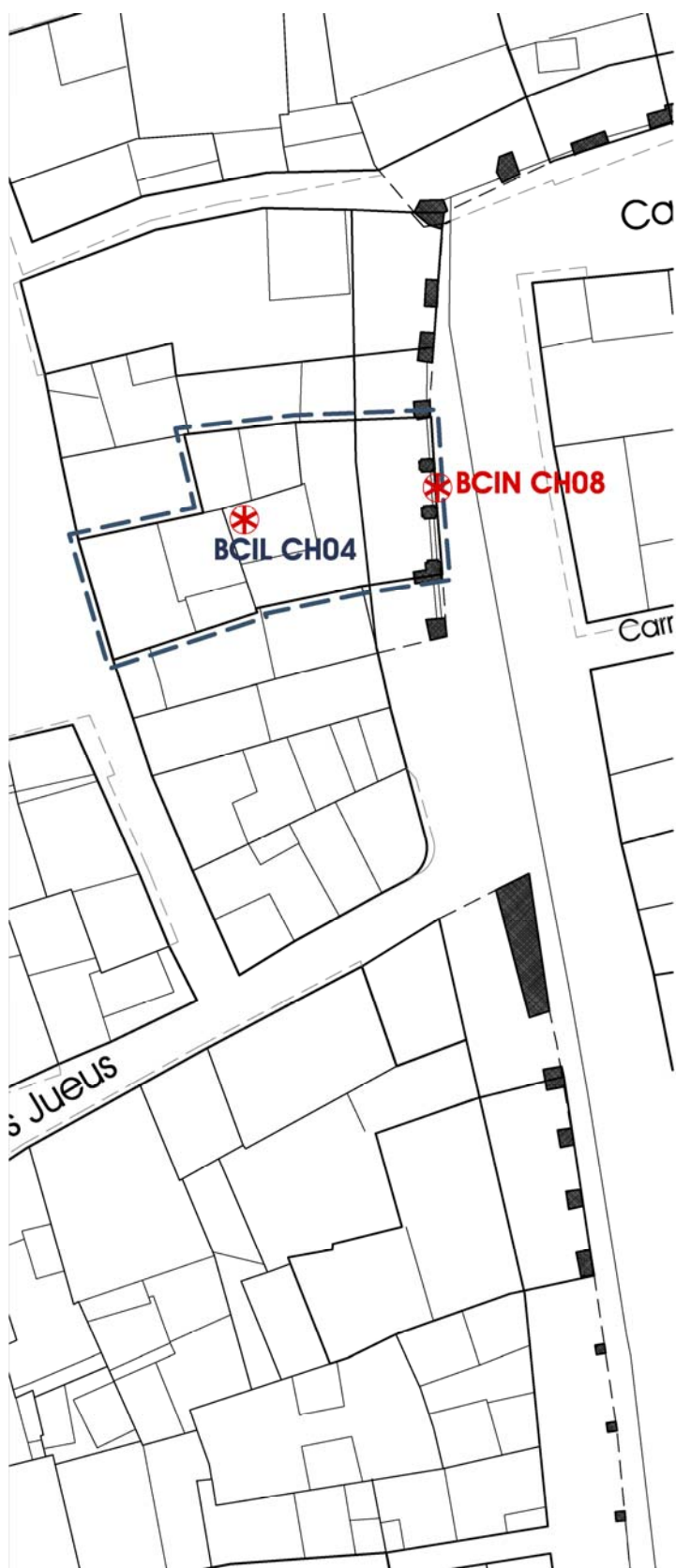
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

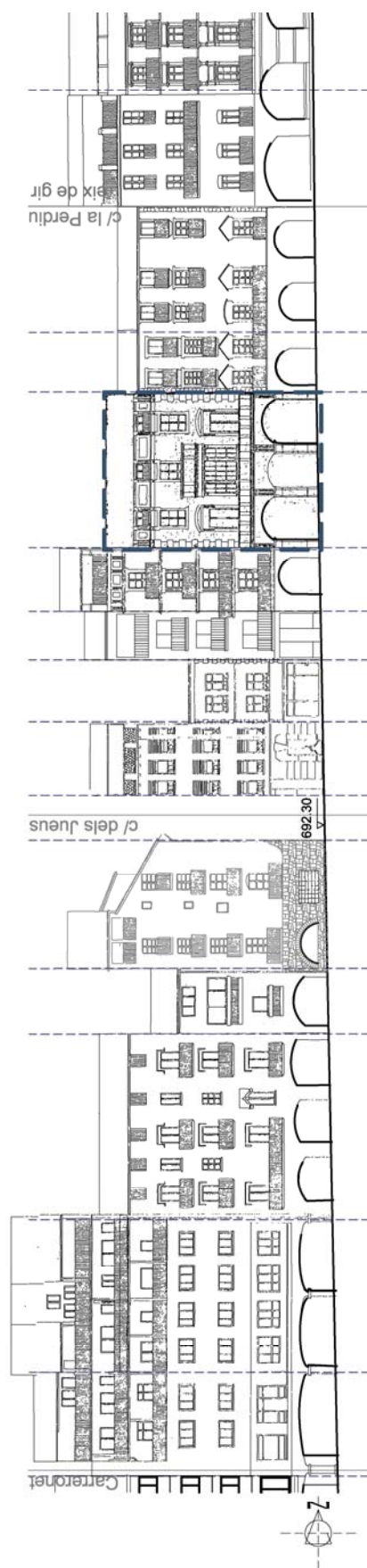
CAL DON LLORENS

BCIL CH05

— — — — — Límit BCIL CH04

Planta e. 1/500

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ANTIC JUTJAT

BCIL CH06

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Plaça del Pati Palau, 6.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.434
Y: 4.690.706

Ref. Cadastral: 3507106CG7930N0001QZ

Sup. Segons Cadastre: 903m²

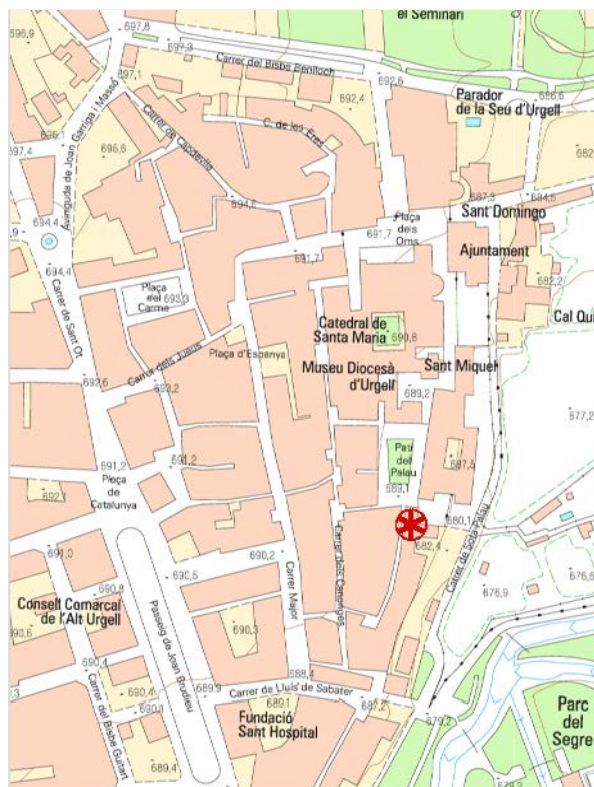
Titularitat: Pública

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: Sistema d'Equipaments

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana oberta a la Plaça Pati Palau

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-BCIL

Procedència: PGOUM - PMU

Nº inventari: BCIL 07

Nº reg/cat: 4385-I

data: 27/11/2002

Altres: --

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: BCIL

Nivell prot.: Parcial

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ANTIC JUTJAT

BCIL CH06

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Barroc, neoclàssic
<i>Cronologia:</i>	1797-1808
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Poligonal
<i>Context:</i>	Edifici de planta molt allargada, la façana occidental del qual ressegueix el primer tram del carrer de l'Escorxador. Tanca l'extrem sud-est del Pati Palau.
<i>Elements:</i>	L'element més destacable de l'edifici és la seva façana nord, d'una notable simplicitat de línia només alterada per la presència de diversos escuts heràldics per sobre del seu parament.
<i>Ús actual:</i>	Magatzem.
<i>Ús original:</i>	Orfenat.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Regular. Brutícia, pintura escrostonada, cablejat de llum i telèfon sobre la façana.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Regular. Manca de manteniment.
<i>Entorn de protecció:</i>	En general bo

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Edifici popular pels usos que ha tingut al llarg de la seva història recent. Caracteritza la façana sud del Pati Palau i presenta una sèrie d'escuts heràldics en façana que són motiu de protecció.
<i>Elements:</i>	Protecció general exterior en quant a volumetria. Protecció de la façana que s'obra a la Plaça Pati Palau, en quant a volumetria, formalització arquitectònica, materials i textura. Escuts en façana, proposats BCIN CH05.
<i>Entorn de protecció:</i>	Plaça Pati Palau.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum de tot l'edifici. En de la façana principal oberta a la Plaça Pati Palau es mantindrà també, la formalització arquitectònica, materials i textura.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació i restauració de la façana de la Plaça Pati Palau. Els escuts en façana serà d'aplicació el que disposa el BCIN CH-05.
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació i restauració de la façana de la Plaça Pati Palau. En casos justificats, es permetrà la rehabilitació o millora de les fusteries de la façana de la Plaça Pati Palau, mantenint el tipus de material.
<i>Jardins/entorn:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora.
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte a l'edifici, i a la seva visualització des de La Plaça Pati Palau.
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ANTIC JUTJAT

BCIL CH06

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto E. 1/2.000
Font: ICC

Tram més estret de l'edifici que s'obra cap a la Plaça Pati Palau. És l'únic element que conserva l'estètica de l'edifici original. (2014)

ANTIC JUTJAT

BCIL CH06

Escuts situats en la façana principal (2014)

Façana de llevant. Portalada central d'arc rebaixat (20014)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici de planta poligonal, amb un primer tram estret que s'adossa a la parcel·la del palau episcopal i un tram posterior més ample, al qual s'obre un pati de planta quadrangular. Al llarg de la seva història ha experimentat una sèrie de canvis d'usos força radical, cosa que ha provocat reformes profundes, i actualment l'únic element que conserva més o menys l'estètica de l'edifici original és la seva façana del Pati Palau.

Es tracta d'una façana força senzilla, de dues plantes organitzades en tres cossos verticals delimitats per dues faixes verticals ressaltades sobre la façana i pintades de color gris, igual que el sòcol, que destaca sobre el groc de la resta de la façana. El cos central és més elevat que els dos cossos laterals i és rematat per una fornícula ovalada i una coberta de teula de doble vessant. La planta baixa presenta una portalada central en arc rebaixat, emmarcada per una motllura de secció rectangular. A cadascun dels dos cossos laterals d'aquest nivell de la façana s'obre una finestra en arc rebaixat. La planta superior presenta una balconada tan ampla com la façana, a la qual s'obren dues portes en arc rebaixat, situades als cossos laterals. El cos central d'aquest primer pis presenta quatre escuts esculpits distribuïts en dos nivells. Al nivell inferior hi ha un escut reial de Carles IV, flanquejat a l'esquerra de l'espectador per un altre escut que conté una alegoria de la justícia com a dona amb unes balances que cavalca un lleó, i a la dreta per un escut episcopal, en aquest cas policromat. Al nivell superior hi ha l'escut del bisbe Francisco Antonio de la Dueña y Cisneros, amb una inscripció que destaca el paper d'aquest bisbe com a promotor d'aquella construcció, destinada a casa d'infants orfes. Les cobertes de teula presenten un ràfec amb imbricacions.

La façana de l'edifici es caracteritza per la puresa de la línia arquitectònica que l'allunya dels artificis propis de l'estil barroc i l'aproxima, si més no a nivell formal, al llenguatge del neoclassicisme, per bé que des del punt de vista estructural i

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ANTIC JUTJAT

BCIL CH06

conceptual, és més pròxima a la tipologia d'habitatges que es venia construint des de temps enrere, sense grans pretensions ornamentals.

Dades històriques:

Tal com indica l'escut de la part superior de la façana, l'edifici que temps a venir acolliria el jutjat de primera instància de la Seu d'Urgell fou construït en temps del bisbe Francisco Antonio de la Dueña y Cisneros y del rei Carles IV, cosa que ens situa entre els anys 1797 i 1808, període en què van coincidir totes dues personalitats en el desenvolupament del seu càrrec. Ignorem quant de temps s'hauria dedicat a aquesta funció de forma ininterrompuda, però l'escut alegòric de la justícia situat a l'esquerra de l'escut reial ens fa pensar que en algun moment del segle XIX ja hauria desenvolupat algun paper en l'exercici de la justícia a la Ciutat de la Seu d'Urgell. Això ens situaria en algun moment posterior a 1834, que és el moment en què es constitueixen els partits judicials a tot Espanya i s'universalitza, alhora que s'homogeneïtza l'exercici de la justícia a tot el territori nacional.

En algun moment del segle XIX o de principis del segle XX l'antiga Casa dels Infants Orfes va convertir-se en l'escola pública de primeres lletres de la Seu d'Urgell. L'any 1911 l'Ajuntament de la Seu iniciava els tràmits per tal que les escoles fossin graduades. D'aquesta manera, l'escola d'educació primària de la Seu d'Urgell va ocupar aquell emplaçament fins al seu trasllat a l'actual escola Mossèn Albert Vives, que es produí l'any 1971. En aquell moment la casa dels infants orfes passà a ser ocupada per les dependències del jutjat de primera instància de la Seu d'Urgell fins a la primera dècada de l'any 2000, quan aquestes dependències foren traslladades a un nou edifici. A l'actualitat la casa roman tancada com a magatzem.

Bibliografia:

Conversa amb Lluís Obiols, arxiver municipal de la Seu d'Urgell.

Observacions:

Autors:

Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

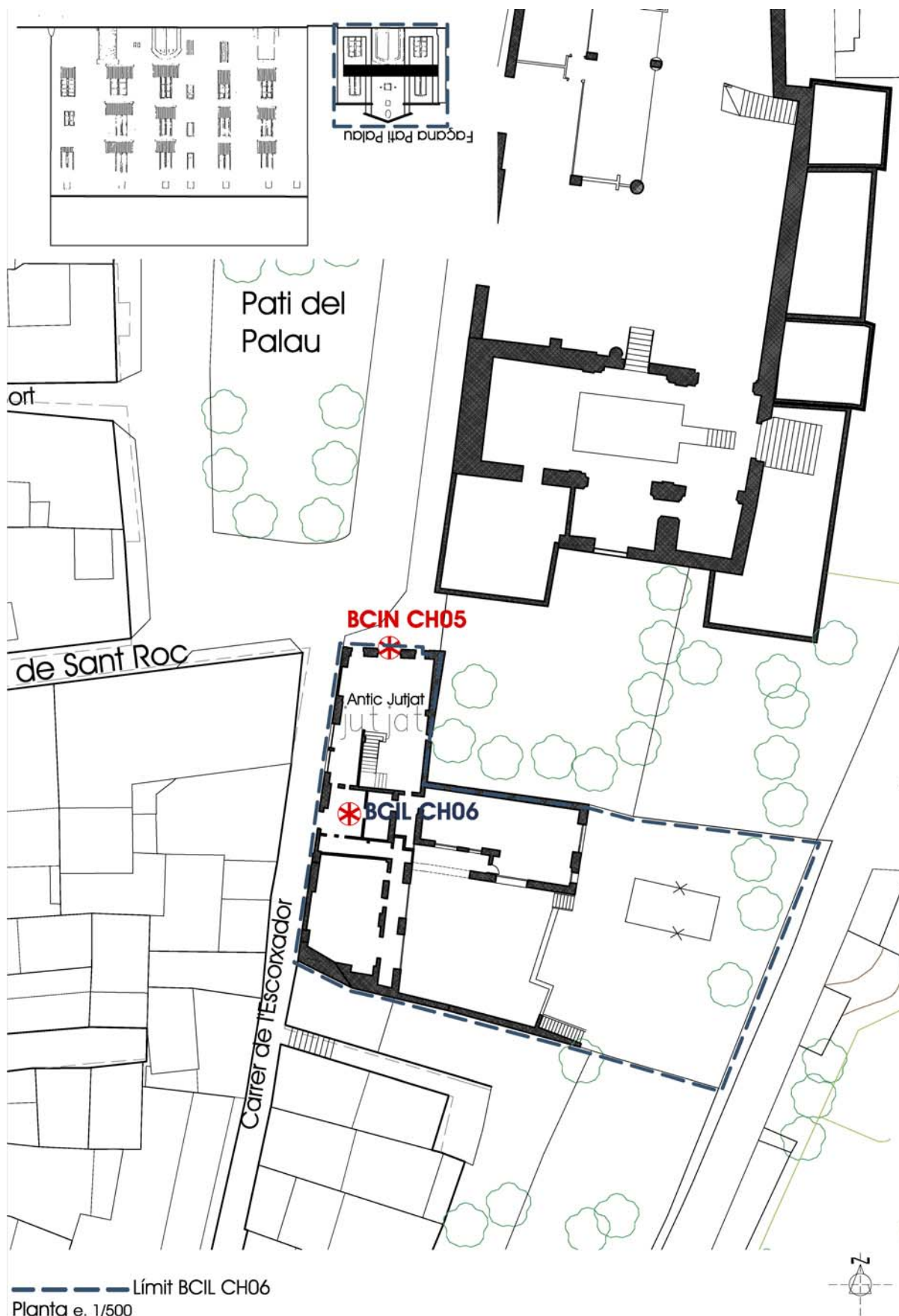
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ANTIC JUTJAT

BCIL CH06

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESGLÉSIA DE SANT AGUSTÍ

BCIL CH07

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Carrer Lluís Sabater, 10.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.380
Y: 4.690.572

Ref. Cadastral: 3405106CG7930N0001XZ

Sup. Segons Cadastre: 661m²

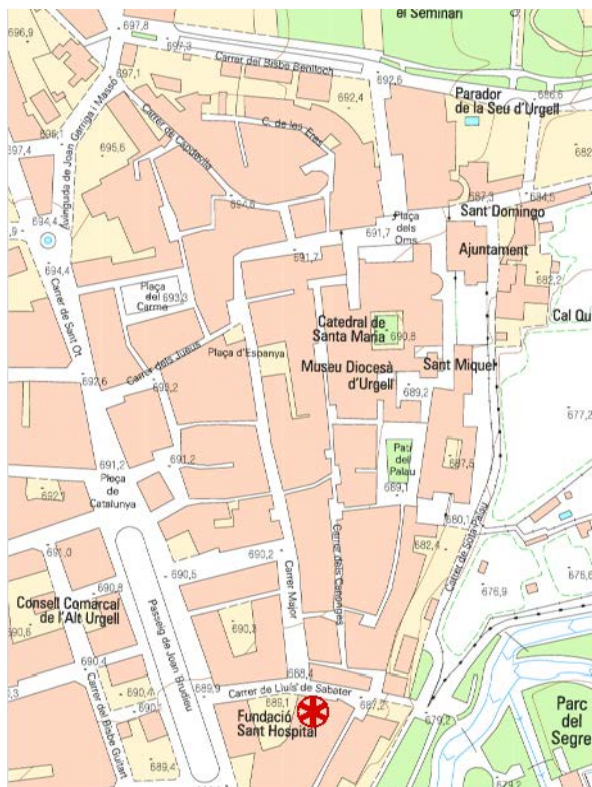
Titularitat: Pública

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: Sistema d'equipaments

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Absis obert cap a ponent.

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: BCIL
Procedència: PGOUM - PMU
Nº inventari: 08
Nº reg/cat: 2995-I
data: 03/05/2010
Altres: --

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici
Categoria: BCIL
Nivell prot.: Conservació

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESGLÉSIA DE SANT AGUSTÍ

BCIL CH07

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Gòtic tardà / Postmodernisme, Època moderna / Època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	Segles XVI-XVIII / 1990.
<i>Autoria:</i>	Desconegut, Lluís Maria Vidal Arderiu.
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular.
<i>Context:</i>	Edifici adossat a l'hospital de la Seu d'Urgell pel costat sud. La resta de façanes són exemptes. El conjunt és decisiu en l'ordenament urbà de la plaça Soldevila.
<i>Elements:</i>	Església d'una sola nau capçada a ponent per un absis semicircular, reformada l'any 1990 amb la retirada de les cobertes i la construcció d'un cub de metall amb àmplies vidrieres a est i oest que acull la Biblioteca Municipal i Comarcal.
<i>Ús actual:</i>	Biblioteca.
<i>Ús original:</i>	Culte.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo. Creixement d'heura a la façana de ponent que pot ser problemàtic a la llarga.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	En general bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Radical renovació d'un temple gòtic amb la incorporació d'un nou mòdul construït amb nous materials. Es tracta d'una de les dues esglésies conventuals de la Seu, vinculada a l'orde dels frares agustins i antecedent dels actuals serveis sanitaris.
<i>Elements:</i>	Protecció general exterior on s'inclou l'obra de Lluís Maria Vidal, en quan a volumetria, formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme. Protecció de la nau central interior descoberta en quant a volumetria, formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme.
<i>Entorn de protecció:</i>	Plaça Soldevila, Carrer de Lluís Sabater, edificis adossats.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració, rehabilitació o millora i remodelació..
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum, la seva formalització arquitectònica, així com el material, la textura i el cromatisme.
<i>Façanes:</i>	Obres de manteniment o conservació i restauració de la façana de ponent. La resta es permetrà també la rehabilitació o millora.
<i>Cobertes:</i>	Obres de manteniment o conservació i restauració en la coberta de l'absis i les galeries laterals, la resta es permetrà també la rehabilitació i millora.
<i>Obertures:</i>	Obres de manteniment o conservació i restauració de la façana de ponent. La resta es permetrà també la rehabilitació o millora.
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	Manteniment o conservació i restauració, de la nau central descoberta, així com de les capelles i passadís laterals i arcs de diafragma, la resta es permetra la rehabilitació o millora i la remodelació.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte de l'edifici i la seva visualització des de la plaça Soldevila i el Carrer de Lluís Sabater.
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM.

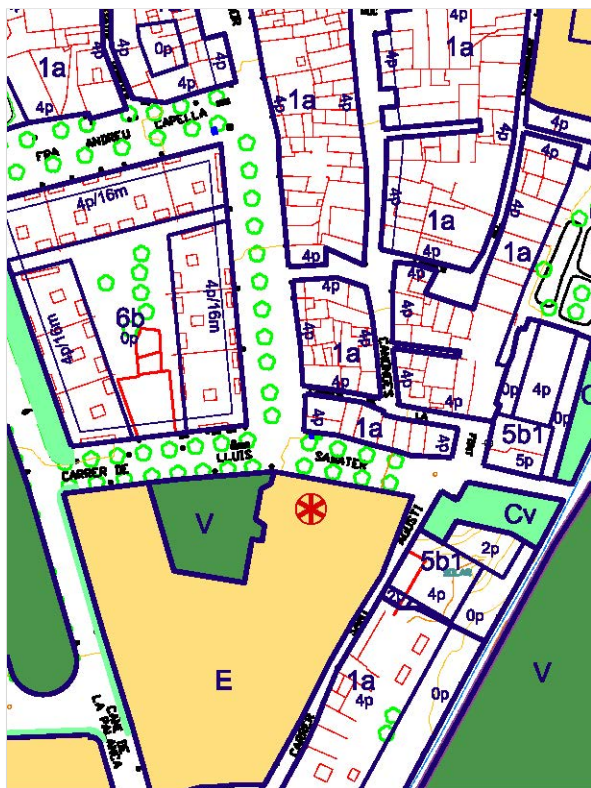
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESGLÉSIA DE SANT AGUSTÍ

BCIL CH07

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOU.

Ortofoto E. 1/2.000
Font: ICC.

Cantonada nord-oest oberta cap al Carrer Lluís Sabater i la Plaça Soldevila (2014)

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESGLÉSIA DE SANT AGUSTÍ

BCIL CH07

Cantonada Nord-est. On s'observa el cub de vidre amb l'eix desplaçat en relació a l'eix de l'església (2014)

Vidriera oberta cap a llevant on s'allotja la biblioteca (2014)

Nau central descoberta encapsada per una absis cobert ver una volta de creueria nervada.

ESGLÉSIA DE SANT AGUSTÍ

BCIL CH07

Façana de la biblioteca oberta cap a la nau central.

Porta rectangular adovellada situada en la façana nord (2014)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Església d'una sola nau força ampla i capçada a ponent amb un absis poc ressaltat en planta i de perfil poligonal. La nau hauria estat coberta originàriament per un embigat de fusta de doble vessant, sostinguda per tres arcs de diafragma de perfil apuntat. L'absis és de planta poligonal, cobert amb una volta de creueria nervada coronada per una llanterna de secció octogonal. A la part alta del mur de l'absis s'obre un òcul circular.

S'obren a la nau a través de sengles arcs apuntats dues sèries de tres capelles laterals afrontades, situades entre els contraforts de l'església, sobre cadascuna de les quals hi discorre un passadís de servei que s'obre a la nau a través de dues sèries amb tres petits finestrns, un a sobre de cada capella lateral.

A l'extrem oposat de l'absis, a l'interior de les actuals dependències de la biblioteca, resta el suport d'obra d'un cor de fusta que ocupava tota l'amplada de la nau, a la qual s'obria a través d'un arc carpanell.

L'interior de la nau presentava un programa decoratiu a base de pintura mural policromada, actualment molt fragmentari i en molt mal estat i, per aquest motiu, de molt mala interpretació, per bé que determinats motius singulars ens permetrien datar-lo al segle XVIII.

Els volums exteriors del temple són d'una rotunditat i d'una simplicitat perfectament coherents amb la senzillesa ornamental dels paraments, tot i que sembla que aquesta nuesa hauria estat matisada en algun moment per la presència d'una portalada de pretensions monumentals, decorada amb dos o tres nínxols amb estàtues, que actualment ha desaparegut, i per l'existència d'un campanar de torre de secció quadrangular i coronada per una coberta piramidal de llosa adossada a la façana nord del conjunt, que fou enderrocada cap a la primera dècada del segle XX a causa del seu mal estat.

ESGLÉSIA DE SANT AGUSTÍ

BCIL CH07

Actualment l'antic temple conserva tres portes d'accés a la façana nord. Començant per llevant, la primera d'aquestes portes és rectangular, adovellada i presenta centrat al capdamunt un relleu del Sagrat Cor de Jesús, a sota del qual figura la data de 1743. La porta del mig és més ampla i en arc rebaixat i la tercera, la més gran, és l'antiga portalada rectangular oberta després de la Guerra Civil, quan l'edifici es convertí en polvorí de l'exèrcit.

L'església fou, en origen, un temple bàsicament d'estil gòtic, tot i que molt tardà, atesa la construcció de la major part del conjunt al llarg del segle XVII. Per tipologia se ceneix a la de l'església conventual de Sant Domènec de la Seu d'Urgell, anterior a Sant Agustí, i respon a una tipologia d'església d'una sola nau i amb absis cobert amb volta de creueria que es mantindria a la Seu d'Urgell fins a uns moments molt avançats, com ho demostra la pròpia església de Sant Agustí.

Dècades després de la pèrdua de la seva funció de culte, l'any 1990, es va proposar la ubicació en aquest edifici esdevingut municipal de la nova biblioteca pública de la Seu d'Urgell. El projecte arquitectònic per aquest nou ús no contemplava la reconstrucció de l'edifici, aleshores força afectat pel seu pràctic abandó, sinó la consolidació dels murs perimetrals, de la volta de l'absis i dels arcs de diafragma desproveïts de la seva funció original. El projecte no contemplava el cobriment de la nau, que esdevindria un pati descobert del nou equipament.

De tota manera, la gran transformació es concentrà al sector oriental de la nau, on hi havia antigament el cor, on s'integrà a l'arquitectura antiga un modern edifici de serveis que acolliria la biblioteca pròpiament. Aquest edifici és un cub de vidre i metall, disposat sobre un eix diferent al de la nau de l'església, el qual s'organitza en quatre plantes a les quals s'hi accedeix per una rampa. Les dues façanes d'aquest edifici s'obren a est i a oest a través d'unes àmplies vidrieres que permeten la visió des de l'exterior de l'estructura interna de l'edifici, en una solució pròpia de l'arquitectura racionalista.

Dades històriques: A partir del precedent de l'antic hospital de Santa Magdalena, documentat als afores de la Seu d'Urgell com a hospital de leprosos des del segle XIII, els monjos agustins, que hi estaven establerts, foren cridats pel consolat de la Seu d'Urgell per establir-se dins de la població a finals del segle XVI. L'orde dels agustins és un dels anomenats ordes mendicants. Autoritzats pel papa Innocenci IV l'any 1244 a partir de diverses comunitats eremítiques de la Toscana, els frares agustins van desenvolupar una clara vocació assistencial.

La Ciutat de la Seu d'Urgell va assignar a l'orde dels agustins un terreny conegut amb el nom de l'era de la Ciutat, al barri de Soldevila, un indret on fins aleshores només hi havia horts i conreus, per tal que hi edificuessin el seu convent. L'any 1585 es posà la primera pedra del nou convent, però les obres avançaren molt lentament i s'allargarien durant tot el segle XVII.

Durant prop de dos segles els frares agustins es mantingueren en aquest mateix solar, que finalment abandonaren arran dels desordres polítics i socials vinculats al final de l'Antic Règim, l'any 1824. Amb la desamortització de béns eclesiàstics promoguda pel ministre Mendizábal a partir de la dècada de 1830, l'antic convent fou cedit a la Junta Municipal de Beneficiència per instal·lar-hi l'hospital de la ciutat, fet que va fer de Sant Agustí l'embrió de l'actual equipament sanitari de referència de la Seu d'Urgell.

L'església quedà sense culte i a principis de la Guerra Civil foren destruïts els seus retaules, a excepció del retaule major. Un cop acabada aquesta contesa aquest retaule hauria estat desmuntat i la imatge de sant Agustí dipositada al convent de la Sagrada Família. L'antiga església conventual de Sant Agustí fou convertida en polvorí del regiment Arapiles 62, emplaçat a la Seu d'Urgell. Finalment, cedit l'edifici al municipi de la Seu d'Urgell, es proposà el seu aprofitament com a emplaçament de la nova Biblioteca Municipal de la Seu d'Urgell, cosa que implicà

ESGLÉSIA DE SANT AGUSTÍ

BCIL CH07

un nou projecte arquitectònic dirigit per l'arquitecte Lluís Maria Vidal Arderiu, datat de 1990, el qual va aprofitar l'estructura de l'antiga església conventual i hi va afegir una moderna estructura metàl·lica als peus, que acull les dependències de la biblioteca.

Bibliografia:

AHN, Causa General, Fiscalía del Tribunal Supremo, 1465, exp. 36, p. 7.

BATLLE i GALLART, Carme, *La Seu d'Urgell medieval: La ciutat i els seus habitants*, Rafael Dalmau Editor, Barcelona 1985, p. 139-142.

VILLARÓ i BOIX, Albert, *Hèrcules i la Ciutat. Un passeig per la història de la Seu*, Caixa de Catalunya, Barcelona 1995, p. 167.

XAM-MAR i ALONSO, Carme; GRAU i PRAT, Mercè, *L'Alt Urgell. Una visió de conjunt*, vol. II, Centre de Recursos Pedagògics de l'Alt Urgell-Cerdanya, la Seu d'Urgell 2003, p. 90-91 i 243-244.

Conversa amb Climent Miró i Tuset.

Observacions:

Autors:

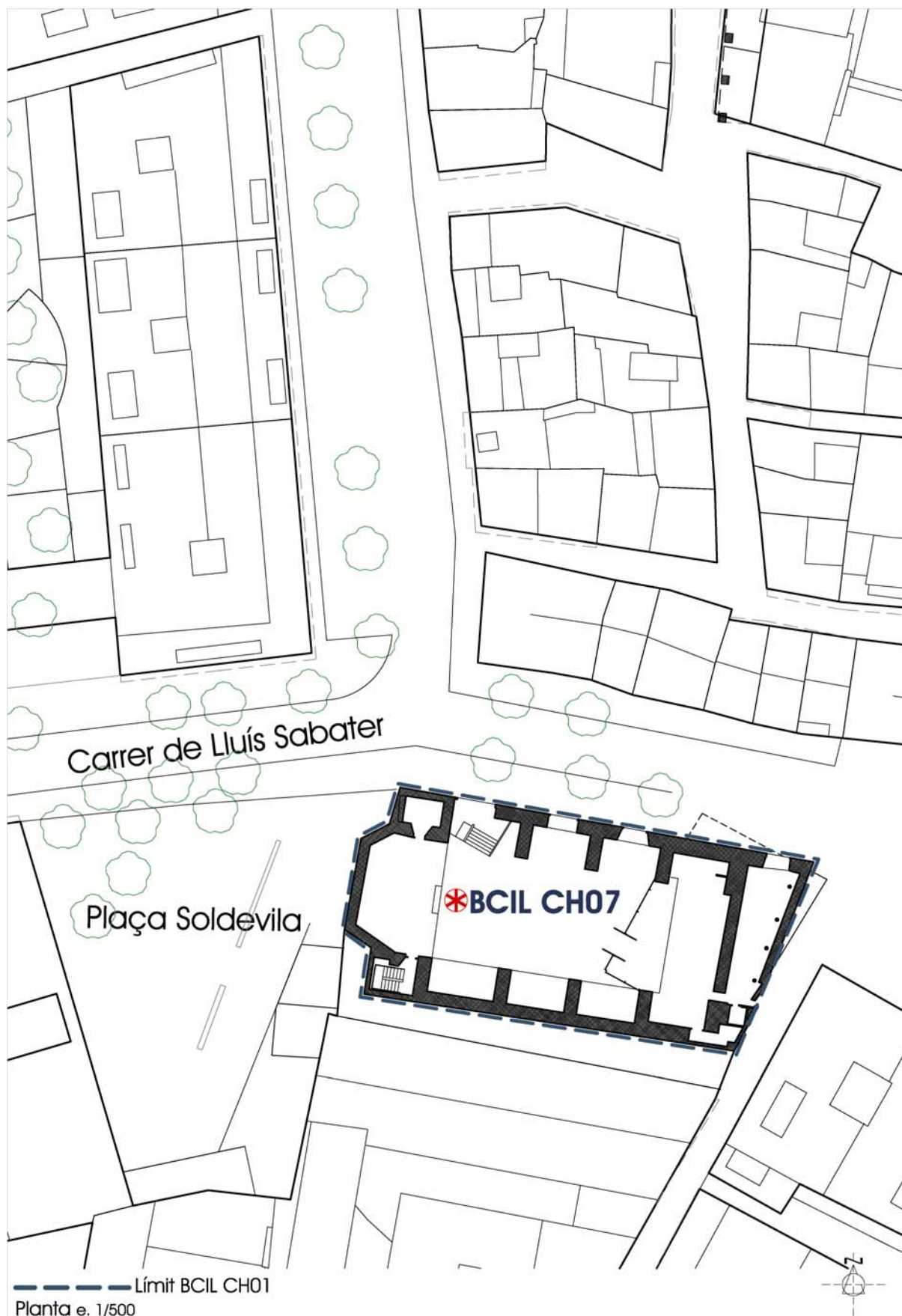
Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

ESGLÉSIA DE SANT AGUSTÍ

BCIL CH07

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESGLÉSIA DE SANT DOMÈNEC

BCIL CH08

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Plaça dels Oms, 2.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.441
Y: 4.690.914

Ref. Cadastral: 3509006CG7930N0001UZ

Sup. Segons Cadastre: 705m²

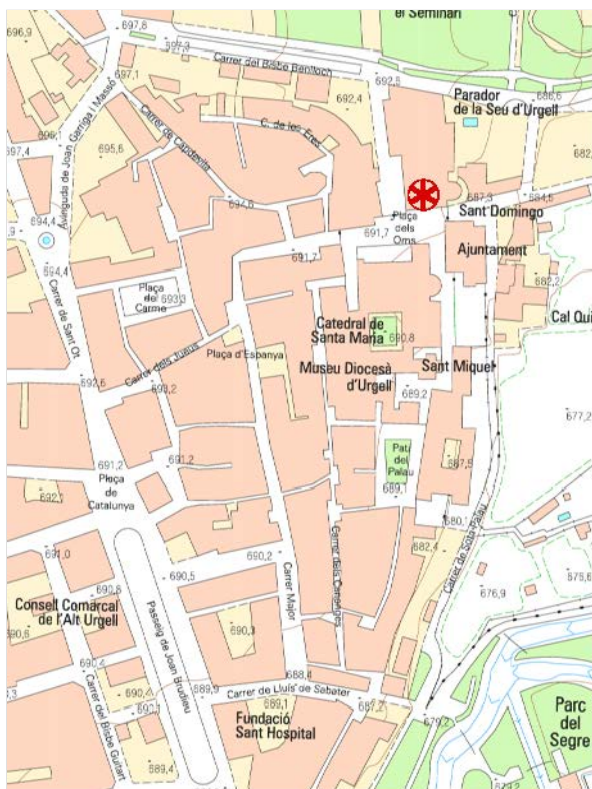
Titularitat: Pública

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: Sistema d'equipaments

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana occidental

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: BCIL
Procedència: PGOUM - PMU
Nº inventari: 09
Nº reg/cat: 424-I
data: 07/03/05
Altres:

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici
Categoria: BCIL
Nivell prot.: Conservació

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESGLÉSIA DE SANT DOMÈNEC

BCIL CH08

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Gòtic, baixa edat mitjana
<i>Cronologia:</i>	Segle XV
<i>Autoria:</i>	Joan Farell, altres
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular
<i>Context:</i>	Edifici adossat a l'actual Parador de Turisme de la Seu d'Urgell, que configura la façana nord de la plaça dels Oms. A la façana de ponent presenta una de les escasses escultures monumentals del casc antic.
<i>Elements:</i>	Església d'una sola nau capçada a llevant amb capçalera semicircular i amb una gran portalada ogival amb arquivoltes a ponent.
<i>Ús actual:</i>	Usos culturals.
<i>Ús original:</i>	Culte.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	En general Bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Incidència històrica de l'orde dels dominics a la Seu d'Urgell. Principal temple d'estil gòtic de la població. Ordenació i caracterització de la façana nord de la plaça dels Oms.
<i>Elements:</i>	Protecció general de l'edifici, tant l'àmbit interior com l'exterior, en quant a volumetria, formalització arquitectònica, el material, la textura i cromatisme. Escuts en façana, proposats BCIN CH12.
<i>Entorn de protecció:</i>	Plaça dels Oms i el Carrer de Sant Domènec

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració, rehabilitació o millora.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum, la formalització arquitectònica, el material, la textura i cromatisme.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació i restauració. Els escuts en façana serà d'aplicació el que disposa el BCIN CH12.
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte a l'edifici, i a la seva visualització.
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESGLÉSIA DE SANT DOMÈNEC

BCIL CH08

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Cantonada vista des de la Plaça dels Oms (2014)

ESGLÉSIA DE SANT DOMÈNEC

BCIL CH08

Portalada central d'arc apuntat (2014)

Arquivoltes emmarcades per columnes de secció circular.

Façana de migdia amb les tres finestres apuntades en un ull de bou circular. (2014)

ESGLÉSIA DE SANT DOMÈNEC

BCIL CH08

Absis poligonal cobert per colta de creueria amb 8 nervis.

Nau central, amb capelles laterals.
Punt d'unió dels 8 nervis de l'absis.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Església d'una sola nau capçada a llevant amb absis semicircular precedit per un tram presbiteral ben diferenciat de la resta de la nau quant a amplada. Internament la capçalera és poligonal en planta i és coberta per una volta de creueria amb vuit nervis que s'uneixen en una gran clau de volta esculpida amb el tema de l'Anunciació. La nau, a la qual s'obre l'absis a través d'un arc presbiteral apuntat, és coberta per quatre trams de volta de canó apuntada amb llunetes, separats per quatre arcs faixons apuntats. A cada tram de nau correspon dues capelles laterals oposades, obertes a la nau a través de sengles arcs apuntats i cobertes amb volta de creueria amb clau de volta esculpida al centre. Per sobre de cada capella lateral, i inclosa dins de la corresponent lluneta del tram de la volta, s'obre una petita finestra en arc apuntat que inclou un arc trilobulat dentat. El primer tram de naus laterals està condicionat pel cor elevat construït en aquell sector en el moment de la restauració del conjunt.

Exteriorment el conjunt es caracteritza per les seves masses rotundes i la puresa de la seva línia geomètrica, amb poca càrrega ornamental. La façana occidental està organitzada amb tres cossos verticals, el central lleugerament més avançat que els laterals, els quals emmarquen la gran portalada central en arc apuntat i arquivoltes emmarcades per columnetes de secció circular i poligonal disposades de forma alterna. Corona aquesta façana un gran rosetó circular. El sòcol del cos central d'aquesta façana és l'única part dels murs de la nau que no està arrebossat i deixa a la vista un parament força regular a base de grans carreus perfectament escairats.

El mur de migdia presenta un sòcol baix i tres finestres apuntades que s'obren a cadascuna de les tres primeres capelles laterals d'aquell sector. A la quarta capella lateral s'hi obre un ull de bou circular. La sèrie d'arcs i ull de bou es troben

ESGLÉSIA DE SANT DOMÈNEC

BCIL CH08

coronades per les petites finestres en arc apuntat que coronen la part alta de la nau a banda i banda. En canvi, a la façana nord no hi ha els grans finestrals en arc apuntat. Externament la capçalera presenta sis grans contraforts que ocupen tota l'alçada dels seus murs. S'obren a aquest element tres grans finestrals en arc apuntat de tipologia similar als de la nau. El conjunt presenta una coberta de teula de doble vessant. La coberta de l'absis és del mateix material i té la particularitat que puja més que la de la resta de la nau.

Dades històriques:

La implantació de l'orde dels dominics al bisbat d'Urgell és sorprenentment tardana, si tenim en compte el gran desenvolupament que tingueren determinades dissidències religioses a l'entorn de la seu episcopal. La competència en la captació de donacions pietoses en relació al clergat preestablert en podria ser l'explicació. L'any 1274 el capítol general de l'orde dels dominics celebrat a Pest va ordenar la fundació d'un convent dominic a la Seu d'Urgell. La primera església i casa religiosa fou construïda als afores de la població, a l'anomenada partida de les Tombes. La primera pedra del convent fou col·locada solemnement pel vescomte Ramon Folc IV de Cardona abans de 1296.

L'any 1364, en el context de l'estat de guerra constant que travessava la Corona d'Aragó durant el regnat de Pere el Cerimoniós, es procedí a la construcció d'una nova muralla que tancava tot el recinte urbà de la Seu d'Urgell i el convent de Sant Domènec quedava fora muralles, en un punt massa proper a aquestes, amb tot el perill que això comportava de convertir-se en un reducte avançat que pogués caure a mans d'una força enemiga. Per aquest motiu s'ordenà el seu enderroc i el trasllat de la comunitat dins dels murs, a l'antiga església de Sant Miquel, que s'erigia al nord de la catedral de Santa Maria des del segle XI.

En aquesta nova ubicació, passats quaranta anys del seu trasllat, iniciaren els dominics la construcció d'un nou temple. En aquesta ocasió la primera pedra fou col·locada solemnement pel bisbe Galceran de Vilanova, l'any 1409, i l'any següent l'obra era confiada al mestre d'obres Joan Farell.

En un moment més avançat es construiria el campanar de secció rectangular, que durant molts segles hauria determinat el perfil de la població en la seva façana de ponent.

Amb la desamortització dels béns eclesiàstics de Mendizábal, l'any 1837, el convent de la Seu d'Urgell fou suprimit i l'antiga església conventual, durant un temps abandonada, fou església parroquial entre 1922 i 1936. Aquest darrer any, el primer de la Guerra Civil, l'església fou saquejada i el seu campanar destruït. Mai més no tornà al culte i després de la guerra fou ocupada durant un temps per l'exèrcit, que la féu servir de polvorí, segons testimonieja un gravat de la porta d'accés, el qual parla d'un regiment número 7 d'enginyers. Finalment, i després d'un altre període d'abandó, l'any 1991 s'iniciaren les obres de rehabilitació per convertir-la en sala polivalent per a esdeveniments culturals.

Bibliografia:

DIAGO, Francisco, *Historia de la Provincia de Aragón de la orden de predicadores*, Librerías París-Valencia, València 1999 (edició facsímil de l'original de 1599), f. 270.

MARQUÈS, Benigne, "Els pergamins del convent dels dominics de la Seu d'Urgell (1257-1574)", *Urgellia*, 17 (2008-2010), p. 441-570.

MIRÓ i TUSET, Climent, *L'Abans. La Seu d'Urgell. Recull gràfic 1879-1974*, editorial Efadós, el Papiol 2014, p. 24.

VILLARÓ i BOIX, Albert, *Hèrcules i la Ciutat. Un passeig per la història de la Seu*, Caixa de Catalunya, Barcelona 1995, p. 167.

Observacions:

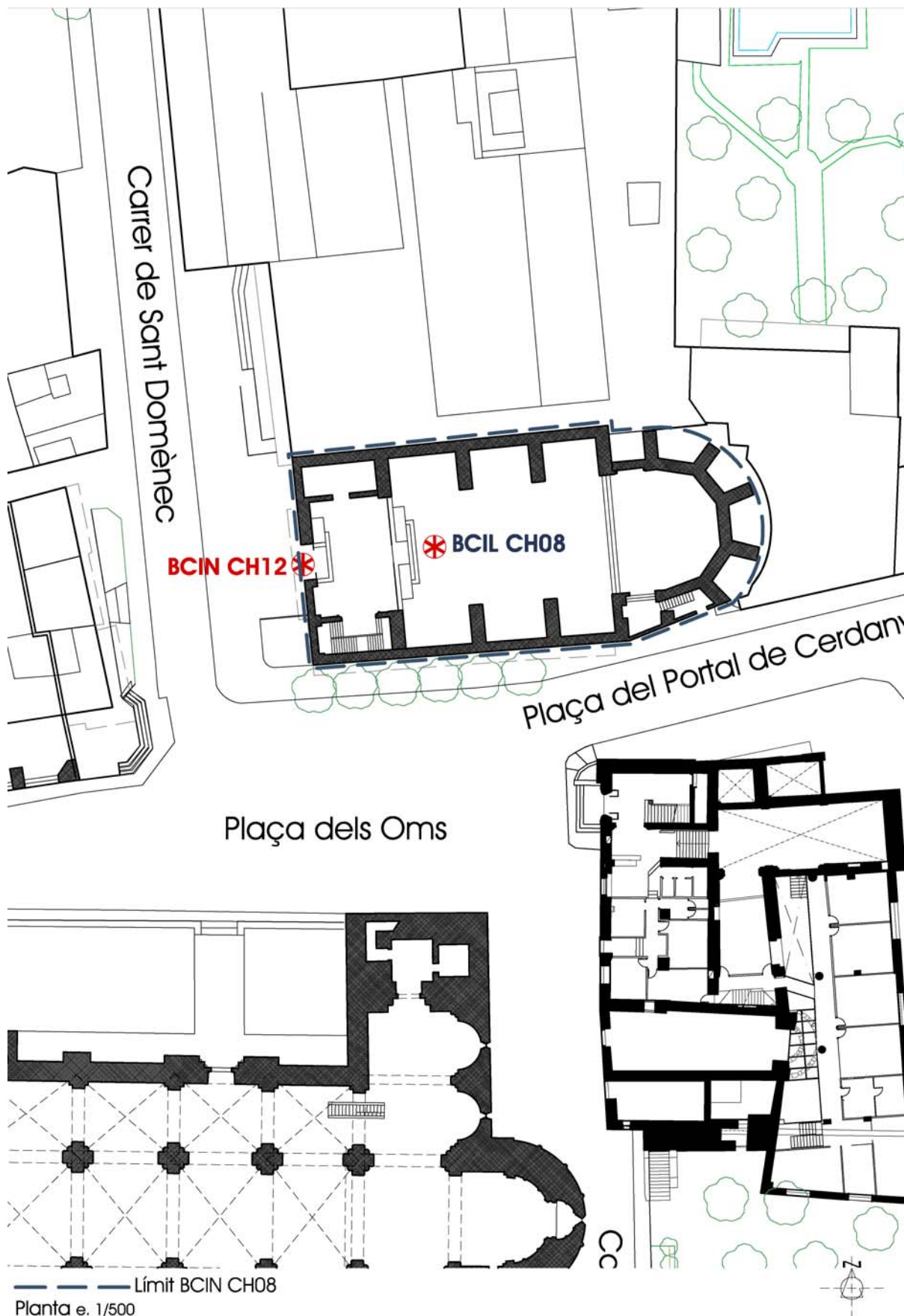
Autors:

Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

ESGLÉSIA DE SANT DOMÈNEC

BCIL CH08

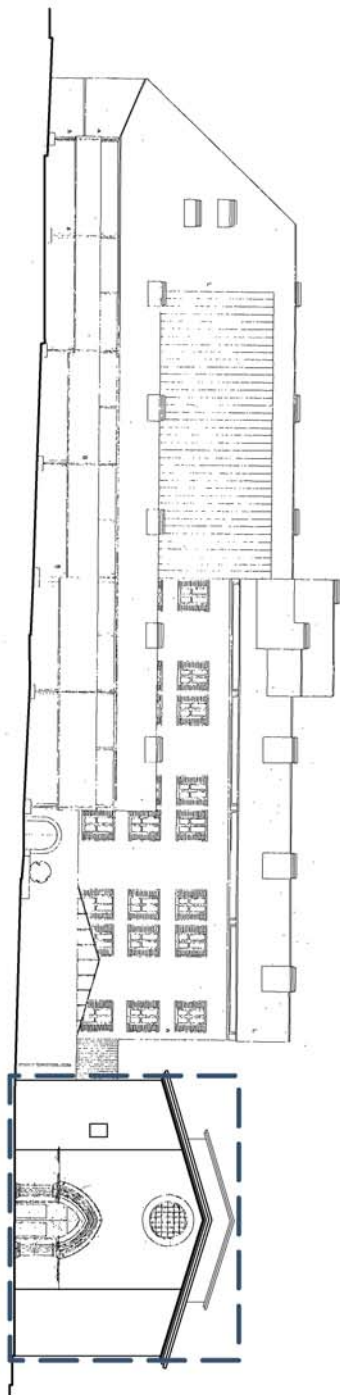

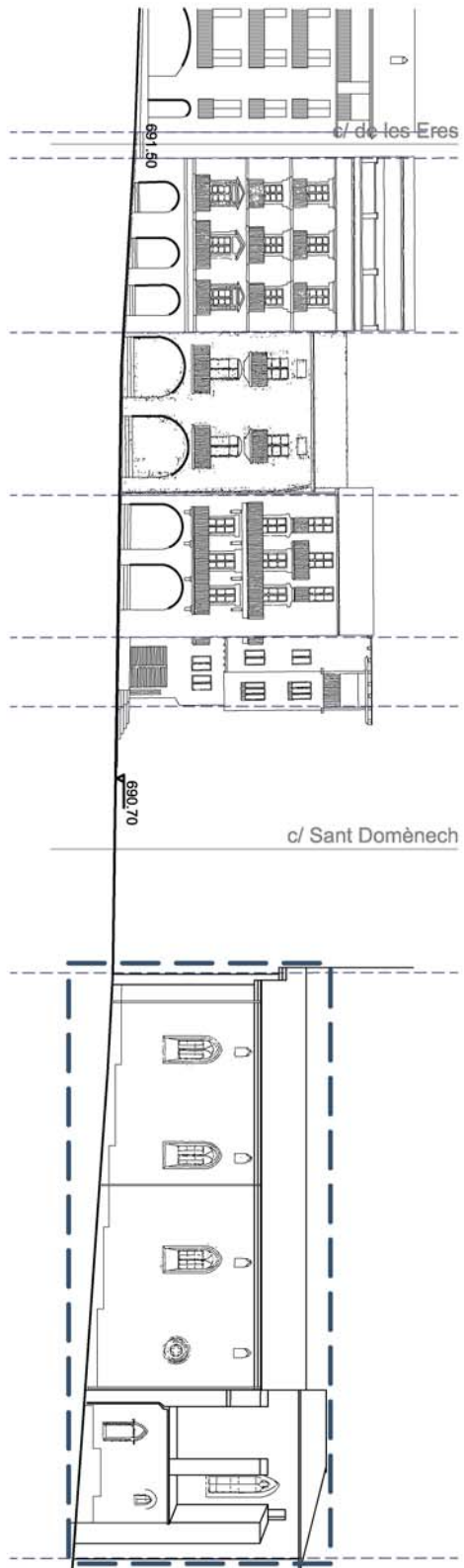
ESGLÉSIA DE SANT DOMÈNEC

BCIL CH08

Façana Ponent

Façana Sud

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESGLÉSIA DE LA PIETAT

BCIL CH09

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Carrer Santa Maria, 16.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.404
Y: 4.690.827

Ref. Cadastral: 3408002CG7930N0001BZ

Sup. Segons Cadastre: 241m²

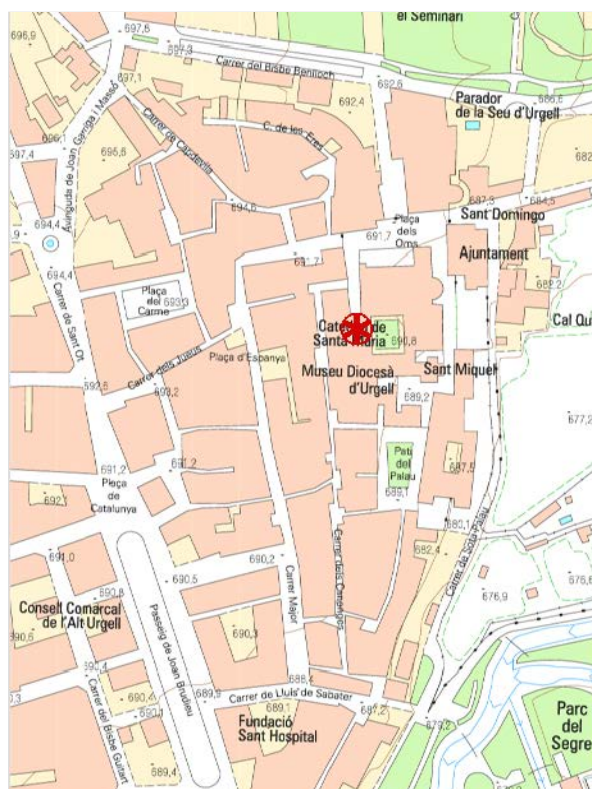
Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: Sistema d'equipaments

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Vista exterior, aspecte molt auster en comparació amb l'interior.

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-BCIL.

Procedència: PGOUM - PMU

Nº inventari: 11

Nº reg/cat: 3659-I

data: 27/11/2002.

Altres:

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: BCIL

Nivell prot.: Conservació

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESGLÉSIA DE LA PIETAT

BCIL CH09

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Gòtic, Renaixement, Època Moderna, Segle XVI.
<i>Cronologia:</i>	1533-1535.
<i>Autoria:</i>	Jaume Serra, Joan Vatzier i Pere Giner.
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular.
<i>Context:</i>	Situat entre diverses construccions del conjunt catedralici que fan que les façanes restin amagades i que sigui poc valorat atesa la potència dels edificis que l'envolten.
<i>Elements:</i>	Edifici d'una sola nau amb capçalera plana. El presbiteri és cobert per una volta de creueria nervada i la nau amb trebol de fusta ornamentat amb cassetons.
<i>Ús actual:</i>	Museu.
<i>Ús original:</i>	Culte.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Regular. La fusteria exterior de la coberta presenta signes d'envelliment i desgast per la intempèrie.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	En general bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	És la representació més reeixida de l'arquitectura del segle XVI a la Seu d'Urgell, amb nombrosos elements manllevats del Renaixement. Configura bona part de la galeria oest del claustre i és el sector originari del Museu Diocesà d'Urgell.
<i>Elements:</i>	Protecció general de l'edifici, tant en l'àmbit interior com exterior, en quant a volumetria, formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme.
<i>Entorn de protecció:</i>	Coincideix amb l'entorn de la catedral de Santa Maria i dels claustres.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum, la formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte a l'edifici.
<i>Altres intervencions:</i>	En cas d'intervencions no especificades en aquesta fitxa, serà necessari l'informe favorable del Departament de Cultura, en concret, per la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural de Lleida
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM.

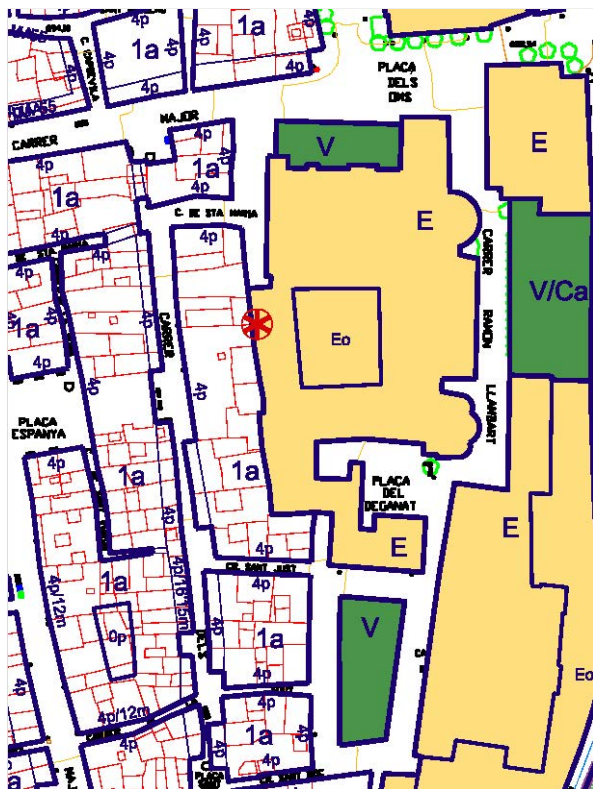
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESGLÉSIA DE LA PIETAT

BCIL CH09

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/5.000
Font: ICC

Presbiteri cobert per un volta de creuria (2014)

Nivell elevat amb semicolumns amb capitells corintis
Presbiteri. (2014)

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESGLÉSIA DE LA PIETAT

BCIL CH09

Nau on s'observa els dos nivells (2014)

Detall coberta de fusta (20014)

Porta d'accés als claustres (2014)

Façana que tanca els claustres per ponent (2014)

ESGLÉSIA DE LA PIETAT

BCIL CH09

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Església de planta rectangular, que tanca el claustre de la catedral de Santa Maria d'Urgell pel seu flanc occidental. Presenta una sola nau i és capçada a sud per una capçalera plana. L'àmbit presbiterial, de planta gairebé quadrangular, se separa de la nau a través d'un arc presbiterial apuntat i motllurat. És cobert per una fastuosa volta de creueria estrellada, amb una gran clau de volta d'on sorgeixen sis nervis motllurats que la divideixen en sis gallons que contenen cinc claus secundàries d'on neixen cinc parelles de nervis motllurats que creen cinc arcs ogivals a l'interior dels quals s'obren cinc ulls de bou circulars que donen llum al temple.

La nau és coberta amb un sostre de fusta pla, decorat amb cassetons, profussament decorats amb daurats. Aquest espai s'organitza en dos nivells separats per un fris motllurat. El nivell inferior presenta dues parelles de grans arcs de mig punt afrontats. Els del mur de ponent són accessibles i permeten l'entrada des de l'espai del museu. Quant als del mur de llevant, el més pròxim als peus del temple conté una porta d'accés des dels claustres. El nivell més elevat està organitzat per semicolumnes coronades amb capitells corintis, també afrontades, que sostenen les bigues del sostre. Al mur de llevant s'obren en aquest nivell cinc finestres en arc apuntat amb vitralls. El parament exterior, però, té empremtes de l'existència prèvia de tres grans finestres en arc rebaixat que haurien estat cegats en un moment indeterminat.

Encara a l'interior de l'església cal indicar l'existència d'un cor de fusta elevat als peus, a sota del qual s'obre la porta d'accés principal, en arc deprimat. Cal destacar, així mateix, l'existència d'un programa decoratiu pictòric que es desenvolupa per tot l'interior del temple i que és format per murs de carreus simulats a la part alta i elements vegetals, amb l'ús abundós de daurats.

L'aspecte exterior, per contra, és molt auster. El mur visible des de l'exterior ha estat despullat del seu antic arrebossat en alguna de les operacions de restauració recents i ha deixat al descobert un parament de reble, totalment irregular i sense pretensions, que contrasta amb la fastuositat de l'interior. A banda de les obertures, l'únic element que destaca en aquest sector és el ràfec de la teulada, amb un delicat treball de fusta molt desgastat per la intempèrie.

Al centre de la nau s'obre una cripta destinada originàriament als preveres beneficiats, que actualment forma part de l'exposició del Museu Diocesà i s'hi exposa, entre altres peces d'orfebreria, l'urna de plata barroca de Sant Ermengol.

Es tracta d'un edifici aixecat segons un programa constructiu propi dels temples gòtics, però amb l'ús de nombrosos elements del llenguatge renaixentista amb un gust per l'ornamentació que ens aproxima a l'estil plateresc propi de l'art hispànic de l'època.

Dades històriques:

L'espai on temps a venir es construiria l'església de la Pietat era originàriament el refectori dels canonges o l'espai on realitzaven els seus àpats comuns. Amb la decadència de la vida comunitària dels canonges urgellencs, aquest espai fou cedit pel bisbe Berenguer d'Erill i el propi capítol a la comunitat de preveres beneficiats de la catedral, l'any 1385, per poder-hi instal·lar nous altars, ja que l'espai de l'interior de la catedral ja començava a ser just per construir-ne de nous. La primera capella que s'hi va fer es va dedicar a Santa Tecla a l'ala sud-oest del claustre, també coneguda com a Sant Roc, i a la resta del local se celebraven quatre àpats anuals comunitaris, sense cap altra destinació específica.

L'any 1530 un dels preveres beneficiats, Joan Pere Correa, va oferir-se per finançar les obres d'una nova capella específica per als beneficiats, amb un altar dedicat a Jesús i sant Josep. L'any 1533 eren contractats els mestres Jaume Serra i Joan Vaxier per aixecar la capella, i l'any següent el mestre fuster Pere Giner, a qui s'encomanà tota l'obra de fusteria de la coberta. El promotor de l'obra es reservà el dret de construir-se un accés directe des de casa seva, que es trobava

ESGLÉSIA DE LA PIETAT

BCIL CH09

adossada a l'edifici. La pietat de canonges i beneficiats vestí la nova capella amb dos grans retaules d'estil plateresc, dedicats a la Passió i a la Pietat, aquest darrer ubicat a l'altar major, obra de l'escultor Jeroni Xanxo, construït entre 1548 i 1550 i pintat i daurat per Antoni Peitavi el 1573. Un dels beneficiats que foren enterrats a l'església fou el cèlebre mestre de capella de la catedral d'Urgell Joan Brudieu, l'any 1591.

L'any 1957 l'antiga església de la Pietat configuraria el nucli inicial del Museu Diocesà d'Urgell, amb el dipòsit d'una sèrie de peces de l'art sacre procedents majoritàriament de l'entorn catedralici. Actualment, amb el museu ampliat a les sales annexes i al Deganat, configura encara una de les diferents sales d'aquest equipament, a la qual se li hagueren de modificar els accessos amb la incorporació de noves sales annexes a l'oest de l'església, segons un projecte que fou enllestit l'any 1988.

Bibliografia:

AA.DD., *Catalunya Romànica*, VI, Enciclopèdia Catalana, Barcelona 1992.

AA.DD., *La catedral de la Seu d'Urgell*, Angle Editorial, Manresa 2000.

BARAUT, Cebrià; CASTELLS, Jesús; MARQUÈS, Benigne; MOLINÉ, Enric, "Episcopologi de l'Església d'Urgell, segles VI-XXI", *Urgellia*, 14 (1998-2001), p. 7-136.

PUJOL i TUBAU, Pere, "L'església de la Pietat, de la Seu d'Urgell", *Obra completa*, Editorial Andorra, Andorra 1984, p. 385-406.

VILLARÓ i BOIX, Albert, *Hèrcules i la Ciutat. Un passeig per la història de la Seu*, Caixa de Catalunya, Barcelona 1995.

Observacions:

Autors:

Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

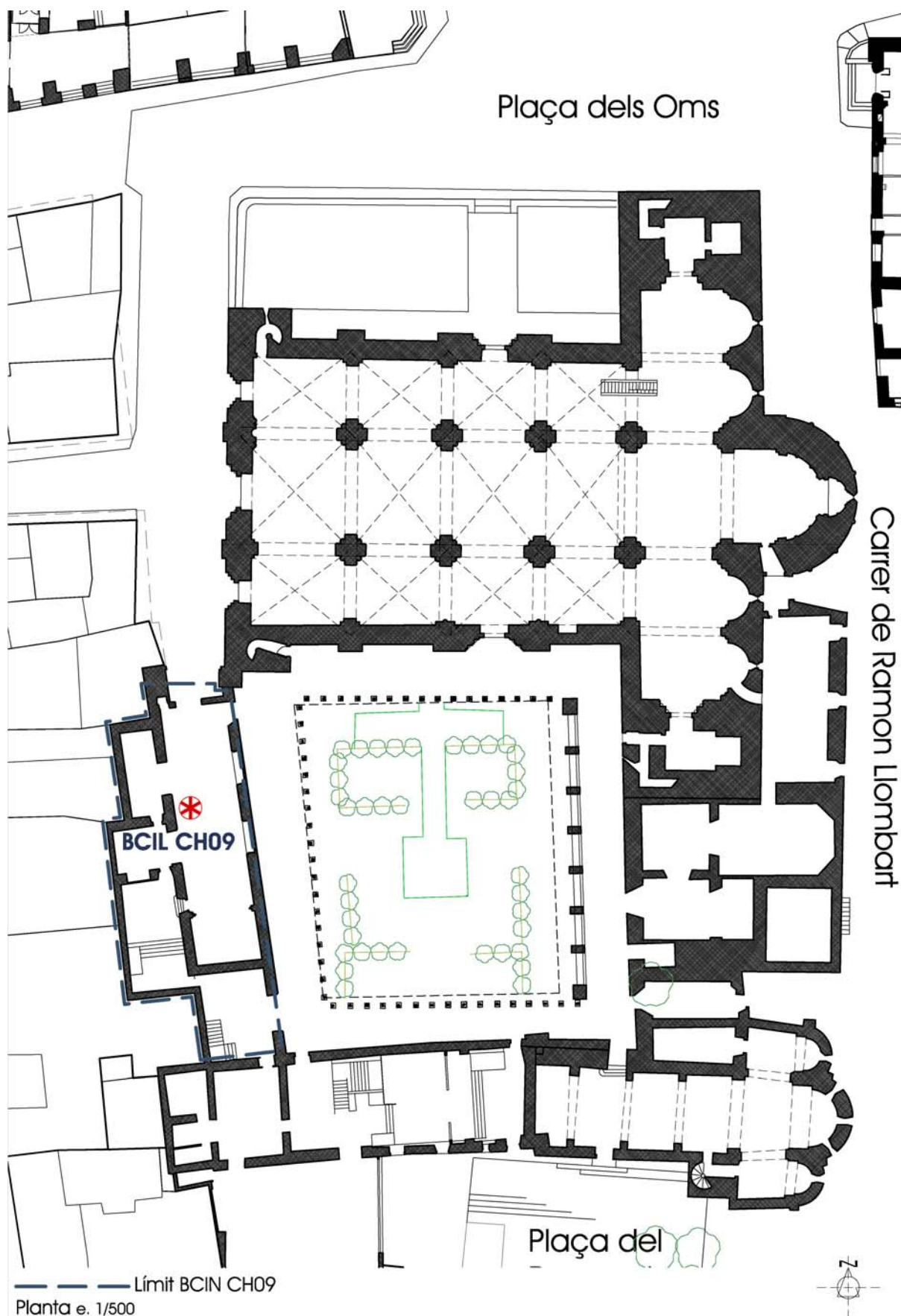
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESGLÉSIA DE LA PIETAT

BCIL CH09

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

LES MESURES

BCIL CH10

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Carrer Major, 14.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.404
Y: 4.690.818

Ref. Cadastral: --

Sup. Segons Cadastre: --

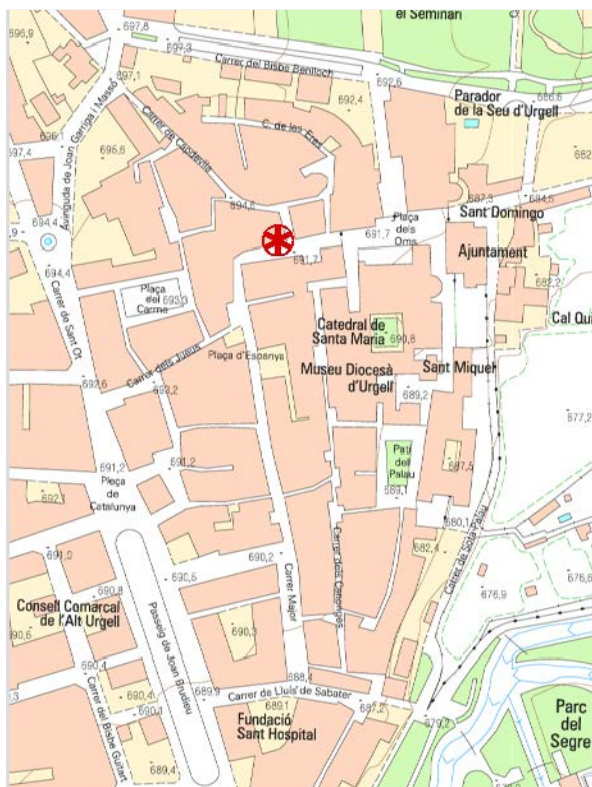
Titularitat: Pública

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 1a. Zona del centre històric
de la Seu d'Urgell

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Conjunt de les dues estructures per mesurar el gra.

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-BCIL

Procedència: PGOUM - PMU

Nº inventari: BCIL14

Nº reg/cat: 3662-I

data: 27/1/2002

Altres: -

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: element

Categoria: BCIL

Nivell prot.: Integral

LES MESURES

BCIL CH10

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Arquitectura popular, èpoques moderna i contemporània.
<i>Cronologia:</i>	1579 i 1840.
<i>Autoria:</i>	Desconegut.
<i>Parcel·la:</i>	Rectangulars.
<i>Context:</i>	Porxos del carrer Major de la Seu d'Urgell.
<i>Elements:</i>	Dues estructures de planta rectangular amb un bloc superior amb tres recipients oberts per la part inferior per mesurar el gra.
<i>Ús actual:</i>	Ornamentació.
<i>Ús original:</i>	Mesura del gra.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	---
<i>Cobertes:</i>	---
<i>Obertures:</i>	Regular. Pèrdua d'un dels antics tancaments.
<i>Jardins/entorn:</i>	Regular. Brutícia.
<i>Interior:</i>	---
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Pocs elements conservats d'aquesta tipologia, testimoni d'unes bases econòmiques desaparegudes actualment i de la centralitat econòmica de la Seu d'Urgell en un entorn. Molt populars entre la població.
<i>Elements:</i>	Protecció general dels dos elements en quant a volumetria, material, la textura i el cromatisme.
<i>Entorn de protecció:</i>	Carrer Major i els Porxos.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació i restauració
<i>Exterior:</i>	No es permet la modificació. Conservació del volum, material, la textura i el cromatisme.
<i>Façanes:</i>	-.
<i>Cobertes:</i>	-.
<i>Obertures:</i>	-.
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte al monument, i a la seva visualització
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	-.

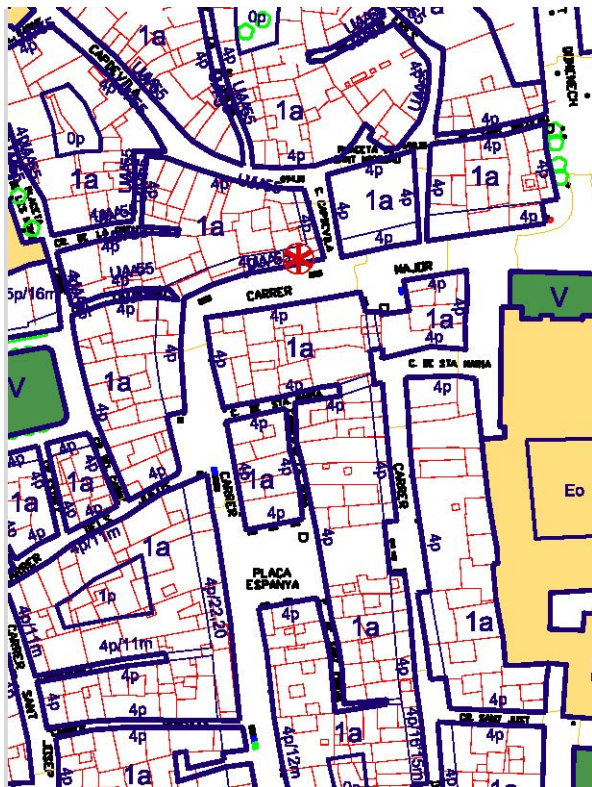
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

LES MESURES

BCIL CH10

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto E. 1/2.000
Font: ICC

Mesures situades a la cantonada del Carrer Major i el Carrer Capdevila. De les dues estructures, aquesta és la més nova

LES MESURES

BCIL CH10

Lateral de Les Mesures més noves. (2014)

Obertures circulars en la part superior (2014)
Obertures en la part frontal.

Primeres mesures de gra del Carrer Major. (2014)

Obertures frontals tancats per portelles metàl·liques (2014)

LES MESURES

BCIL CH10

Orificis circulars reforçats amb tres cercols de ferro. (2014)
Portella metàl·lica

Messures de gra adossada al Porxo del Carrer Major (2014)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Les mesures del gra del carrer Major són dos estructures de característiques similars malgrat haver estat construïdes en èpoques molt diferents, les quals estan situades pràcticament una davant de l'altra.

Les mesures més antigues són les que es troben més a ponent. Es tracta d'una estructura pràcticament prismàtica, de poc més d'un metre d'alt, construïda amb grans carreus de pedra calcària més o menys escairats i lligats amb morter de calç. Aquesta estructura es troba actualment adossada per la seva part de darrere al pilar d'un arc dels porxos del carrer Major. A la part del davant s'hi ha afegit un gran bloc de pedra tallada, també prismàtica, que ocupa tot l'ample de l'estructura de sustentació i sobresurt una mica tant per la part superior com per la part frontal. S'obren a la part superior tres grans orificis circulars, reforçats per tres cercols de ferro, que tenen forma d'embut i que s'obren a través de tres petits orificis per la part frontal, els quals són tancats per tres portelles metàl·liques amb frontisses i passadors. A la part frontal hi ha una inscripció gravada en la qual s'hi llegeix "ANY 1579", la qual va ser modificada en temps recents per uns veïns allargant cap a l'esquerra la cueta superior del cinc, de manera que es confon amb 1379. A la part inferior de la peça frontal hi ha encara els petits ganxos on es penjaven els sacs on es buidava el gra.

Les mesures més noves es troben a la cantonada entre el carrer Major i el carrer Capdevila, també adossades a un pilar dels porxos. Tenen una estructura molt similar a les anteriors, per bé que el parament és molt més irregular quant a tamany dels carreus i materials emprats i presenta una escala de dos graons per la part del darrere. Igualment, a la part frontal té una gran peça de pedra calcària tallada, que fa el mateix ample que l'estructura que el sustenta, per bé que és una mica més alt i també sobresurt per la part frontal. De forma gairebé idèntica que les

LES MESURES

BCIL CH10

mesures més antigues, presenta a la part superior tres obertures circulars, reforçades amb cèrcols de ferro i una forma d'embut que s'obren per la part frontal a través de tres petites obertures amb tanques metàl·liques. També aquestes mesures presenten una inscripció gravada a la part frontal, en la qual es llegeix "AÑO 1840".

Dades històriques:

La notícia més antiga de l'existència d'unes mesures del blat a la Seu d'Urgell data de l'any 1212, si bé aquesta mateixa notícia implica que la seva existència devia de ser encara més antiga, ja que recull que haurien estat traslladades de la part vella de la ciutat a la part nova, probablement en un indret pròxim al mateix emplaçament actual, que hauria estat triat poc després de la destrucció de la Seu d'Urgell per part de les tropes dels comtes de Foix. Es tractava d'un servei que depenia del senyor de la ciutat, és a dir, del bisbe, el qual el donava en arrendament a particulars a canvi del pagament d'una suma al senyor. El servei era d'una importància cabdal per la Seu d'Urgell i tot el seu àmbit d'influència, ja que eren les úniques mesures oficials per una rodalia àmplia que anava de les Valls d'Andorra fins a Coll de Nargó i centralitzaven per aquest motiu tot el comerç d'aquesta zona en l'important mercat de la Seu d'Urgell.

Les mesures de 1579 foren instal·lades pels cònsols de la Seu d'Urgell en un indret proper a la peixateria, una mena de parada mòbil que s'instal·lava cada cop que els traginers pujaven peix, davant de la casa de Damià Salmurri, que era l'encarregat de vetllar perquè el peix es repartís correctament. El senyor Salmurri es va queixar que possessin les mesures davant de casa seva i els cònsols van determinar que li fossin pagats trenta sous anuals com a compensació, a canvi que vigilés que el blat que s'hi venia fos net i esporgat.

L'any 1840 es van construir unes noves mesures pràcticament a tocar de les antigues. El fet que es construïssin davant de les antigues, les quals no presentaven en aparença cap impediment per continuar desenvolupant la seva funció podria obeir al fet d'un increment notable de la producció, fet que aniria de bracet de l'increment de la població que estava experimentant la comarca per aquells moments, però també al fet que l'extinció de l'antiga senyoria jurisdiccional amb tots els seus privilegis i monopolis obligués a construir unes noves mesures amb les capacitats homologades a nous patrons de mesuratge.

Bibliografia:

BATLLE i GALLART, Carme, *La Seu d'Urgell medieval: La ciutat i els seus habitants*, Rafael Dalmau Editor, Barcelona 1985, p. 46-47.

SABATÉ i CURULL, Flocel, "Organització administrativa i territorial del comtat d'Urgell", *El Comtat d'Urgell*, 1, Universitat de Lleida, Lleida 1995, p. 30.

VILLARÓ i BOIX, Albert, *Hèrcules i la Ciutat. Un passeig per la història de la Seu*, Caixa de Catalunya, Barcelona 1995, p. 116.

Observacions:

Autors:

Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL MONCASI

BCIL CH11

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Noucentisme, Època contemporània, SegleXX.
<i>Cronologia:</i>	1934
<i>Autoria:</i>	Joan Bergós
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular.
<i>Context:</i>	Edifici totalment exempt, amb la façana principal oberta al carrer Garriga i Massó i la resta envoltada dels horts que formen part de la finca on s'aixeca la casa.
<i>Elements:</i>	Casa unifamiliar de dues plantes, amb una volumetria marcadament cúbica i predomini de la línia horitzontal, amb una puresa i simplicitat de la línia ornamental que ens situa dins de l'estil noucentista.
<i>Ús actual:</i>	Residència unifamiliar.
<i>Ús original:</i>	Residència unifamiliar.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	En general Bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

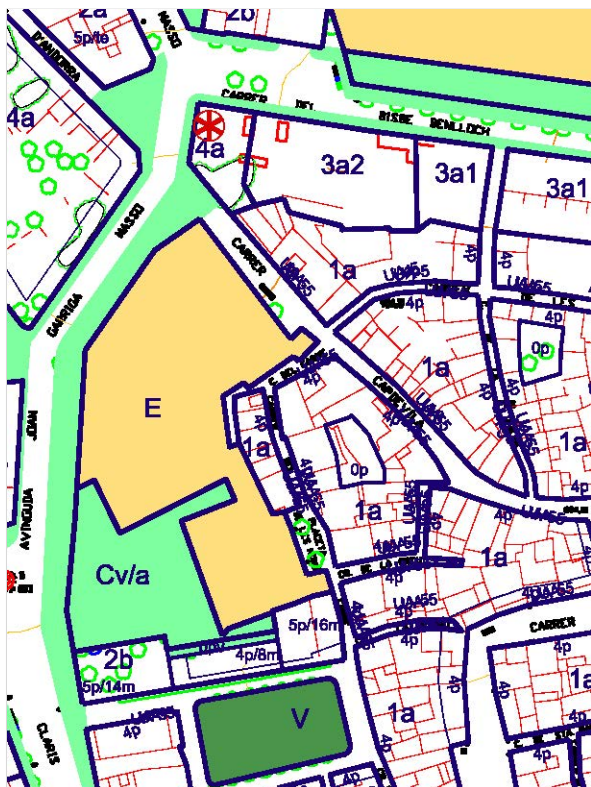
<i>Raons catalogació:</i>	Remet als orígens del fenomen de construcció de residències unifamiliars als afores. Manifestació notable de l'arquitectura noucentista a la Seu d'Urgell. Caracteritza i ordena l'espai d'entrada al casc antic pel carrer Capdevila.
<i>Elements:</i>	Protecció general exterior en quant a volumetria. Protecció de les façanes, en quant a volumetria, formalització arquitectònica, material i textura. Protecció dels ornaments de ceràmica en coberta. Protecció de la font encastada en la tanca de la parcel·la proposada BCIN CH06.
<i>Entorn de protecció:</i>	Carrer Garriga i Massó, Carrer Bisbe Benlloch i Carrer de Capdevila.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum de l'edifici, a més s'ha de mantenir, la formalització arquitectònica, material i textura en façanes.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora. La font del Carrer Capdevila, serà d'aplicació el que disposa el BCIL CH06
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora. Manteniment o conservació i restauració dels ornaments de ceràmica.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora. Es tindrà especial cura amb les finestres quadrangulars disposades en sèries, que accentuen l'horitzontalitat del conjunt.
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte de l'edifici, i a la seva visualització.
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM.

CAL MONCASI

BCIL CH11

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto E.1/5.000
Font: ICC

Cantonada del Carrer Garriga i Massó amb el Carrer Bisbe Benlloch.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL MONCASI

BCIL CH11

Façana principal (2014)

Porta d'entrada emmarcada per dues pilastres (2014)

Façana de llevant, caracteritzada per les obertures del mateix format, ja siguin germinades i individuals. (2014)

CAL MONCASI

BCIL CH11

Façana meridional, amb la Font del Carrer Capdevila (2014)

Caps de griu com a remats en la recollida d'aigua de pluja

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici exempt de dues plantes, amb una planta baixa de nítids volums prismàtics i una primera planta distribuïda en tres ales distribuïdes en sentit perpendicular i dues terrasses cantoneres a la façana oest, amb balustrades, que aporten un interessant diàleg entre volums i buits que articulen el conjunt en una simetria perfecta.

El conjunt es caracteritza per l'horitzontalitat de les seves línies i per l'austeritat decorativa. La planta baixa s'aixeca sobre un sòcol de granit que accentua aquesta horitzontalitat, de la mateixa manera que ho fa la distribució de les nombroses finestres, totes elles disposades sobre la mateixa horitzontal, bé de forma individual, bé en finestres geminades, totes elles del mateix format rectangular. Aquesta disposició horitzontal és encara accentuada per l'aplicació de motllures d'obra per la part superior de les finestres, pintades d'un color blanc que destaca sobre el groc de la façana, i que reposen sobre parelles de falsos capitells, les quals emmarquen aquestes finestres bé sigui de forma individual o bé de forma geminada.

La porta d'accés es troba a la façana de ponent i no està centrada en façana, sinó retirada a un costat, junt a dues finestres geminades. De format igualment rectangular, com la resta de les obertures de la casa, la porta és emmarcada per dues pilastres acanalades de reminiscències clàssiques coronades per dobles mènsules sobre les quals descansa una visera arrodonida coberta amb peces de ceràmica vidriada de color blau.

El conjunt presenta una coberta de teula, amb una coberta de triple vessant per cadascuna de les ales de l'edifici que configuren la planta superior de l'edifici, recorregudes per unes acanaladures als angles que recullen l'aigua de la pluja i

CAL MONCASI

BCIL CH11

són rematades per uns caps de griu de ceràmica. A la façana de llevant hi ha una llucana en disposició centrada a la teulada.

El predomini marcat i fins i tot l'accentuació de la línia horitzontal, l'austeritat decorativa només matisada per la fantasia dels grius de ceràmica de la teulada i cert gust classicista manifestat en les pilastres que emmarquen la porta d'accés, ens situen davant d'un edifici que és gairebé un manifest de l'arquitectura noucentista, que es desenvolupa a Catalunya en oberta reacció al barroquisme propi del modernisme a partir de la segona dècada del segle XX.

Forma part del conjunt un espai ajardinat de planta rectangular, adossat a l'est de la casa i delimitat per un mur, dins del qual hi ha un refugi antiaeri de la Guerra Civil.

Dades històriques:

Cal Moncasi fou feta construir per Julià Alvinyà l'any 1934 en base a un projecte de l'arquitecte Joan Bergós. Segons recull mossèn Pere Pujol, en el decurs de la construcció dels fonaments s'hi trobaren vestigis de l'antiga muralla per bé que, per la situació extrema de la casa en relació al casc antic de la ciutat, és possible que més aviat fossin vestigis de l'antiga barbacana aixecada en algun moment de l'edat moderna davant del portal d'Andorra. Durant la Guerra Civil es construí al jardí un refugi antiaeri que és actualment l'únic que resta a la Seu d'Urgell.

Bibliografia:

ACAU, Ajuntament de la Seu d'Urgell, Obres majors, 1934.

PUJOL i TUBAU, Pere, "La muralla medieval de la Seu d'Urgell", Obra completa, Editorial Andorra, Andorra 1984, p. 564.

Observacions:

Autors:

Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CA L'ARMENTER

BCIL CH12

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Gòtic, Baixa Edat Mitjana.
<i>Cronologia:</i>	Segles XIV-XV.
<i>Autoria:</i>	Desconegut.
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular.
<i>Context:</i>	Edifici cantoner amb dues façanes visibles des del carrer. Els baixos configuren un pas porticat que forma part dels porxos del carrer dels Canonges.
<i>Elements:</i>	Edifici de tres pisos, golfes i planta baixa amb pas porticat sostingut per columnes octogonals. Presenta obertures en arcs ogivals i lobulats apuntats, propis d'uns estadis avançats de l'arquitectura gòtica.
<i>Ús actual:</i>	Residencial, comercial.
<i>Ús original:</i>	Residencial, representació.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Regular.
<i>Façanes:</i>	Regular. Profusió de cables de llum i de telèfon a les façanes.
<i>Cobertes:</i>	Regular.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Regular. Carrer poc cuidat a efectes de netedat i de sorolls.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Principal manifestació del gòtic civil dels segles XIV-XV a la Seu d'Urgell. Valor històric com a residència del bisbe d'Urgell, senyor de la ciutat i màxima autoritat de l'Església al Pirineu català occidental.
<i>Elements:</i>	Protecció general exterior i els porxos en quant a volumetria, formalització arquitectònica, material i textura. Protecció del ràfec de la coberta. Protecció dels escuts proposats BCIN CH10.
<i>Entorn de protecció:</i>	Carrer Canonges, Carrer Sant Just, edificis adossats i Porxos.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora.
<i>Exterior:</i>	En general s'ha de mantenir el volum i la formalització arquitectònica. el material i la textura de les dues estructures: la de ponent és la més alta, té façana al carrer dels Canonges i presenta un pas porticat amb columnes octogonals. La de llevant és més baixa i conserva obertures d'estil gòtic a la façana.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació i restauració en planta baixa i el volum baix. En el volum alt es permetrà també la rehabilitació o millora. Els escuts, serà d'aplicació el que disposa el BCIN CH10
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació, restauració, rehabilitació o millora. Manteniment o conservació i restauració de les biguetes del ràfec de la coberta que representen animals fantàstics.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació i restauració. En el volum alt es permetrà també la rehabilitació. En casos justificats es permetrà la rehabilitació o millora de les fusteries, mantenint el tipus de material.
<i>Jardins/entorn:</i>	Manteniment o conservació i restauració dels paraments verticals i horitzontals del porxo.
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte a l'edifici i la seva visualització.
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM.

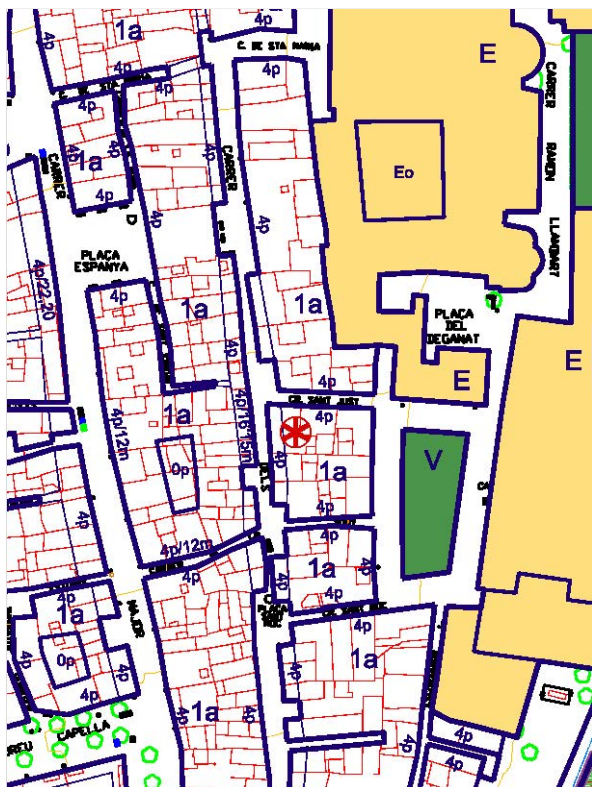
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CA L'ARMENTER

BCIL CH12

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E.1/2.0000
Font: ICC

Cantonada de Ca l'Armenter, amb el pas porticat en planta baixa (2014)

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CA L'ARMENTER

BCIL CH12

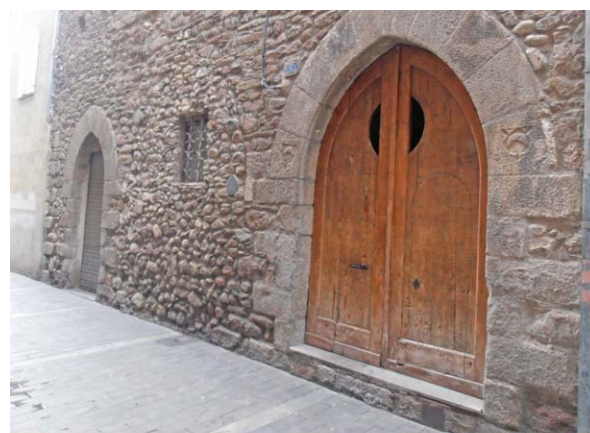
Façana Carrer Canonges (2014)

Façana Carrer Sant Just (2014)

Façana medieval en trets d'estil gòtic. (2014)

Portalades adovellades de la Façana del Carrer Sant Just
Escut heràldic en forma de mitja lluna.

CA L'ARMENTER

BCIL CH12

Cap de les biguetes del ràfec de la coberta simbolitzant animals fantàstics. (2014)

Celler dividit en dos espais comunicat per un pas amb arc ogival.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici cantoner entre els carrers Canonges i Sant Just, amb façanes visibles a tots dos carrers. Està estructurat en dos mòduls d'alçades diferents, els quals tot sembla indicar que foren construïts en el mateix moment, almenys a la planta baixa, segons indica la manca de discontinuïtats en el parament a aquest nivell de carrer i la presència dels mateixos símbols heràldics a l'un i l'altre.

El mòdul situat més a ponent, amb façana al carrer dels Canonges, té planta més o menys quadrangular i un pis més d'alçada que l'altre. Es tracta d'un edifici amb planta baixa, tres pisos i golfes que presenta un pas porticat a nivell de carrer, molt similar quant a profunditat i disposició a cal Roger, amb la façana notablement retirada en relació a la vertical dels pisos superiors, els quals són sostinguts per un embigat de fusta que descansa sobre quatre columnes de secció octogonal, fetes amb seccions de pedra calcària perfectament treballada. Les dues columnes dels extrems són d'una secció lleugerament superior que les dues centrals. Totes les columnes estan coronades per sengles capitells de forma troncopiramidal invertida, que descansen sobre astràgals i presenten mitges llunes esculpides sobre la seva superfície. El capitell de la columna de l'extrem sud de la columnata presenta un rostre masculí de la mateixa alçada que mira en direcció sud.

Una biga enorme de secció quadrangular, la qual descansa sobre tots quatre capitells, dona suport a l'embigat del primer pis i a la façana de l'immoble pel carrer dels Canonges. Aquesta façana està totalment reblerta amb ciment i presenta una sèrie d'obertures —finestres i balcons— realitzades en un moment posterior a l'obra original. Amb tot, sembla que els alçats serien els originals, d'acord amb el fet que encara conserva els caps de biga antics, notablement desgastats i escapçats, a sota del ràfec de l'edifici, que representen animals fantàstics.

CA L'ARMENTER

BCIL CH12

El mòdul aixecat a llevant té façana al carrer de Sant Just. En aquest cas es conserva bona part de la façana medieval, tot i que determinades discontinuïtats al parament ens suggereixen l'existència d'algunes refaccions difícils de precisar. Es tracta d'un edifici de planta quadrangular, adossat a l'anterior, amb planta baixa, dos pisos i unes golfes. La planta baixa presenta dues grans portalades adovellades en arc apuntat. La porta més pròxima al carrer dels Canonges té unes dimensions lleugerament superiors i presenta a la clau de l'arc i just a sota de l'arrencada, tres escuts heràldics esculpits amb sengles mitges llunes que, igual que les presents als capitells del carrer dels Canonges, indiquen la seva vinculació amb la família aragonesa dels Luna i que a nivell popular l'han vinculat amb la figura de Benet XIII, el papa Luna. El parament entre totes dues portes presenta unes discontinuïtats que ens dibuixen una tercera porta intermitja on hi ha actualment una finestra amb estripagecs de format rectangular, que hauria estat cegada en un moment indeterminat.

Les dues plantes superiors presenten dues finestres geminades cadascuna, amb les obertures coronades per arcs lobulats apuntats, indicatius d'un estil gòtic evolucionat, tot i que l'únic original que resta seria el del primer pis que queda sobre la portalada de les mitges llunes. Finalment, la façana del carrer de Sant Just presenta una planta de golfes que s'obre a l'exterior a través d'una galeria de finestrans poc treballats, alguns dels quals han estat modificats. El parament d'aquest sector, a excepció dels marcs i els arcs de portes i finestres, està construït a base de blocs de pedra calcària de tamanyos similars tot i que sense forma, i disposats en filades més o menys regulars.

El conjunt presenta un celler dividit en dos espais per un mur de carreus ben perfilats que s'obre a través d'una porta en arc ogival. Pel sector de llevant aquest celler presenta un gran arc de diafragma de mig punt actualment cegat.

Dades històriques:

A nivell popular, hom designa ca l'Armenter com la casa del papa Luna, nom amb què fou conegut el cèlebre papa cismàtic Benet XIII que morí al seu castell de Peníscola l'any 1423. Malgrat que no hi ha cap evidència que pugui corroborar aquesta tradició popular, motivada per l'existència de les llunes a diversos punts de la façana de l'immoble, sí que es pot vincular la pertinença d'aquesta casa a la família de la qual procedia el famós papa d'Avinyó.

De la mateixa manera que s'ha identificat recentment cal Roger com una residència episcopal construïda pel bisbe Hug de Bac, arran de la presència del seu emblema heràldic esculpit a la porta que dona al carrer dels Canonges, s'ha plantejat que ca l'Armenter podria respondre a un projecte similar, una mica posterior, promogut per un altre bisbe, Pere de Luna (1365-1370), el qual s'hauria volgut construir una nova residència uns metres més al sud que el seu predecessor Hug de Bac, i igual que ell, hauria volgut gravar a la façana els emblemes de la seva família, una nissaga aragonesa que en aquells moments tenia certs interessos a les terres altes de l'antic comtat d'Urgell.

No sabem què passaria amb ca l'Armenter un cop el bisbe Galceran de Vilanova, successor de Pere de Luna, comencés a construir l'actual palau episcopal i s'hi traslladés la residència episcopal, però és molt possible que la casa restés com una de les cases dels canonges que donen nom al carrer. Aquestes cases pertanyien a la col·lectivitat dels canonges de la catedral de la Seu d'Urgell, les quals eren habitades per un canonge i el seu sèquit o família fins a la seva mort. Quan una d'aquestes cases quedava lliure pel traspàs del seu inquilí, els altres canonges la treien a subhasta entre els seus membres per a què un d'ells la pogués ocupar. En altres ocasions podien llogar-la a algun membre extern al cercle canonical. Amb la desamortització de Mendizábal, a partir de 1837, les cases que havien pertangut als canonges foren subastades com a béns nacionalitzats i anaren a parar a mans privades. És a partir d'aquest moment que probablement es produiria una divisió en pisos per procedir a la seva venda o lloguer, amb la

CA L'ARMENTER

BCIL CH12

consegüent intensificació de l'ocupació per part de nous veïns sorgits del món secular.

Durant la dècada de 1990 es plantejà la proposta de comprar la casa per traslladar-hi l'Arxiu Comarcal de l'Alt Urgell però l'opció fou finalment descartada. Actualment és una casa de veïns amb un comerç de queviures a la planta baixa.

Bibliografia:

ACU, Llibre de conclusions capitulars, núm. 1.027 (1769-1792).

MIRÓ i TUSET, Climent, *L'Abans. La Seu d'Urgell. Recull Gràfic 1879-1974*, editorial Efadòs, el Papiol 2014, p. 50.

GASCÓN, Carles; OBIOLS, Lluís; ESCUDER, Javier, "La Seu d'Urgell medieval. Una nova proposta d'evolució urbana", *Poblament i societat als Pirineus els darrers dos mil anys*, Universitat de Lleida, Lleida 2014, p. 249-253.

Observacions:

Autors:

Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CA L'ARMENTER

BCIL CH12

CLAUSTRE DE SANT DOMÈNEC

BCIL CH13

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Carrer Sant Domènec, 6
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.441
Y: 4.690.966

Ref. Cadastral: 3509001CG7930N0001IZ

Sup. Segons Cadastre: 2.586m²

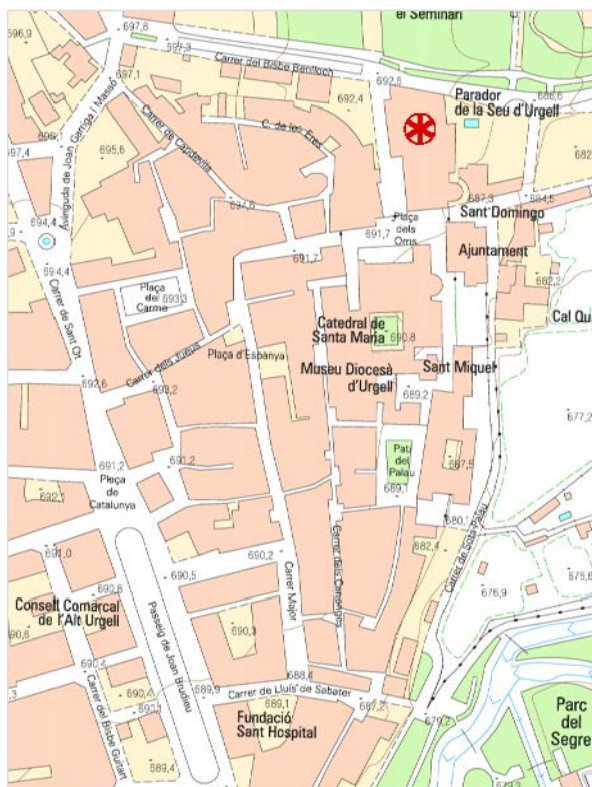
Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 8a2. Zona de serveis terciarilogístics existents

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Cantonada del claustre, avui en dia forma part del pati central del Parador Nacional. (2014)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-BCIL

Procedència: POUM - PMU

N° inventari: BCIL17

N^o req/cat: --

```
data: --
```

Altres: --

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: BCIL

Nivell prot.: Conservació.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CLAUSTRE DE SANT DOMÈNEC

BCIL CH13

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Neoclassicisme, època moderna.
<i>Cronologia:</i>	Segle XVIII
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Quadrada
<i>Context:</i>	Claustre conservat a l'interior de l'antic convent dels dominics, convertit en Parador Nacional de Turisme. Forma part d'una sala d'estar davant de la recepció.
<i>Elements:</i>	Claustre de planta rectangular format per quatre galeries d'arcs de mig punt amb columnes d'ordre dòric.
<i>Ús actual:</i>	Sala d'estar.
<i>Ús original:</i>	Conventual.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	---
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	---
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Únic vestigi de l'antic convent dels dominics, valuós pel seu bon estat de conservació i per l'estil neoclàssic.
<i>Elements:</i>	Protecció de les quatre galeries de set arcs i columnes, en quant a volumetria, formalització arquitectònica, el material i la textura.
<i>Entorn de protecció:</i>	Parador Nacional.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum, la formalització arquitectònica, el material i la textura.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Cobertes:</i>	-.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació, restauració.
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte al monument, i a la seva visualització.
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	Les que disposa l'actual PGOUM.

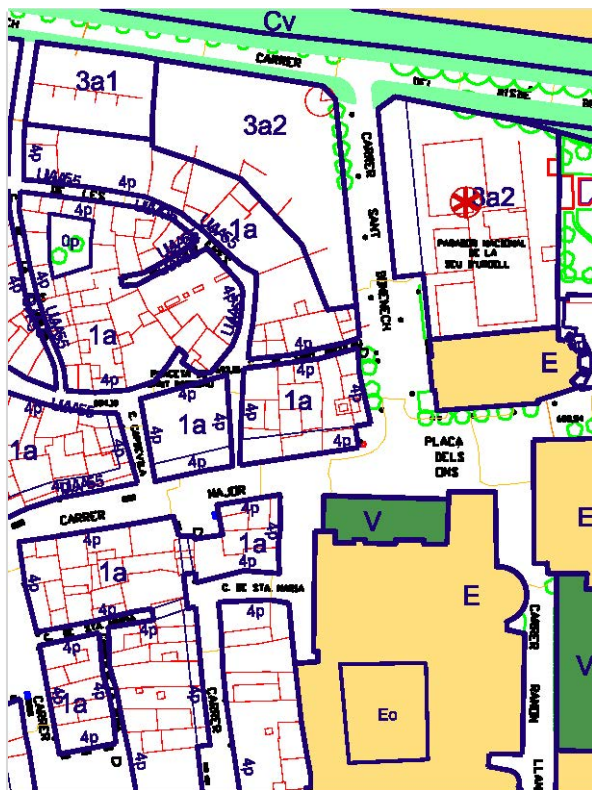
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CLAUSTRE DE SANT DOMÈNEC

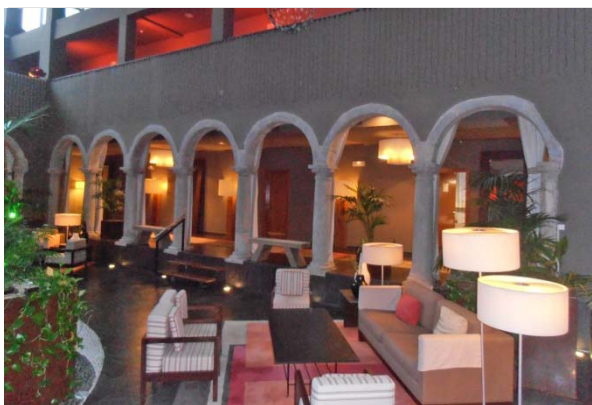
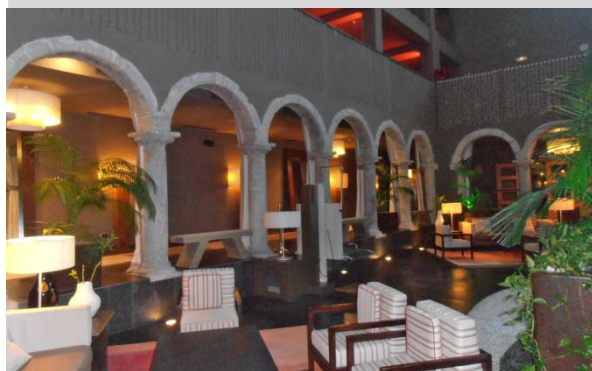
BCIL CH13

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Galeries del claustre (2014)

Arc de mig punt amb columnes d'ordre dòric. (20014)

CLAUSTRE DE SANT DOMÈNEC

BCIL CH13

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Claustre que delimita un recinte quadrangular. Està format per quatre galeries de set arcs de mig punt adovellats cadascuna, sostinguts per columnes d'orde dòric, tot executat amb pedra calcària.

Dades històriques: L'any 1409 el bisbe Galceran de Vilanova iniciava les obres del nou convent de Sant Domènec de la Seu d'Urgell, el qual havia estat traslladat a l'interior del recinte murallat de la ciutat l'any 1364 per motius de seguretat. En aquesta nova ubicació, al nord de l'església conventual, s'erigí el convent, al centre del qual hi havia el claustre, com a element articulador de la vida comunitària dels frares. Desconeixem el moment de la seva construcció, per bé que estilísticament sembla remetre al segle XVIII.

Amb la desamortització dels béns eclesiàstics de Mendizábal, l'any 1837, el convent de la Seu d'Urgell fou suprimit. Les dependències de l'antic convent acolliren l'antic jutjat i la seva presó, i el claustre es convertiria en pati dels presoners. Finalment, amb el trasllat del jutjat a l'antic edifici dels Infants d'Orfes, l'antic convent seria cedit per construir un Parador Nacional de Turisme. El projecte, de 1974, contemplava l'enderroc de tot l'edifici anterior a excepció del claustre, que quedaria com a testimoni del passat i es convertiria en un nou àmbit que funcionaria com a sala d'estar.

Bibliografia: MARQUÈS, Benigne, "Els pergamins del convent dels dominics de la Seu d'Urgell (1257-1574)", *Urgellia*, 17 (2008-2010), p. 441-570.

MIRÓ i TUSET, Climent, *L'Abans. La Seu d'Urgell. Recull gràfic 1879-1974*, editorial Efadós, el Papiol 2014, p. 24.

XAM-MAR i ALONSO, Carmen; GRAU i PRAT, Mercè, *L'Alt Urgell. Una visió de conjunt*, vol. II, Centre de Recursos Pedagògics de l'Alt Urgell-Cerdanya, la Seu d'Urgell 2003, p. 237-238.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL ROGER

BCIL CH14

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Gòtic, Baixa Edat Mitjana.
<i>Cronologia:</i>	Segles XIV-XV.
<i>Autoria:</i>	Desconegut.
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular.
<i>Context:</i>	Edifici entre mitgeres amb façana principal com a únic element visible des del carrer. Els baixos configuren un pas porticat que forma part dels porxos del carrer dels Canonges.
<i>Elements:</i>	Edifici de tres pisos i planta baixa amb pas porticat sostingut per columnes octogonals. Porta d'accés en arc ogival amb tres escultures en forma de petxina.
<i>Ús actual:</i>	Projecte d'incorporar-ho al Museu Diocesà d'Urgell.
<i>Ús original:</i>	Residència, representació.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Regular.
<i>Façanes:</i>	Regular. Profusió de cables de llum i de telèfon a les façanes.
<i>Cobertes:</i>	Regular.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Regular. Carrer poc cuidat a efectes de netedat i de sorolls.
<i>Interior:</i>	Regular.
<i>Entorn de protecció:</i>	Regular.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Manifestació d'arquitectura gòtica civil dels segles XIV-XV. Valor històric com a residència del bisbe d'Urgell, senyor de la ciutat i màxima autoritat de l'Església al Pirineu català occidental.
<i>Elements:</i>	Protecció general exterior en quant a volumetria. Protecció del porxos i façana del Carrer Canonges, en quant a, volumetria, formalització arquitectònica, material i textura. Escuts proposats BCIN CH09.
<i>Entorn de protecció:</i>	Porxos i Carrer Canonges

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora.
<i>Exterior:</i>	En general s'ha de mantenir el volum de tot l'edifici. En façana i porxos del Carrer Canonges, a més, s'ha de mantenir la formalització arquitectònica material i textura.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació i restauració en planta baixa de la façana del Carrer Canonges. La resta es permetrà la rehabilitació o millora. Els escuts, serà d'aplicació el que disposa el BCIN CH09
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació, restauració, rehabilitació o millora.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació i restauració en planta baixa del Carrer Canonges. En la resta es permetrà també la rehabilitació. Solament es permet la fusta com a material en els tancaments de la planta baixa del Carrer Canonges
<i>Jardins/entorn:</i>	Manteniment o conservació i restauració dels paraments verticals i horitzontals del porxo. En les biguetes de fusta es permetrà la consolidació.
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte a l'edifici i a la seva visualització.
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM.

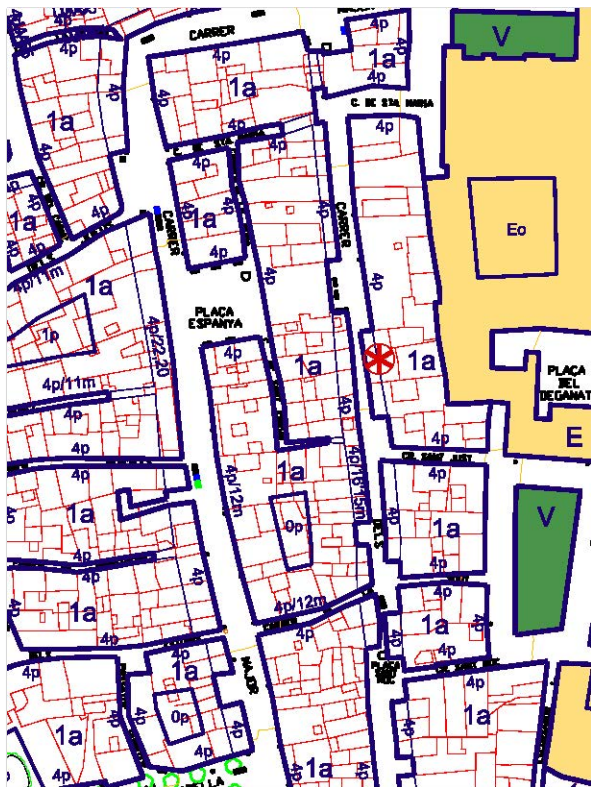
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL ROGER

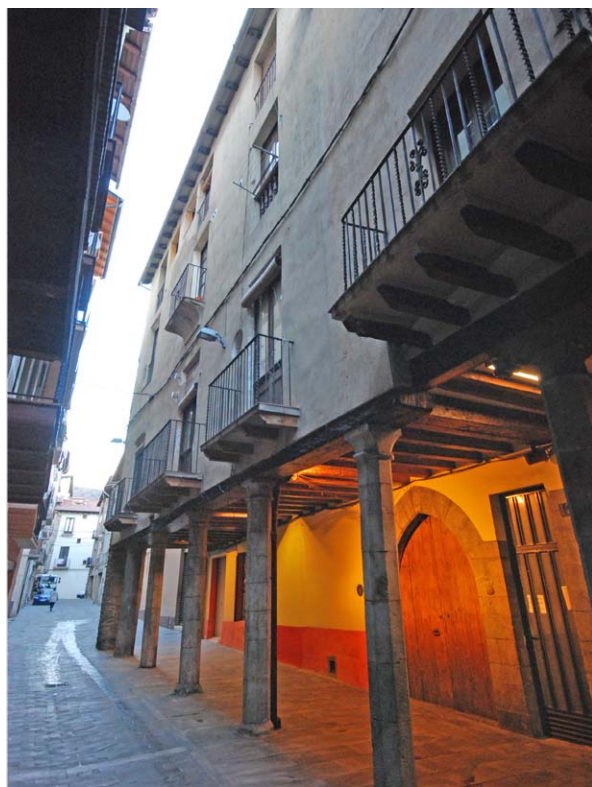
BCIL CH14

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto E.1/2.000
Font: ICC

Pas porticat del Carrer Canonges (2015)

Portalada d'arc apuntat (2014)

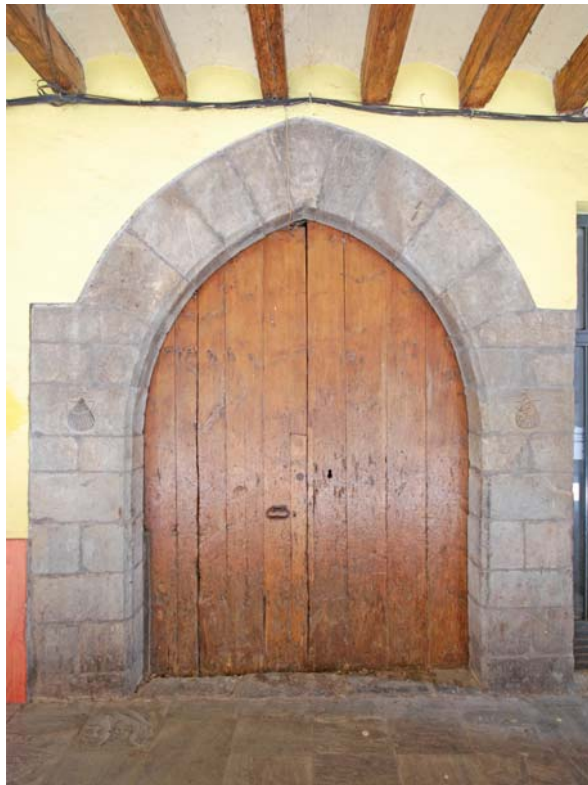

CAL ROGER

BCIL CH14

Cap de la bigueta de coberta representant un animal Fantàstic (2014)

Portalada d'arc apuntat (2014)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici de tres pisos i planta baixa rectangular, situat entre mitgeres, amb la façana del carrer dels Canonges com a únic element visible. La planta baixa és configurada per un pas porticat que forma part dels porxos del carrer Canonges, la qual és la que té més valor des del punt de vista patrimonial. La façana d'aquesta planta, notablement retirada en relació a les façanes de les plantes superiors, presenta com a element destacat una portalada en arc apuntat format per dovelles perfectament tallades, de pedra calcària, amb tres emblemes de talla en forma de petxina a la clau de l'arc i just a sota de les dues arrencades de l'arc.

A tocar de la portalada gòtica, just al sud, hi ha una porta moderna que configura l'accés modern a la part residencial de l'edifici. La façana de la planta baixa està gairebé tota coberta amb un revestiment de ciment pintat amb colors cridaners. Només a la portalada antiga i al costat de l'accés modern es perceben uns panys de mur de carreus a sota d'aquest revestiment que devien configurar la totalitat de la façana.

L'estructura superior de l'edifici, notablement adelantada en relació a la façana de la planta baixa, és sostinguda per un embigat de fusta que descansa sobre sis suports. El de l'extrem nord és un pilar d'obra, construït amb carreus de llicorella toscament desbastats, a continuació, seguint la façana cap al sud, n'hi ha un de modern fet amb formigó que és seguit per una sèrie de quatre columnes de secció octogonal, coronades per sengles capitells trocopiramidals invertits, emplaçats sobre una motllura de mitja canya, dels quals els dos centrals presenten motius esculpits a la seva superfície: un d'ells un floró a les cares frontal i laterals i el rostre d'un dimoniet barbat a la cara posterior, i l'altre una bola a cadascuna de les cares.

CAL ROGER

BCIL CH14

Les plantes superiors no presenten cap element destacable. Les façanes estan totalment encimentades i les obertures —finestres i balcons— no presenten cap intencionalitat estilística clara; semblen més aviat el fruit d'alguna reforma posterior de l'edifici original. Amb tot, a sota del ràfec de la teulada es conserva un cap de biga esculpit, escapçat i força desgastat, que sembla representar un animal fantàstic, d'una manera similar a allò que podem contemplar a la veïna casa de ca l'Armenter. La presència d'aquest ràfec ens indica que l'alçada actual de l'edifici es correspondria amb la d'una fase força reculada, potser amb la mateixa fase original.

Junt amb ca l'Armenter i cal Serrano configura una de les manifestacions més característiques del gòtic civil que s'hauria desenvolupat a la ciutat de la Seu d'Urgell i, de fet, a tota la comarca, durant la baixa edat mitjana.

Dades històriques:

La presència de les petxines esculpides a la portalada de cal Roger ha identificat popularment aquest immoble amb un hipotètic hospital de pelegrins que hauria funcionat durant algun període indefinit de la baixa edat mitjana i del qual no existeix cap testimoni documental.

Recentment s'ha plantejat una nova hipòtesis que identificaria cal Roger amb una residència episcopal anterior a l'existència del palau, construïda en algun moment del segle XIV. La hipòtesi es basaria en el fet que l'any 1357 és documentada l'existència d'una residència episcopal a la via anomenada aleshores carrer Major, que cal identificar amb l'actual carrer dels Canonges. L'any 1357 era bisbe d'Urgell Hug de Bac (1352-1361) el segell del qual presentava, precisament, una petxina, de manera que, d'acord amb aquesta hipòtesi, les petxines de la façana no farien referència als pelegrins, sinó que seria el blasó de la família del bisbe Hug de Bac, la qual hauria estat esculpida a la seva residència oficial de la mateixa manera, probablement, el el bisbe Pedro de Luna esculpiria el seu a la façana de la seva residència, coneguda actualment com ca l'Armenter.

No sabem què passaria amb cal Roger un cop els bisbes posteriors a Hug de Bac traslladaren la seva residència primer a ca l'Armenter i finalment al palau, però és molt possible que la casa restés com una de les cases dels canonges que donen nom al carrer. Aquestes cases pertanyien a la col·lectivitat dels canonges de la catedral de la Seu d'Urgell, les quals eren habitades per un canonge i el seu sèquit o família fins a la seva mort. Quan una d'aquestes cases quedava lliure pel traspàs del seu inquilí, els altres canonges la treien a subhasta entre els seus membres per a què un d'ells la pogués ocupar. En altres ocasions podien llogar-la a algun membre extern al cercle canonical. Amb la desamortització de Mendizábal, a partir de 1837, les cases que havien pertangut als canonges foren subastades com a béns nacionalitzats i anaren a parar a mans privades. És a partir d'aquest moment que probablement es produiria una divisió en pisos per procedir a la seva venda o lloguer, amb la consegüent intensificació de l'ocupació per part de nous veïns sorgits del món secular.

L'any 2013 l'immoble va ser adquirit pel Bisbat d'Urgell per tal de convertir-lo en una nova secció del Museu Diocesà, amb el qual s'adossa pel sector de llevant.

Bibliografia:

ACU, Llibre de conclusions capitulars, núm. 1.027 (1769-1792).

MIRÓ i TUSET, Climent, *L'Abans. La Seu d'Urgell. Recull Gràfic 1879-1974*, editorial Efadòs, el Papiol 2014, p. 50.

GASCÓN, Carles; OBIOLS, Lluís; ESCUDER, Javier, "La Seu d'Urgell medieval. Una nova proposta d'evolució urbana", *Poblament i societat als Pirineus els darrers dos mil anys*, Universitat de Lleida, Lleida 2014, p. 249-253.

Observacions:

Autors:

Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

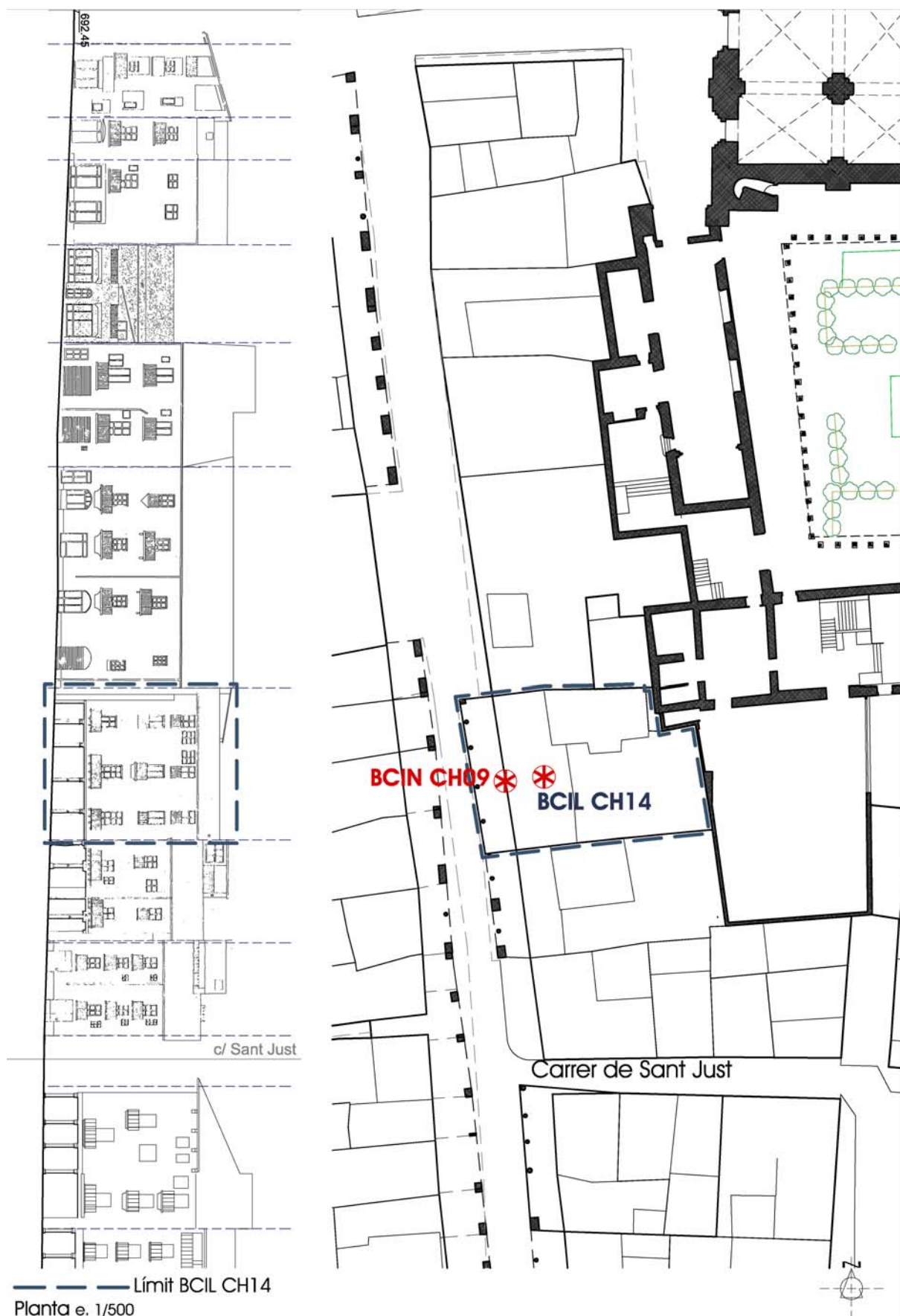
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL ROGER

BCIL CH14

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

MOLÍ DE SOLDEVILA

BCIL CH15

Altres denominacions: Molí del Cup

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric (Baixada del Molí)

Adreça: Carrer Baixada del Molí, 6
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.383
Y: 4.690.460

Ref. Cadastral: 3404801CG7930S0001MY

Sup. Segons Cadastre: 271m²

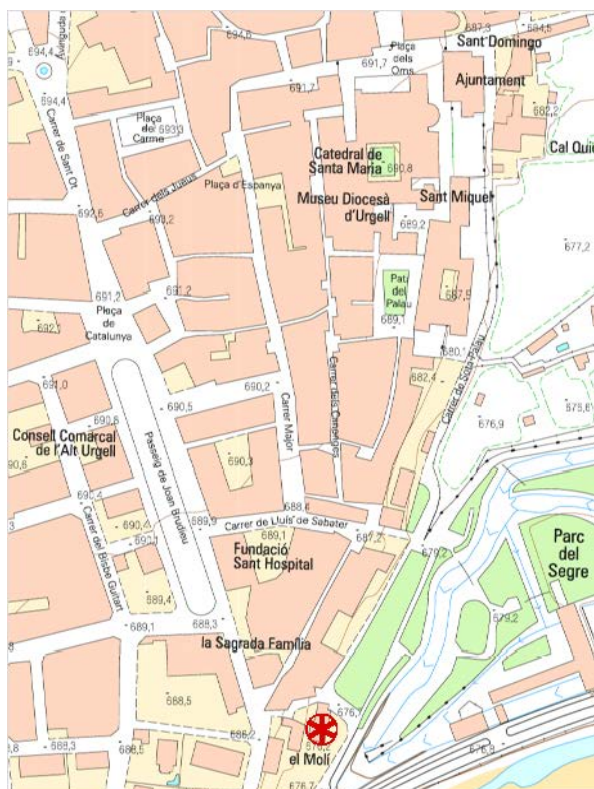
Titularitat: Pública

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 3a. Zona residencial en edificació
en filera tradicional

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana de Llevant.

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-BCIL

Procedència: POUM - PMU

Nº inventari: BCIL20

Nº reg/cat: 3667-I

data: 27/11/2002

Altres: --

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic

Categoria: BCIL

Nivell prot.: Parcial

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

MOLÍ DE SOLDEVILA

BCIL CH15

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Arquitectura tradicional, època moderna.
<i>Cronologia:</i>	1726
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Quadrangular
<i>Context:</i>	Edifici adossat a un transformador elèctric, situat en un espai embellit per incorporar un accés des del camí de la Palanca al Parc del Segre.
<i>Elements:</i>	Edifici de planta quadrangular, amb sala de mòlta a la planta baixa i residència dels moliners sota teulada i dos carcabans a la façana de llevant.
<i>Ús actual:</i>	Cap.
<i>Ús original:</i>	Molí.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Regular.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Regular. Cobertes originals substituïdes per planxes prefabricades.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Dolent. Brutícies, pintades a portes i façanes.
<i>Interior:</i>	---
<i>Entorn de protecció:</i>	Regular.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Únic testimoni de la prolífica existència de molins fariners al voltant de la Seu d'Urgell per abastir la ciutat des de l'edat mitjana.
<i>Elements:</i>	Protecció general exterior en quant a volumetria, formalització arquitectònica i material.
<i>Entorn de protecció:</i>	Carrer de La Baixada del Molí.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum, la formalització arquitectònica i el material de tota l'edificació. No es protegeix el material en coberta.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora.
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora. Es canviarà el material de recobriment per pissarra.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora.
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	-.
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM.

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

MOLÍ DE SOLDEVILA

BCIL CH15

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Sínia de fusta (2014)

Plataforma adossada a la façana de ponent (2014)
Moles de molí.

MOLÍ DE SOLDEVILA

BCIL CH15

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici de planta quadrangular amb planta baixa, que acollia la sala de mòlta, i un pis sota teulada que era la residència de la família que menava el molí. Té coberta a un sol vessant, amb planxes de material prefabricat que descansen sobre un embigat de fusta. Té adossat un transformador elèctric d'època evidentment posterior. L'accés al conjunt es fa per una petita porta lateral en arc de mig punt, que s'obre a la cantonada de la façana nord. Les façanes de llevant i de ponent són les més visibles del conjunt. La de ponent, però, no presenta cap obertura. La façana de llevant presenta dos grans carcabans en arc rebaixat a la part baixa, construïts amb dovelles molt toscament desbastades de llicorella. A la planta baixa s'obre una gran finestra allindada amb un reixat de ferro forjat i dos porticons de fusta. Al pis de sota teulada hi ha dues obertures: una finestra i un balcó sense voladís i amb barana de ferro. El parament del conjunt és a base de carreus de llicorella sense desbastar i còdols de riu. A la part del darrera s'ha volgut embellir l'entorn amb la construcció d'una plataforma de còdols adossada al transformador elèctric, sobre la qual hi ha disposades dues grans moles de molí de tipologia moderna, d'ampli diàmetre i amb estries. Més amunt, coincidint amb la baixada de l'aigua, es va construir una sínia de fusta que poc tindria a veure amb el procés tradicional de la mòlta de la farina al Pirineu, basat en un sistema de rodes horitzontals.

Dades històriques: L'existència de molins fariners a l'entorn més immediat de la Seu d'Urgell és una realitat ben documentada des de l'edat mitjana. L'any 1196 es documenta l'existència de diversos molins al sector de Capdevila que aprofitarien l'aigua del Valira, canalitzada a través de recs, per moure's. L'any 1531 els cònsols de la Seu d'Urgell, després de la construcció del molí municipal de Soldevila, compraven tots els molins de particulars de la ciutat per aconseguir el monopoli de la mòlta i feien crides per a què tothom estigués obligat a moldre al molí de la ciutat. No està clar que el molí de Soldevila del segle XVI estigués al mateix emplaçament que l'actual, però els testimonis gràfics de finals del segle XVII coincideixen a situar un molí en el mateix sector que l'actual. Si més no molt a prop. L'any 1691, arran de l'enderroc de les muralles per part dels francesos, el molí de Soldevila o del Cup va ser destruït en caure-li a sobre la torre de Sant Agustí, i no seria reconstruït fins l'any 1726. Sembla que aquesta reconstrucció podria correspondre's amb el molí actual.

Bibliografia: ACAU, Ajuntament de la Seu d'Urgell, Llibre de Notes, fol. 3^v.

GASCÓN CHOPO, Carles; OBIOLS PEREARNAU, Lluís; ESCUDER SÁNCHEZ, Javier, "La Seu d'Urgell medieval. Una nova proposta d'evolució urbana", *Poblament i societat als Pirineus els darrers dos mil anys*, Universitat de Lleida, Lleida 2014, p. 241.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL MOSSÈN POLDO

BCIL CH16

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Eclecticisme, època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	Principis de segle XX.
<i>Autoria:</i>	Desconegut.
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular.
<i>Context:</i>	Incorpora un tram dels porxos del carrer Major. Junt amb cal Fiter i cal Llanes configura un conjunt integrat d'edificis singulars del primer tram del carrer Major.
<i>Elements:</i>	Edifici amb planta baixa porticada, tres plantes i terrassa coberta. La façana principal presenta balconades amb obertures decorades amb elements d'inspiració classicista i esgrafiats.
<i>Ús actual:</i>	Oficina de turisme, museu.
<i>Ús original:</i>	Residencial.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Forma part d'un conjunt d'edificis singulars que configuren el primer tram dels porxos del carrer Major. Funció social i cultural.
<i>Elements:</i>	Protecció general exterior en quant a volumetria. Protecció de la façana del Carrer Major i dels porxos, en quant a volumetria, formalització arquitectònica, material, i textura.
<i>Entorn de protecció:</i>	Carrer Major i Porxos.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum de l'edificació. La façana del Carrer Major i els porxos, s'ha de mantenir la formalització arquitectònica, el material i la textura.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació i restauració en la façana principal oberta al Carrer Major. La resta es permet també la rehabilitació i millora.
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació, restauració, rehabilitació i millora.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació i restauració en la façana principal oberta al Carrer Major. La resta es permet la rehabilitació i millora. Les obertures de la façana del Carrer major es permetrà la rehabilitació i millora.
<i>Jardins/entorn:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora els paraments verticals i horitzontals del poxo.
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte de l'edifici i la seva visualització des del Carrer Major.
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM.

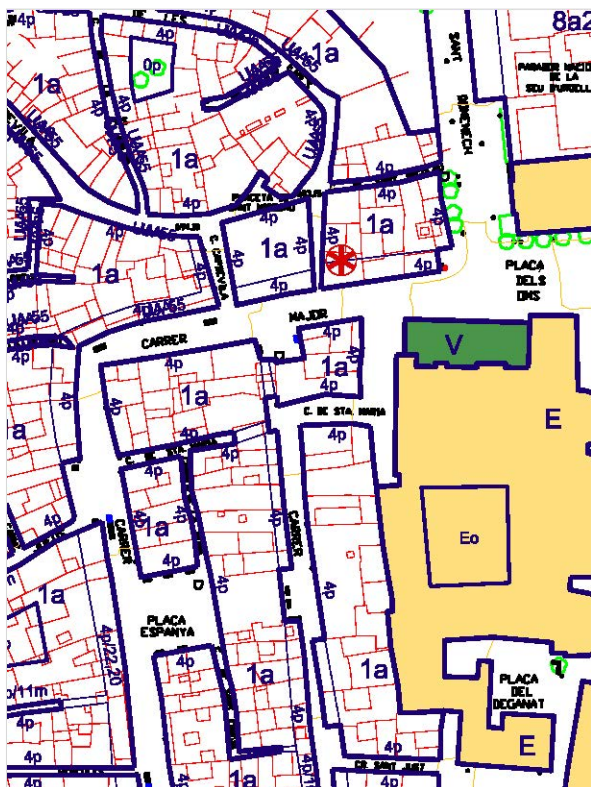
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL MOSSÈN POLDO

BCIL CH16

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto E.1/2.000
Font: ICC

Fotografia detall (2014)

Façana Carrer Major (2015)

CAL MOSSÈN POLDO

BCIL CH16

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici cantoner Amb planta baixa porticada, tres plantes i terrassa coberta. La façana més representativa del conjunt és la que s'obre al carrer Major, que descansa sobre un pòrtic amb tres arcs i pràcticament nu de decoració. Aquesta façana s'estructura a partir de tres eixos verticals disposats en paral·lel sobre els quals se situen totes les obertures, des dels arcs del porxo fins als ulls de bou de sota la terrassa. Els tres pisos principals s'obren al carrer a través de les portes de tres balcons. Són portes adintellades, coronades al primer pis amb frontons que encabeixen plafons amb motius vegetals que fan tornapunts, i que descansen sobre cartel·les amb volutes. Als dos pisos superiors les obertures no presenten frontó, sinó un remat totalment adintellat. Els balcons són tots volats, una mica més amples els de la primera planta que els superiors. La part inferior dels balcons de la primera planta és recorreguda per un fris decoratiu amb un motiu seriat de caire vegetal força estilitzat, el qual ha estat ressaltat recentment havent estat pintat el fons d'un color diferent arran de la reforma de l'edifici. La façana és rematada per tres ulls de bou el·líptics, just a sota del ràfec motllurat de la terrassa que culmina el conjunt. Durant la reforma recent duta a terme per adaptar l'edifici a museu s'ha pintat el parament de la façana d'un color pujat que ressalta les motllures i els motius decoratius.

Dades històriques: Després de la Guerra Civil cal Mossèn Poldo va passar a ser propietat de l'Ajuntament. Les seves dependències van acollir, successivament, l'"Instituto Nacional de Previsión", les oficines de la UNED, les oficines de la Mancomunitat d'Escombreries de l'Urgellet i, l'any 2011, després d'una reforma radical, una oficina de turisme a la planta baixa i les diverses sales expositives que configuren l'Espai Ermengol – Museu de la Ciutat.

Bibliografia: DALMAU i ROBRES, Carles, *Carrer Major de la Seu. Evolució comercial i humana dels darrers 70 anys*, A4 Edicions, Andorra 2011, p. 20.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

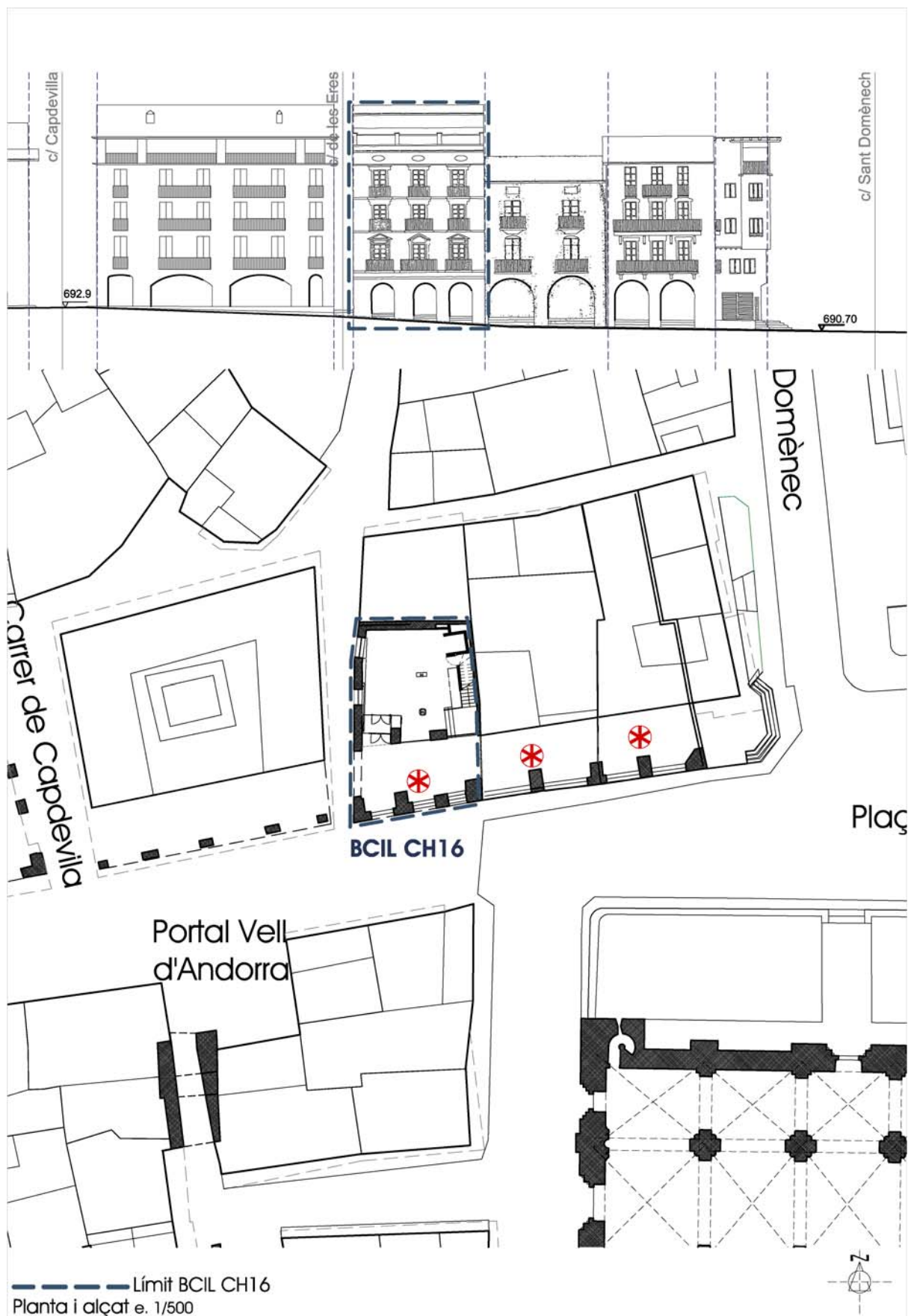
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL MOSSÈN POLDO

BCIL CH16

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL PATALÍN

BCIL CH17

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Plaça Espanya, 2.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.373
Y: 4.690.808

Ref. Cadastral: 3408719CG7930N

Sup. Segons Cadastre: 254

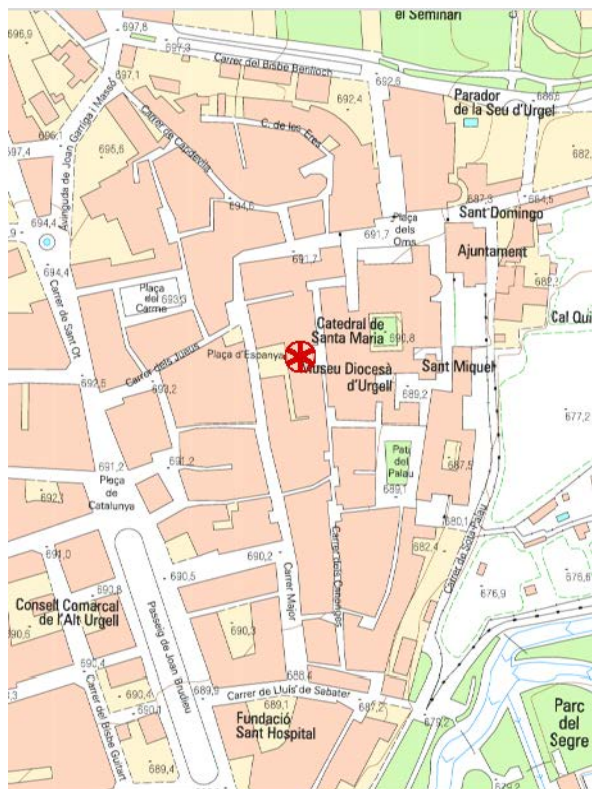
Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 1a. Zona del centre històric
de la Seu d'Urgell

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana Plaça Patalín.

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-BCIL

Procedència: PGOUM - PMU

Nº inventari: BCIL24

Nº reg/cat: 3671-I

data: 27/11/2002

Altres: --

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: BCIL

Nivell prot.: Parcial.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL PATALÍN

BCIL CH17

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Funcionalisme preindustrial, època contemporània, segle XIX.
<i>Cronologia:</i>	1847.
<i>Autoria:</i>	Desconegut.
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular.
<i>Context:</i>	Edifici que configura la façana de llevant de la plaça Patalín. Té també façana al carrer Canonges, per bé que més anodina.
<i>Elements:</i>	Edifici plurifamiliar, amb planta baixa, tres pisos i golfes. Pràcticament no té ornamentació, però l'alternança de les obertures donen un ritme singular a l'edifici i al seu entorn de la plaça Patalín.
<i>Ús actual:</i>	Residencial, comercial.
<i>Ús original:</i>	Residencial, comercial.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Regular.
<i>Façanes:</i>	Regular. Profusió de cables de llum i de telèfon a les façanes.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Regular en relació a la façana del carrer dels Canonges. Brutícia.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	En general Bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Caracterització de l'entorn de la plaça Patalín. Un dels grans edificis plurifamiliars més antics de la Seu d'Urgell.
<i>Elements:</i>	Protecció de la façana que s'obra a la Plaça Patalín, en quant a volumetria, formalització arquitectònica i material. En especial es tindrà cura de les baranes de ferro i el fris de la coberta.
<i>Entorn de protecció:</i>	Plaça Patalín i els edificis adossats.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum, la formalització arquitectònica i material de la façana oberta a la Plaça Patalín.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació i restauració de la façana oberta a la Plaça Patalín.
<i>Cobertes:</i>	S'haurà de mantenir el fris que mira a la Plaça Patalín.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació i restauració de la façana oberta a la Plaça Patalín..
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte a l'edifici i la seva visualització des de la Plaça Patalín.
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM.

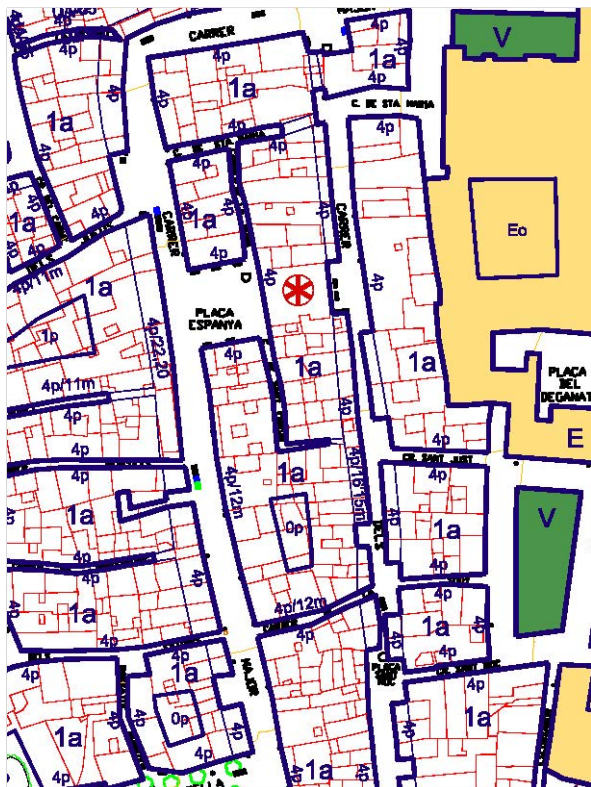
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL PATALÍN

BCIL CH17

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Conjunt de la Plaça Patalín, amb la façana de Cal Patalín al front, i a l'esquerra Cal Mossèn Andreu BCIL CH04 (2014)

CAL PATALÍN

BCIL CH17

Detall balconada de la primera planta recolzada sobre suports de ferro (2014)

Detall de l'ornament de la barana amb l'any de construcció de l'edifici (2014)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici entre mitgeres de planta rectangular i amb façanes a la plaça Patalín i al carrer Canonges. Es tracta d'una ampla construcció amb planta baixa, tres pisos i golfes, construïda amb una línia molt austera quant a elements ornamentals, fet que es veu compensat per l'alternança de les obertures en façana que li donen un ritme singular.

La façana més singular és la de la plaça Patalín. Presenta en aquest sector una planta baixa amb els accessos als comerços actuals, remodelats en funció de les necessitats actuals, i la porta d'accés als habitatges de les plantes superiors.

Cadascuna de les tres plantes presenta sis obertures rectangulars perfectament alineades, sense cap artífici decoratiu ni motllura, però guardant perfectament l'eix de simetria vertical amb les obertures dels pisos superiors i inferiors. Cadascuna d'aquestes obertures incorpora una persiana enrotllable exterior, de tipologia tradicional, creant un efecte de conjunt que incrementa els seus valors estètics. A la primera planta totes aquestes portes s'obren a una balconada correguda que ocupa pràcticament l'amplària de la façana, recolzada sobre suports de ferro, amb una magnífica barana de ferro forjat que és pràcticament l'única llicència ornamental de tot l'edifici. Aquesta barana presenta una decoració geomètrica amb un reixat en arcs ogivals encreuats, estels i l'acrònim LF, que designa ****, així com la data de construcció de la casa—no de la balconada, que és posterior— de 1847. Als dos pisos superiors, cada porta s'obre a un petit balcó individual.

Les golfes s'obren a l'exterior a través de sis petits finestrons semicirculars que conserven la línia vertical traçada pels balcons de les plantes inferiors. El ràfec de la teulada presenta l'únic motiu ornamental aplicat a la façana en forma d'un fris escacat que recorre tota la seva amplària.

CAL PATALÍN

BCIL CH17

Dades històriques: Els orígens de cal Patalín estan vinculats a la figura de Juan Luis Ferrán, cafeter nascut a França que s'havia establert a la Seu d'Urgell l'any 1839. Poc temps després, l'any 1846 adquirí una parcel·la de Don Joaquín de Romaní, marquès de Monistrol i de Nogà, i baró de Beniparrell i de Prullans, que tenia a la plaça del Mercat. Tal com és recollit a la balconada, la casa es construiria l'any 1847 i es coneixeria com a cal Patalín, d'acord amb el renom que tenia el cafeter d'origen francès. L'immoble romangué a mans de la mateixa família fins l'any 1920, que canvià de mans.

El 7 d'octubre de 1936 la casa va ser l'escenari d'un tiroteig entre Àngel Ballarà Farré, armer d'ofici que tenia el seu establiment als baixos de cal Patalín, i els milicians que l'anaven a deternir. L'armer va fugir per les teulades de les cases veïnes i va aconseguir arribar a la riba esquerra del Segre, on va ser abatut.

Bibliografia: GALINDO LLANGORT, Francisco Javier, "Voici le Patalín", *Germandat de Sant Sebastià. Programa d'actes*, Germandat de Sant Sebastià, la Seu d'Urgell 2013, p. 36-41.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

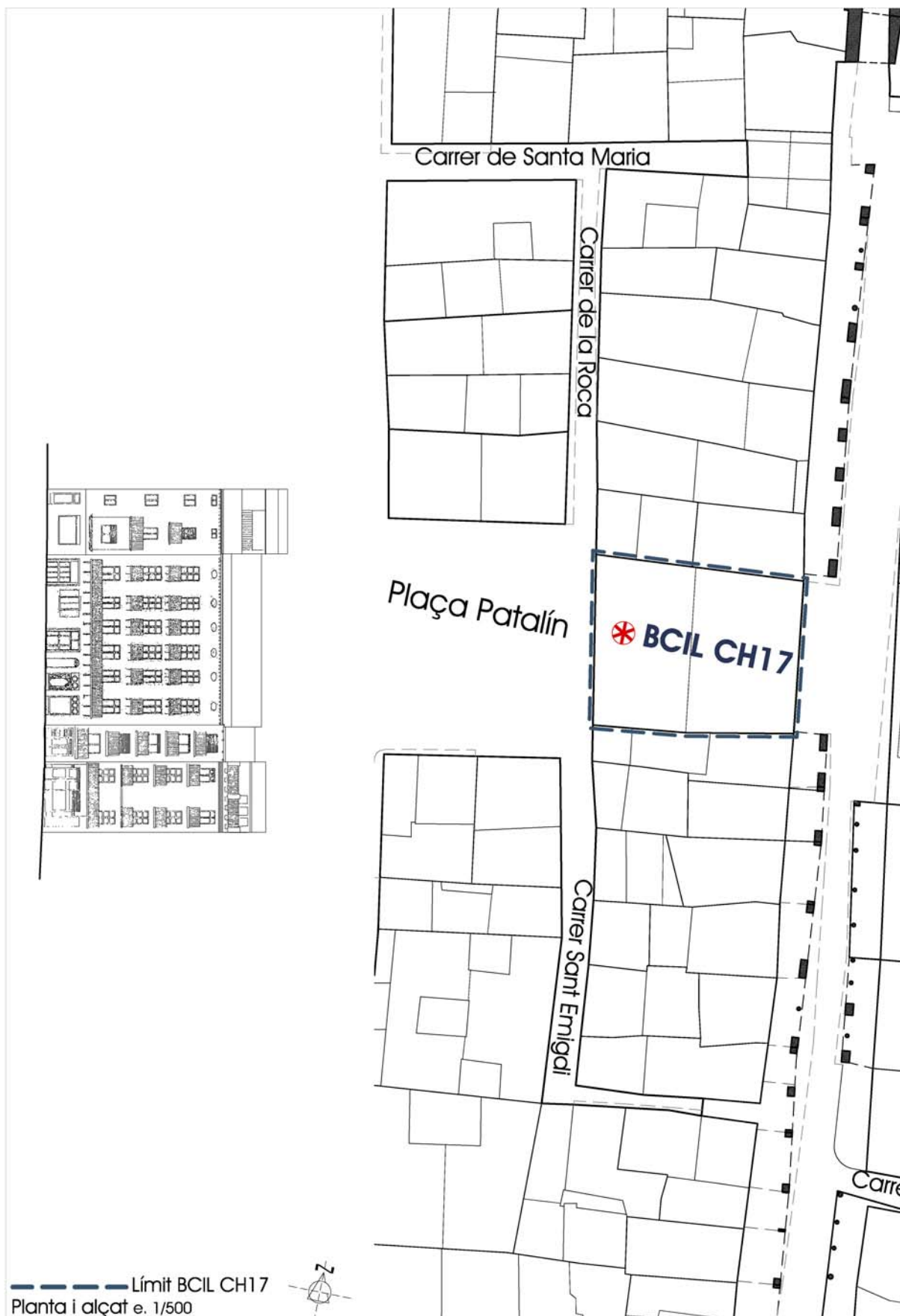
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL PATALÍN

BCIL CH17

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

HOTEL ANDRIA

BCIL CH18

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Passeig Joan Brudieu, 24.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.286
Y: 4.690.692

Ref. Cadastral: 3307701CG7930N0001LZ

Sup. Segons Cadastre: 1.076m²

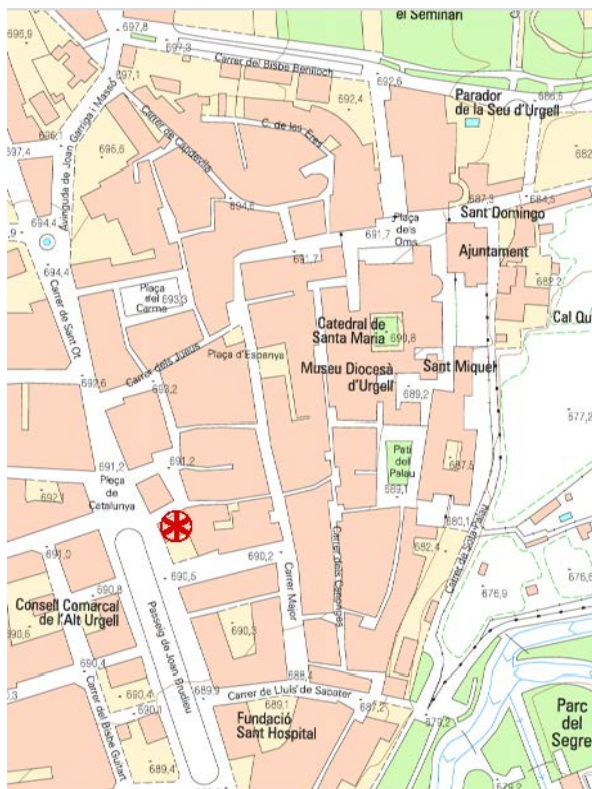
Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 1a. Zona del centre històric
de la Seu d'Urgell

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana oberta al Passeig Joan Brudieu (2015)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-BCIL

Procedència: PGOUM - PMU

Nº inventari: BCIL25

Nº reg/cat: 3672-I

data: 27/11/2002

Altres:

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: BCIL

Nivell prot.: Parcial.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

HOTEL ANDRIA

BCIL CH18

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Noucentisme, època contemporània, segle XX.
<i>Cronologia:</i>	segles XVIII-XX
<i>Autoria:</i>	Desconegut, Joan Bergós.
<i>Parcel·la:</i>	Poligonal
<i>Context:</i>	Edifici obert al passeig Joan Brudieu a través de l'ample pati creat pels dos braços de l'edifici.
<i>Elements:</i>	Edifici format per dues naus de planta baixa i tres pisos disposades en perpendicular i obertes al pati. Presenta una gran terrassa coberta amb arcades.
<i>Ús actual:</i>	Hotel.
<i>Ús original:</i>	Hospital, hotel.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo. Regular a la façana del carrer Sant Josep de Calassanç, amb humitats, fragments escrostonats i cablejats i canals en façana.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	En general Bo

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Configura l'entorn del passeig. Conjunt noucentista, de llenguatge clàssic molt harmoniós, atribuït a l'arquitecte Joan Bergós. Molt popular en la vida ciutadana com a marc d'esdeveniments assenyalats.
<i>Elements:</i>	Protecció exterior de l'edifici i el seu jardí en quant a volumetria, formalització arquitectònica i material,
<i>Entorn de protecció:</i>	Passeig Joan Brudieu i el Carrer Fra. Andreu Capella.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració, rehabilitació o millora i consolidació.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum la formalització arquitectònica i material. En planta baixa oberta al Carrer Sant Josep de Calassanç i al Passeig Joan Brudieu es permet la modificació del material
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora.
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora. Es permet la modificació, en planta baixa oberta al Carrer Sant Josep de Calassanç i al Passeig Joan Brudieu, de les obertures i el seu material, sempre i quan no alteri al formalització arquitectònica de l'edifici.
<i>Jardins/entorn:</i>	Manteniment o conservació, de l'escalinata central.
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte a l'edifici i a la seva visualització
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

HOTEL ANDRIA

BCIL CH18

Conjunt dels dos volums disposats entorn a un pati central (2015)

Façana del Carrer Calassanç (2015)

Cantonada Carrer dels Estudis amb el Passeig Joan Brudieu

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

HOTEL ANDRIA

BCIL CH18

Façana Passeig Joan Brudieu (2015)

Terrassa situada al primer pis (2015)
Façana oberta al pati (2015)

Escalinata d'accés (2015)

Façana Carrer Fra Andreu Capella (2015)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici format per dues naus disposades en perpendicular a partir d'un vèrtex situat a l'angle nord-oriental del conjunt. Les dues naus són prismàtiques, amb una finestres rectangulars disposades en dos pisos que subratllen la seva horitzontalitat i atorguen al conjunt un ritme harmoniós i un predomini gairebé absolut de la línia geomètrica. Els dos edificis configuren un ample jardí quadrangular, separat del carrer Fra Andreu Capella per un mur i del carrer del passeig per una reixa oberta amb una porta delimitada per dos pilars coronats amb boles. El pati és enjardinat i presenta una font central amb roques i un brollador. Una escalinata monumental formada per dos trams oposats d'escales i un tercer tram en perpendicular amb balustrades, dóna accés a una terrassa situada al primer pis del sector nord de l'edifici, la qual és coberta per una estructura d'obra amb elegants columnes i arcades d'inspiració clàssica, en arc de mig punt, que donen al conjunt un toc d'arquitectura colonial. Els edificis són coronats amb terrasses que alternen sectors de mur massís amb balustrades.

Dades històriques: L'edifici que configura actualment el sector de llevant de l'hotel Andria figura en un plànol del primer quart del segle XVIII com a part integrant de l'hospital del rei, el qual era un hospital militar situat en un emplaçament proper al portal de Tredós o de la Princesa, adossat a la muralla de ponent de la Seu d'Urgell.

Es té constància de l'activitat hotelera de l'establiment des de l'any 1875, i l'any 1894 hi sojornava el viatger britànic Hepburn Ballentine, el qual en parla en el seu relat del viatge que durant aquell any el portà pel Pirineu català. En aquells moments, tot just desafectada la població com a fortalesa militar, es pogueren

HOTEL ANDRIA

BCIL CH18

derrocar les antigues portes de la muralla i obrir-se nous carrers en direcció al passeig. Possiblement fou en aquells moments quan la fonda, un mur de la qual formava part de la muralla, començà a obrir-se en aquella direcció. És possiblement en aquests moments quan s'edificaria l'ala projectada cap a ponent, més enllà de la línia de la muralla.

Aleshores l'Hotel Andria era propietat de la família Grau, la qual volgué ampliar el seu establiment i l'any 1928 van contractar els serveis de l'arquitecte lleidatà Joan Bergós i Massó, ja ben conegut a la Seu d'Urgell per la seva autoria del pla d'eixample, i va construir la terrassa, l'escalinata i l'ajardinament. Amb la seva intervenció, Joan Bergós va modificar radicalment l'aspecte del conjunt i li va donar la seva fesomia actual, de manera que va ser el primer hostal de la Seu d'Urgell a adquirir una fesomia i una funcionalitat més pròpia d'hotel.

Durant els primers anys de la dècada de 1940 la família Peguera, que portava l'hotel des de 1941, va acollir al seu establiment alguns membres de famílies jueves fugides de l'Europa nazi. L'any 1943 la senyora Rotschild, membre d'una de les famílies de banquers jueus d'Alemanya més importants, va fer-hi nit i li van guarir al mateix hotel les nafres que les joies amagades li van provocar a les cames.

Bibliografia:

BALLANTINE, Hepburn, *Una Croada als Pirineus: 1894*, Garsineu Edicions, Tremp 1993.

OBIOLS PEREARNAU, Lluís, "L'Andria, anys i panys a la Seu", *Cadí-Pedraforca*, 8 (primavera-estiu 2010), p. 53-55.

SORIANO-MONTAGUT i JENÉ, Miquel-Àngel, *Joan Bergós i Massó i l'arquitectura industrial, agrícola i ramadera*, Enginyeria d'Edificació, Projecte de fi de Grau, Universitat Politècnica de Catalunya, Barcelona 2011, p. 64-65.

VILLARÓ i BOIX, Albert, *Hèrcules i la ciutat. Un passeig per la història de la Seu*, Caixa de Catalunya, Barcelona 1995, p. 144.

Observacions:

Autors:

Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

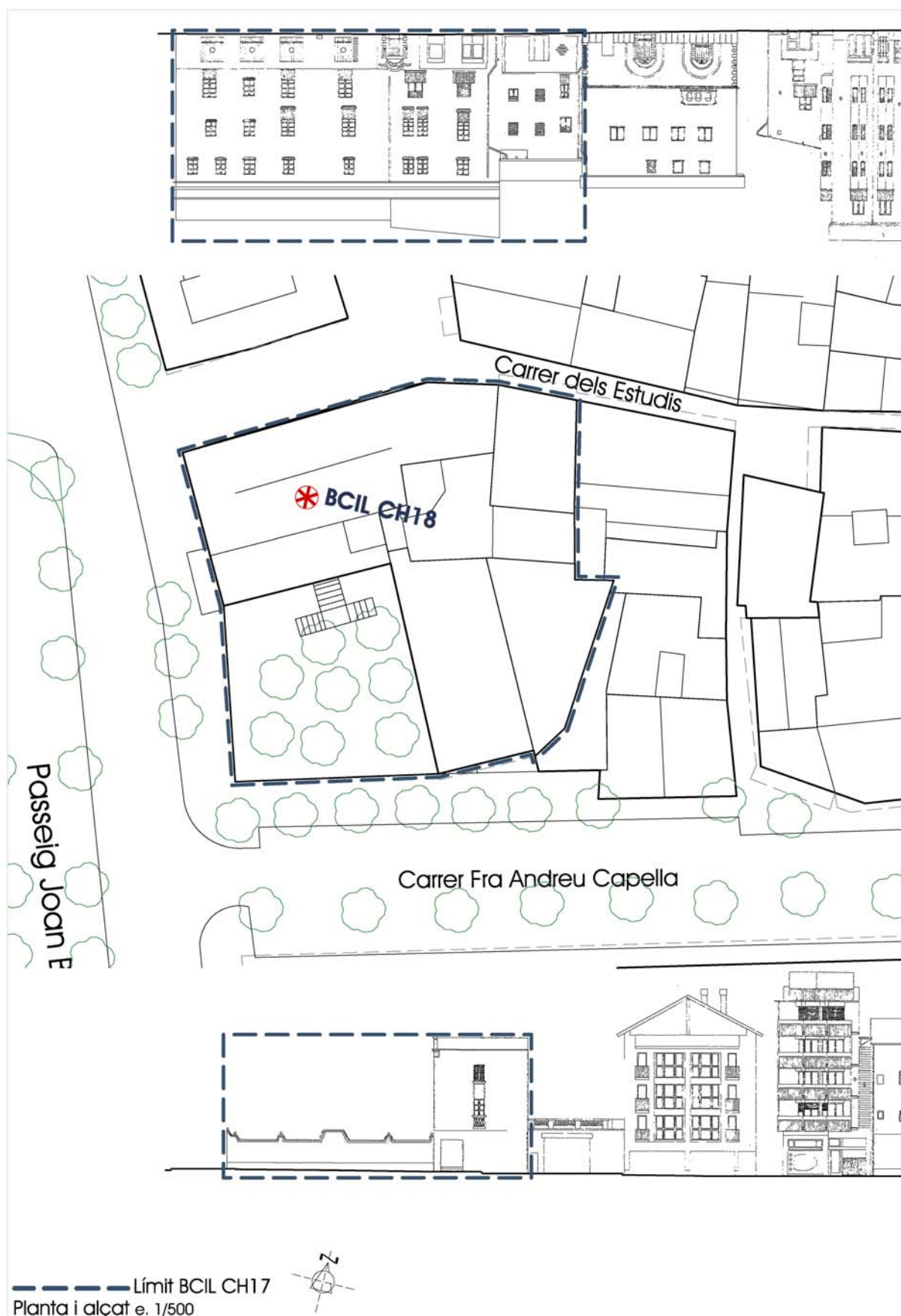
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

HOTEL ANDRIA

BCIL CH18

Altres: --

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESGLÉSIA DE LA MISSIÓ

BCIL CH19

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Neoclassicisme, època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	1899
<i>Autoria:</i>	Calixte Freixa
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular
<i>Context:</i>	Església embeguda per l'edifici de la Missió, un gran edifici de planta quadrangular que ha experimentat diverses reformes fins a incorporar totalment l'església, de la qual la seva estreta façana de llevant es confon amb la resta de la de l'edifici.
<i>Elements:</i>	Capella d'una sola nau amb capelles laterals al costat sud i un passadís al costat nord, amb absis i coberta plana, de gran austeritat ornamental.
<i>Ús actual:</i>	Culte.
<i>Ús original:</i>	Culte.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Regular.
<i>Façanes:</i>	Dolent. Cablejat elèctric per sobre de la façana de llevant, acabats de l'arrebossat en ciment i pèrdua progressiva de les pintures del timpà de l'arc d'accés.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

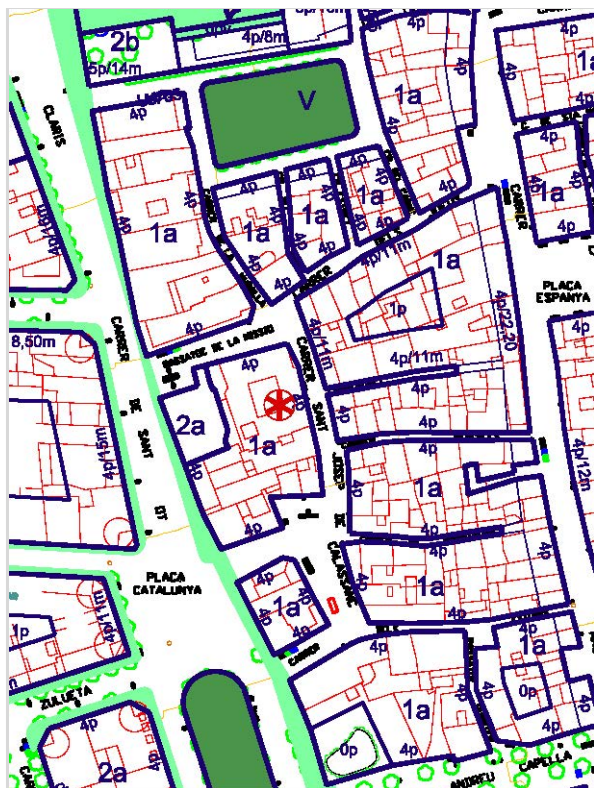
<i>Raons catalogació:</i>	Principal manifestació de l'art neoclàssic a la Seu d'Urgell. Incidència social de l'església en relació al culte i a diverses celebracions.
<i>Elements:</i>	Protecció general de l'edifici, tant l'àmbit interior com l'exterior en quant a volumetria, formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme
<i>Entorn de protecció:</i>	Carrer de Sant Josep de Calassanç i edifici de La Missió.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir volum, la formalització arquitectònica, el material, cromatisme i textura.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació i restauració..
<i>Cobertes:</i>	-.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació i restauració..
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	Manteniment o conservació i restauració..
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte al monument i a la seva visualització.
<i>Altres intervencions:</i>	En el cas d'intervencions no especificades en aquesta fitxa, serà necessari l'informe favorable del Departament de Cultura, en concret, per la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural de Lleida
<i>Usos permesos:</i>	Religiós.

ESGLÉSIA DE LA MISSIÓ

BCIL CH19

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Diferents punts de vista de la façana oberta al Carrer de Calassanç (2014)

ESGLÉSIA DE LA MISSIÓ

BCIL CH19

Nau central mirant cap a llevant (2014)

Nau capçada a ponent (2014)

Decoració interior (2014)

Pintura mural d'Eladi Duch (2014)
Lateral nord de la nau central (2014)

ESGLÉSIA DE LA MISSIÓ

BCIL CH19

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Església embeguda dins del gran edifici de la Missió, amb la façana oriental com a únic element visible des de l'exterior, pràcticament confosa amb l'edifici que l'acull per la mateixa alineació de façana. Internament presenta una sola nau capçada a ponent per un absis semicircular, el qual és cobert amb volta de quart d'esfera. La nau està dividida en cinc trams per cinc parelles de pilastres que s'inicien a l'alçada de l'arrencada dels arcs de les capelles laterals i que sostenen unes llindes de guix que travessen tota l'amplada de la nau. La coberta és plana de guix amb motllures. Als dos laterals de la nau es disposen quatre grans arcades coronades per arc de mig punt. Els del costat sud acullen unes fornícules poc profundes. En canvi els del sector nord, sostingudes per pilastres de secció rectangular, donen pas a una nau secundària més estreta, que presenta un tram de coberta plana de guix. La decoració interior és força austera, amb motllures de guix realçades per un cromatisme diferent que els paraments de l'església.

La façana està tractada també amb un llenguatge molt auster, a base d'elements de llenguatge classicista utilitzats molt lliurement. Presenta un cos inferior amb una decoració que imita carreus, al centre del qual s'obre la porta d'accés, en arc de mig punt i amb un timpà decorat amb una pintura mural d'Eladi Duch, molt malmesa pels fums i la intempèrie, executada l'any 1986. Representa la Mare de Déu amb l'Infant envoltada d'àngels, per als rostres dels quals s'empraren retrats de les veïnes més joves del carrer d'Aleshores. El cos superior se separa de l'inferior per una línia d'impоста que ressegueix la línia de l'arc de la porta d'accés. Està delimitat per dobles pilastres d'ànima llisa d'ordre compost que emmarquen un gran ull de bou circular al centre. Aquestes dobles pilastres suporten un frontó circular que s'aixeca sobre un entaulament.

Dades històriques: L'actual emplaçament de l'església de la Missió i de l'edifici que l'acull havien estat ocupats des de 1592 pel Seminari Conciliar creat pel bisbe Andreu Capella amb les rendes de l'extingit monestir de Sant Serni de Tavèrnoles. Seguí complint aquesta funció fins avançada la dècada de 1880, quan entrà en funcionament el nou edifici promogut pel bisbe Caixal. L'any 1885 el bisbe Casañas cedia l'edifici de l'antic seminari a la Congregació de Misssioners diocesans i, l'any 1899 hi construïren l'actual edifici de la Missió, que fou obra de Calixte Freixa, l'Aleshores arquitecte diocesà. Durant la Guerra Civil va ser saquejada i el seu mobiliari, junt amb tres altars, van ser cremats a l'actual plaça Catalunya, en un episodi del qual en queden testimonis gràfics. L'edifici va ser destinat a dipòsit d'armes i altres usos.

Bibliografia: Archivo Histórica Nacional, Causa General, 1.465, exp. 36.

XAM-MAR i ALONSO, Carmen; GRAU i PRAT, Mercè, *L'Alt Urgell. Una visió de conjunt*, vol. II, Centre de Recursos Pedagògics de l'Alt Urgell-Cerdanya, la Seu d'Urgell 2003, p. 211-212.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón. Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESGLÉSIA DE LA MISSIÓ

BCIL CH19

— — — — — Límit BCIL CH17
Planta i alçat e. 1/500

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ANTIGA ESSLÉSIA DE LA IMMACULADA

BCIL CH20

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Placeta de les Monges, 13.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.266
Y: 4.690.894

Ref. Cadastral: 3309407CG7930N0001WZ

Sup. Segons Cadastre: 270m²

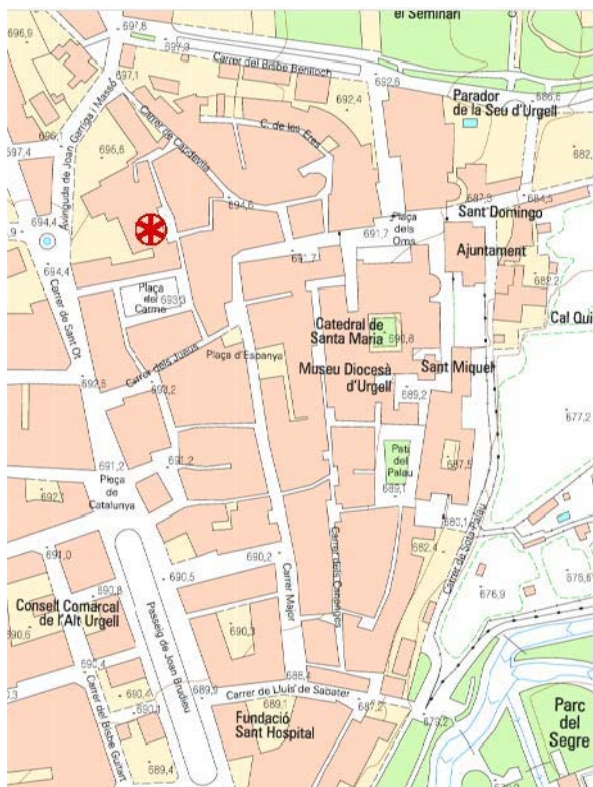
Titularitat: Pública

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: Pla General d'Ordenació
Urbanística Municipal.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: Sistema d'Equipaments

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana de llevant

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-BCIL

Procedència: PGOUM - PMU

Nº inventari: BCIL27

Nº reg/cat: 263-I

data: 03/03/2003

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: BCIL

Nivell prot.: Conservació

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ANTIGA ESGLÉSIA DE LA IMMACULADA

BCIL CH20

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Barroc. Època moderna.
<i>Cronologia:</i>	1730
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Creu grega
<i>Context:</i>	Església situada dins del conjunt d'edificis que configuren l'antic convent de la Companyia de Maria. La façana de ponent és l'únic element visible des de l'exterior, obert a una placeta.
<i>Elements:</i>	Església en planta de creu grega, amb quatre braços coberts amb volta de canó coronada per una cúpula policromada. S'obre a l'exterior a través d'una façana d'inspiració clàssica a la façana de ponent.
<i>Ús actual:</i>	Sala d'actes.
<i>Ús original:</i>	Culte.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Regular.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Regular. Brutícia.
<i>Interior:</i>	Bo. Cal restaurar les pintures de la cúpula i de les voltes del sostre, però.
<i>Entorn de protecció:</i>	Regular

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Principal manifestació de l'arquitectura religiosa barroca conservada a la Seu d'Urgell. Configura l'entorn de la placeta de les Monges..
<i>Elements:</i>	Protecció de la capella de planta amb creu grega i façana a llevant en quant a volumetria, formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme.
<i>Entorn de protecció:</i>	Carrer del Carme i edificis annexes.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació i restauració de la capella
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir volum, la formalització arquitectònica, el material, textura i cromatisme.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació i restauració de la façana de llevant
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació i restauració, en la façana de llevant
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	Manteniment o conservació i restauració de la capella.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte al monument i a la seva visualització
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	Religiós.

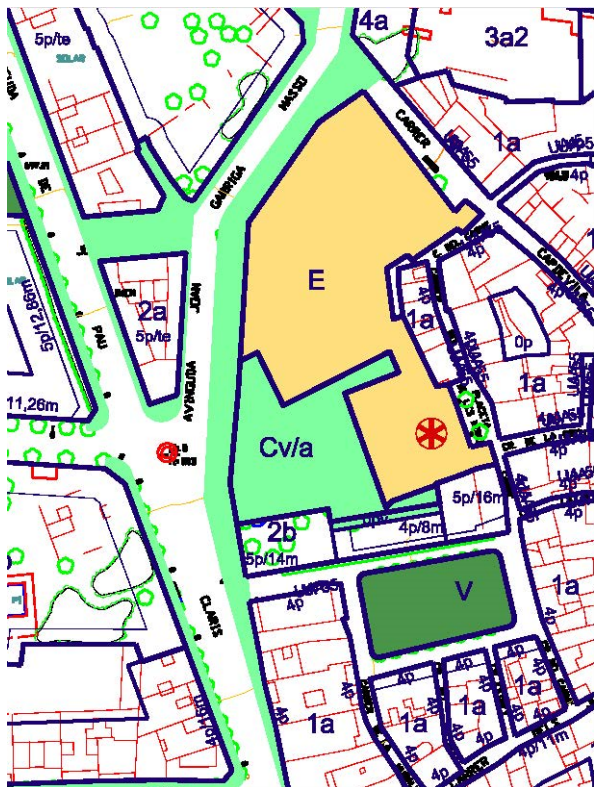
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ANTIGA ESSLÉSIA DE LA IMMACULADA

BCIL CH20

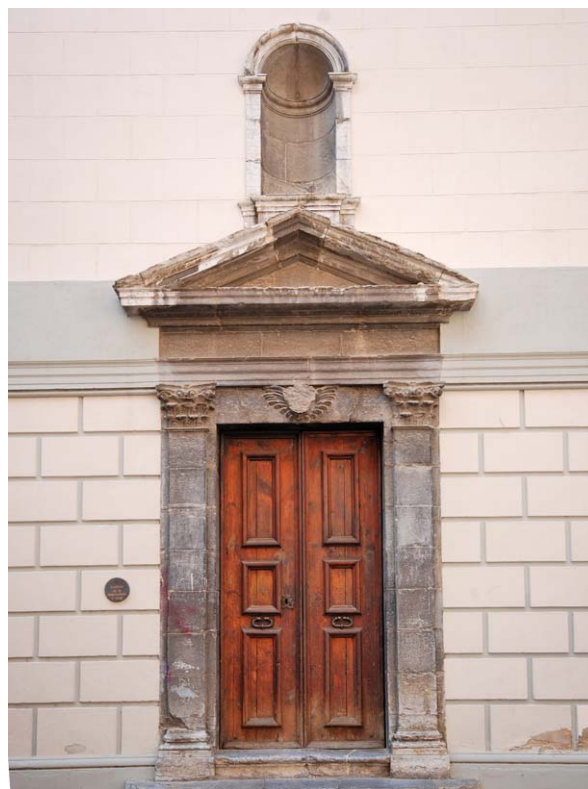
Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto E. 1/2.000
Font: ICC

Façanes obertes al Carrer del Carme (2014)

Porta principal del conjunt (2014)

ANTIGA ESSLÉSIA DE LA IMMACULADA

BCIL CH20

Escut en façana amb el nom de Maria
Cúpula central (2014)

Tribuna lateral (2014)

Vista interior cap a llevant (2014)

Vista interior cap a ponent (2014)

ANTIGA ESGLÉSIA DE LA IMMACULADA

BCIL CH20

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Capella de planta central, amb quatre braços amb volta de canó units a un creuer central cobert amb cúpula, que li donen una típica configuració en planta de creu grega. A cada cantonada del creuer s'aixequen dues pilastres d'ànima llisa i d'orde compost, sobre les quals descansa un fris motllurat, prou ample com per acollir un pas de servei per la seva superfície, actualment protegit per una baraneta metàl·lica, el qual recorre tot el perímetre interior de l'església. D'aquest fris arrenquen les voltes de canó a les naus i les quatre petxines que sostenen la cúpula a les cantonades del creuer. La cúpula, amb la corresponent llanterna central, sobresurt per sobre de les cobertes de l'església. Té quatre nervis visibles de l'interior de l'església i està policromada amb imatges de persones rellevants de l'orde de la Companyia de Maria i quatre medallons amb àngels a les petxines. La resta de les voltes presenten una policromia que simula un cel amb núvols blancs. L'intradòs dels arcs torals que s'obren al creuer està també policromat amb motius que simulen casetons de fusta.

Els dos braços laterals, al seu mur de ponent, sostenen dues tribunes amb un delicat treball de fusteria, que descansen sobre dues peanes motllurades d'obra i que s'obren a l'església a través de tupides gelosies de fusta per preservar la clausura de les monges que triaven aquesta via de professar la seva fe. Als peus de l'església s'aixeca un cor molt ampli d'obra, obert a la nau a través d'un arc carpanell, i amb balustrada.

Des de l'exterior només és visible la façana de llevant. Es tracta d'una façana força austera en la seva configuració, amb l'ús d'elements del llenguatge classicista en detriment als excessos ornamentals propis del barroc. A la planta baixa, sobre un parament motllurat en imitació de carreus, s'obre la porta principal del conjunt, centrada en façana, construïda en pedra ben tallada i amb dues pilastres laterals que sostenen un conjunt ornamental amb mètopes i tríglifs, rematat per un frontó triangular que emmarca el cap alat d'un angelot amb el rostre desfigurat per un acte vandàlic. El frontó és coronat per una fornícula oberta en arc de mig punt. Un fris motllurat a l'alçada de la llinda de la porta i que recorre tota l'amplada de la façana, separa el cos inferior del cos superior de la façana. Aquest segon cos és articulat per un gran arc de mig punt que l'ocupa en la seva totalitat, tant en amplada com en alçada, a l'interior del qual acull un gran ull de bou circular amb motlures i vitralls sobre un parament llis, i l'esmentada fornícula a la part inferior. El parament a l'extradòs de l'arc és novament motllurat amb simulació de carreus. De l'alçada de l'arrencada de l'arc arrenquen dues pilastres laterals que culminen al marge superior d'aquest segon cos en una sèrie de motlures. La clau del gran arc del cos superior de la façana presenta un escut amb el nom de Maria i, per sobre d'aquest cos, després d'una línia d'imposta, culmina la façana un gran frontó triangular, amb els ràfecs de la coberta ben sortits i sostinguts per motlures, i una gran obertura central en arc de mig punt.

Dades històriques: L'any 1722 el bisbe urgellenc Simeón de la Guinda y Apeztegui va fundar el convent de l'Orde de les Religioses de Nostra Senyora de la Companyia de Maria i va confiar a les monges la responsabilitat d'educar les nenes i les adolescents de la Ciutat i de la diòcesi d'Urgell en la pietat i les tasques atribuïdes com a pròpies de la seva edat i sexe. Tenia dos tipus d'alumnes, unes vivien la seva formació en un règim obert i les altres vivien i s'educaven en la clausura, amb les religioses que optaven per aquesta via. La capella del convent va ser consagrada l'any 1730. Fins aquesta data la comunitat havia de sortir de la clausura per assistir als oficis religiosos de la veïna església del Carme. L'any 2003, un cop les monges de l'orde que gestionava el convent, les escoles i l'església hagueren abandonat la Seu

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ANTIGA ESGLÉSIA DE LA IMMACULADA

BCIL CH20

d'Urgell, l'església fou cedida a l'ajuntament de la Seu d'Urgell i rehabilitada per acollir actes de caire públic.

Bibliografia: XAM-MAR ALONSO, Carmen; GRAU i PRAT, Mercè, *Alt Urgell. Una visió de conjunt*, vol. II, Centre de Recursos Pedagògics de l'Alt Urgell-Cerdanya, la Seu d'Urgell 2003, p. 131.132.

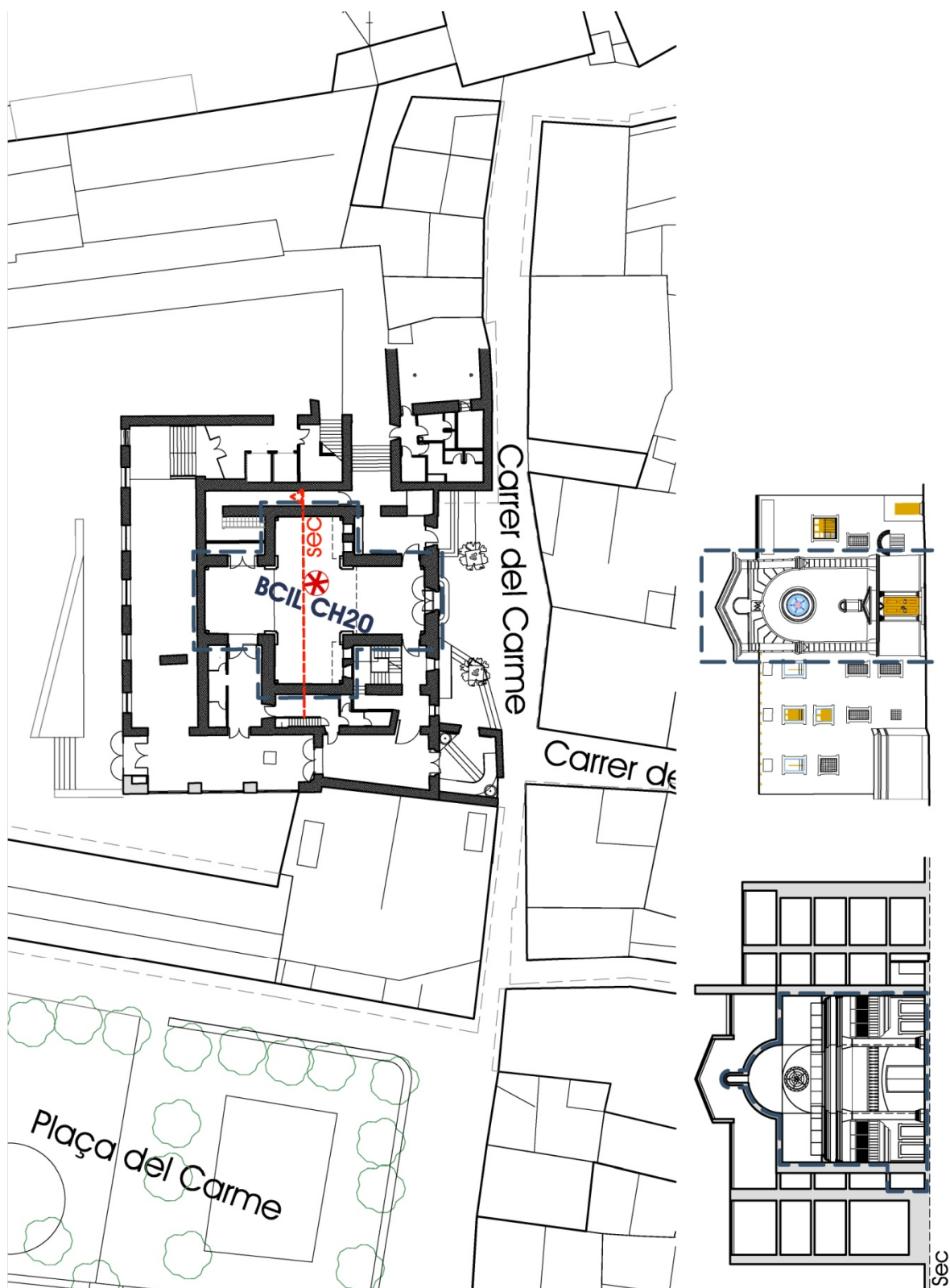
Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal

ANTIGA ESSLÉSIA DE LA IMMACULADA

BCIL CH20

--- Límit BCIL CH20
Planta i alçats e. 1/500

ESGLÉSIA DELS DOLORS

BCIL CH21

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

DADES URBANÍSTIQUES:

Indret: Centre Històric

Adreça: Carrer Ramon Llambart, 15.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.474
Y: 4.690.800

Ref. Cadastral: 3507103CG7930N0001BZ

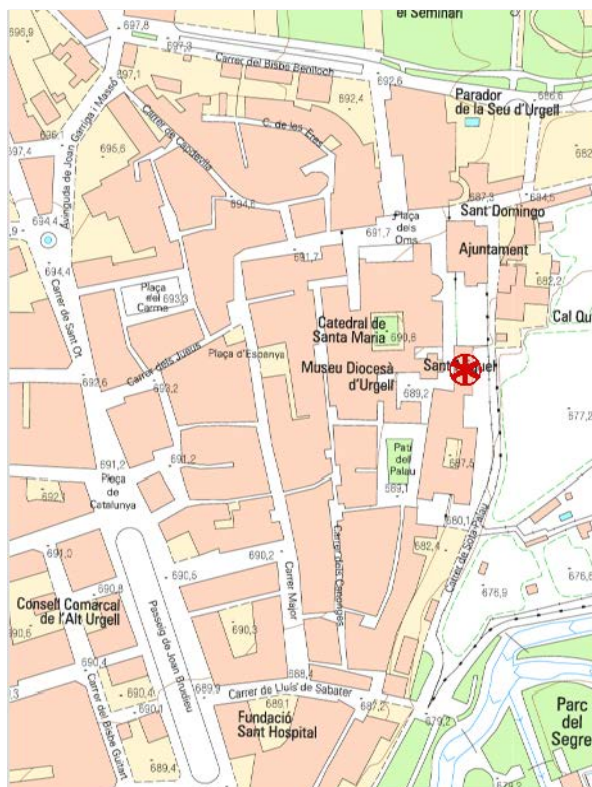
Sup. Segons Cadastre: 322m²

Titularitat: Privada

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: Sistema d'Equipaments

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana oberta al Parc del Cadí

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-BCIL

Procedència: PGOUM - PMU

N° inventari: BCIL34

Nº req/cat: 3653-I

data: 27/11/2002

Altres: --

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: BCIL

Nivell prot.: Conservació

ESGLÉSIA DELS DOLORS

BCIL CH21

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Barroc, època moderna, segle XVIII
<i>Cronologia:</i>	1731
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular
<i>Context:</i>	Edifici situat a la línia de la façana oriental de la Seu d'Urgell, per darrere de l'església de Sant Miquel i adossat al palau episcopal.
<i>Elements:</i>	Església d'una sola nau amb volta de canó amb llunetes i capçalera plana. L'aspecte extern és massís, amb molt poques obertures.
<i>Ús actual:</i>	Arxiu Diocesà i Capitular d'Urgell.
<i>Ús original:</i>	Culte.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	En general Bo

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Configura una part de la façana oriental de la Seu d'Urgell. Valor històric com a església de la confraria dels Dolors. Incidència sociocultural com a Arxiu Diocesà i Capitular.
<i>Elements:</i>	Protecció general tan interior com exterior en quan a volumetria i composició arquitectònica, a més, la façana de ponent protecció en quan a material, cromatisme i textura.
<i>Entorn de protecció:</i>	Parc del Cadí, Carrer de Ramon Llombard, Camí sota Palau i edificis annexes.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració, rehabilitació o millora i remodelació.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum i la formalització arquitectònica, posant especial interès en la façana de llevant, on es protegeix el material, la textura i cromatisme
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació i restauració en la façana de llevant. La resta es permetrà també la rehabilitació o millora.
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació i restauració en la façana de llevant. La resta es permetrà també la rehabilitació.
<i>Jardins/entorn:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora.
<i>Interior:</i>	Manteniment o conservació i restauració de la Volumetria, la resta es permetrà la rehabilitació o millora i la remodelació.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte a l'edifici i la seva visualització de la façana de llevant
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOM.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESGLÉSIA DELS DOLORS

BCIL CH21

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Cantonada Carrer Ramon Llibert (2015)

ESGLÉSIA DELS DOLORS

BCIL CH21

Façana de llevant amb la disposició dels contraforts amb un caràcter defensiu (2015)

Nau interior de planta rectangular (2014)

Floró daurat a la clau de tram de volta (2014)

ESGLÉSIA DELS DOLORS

BCIL CH21

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Església d'una sola nau, de planta rectangular i capçalera plana originàriament orientada a nord, tot i que actualment l'espai de la capçalera ha estat ocupat per les modernes dependències de l'Arxiu Diocesà i Capitular. La nau està coberta per sis trams de volta de canó amb llunetes que arrenca d'un fris corregut i motllurat, i amb una sèrie pictòrica de volutes i tornapunts amb aplicacions vegetals. Els diferents trams de volta se separen per sengles arcs faixons, que descansen sobre parelles de pilastres de secció rectangular i ànima llisa. A les llunetes de la volta s'obren finestres rectangulars que il·luminen l'interior de l'església, actualment dividit en l'àmbit de l'arxiu i una sala d'actes. Els paraments estan emblanquinats i presenten a la clau de cada tram de volta un floró daurat i, al cinquè tram comptant des dels peus de la nau, un drap de la Verònica amb el rostre de Crist al centre.

L'església està situada al talús que delimita la terrassa fluvial sobre la qual s'assenta la Seu d'Urgell, cosa que és determinant en el perfil de la façana de llevant de la ciutat en aquell sector. Els paraments externs estan fets a base de pedres de riu, de tamany i disposició força irregulars, i al sector de llevant, recrescut amb un talús a la meitat inferior reforçat amb quatre contraforts. El conjunt és coronat per una coberta de doble vessant amb el ràfec ben sortit. L'actual porta d'accés es troba a la façana nord. N'hi ha una altra a la cantonada sud-occidental.

Dades històriques: L'església dels Dolors fou construïda l'any 1731 per impuls de la confraria dels Dolors de la Seu d'Urgell. L'Ajuntament de la Seu d'Urgell oferí una parcel·la prou allunyada de la casa consistorial en previsió a una futura ampliació de la mateixa cap al sud. La seva construcció fou posterior a la destrucció de la muralla per part de les tropes franceses l'any 1691, per la qual cosa, el projecte original no hauria tingut en compte la qüestió defensiva. Hauria estat durant la refortificació de la ciutat en el decurs de les guerres carlines que s'hauria reforçat la base de l'església en el seu sector oriental amb el talús i els contraforts. Durant el segle XX fou l'espai on les diverses confraries de la Seu d'Urgell guardaven els passos de la processó de Divendres Sant. Actualment acull les dependències i els dipòsits dels Arxius Diocesà i Capitular d'Urgell, inaugurades l'any 2014.

Bibliografia: ACAU, Ajuntament de la Seu d'Urgell, Llibre d'Actes del Ple 1715-1731, p. 659.

Observacions: ---

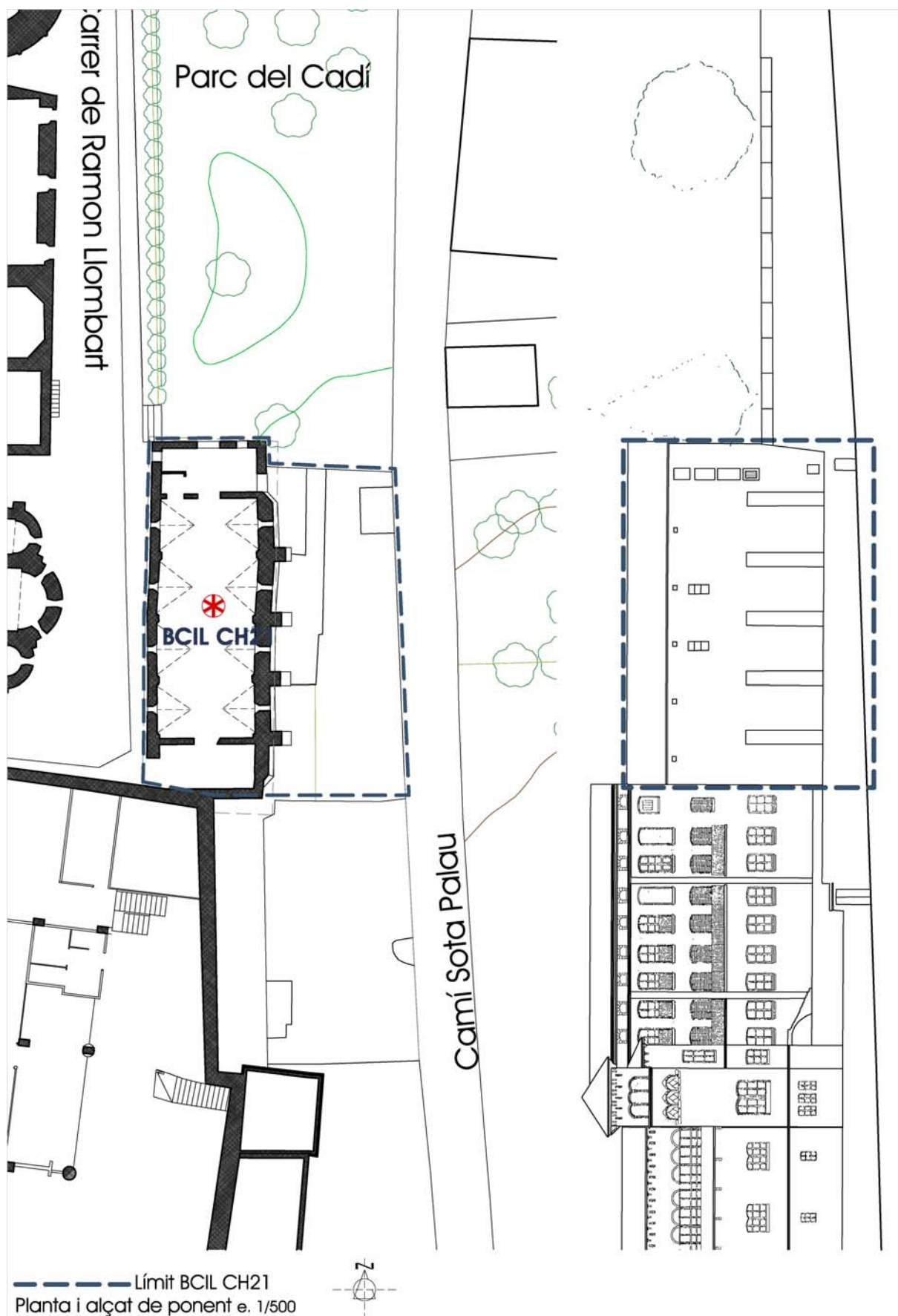
Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

ESGLÉSIA DELS DOLORS

BCIL CH21

A photograph of a three-story yellow building with a tiled roof and balconies, located on a street in San Gimignano. The building features a series of balconies with black metal railings and white flower boxes. The ground floor has arched doorways, one of which is a large arched entrance. The building is situated on a cobblestone street, and a blue sky is visible in the background.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL RISPA

BCIL CH22

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Barroc, època moderna
<i>Cronologia:</i>	Segles XVIII-XIX
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Poligonal
<i>Context:</i>	Gran casalici emblemàtic del carrer Capdevila, amb façana també al carrer de la Palma on presenta un pas elevat per accedir a l'altra banda del carrer.
<i>Elements:</i>	Edifici amb planta baixa i dos pisos, força equilibrat quant a proporcions, amb dues portalades a la planta baixa obertes en arc carpanell.
<i>Ús actual:</i>	Residencial.
<i>Ús original:</i>	Residencial.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo. Brutícia al carrer de la Palma, on s'obre l'altra façana de la casa.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Regular. Brutícia al carrer de la Palma, on s'obre l'altra façana de la casa.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Edifici emblemàtic del carrer Capdevila. Presenta elements propis de la construcció tradicional, com ara els batents de les portes principals i el pas elevat del carrer de la Palma, integrats en un projecte arquitectònic de certa pretensió.
<i>Elements:</i>	Protecció de la façana del Carrer Capdevila, en quant a volumetria, formalització arquitectònica i textura. Protecció del pas elevat del Carrer de La Palma en quant a volumetria.
<i>Entorn de protecció:</i>	Carrer Capdevila i Carrer de la Palma.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir la volumetria de la façana del Carrer Capdevila i el pas elevat del carrer de la Palma. A més la façana oberta al Carrer Capdevila es protegeix la formalització arquitectònica i la textura.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora de la façana del Carrer Capdevila i pas elevat.
<i>Cobertes:</i>	-.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació, restauració de les obertures i el seu material en planta baixa de la façana del Carrer Capdevila. La resta es permet també la rehabilitació i millora, sense alterar la formalització arquitectònica i textura de la façana oberta al Carrer Capdevila
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	Espacial cura de l'edifici des del carrer Capdevila.
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOU.

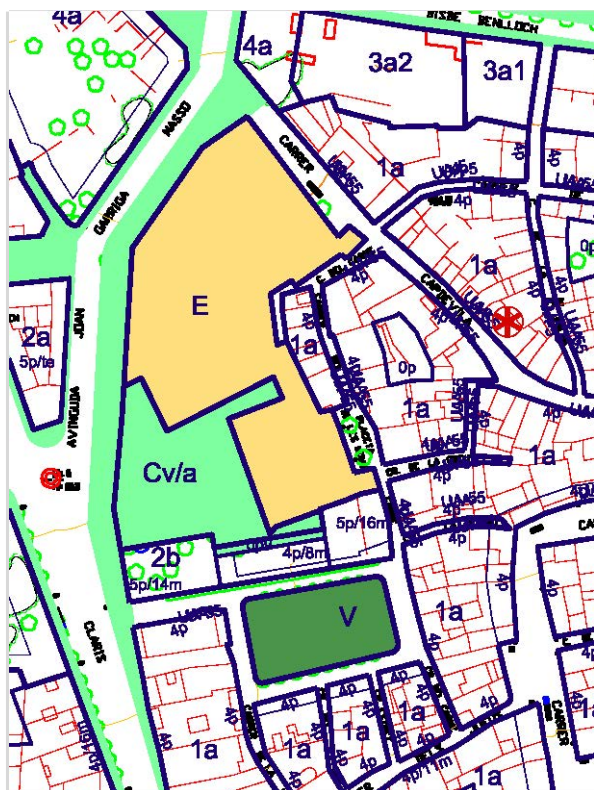
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL RISPA

BCIL CH22

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Façana carrer Capdevila (2015)

Portalada en pb i obertures superiors (2015)

CAL RISPA

BCIL CH22

Pas elevat Carrer de la Palma (2015)

Portalada emmarcada amb dues sèries de maons (2015)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici entre mitgeres amb planta baixa i tres pisos amb façanes al carrer Capdevila i al carrer de la Palma. La parcel·la de la casa s'insereix a l'angle que fan tots dos carrers que fa que les dues façanes no siguin paral·leles.

La façana més representativa del conjunt és la que s'obre al carrer Capdevila. S'organitza amb tres eixos de simetria que recorren la façana en vertical, sobre els quals s'organitzen totes les obertures, tant les portalades de la planta baixa com les obertures dels balcons dels pisos superiors. La planta baixa presenta tres grans portalades, la del centre adintellada i emmarcada per una motllura de secció rectangular, i les laterals en arc carpanell, típicament barroc, emmarcades per dues sèries de maons de perfil motllurat que incorporen uns valors plàstics singulars a l'element. Els batents d'aquestes portalades laterals respecten la fusteria tradicional i presenten diverses aplicacions metàl·liques de ferro forjat. Així mateix, a una d'elles s'obren dos òculs el·líptics a la part superior.

Les tres plantes superiors, separades entre elles per tres motllures horitzontals, presenten tres balconades cadascuna d'elles, amb obertures adintellades i emmarcades i balcons sortits. L'alçada de les portes disminueix a mesura que pugem de planta, així com l'amplada del balcó.

La façana del carrer de la Palma és lleugerament convexa pel fet d'haver-se adaptat al perfil del carrer. També presenta balconades tot i que l'element més característic d'aquest sector és un pas cobert en alt, que descansa sobre un arc rebaixat, el qual comunica cal Rispa amb la parcel·la de l'altre costat del carrer, que presumiblement hauria format part de la mateixa propietat en algun moment del passat.

Dades històriques: És un dels grans casalics de la Seu d'Urgell que en un passat s'havia conegut amb el nom del seu propietari, l'advocat Ferrer.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL RISPA

BCIL CH22

Bibliografia: ---

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

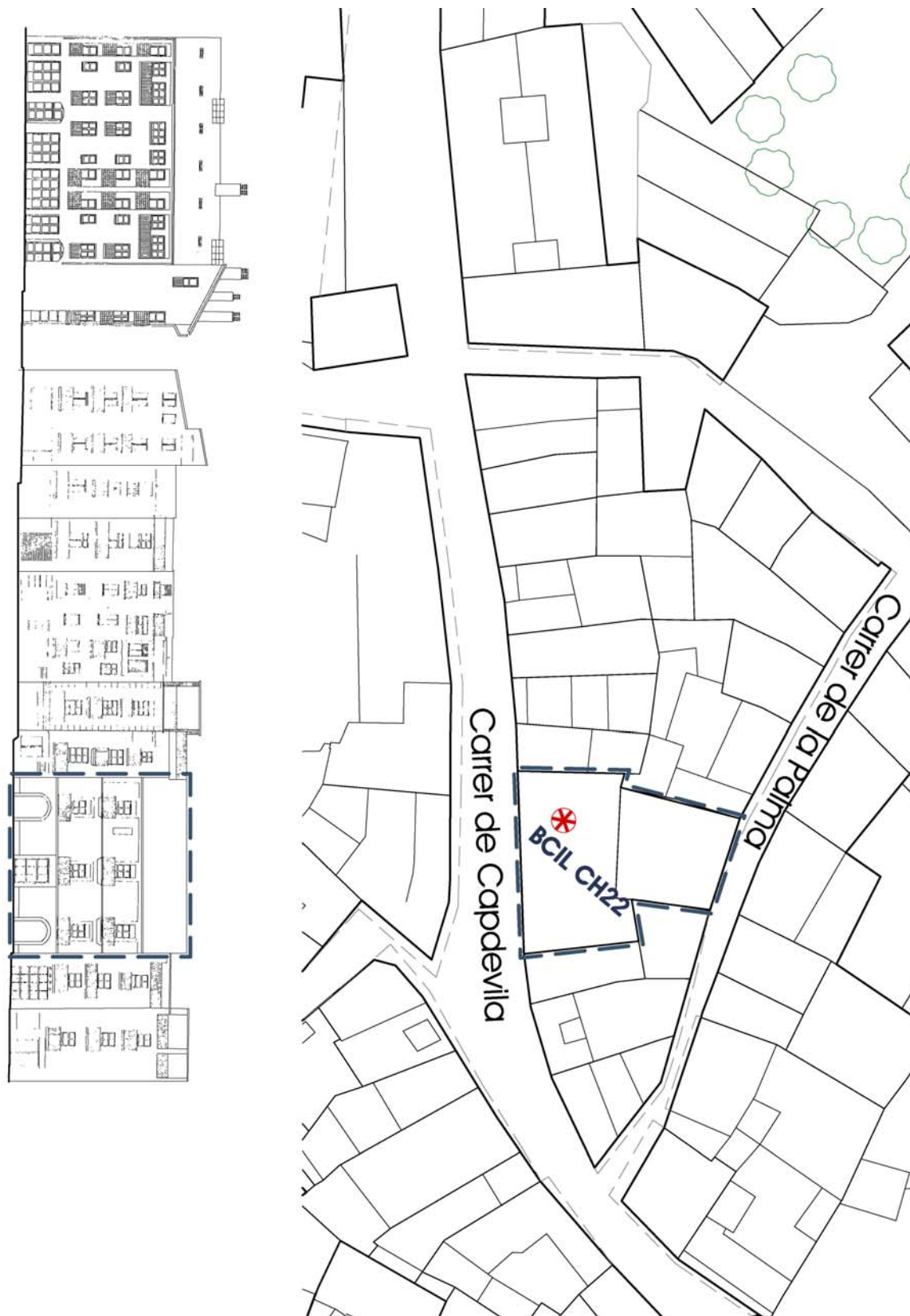
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL RISPA

BCIL CH22

— Límit BCIL CH22
Planta | Alçat Carrer Capdevila e. 1/500

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL TARRAGONA

BCIL CH23

Altres denominacions: Cal Xurrero

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Plaça del Carme, 14.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.307
Y: 4.690.869

Ref. Cadastral: 3308201CG7930N001RZ

Sup. Segons Cadastre: 250m²

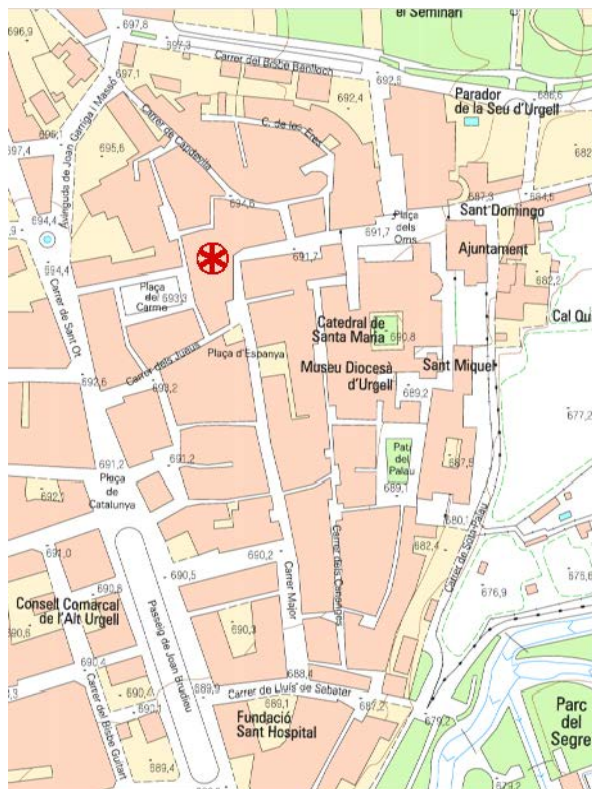
Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 1a. Zona del centre històric
de la Seu d'Urgell

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana de Cal Tarragona oberta al Carrer Major.

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-BCIL

Procedència: PGOUM - PMU

Nº inventari: BCIL39

Nº reg/cat: 3683-I

data: 27/11/2002

Altres: --

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: BCIL

Nivell prot.: Parcial

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL TARRAGONA

BCIL CH23

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Barroc, època moderna
<i>Cronologia:</i>	Segle XVIII
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular
<i>Context:</i>	Forma part del carrer Major, amb porxos a la planta baixa. Actualment la casa original està dividida en dos immobles diferents.
<i>Elements:</i>	Gran edifici adossat originàriament a cal Don Llorens per migdia, amb planta baixa porticada i tres plantes. Decoració austera concentrada a la primera planta.
<i>Ús actual:</i>	Residencial.
<i>Ús original:</i>	Residencial.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	En general Bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Un dels edificis de caire senyorial del carrer Major que, adossat a cal Don Llorens, és una de les cases emblemàtiques que dona personalitat a l'angle que conforma a la part nord.
<i>Elements:</i>	Protecció de la façana i porxos oberts al Carrer Major, en quan a volumetria, formalització arquitectònica, material i textura. Escut en façana proposat com a BCIN CH07
<i>Entorn de protecció:</i>	Carrer Major, porxos i edificis adossats.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora.
<i>Exterior:</i>	Protecció de la façana de llevant, oberta al Carrer Major en quan a volumetria, formalització arquitectònica, material i textura.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació i restauració de la façana del Carrer Major. Serà d'aplicació el que disposa BCIN CH07 referent a l'escut en façana
<i>Cobertes:</i>	-.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació i restauració de la façana del Carrer Major. En casos justificats es permetrà la rehabilitació i millora de les fusteries d'aquesta façana, mantenint el tipus de material
<i>Jardins/entorn:</i>	Manteniment o conservació i restauració dels paraments verticals i horitzontals del porxo.
<i>Interior:</i>	Manteniment o conservació, restauració, rehabilitació o millora i consolidació
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte de l'edifici i la seva visualització des del Carrer Major.
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOM.

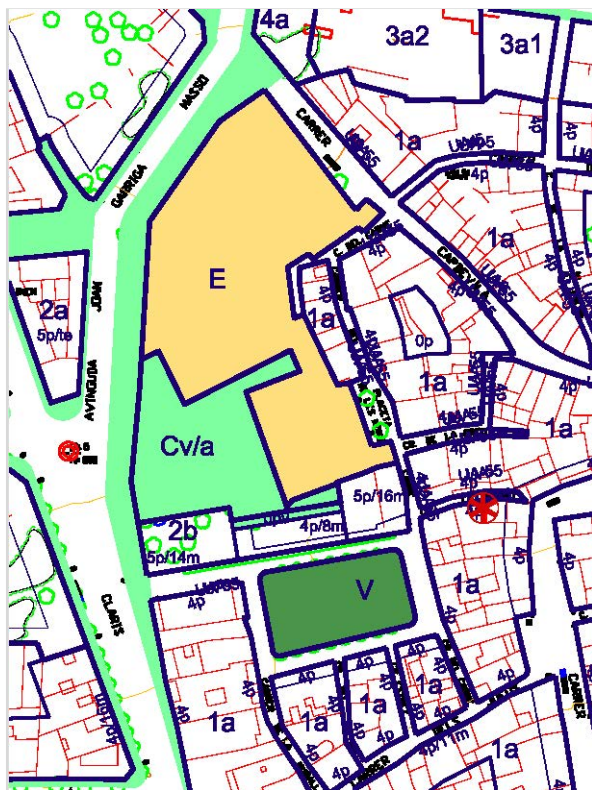
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL TARRAGONA

BCIL CH23

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Cal Tarragona 1 vist des del Carrer Major. (2015)

Balconada amb l'escut heràldic (2015)

CAL TARRAGONA

BCIL CH23

Façana de Cal Tarragona i balconera de planta primera (2014)

Columnes de l'estructura que havia precedit Cal Tarragona

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici actualment dividit en dues parcel·les que separen el terç sud de la resta, el qual originàriament estava adossat a l'edifici que havia precedit cal Don Llorens, amb façanes al carrer Major, al carrer de la Perdiu i a la plaça del Carme. Presenta planta baixa, amb porxos pel costat del carrer Major, dos pisos i golfes.

La façana més representativa del conjunt s'obre al carrer Major, sobre tres grans arcs de mig punt de tamany irregular. La façana està articulada per tres nivells d'obertures organitzades en línies de simetria vertical, per bé que les finestres de les plantes superiors d'una i altra parcel·la han experimentat algunes modificacions que han trencat la seva unitat. La planta principal està organitzada per una gran balconada central, a la qual s'obren tres portes, flanquejada per dos petits balcons, amb una porta cadascun per accedir-hi. Totes les portes estan emmarcades amb motllures de secció rectangular i coronades amb frontons, el de la porta central circular, amb decoració gravada a base de tornapunts, típica del barroc del segle XVIII, i amb l'escut heràldic de la família de Gomar policromat sobre un medalló circular aplicat al frontó de la porta central.

Els dos pisos superiors també presenten cinc balcons per planta, amb les respectives portes emmarcades amb motllures de seccions rectangulars i, en aquest cas, sense frontons. Els balcons de la segona planta presenten una plataforma volada i els de la tercera només la presenten a la façana de la parcel·la de migdia, fruit d'una remodelació recent, ja que originàriament els balcons d'aquest nivell no eren volats. Aquest tercer nivell d'obertures queda just per sota del ràfec sortint de la teulada.

Les cantonades de la façana principal estan emmarcades per motllures adovellades que, junt amb les motllures dels marcs de les finestres, presenten una

CAL TARRAGONA

BCIL CH23

tonalitat diferent a la de la resta de la façana, fet que aporta ritme al conjunt, per bé que les tonalitats també han rebut un tractament diferent a cadascuna de les dues parcel·les amb què es divideix cal Tarragona actualment.

A dins dels porxos de la planta baixa, just per darrere dels pilars que sostenen les arcades de la façana, s'amaguen dues columnes de l'estructura més antiga que hauria precedit cal Tarragona. El del nord és de secció circular, i presenta una base i un capitell trocònic invertit totalment llis, sense cap mena de decoració. El del sud té secció octogonal, no té base i el capitell és trocopiramidal invertit, sense cap decoració a la seva superfície, i tallat sobre un astràgal. L'interès d'aquestes dues columnes radica en el fet que serien els vestigis més antics que resten dels porxos del carrer Major.

Dades històriques:

Edifici que havia estat propietat de la família Tarragona de Gomar, de qui sembla que seria l'escut de la primera planta, una de les més influents de la Seu d'Urgell de finals del segle XIX i principis del segle XX. El 2 de setembre de 1936 un grup de milicians van irrompre a la casa per endur-se a mossèn Lluís Tarragona de Gomar, germà bessó d'Ignasi Tarragona de Gomar, jutge de pau i potentat urgellenc, tot i ser militant d'Esquerra Republicana de Catalunya, fou assassinat amb el seu germà quan acudí en la seva ajuda. Després de la guerra els propietaris vengueren l'edifici, el qual fou dividit en dos.

Bibliografia:

DALMAU i ROBRES, Carles, *Carrer Major de la Seu. Evolució comercial i humana dels darrers 70 anys*, A4 Edicions, Andorra 2011, p. 27.

GALINDO LLANGORT, Francisco Javier, *La Seu, 1936*, Edicions Salòria, la Seu d'Urgell 2011, p. 93-95.

GALLART, Amadeu, "La Seu d'Urgell 1910-1930. Vint anys pel segle XX", *Salit*, 1 (1991), p. 35.

Observacions:

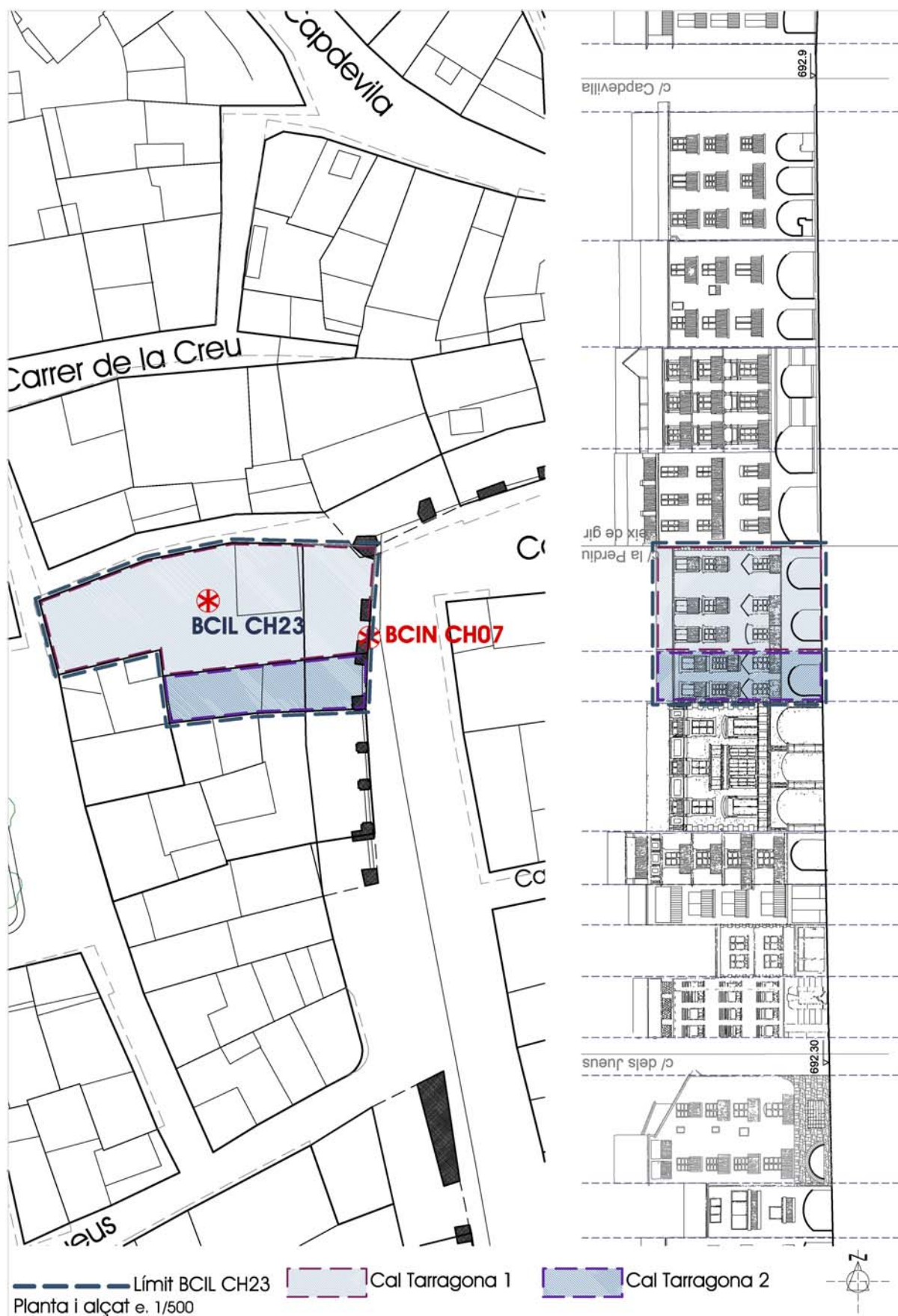
Autors:

Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CAL TARRAGONA

BCIL CH23

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL SERRANO

BCIL CH24

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Carrer Santa Maria, 2.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.341
Y: 4.690.839

Ref. Cadastral: 3308401CG7930N0001SZ

Sup. Segons Cadastre: 131

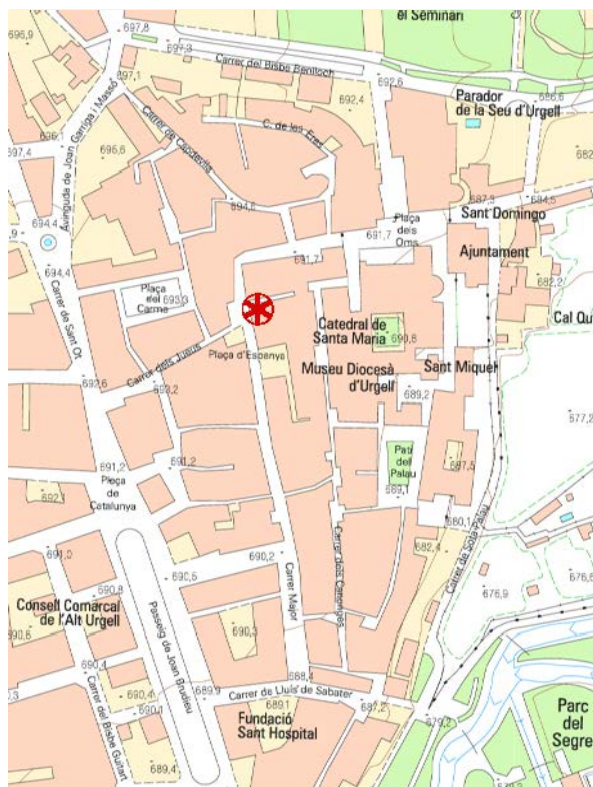
Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 1a. Zona del centre històric
de la Seu d'Urgell

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Cantonada del Carrer Major amb el Carrer Santa Maria (2015)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-BCIL

Procedència: PGOUM - PMU

Nº inventari: BCIL40

Nº reg/cat: 3684-I

data: 27/11/2002

Altres: --

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici.

Categoria: BCIL

Nivell prot.: Parcial

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL SERRANO

BCIL CH24

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Gòtic, baixa edat mitjana
<i>Cronologia:</i>	Segles XIV-XV
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular
<i>Context:</i>	Casa amb tres façanes adossada pel sud amb la casa veïna. La seva façana principal s'obre al carrer de Santa Maria, amb poc angle per a la seva contemplació. Al carrer Major s'obre una façana també força emblemàtica.
<i>Elements:</i>	Edifici de planta baixa i tres pisos configurat per dos cossos, dels quals el de més al nord conserva elements propis del gòtic civil del segle XIV.
<i>Ús actual:</i>	Residencial.
<i>Ús original:</i>	Residencial.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Regular.
<i>Façanes:</i>	Regular. Cablejats en façana, pintades, lluminàries poc avinents amb l'estètica de l'immoble.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Regular. Brutícia.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	En general Bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Edifici més antic del carrer Major. Emblemàtic per aquesta qüestió i pel seus elements propis del gòtic civil, ben visibles des de la via esmentada.
<i>Elements:</i>	Protecció general exterior en quant a volumetria, formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme, de l'extrem nord de l'edifici. Escut en façana proposat BCIN CH14.
<i>Entorn de protecció:</i>	Carrer Major, Carrer de Santa Maria i edificis annexes.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora.
<i>Exterior:</i>	Es mantindrà el volum, la formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme de l'extrem nord de l'edifici.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació i restauració de les façanes de Carrer Major, Carrer Santa Maria i Carrer de la Roda. Serà d'aplicació el BCIL CH14 en façana.
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació i restauració de les obertures gòtiques. Rehabilitació o millora de la resta, on es permetrà la modificació de les obertures i el seu material, sempre i quan no alterin la formalització arquitectònica. Es procurarà la recuperació dels arcs i finestres cegades descrites en la informació complementària.
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte a l'extrem nord de l'edifici, vist des del Carrer Major i el Carrer de Santa Maria.
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	Les que disposa l'actual PGOUM.

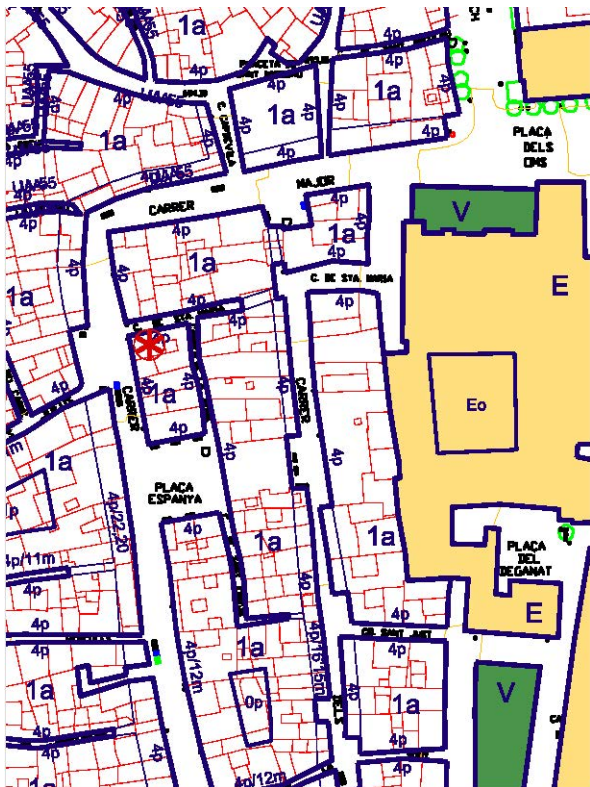
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL SERRANO

BCIL CH24

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Cos nord obert al Carrer major. (2015)

Planta baixa oberta al Carrer de Santa Maria, amb els tres arcs ogivals (2014)

CAL SERRANO

BCIL CH24

Arc ogival de planta baixa (2014)

Finestral germinat en arc conopial dentat (2015)
Animal fantàstic esculpit en l'arrencada de l'arc ogival.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici amb tres façanes que s'obren al carrer Major, al carrer de Santa Maria i al carrer de la Roda, el qual s'adossa només a l'immoble que el delimita pel sud. Presenta dos cossos perfectament diferenciats que, possiblement haurien correspost a dos immobles diferents en un passat. El cos meridional no presenta gaire interès des del punt de vista patrimonial i és el cos nord, delimitat pel carrer de Santa Maria, el que concentra els valors estètics i arquitectònics.

La façana més característica de cal Serrano és la que s'obre al carrer de Santa Maria que, malgrat que l'estretor del carrer dificulta la seva percepció íntegra, és la que concentra els elements més representatius. Aquesta façana s'organitzava originàriament en planta baixa, dos pisos i golfes. La planta baixa s'obria al carrer a través de tres arcs ogivals adovellats, dels quals un actualment està cegat. Més enllà, en direcció est, hi ha una altra porta diferent d'aquesta sèrie, en arc de mig punt i també adovellada, que actualment és l'entrada a l'immoble i, per bé que també és antiga, sembla posterior a les arcades gòtiques. L'arrencada de l'arc ogival més pròxim al carrer Major presenta un animal fantàstic esculpit, que recorda a un griu, el qual podria constituir, igual com passa amb cal Roger i ca l'Armenter, l'emblema heràldic de la família promotora de l'immoble.

Els dos pisos superiors de l'immoble s'obrien al carrer a través de finestres coronades amb arcs conopials dentats, les quals s'haurien distribuït al llarg de la façana a totes dues plantes, malgrat que actualment només en queda un a l'estrem de ponent de la primera planta i tota la resta han estat cegats o substituïts per obertures més modernes adintellades. El terç de llevant d'aquesta façana, com la del carrer de la Roda es presenta totalment arrebossat i amb obertures de caire modern.

CAL SERRANO

BCIL CH24

L'altra façana interessant és la del carrer Major. La seva alçada relativa al costat de l'edificació veïna li dona una gran esveltesa accentuada pels quatre nivells d'obertures que se succeeixen en vertical, totes ells modernes a excepció de la del darrer pis, un finestral geminat en arc conopial dentat, parcialment restaurat. La façana del carrer Major és coronada per una coberta d'un sol vessant.

Els paraments antics conserven carreus perfectament tallats a les cantonades i dovelles també molt ben treballades a les obertures antigues. La resta presenta un parament força irregular, per bé que en filades més o menys destriables.

Dades històriques:

Al soterrani de l'immoble es va troba una antiga portalada en arc de mig punt que es planteja si podria ser d'època romana. Es tracta d'un dels edificis residencials més antics de la Seu, junt amb cal Roger i ca l'Armenter, per bé que es desconeix a quina família podria haver estat vinculada. A principis del segle XX Ramon Serrano, que dona nom a la casa, va muntar una botiga de roba a la planta baixa, que va ser seguida pel seu fill fins a l'any 2012. Actualment els baixos són ocupats per una floristeria.

Bibliografia:

DALMAU i ROBRES, Carles, *Carrer Major de la Seu. Evolució comercial i humana dels darrers 70 anys*, A4 Edicions, Andorra 2011, p. 77.

Observacions:

Autors:

Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

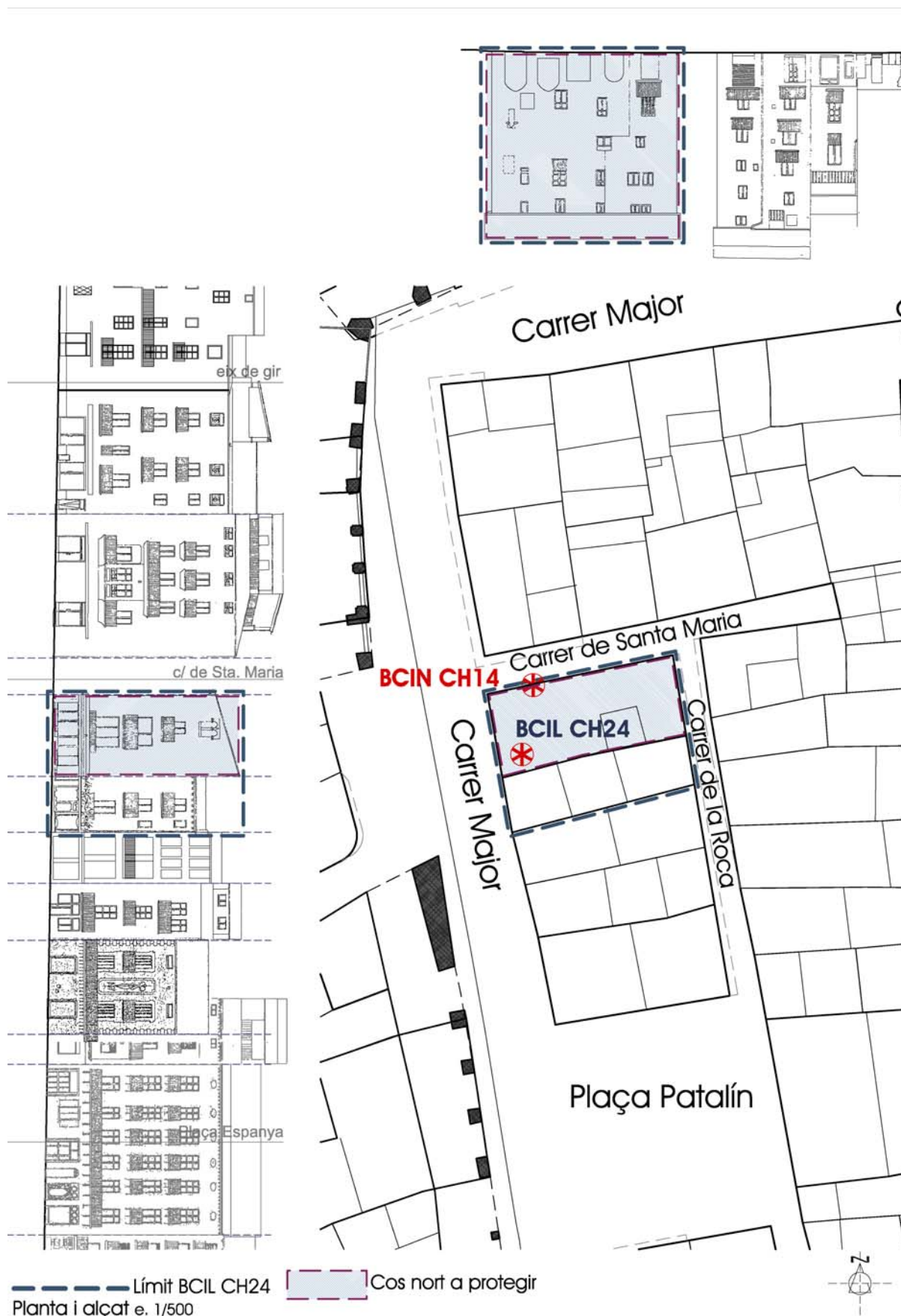
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL SERRANO

BCIL CH24

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL FITER

BCIL CH25

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Carrer Major, 6.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.402
Y: 4.690.905

Ref. Cadastral: 3409602CG7930N0001EZ

Sup. Segons Cadastre: 219m²

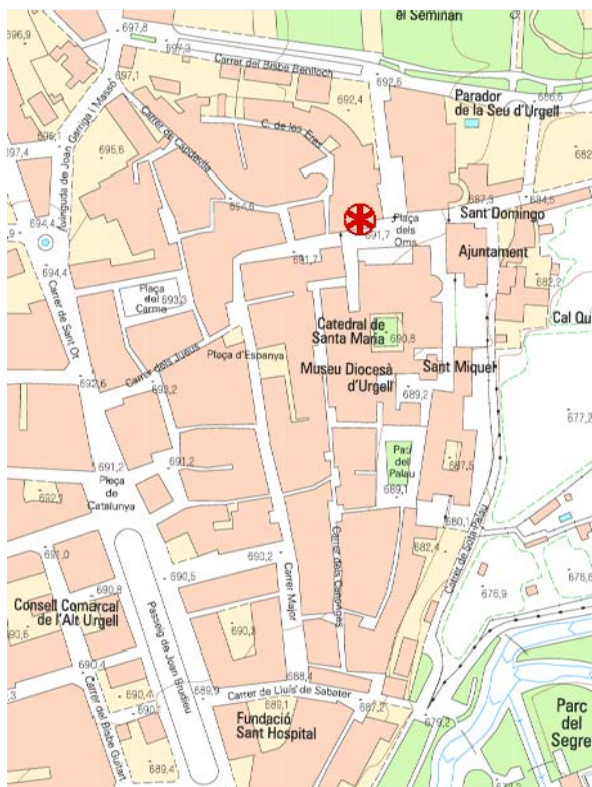
Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 1a. Zona del centre històric
de la Seu d'Urgell

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana sud oberta al Carrer Major.

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-BCIL

Procedència: PGOUM - PMU

Nº inventari: BCIL41

Nº reg/cat: 3675-I

Data: 27/11/2002

Altres: --

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: BCIL

Nivell prot.: Parcial

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL FITER

BCIL CH25

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Barroc, època moderna.
<i>Cronologia:</i>	Segle XVIII-XIX.
<i>Autoria:</i>	Desconegut.
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular.
<i>Context:</i>	Façana principal oberta a la plaça dels Oms, a la qual aporta un toc característic amb la seva particular decoració mural. Forma part dels porxos del carrer Major.
<i>Elements:</i>	Edifici amb planta baixa, dos pisos i golfes, amb porxos a nivell de carrer la façana sud i un programa pictòric policromat a la façana, a base d'elements classicistes i barrocs com a principal actiu des del punt de vista patrimonial.
<i>Ús actual:</i>	Residencial.
<i>Ús original:</i>	Residencial.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	En general bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Única construcció de la Seu d'Urgell anterior al segle XX amb un programa pictòric complet conservat a la façana. Manifestació del barroc ornamental.
<i>Elements:</i>	Protecció general de la façana i dels porxos, que s'obren al Carrer Major, en quant a volumetria, formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme
<i>Entorn de protecció:</i>	Carrer Major, edificis annexes i porxos.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Exterior:</i>	Protecció de la façana sud oberta al Carrer Major en quant a volumetria, formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació i restauració en façana sud.
<i>Cobertes:</i>	-.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació i restauració en façana sud. En casos justificats es permetrà la rehabilitació o millora de les fusteries.
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte de l'edifici i la seva visualització des del Carrer Major.
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM.

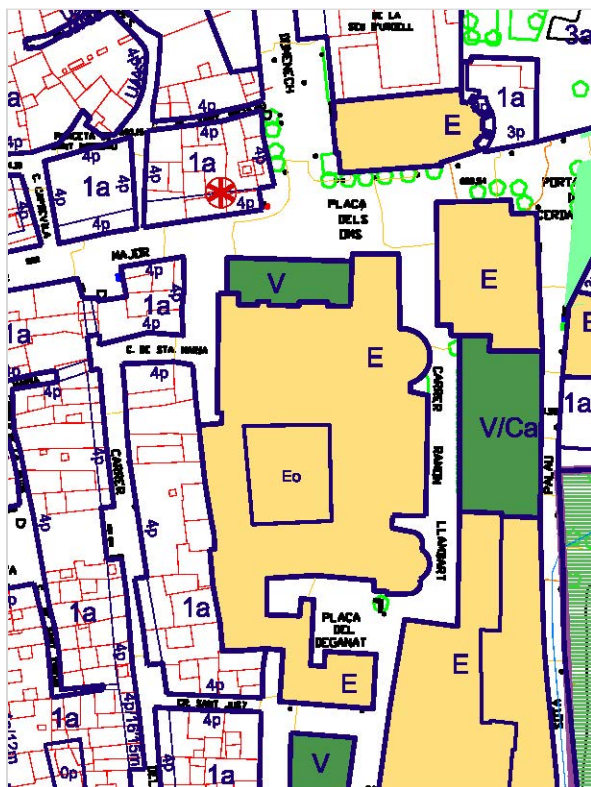
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL FITER

BCIL CH25

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E.1/2.000
Font: ICC

Façana del Carrer Major amb les seves pintures murals (2015)

CAL FITER

BCIL CH25

Pintures murals simulant medallons, sanefes... (2015)
Porxos del Carrer Major. (2015)

Façana sud (2015)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici entre mitgeres, amb planta baixa, dos pisos i golfes, i amb façanes al carrer Major i al carrer de Sant Nicolau. La planta és porticada i s'integra als porxos del carrer Major, al qual s'obre a través de dues grans arcades de mig punt sostingudes per un pilar central.

L'element més interessant del conjunt des del punt de vista patrimonial és la façana sud, la que s'obre al carrer Major, amb les seves pintures murals. Es tracta d'una façana perfectament simètrica i molt regular, gairebé quadrangular, amb dos balcones a cada planta als quals s'accedeix a través de portes en arc rebaixat. La planta de les golfes s'obre al carrer a través de dos finestrns rectangulars situats just a sota del ràfec de la coberta. L'element integrador de la façana sud és el seu conjunt de pintures murals que simula plafons de marbre, medallons, guirnalles, tornapunts, sanefes i pilars amb capitells amb predomini de tonalitats verdoses i ataronjades sobre un fons blanquinós, que aporta un joc de contrastos molt vistós des de la plaça dels Oms. Aquest programa decoratiu combina elements propis del barroc, com ara un cert recarregament de l'ornamentació, amb elements classicistes que podrien vincular-se llunyanament a la influència de les troballes pompeianes, amb un programa que ens recorda als motius de l'anomenat primer estil pompejà o estil d'incrustació, que es caracteritza per la imitació de plaques de marbre amb aplicació de colors vius, dividit en zones quadrangulars.

Dades històriques: D'acord amb allò que s'ha recollit en l'apartat anterior, caldria datar la construcció de cal Fiter o, si més no, l'execució del seu programa decoratiu en un moment posterior a mitjan segle XVIII, quan foren descobertes les ruïnes de Pompeia i començaren a inspirar la creació artística del moment. No coneixem les circumstàncies concretes dels promotors de la casa, per bé que hem de suposar

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL FITER

BCIL CH25

que serien prou solvents des del punt de vista econòmic i que tindrien contactes amb els principals centres de creació artística del país.

Bibliografia: ---

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

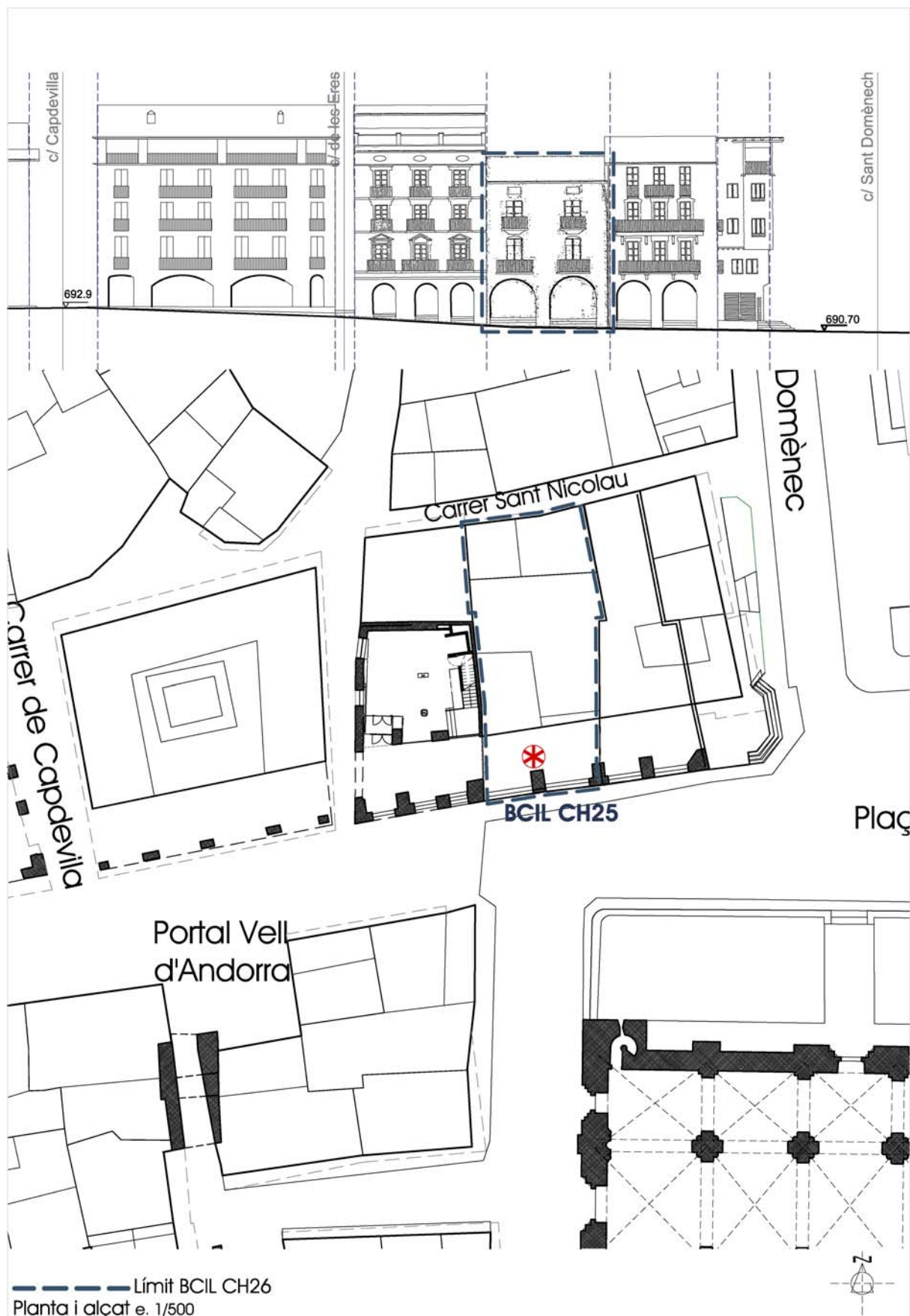
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL FITER

BCIL CH25

Nivell prot.: Parcial.

CAL FORNESA

BCIL CH26

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Eclecticisme, època contemporània
<i>Cronologia:</i>	Principis de segle XX
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Poligonal i semicircular
<i>Context:</i>	Edifici unifamiliar exempt, pràcticament adossat a l'absis de Sant Domènec. Al nord integra a la parcel·la un gran espai enjardinat.
<i>Elements:</i>	Edifici de planta baixa i dos pisos, culminat amb una terrassa coberta i amb balustrada. Façana decorada amb elements eclèctics i mur de ponent adaptat a la curvatura de l'absis de Sant Domènec.
<i>Ús actual:</i>	Habitatge.
<i>Ús original:</i>	Habitatge.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	En general bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Manifestació de l'eclecticisme arquitectònic construït extramurs, al sector nord de la població. Conformava l'entorn de Sant Domènec.
<i>Elements:</i>	Protecció general exterior en quant a volumetria. Protecció de la façana meridional oberta a la Plaça Portal de Cerdanya en quant a volumetria, formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme.
<i>Entorn de protecció:</i>	Carrer Major i edificis annexes.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum de tot l'edifici. En la façana meridional, es mantindrà també la formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació i restauració de la façana meridional. La resta es permetrà la rehabilitació o millora.
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació i restauració de la tribuna i de les mènsules de la façana meridional. Es permetrà la rehabilitació o millora de la resta de les obertures d'aquesta façana mantenint el tipus de material. En permetrà la rehabilitació o millora amb el canvi de material a les altres façanes.
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte de l'edifici i la seva visualització en general.
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOU.

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL FORNESA

BCIL CH26

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Façana Sud(2015)

Finestral de la façana meridional (2015)

CAL FORNESA

BCIL CH26

Cantonada nord-est (2014)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici de planta quadrangular amb la façana de ponent convexa per adaptar-se a la corbatura de l'absis de l'església de Sant Domènec. La façana sud, la principal, presenta planta baixa, dos pisos i una terrassa coberta, mentre que a la meitat nord de l'edifici la meitat de la terrassa es converteix en un altre pis que s'aixeca fins al nivell de la teulada.

Per bé que les façanes són de distribució força desigual, totes elles estan unificades pel color, els motius ornamentals i el sòcol de la planta baixa, separat de la resta del parament per una línia d'impоста, al qual s'obren, a la façana sud, tres finestres en arcs rebaixats obertes al celler. Prop de la cantonada de llevant d'aquesta façana hi ha la porta d'accés a l'immoble, allindada i amb motllura de secció rectangular al seu voltant, la qual puja fins al nivell de la segona planta. Les finestres del primer pis són altes i estretes, de format rectangular. N'hi ha una de geminada i una altra de simple. Una línia d'impоста separa aquest primer pis del segon, el qual presenta una finestra central de perfil rectangular, un balcó en voladís sobre dues mènsules i barana de ferro forjat al costat esquerre de la finestra, al qual s'obre una porta motllurada de perfil rectangular, i una tribuna de perfils aixamflanats amb vidrieres, que descansa sobre quatre mènsules. Totes les finestres i portes de balcó presenten persianes de tipus venecià.

Una línia d'impоста força sortida separa aquest segon pis de la terrassa, la qual presenta una barana d'obra en balustrada a tot l'ample de l'immoble. Es tracta d'una terrassa coberta llosat de pissarra a tres vessants.

La resta de façanes tenen uns acabats més senzills, per bé que destaca la tribuna de dos pisos i de perfil aixamflanat que sobresurt de la façana de llevant. A la

CAL FORNESA

BCIL CH26

façana nord hi ha una terrassa amb combinació de balustrada i baranes de ferro forjat, a la qual s'accedeix des de la primera planta de l'edifici.

Dades històriques: Joan Fornesa Rodergas va adquirir cal Fornesa i la va ampliar fins adaptar-la al perfil que té a l'actualitat. Era fill de Gósol, on feia de recaptador de contribucions, i arribà a la Seu d'Urgell a finals del segle XIX on continuà amb el seu ofici fins que fundà un banc familiar, la Banca Fornesa, poc després de 1900, amb una oficina a cal Fornesa. Tot i no conèixer les dates de la construcció del precedent de la casa actual, cal situar-ho a finals del segle XIX, quan la desafectació de les muralles va permetre construir fora del seu antic perímetre.

Bibliografia: ESCRIBÀ, Gemma; PÉREZ, Pilar; NISTAL, Jordi; CALVO, Ricardo; BULLICH, Rosa, *L'Alt Urgell. Una visió de conjunt*, vol. I, Centre de Recursos Pedagògics de l'Alt Urgell-Cerdanya, la Seu d'Urgell 2001, p. 261.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL CALÇOT

BCIL CH27

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Modernisme, època contemporània, Segle XX.
<i>Cronologia:</i>	1900-1930.
<i>Autoria:</i>	Desconegut.
<i>Parcel·la:</i>	Poligonal.
<i>Context:</i>	Façana principal oberta al carrer Major, amb una bona perspectiva des de la plaça Patalín, de manera que configura d'una forma decisiva el seu entorn. Forma part dels porxos del carrer Major.
<i>Elements:</i>	Edifici de tres pisos i golfes, amb porxos a la planta baixa. La façana està decorada amb elements escultòrics i ceràmics propis del modernisme.
<i>Ús actual:</i>	Residencial, comercial.
<i>Ús original:</i>	Residencial.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Regular. Diversos elements com ara cables i canaleres pertorben la percepció unitària del conjunt.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Interès del llenguatge modernista de la seva façana. Caracteritza l'entorn de la plaça Patalín, espai amb una personalitat molt definida en la vida ciutadana.
<i>Elements:</i>	Protecció de la façana i dels porxos oberts a la Plaça Patalin en quant a volumetria, composició arquitectònica, material i textura.
<i>Entorn de protecció:</i>	Plaça Patalín, Carrer Major, edificis annexes i porxos.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum, la formalització arquitectònica, material i textura de la façana oriental oberta al Carrer Major..
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació i restauració. Es mantindran els elements ornamentals de façana en especial les plaques ceràmiques dels balcons.
<i>Cobertes:</i>	-.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació i restauració. En casos justificats es permetrà la rehabilitació de les fusteries sense canviar el tipus de material.
<i>Jardins/entorn:</i>	Manteniment o conservació i restauració dels paraments verticals i horitzontals del porxo..
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte de l'edifici i la seva visualització des de la Plaça Patalín.
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL CALÇOT

BCIL CH27

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Vistes de la façana oriental, oberta al Carrer Major i a la Plaça Patalín (2015)

CAL CALÇOT**BCIL CH27**

Finestra en arc conopial (2015)

Capitell amb un lleó esculpit (2014)

Parador de fusta (2015)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Gran edifici entre mitgeres, l'única part visible del qual des del carrer és la seva façana de llevant, oberta al carrer Major, davant de la plaça Patalín. Té planta baixa, amb un tram porticat que forma part dels porxos del carrer Major, tres pisos i golfes. El porxo de la planta baixa s'obre al carrer Major a través de tres arcs carpanells, sostinguts per pilars de secció quadrangular. Presenta a la façana de la planta baixa una llibreria amb un antic aparador de fusta treballada reaprofitat del comerç anterior.

La façana construïda sobre els arcs del porxo presenta dues parts diferenciades que responen al fet que l'actual immoble és el resultat de la unió de dos immobles anteriors. A la dreta de l'espectador, la façana s'estructura a partir d'un doble eix constituït per balcons, a l'extrem dret, i finestres, a la part interior. L'altra part de la façana, la més extensa, se situa a l'esquerra de l'espectador i presenta un doble eix de balcons que culmina amb la gran balconada del primer pis, a la qual s'accedeix per dues portes. Al pis de les golfes una línia de petits finestrons rectangulars i el ràfec de la teulada unifica la part alta de la façana que, d'altra banda, és harmonitzada per la unitat de criteris ornamentals.

Aquesta ornamentació es basa en l'aplicació de motllures d'obra per la part superior de les obertures de balcons i finestres, que reposen sobre parelles de capitells escultòrics a les dues primeres plantes. Igualment interessant és el revestiment de la superfície inferior de les balconades amb plaques ceràmiques amb motius geomètrics i vegetals polícroms i les baranes de forja dels balcons.

De tots els elements ornamentals destaca la finestra en arc conopial del primer pis, que descansa sobre dos capitells esculpits amb un lleó rampant i el cap de Jesucrist, i aixopluga un arc trilobulat, segons una fantasia romàntica i goticitzant molt pròpia del llenguatge ornamental del modernisme.

CAL CALÇOT

BCIL CH27

Dades històriques: Cal Calçot fou propietat de la família Rebés, originària de cal Calçot de Montellà, que s'establí a la Seu d'Urgell l'any 1872, quan Bonaventura Rebés i Arís obrí un estanc i una oficina de contribucions. L'any 1916 fundà l'anomenada Banca Rebés, amb la seva primera oficina situada al passeig. Uns anys més tard, quan la nova Productora Urgelense s'establí a aquella primera oficina bancària de la família Rebés, aquesta fou traslladada a cal Calçot, una casa construïda al carrer Major per aquesta família a partir de l'adquisició de dues cases anteriors, cal Silvestre i cal Claverol. Aquest trasllat es duria a terme cap a 1925.

Bibliografia: ESCRIBÀ, Gemma; PÉREZ, Pilar; NISTAL, Jordi; CALVO, Ricardo; BULLICH, Rosa, *L'Alt Urgell. Una visió de conjunt*, vol. I, Centre de Recursos Pedagògics de l'Alt Urgell-Cerdanya, la Seu d'Urgell 2001, p. 262-263.

MIRÓ i TUSET, Climent, *L'Abans. La Seu d'Urgell. Recull Gràfic 1879-1974*, editorial Efadòs, el Papiol 2014, p. 104 i 147.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

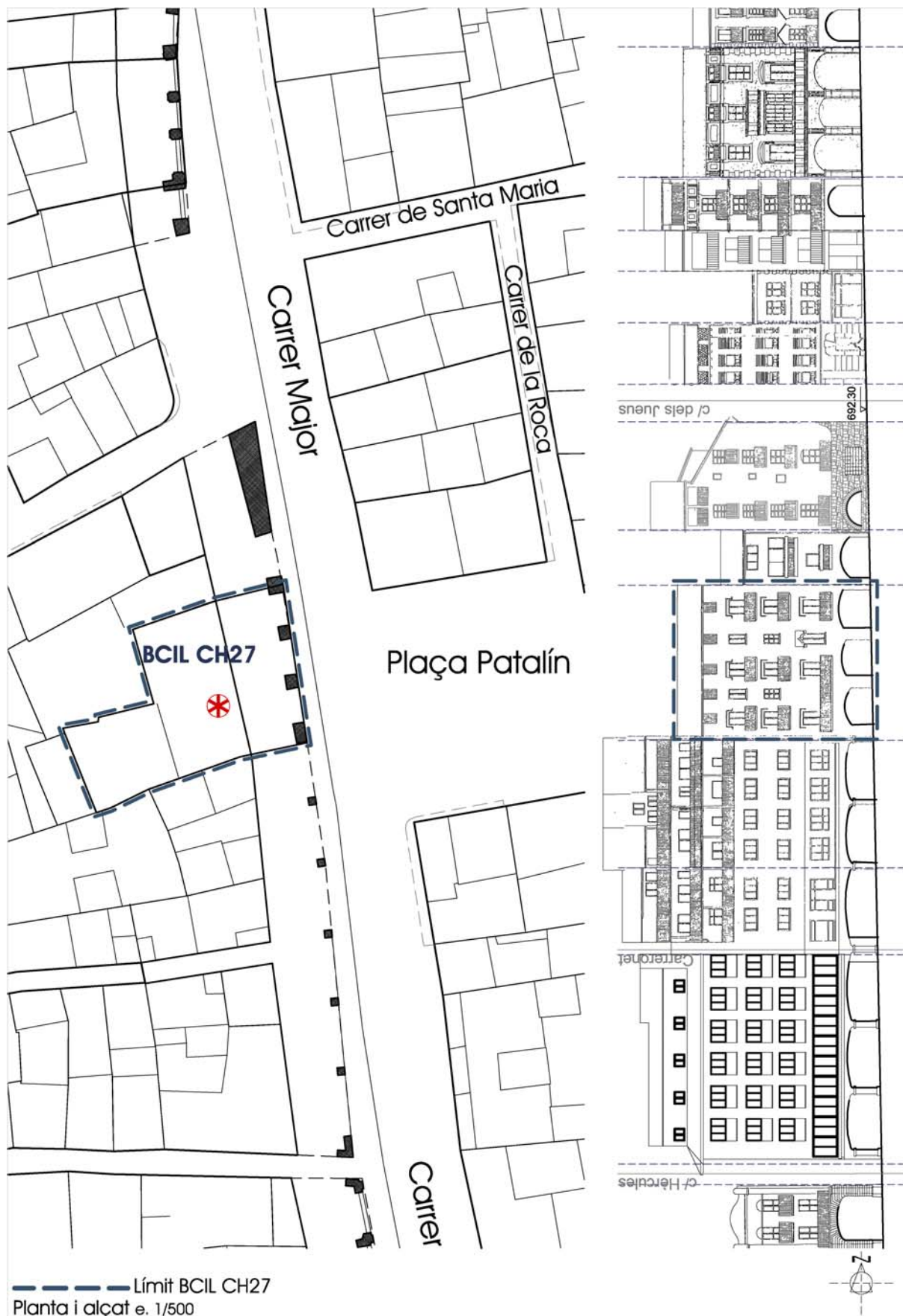
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL CALÇOT

BCIL CH27

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL LLANES

BCIL CH28

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Carrer Major, 4.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.323
Y: 4.690.905

Ref. Cadastral: 3409603CG7930N0001SZ

Sup. Segons Cadastre: 175m²

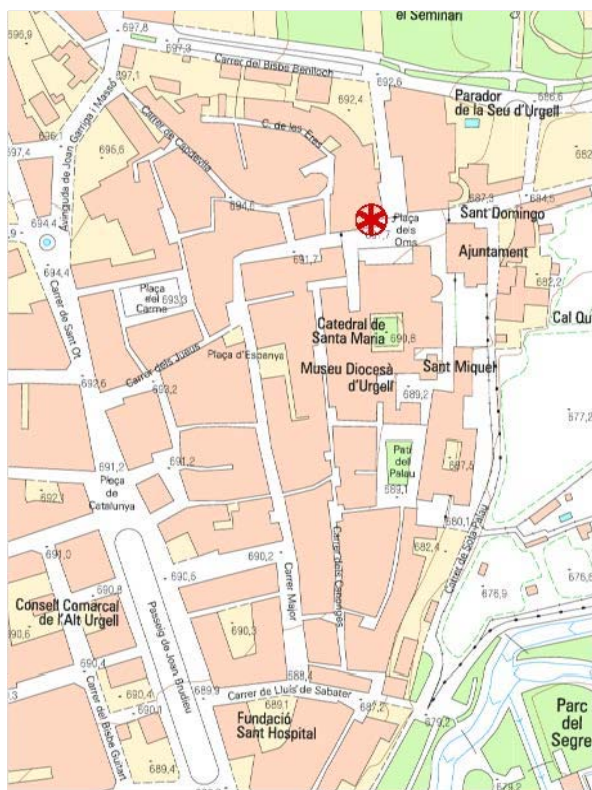
Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 1a. Zona del centre històric
de la Seu d'Urgell

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Cantonada sud-est, extrem final dels porxos del Carrer Major.

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: --

Procedència: --

Nº inventari: --

Nº reg/cat: --

Data: --

Altres: --

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: BCIL

Nivell prot.: Parcial

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL LLANES

BCIL CH28

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Modernisme, època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	1900-1930.
<i>Autoria:</i>	Desconegut.
<i>Parcel·la:</i>	Trapezoïdal
<i>Context:</i>	Final dels porxos del carrer Major per l'extrem nord-est, amb la façana principal oberta a la plaça dels Oms, davant de la catedral.
<i>Elements:</i>	Edifici amb planta baixa porticada i tres plantes, amb elements decoratius propis del corrent modernista a la façana principal.
<i>Ús actual:</i>	Residencial.
<i>Ús original:</i>	Residencial.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo. L'any 2012 es van realçar les golfes per encabir-hi un nou pis i va superar l'alçada de cal Fiter, cosa que no feia amb anterioritat.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	En general bo

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	L'equilibri en la distribució de la seva façana i la decoració modernista aporten uns valors estètics característics de la plaça dels Oms i l'entorn catedralici.
<i>Elements:</i>	Protecció de la cantonada sud-oest oberta al carrer Major i Plaça dels Oms en quant a composició arquitectònica, material i textura
<i>Entorn de protecció:</i>	Plaça dels Oms, Carrer Major, porxos i edificis annexes.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora.
<i>Exterior:</i>	Protecció general de la cantonada sud-est oberta al Carrer Major i a la Plaça dels Oms, en quant a formalització arquitectònica, material i textura.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora. Es mantindran els ornaments en façana així com les balconades de planta primera i segona.
<i>Cobertes:</i>	-.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora. Es mantindran les obertures de la façana oberta al Carrer Major.
<i>Jardins/entorn:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora del porxo.
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte a l'edifici i la seva visualització des de la Plaça dels Oms.
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	Els que defineix l'actual PGOUM.

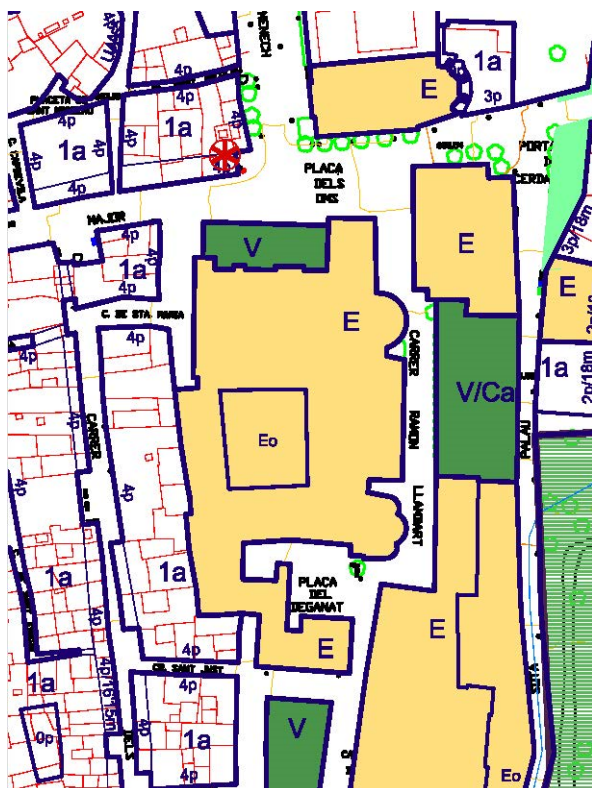
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL LLANES

BCIL CH28

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Façana Carrer Major (2015)

Balconades planta primera i segona (2015)

Dintell amb medalló esculpir (2015)

CAL LLANES

BCIL CH28

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici entre mitgeres amb façanes al carrer Major i al carrer de Sant Nicolau. La seva façana principal, oberta al carrer Major, està més avançada que la de l'edifici veí, cal Mossèn Soldevila, el qual no té porxos, fet que deixa a la vista una part de la seva façana de llevant.

L'edifici presenta una planta baixa porticada, que és l'extrem final dels porxos del carrer Major, i tres plantes. El pòrtic de la planta baixa s'obre al carrer Major a través de dos arcs de mig punt i d'un tercer arc d'aquesta mateixa tipologia a la façana de llevant. El nivell de la solada dels porxos en aquest tram és considerablement superior al del carrer i el desnivell se salva a través de tres graons. Les dues plantes superiors de la façana principal estan presidides per una balconada correguda cadascuna, a la qual s'obren tres portes adintellades amb marcs de secció rectangular, coronades per sengles medallons esculpits amb una imatge en relleu del Crist del Sagrat Cor amb la inscripció "REINARÉ" a la porta central de la primera planta, i florons també en relleu a la resta de portes.

Les dues balconades tenen les baranes de ferro forjat amb motius geomètrics i descansen sobre cartel·les, amb bustos femenins esculpits les de la segona planta.

A la planta superior hi havia originàriament unes golfes que recentment han estat aixecades per encabir una nova planta. Actualment s'hi obren tres portes disposades a la mateixa vertical que les dels pisos inferiors i que, igual que aquelles, s'obren, en aquest cas, a tres balcons, dels quals només el central sobreix de la línia de façana.

El tractament pictòric diferent de motllures i elements escultòrics i els paraments de l'edifici li donen un aspecte elegant, ben integrat amb l'entorn.

Dades històriques: En una fotografia presa l'any 1896 hom pot observar que cal Llanes encara no tenia l'ornamentació típicament modernista amb què es guarneix a l'actualitat. La fotografia, presa des de la façana de l'Ajuntament aproximadament, mostra un edifici d'estructura similar a l'actual, que possiblement es mantindria quan fossin renovades les seves façanes. És interessant comprovar que la façana de llevant presenta, tot i que molt desgastada, una decoració pictòrica a base de tornapunts que ens remet a uns motius propis de l'orfebreria i la pintura decorativa barroca del segle XVII avançat i XVIII.

Bibliografia: MIRÓ i TUSET, Climent, *L'Abans. La Seu d'Urgell. Recull Gràfic 1879-1974*, editorial Efadòs, el Papiol 2014, p. 28-29.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

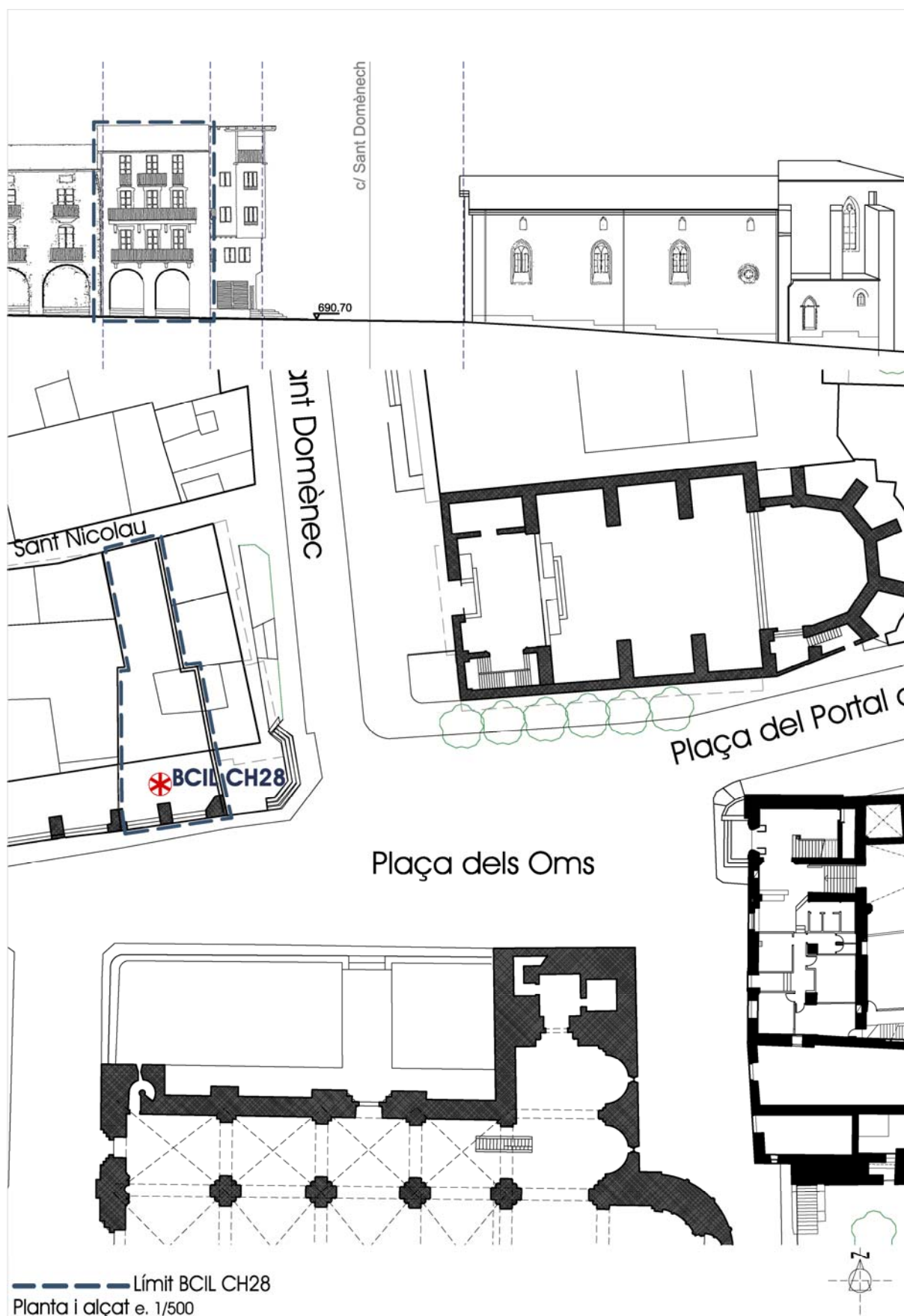
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL LLANES

BCIL CH28

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

BIGUES DE CAL PINELLET

BCIL CH29

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Plaça de l'Església, 1.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.354
Y: 4.690.725

Ref. Cadastral: 3408735CG7930N

Sup. Segons Cadastre: 211m²

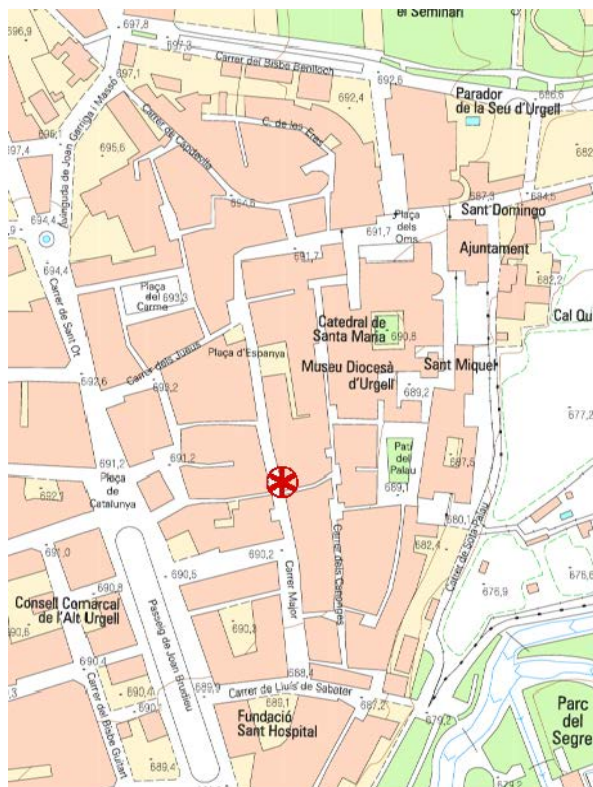
Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 1a. Zona del centre històric
de la Seu d'Urgell

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Cantonada de Cal Pinellet, Carrer Major i Carrer de la Sort

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: BCIL

Procedència: --

Nº inventari: --

Nº reg/cat: 261-I

data: 03-02-2003

Altres: --

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: element.

Categoria: BCIL

Nivell prot.: Parcial.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

BIGUES DE CAL PINELLET

BCIL CH29

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Barroc, època moderna
<i>Cronologia:</i>	Segle XVII
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular
<i>Context:</i>	Ràfec de la teulada de cal Pinellet, només a la part de la façana que confronta amb el carrer Major. Similar als ràfecs de les cases veïnes quant a disposició.
<i>Elements:</i>	Divuit caps de biga que ocupen el ràfec de la teulada de cal Pinellet en tota la seva amplada. Tallats en fusta, integren torsos de persones amb elements geomètrics.
<i>Ús actual:</i>	Ornamental.
<i>Ús original:</i>	Sustentació de la coberta.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	---
<i>Cobertes:</i>	---
<i>Obertures:</i>	---
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo
<i>Interior:</i>	---
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Únic conjunt íntegre i en bon estat de caps de biga esculpits de la Seu d'Urgell, d'acord amb una tipologia que, segons tots els indicis, fou habitual a les cases principals.
<i>Elements:</i>	Caps de les bigues del ràfec de la coberta de Cal Pinellet, en quant a volumetria, formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme.
<i>Entorn de protecció:</i>	Cal Pinellet, Carrer Major, Carrer de La Sort i els edifici annexes.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració i consolidació.
<i>Exterior:</i>	Es mantindrà el volum, la formalització arquitectònica, el material, la textura i el cromatisme de les biguetes del ràfec de la coberta de Cal Pinellet.
<i>Façanes:</i>	-.
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació, restauració i consolidació de les biguetes del ràfec.
<i>Obertures:</i>	-.
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	-
<i>Entorn de protecció:</i>	Cal Pinellet, Carrer Major, Carrer de La Sort i els edifici annexes.
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	-.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

BIGUES DE CAL PINELLET

BCIL CH29

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Detall del cap de les bigues de Cal Pinellet (2014)

BIGUES DE CAL PINELLET

BCIL CH29

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Sèrie de divuit caps de biga disposats a sota del ràfec de la teulada de cal Pinellet en la seva façana del carrer Major, als quals cal afegir un dinovè element situat a l'arrencada del ràfec de la façana del carrer de la Sort. Són de fusta esculpida i presenten un element format per dues volutes unides per una tornapunta, del qual sorgeix el tors d'una persona, amb la peculiaritat que els rostres corresponents són tots diferents, tant masculins com femenins. Les volutes ornamentals i el naturalisme dels rostres fa pensar que es tractaria d'un element creat sota els paràmetres de l'escultura barroca, força diferents del caràcter més fantàstic dels caps de biga de ca l'Armenter i cal Roger, típicament gòtics.

Dades històriques: La pervivència dels caps de biga de cal Pinellet ens remeten al fet que la casa deu mantenir els seus alçats i la seva volumetria originals del segle XVII, amb les façanes i els interiors força alterats per les successives adaptacions a les necessitats dels seus successius propietaris. Durant la dècada de 1990 els caps de biga van ser totalment restaurats, junt amb l'edifici, i actualment llueixen amb tot el seu esplendor original.

Bibliografia: DALMAU i ROBRES, Carles, *Carrer Major de la Seu. Evolució comercial i humana dels darrers 70 anys*, A4 Edicions, Andorra 2011, p. 105.

VILLARÓ i BOIX, Albert, *Hèrcules i la Ciutat. Un passeig per la història de la Seu*, Caixa de Catalunya, Barcelona 1995, p. 131.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

Nivell prot.: Parcial.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL MALLOL

BCIL CH30

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Racionalisme, època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	1953
<i>Autoria:</i>	Josep Maria Sostres i Maluquer
<i>Parcel·la:</i>	Poligonal.
<i>Context:</i>	Edifici entre mitgeres amb la façana de llevant oberta a un carrer per als vianants, molt popular per la funció comercial desenvolupada als baixos.
<i>Elements:</i>	Edifici de façana molt estreta, caracteritzat per la puresa de la línia arquitectònica ortogonal i articulada per dos voladissos laterals de secció triangular que aporta un joc de llums i ombres.
<i>Ús actual:</i>	Habitatge, comercial.
<i>Ús original:</i>	Habitatge, comercial.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Regular. Petits desprendiments del revestiment de la façana.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	És un dels edificis més reeixits que l'arquitecte Josep Maria Sostres, fill de la Seu, realitzà al seu poble natal. Destacables les traces racionalistes del conjunt.
<i>Elements:</i>	Protecció de la façana oberta al Carrer Sant Josep de Calassanç en quant a volumetria i formalització arquitectònica.
<i>Entorn de protecció:</i>	Carrer de Sant Josep de Calassanç i edificis annexes.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora
<i>Exterior:</i>	Es mantindrà el volum i la formalització arquitectònica de la façana oberta al Carrer Sant Josep de Calassanç.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora de la façana oberta al Carrer Calassanç,
<i>Cobertes:</i>	-.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora de la façana oberta al Carrer Calassanç. Es permet el canvi de material en les obertures.
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte de l'edifici i la seva visualització des del Carrer Sant Josep de Calassanç
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	Les que disposa l'actual PGOUM.

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL MALLOL

BCIL CH30

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Balcó superior protegit per una petita marquesina (2015)
Voladissos de secció triangular amb balconera central (2015)

CAL MALLOL

BCIL CH30

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici entre mitgeres, resultat de la divisió d'un gran edifici anterior en diverses parcel·les. L'única façana visible és la de ponent, molt estreta. Presenta planta baixa i tres plantes coronades amb terrassa.

La planta baixa presenta dues grans obertures quadrangulars per accedir al local comercial i una porta lateral, a la dreta de l'espectador, per accedir als habitatges. Presenta una sèrie de rebaixos horitzontals que diferencien aquest nivell amb els pisos superiors, amb uns paraments totalment llisos.

Les tres plantes superiors s'articulen a partir de dos voladissos laterals de secció triangular, entre els quals s'hi disposa un petit balcó volat de planta trapezoïdal. Totes les obertures, rectangulars i allargades, es disposen sobre la superfície d'aquests triangles, a la cara sud en el cas del voladís situat a nord, i a les dues cares en el cas del voladís de migdia. El balcó superior queda protegit per una petita marquesina de vidre i el conjunt de la façana és coronat per una motllura com a única llicència ornamental, que dóna pas a la terrassa.

La particular disposició de la façana en els dos voladissos triangulars permet un joc de clarobscur que ressalta la puresa de la línia arquitectònica. Es tracta d'una de les obres més reeixides creades per l'arquitecte Josep Maria Sostres a la seva població natal.

Dades històriques: Construït per Jesús Mallol l'any 1953. Durant molts anys, els baixos de la casa van estar ocupats per la farmàcia de la seva família, molt popular a la Seu d'Urgell, i recentment traspasada.

Bibliografia: XAM-MAR i ALONSO, Carmen; GRAU i PRAT, Mercè, L'Alt Urgell. Una visió de conjunt, vol. II, Centre de Recursos Pedagògics de l'Alt Urgell-Cerdanya, la Seu d'Urgell 2003, p. 284.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL MALLOL

BCIL CH30

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL XAMPENY

BCIL CH31

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Eclecticisme, època contemporània
<i>Cronologia:</i>	Principis de segle XX
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular
<i>Context:</i>	Edifici entre mitgeres amb la façana sud visible. Part alta del carrer Major en el seu sector nord. Forma part dels porxos d'aquest carrer.
<i>Elements:</i>	Edifici amb la planta baixa porticada i tres pisos amb balcons sobre modillons. Presenta al primer pis dos frisos amb esgrafiats amb decoració de meandres geomètrics i decoració vegetal molt estilitzada.
<i>Ús actual:</i>	Residencial, despatxos.
<i>Ús original:</i>	Residencial.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	En general bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Forma part d'un conjunt d'edificis singulars que configuren el primer tram dels porxos del carrer Major.
<i>Elements:</i>	Protecció de la façana oberta al Carrer Major en quant a volumetria, formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme.
<i>Entorn de protecció:</i>	Carrer Major, porxos i edificis annexes,

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum, la formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme de la façana i els porxos del carrer Major.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora. Es mantindran els ornaments en façana.
<i>Cobertes:</i>	-.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora. Es mantindran les obertures de la façana oberta al Carrer Major.
<i>Jardins/entorn:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora del porxo
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte de l'edifici, i la seva visualització des de el Carrer Major
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM.

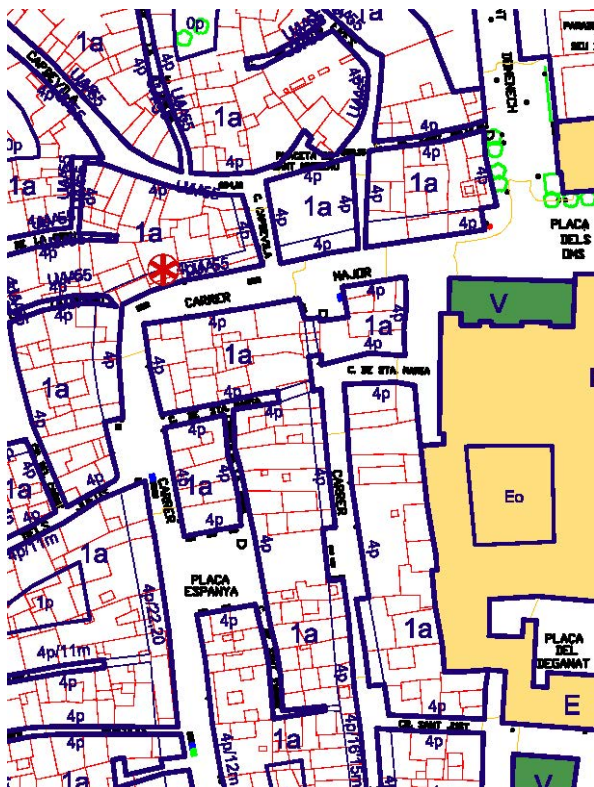
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL XAMPENY

BCIL CH31

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Detall de les balconeres (2015)

Comerç en Porxo de planta Baixa (2015)
Motius en façana (2015)

CAL XAMPENY

BCIL CH31

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici entre mitgeres amb la façana principal oberta a la façana nord del carrer Major. Presenta planta baixa porticada i tres pisos amb balcons. El porxo a l'alçada de cal Xampeny s'obre al carrer Major a través de dos arcs rebaixats, dels quals el de l'esquerra de l'espectador no coincideix amb els límits de la parcel·la de la casa i es projecte cap a la casa veïna, cal Pallerola, cosa que sembla implicar que en un passat podrien haver format part d'una mateixa propietat. El parament d'aquest porxo de la planta baixa és motllurat amb motlures que simulen dovelles al voltant dels arcs i que fan línies horitzontals a la meitat superior del parament d'aquest nivell. Un fris amb esgrafiats que dibuixen una sèrie de florons emmarcats per meandres geomètrics separa aquesta planta baixa de la façana superior.

La façana de cal Xampeny té tres pisos organitzats per tres línies verticals de simetria sobre els quals se situen totes les obertures. Cadascuna d'aquestes obertures, tres per planta, té sortida a un balcó que sobresurt de la façana i que descansa sobre una parella de modillons d'ànima ratllada. Totes les obertures estan flanquejades per parelles de pilastres i coronades per sengles entaulaments adintellats amb esgrafiats decoratius a l'interior. Les motlures, pilars i entaulaments de la primera planta són més treballats, d'acord amb una major importància donada a aquest nivell de la casa, de manera que perden potència als dos pisos superiors. Els motius decoratius dels entaulaments són força variats, amb meandres geomètrics d'inspiració grega, volutes i tornapunts típicament barroques i fins i tot fulles de papir inspirades probablement en l'antic Egipte, accentuant l'eclecticisme del conjunt. Un nou fris decoratiu, amb motius esgrafiats similars als ja descrits, separa la primera de la segona planta, mentre que no hi ha cap separació d'aquest tipus entre la segona i la tercera. La superfície del parament dels pisos superiors simula una superfície adovellada. El conjunt és coronat per una teulada amb un ràfec pronunciat.

Dades històriques: Durant bona part de la segona meitat del segle XX hi hagué als baixos una pastisseria, una carnisseria i una sabateria.

Bibliografia: DALMAU i ROBRES, Carles, Carrer Major de la Seu. Evolució comercial i humana dels darrers 70 anys, A4 editors, Andorra 2011, p. 23-27.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

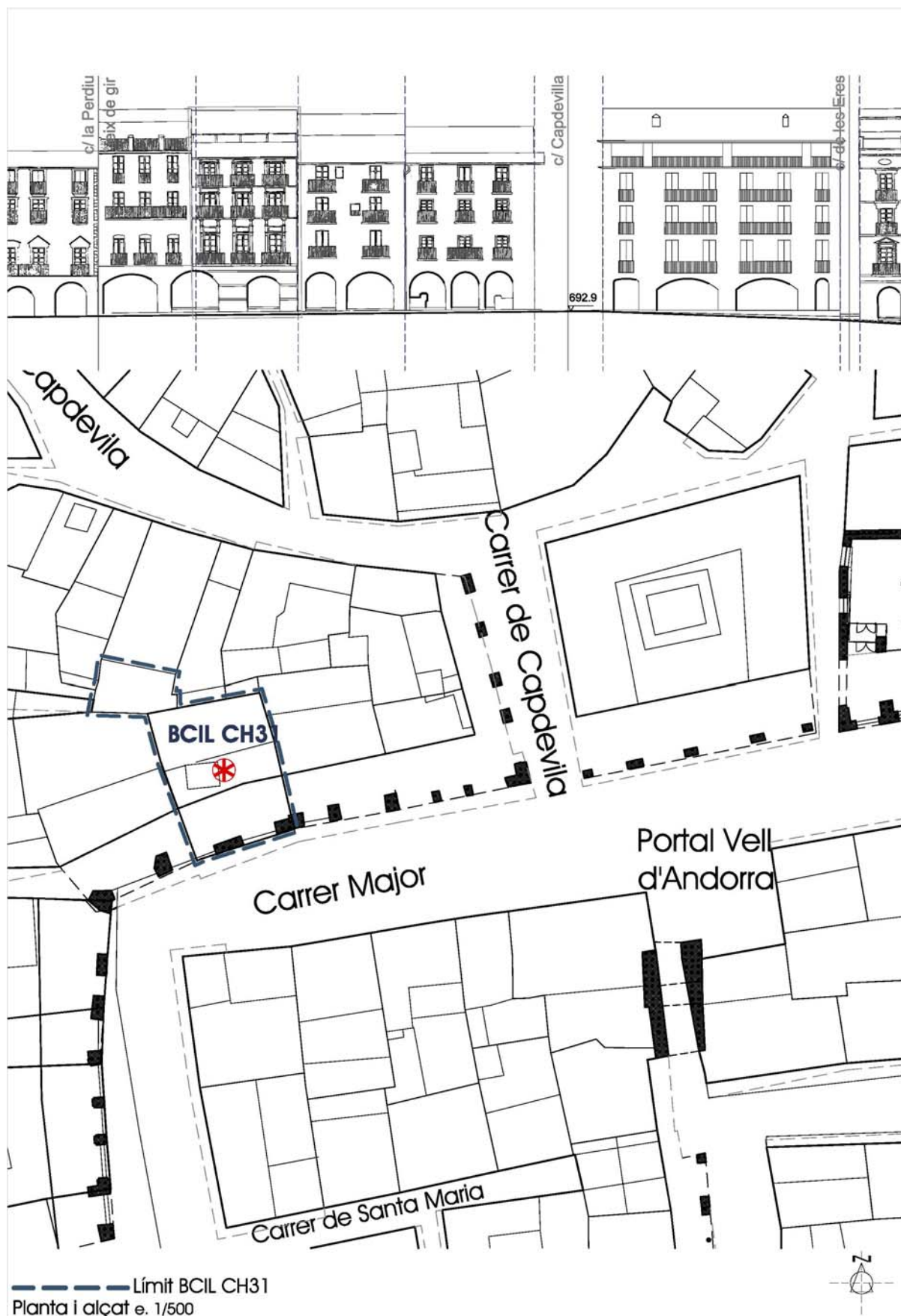
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL XAMPENY

BCIL CH31

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC: CONJUNTS

PORXOS DEL CARRER CANONGES

BCIL CH32

Altres denominacions: Escoberts

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre històric

Adreça: Carrer Major.

25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.383
Y: 4.690.764

DADES URBANÍSTIQUES:

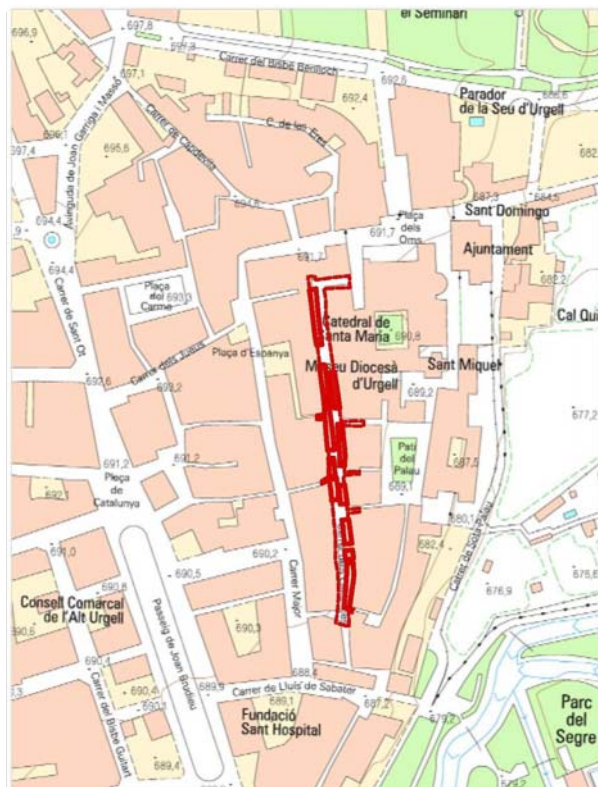
Pla Vigent: Pla General d'Ordenació
Urbanística Municipal

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 1a. Zona del centre històric
de la Seu d'Urgell

Delimitació del bé:

Entorn de protecció:

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Porxos entre el Carrer de la Sort i el Carrer de St. Roc (2015)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Cap

Procedència: -

Nº inventari: -

Nº reg/cat: -

data: -

Altres: -

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: conjunt

Categoria: BCIL

Nivell prot.: Conservació.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC: CONJUNTS

PORXOS DEL CARRER CANONGES

BCIL CH32

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Context:</i>	Carrer Canonges pràcticament en tota la seva longitud.
<i>Elements:</i>	Conjunt de passos porticats distribuïts al llarg del carrer dels Canonges, tant a la façana de llevant, com a la de ponent, en alguns trams de forma simultània, amb suports d'estils diversos que permeten incorporar un voladís als immobles.
<i>Ús actual:</i>	Pas per als vianants.
<i>Ús original:</i>	Pas per als vianants..

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Conjunt/elements:</i>	L'estat varia en funció de l'immoble que acull cadascun del tram porticat. Amb tot, hi ha sectors en què a la brutícia i deixadesa s'afegeix una certa degradació de l'estat dels suports. En algun cas s'han pintat paraments amb decoració antiga.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo..

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Els porxos del carrer Canonges formen, junt amb els del carrer Major, un conjunt tradicional que dóna força personalitat a la Seu com a població de muntanya i amb unes determinades condicions climàtiques. Configuren l'entorn de determinats edificis singulars, com ca l'Armenter, cal Roger i cal Pop del Daina.
<i>Conjunt/elements:</i>	Protecció general del conjunt en quant a volumetria i formalització arquitectònica.
<i>Entorn de protecció:</i>	Segons la delimitació d'entorn de protecció definida en els plànols d'ordenació.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Normativa conjunt:</i>	Mantenir volum i formalització arquitectònica del conjunt, permetent les actuacions de manteniment o conservació, restauració, consolidació i rehabilitació o millora.
<i>Normativa entorn:</i>	Es procurarà el màxim respecte al conjunt i a la seva visualització.
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM

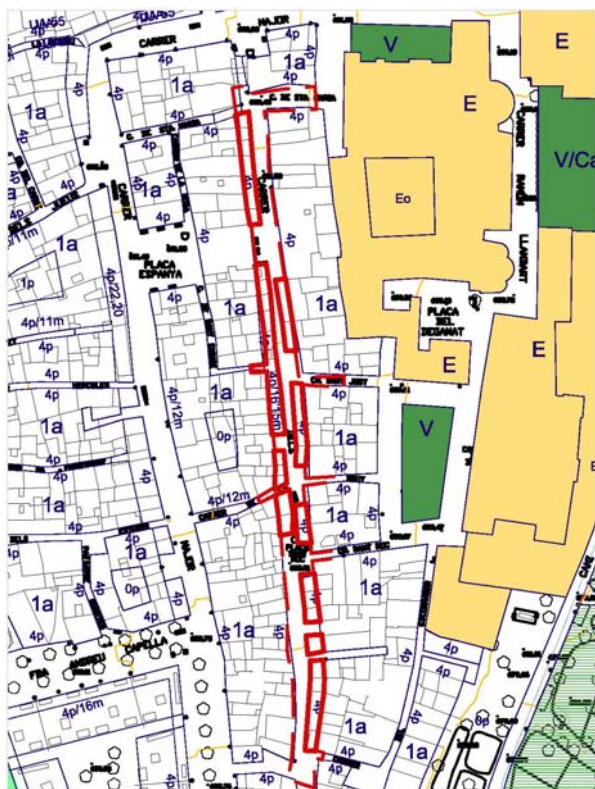
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

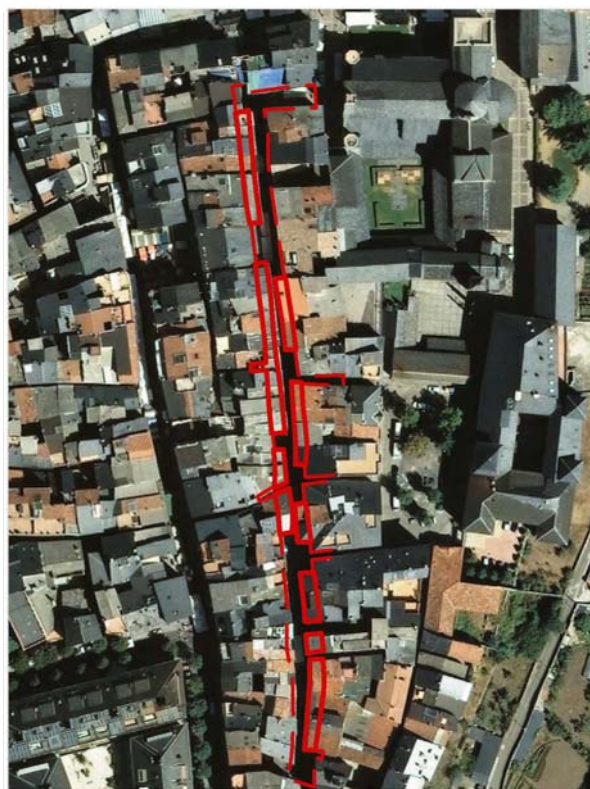
PATRIMONI ARQUITECTÒNIC: CONJUNTS

PORXOS DEL CARRER CANONGES

BCIL CH32

Planejament urbanístic. E. 1/2.500
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.500
Font: ICC

Carrer Canonges 6-16 (2015)

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC: CONJUNTS

PORXOS DEL CARRER CANONGES

BCIL CH32

Carrer Canonges 13-15 (2015)

Carrer Canonges 20-40 (2015)

Carrer Canonges 13-15, 20-40 (2015)

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC: CONJUNTS

PORXOS DEL CARRER CANONGES

BCIL CH32

Carrer Canonges 19-23 44-46 (2015)

Carrer Canonges 48-50 (2015)

Carrer Canonges 27-29 (2015)

PORXOS DEL CARRER CANONGES

BCIL CH32

Carrer Canonges 6-16 (2015)

Carrer Canonges 53-57 (2015)

PORXOS DEL CARRER CANONGES

BCIL CH32

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Els porxos del carrer Canonges s'organitzen en diversos trams que recorren la pràctica totalitat del carrer de nord a sud. Tots els trams s'estructuren a partir d'un voladís de la casa, que projecta notablement endavant la línia de façana dels pisos superiors en relació a la planta baixa, que en alguns casos és construït de forma coetània a la resta de l'edifici, i en altres afegit amb posterioritat. Aquest voladís és sostingut per algun tipus de suport, bé columnes, bé pilars, i cobert per un embigat de fusta que, en el cas de construccions més recents, és substituït per materials moderns.

El primer tram de porxos del carrer Canonges començant per la part alta s'inicia a la seva intersecció amb el carrer de Santa Maria. Aquest primer tram de porxos es troba a la façana de ponent del carrer, mentre que a la de llevant no hi ha indicis que n'hi hagi. Als dos primers immobles els porxos s'obren al carrer en obertures de tipus allindat, i els suports alternen columnes de secció octogonal, sobre les quals descansen les façanes a través d'una peça de fusta treballada a la manera de capitells, amb pilars. L'immoble següent, cal Silvestre, s'obre al carrer a través d'un arc de mig punt construït amb el mateix parament irregular de la resta de la façana de l'edifici, i a continuació cal Pop del Daina, que s'obre a través de tres arcs amb la dovella superior remarcada.

Aquest primer tram queda tallat a l'alçada de cal Patalín, que en la seva façana del carrer Canonges no va incorporar porxos, i continua amb l'immoble de sota. En aquest punt s'inicia un segon tram gairebé seguit en què hi ha dos trams de porxos afrontats a banda i banda del carrer, la majoria dels quals són sostinguts per pilars octogonals coronats amb capitells, d'estil similar que sembla que haurien de remuntar, aquells que s'han conservat, a algun moment a cavall dels segles XIV i XV. En algun punt, coincidint amb determinats immobles que han estat reformats en temps més o menys recents, s'ha prescindit del tram de porxo corresponent o bé s'ha derruït, tal com es fa evident en el tram que queda per sota de cal Roger, a la façana oriental del carrer en la seva cantonada amb el carrer de Sant Just. A banda dels sectors en què s'ha suprimit el porxo, en aquest segon tram els porxos s'interrompen en aquells punts en què el carrer s'obre a altres carrers que desemboquen en perpendicular, com ara el de Sant Just o el de la Sort. L'única excepció és el carrer de Sant Emigdi, que desemboca al carrer Canonges a través d'un pas porticat que s'obre a sota dels porxos. A l'alçada de cal Botxí, al final d'aquest segon tram, el carrer s'estreny i els porxos d'un i altre costat s'acosten tant que fins i tot obliguen a desviar el trànsit per sota dels pòrtics en un curt tram de carrer. En aquests dos primers trams, al llarg dels segles moltes de les típiques columnes octogonals van ser revestides amb maó o pedra per convertir-les en pilars que poguessin suportar millor el pes d'unes estructures que creixien en alçada. Més recentment la tendència ha estat a la inversa: la descoberta d'aquestes columnes per embellir l'immoble amb algun tipus d'element patrimonial antic. En alguns casos, però, encara és visible la columna embeguda dins del pilar.

El darrer tram porticat del carrer Canonges comença a partir de la placeta de Sant Roc i fins a la placeta de Sant Miquel, on s'acaben. En aquest darrer tram els porxos estan a la façana de llevant del carrer i presenten una gran homogeneïtat, oberts tots ells en arcs rebaixats construïts amb parament de llicorella o de còdols de riu, força irregular. La discontinuïtat que existeix —allà on és visible, si més no— entre els paraments del porxo i el de la resta de cada immoble ens indica que en aquest darrer sector porticat del carrer els porxos han estat construïts en un moment posterior a la casa.

Dades històriques: L'esment més antic de l'existència de porxos a la Seu d'Urgell remunta a l'any 1212, quan el bisbe Pere de Puigverd autoritza el trasllat de les mesures de la bladeria de la Seu d'Urgell de la vila vella a la vila nova, per tal que les tinguin uns veïns "in porticu domorum quas habetis in villa nova Sedis", és a dir, al porxo de les cases que teniu [els beneficiaris de la concessió] a la vila nova de la Seu d'Urgell.

PORXOS DEL CARRER CANONGES

BCIL CH32

Independentment del fet que possiblement no estariem parlant del carrer Canonges, sinó del futur carrer Major, la concessió de 1212 ens indica l'existència d'aquest tipus d'estructura en la configuració urbana de la Seu d'Urgell i, durant el segle següent, trobem construccions com cal Roger i ca l'Armenter que incorporen els porxos als seus baixos sense solucions de continuïtat respecte a la resta de l'obra. Els porxos de la part baixa del carrer Canonges és possiblement el sector més tardà, construït amb posterioritat als propis immobles que els acullen.

A principis del segle XX, a l'altura del carrer de la Sort, el carrer Canonges s'escanyava per la doble disposició dels coberts i els veïns d'aquell sector van acordar la demolició del sector de llevant per tal de facilitar el trànsit rodat. L'enderroc només es va dur a terme a cal Bundancieta. Poc més endavant, Joan Bergós en el seu pla d'eixample de 1927 va formular la proposta de demolar tots els trams de llevant, per bé que tampoc no es va dur mai a terme.

Bibliografia:

ACAU, Ajuntament de la Seu d'Urgell, Pla d'Eixample de 1927.

BATLLE i GALLART, Carme, La Seu d'Urgell medieval: La ciutat i els seus habitants, Rafael Dalmau Editor, Barcelona 1985, p. 166.

MIRÓ i TUSET, Climent, *L'Abans. La Seu d'Urgell. Recull gràfic 1879-1974*, editorial Efadòs, el Papiol 2014, p. 51.

Observacions:

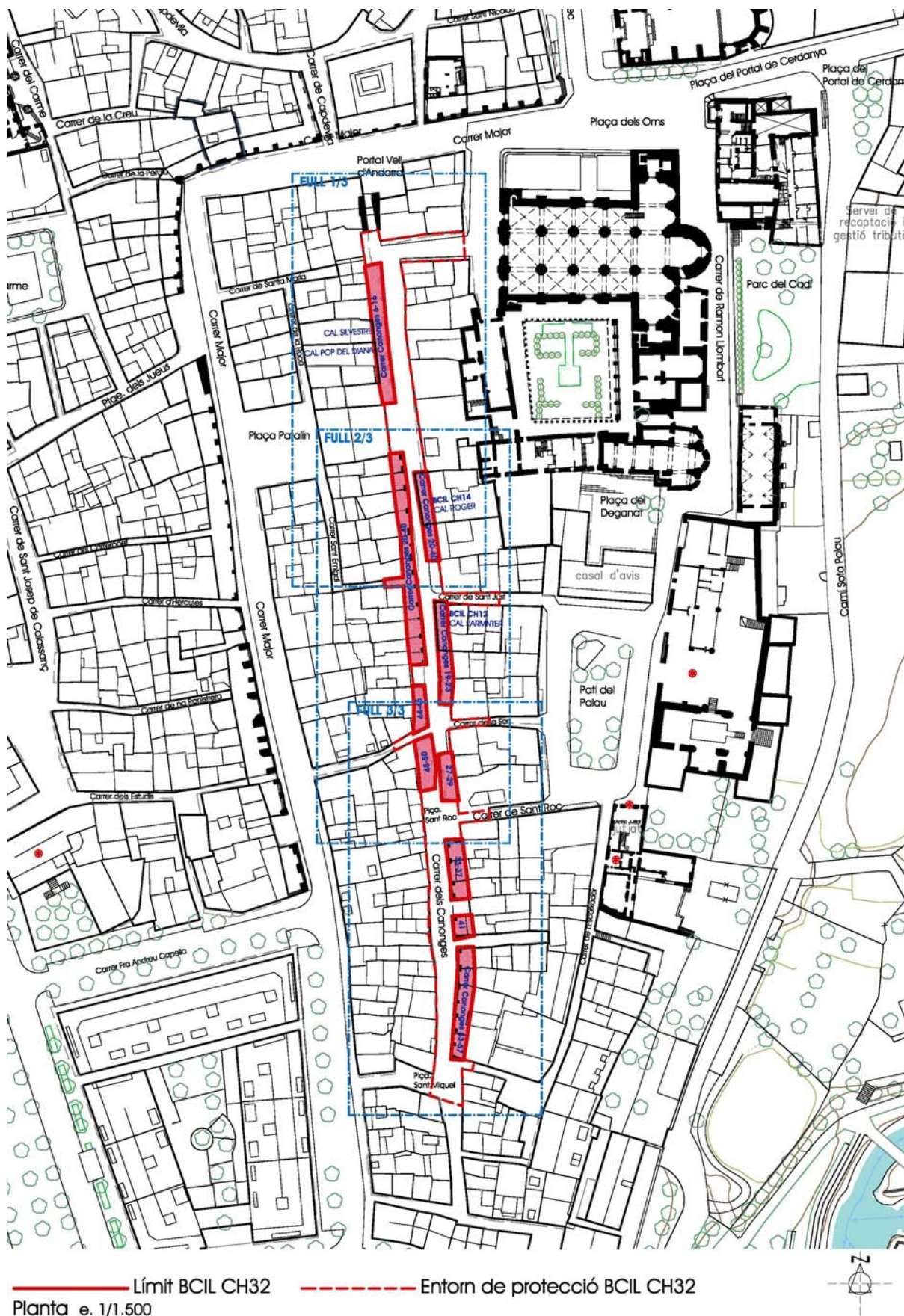

Autors:

Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

PORXOS DEL CARRER CANONGES

BCIL CH32

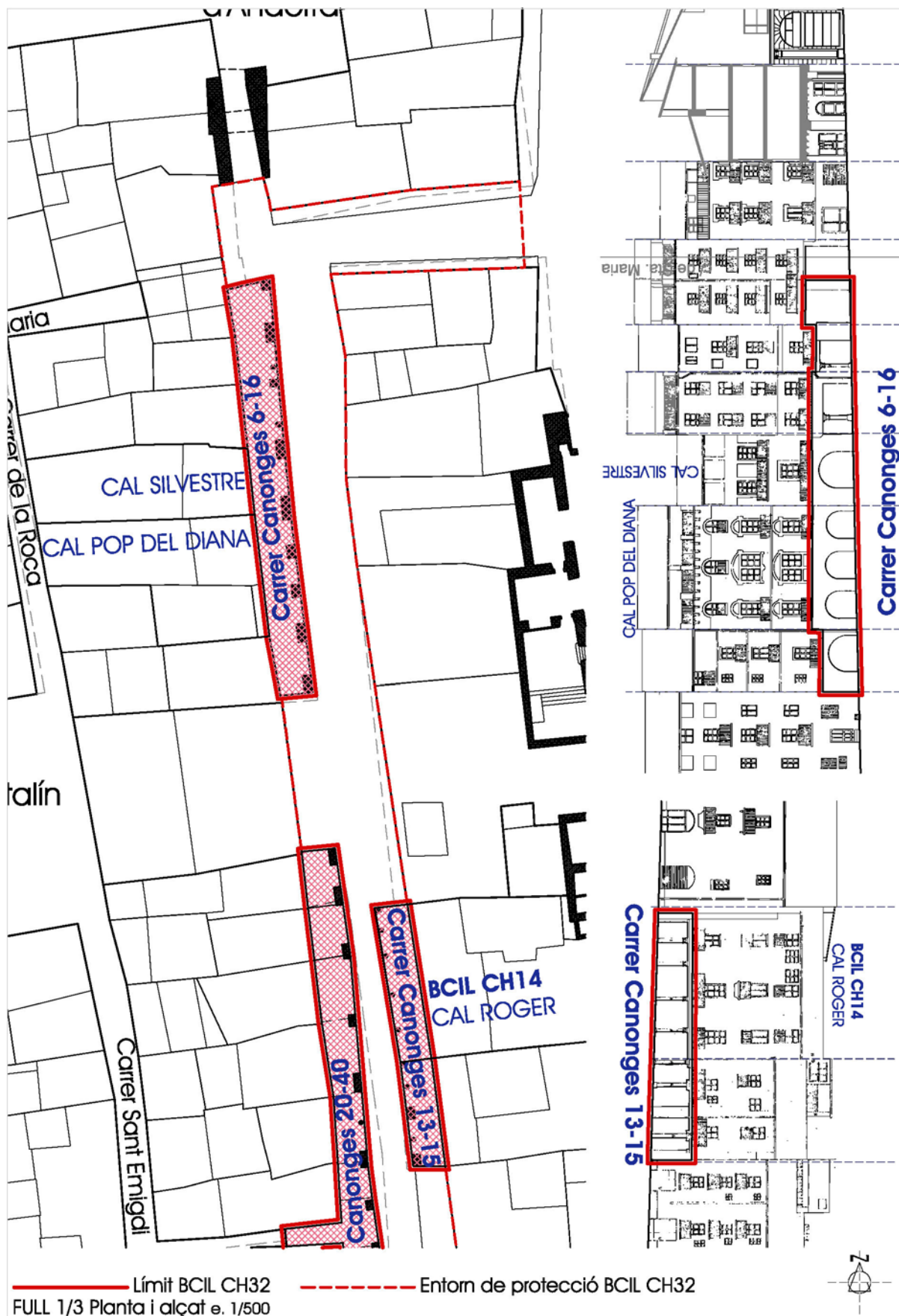
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC: CONJUNTS

PORXOS DEL CARRER CANONGES

BCIL CH32

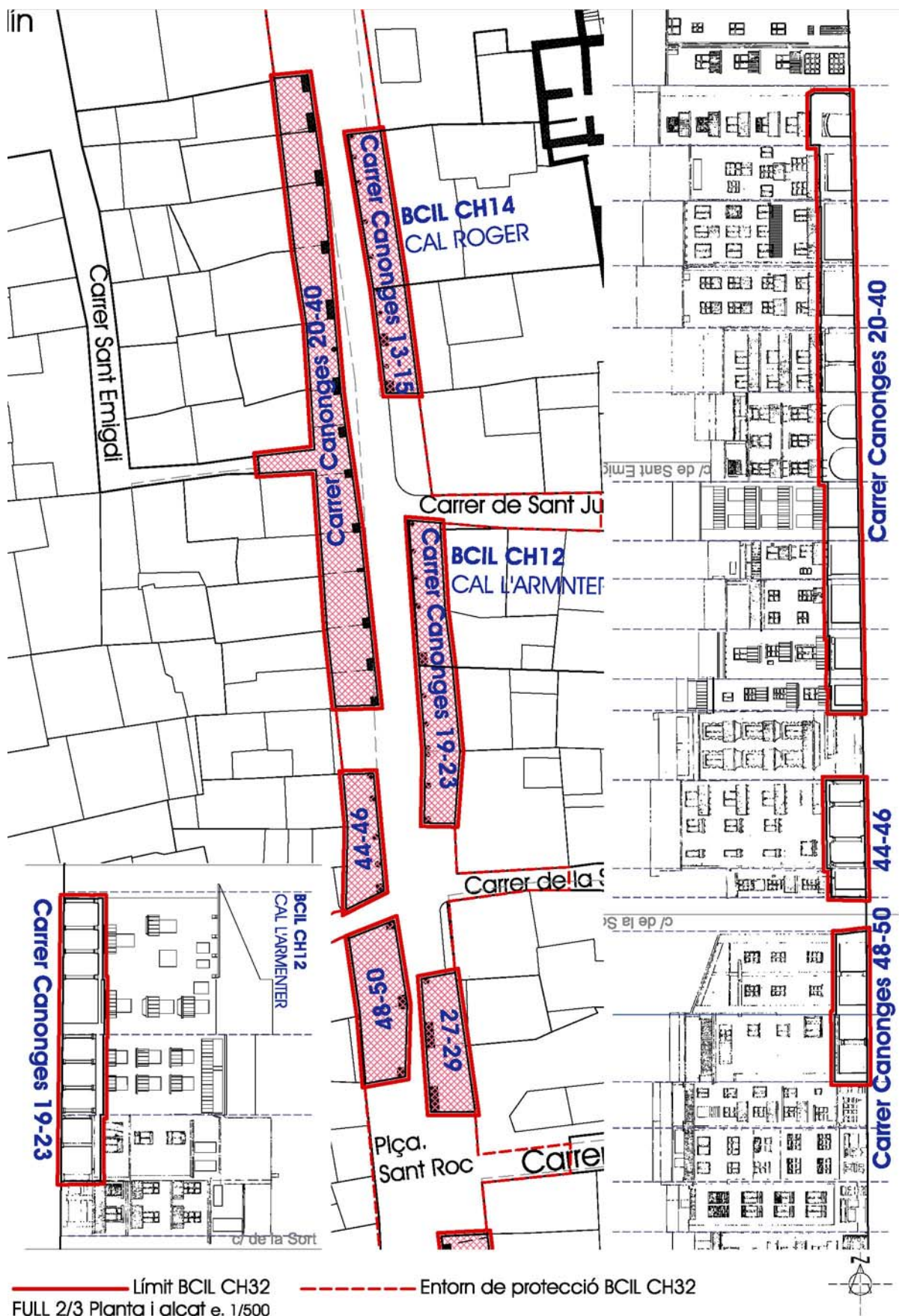
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC: CONJUNTS

PORXOS DEL CARRER CANONGES

BCIL CH32

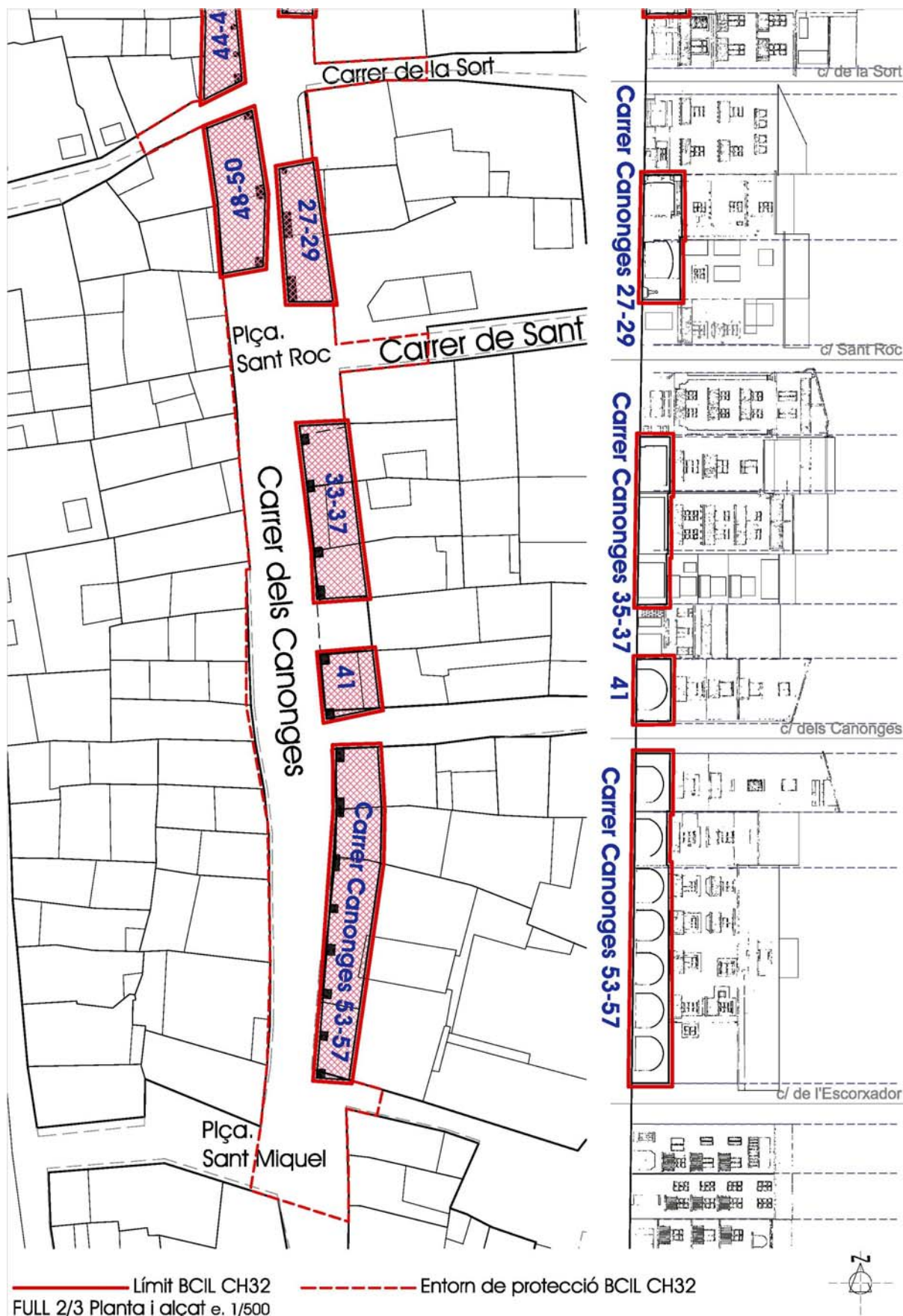
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC: CONJUNTS

PORXOS DEL CARRER CANONGES

BCIL CH32

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC: CONJUNTS

PORXOS DEL CARRER MAJOR

BCIL CH33

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Context:</i>	Carrer Major pràcticament en tota la seva longitud
<i>Elements:</i>	Conjunt de passos porticats distribuïts al llarg de la pràctica totalitat dels immobles de la façana nord i de llevant del carrer Major, amb suports d'estils diversos que permeten incorporar un voladís als immobles.
<i>Ús actual:</i>	Pas per als vianants.
<i>Ús original:</i>	Pas per als vianants.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Conjunt/elements:</i>	L'estat varia en funció de l'immoble que acull cadascun del tram porticat. En general l'estat dels porxos és bo a excepció del tram de l'antiga casa Alvinyà, el solar del qual resta sense construir després d'anys d'haver estat derruït l'edifici i el seu corresponent tram de porxos.
<i>Entorn de protecció:</i>	En general bo

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Els porxos del carrer Major formen, junt amb els del carrer Canonges, un conjunt tradicional que dona força personalitat a la Seu com a població de muntanya i amb unes determinades condicions climàtiques. Configuren l'entorn de determinats edificis singulars com cal Don Llorenç, cal Mossèn Poldo i altres.
<i>Conjunt/elements:</i>	Protecció general del conjunt en quant a volumetria i formalització arquitectònica.
<i>Entorn de protecció:</i>	Segons la delimitació d'entorn de protecció definida en els plànols d'ordenació.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Normativa conjunt:</i>	Mantenir volum i formalització arquitectònica del conjunt, permetent les actuacions de manteniment o conservació, restauració, consolidació i rehabilitació o millora.
<i>Normativa entorn:</i>	Es procurarà el màxim respecte al conjunt i a la seva visualització.
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM

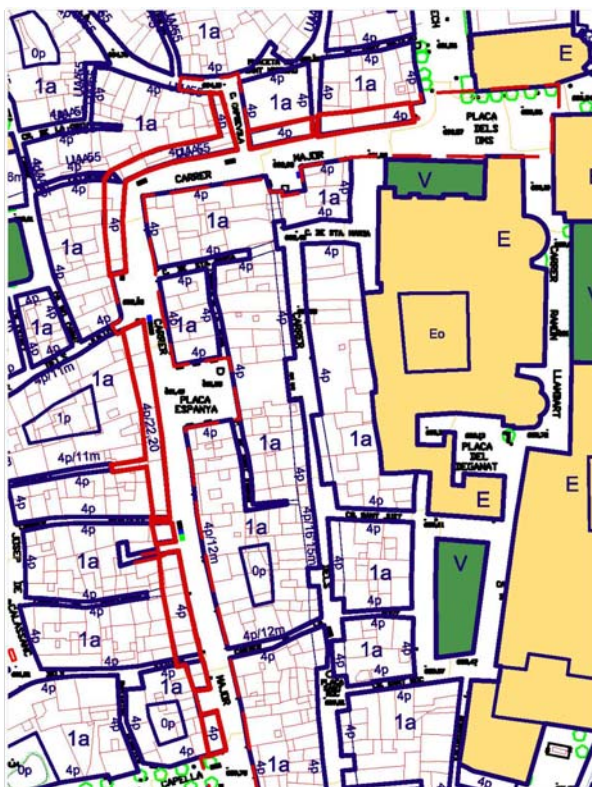
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC: CONJUNTS

PORXOS DEL CARRER MAJOR

BCIL CH33

Planejament urbanístic. E. 1/2.500
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.500
Font: ICC

Carrer Major 4-8 i 10-12 (2015)

PORXOS DEL CARRER MAJOR

BCIL CH33

Cantonada Carrer Major amb Carrer de Capdevila (2015)

Porxos oberts a la Plaça Patalin (2015)

Carrer Major 54 (2015)
Carrer Major 58-68 (2015)

PORXOS DEL CARRER MAJOR

BCIL CH33

Carrer Major 58-68 (2015)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: El carrer Major de la Seu d'Urgell, el més llarg del casc antic, té un primer tram orientat en sentit est-oest que comença a la plaça dels Oms i un segon tram, molt més llarg, orientat en sentit nord-sud després d'un gir pràcticament en angle recte. Els porxos del carrer Major ocupen tot el flanc dret del carrer Major, si seguim l'itinerari de baixada des de la plaça dels Oms fins a l'antic convent de Sant Agustí. Comencen a la intersecció entre el carrer Major i la plaça dels Oms i s'acaben a la intersecció entre el mateix carrer i el carrer de Llorenç Tomàs i Costa, per bé que tota l'illa de cases que substitueix l'antic convent dels Jesuïtes i quarter militar del passeig també incorpora un pòrtic corregut que dóna la volta a tota l'illa que, en aquest cas, no presenta cap articulació, més enllà de la proximitat, amb els porxos del carrer Major.

La totalitat dels trams dels porxos del carrer Major s'estructuren a partir d'un voladís de la casa, que projecta notablement endavant la línia de façana dels pisos superiors en relació a la planta baixa, que en alguns casos és construït de forma coetània a la resta de l'edifici, i en altres afegit amb posterioritat. Aquest voladís és sostingut per pilars ja que, a diferència dels porxos del carrer Canonges, els del carrer Major no conserven columnes funcionals, només dues a sota de cal Tarragona que han quedat com a vestigi d'un passat però que actualment no compleixen cap funció de sustentació. El trebol que cobreix els porxos sol ser un embigat de fusta, si bé hi ha excepcions com en el cas del tram de cal Don Llorenç, suportat per arcades en arcs carpanells i volta, o en el cas de les construccions més recents en les quals s'empren materials moderns, singularment ciment o formigó.

També a diferència dels altres porxos de la ciutat, els del carrer Major presenten una major homogeneïtat tant pel traçat en un mateix flanc del carrer com per l'obertura a través d'arcs, si bé tots ells adaptats a l'estil de l'immoble que els acull,

PORXOS DEL CARRER MAJOR

BCIL CH33

fet que dona una variabilitat interessant que crea un cert dinamisme per sobre d'aquesta homogeneïtat. En aquest cas no hi ha trams amb llinda. D'altra banda, i a excepció del tram central que discorre entre la intersecció amb el carrer dels Jueus i amb la del carrer d'Hèrcules, els porxos estan sobreelevats en relació al carrer pròpiament dit, de manera que per accedir-hi cal superar graons o rampes, com en el cas del carrer dels Estudis.

Els porxos són tots continuats, amb interrupcions a les interseccions amb altres carrers, no amb tots, ja que els carrers de la Perdiu, el Carreronet, Hèrcules i na Panistrera, desemboquen tots ells a l'interior dels porxos. Actualment hi ha sense porticar el tram de l'antiga casa Alvinyà, o cal Rovelló, que fou derruïda a la primera dècada de l'any 2000 junt amb el corresponent tram de porxos i no ha estat reconstruïda, i el tram de la farmàcia López i cal Batalla, just per sobre de la intersecció amb el carrer dels Jueus, que va perdre el corresponent tram de porxos en un moment indeterminat de la primera meitat del segle XX amb la remodelació de les cases preexistents.

Dades històriques:

Originàriament allò que coneixem actualment com a carrer Major era el vall o fossat que contornejava pel nord i l'oest el flanc murallat de l'aleshores vila de la Seu d'Urgell. Això fou a partir de la fortificació de la Seu durant el segle XIII i no seria fins l'any 1525 que seria tapat el vall per fer d'aquell espai el carrer de més entitat del casc antic de la Seu d'Urgell.

Amb tot, en aquells moments el caseriu de la població ja havia superat feia segles els límits de la primitiva muralla del segle XIII i havia anat ocupant parcel·les cada vegada més significatives al nord i a l'oest de l'antic vall fins assolir l'aparença d'un nucli homogeni. De fet els esments més antics de l'existència de porxos a la Seu d'Urgell, que remunten a l'any 1212, semblen fer referència precisament als porxos del carrer Major, ja que són situats explícitament a la vila nova, és a dir, fora del nucli on es desenvoluparia el carrer Canonges, i acollien les mesures de la bladeria, que actualment es troben al carrer Major, per bé que les del segle XIII no sabem si tindrien el mateix emplaçament que les actuals.

El caseriu que configuraria inicialment els porxos del carrer Major hauria estat totalment substituït per un caseriu més modern, en cap cas anterior al segle XVIII, cosa que aporta una major homogeneïtat als porxos d'aquest carrer en relació als del carrer dels Canonges. Només a sota de cal Tarragona es conserva com a vestigi dues columnes que haurien correspost a una fase més primerenca dels porxos que, actualment, s'han perdut en la seva pràctica integritat.

Bibliografia:

BATLLE i GALLART, Carme, La Seu d'Urgell medieval: La ciutat i els seus habitants, Rafael Dalmau Editor, Barcelona 1985, p. 166.

GASCÓN CHOPO, Carles; OBIOLS PEREARNAU, Lluís; ESCUDER SÁNCHEZ, Javier, "La Seu d'Urgell medieval. Una nova proposta d'evolució urbanística", *Poblament i societat als Pirineus els darrers dos mil anys*, Universitat de Lleida, Lleida 2014, p. 246.

Observacions:

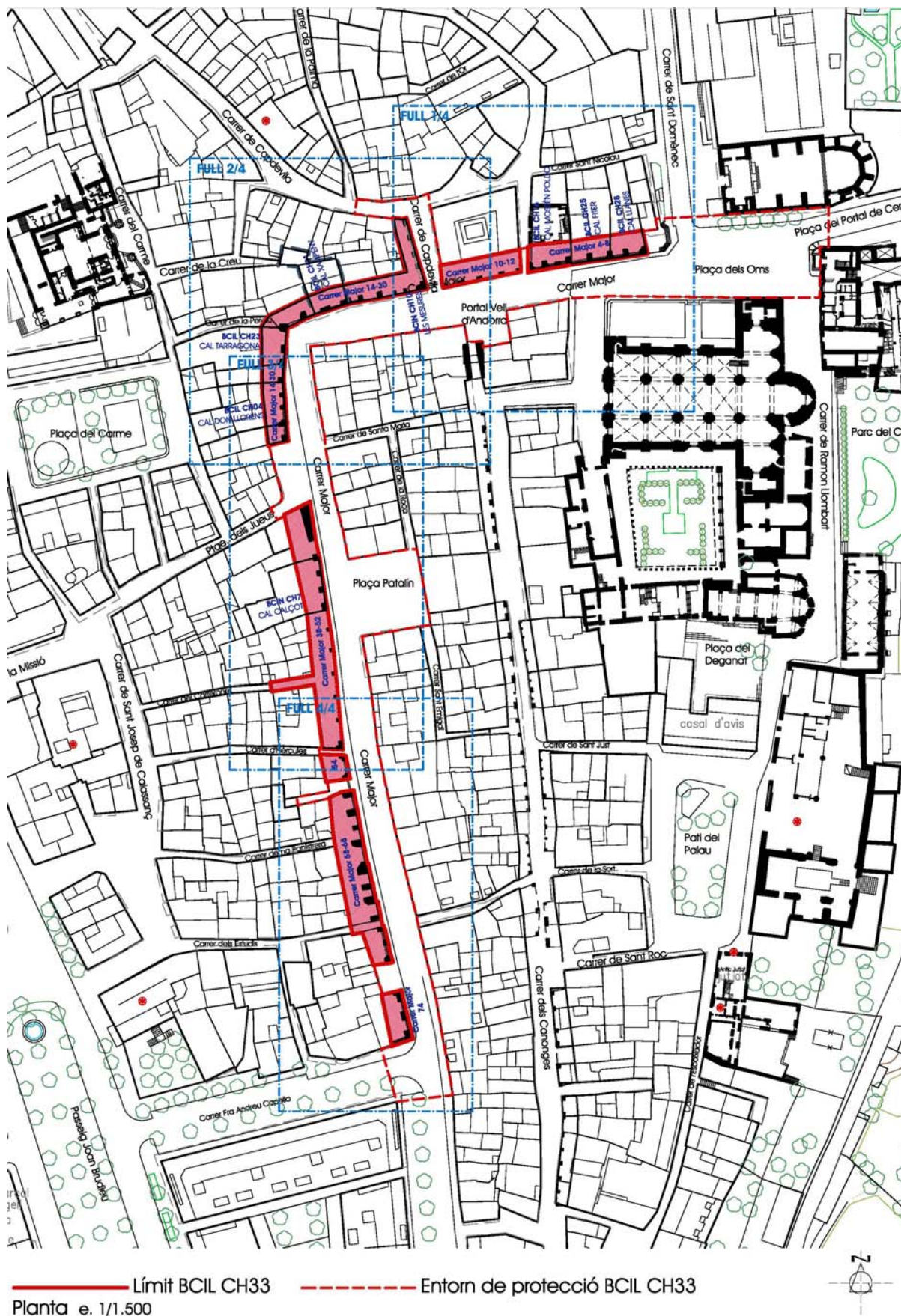
Autors:

Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

PORXOS DEL CARRER MAJOR

BCIL CH33

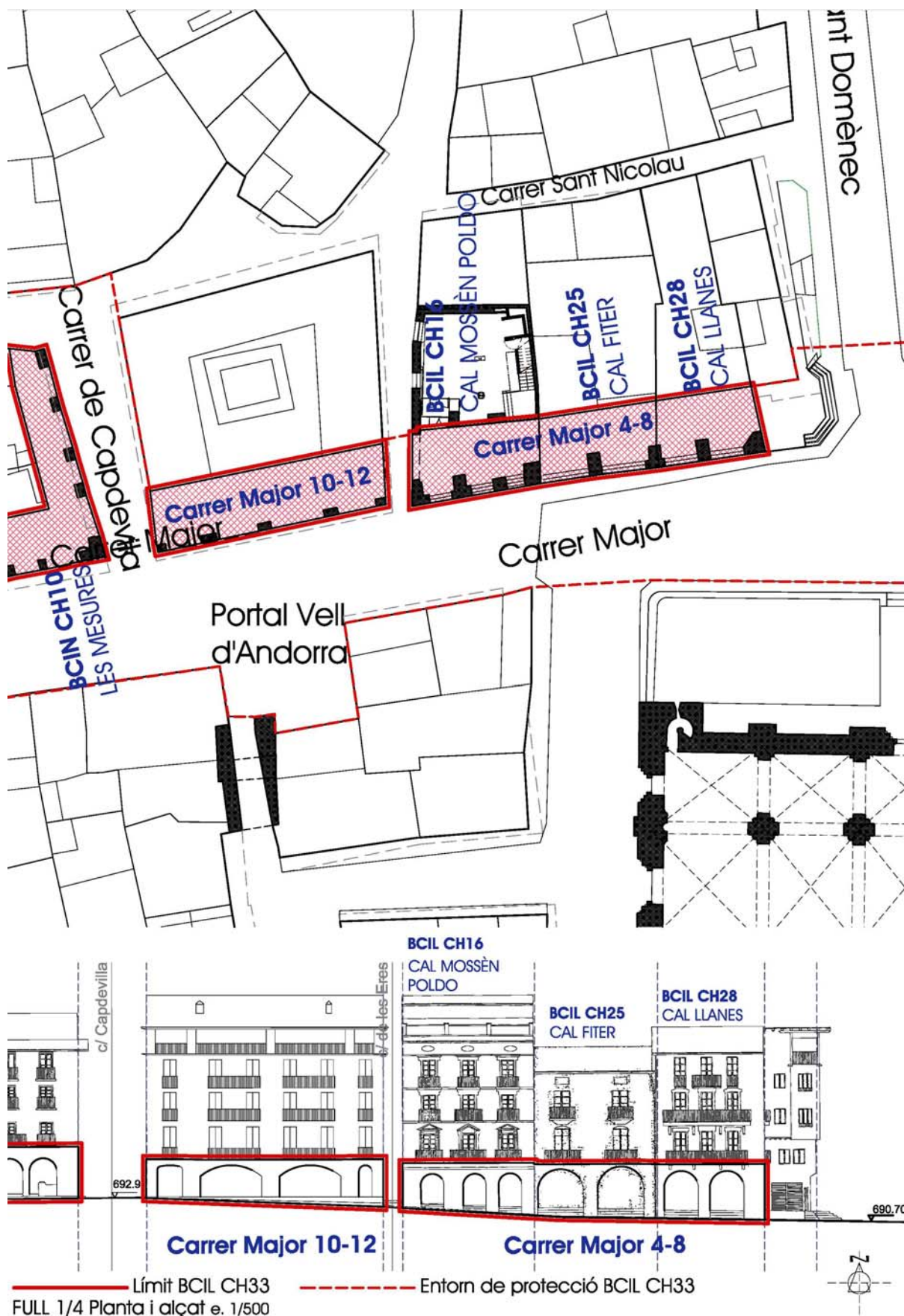
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC: CONJUNTS

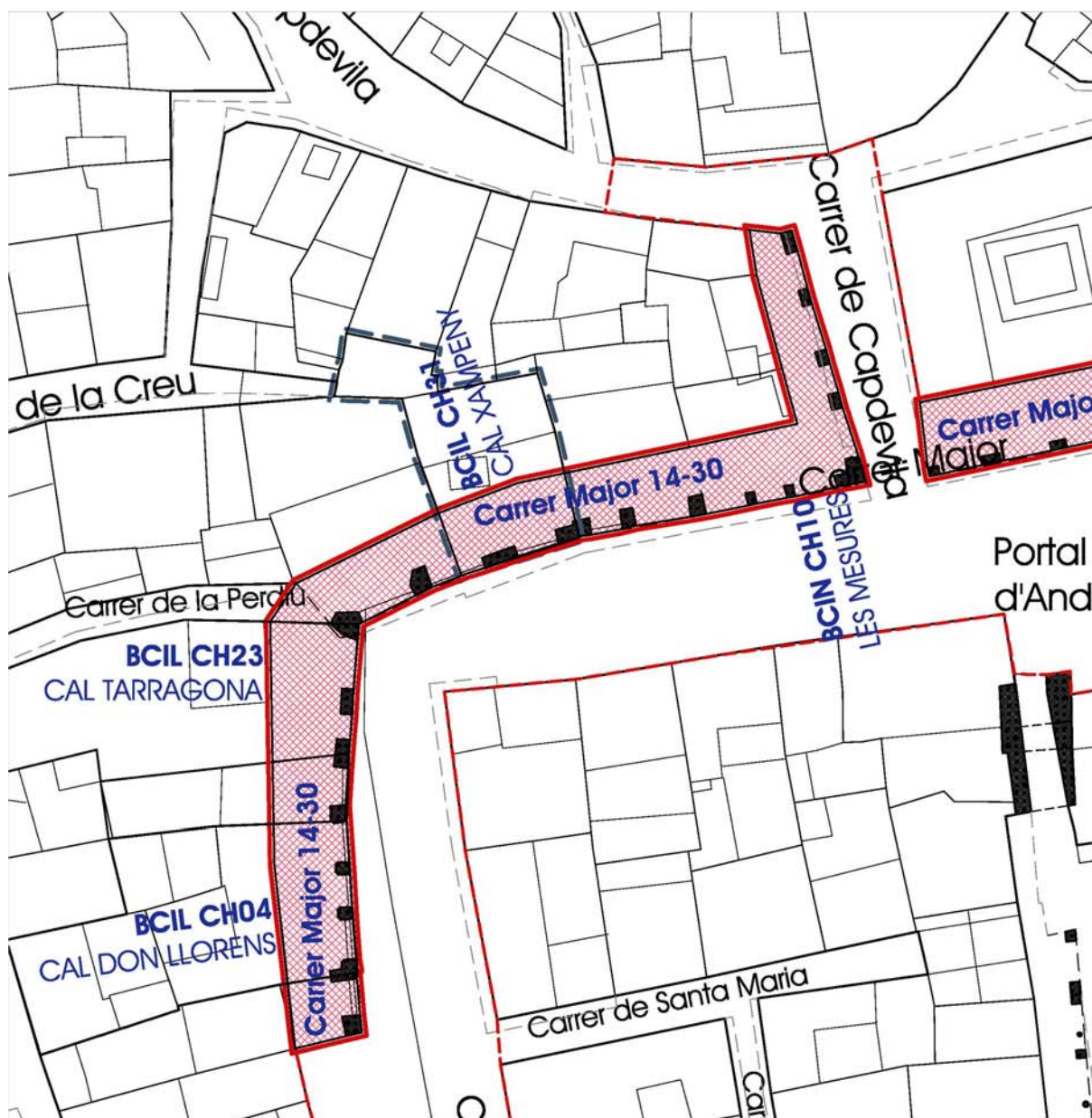
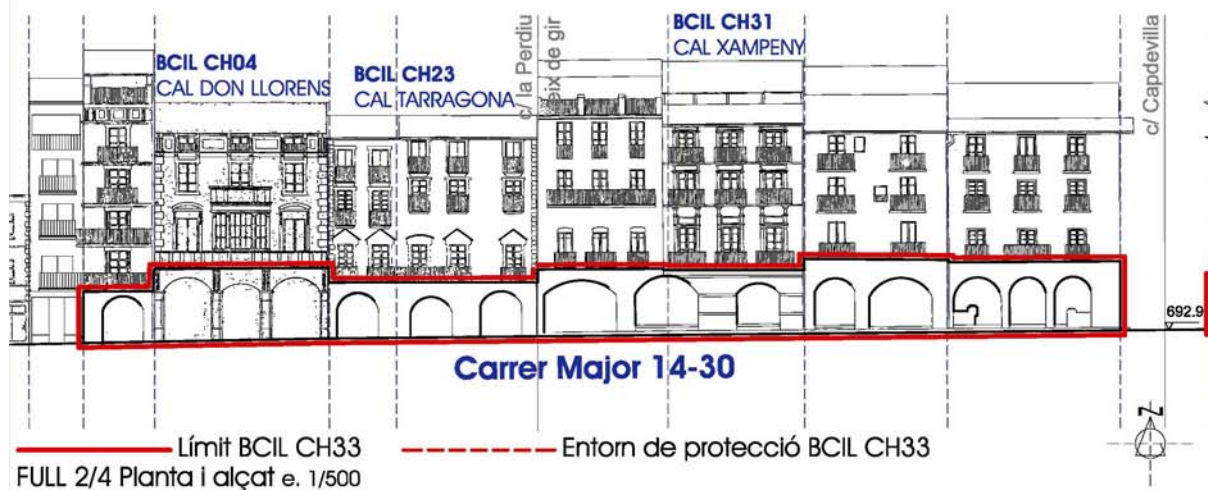
PORXOS DEL CARRER MAJOR

BCIL CH33

PORXOS DEL CARRER MAJOR

BCIL CH33

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

EDIFICI MUNDIAL

INV CH01

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre històric

Adreça: Carrer Sant Ot, 2-4.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.257
Y: 4.690.745

Ref. Cadastral: 3307104CG7930N (DH)

Sup. Segons Cadastre: 531m²

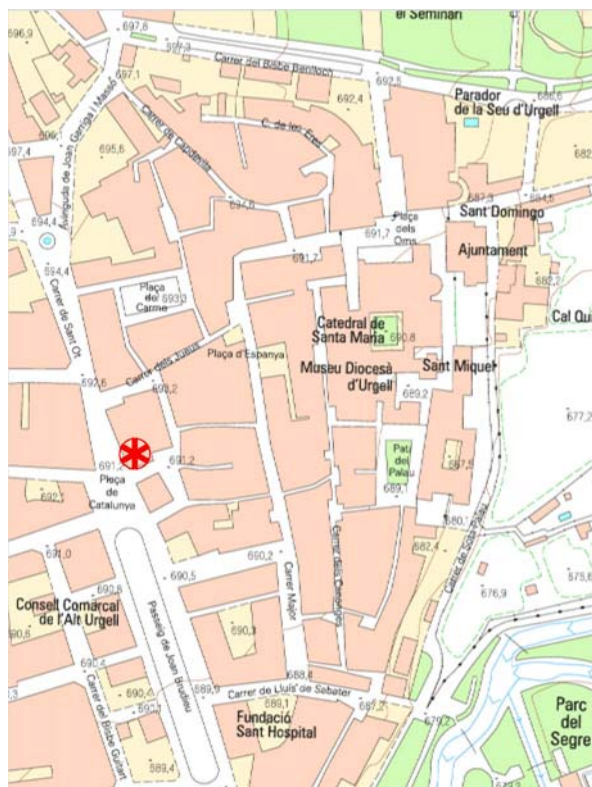
Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 1a. Zona del centre històric
de la Seu d'Urgell

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana del Carrer Sant Ot

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-inventari

Procedència: PGOUM - PMU

Nº inventari: INV01

Nº reg/cat: -

data: -

Altres: -

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: Inventari

Nivell prot.: Documental

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

EDIFICI MUNDIAL

INV CH01

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Historicisme, racionalisme, època contemporània
<i>Cronologia:</i>	1999
<i>Autoria:</i>	Manel Grau, Marta Guàrdia.
<i>Parcel·la:</i>	Poligonal
<i>Context:</i>	Edifici amb tres façanes vistes, amb la principal orientada al carrer Sant Ot i la plaça de Catalunya. Flankeja una de les principals vies d'accés al casc antic a la principal via comercial de la població, en un carrer de vianants.
<i>Elements:</i>	Edifici amb dues parts clarament diferenciades, una totalment geomètrica i l'altra, la que ocupa la part més visible de la cantonada, construïda segons els patrons de l'eclecticisme arquitectònic propi de l'edifici anterior que s'aixecava al mateix solar.
<i>Ús actual:</i>	Habitatges, comerç.
<i>Ús original:</i>	Hotel.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Caràcter demostratiu d'una rehabilitació íntegra d'un edifici històric, totalment respectuosa amb un edifici popular i molt característic de la part alta del passeig.

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

EDIFICI MUNDIAL

INV CH01

Cantonada vista des de Plaça Catalunya (2015)

Cantonada Carrer de St. Josep de Calassanç (2015)

Façana oberta al carrer St. Josep de Calassanç (2015)

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

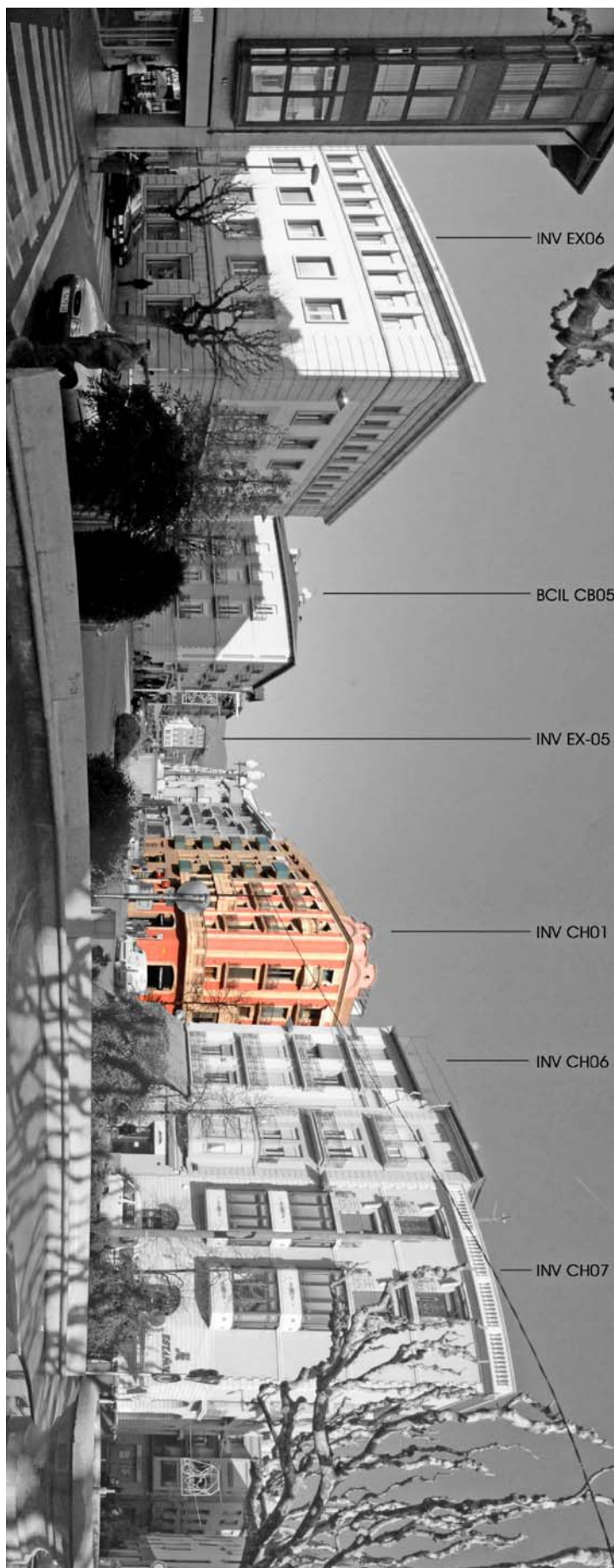
AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

EDIFICI MUNDIAL

INV CH01

Conjunt Plaça Catalunya

EDIFICI MUNDIAL

INV CH01

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici de planta força irregular degut a les successives ampliacions produïdes en la parcel·la original, amb la façana principal orientada al carrer Sant Ot, una altra façana oberta a sud, davant de cal Courer, i un sector projectat a llevant fins assolir el nivell de façana de la Missió, al carrer de Sant Josep de Calassanç.

Es tracta d'un edifici de quatre pisos i planta baixa, amb una terrassa al capdamunt. El projecte contemplava la conservació de l'estètica, l'estructura i la volumetria d'una part de l'antic edifici de l'Hotel Mundial, que coincidia amb la part nova construïda l'any 1931, configurat per les façanes de la cantonada sud-occidental del conjunt. La major part de l'edifici, per tant, és un bloc de línies modernes i racionals, pràcticament prismàtic, amb finestres i obertures totalment rectangulars, sense cap mena d'artifici ornamental i amb l'ús de materials moderns. La cantonada sud-occidental segueix el llenguatge de l'eclecticisme arquitectònic que presidí la construcció del nou edifici de 1930.

Aquest sector està format per dues façanes en perpendicular, amb la unió de totes dues suavitzada per un remat arrodonit que permet una transició menys brusca que l'aresta. La planta baixa presenta un sòcol i quatre arcs carpanells motllurats. Els pisos superiors presenten diversos cossos verticals amb les seves pròpies línies de simetria que aporten un notable dinamisme. La façana del carrer Sant Ot està dividida per dos cossos verticals. El situat més al nord presenta una tribuna al primer pis, coronada per una balustrada a la qual s'obren dues portes rectangulars motllurades al segon pis, disposades en dos eixos de simetria vertical sobre la qual es disposen les portes de les balconades volades i amb baranes de forja dels dos pisos superiors. L'altre cos, el que fa cantonada, presenta una sola línia de balcons. El del primer pis és un balcó corregut amb balustrada que té continuïtat a l'altra façana, els dels pisos segon i tercer són volats i amb barana de forja, i el del pis superior té un voladís de perfil semicircular i balustrada. El cos és coronat per un frontó esglaonat amb un òcul. Els dos cossos de la façana del carrer Sant Ot se separen amb motllures verticals desenvolupades des del primer pis fins a la terrassa.

L'altra façana reproduïx l'anterior amb una disposició simètrica dels mateixos elements. El color salmó de les façanes crea un joc de contrastos amb les motllures grises de sòcols, motllures i balconades.

Dades històriques: Els orígens de l'Hotel Mundial cal buscar-los, pel cap baix, cap a finals del segle XIX. Els testimonis més antics que tenim d'aquest establiment ens parlen de la fonda Bartolo, un edifici que, com altres d'aquest sector, podria haver aprofitat el traçat de la muralla com a façana posterior, des de la qual es projectaria l'edifici cap a llevant. Aquest primer edifici coincideix amb l'actual sector nord, d'estil racionalista. La fonda es trobava junt a un dels portals d'entrada de la Ciutat, el de la Princesa o, més antigament, el de Tredós. Encara a les fotografies de la primera del segle XX apareix adossat al seu costat sud un edifici baix conegut com la Col·lecta, una mena de caseta de l'agutzil que cobrava les taxes municipals per poder entrar mercaderies a la població. L'any 1931 el propietari, potser influït per la recent renovació de l'Hotel Andria, projectada tres anys enrere, va decidir ampliar l'hotel cap al sud, sobre la parcel·la que ocupava l'antiga Col·lecta que, desapareguda la muralla i ampliada notablement la Seu cap a ponent, ja no tenia cap sentit. El nou edifici, creat segons uns paràmetres estilístics més pròxims a l'eclecticisme arquitectònic, aleshores ja una mica passat de moda a la Seu d'Urgell, fou projectat per un enginyer industrial anomenat Menéndez.

Durant molts anys, l'Hotel Mundial fou un referent de l'hosteleria local, fins que tancà a la dècada de 1990. Finalment, fou derrocat l'any 1998 i s'hi construí un nou edifici d'habitatges i comerços a la planta baixa que respectà, a la cantonada sud-occidental, la fesomia, l'estructura i la volumetria de l'antic edifici de 1931.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

EDIFICI MUNDIAL

INV CH01

- Bibliografia:* ACAU, Ajuntament de la Seu d'Urgell, Obres majors, 1931.
MIRÓ i TUSET, Climent, L'Abans. *La Seu d'Urgell, recull gràfic 1879-1974*, editorial Efadòs, el Papiol 2014, p. 130-131.
- Observacions:* ---
- Autors:* Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

AJARDINAMENT DEL CLAUSTRE DE SANTA MARIA

INV CH02

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Carrer de Santa Maria, 18.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.427
Y: 4.690.855

Ref. Cadastral: 3408003CG7930N0001YZ

Sup. Segons Cadastre: 2.905

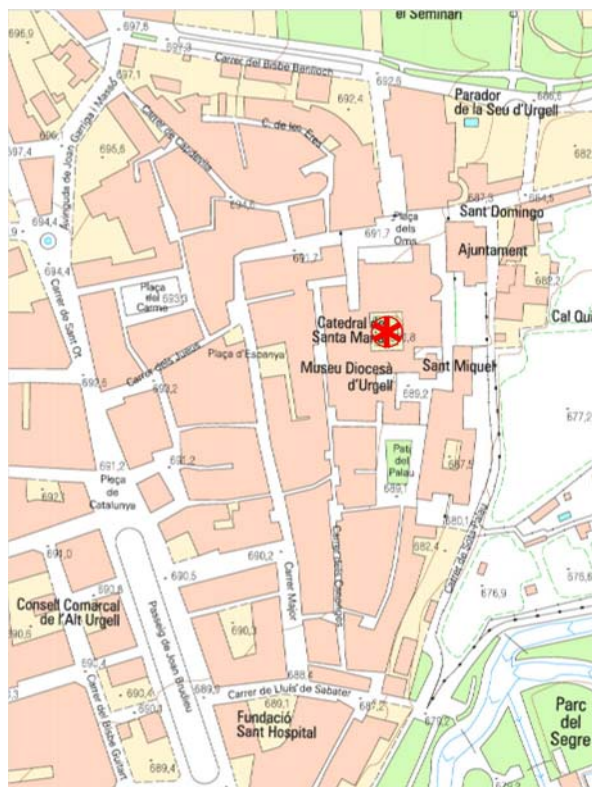
Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: Sistema d'equipaments

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Pica baptismal situada al centre simbòlic del jardí baptismal

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-inventari

Procedència: PGOUM - PMU

Nº inventari: INV02

Nº reg/cat: -

data: -

Altres: -

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: element

Categoria: Inventari

Nivell prot.: Documental

AJARDINAMENT DEL CLAUSTRE DE SANTA MARIA

INV CH02

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

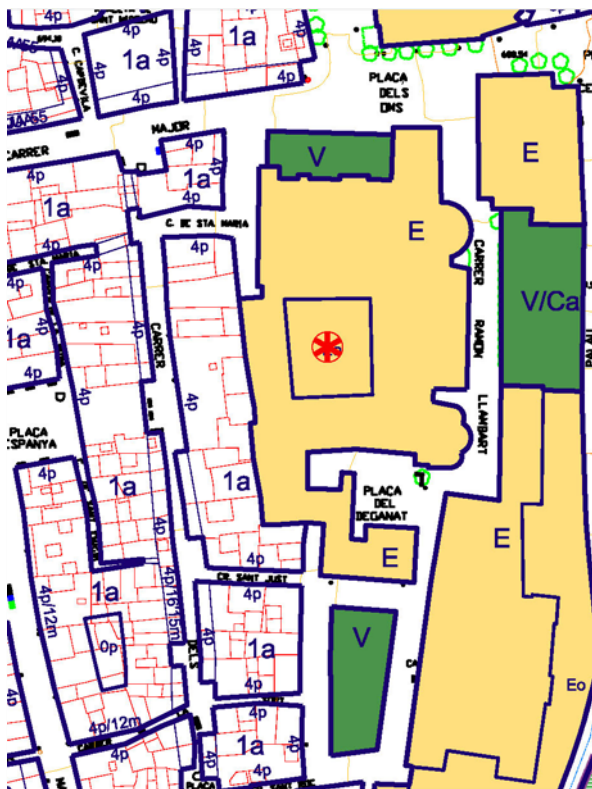
<i>Estil i època:</i>	Època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	1961.
<i>Autoria:</i>	Josep Maria Sostres i Maluquer
<i>Parcel·la:</i>	Quadrangular
<i>Context:</i>	Claustre de la catedral i entorn catedralici.
<i>Elements:</i>	Jardí ordenat amb una sèrie de platabandes vegetals que delimiten els espais i amb una pila baptismal al centre.
<i>Ús actual:</i>	Ornamental.
<i>Ús original:</i>	Ornamental.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	---
<i>Cobertes:</i>	---
<i>Obertures:</i>	---
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	---
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

OBJECTE:

Raons catalogació: Configura l'entorn actual del claustre de la catedral. Obra de l'arquitecte urgellenc Josep Maria Sostres.

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

AJARDINAMENT DEL CLAUSTRE DE SANTA MARIA

INV CH02

Conjunt de l'enjardinament del claustre (2014)

Conjunt de l'enjardinament del claustre (2014)

AJARDINAMENT DEL CLAUSTRE DE SANTA MARIA

INV CH02

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Jardí que ordena l'espai quadrangular intern del claustre de la catedral de Santa Maria amb pocs elements. Un paviment de llosa estableix la direccionalitat i jerarquitzza els diferents sectors, delimitats amb platabandes vegetals. El centre simbòlic del jardí és una pica baptismal semiesfèrica, lleugerament desplaçada del centre de simetria, la qual sembla que provindria de l'antiga església parroquial de Sant Vicenç d'Estamariu. La gesta i els rosers completen l'ajardinament, que anà acompanyat d'un estudi de la il·luminació del conjunt.

Dades històriques: L'espai intern del claustre de la catedral de Santa Maria era ocupat des d'almenys el segle XIX per un om gegantí que fou tallat cap a 1950, poc abans de l'inici de les obres de restauració de la catedral. Entre 1960 i 1961 es va dur a terme l'actuació de l'arquitecte Sostres per ordenar aquest espai central amb la finalitat de poder-hi realitzar la representació teatral del *Retaule de Sant Ermengol*, una obra que encara actualment es representa cada estiu al claustre de Santa Maria.

Bibliografia: AA.DD., *La catedral de la Seu d'Urgell*, Angle Editorial, Manresa 2000, p. 254-256.
JUVÉ i ESCRIBU, Àngel; GISPERT i PALLEROLA, Joan (coord.), *Guia d'arquitectura de la Seu d'Urgell*, Institut d'Estudis Ilerdencs, Lleida 1991, p. 36-37.
XAM-MAR i ALONSO, Carmen; GRAU i PRAT, Mercè, *L'Alt Urgell. Una visió de conjunt*, vol. II, Centre de Recursos Pedagògics de l'Alt Urgell-Cerdanya, la Seu d'Urgell 2003, p. 285.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CA L'AMBOR

INV CH03

Altres denominacions: Casa del carrer de la Perdiu

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Carrer de la Perdiu 1.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.297
Y: 4.690.876

Ref. Cadastral: 3309516CG7930N0001FZ

Sup. Segons Cadastre: 51m²

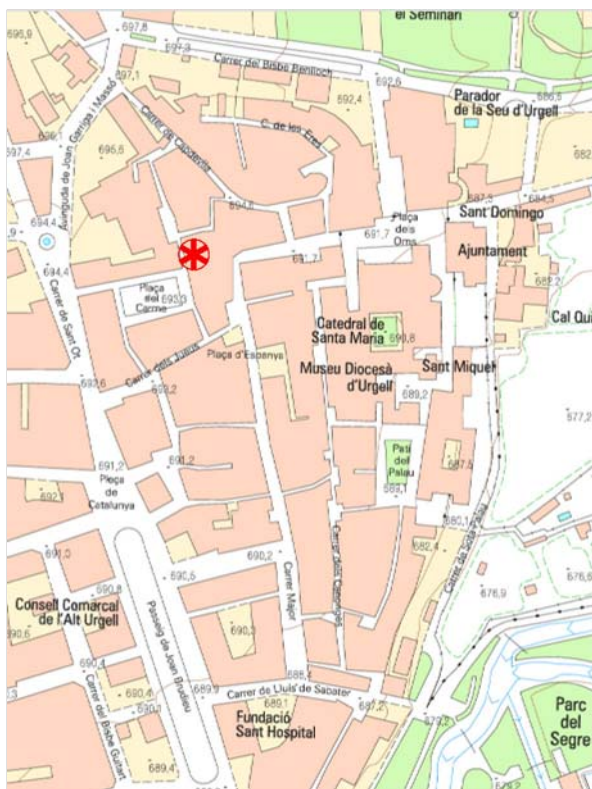
Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 1a. Zona del centre històric
de La Seu d'Urgell

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Cantonada oberta a la Plaça del Camen (2015)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-Inventari

Procedència: PGOUM - PMU

Nº inventari: INV07

Nº reg/cat: -

data: -

Altres: -

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: Inventari

Nivell prot.: Documental

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CA L'AMBOR

INV CH03

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Historicista, època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	2000
<i>Autoria:</i>	Francesc Mestre.
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular
<i>Context:</i>	Casa cantonera construïda en un entorn caracteritzat per carrerons molt estrets i façanes de les cases veïnes molt juntes, amb els ràfecs de les teulades gairebé a tocar.
<i>Elements:</i>	Edifici amb planta baixa i dos pisos, cobert amb llosat de pissarra de doble vessant. Manté a nivell estètic i no estructural l'entramat de fusta que havia caracteritzat l'antic ca l'Ambor, situat en aquell mateix emplaçament.
<i>Ús actual:</i>	Habitatge.
<i>Ús original:</i>	Habitatge.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Regular. Brutícia.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Regular.

OBJECTE:

Raons catalogació: Motivacions estètiques i manteniment de les característiques volumètriques i estètiques bàsiques de l'edifici històric anterior.

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto E. 1/2.000
Font: ICC

CA L'AMBOR

INV CH03

Façana del Carrer de La Perdiu (2015)

Detall de l'esgraiat en façana (2015)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici cantoner amb planta baixa i dos pisos superior, el segon dels quals sota teulada, amb una ampliació progressiva de la volumetria de cada planta, d'acord amb les característiques volumètriques de l'edifici original, i amb la incorporació d'una decoració en façana a base de trams de fusta que destaquen sobre el color clar del parament. Aquest motiu recull la tipologia de la façana antiga, a base d'entramats de fusta que, en aquell cas, eren estructurals i no ornamentals. La coberta és un llosat de pissarra a doble vessant.

Dades històriques: Abans de la reconstrucció de l'any 2000, ca l'Ambor fou la darrera casa de la Seu d'Urgell amb entramat de fusta visible a les façanes altes. Es tractava d'una tipologia molt característica de construcció domèstica, amb la planta baixa construïda en pedra i les altes amb morter fixat per l'entramat de fusta, un sistema que alleugeria i, sobretot, abaratia la construcció de les cases. Durant els segles de l'edat moderna la major part de les cases de la Seu d'Urgell, fora de les més pretensives per raons de fortuna dels propietaris, responien a aquesta tipologia que, d'altra banda, encara es manté en alguns immobles del casc antic, amagada per sota d'un arrebossat de morter o fins i tot de ciment. L'any 2000 la casa fou enderrocada per construir-ne una de nova que respectà, a grans trets, l'estètica i la volumetria de l'anterior.

Bibliografia: VILLARÓ i BOIX, Albert, *Hèrcules i la ciutat. Un passeig per la història de la Seu*, Caixa de Catalunya, Barcelona 1995, p. 113.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

ESTUDI DE RECURSOS PATRIMONIALS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CENTRE SOCIAL "LA CAIXA"

INV CH04

Altres denominacions: l'Esplai de la gent gran / Llar de jubilats

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Plaça Pati Palau, 15.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.438
Y: 4.690.771

Ref. Cadastral: 3408005CG7930N0001QZ

Sup. Segons Cadastre: 397

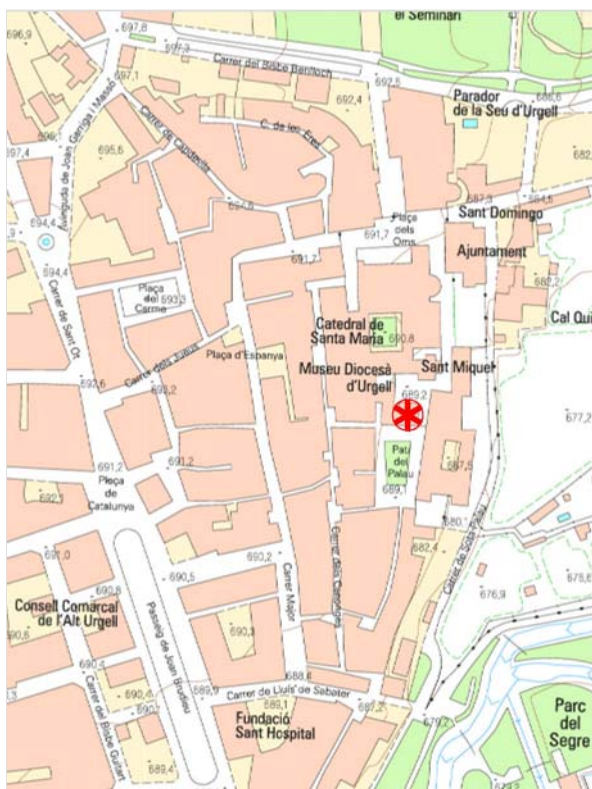
Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM La Seu d'Urgell.
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 1a. Zona del centre històric
de La Seu d'Urgell

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Cantonada que delimita la Plaça Pati Palau pel seu extrem Nord-est (2015)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-BCIL

Procedència: PGOUM - PMU

Nº inventari: INV08

Nº reg/cat: -

data: -

Altres: -

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: Inventari

Nivell prot.: Documental

ESTUDI DE RECURSOS PATRIMONIALS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CENTRE SOCIAL "LA CAIXA"

INV CH04

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

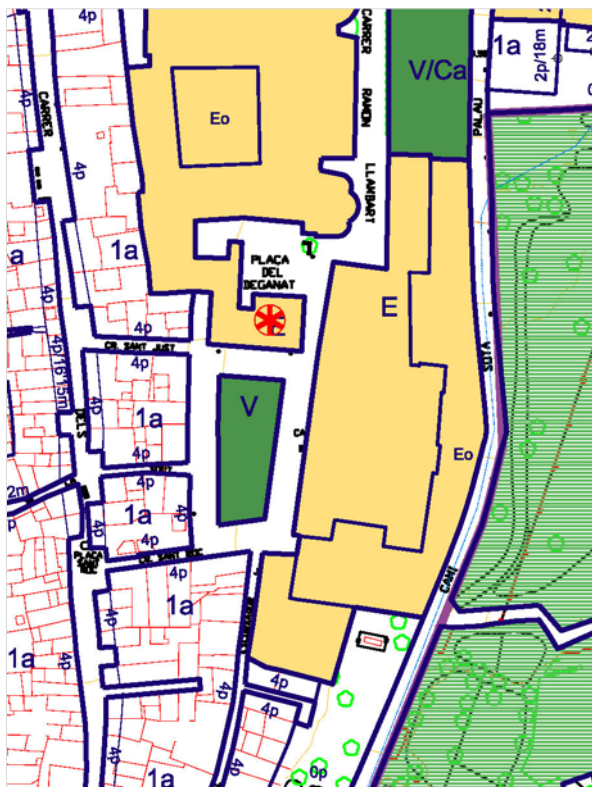
<i>Estil i època:</i>	Racionalisme, època contemporània (segle XX)
<i>Cronologia:</i>	1982-1984
<i>Autoria:</i>	Jordi Garcés i Enric Sòria
<i>Parcel·la:</i>	Poligonal
<i>Context:</i>	Edifici exempt que configura la plaça del Deganat, a l'entorn immediat de l'església de Sant Miquel, el Deganat i el Palau Episcopal. La façana sud dóna al Pati Palau.
<i>Elements:</i>	Conjunt de dos edificis articulats en angle recte, amb un predomini absolut de la línia ortogonal pura, sense ornamentació. Presenta parament de maó vist i grans vidrieres a les façanes de la plaça del Deganat..
<i>Ús actual:</i>	Esplai de la gent gran.
<i>Ús original:</i>	Esplai de la gent gran.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Configuració de la plaça del Deganat i de la façana nord del Pati Palau. Autoria de Jordi Garcés, guardonat amb diversos premis FAD d'arquitectura.

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

CENTRE SOCIAL “LA CAIXA”

INV CH04

Façana oberta a la Plaça Pati Palau

Conjunt de dos edificis articulats en L entorn a la Plaça del Deganat (2015)

CENTRE SOCIAL "LA CAIXA"

INV CH04

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Conjunt format per dos edificis de planta rectangular, articulats en angle recte i comunicats per l'extrem sud-occidental del conjunt. Amb aquesta disposició delimiten les façanes sud i oest de la plaça del Deganat, que fou urbanitzada amb el mateix projecte. El mòdul meridional, amb la façana llarga disposada en sentit est-oest i oberta al Pati Palau, és un edifici de dues plantes, originàriament independents i amb accés exterior al pis de dalt. La planta baixa és ocupat pel local social i la primera per una sala d'actes. El conjunt presenta una coberta de pissarra a un sol vessant amb dos trams, amb pendent cap a la plaça del Deganat. L'altre edifici, orientat en sentit nord-sud, té només planta baixa i també presenta una coberta d'un sol vessant, amb pendent cap a la plaça del Deganat. Els acabats són d'obra vista i té àmplies zones amb grans vidrieres que s'obren a la plaça del Deganat i que són concebudes com un claustre.

Dades històriques: L'edifici, dissenyat pels arquitectes Jordi Garcés i Enric Soria l'any 1982, vingué a ocupar la parcel·la que havia quedat lliure després de l'enderroc d'allò que quedà de l'antic Centre Obrer, on hi havia un cinema i un teatre, que s'incendià l'any 1946. El projecte va ser polèmic pel trencament de la línia historicista de l'entorn i per determinades qüestions funcionals bastant discutides.

Bibliografia: XAM-MAR i ALONSO, Carmen; GRAU i PRAT, Mercè, *L'Alt Urgell. Una visió de conjunt*, vol. II, Centre de Recursos Pedagògics de l'Alt Urgell-Cerdanya, la Seu d'Urgell 2003, p. 238-239.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CAL BENET DE GÓSOL

INV CH05

Altres denominacions: Cal Ganyet

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Plaça Pati Palau, 7.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.422
Y: 4.690.702

Ref. Cadastral: 3407602CG7930N0001HZ

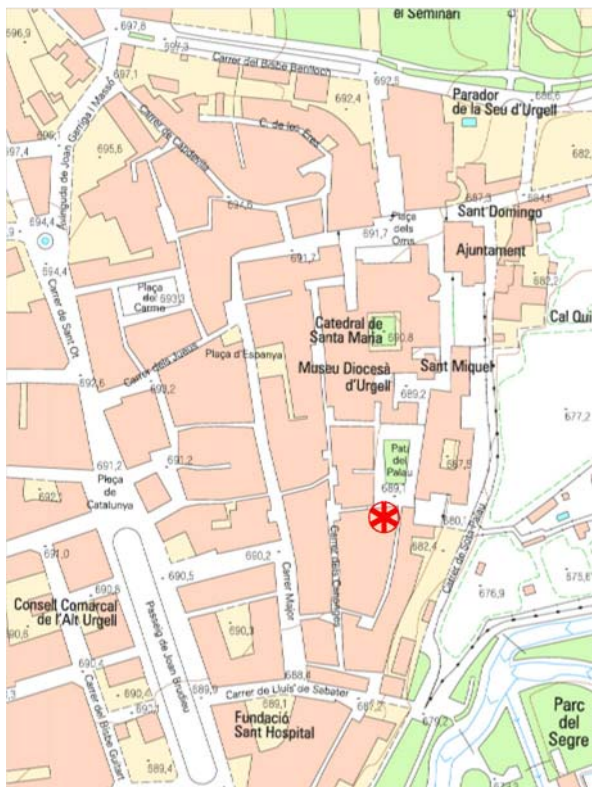
Sup. Segons Cadastre: 600m²

Titularitat: Privada.

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM La Seu d'Urgell.
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat
Qualificació: 1a. Zona del centre històric de La Seu d'Urgell.

Plànol de localització. E. 1/5.000

Font: ICC

Cantonada Carrer de l'Escorxador i la Plaça Pati Palau (2015)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-BCIL

Procedència: PGOUM - PMU

N° inventari: BCIL23

Nº req/cat: 3670-I

data: 27/11/2002

Altres: -

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: Inventari

Nivell prot.: Documental

CAL BENET DE GÓSOL

INV CH05

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

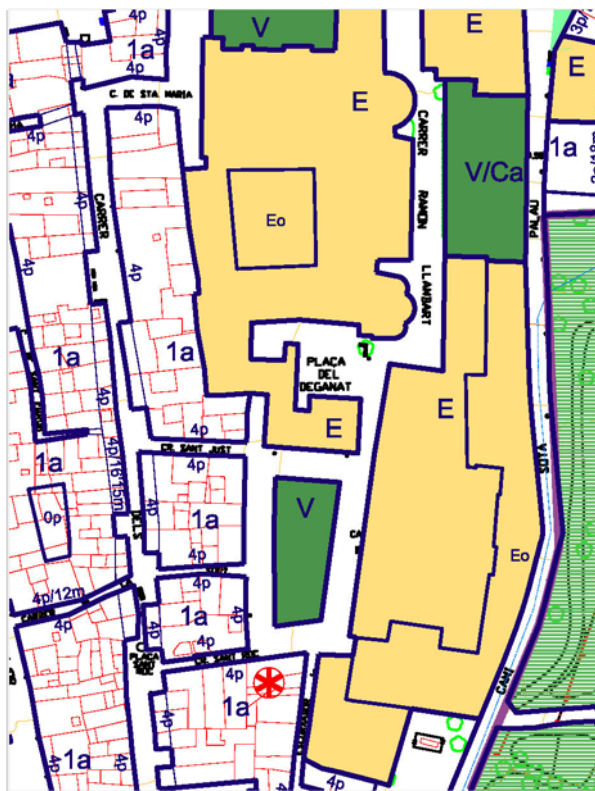
<i>Estil i època:</i>	Arquitectura tradicional
<i>Cronologia:</i>	Època moderna i contemporània (segles XVIII-XX).
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Quadrangular
<i>Context:</i>	Gran casal cantoner que obre la seva façana principal al Pati Palau, al qual tanca pel costat sud.
<i>Elements:</i>	Façana nord articulada per una sèrie molt regular d'obertures en façana, distribuïda en tres plantes i golfes, i amb una portalada adovellada en arc de mig punt.
<i>Ús actual:</i>	Residencial.
<i>Ús original:</i>	Residencial.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

Raons catalogació: Caracterització i tancament de la façana sud del Pati Palau.

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

CAL BENET DE GÓSOL

INV CH05

Façana que tanca la cantonada sud oest de la Plaça Pati Palau (2015)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici cantoner de planta aproximadament quadrangular, amb planta baixa, tres pisos i golfes, i una àmplia terrassa que s'obre a la façana del carrer de l'Escorxador. La façana principal és la del nord, articulades per una sèrie de petites obertures adintellades —portes de balcó i finestres— distribuïdes en tres pisos i en sis línies de simetria verticals. La regularitat en la seva distribució sobre la façana aporta un cert equilibri i una projecció horitzontal —malgrat la seva alçada— a la façana sud del Pati Palau. A la part alta d'aquesta façana s'obren petites finestres quadrangulars, a nivell de golfes, sota el ràfec pronunciat de la coberta. A la planta baixa hi ha dues portalades, una situada prop de la cantonada amb el carrer de l'Escorxador, en arc rebaixat, que actualment és la porta d'un garatge, i una altra, la porta d'accés principal a l'edifici, que és una portalada en arc de mig punt adovellat, sobre el qual, a la clau, hi ha gravada la data de 1700.

Dades històriques: Edifici ocupat actualment pels membres d'una mateixa família, un avantpassat dels quals, natural de Gósol, s'establí a la Seu d'Urgell l'any 1914. Durant la Guerra Civil es van pintar a la façana uns motius classicitzants que l'ocupaven en tota la seva extensió i que van ser tapats amb posterioritat al conflicte. La data de 1700 gravada a la portalada principal ens parla d'una construcció força anterior a la compra per part de la família actual, potser vinculada a la reconstrucció d'alguns immobles d'aquell sector després del setge de la Seu d'Urgell per part de les tropes franceses de 1691.

Bibliografia: MIRÓ i TUSET, Climent, *L'Abans. La Seu d'Urgell. Recull gràfic 1879-1974*, editorial Efadós, el Papiol 2014, p. 42.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL BENET DE GÓSOL

INV CH05

Conversa amb Ramon Ganyet i Solé.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL COURER

INV CH06

Altres denominacions: Cal Duat

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Carrer St. Josep de Calassanç, 14
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.266
Y: 4.690.726

Ref. Cadastral: 3307801CG7930N (DH)

Sup. Segons Cadastre: 106m²

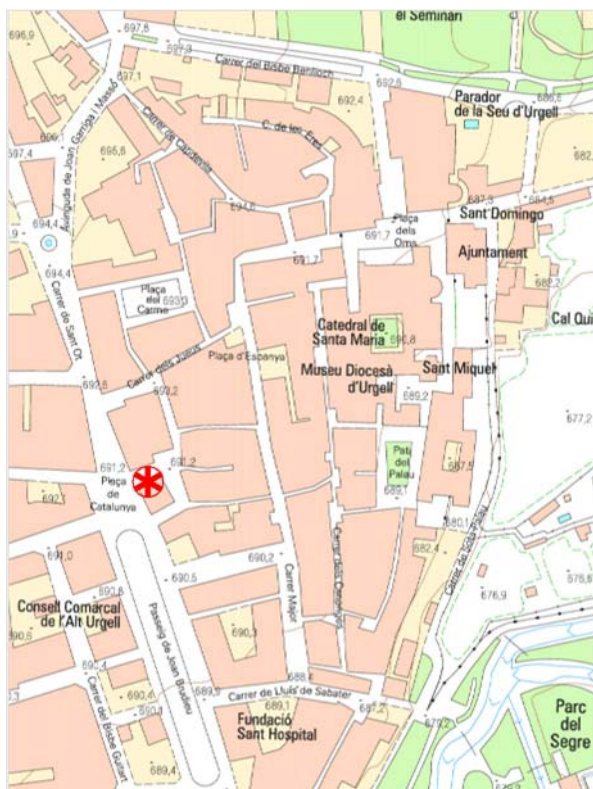
Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM La Seu d'Urgell.
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 1a. Zona del centre històric
de La Seu d'Urgell.

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana de Plaça Catalunya (2014)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-INV

Procedència: PMU

Nº inventari: INV17

Nº reg/cat: -

data: -

Altres: -

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: Inventari

Nivell prot.: Documental.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL COURER

INV CH06

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Eclecticisme, època contemporània
<i>Cronologia:</i>	Principis de segle XX
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular
<i>Context:</i>	Edifici amb tres façanes vistes, amb la principal orientada a la plaça de Catalunya. Flanqueja una de les principals vies d'accés al barri antic i a la principal via comercial de la població, en un carrer de vianants.
<i>Elements:</i>	Edifici amb planta baixa i quatre pisos amb balconades de ferro forjat i decoració motllurada que combina estils arquitectònics, al més pur eclecticisme.
<i>Ús actual:</i>	Habitatge, comerç
<i>Ús original:</i>	Habitatge, comerç

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Regular. Brutícia, escrostonament de l'arrebossat.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Edifici paradigmàtic de la façana de llevant de la plaça de Catalunya, propi del moment de la primera expansió urbana del segle XX i molt popular per la seva funció comercial.

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL COURER

INV CH06

Cantonada nord-oest (2014)

Fotografia detall (2014)

Conjunt format per Cal Courer, Cal Rectora i l'Estañol, aquest últim inventariat a la fitxa INV CH07

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL COURER

INV CH06

Conjunt Plaça Catalunya

CAL COURER

INV CH06

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici amb façanes a tres carrers, de quatre pisos, planta baixa i coronament en terrassa, i amplària relativament curta en relació a la seva llargària. Totes les seves façanes presenten una profusa decoració a base de motlures.

La façana de la plaça Catalunya presenta una balconada volada per planta, quatre en total, que ocupa pràcticament tota la seva amplada i descansa sobre dues parelles de cartels amb estries verticals i encapçalament. Les balconades presenten una barana de ferro forjat molt treballada, amb un motiu central amb quatre volutes que formen un motiu cruciforme inscrit en un cercle, i s'hi obren dues portes rectangulars motllurades a cadascuna. La façana està emmarcada per dues pilastres d'ànima llisa, encapçalades per dos capitells senzill, de tradició dòrica, sobre el qual descansa un fris motllurat. El balcó del quart pis està construït sobre el recorregut d'aquest fris, per sobre del qual hi ha dues pilastres més que són rematades per dos capitells similars als anteriors, sobre els quals descansa el fris de la barana de la terrassa.

La façana nord, la més ampla, presenta el mateix llenguatge ornamental que la façana de plaça Catalunya, si bé adaptada a les seves dimensions. En aquest cas està dividida en tres cossos verticals, dels quals el central presenta quatre pisos amb balconades volades de doble obertura, i els laterals quatre finestres rectangulars motllurades, disposades sobre el mateix eix de simetria vertical. Cadascun d'aquests cossos està emmarcat per pilastres d'ànima llisa encapçalades per un capitell de tradició dòrica, i el tercer pis se separa del quart per un fris motllurat. La coronació del mur és igualment en terrassa, per bé que en aquest cas el cos central de la façana està coronat per un frontó de perfil circular, emmarcat amb motlures, que accentua la característica verticalitat del conjunt.

La façana del carrer de Sant Josep de Calassanç és la més senzilla de les tres, amb una disposició de façana i un llenguatge ornamental que segueix el definit en les façanes anteriors, però en aquest cas sense balconades. Entre la façana nord i la del carrer de Sant Josep de Calassanç l'edifici fa un xamfrà en el qual s'hi disposa una tribuna de tres pisos coronada per una balconada amb un sol accés i barana de forja. El coronament d'aquesta superfície aixamfranada és un frontó de perfil circular i decorat amb motlures.

Dades històriques: Les fotografies antigues ens indiquen que cal Courer és un edifici construït a partir de la primera dècada del segle XX. Una fotografia dels voltants de 1900 ens indica que aleshores ja existia un edifici amb la mateixa estructura planimètrica i de façana, si bé sense les motlures, amb un pis menys i coronament en llosat d'un sol vessant, davant del qual hi paraven les diligències que arribaven per la recent estrenada carretera de Lleida. Pocs anys després es deuen fer les reformes que li donarien el seu aspecte actual. Pendent que un estudi aprofundit del recorregut de la muralla del segle XIV pugui acabar de confirmar la seva relació amb l'edifici, sembla que el seu traçat coincidiria amb la façana de llevant de l'immoble. En qualsevol cas, està situat al sud de l'antic portal de la Princesa o de Tredós, que fou desmantellat definitivament al darrer quart del segle XIX.

Bibliografia: MIRÓ i TUSET, Climent, L'Abans. *La Seu d'Urgell, recull gràfic 1879-1974*, editorial Efadòs, el Papiol 2014, p. 354.

Conversa amb Javier Galindo.

Observacions: Tot i que a nivell popular aquest immoble és conegut com a cal Courer, la família d'aquest nom ocupava el comerç dels baixos de la casa i el quart pis. La casa la va promoure la família Duat, cosa que implica que, en propietat, s'hagués de dir cal Duat.

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

EDIFICI ASSEGURANCES ESTANYOL

INV CH07

Altres denominacions: Cal Gaspar, Cal Peral, Universo

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Carrer St. Josep de Calassanç, 18.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.273
Y: 4.690.712

Ref. Cadastral: 3307803CG7930N0001KZ

Sup. Segons Cadastre: 160m²

Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM La Seu d'Urgell.
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 1a. Zona del centre històric
de La Seu d'Urgell.

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana de Plaça Catalunya

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-INV

Procedència: PMU

Nº inventari: INV19

Nº reg/cat: -

data: -

Altres: -

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: Inventari

Nivell prot.: Documental

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

EDIFICI ASSEGURANCES ESTANYOL

INV CH07

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Historicista, època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	1999
<i>Autoria:</i>	Manel Grau, Marta Guàrdia.
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular
<i>Context:</i>	Edifici amb tres façanes vistes, amb la principal orientada a la plaça de Catalunya. Flanqueja una de les principals vies d'accés al casc antic des del passeig i a la principal via comercial de la població, en un carrer de vianants.
<i>Elements:</i>	Edifici de quatre pisos i planta baixa, coronat amb terrassa i amb dos pisos de tribunes a la façana principal, construït a imitació de l'edifici preexistent de principi del segle XX.
<i>Ús actual:</i>	Oficines.
<i>Ús original:</i>	Habitatge, restauració.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Caràcter demostratiu d'una rehabilitació íntegra d'un edifici històric, totalment respectuosa amb l'edifici anterior.

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

EDIFICI ASSEGURANCES ESTANYOL

INV CH07

Cantonada Plaça Catalunya i Carrer dels Estudis (2015)

Cantonada Carrer dels Estudis i C. St. Josep de Calassanç (2015)

Façana oberta al Carrer de St. Josep de Calassanç (2014)

Tribunes de la façana de Plaça Catalunya (2014)

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

EDIFICI ASSEGUANCES ESTANYOL

INV CH07

Conjunt Plaça Catalunya

EDIFICI ASSEGURANCES ESTANYOL

INV CH07

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici de quatre pisos i planta baixa, coronat amb una terrassa amb barana balustrada que l'envolta tot. Té façanes obertes a tres carrers, de les quals la més treballada és la que s'obre a la plaça de Catalunya.

La planta baixa s'obre al carrer a través de grans arcades en arc de mig punt sobre un parament motllurat amb franges horitzontals, que contrasta obertament amb els pisos superiors per textura, per color i per la diferència entre els arcs amb el tractament ortogonal de les obertures en alt.

Els pisos superiors presenten una decoració motllurada, amb elements propis de l'eclecticisme arquitectònic de principis del segle XX. La façana de la plaça de Catalunya presenta dos eixos de simetria verticals, sobre els quals se situen dos tribunes de dos pisos amb vidrieres als dos pisos inferiors, i dues línies de balconades als superiors, de les quals les del tercer pis, obertes sobre la superfície de les tribunes, tenen un major desenvolupament que les dues del darrer pis, més estretes i menys profundes. Les balconades tenen baranes de ferro forjat, amb una decoració vegetal estilitzada que fa volutes inscrites en cèrcols. Els diferents pisos estan separats per motllures horitzontals llises que recorren tota l'amplada de la façana al nivell dels voladissos dels balcons i de les tribunes. Les cantonades estan remarcades per motllures verticals que ocupen tota l'alçada de l'edifici, de perfil escalat, que imiten dovelles.

La façana del carrer dels Estudis presenta tres cossos verticals, dels quals el central s'obre a través de quatre obertures rectangulars amb vidrieres, d'un tractament totalment funcional que desdiiu clarament de la intenció historicista de la resta de l'edifici. Flanquegen aquest cos central dues línies de balconades volades, que segueixen el model explicat a la façana de ponent i es disposen sobre els mateixos eixos de simetria vertical. Corona aquesta façana un frontó angular al qual s'adossen les balustrades de la terrassa.

La façana del carrer de Sant Josep de Calassanç presenta dues línies de simetria sobre els quals es disposen quatre pisos amb balconades volades per un costat i quatre pisos de balconades sense voladís i amb barana de vidre per l'altre, en un sentit molt funcional. En aquesta façana una de les arcades de la planta baixa conserva un reixat de l'edifici antic.

Dades històriques: Cal Gaspar és un edifici que seria construït cap a finals del segle XIX o principis del segle XX, a partir del moment en què la desafectació de la ciutat com a fortalesa permetés la construcció d'edificis més enllà de la muralla. A l'espera d'un estudi més aprofundit del recorregut de la muralla del segle XIV, sembla que la paret posterior de l'edifici podria haver format part d'aquest element fortificat o, si més no, haver resseguit el seu perfil. Les fotografies antigues demostren que l'any 1907 ja existia un edifici de tipologia, estructura i alçada molt similar al que seria imitat en el projecte de l'any 1999, si bé en aquell moment encara no hi havia les tribunes. En aquells moments ja existia als baixos l'anomenat Café Universo, un establiment que seria molt popular a la Seu d'Urgell fins al seu tancament a la dècada de 1980.

Bibliografia: ACAU, Ajuntament de la Seu d'Urgell, Obres majors, 1999.
MIRÓ i TUSET, Climent, L'Abans. *La Seu d'Urgell, recull gràfic 1879-1974*, editorial Efadòs, el Papiol 2014, p. 130-131.

Conversa amb Climent Miró.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL BUNDANCIETA

INV CH08

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric.

Adreça: Carrer Sant Agustí, 16.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.355
Y: 4.690.495

Ref. Cadastral: 3405104CG7930N0001RZ

Sup. Segons Cadastre: 113m²

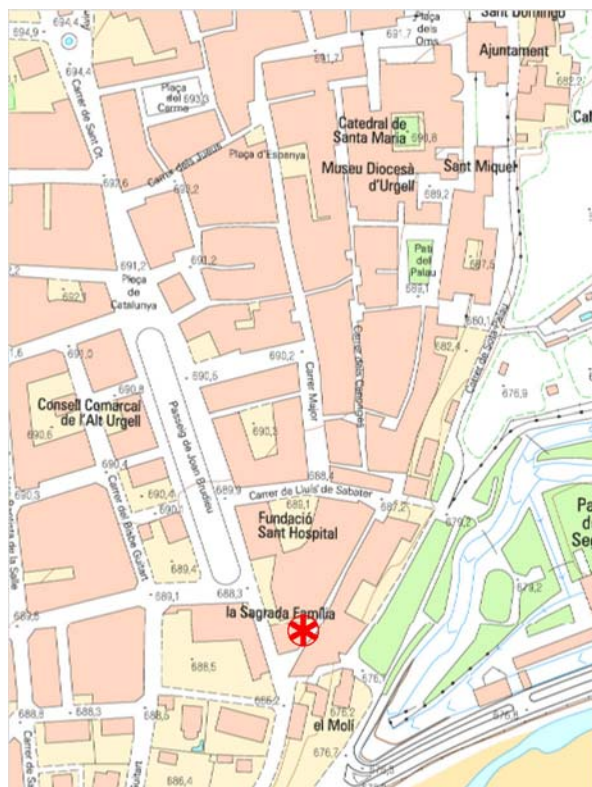
Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM La Seu d'Urgell.
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 1a. Zona del centre històric
de La Seu d'Urgell.

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana oberta al Carrer de Sant Agustí

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-BCIL

Procedència: PMU

Nº inventari: BCIL50

Nº reg/cat: -

data: -

Altres: -

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: Inventari

Nivell prot.: Documental.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL BUNDANCIETA

INV CH08

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Arquitectura tradicional, època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	Segle XIX
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Pentagonal
<i>Context:</i>	Edifici unifamiliar amb era, amagat entre un edifici de pisos i les dependències de l'hospital de la Seu d'Urgell.
<i>Elements:</i>	Casa amb planta baixa, dos pisos i golfes, amb coberta de teula de doble vessant i una era adossada. Presenta traces d'haver estat retallada en una ampliació del carrer de Sant Agustí.
<i>Ús actual:</i>	Habitatge.
<i>Ús original:</i>	Habitatge, usos agrícoles.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Testimoni de l'existència de cases amb era i ús agrari als extrems de la població. Testimoni dels condicionants de la muralla i de les adaptacions del viari a la població.

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

CAL BUNDANCIETA

INV CH08

Cantonada que podria respondre al traçat de la muralla (2015)

Detall d'obertura en façana (2015)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Casa unifamiliar amb una era adossada, situada a l'extrem meridional del carrer de Sant Agustí, pràcticament adossada a l'anomenada Casa de la Llum, un edifici de pisos que li talla la vista pel sector sud, i per les dependències de l'hospital de la Seu d'Urgell pel sector nord.

La casa presenta una planta força irregular, pentagonal, que és el resultat, d'una banda, d'haver hagut de retallar una part del sector de llevant per adequar-la al traçat del carrer de Sant Agustí, possiblement cap a principis del segle XX, i per la façana sud presenta un angle que podria respondre a l'aprofitament de les estructures de l'antiga muralla per aixecar la paret d'aquell sector.

La casa presenta una planta baixa amb amples obertures modernes de perfil rectangular per accés de vehicles, dos pisos i golfes, amb la part frontal de la façana nord originàriament oberta i actualment tancada amb vidrieres. La coberta és de teula de doble vessant sobre un embigat de fusta perfectament visible des de l'exterior. La porta d'accés a l'immoble es troba a la primera planta, i s'hi accedeix a través d'una escala que puja adossada al mur. Les finestres, tant en aquest sector com a la façana de llevant, estan motllurades amb motlures llises de secció rectangular, i tancades amb porticons de fusta. A la façana sud no presenten aquestes motlures. El parament és totalment irregular, còdols de riu i altre tipus de carreus toscament desbastats, units amb morter de calç.

Dades històriques: Tot i que no es coneixen les dades històriques concretes de la casa, la seva disposició i estructura actual semblen respondre a diverses redefinicions vinculades amb el recorregut de la muralla del segle XIV en aquest sector i l'obertura del carrer de Sant Agustí a la primera dècada del segle XX. En aquest

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL BUNDANCIETA

INV CH08

sentit, sembla que la façana sud podria correspondre's amb el tancament de la muralla en aquest sector.

Bibliografia: ---

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CAL POP DEL JULIÀ

INV CH09

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric.

Adreça: Carrer Canonges, 14.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.371
Y: 4.690.828

Ref. Cadastral: 3408717CG7930N (DH)

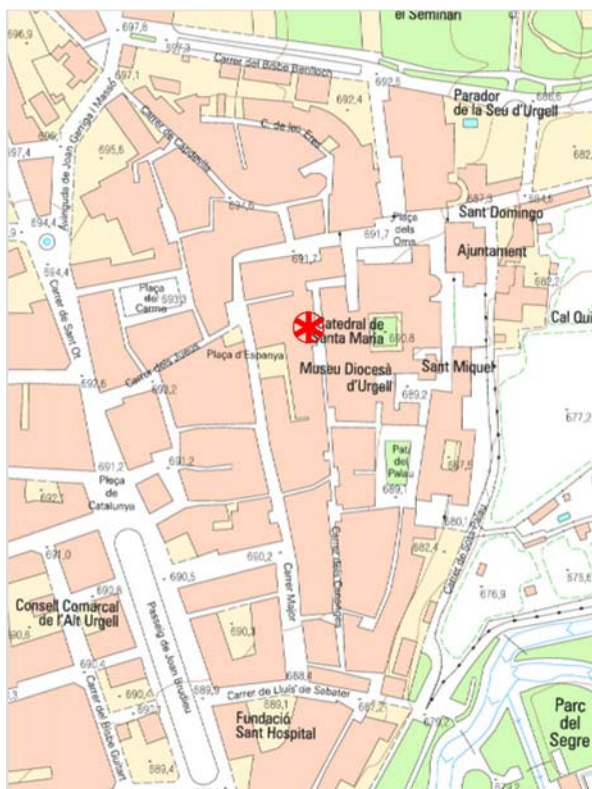
Sup. Segons Cadastre: 115m²

Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM La Seu d'Urgell.
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat
Qualificació: 1a. Zona del centre històric de La Seu d'Urgell.

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana oberta al Carrer Canonges. (2015)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-BCIL

Procedència: PMU

N° inventari: BCIL61

N^o req/cat: -

```
data: -
```

Altres: -

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: Inventari.

Nivell prot.: Documental.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL POP DEL JULIÀ

INV CH09

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

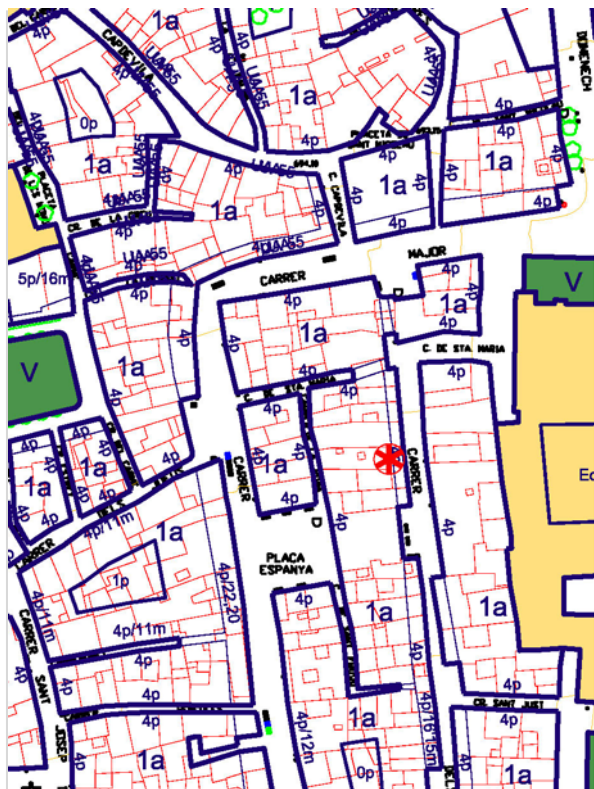
<i>Estil i època:</i>	Eclecticisme, època contemporània
<i>Cronologia:</i>	Principis del segle XX
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Poligonal
<i>Context:</i>	Porxos del carrer Canonges.
<i>Elements:</i>	Edifici entre mitgeres, amb planta baixa porticada, tres plantes i una terrassa coberta, amb la façana principal amb profusió decorativa a base de motlures d'inspiració classicista.
<i>Ús actual:</i>	Residencial.
<i>Ús original:</i>	Residencial.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Regular.
<i>Façanes:</i>	Regular. Salta la pintura de la planta baixa. Presència d'estenedors collats a la façana i altres elements pertorbadors, com ara una antena parabòlica.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Regular. Brutícia, sorolls.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

OBJECTE:

Raons catalogació: Edifici emblemàtic, per la seva ornamentació i l'amplària de la seva façana, del sector nord del carrer dels Canonges, que forma part dels porxos.

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

CAL POP DEL JULIÀ**INV CH09**

Façana del Carrer Canonges (2015)

Decoració de façana amb elements d'inspiració clàssica (2015)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici entre mitgeres amb façanes al carrer Canonges i al carrer de la Roda. Té planta baixa amb un pòrtic que forma part dels porxos del carrer, i tres plantes, i és culminada per una terrassa coberta. La façana principal reposa sobre una triple arcada en arc de mig punt i parament tractat com si fossin adovellats i amb una exagerada clau de volta.

La façana està profusament decorada amb elements d'inspiració clàssica tractats molt lliurement. El primer pis té un finestral central, amb dues finestres adintel·lades unificades per un frontó circular i flanquejades per dos balcons amb portes rematades també amb frontons circulars. Aquesta disposició es repeteix al segon pis, tot i que en aquest cas les motlures que delimiten les obertures són tractades d'una manera més simplificada. El tercer pis s'obre al carrer a través de tres finestres en arc rebaixat i clau de volta ben marcada. Per sobre hi ha una cornisa correguda que reposa sobre modillons.

Dades històriques: Edifici construït a principis del segle XX, seguint els paràmetres de l'eclecticisme arquitectònic que ja havia estat emprat amb èxit en altres edificis residencials del barri antic de la Seu d'Urgell.

Bibliografia: ---

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CAL MORGÓ

INV CH10

Altres denominacions: Cal Sabater Labús

LOCALITZACIÓ:

DADES URBANÍSTIQUES:

Indret: Centre Històric.

Adreça: Carrer de les Eres, 5.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.307
Y: 4.690.973

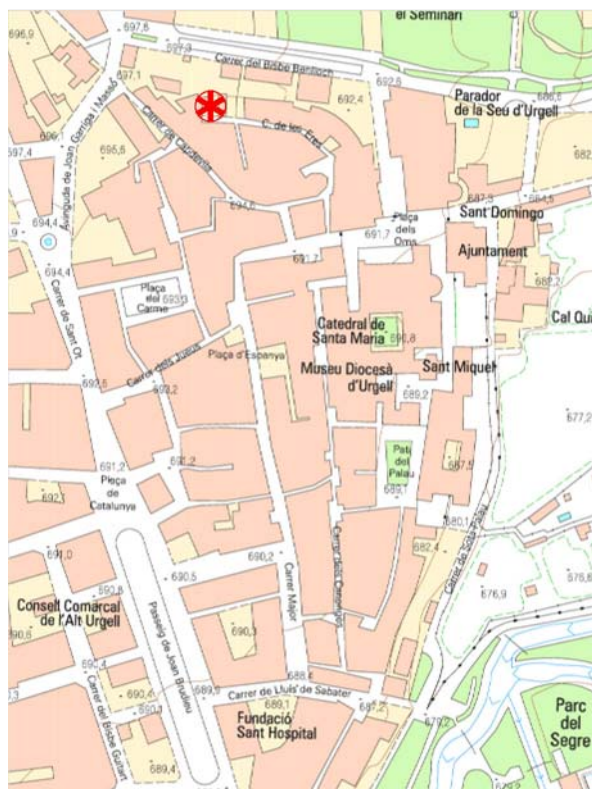
Ref. Cadastral: 3409003CG7930N0001AZ

Sup. Segons Cadastre: 534m²

Titularitat: Privada

Pla Vigent: PGOUM La Seu d'Urgell.
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat
Qualificació: 1a. Zona del centre històric de La Seu d'Urgell

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana oberta al carrer de Les Eres

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-BCIL

Procedència: PMU

N° inventari: BCIL64

N^o req/cat: -

data: -

Altres: -

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: Inventari.

Nivell prot.: Documental.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL MORGÓ

INV CH10

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Arquitectura tradicional, època contemporània
<i>Cronologia:</i>	Finals del segle XIX
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Trapezoidal amb un costat convex
<i>Context:</i>	Cara sud carrer de les Eres, cara nord horts i eres.
<i>Elements:</i>	Edifici unifamiliar situat en una gran parcel·la dedicada a activitats agràries, amb horts, eres i coberts. Presenta planta baixa, tres pisos i golfes, i una façana corbada convexa que dóna al carrer de les Eres.
<i>Ús actual:</i>	Habitatge.
<i>Ús original:</i>	Habitatge, usos agraris.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Regular a causa de l'abandó de l'activitat agrària.
<i>Interior:</i>	---
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Es tracta d'un dels darrers testimonis del conjunt de casa i era que donen nom al carrer de les Eres.

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL MORGÓ

INV CH10

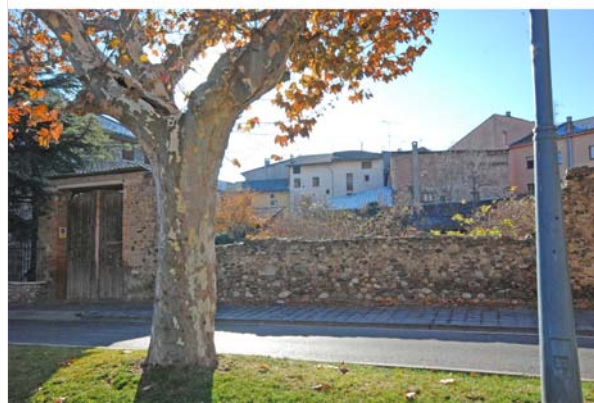
Edifici trapezoïdal obert a llevant (2015)

Peculiar traçat de la façana del carrer de Les Eres (2015)

Porta Carrer de Les Eres (2015)

Carrer Bisbe Benlloch (2015)

CAL MORGÓ

INV CH10

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici gairebé exempt, només adossat a un edifici que s'erigeix a llevant i a diversos coberts a nord i a ponent que configuraven les estructures del treball agrari a què es dedicaven els seus habitants. Té una planta trapezoïdal, amb la façana principal oberta a migdia i corbada en sentit convex per adaptar-se al traçat corb que fa el carrer de les Eres, al qual s'obre, en aquell sector. A nord i a ponent s'estén una parcel·la de notable superfície, amb terrenys dedicats antigament a l'activitat agrària, tancat amb un mur revestit amb ciment a la façana del carrer de les Eres, i amb còdols de riu al sector nord, que contorneja el carrer del Bisbe Benlloch i on s'obre una gran portalada.

La façana principal, la del carrer de les Eres, té planta baixa, dos pisos i golfes. A nivell de carrer s'obre una porta central, rectangular, d'una sola llinda, coronada amb una reixa i amb llinda de maons, i dues portalades laterals, també allindades amb maons i de dos batents. La primera planta presenta un petit finestró rectangular al centre, el qual és flanquejat per dos balcons amb barana de ferro forjat sense voladís i porta amb llinda, la mateixa distribució que es troba a la segona planta. Les golfes s'obren al carrer a través de tres grans obertures quadrangulars, amb barana de ferro, obertes just per sota del ràfec sortit de la coberta, que és amb pissarra.

Dades històriques: Cal Morgó forma part del carrer de les Eres, que li deu el nom a la presència d'antics espais oberts que es dedicaven a diverses activitats agràries i que actualment estan en retrocés degut a la urbanització progressiva de la zona. Cal Morgó és també coneguda amb el nom de cal Sabater Labús, que és una deformació de l'original cal Sabater de l'Obús, un nom de casa que té l'origen, segons sembla, en el fet que durant la Tercera Guerra Carlina (1872-1876) hi va caure un projectil. El particular perfil de la façana sud de la casa ve donat pel traçat del carrer, el qual prové, al seu temps, de la corbatura que feia l'antiga muralla del segle XIV en aquest sector nord de la població. L'existència d'eres més enllà d'aquesta línia s'explicaria per les limitacions a l'edificació que no s'aixecarien fins ja encetada la dècada de 1880.

Bibliografia: Conversa amb Climent Miró, historiador.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL SASTRE PARRAMON

INV CH11

Altres denominacions: Cal Sastre d'Alàs

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Carrer Major, 11.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.362
Y: 4.690.871

Ref. Cadastral: 3408705CG7930N0001YZ

Sup. Segons Cadastre: 156m²

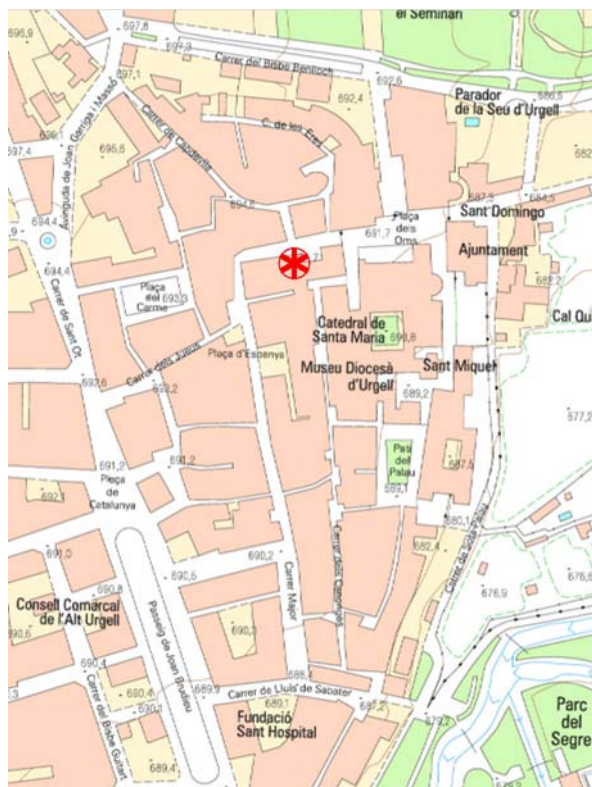
Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM La Seu d'Urgell.
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 1a. Zona del centre històric
de La Seu d'Urgell

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana oberta al Carrer Major (2015)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-BCIL

Procedència: PMU

Nº inventari: BCIL65

Nº reg/cat: -

data: -

Altres: -

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: Inventari.

Nivell prot.: Documental.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL SASTRE PARRAMON

INV CH11

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

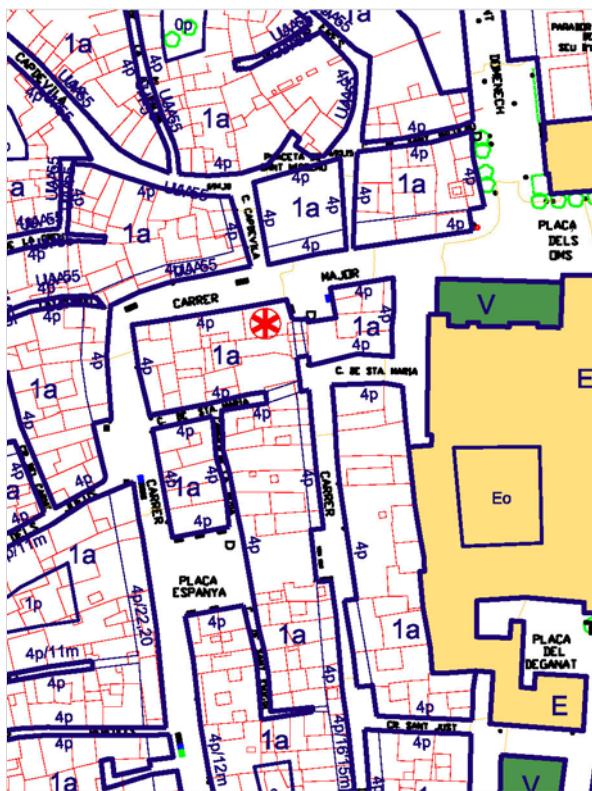
<i>Estil i època:</i>	Eclecticisme, època contemporània
<i>Cronologia:</i>	Principis del segle XX
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular
<i>Context:</i>	Edifici cantoner que configura el flanc occidental de la placeta del Portal vell d'Andorra.
<i>Elements:</i>	Edifici format per una planta baixa amb tres grans arcades obertes al carrer amb certes pretensions estilístiques i un bloc superior a mig acabar.
<i>Ús actual:</i>	Cap
<i>Ús original:</i>	Residencial

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Dolent. Abandó evident després de la interrupció de les obres.
<i>Façanes:</i>	Dolent. Desperfectes no reformats sobre el parament antic.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Regular.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	---
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

OBJECTE:

Raons catalogació: Planta baixa de l'edifici representativa de l'eclecticisme propi d'edificis amb pretensions de la Seu de cap a 1900. Entorn del Portal d'Andorra.

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

CAL SASTRE PARRAMON

INV CH11

Cantonada Plaça Portal d'Andorra i Carrer Major (2015)

Arcada A dovellada (2015)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici cantoner amb dues façanes vistes que s'obren al carrer Major i a la plaça del Portal d'Andorra, el qual presenta dos nivells clarament diferenciats. La planta baixa forma part d'un edifici de principis de segle XX, amb dues grans arcades en arc de mig punt obertes a la façana del carrer Major i una altra a la de la plaça del Portal d'Andorra. Totes tres arcades són adovellades, presenten la clau sobreeixida i són emmarcades per pilastres poc ressaltades d'ànima llisa, coronades amb capitells d'ordre jònic.

Un fris motllurat separa aquesta primera planta de l'afegit contemporani de les plantes superiors, un mòdul prismàtic al qual s'obren deu finestres rectangulars disposades en dues alçades de quatre i sis obertures a la façana del carrer Major, i coronat per una terrassa coberta. Aquest mòdul superior és inacabat i presenta un parament de maó vist.

Dades històriques: Des d'un punt de vista estilístic, l'edifici presenta una sèrie d'elements i de característiques que el vinculen als grans edificis d'estil eclèctic construïts al carrer Major entre finals del segle XIX i principis del XX. Durant molts anys, ja avançada la vintena centúria, va ser la residència i el taller del sastre Jaume Parramon i en morir el seu titular s'hi van instal·lar les oficines de l'Institut Nacional de Previsió, més endavant la Seguretat Social. Poc abans de 2010 l'immoble va ser adquirit per la Delegació del Pirineu del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, que va iniciar la seva remodelació.

Bibliografia: DALMAU i ROBRES, Carles, *Carrer Major de la Seu. Evolució comercial i humana dels darrers 70 anys*, A4 Edicions, Andorra 2011, p. 70.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

ANTIGA RECTORIA DE SANT OT

INV CH12

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Carrer de Santa Maria, 12.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.390
Y: 4.690.844

Ref. Cadastral: 3408001CG7930N (DH)

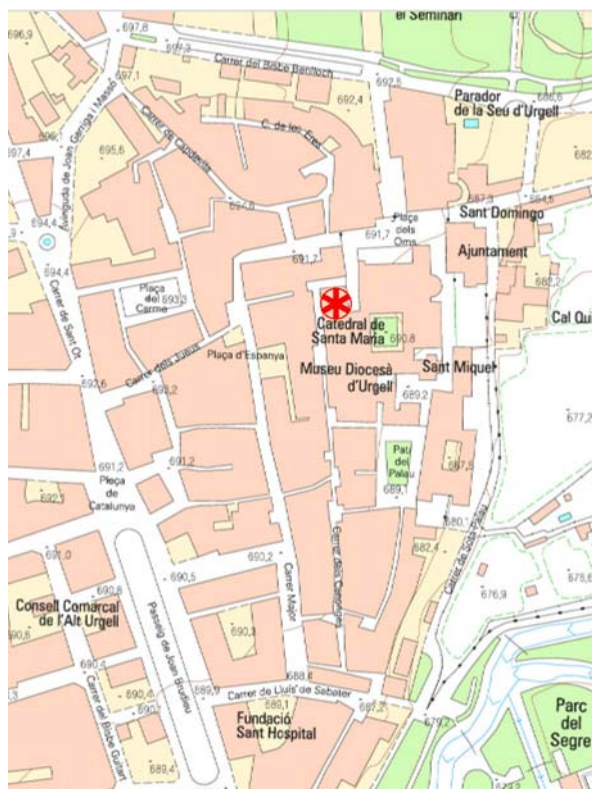
Sup. Segons Cadastre: 480m²

Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM La Seu d'Urgell.
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat
Qualificació: 1a. Zona del centre històric de La Seu d'Urgell

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Cantonada Carrer de Santa Maria i Carrer Canonges

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: -
 Procedència: -
 N° inventari: -
 N° reg/cat: -
 data: -
 Altres: -

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici
Categoria: Inventari.
Nivell prot.: Documental.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ANTIGA RECTORIA DE SANT OT

INV CH12

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

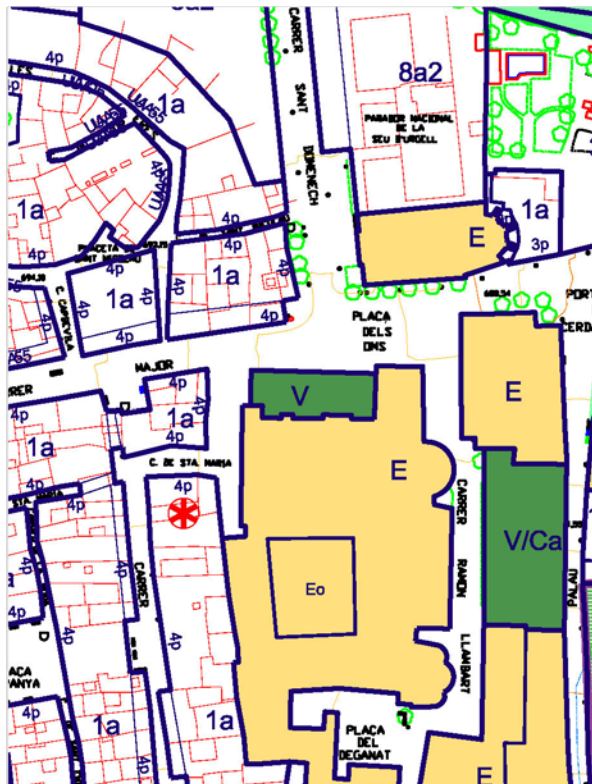
<i>Estil i època:</i>	Gòtic, barroc
<i>Cronologia:</i>	Segles XIV-XVIII
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular
<i>Context:</i>	Edifici amb tres façanes vistes que emmarca la façana occidental de la catedral pel costat sud.
<i>Elements:</i>	Edifici de tres plantes i terrassa coberta, amb paraments de pedra vista que deixen entreveure una complexa història constructiva en la qual s'alternen elements d'estil gòtic amb elements d'èpoques posteriors.
<i>Ús actual:</i>	Residencial, comerços.
<i>Ús original:</i>	Residencial, administratiu.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Edifici històric per la seva funció administrativa de la parròquia de Sant Ot, la principal i en alguns moments l'única de la Seu. Configura la visió de la façana occidental de la catedral.

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ANTIGA RECTORIA DE SANT OT

INV CH12

Cantonada de llevant, oberta a la Catedral de Santa Maria d'Urgell (2015)

Part de llevant (2015)

Porta de mig punt oberta davant la catedral (2015)

ANTIGA RECTORIA DE SANT OT

INV CH12

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici de planta rectangular, amb tres façanes vistes i només adossat a un altre edifici pel costat sud. Presenta dues seccions adossades perfectament diferenciades, una a llevant que ocupa aproximadament la quarta part de la parcel·la, amb planta baixa, dos pisos, golfes, i coberta de llosa a un sol vessant, amb pendent cap al davant de la catedral, i l'altra secció, que ocupa una mica més de la meitat de la superfície, a ponent, amb planta baixa, dos pisos i terrassa amb coberta de llosa a un sol vessant, amb pendent dirigit cap al carrer de Santa Maria.

Aparentment el bloc de llevant és més antic, d'acord amb consideracions estilístiques centrades en parament i obertures de la planta baixa. Aquest nivell té el parament vist, sense arrebossar, i presenta un mur de carreus perfectament escairats, amb una portalada adovellada en arc apuntat i una petita espitllera en un pla superior, a l'esquerra de l'espectador, a la façana del carrer de Santa Maria, i un mur de carreus toscament desbastats, amb una gran portalada adovellada en arc de mig punt i un aparador adintellat obert recentment davant de la catedral. Els pisos superiors d'aquest sector de l'edifici són totalment remodelats amb criteris moderns i absolutament funcionals i el parament és arrebossat.

La resta de l'edifici presenta una ampla façana al carrer de Santa Maria amb parament de còdols totalment irregular quant a forma i disposició, amb una sèrie d'obertures modernes, totes elles emmarcades amb motllures de guix, amb un portal en arc de mig punt a la planta baixa i balcons i finestres a les dues plantes superiors, amb disposicions més aviat irregulars, que dissimulen l'existència d'una sèrie d'obertures actualment cegades, tant a la planta baixa com a les plantes superiors, en arcs rebaixats que en el seu moment devien de caracteritzar la façana d'una manera decisiva. La cantonada amb el carrer Canonges està reforçada amb una sèrie de carreus reaprofitats i la façana d'aquest carrer presenta a la planta baixa un parament a base de carreus i dovelles d'arcs també reaprofitats d'altres punts. Els nivells superiors d'aquest sector de façana presenten un tipus de parament similar al de la façana del carrer de Santa Maria, i dos nivells d'obertures —finestra i petit balcó— coronades per les dues obertures de la terrassa.

Dades històriques: Hom ha especulat que els edificis religiosos que hipotèticament haurien envoltat la catedral del segle XI s'haurien hagut d'enretirar cap a ponent amb la construcció d'una catedral més gran al segle XII. Entre aquests edificis s'hi trobaria el possible predecessor de la rectoria. L'any 1555 els canonges de la Seu d'Urgell demanaven "que les cases de davant de la catedral siguin enderrocades pel seu decoro", cosa que seria decisiva en la configuració actual de la rectoria, i que li donaria un interès renovat des del punt de vista estètic, com a fruit d'una decisió conscient per ressaltar la façana occidental de la catedral. Fins l'any 2014 va acollir els despatxos parroquials de la rectoria de Sant Ot, traslladada en el moment actual a l'edifici de la Missió.

Bibliografia: ACU, Llibre de Conclusions capitulars, núm. 1.021 (1493-1569), fol. 204r.

GASCÓN CHOPO, Carles; OBIOLS PEREARNAU, Lluís; ESCUDÉ SÁNCHEZ, Javier, "La Seu d'Urgell medieval. Una nova proposta d'evolució urbana", *Poblament i societat als Pirineus els darrers dos mil anys*, Universitat de Lleida, Lleida 2014, p. 229-263.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CAL RIBA

INV CH13

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

DADES URBANÍSTIQUES:

Indret: Centre Històric

Adreça: Carrer de Santa Maria, 11.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.391
Y: 4.690.864

Ref. Cadastral: 3408710CG7930N0001QZ

Sup. Segons Cadastre: 65m²

Titularitat: Privada

Pla Vigent: PGOUM La Seu d'Urgell.
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat
Qualificació: 1a. Zona del centre històric de La Seu d'Urgell.

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Cantonada oberta a la Catedral de La Seu d'Urgell (2015)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: -
 Procedència: -
 N° inventari: -
 N° reg/cat: -
 data: -
 Altres: -

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici
Categoria: Inventari.
Nivell prot.: Documental.

An aerial photograph of a residential neighborhood. The houses are densely packed, with various roof colors including dark grey, brown, and orange. A red star is placed on a house in the lower-left quadrant of the image. The surrounding area includes streets, sidewalks, and some greenery.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL RIBA

INV CH13

Façana Carrer Santa Maria (2015)

Façana oberta la Catedral Santa Maria d'Urgell (2015)

Detalls d'obertures en planta baixa (2015)

Carreus treballats en cantonada (2015)

CAL RIBA

INV CH13

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici cantoner amb façanes davant de la catedral de la Seu d'Urgell i al carrer de Santa Maria. Es tracta d'un edifici amb planta baixa, dos pisos i terrassa amb coberta de llosa d'un sol vessant, amb pendent cap a la façana de la catedral.

La façana del carrer de Santa Maria està dividida en dues seccions per una gran estructura central, feta a base de carreus força ben treballats, especialment els de la base, i que puja en vertical fins pràcticament el nivell de la terrassa. Està bastant clar que, almenys al nivell inferior, aquesta estructura ha estat retallada, tot i que ignorem quan i per quin motiu. A aquest element central s'entreguen els dos sectors de façana, amb un parament de còdols, de tamany, formes i disposició força irregulars. Com a element destacable d'aquesta façana destaca la porta en arc apuntat amb carreus toscament desbastats, a diferència de la major part de portalades d'aquest estil de la Seu d'Urgell, que solen ser adovellades. Es troba al sector esquerre de la façana des del punt de vista de l'espectador. A la dreta hi ha una altra porta adintellada sense cap element destacable. Els dos nivells d'obertures dels pisos superiors són adintellades, i no tenen ni una disposició ni un tamany regulars. En la superfície del parament és perceptible l'existència d'antigues obertures cegades, en principi en arc rebaixat, tal com es fa evident a la planta baixa, just a la dreta de l'estructura carreuada central. El nivell de la terrassa s'obre al carrer a través de les dues grans obertures que queden sota de la coberta i que són separades per un pilar de secció quadrangular. Actualment aquest nivell ha estat cegat per un mur de maons arrebossat amb ciment.

La façana de davant de la catedral ha estat encara més retocada que la del carrer de Santa Maria. Presenta una porta i l'aparador del negoci que hi ha a la planta baixa, dos nivells amb petits balcons amb accessos adintellats i un nivell sota teulada amb dues finestres adintellades de tamany diferent. El ràfec és prominent en aquesta façana i el parament és igual d'irregular que el de l'altra façana, amb una construcció a base de carreus reaprofitats a la cantonada.

Dades històriques: Hom ha especulat que els edificis religiosos que hipotèticament haurien envoltat la catedral del segle XI s'haurien hagut d'enretirar cap a ponent amb la construcció d'una catedral més gran al segle XII. Entre aquests edificis s'hi trobaria el possible predecessor de cal Riba. L'any 1555 els canonges de la Seu d'Urgell demanaven "que les cases de davant de la catedral siguin enderrocades pel seu decoro", cosa que seria decisiva en la configuració actual de l'edifici, i li donaria un interès renovat des del punt de vista estètic, com a fruit d'una decisió conscient per ressaltar la façana occidental de la catedral.

Bibliografia: ACU, Llibre de Conclusions capitulars, núm. 1.021 (1493-1569), fol. 204r.
GASCÓN CHOPO, Carles; OBIOLS PEREARNAU, Lluís; ESCUDÉ SÁNCHEZ, Javier, "La Seu d'Urgell medieval. Una nova proposta d'evolució urbana", *Poblament i societat als Pirineus els darrers dos mil anys*, Universitat de Lleida, Lleida 2014, p. 229-263.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

ESTUDI DE RECURSOS PATRIMONIALS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

EDIFICI DE LES MONGES

INV CH14

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Carrer Capdevila, 29.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.257
Y: 4.690.959

Ref. Cadastral: 3309401CG7930N (DH)

Sup. Segons Cadastre: 4.852m²

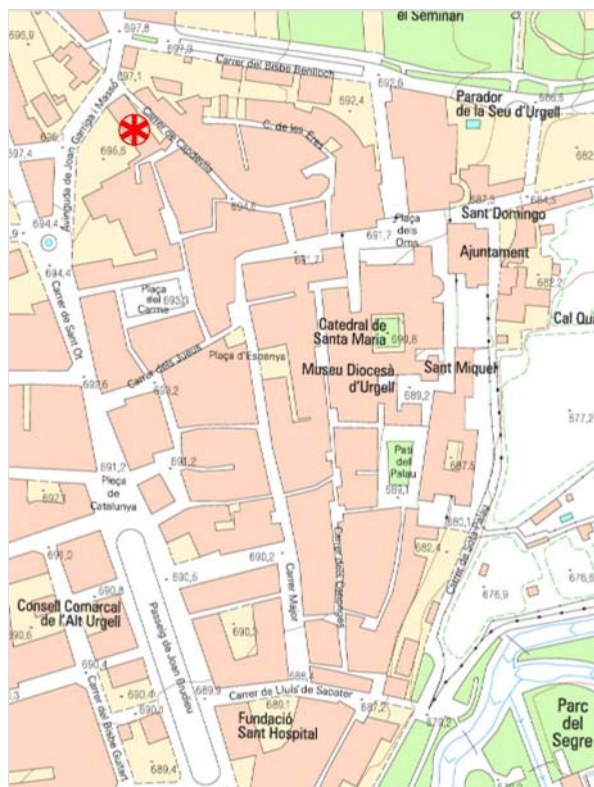
Titularitat: Pública

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM La Seu d'Urgell.
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: Sistema d'equipaments.

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana de ponent amb increment de volumetria per planta (2015)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: -
Procedència: -
Nº inventari: -
Nº reg/cat: -
data: -
Altres: -

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici
Categoria: Inventari.
Nivell prot.: Documental.

ESTUDI DE RECURSOS PATRIMONIALS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

EDIFICI DE LES MONGES

INV CH14

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Racionalisme, època contemporània
<i>Cronologia:</i>	ca. 1965
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular
<i>Context:</i>	Edifici amb façana al carrer Capdevila per un costat i a un pati sense ús per l'altre.
<i>Elements:</i>	Edifici allargat, amb planta baixa i tres pisos, coronat per una coberta a quatre vessants i un ràfec força sortit. Està articulat a base de línies geomètriques i jocs amb els volums.
<i>Ús actual:</i>	Telecentre, serveis.
<i>Ús original:</i>	Docent.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

Raons catalogació: Representatiu de l'arquitectura racionalista a la Seu d'Urgell. Valor històric per la seva antiga funció docent.

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOU

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

EDIFICI DE LES MONGES

INV CH14

Façana de ponent (2015)

Façana oberta al Carrer Garriga i Massó (2015)

Façana de ponent i de llevant (2015)

EDIFICI DE LES MONGES**INV CH14****INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:**

Descripció de l'element: Edifici de planta rectangular, molt allargat, amb tres façanes vistes. Té planta baixa i tres pisos, i és coronat amb una coberta de pissarra de quatre vessants, amb el ràfec molt sortit. La volumetria de cada planta es va incrementant en relació a la de la planta inferior. A la façana del carrer Capdevila les finestres es distribueixen en dues galeries contínues. Són de format rectangular, més amples que altes, i es disposen just per sota la línia del pis superior, més primes les de la primera i la segona planta, més altes les de la planta superior.

A la façana de ponent, els finestrals estan distribuïts al llarg de tota la façana en sèries de tres finestres quadrangulars que es disposen a diferents altures i fins i tot a diferents nivells en relació a la vertical de la façana de cada pis, de manera que creen un dinamisme basat en la geometria variable de la façana. Els finestrals de la planta superior són seguits i a una mateixa alçada.

Dades històriques: No s'ha localitzat l'expedient d'obres d'aquest sector de l'edifici a l'Arxiu Comarcal de l'Alt Urgell. No obstant, és el fruit d'una ampliació de l'escola religiosa de Santa Maria de Lestonnac a la Seu d'Urgell, que tingué lloc cap a la dècada de 1960 amb un projecte de caire racionalista.

Bibliografia: ---

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL LLEÓ

INV CH15

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Carrer Major, 59.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.367
Y: 4.690.693

Ref. Cadastral: 3407729CG7930N (DH)

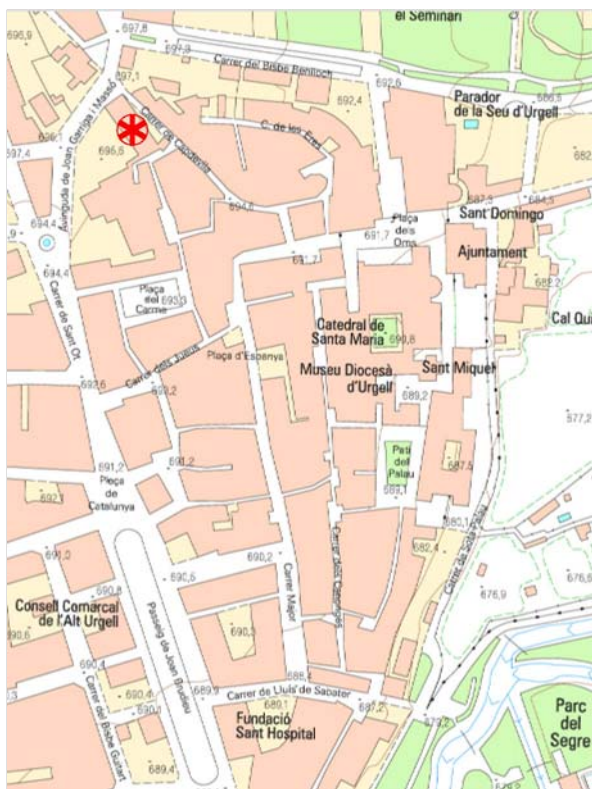
Sup. Segons Cadastre: 96m²

Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat
Qualificació: 1a. Zona del centre històric
de La Seu d'Urgell

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana oberta al Carrer Major

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: -
Procedència: -
Nº inventari: -
Nº reg/cat: -
data: -
Altres: -

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici
Categoria: Inventari.
Nivell prot.: Documental.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL LLEÓ

INV CH15

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Eclecticisme, època contemporània
<i>Cronologia:</i>	Principis de segle XX
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular
<i>Context:</i>	Edifici entre mitgeres que configura un tram de façana de ponent de la part baixa del carrer Major. L'única façana visible és la façana de llevant.
<i>Elements:</i>	Edifici de planta baixa, tres pisos i terrassa coberta. Presenta una gran balconada a la primera planta i petits balcons a les plantes superiors amb un interessant treball de forja.
<i>Ús actual:</i>	Residencial.
<i>Ús original:</i>	Residencial.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Regular. El cablejat elèctric, de telèfons i la presència d'antenes i altaveus en façana pertorben la percepció de l'edifici.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Representatiu de l'eclecticisme de principis del segle XX. Presenta un interessant treball de forja a les balconades.

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

CAL LLEÓ

INV CH15

Façana del Carrer Major (2015)

Balconada del primer pis (2015)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici entre mitgeres amb planta baixa, tres pisos i coronació en terrassa coberta. La planta baixa té un parament motllurat en imitació de dovelles. Presenta un gran aparador a l'esquerra de l'espectador i la porta d'accés a l'immoble a la dreta. Les tres plantes superiors estan organitzades en tres línies de simetria en vertical, sobre les quals es disposen totes les obertures, tres per planta, que s'obren al carrer. El primer pis presenta una balconada que ocupa pràcticament tota l'amplada de la façana. La barana és de ferro forjat i les barres, cargolades, fan un angle convex que aporten volum i dinamisme al conjunt. Els balcons dels pisos superiors, un per cada porta, presenten les mateixes característiques que la balconada de la primera planta. Les obertures estan emmarcades per una motllura a la meitat superior amb un entaulament adintellat. La façana està coronada per un ràfec motllurat sostingut per modillons també motllurats, entre els quals s'obren tres òculs el·líptics.

Dades històriques: Edifici d'estil eclèctic, construït a la cruïlla dels segles XIX i XX, d'acord amb les pretensions constructives d'una part important dels edificis d'aquell carrer, per bé que més habituals en els de la zona alta. La casa, coneguda com a cal Lleó, fou propietat de la família Moliné que hi tingué una botiga de queviures als baixos.

Bibliografia: DALMAU i ROBRES, Carles, *Carrer Major de la Seu. Evolució comercial i humana dels darrers 70 anys*, A4 edicions, Andorra 2011, p. 113-114.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CENTRE HISTÒRIC

CASTELLCIUTAT i BARRIS

EIXAMPLE

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CIUTADELLA DE CASTELLCIUTAT

BCIN CB01

Altres denominacions: Torre Blanca

LOCALITZACIÓ:

Indret: Castellciutat

Adreça: Carrer de Ronda, Caserna Castellciutat.
25710 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 371.768
Y: 4.690.301

Ref. Cadastral: 1703101CG7910S00010Z

Sup. Segons Cadastre: 666 m²

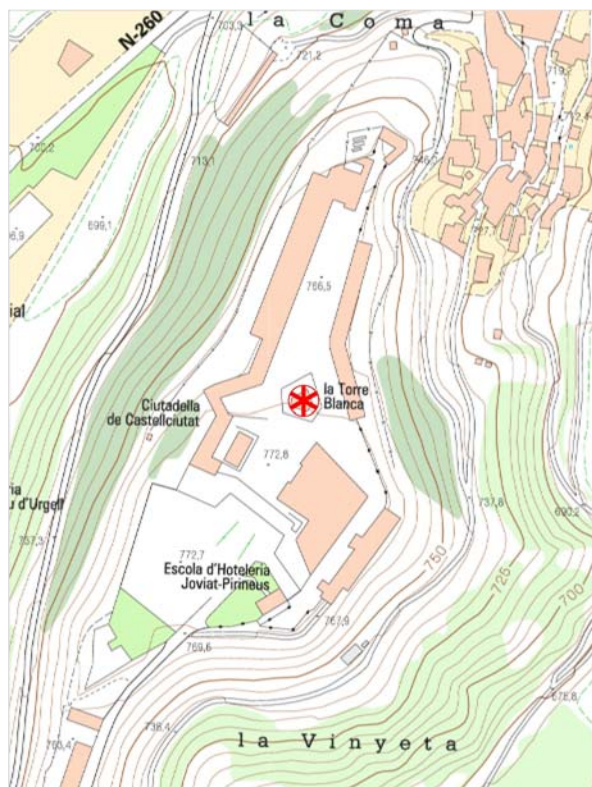
Titularitat: Pública

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: Pla General d'Ordenació
Urbanística Municipal.

Classificació: SUNC. Sòl Urbà No Consolidat

Qualificació: E. Sistema d'equipaments

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Torre Blanca. (2015)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: BCIN

Procedència: PGOUM

Nº inventari: BCIN02

Nº reg/cat: 1565-MH

data: 22-04-1949

Altres: -

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic:
Monument històric

Categoria: BCIN

Nivell prot.: Integral

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CIUTADELLA DE CASTELLCIUTAT

BCIN CB01

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Època moderna, època contemporània
<i>Cronologia:</i>	Segles XVII-XX.
<i>Autoria:</i>	Diversos
<i>Parcel·la:</i>	Poligonal
<i>Context:</i>	Turó terraplenat que és ocupat totalment per les instal·lacions militars construïdes des del segle XVII. Domina el poble de Castellciutat i la vall del Segre.
<i>Elements:</i>	Conjunt d'edificis construïts en diferents èpoques i vinculats a la defensa del castell de Ciutat i a l'allotjament de tropes. Els edificis més antics són de finals del segle XVII i responen a la tipologia de fortificació de Vauban.
<i>Ús actual:</i>	Cap.
<i>Ús original:</i>	Militar.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Dolent. Vegetació intrusiva, signes de vandalisme, manca de manteniment als paviments, obres a mig fer i altres incidències pròpies dels estadis d'abandó.
<i>Façanes:</i>	Regular. Manca de manteniment.
<i>Cobertes:</i>	Regular. Manca de manteniment. Penetració d'humitats.
<i>Obertures:</i>	Dolent. Gran quantitat de finestres sense vidres o amb vidres trencats.
<i>Jardins/entorn:</i>	Dolent. Abandonat.
<i>Interior:</i>	Dolent.
<i>Entorn de protecció:</i>	Dolent.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	La Llei 9/1993, de Patrimoni cultural català protegeix castells i elements fortificats sota la categoria de béns culturals d'interès nacional, d'acord amb la lletra de la legislació estatal anterior. Recull la història de la presència militar al territori.
<i>Elements:</i>	Protecció general de l'edifici, tant l'àmbit interior com l'exterior en quant a, volumetria, formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme.
<i>Entorn de protecció:</i>	Ciutadella de Castellciutat.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració i consolidació.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum, la formalització arquitectònica, el material, la textura i el cromatisme.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació, restauració i consolidació.
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació, restauració i consolidació.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació, restauració i consolidació.
<i>Jardins/entorn:</i>	Manteniment o conservació, restauració i consolidació, En casos justificats es permetrà la remodelació.
<i>Interior:</i>	Es permeten obres de manteniment o conservació i restauració.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte al monument, i a la seva visualització. Recomanable realitzar una neteja del seu entorn.
<i>Altres intervencions:</i>	Qualsevol intervenció haurà de ser aprovada pel Departament de Cultura, i en concret, per la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural de Lleida.
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual POGUOM.

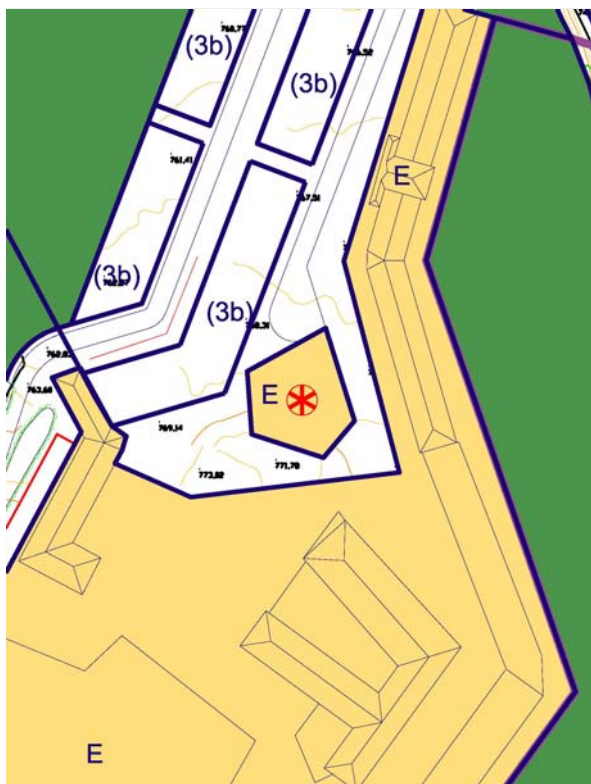
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CIUTADELLA DE CASTELLCIUTAT

BCIN CB01

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Fotografia de conjunt (2005)

CIUTADELLA DE CASTELLCIUTAT

BCIN CB01

Revellí (2015)

Hornabec (2015)

Portalada situada en el mur frontal de l'hornabec (2015)

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CIUTADELLA DE CASTELLCIUTAT

BCIN CB01

Torre blanca (2015)

Dependències del s.XIX (2015)

Dependències situades a l'extrem sud-est del conjunt, on es començà la construcció d'un hotel. Avui en dia sense acabar (2015)

CIUTADELLA DE CASTELLCIUTAT

BCIN CB01

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Conjunt d'estructures edificades de diverses èpoques que es distribueixen per la totalitat del turó de la Ciutadella de Castellciutat, al sud-oest de la població. L'estructura més antiga és la Torre Blanca, una torre situada al centre del complex, sobre un podi atalussat també pentagonal i amb l'angle més pronunciat mirant a nord. El parament dels murs atalussats de la torre és de llicorella, disposada de forma totalment irregular. La torre és emmerletada i conserva en dos dels seus costats, a la base dels merlets, un tub de pedra de desguàs. Al capdamunt presenta un element cilíndric, revestit en pedra i també emmerletat, que és un dipòsit d'aigua construït amb posterioritat. Presenta a la planta baixa una sèrie de finestres en arc rebaixat. En els darrers temps de la vida militar de la Ciutadella la Torre Blanca fou utilitzada com a capella del conjunt.

Al sud-oest de la Torre Blanca, i protegint-la, hi ha un hornabec constituït per una cortina de muralla rectilínia i dos mitjos baluards als extrems, tots ells en pedra llicorella amb les cantonades reforçades amb carreus de calcària, de perfil atalussat i emmerletat. Els panys de muralla posteriors han estat reaprofitats com a base per a la construcció de les noves dependències militars construïdes durant la dècada de 1950. Al centre del mur frontal de l'hornabec s'obre una portalada en arc rebaixat i coronada per un frontó.

A l'extrem meridional de l'explanada que delimita amb l'hornabec hi ha un tercer edifici, reconvertit en els darrers temps en polvorí, que és un antic revellí que protegia l'hornabec de l'entrada de la Ciutadella. És de planta triangular, amb l'angle apuntant cap al sud-oest i una entrada enretirada a la cara nord. Els murs novament són de pedra llicorella i el conjunt és culminat per una terrassa amb merlets que presenta tres garites d'obra, revestides de llosa i emmerletades, construïdes en un moment posterior.

Al nord-oest d'aquest conjunt més antic, la Ciutadella presenta una llarga nau amb diverses dependències, construïdes al segle XIX i parcialment revestides amb ciment i pintades de blanc, per acollir la tropa. A l'extrem nord del conjunt hi ha un reducte de pedra llicorella i un angle en planta de perfil arrodonit, que apunta cap a Castellciutat, el qual també és obra del segle XIX. La resta d'edificacions, llargs pavellons amb diversos pisos coberts amb teulades de doble vessant i amb les façanes pintades de blanc, són obra del segle XX, entre les dècades de 1950 i de 1980, per acollir la tropa. Darrerament van ser aprofitats per acollir les dependències de l'escola de turisme Joviat.

Dades històriques: El turó de la Ciutadella era conegut des de l'edat mitjana com a *Puio de Karkar*, nom amb què apareix documentat des de finals del segle X. A finals del segle XVII, quan es construeix el nou castell de Ciutat, el turó pren un nou protagonisme estratègic arran del fet que la nova fortalesa es podia veure exposada al foc de l'artilleria des d'allà, cosa que va promoure una primera fortificació de l'indret, amb la construcció de l'anomenada Torre de la Mortaria, posteriorment coneguda com a Torre Blanca, el primer element defensiu de l'indret.

Ja entrat el segle XVIII, després de la Guerra de la Quàdruple Aliança (1717-1721) en què el castell de Ciutat fou ocupat per tropes franceses, es procedí a millorar les defenses al voltant de la Torre Blanca i a ampliar l'allotjament de les tropes al turó, que oferia més espai que el mateix castell. Fou l'autor d'aquest nou projecte Jorge Próspero de Verboom, enginyer que va millorar també les defenses del castell i que fou l'autor de la Ciutadella de Barcelona. Encara en el decurs de la Guerra Gran (1793-1795) s'ampliaria la capacitat d'allotjament de tropes i s'incrementaria la seva fortificació davant la proximitat de les tropes franceses, que continuaria en temps de la Guerra del Francès.

CIUTADELLA DE CASTELLCIUTAT

BCIN CB01

El setze d'agost de 1874, aprofitant que bona part de la guarnició de la Ciutadella havia anat a ballar a Castellciutat, un bon contingent de carlins dirigits pel tinent Colell de cal Guàrdia de la Vansa i l'alferes Espar d'Organyà, van ocupar la fortalesa, pujant els seus murs per una escala. Des d'allà, i aprofitant la seva posició dominant, van poder fer fora els soldats de castell, que van fugir a la Seu d'Urgell i es van rendir poc després. No seria fins gairebé un any després, quan el general Arsenio Martínez Campos, artífex de la Restauració borbònica, hi arribés amb les seves tropes, posés setge a les fortaleses de Castellciutat, i amb la nova artilleria manllevada als alemanys després de la Guerra Franco-Prussiana, aconseguís la seva rendició el 27 d'agost de 1875.

La pèrdua d'importància estratègica del conjunt fortificat de Castellciutat —la penúria de les comunicacions convertia en millor ruta d'invasió l'eix Ripoll-Vic-Barcelona— i la seva vulnerabilitat a la nova artilleria, va fer que el castell fos abandonat el 1908 i la guarnició es repartís entre la Seu d'Urgell i la Ciutadella. Després de la Guerra Civil, davant l'enorme afluència de soldats al Pirineu per poder fer front a l'activitat guerrillera dels maquis i a una eventual invasió aliada, es va projectar renovar i ampliar els pavellons de la Ciutadella per afavorir la seva capacitat. Això tenia lloc a partir de 1950. La guarnició militar es mantingué fins l'any 1995, pràcticament amb l'abolició del servei militar obligatori. Posteriorment les instal·lacions foren cedides a l'Ajuntament de la Seu d'Urgell, que les arrendà a l'Escola de Turisme Joviat, per crear una escola de turisme al Pirineu. Amb aquesta finalitat es renovaren les instal·lacions i es començà la construcció d'un hotel que, davant la progressiva retracció i, finalment, la interrupció de les activitats de l'Escola, mai no va ser finalitzat. Actualment les instal·lacions estan abandonades.

Bibliografia: VILLARÓ i BOIX, Albert, *El Castell de Ciutat* (inèdit, 2000).

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CIUTADELLA DE CASTELLCIUTAT

BCIN CB01

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CASTELL DE CASTELLCIUTAT

BCIN CB02

Altres denominacions: -

LOCALITZACIÓ:

Indret: Castellciutat

Adreça: Carretera N-260 s/n.
25710 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 372.024
Y: 4.690.840

Ref. Cadastral: 2108302CG7920N0001BJ

Sup. Segons Cadastre: 29.054 m²

Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: Pla General d'Ordenació
Urbanística Municipal.

Classificació: SNU. Sòl No Urbanitzable

Qualificació: E. Sistema d'equipaments

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Fotografia de context

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: BCIN

Procedència: PGOUM

Nº inventari: BCIN03

Nº reg/cat: 1565-MH

data: 22-04-1949

Altres: -

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic:
Monument històric

Categoria: BCIN

Nivell prot.: Integral

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CASTELL DE CASTELLCIUTAT

BCIN CB02

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Època moderna
<i>Cronologia:</i>	1692
<i>Autoria:</i>	Ambrosio Borsano
<i>Parcel·la:</i>	Poligonal
<i>Context:</i>	Espais ajardinats i arbrats que formen part d'un conjunt hotel·ler.
<i>Elements:</i>	Fortalesa aturonada, amb dos nivells de muralles, atalussades les del nivell inferior i amb baluards als angles.
<i>Ús actual:</i>	Hotel, restauració.
<i>Ús original:</i>	Fortificació.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Regular. L'existència d'arbres molt crescuts impedeixen la percepció visual del conjunt i amenacen la seva integritat.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Regular, sobretot la vesant sud-oest

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	La Llei 9/1993, de Patrimoni cultural català protegeix castells i elements fortificats sota la categoria de béns culturals d'interès nacional, d'acord amb la lletra de la legislació estatal anterior. Recull la història de la presència militar al territori.
<i>Elements:</i>	Protecció general de l'edifici, tant en l'àmbit interior com en l'exterior, en quant a volumetria, formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme.
<i>Entorn de protecció:</i>	Senyalat en el plànol d'ordenació, com a protecció del BCIN CB02

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració, consolidació i remodelació..
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum, la formalització arquitectònica, el material, textura i cromatisme.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació, restauració i consolidació.
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació, restauració i consolidació.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació, restauració i consolidació.
<i>Jardins/entorn:</i>	Manteniment o conservació, restauració i consolidació.
<i>Interior:</i>	Manteniment o conservació, restauració, consolidació i remodelació.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte de l'edifici i la seva visualització. Recomanable realitzar una esbrossada, per potenciar la visualització del monument, sobretot la vessant oberta al nucli de Castellciutat.
<i>Altres intervencions:</i>	Qualsevol intervenció haurà de ser aprovada pel Departament de Cultura, en concret, per la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural de Lleida.
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

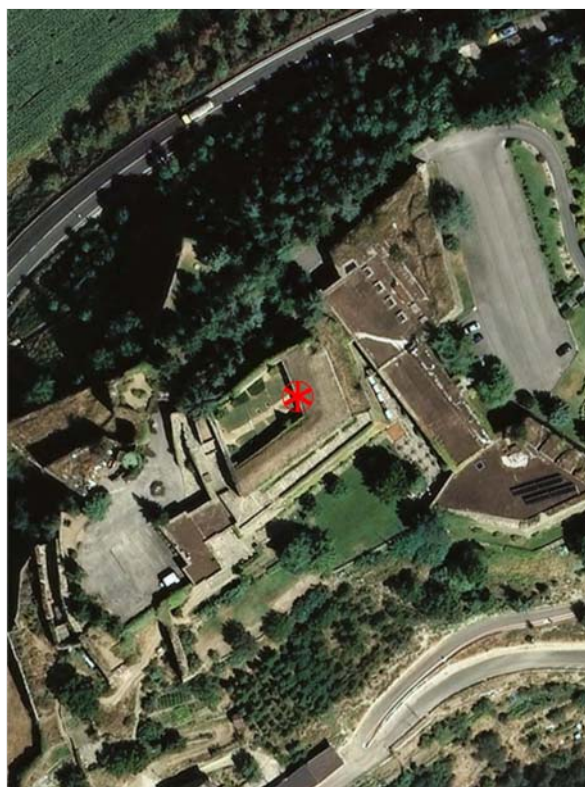
PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CASTELL DE CASTELLCIUTAT

BCIN CB02

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Façana sud del conjunt (2015)

CASTELL DE CASTELLCIUTAT

BCIN CB02

Façana de ponent (2014)

Pati central nivell superior (2015)

Porta d'accés principal (2015)

CASTELL DE CASTELLCIUTAT

BCIN CB02

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Fortalesa disposada al capdamunt del turó de Castellciutat, disposada en diversos nivells. El nivell superior configura un espai de planta romboïdal, amb dos pavellons rectilinis units en angle i dos murs que tanquen un pati central que presenta un gran pou circular. Els paraments dels pavellons són a base de carreus de riu combinats amb llicorella i, en aquest cas, els murs són perfectament plomats. S'accedeix al recinte a través d'una porta en arc rebaixat, oberta al mur sud-oest, i presenta, al mur sud-est, una sèrie d'espitlleres en arc de mig punt. Els dos pavellons són coberts amb volta de canó.

Aquest recinte superior s'assenta sobre un gran podi de planta també romboïdal i amb els paraments atalussats, aparentment massís i a base de pedra llicorella majoritàriament. Presenta en diversos punts, especialment a la cantonada sud, les empremtes d'antics impactes, relacionats amb algun dels setges que ha hagut de sostindre la fortalesa.

El recinte inferior està construït a base de murs atalussats. És de planta rectangular amb sengles baluards a les cantonades, a excepció de la cantonada sud, el baluard de la qual va cedir en ple segle XVIII. Els paraments són de llicorella, amb les cantonades reforçades amb carreus de pedra calcària. La porta d'accés principal es troba al centre del pany de muralla occidental. Té unes pretensions monumentals i està construïda amb carreus de pedra calcària. Es troba al capdamunt d'una escalinata i l'accés és en arc de mig punt, flanquejat per dues pilastres que sostenen un encapçalament motllurat culminat per un frontó circular trencat, flanquejat per dos ràfecs molt sortits.

Dades històriques: Els orígens de la fortalesa de Ciutat són força antics, fins al punt que s'han trobat indicis de la presència d'hàbitat al turó de l'Edat de Bronze. Amb tot, no tenim proves determinants per concloure des de quin moment el turó és ocupat amb funcions defensives. Les evidències més antigues en aquest sentit remunten a principis del segle X, en què hi havia la principal residència dels comtes d'Urgell que devia aprofitar un antic assentament estratègic que dominava l'important itinerari del Segre en el punt de la seva unió amb el riu Valira.

Durant l'edat mitjana, arran de les progressives absències dels comtes urgellencs dels territoris originaris del seu comtat, la residència comtal entrà en decadència i, finalment, passà al domini dels vescomtes de Castellbò l'any 1135. L'any 1190, en el decurs de les guerres que enfrontaven els vescomtes amb els homes de l'Església d'Urgell, el castell fou destruït i posteriorment reconstruït. L'any 1548, amb la incorporació del vescomtat a la Corona, el castell també passà a ser titularitat reial i jugà un modest paper en les guerres que tingueren lloc al llarg dels segles XVI i, sobretot, XVII.

L'any 1692, després de la invasió francesa de l'any anterior i el consegüent saqueig de la Seu d'Urgell, es plantejà la necessitat de construir una fortalesa moderna per protegir aquell punt fronterer i per fer-lo resistent a la moderna artilleria. Després de valorar la reconstrucció de les muralles de la Seu d'Urgell, desmantellades pels francesos, s'optà per refortificar l'antic castell de Castellciutat, a partir del projecte de l'enginyer italià Ambrosio Borsano. El projecte consistia en convertir l'emplaçament en una moderna fortalesa amb baluards i murs resistents a l'artilleria. La seva construcció va obligar a desmantellar el poble de Castellciutat, situat fins aleshores al peu del castell, el qual va haver de ser traslladat al coll que hi ha unes desenes de metres al sud.

Des del punt de vista militar, el castell jugà un paper important durant la Guerra de Successió, durant la qual en fou governador militar el general Moragues, que fou nomenat pel govern austriacista, i novament durant la Guerra de la Quàdruple

CASTELL DE CASTELLCIUTAT

BCIN CB02

Aliança, durant la qual fou ocupat per les tropes franceses, que en serien desallotjades l'any 1720.

La rapidesa i la mala qualitat de la construcció d'alguns sectors del castell van provocar que l'any 1755 s'ensorrís tot el baluard meridional, l'anomenat baluard de Sant Joan, que no es tornaria a reconstruir.

Novament, diversos fets d'armes van implicar el castell durant la Guerra Gran, la Guerra del Francès i la rebel·lió dels absolutistes durant el Trienni Liberal. En la darrera Guerra Carlina, l'any 1874, la guarnició es rendí després que els carlins ocupessin la Ciutadella, i no en serien desallotjats fins l'arribada del general Martínez Campos l'any següent, amb suficient artilleria per batre'ls. Aquesta artilleria, formada per canons Krupp sobrers de la Guerra Franco-Prussiana que disparaven munició amb explosius, va marcar el final de la utilitat del castell com a fortalesa. El conjunt es va anar degradant i, finalment, l'any 1908, seria abandonat i la guarnició es repartiria entre la Seu d'Urgell i la Ciutadella. No seria fins després de la Guerra Civil, arran del formidable increment de la presència militar al Pirineu per fer front als maquis i a una eventual invasió aliada, que fou reocupat el Castell mentre s'ampliaven i es condicionaven les instal·lacions de la Ciutadella. Finalment, ja entrada la dècada de 1960 el castell seria abandonat definitivament. L'any 1970 les dependències foren comprades per una família que construï un complex hotelier als seus peus. L'any 1995 es procediria a rehabilitar el conjunt i condicionar-lo per acollir una part de les dependències hoteleres.

Bibliografia: VILLARÓ i BOIX, Albert, *El Castell de Ciutat* (inèdit, 2000).

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CASTELL DE CASTELLCIUTAT

BCIN CB02

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

TORRE DE SOLSONA

BCIN CB03

Altres denominacions: La Torreta

LOCALITZACIÓ:

Indret: Castellciutat

Adreça: Polígon 6 – Parcel·la 73 – La Torreta.
25710 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 372.428
Y: 4.691.273

Ref. Cadastral: 25252A006000730000FY

Sup. Segons Cadastre: 5.119 m²

Titularitat: Pública

DADES URBANÍSTIQUES:

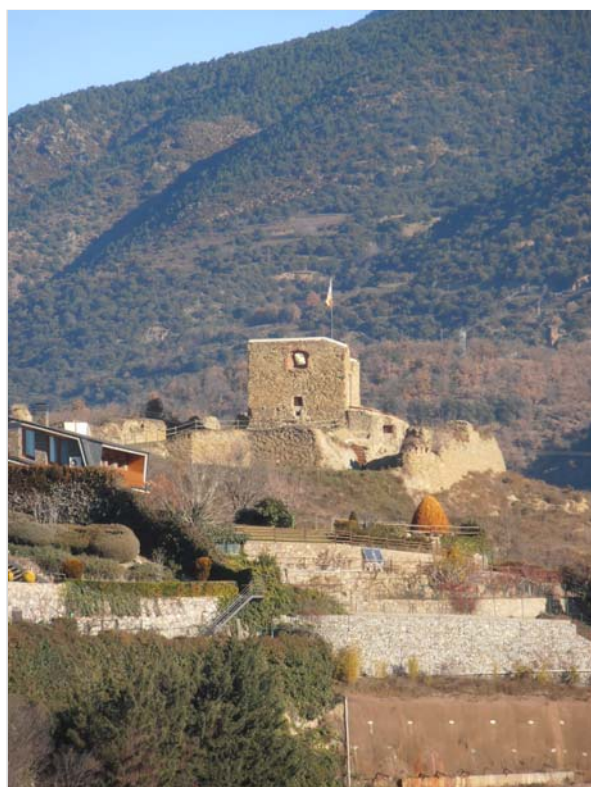
Pla Vigent: Pla General d'Ordenació
Urbanística Municipal.

Classificació: SNU. Sòl No Urbanitzable

Qualificació: E. Sistema d'equipaments

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana sud (2015)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: BCIN

Procedència: PGOUM

Nº inventari: BCIN04

Nº reg/cat: 1566-MH

data: 22-04-1949

Altres: -

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic:
Monument històric

Categoria: BCIN

Nivell prot.: Integral

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

TORRE DE SOLSONA

BCIN CB03

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Època moderna.
<i>Cronologia:</i>	1692
<i>Autoria:</i>	Ambrosio Borsano
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular
<i>Context:</i>	Al capdamunt d'un turó argilós, amb el vessant parcialment aprofitat per una bòbila i amb un gran xalet construït recentment en les seves immediacions.
<i>Elements:</i>	Torre de planta quadrangular, construïda amb pedra llicorella, amb diverses dependències annexes de servei i quatre boques de foc a la part alta, reforçades amb maó.
<i>Ús actual:</i>	Esbarjo.
<i>Ús original:</i>	Fortificació.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	La Llei 9/1993, de Patrimoni cultural català protegeix castells i elements fortificats sota la categoria de béns culturals d'interès nacional, d'acord amb la lletra de la legislació estatal anterior.
<i>Elements:</i>	Protecció general de l'edifici, tant en l'àmbit interior com en l'exterior, en quant a volumetria, formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme
<i>Entorn de protecció:</i>	Àmbit del parc urbà, dins els límits de la zona de protecció arqueològica.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració, consolidació.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum, la formalització arquitectònica, el material, textura i cromatisme.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació, restauració, consolidació.
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació, restauració, consolidació.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació, restauració, consolidació.
<i>Jardins/entorn:</i>	Manteniment o conservació, restauració, consolidació.
<i>Interior:</i>	Manteniment o conservació, restauració, consolidació
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte de l'edifici i la seva visualització. Recomanable realitzar una esbrossada, per potenciar la visualització de les muralles de llevant i de ponent.
<i>Altres intervencions:</i>	Qualsevol intervenció haurà de ser aprovada pel Departament de Cultura, en concret, per la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural de Lleida
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOM.

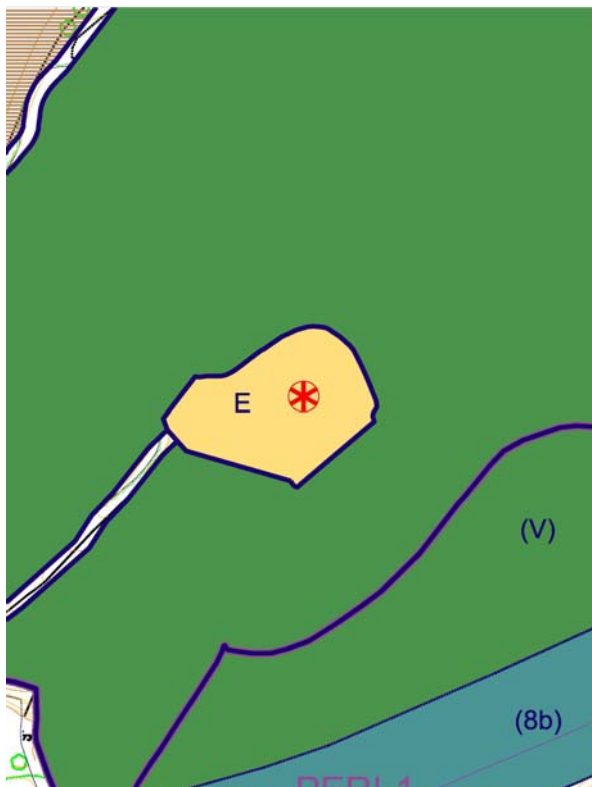
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

TORRE DE SOLSONA

BCIN CB03

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Cantonada de ponent (2015)

TORRE DE SOLSONA

BCIN CB03

Façanes (2015)

Obertures reforçades amb maó (2015)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Torre de planta quadrada i de murs lleugerament atalussats i coberta amb volta, erigida al capdamunt d'un turó argilós situat als afores de la Seu d'Urgell. El pis inferior presenta tres espitlleres a cadascuna de les cares nord, est i oest. Aquesta darrera presenta, a més, un finestró rectangular amb reixes, centrat en façana. L'entrada principal de la torre es troba a la façana est. És un accés situat a la planta baixa, en arc de mig punt, per bé que la porta original es trobava al mur oposat, a la primera planta. La part superior de la torre presenta quatre obertures ovoides, reforçades amb aparell de maó, que foren utilitzades com a boques de foc per l'artilleria i que haurien estat construïdes amb posterioritat a l'obra original. Possiblement al segle XIX. Només les boques dels murs nord i de ponent resten íntegres, de les altres dues només en queda una part. El parament de la torre és a base de carreus toscament desbastats de llicorella. Al mur sud presenta adossades dues estructures més o menys cúbiques al mur de migdia, que són un magatzem cobert amb volta a prova de bomba i una cisterna per abastir d'aigua la guarnició. A llevant de la torre hi ha una gran nau semisoterrada, coberta amb volta de canó, que era l'allotjament de la tropa. Encercla aquest conjunt d'edificis una muralla atalussada, de planta en estrella a la façana de llevant, i formant un esperó poc pronunciat a la de ponent.

Dades històriques: L'anomenada torre de Solsona fou construïda sota la direcció de l'enginyer italià Ambrosio Borsano l'any 1692, en el context de la refortificació de l'antic castell de Ciutat. L'objectiu era la preservació de l'antic turó de Carcar per tal d'evitar que caigués en mans d'una força enemiga que hi pogués instal·lar la seva artilleria i bombardejar el castell. Així mateix, recordant la invasió francesa de 1691, la torre de Solsona també hauria de batre el baixador de Calbinyà, per on les tropes franceses havien fet arribar la seva artilleria fins a tocar de les muralles de la Seu d'Urgell, des d'on la van bombardejar.

TORRE DE SOLSONA**BCIN CB03**

Des de la seva construcció, la torre de Solsona, de la qual s'ignora el motiu del seu nom, documentat almenys des de 1726, participà com a reducte avançat en tots els fets d'armes que involucraren el castell de Ciutat, com les escaramusses de la Guerra de Successió, quan el general Moragues fou el governador militar de la plaça, o l'atac de l'octubre de 1719, en el marc de l'ofensiva francesa en la Guerra de la Quàdruple Aliança, en que la guarnició de la torre fou retuda com a pas previ a la conquesta del castell. En el context de la Guerra del Francès, cap a 1809, s'emprengué la construcció d'un pas cobert que unia la torre de Solsona amb el castell. El darrer fet d'armes que protagonitzà la torre de Solsona fou l'assalt dirigit pel coronel Pando contra la guarnició de la torre en el decurs de la darrera Guerra Carlina, el juliol de 1875 i, malgrat que els desperfectes serien reparats i reforçades les defenses, la fortalesa entrà en decadència. Cap a 1894 fou enderrocant el pas cobert que unia la torre amb el castell per permetre el pas dels primers vehicles de la carretera de la Seu a Lleda. L'any 1903 es demolia el soportal de la torre i el 1908 s'acordava l'abandó de la guarnició que, junt amb la del castell, eren traslladades a la Seu d'Urgell. Posteriorment, es tanejà la possibilitat d'enderrocar la torre, cosa que mai no tirà endavant, per bé que el seu abandó provocà algunes ensulsiades. El conjunt fortificat fou ocupat novament pels militars després de la Guerra Civil, i abandonat definitivament cap a 1952.

Bibliografia: VILLARÓ i BOIX, Albert, *El Castell de Ciutat* (inèdit, 2000).

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

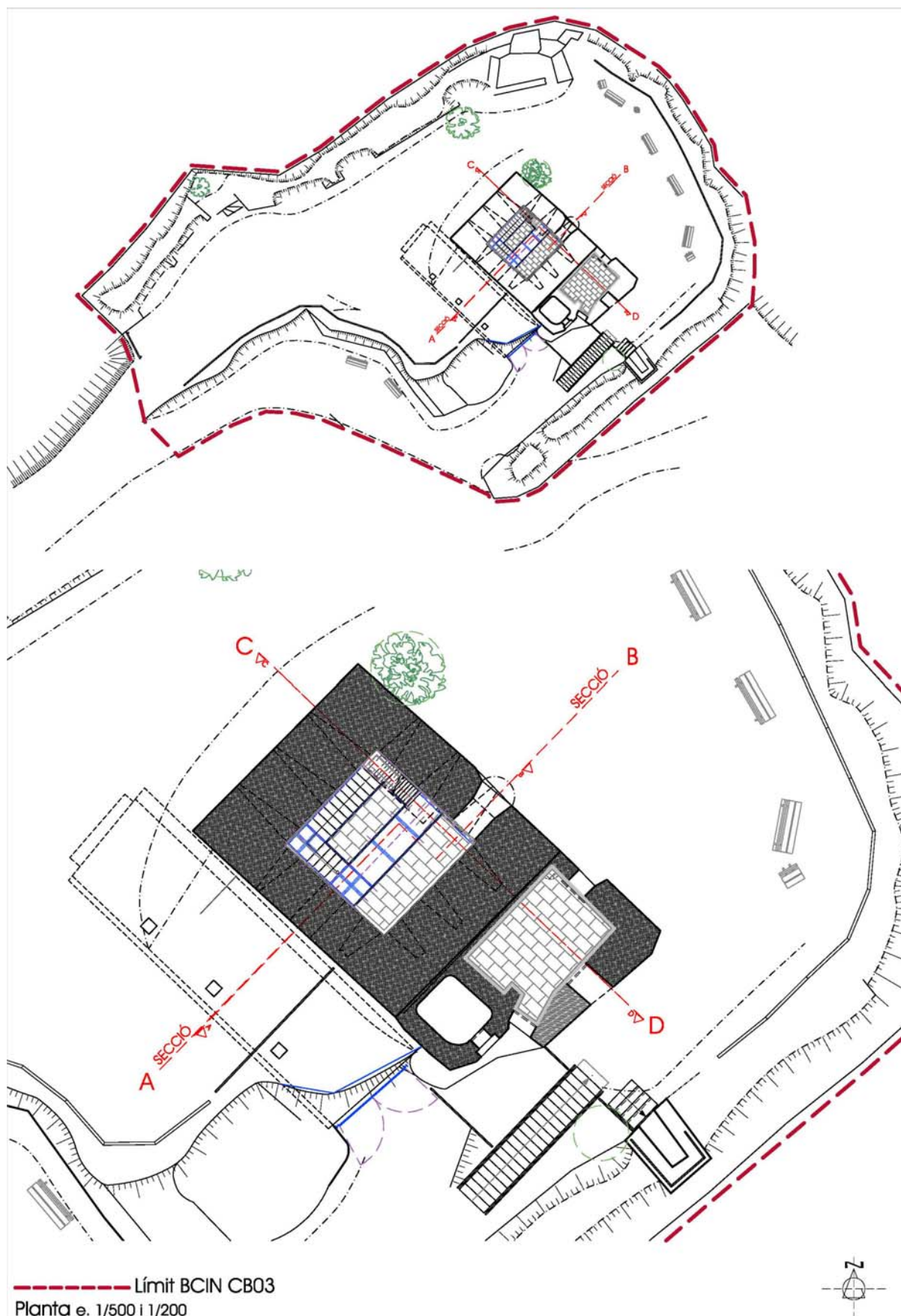
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

TORRE DE SOLSONA

BCIN CB03

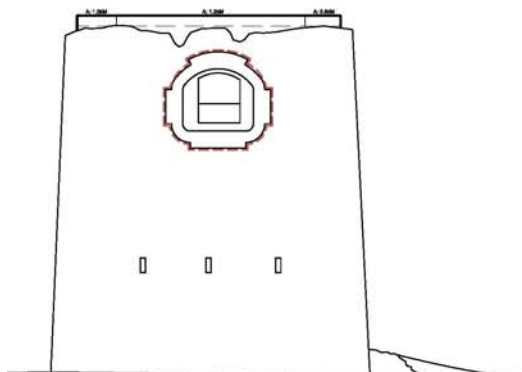

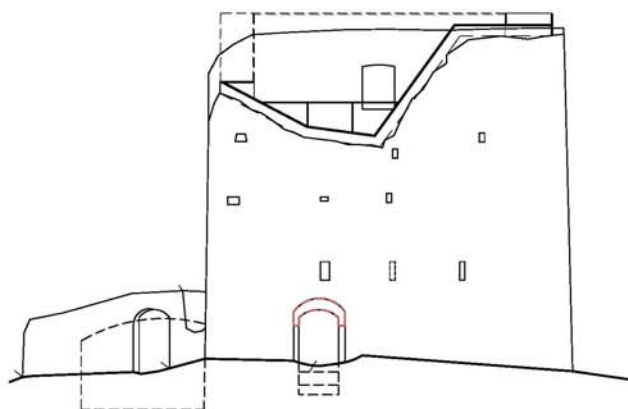
TORRE DE SOLSONA

BCIN CB03

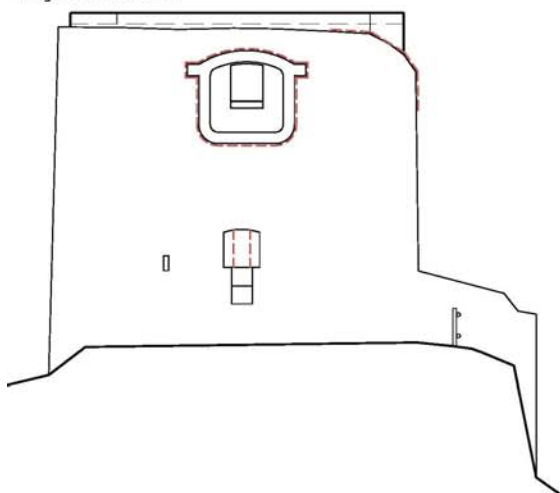
Façana nord-oest

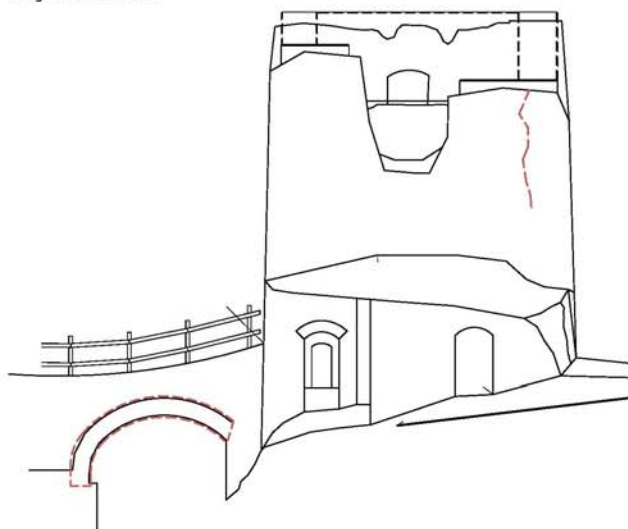
Façana nord-est

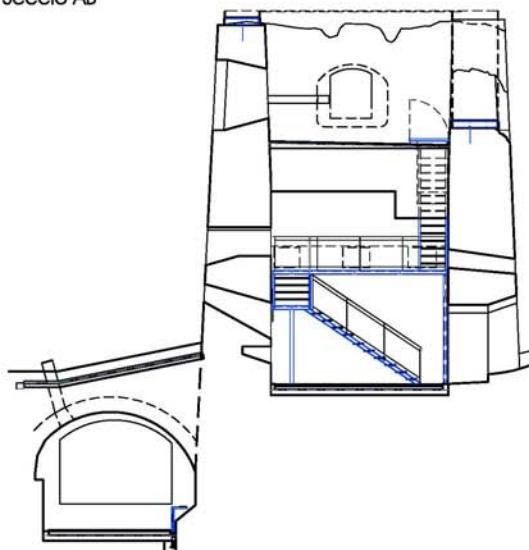
Façana sud-oest

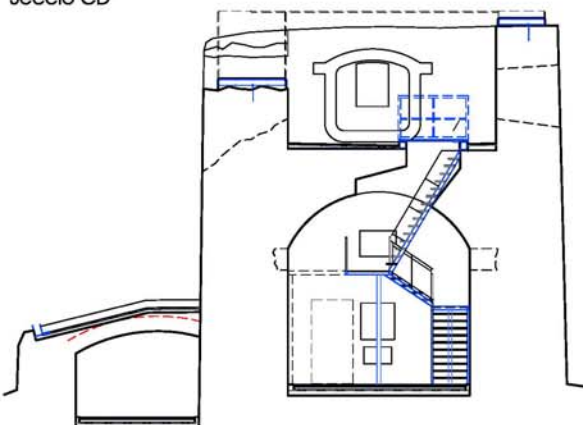
Façana sud-est

Secció AB

Secció CD

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESGLÉSIA DE SANT ESTEVE DEL PONT

BCIL CB01

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Castellciutat

Adreça: Camí de Sant Esteve.
25711 Castellciutat, La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 372.546
Y: 4.691.891

Ref. Cadastral: 25252A006000520000FO

Sup. Segons Cadastre: 870m²

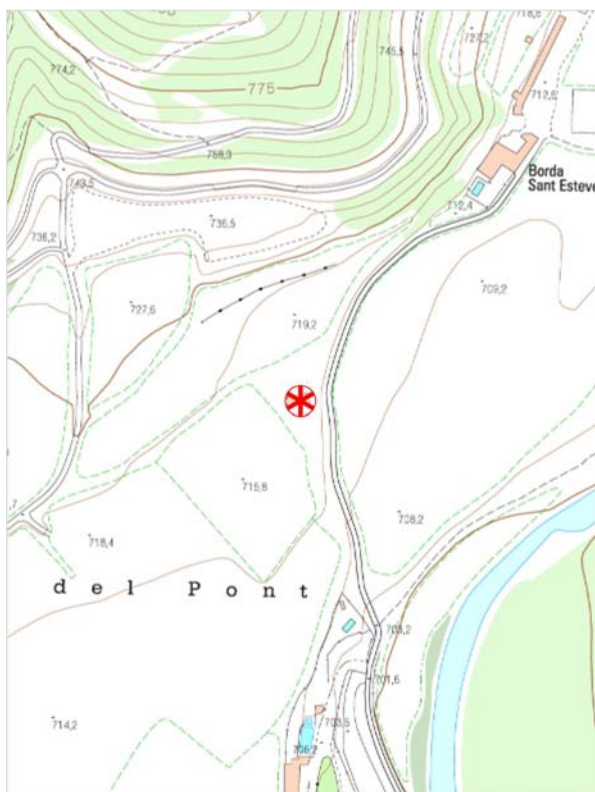
Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell

Classificació: SNU. Sòl no urbanitzable

Qualificació: 9a. Zona de sòl protegit de
valor agrícola-ramader

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Absis de planta semicircular..

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-BCIL

Procedència: PGOUM

Nº inventari: BCIL13

Nº reg/cat: 3661-I

data: 27/11/2002

Altres: -

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici.

Categoria: BCIL

Nivell prot.: Conservació

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESGLÉSIA DE SANT ESTEVE DEL PONT

BCIL CB01

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Romànic, època medieval.
<i>Cronologia:</i>	Segle XI.
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular
<i>Context:</i>	Edifici exempt situat en una zona de prats a la riba dreta del Valira.
<i>Elements:</i>	Església d'una sola nau capçada a llevant amb un absis semicircular. La coberta i una part dels murs perimetrals han cedit de fa temps.
<i>Ús actual:</i>	Abandonat.
<i>Ús original:</i>	Culte.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Dolent. Església abandonada amb part dels murs i la coberta col·lapsada i sense cap mena de manteniment.
<i>Façanes:</i>	Dolent. Col·lapsada la façana de ponent i la de tramuntana.
<i>Cobertes:</i>	Destruïda.
<i>Obertures:</i>	Dolent. Antiga porta d'accés col·lapsada.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Dolent. Pèrdua de l'antic arrebossat. Vegetació intrusiva. Brutícia.
<i>Entorn de protecció:</i>	Dolent.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Única església romànica de l'antic terme de Castellciutat i fora del nucli de la Seu d'Urgell. Darrer testimoni de l'antic nucli de Sant Esteve del Pont. Importància històrica per la seva implicació en la viabilitat del sector.
<i>Elements:</i>	Protecció general, tant en l'àmbit interior com en l'exterior, en quant a volumetria formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme.
<i>Entorn de protecció:</i>	Envoltada de camps de conreu i a la vora del Camí de Sant Esteve.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració i consolidació
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum, la formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació, restauració i consolidació.
<i>Cobertes:</i>	-.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació, restauració i consolidació.
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	Manteniment o conservació, restauració i consolidació.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte al monument, i a la seva visualització.
<i>Altres intervencions:</i>	En cas d'intervencions no especificades en aquesta fitxa serà necessari l'informe previ del Departament de cultura, en concret per la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural de Lleida.
<i>Usos permesos:</i>	Religiós.

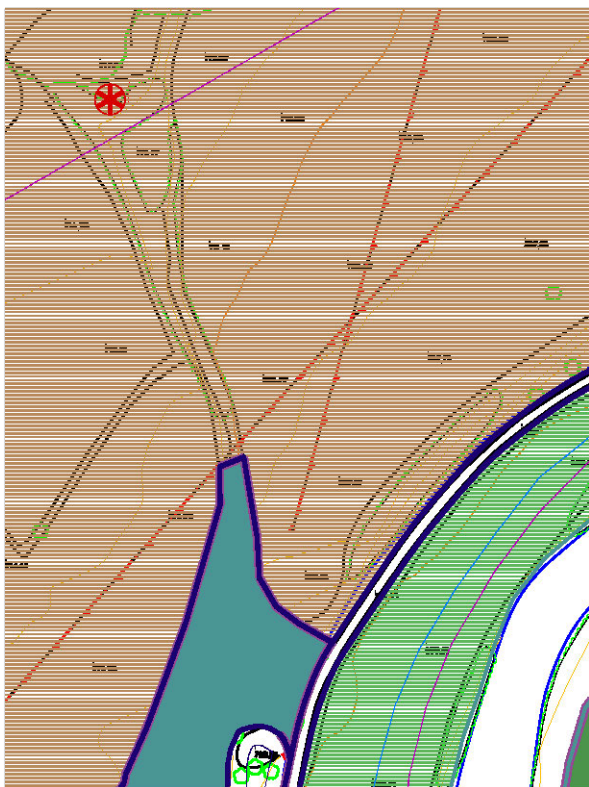
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

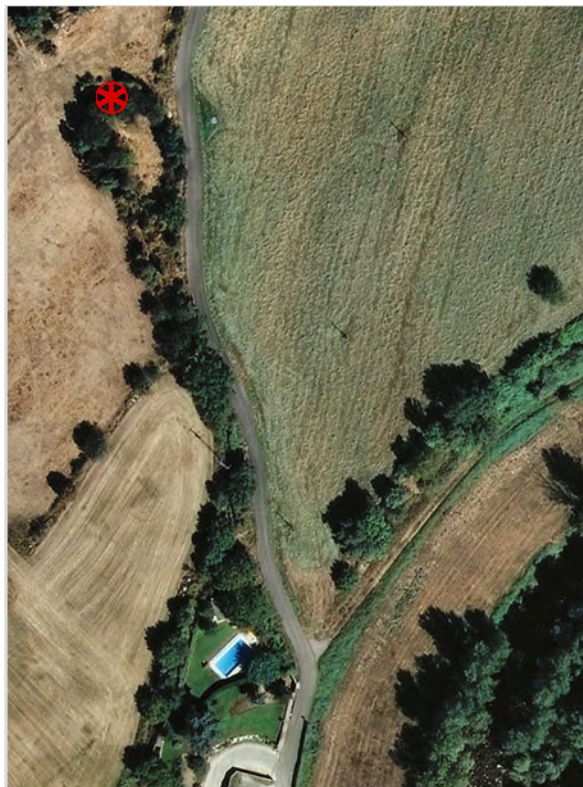
PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESGLÉSIA DE SANT ESTEVE DEL PONT

BCIL CB01

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Mur de ponent, amb les traces del que fou l'accés la nau.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESGLÉSIA DE SANT ESTEVE DEL PONT

BCIL CB01

Absis orientat a llevant amb una finestra de doble esqueixada al centre (2015)

Nau interior capçada a llevant per un absis (2015)

Forats al mur sud on suposadament hi havia el cor (2015)

ESGLÉSIA DE SANT ESTEVE DEL PONT

BCIL CB01

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Església d'una sola nau capçada a llevant per un absis de planta semicircular que s'obre a la nau a través d'un simple plec absidal. Del conjunt només es manté dempeus l'absis, el mur perimetral sud i una part del de tramuntana. L'absis està cobert amb una volta de quart d'esfera, amb el parament intern perfectament visible per la pèrdua de l'arrebossat. S'obre a l'absis una finestra de doble esqueixada al centre, i una altra al sector sud. Així mateix, una tercera finestra de doble esqueixada s'obre al costat sud del plec absidal. La porta d'accés es trobava al mur de ponent, i encara en queden traces enmig del parament del mur enfonsat. El nivell de solada de l'església és notablement més profund que el dels camps circumdants. A l'entrada hi ha una escala per salvar aquesta diferència de nivells. La nau presenta una banquetta correguda a banda i banda, i el parament intern del mur de migdia presenta una línia de forats on, hipotèticament, hi podria haver estat collat un cor de fusta, en aquest cas lateral, una tipologia força singular en l'entorn de l'Urgellet. El parament és molt irregular, amb carreuons de llicorella toscament desbastats i combinats amb còdols de riu, tot lligat amb morter de calç. També hi ha carreus de pedra tosca a l'arcada de l'absis i les finestres. No hi ha restes de la coberta de la nau, cosa que impedeix conèixer-ne la seva naturalesa.

Dades històriques: Els primers esments al lloc o la vila de Sant Esteve els trobem en la documentació a partir de l'any 961 i sovintegen durant els segles posteriors. L'any 1064 s'especifica que aquesta vila és situada prop del pont del Valira, un pont que tenia una importància cabdal en la viabilitat d'aquest sector de l'Urgellet, ja que enllaçava el tram del camí ral que pujava per la vall del Segre amb el tram del mateix camí que continuava cap a la Cerdanya, i que donaria lloc al topònim de Sant Esteve del Pont a partir del segle XIV. L'església de Sant Esteve és citada en una permuta de l'any 1016 i també figura en l'acta de consagració de l'església abacial de Sant Serni de Tavèrnoles l'any 1040. L'any 1088 es documenta la venda d'una terra situada a la capçalera de l'església de Sant Esteve. L'any 1314, en la visita realitzada pels delegats de l'arquebisbe de Tarragona, consta la parròquia de Sant Esteve del Pont per bé que no hi vivia en aquell moment cap parroquià. L'any 1575 el visitador del bisbat d'Urgell no va poder entrar a l'església perquè era tancada i l'any 1758 consta l'església de Sant Esteve com a annexa a la comunitat de la Seu d'Urgell, amb l'obligació de subministrar sagraments a les dues cases que en depenien i celebrar la missa el dia de Sant Esteve, de la Santa Creu de maig, de Sant Esteve d'agost i de Tots Sants. S'apunta també la necessitat d'emprendre algunes reparacions a l'edifici. A la renovació parroquial de 1904, la parròquia de Sant Esteve del Pont va ser suprimida i integrada a la de Castellciutat. L'any 1999 es dugué a terme una intervenció arqueològica a l'interior, codirigida per Pep Farràs i Albert Villaró. D'aleshores ençà resta abandonada.

Bibliografia: AA.DD., *Catalunya Romànica*, vol. VI, Enciclopèdia Catalana, Barcelona 1992, p. 366-367.

Conversa amb Albert Villaró.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESGLÉSIA DE SANT FELIU DE CASTELLCIUTAT

BCIL CB02

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Castellciutat

Adreça: Carrer Església, 6.
25710 Castellciutat, La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 371.898
Y: 4.690.584

Ref. Cadastral: 1906601CG7910N0001TD

Sup. Segons Cadastre: 459m²

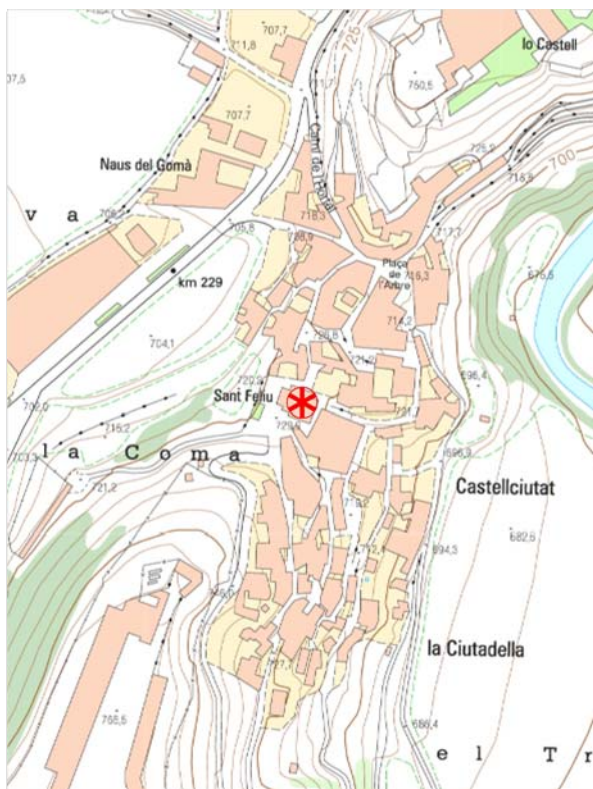
Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU Castellciutat.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: Sistema d'equipaments

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Porta principal d'accés a l'església (2015)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg BCIL

Procedència: PGOUM - PMU

Nº inventari: BCIL21

Nº reg/cat: 3668-I

data: 27/11/2002

Altres: -

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: BCIL

Nivell prot.: Conservació

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESGLÉSIA DE SANT FELIU DE CASTELLCIUTAT

BCIL CB02

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Barroc. Època moderna.
<i>Cronologia:</i>	1695
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular
<i>Context:</i>	Edifici exempt, situat a la perifèria del caseriu de Castellciutat, amb edificis pel seu costat de llevant, i un parc, antic cementiri de la població, al de ponent.
<i>Elements:</i>	Església d'una sola nau, capçada a ponent amb capçalera plana i amb coberta de volta de llunetes al seu interior i un campanar de torre de secció rectangular.
<i>Ús actual:</i>	Culte.
<i>Ús original:</i>	Culte.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Regular
<i>Façanes:</i>	Regular. Erosió perceptible dels carreus i aplicació recent d'un sòcol perimetral de ciment que n'oculta una part.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Regular
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Regular. Contenidors adossats i aparcament de vehicles que pertorben la seva visió.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Referent històric del poble de Castellciutat pel fet d'haver estat l'església parroquial des del segle XVII. Manifestació típica del barroc pirinenc que caracteritza el perfil de la població pel seu costat de ponent.
<i>Elements:</i>	Protecció general de l'edifici, tant en l'àmbit interior com en l'exterior, en quant a volumetria, formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme.
<i>Entorn de protecció:</i>	Carrer de l'Església i Carrer de la Bola.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració, consolidació i rehabilitació o millora.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum, la formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme.
<i>Façanes:</i>	Obres de manteniment o conservació, restauració i consolidació. Es permet adequar les façanes als materials originals.
<i>Cobertes:</i>	Obres de manteniment o conservació, restauració, consolidació i rehabilitació o millora.
<i>Obertures:</i>	Obres de manteniment o conservació, restauració i consolidació. Es permet el canvi de material en les fusteries.
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	Obres de manteniment o conservació, restauració i consolidació. No es protegeix la textura ni el cromatisme.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte al monument, i a la seva visualització. Es recomana enretirar els contenidors d'escombraries i evitar l'aparcament de vehicles.
<i>Altres intervencions:</i>	S'ha d'eliminar les instal·lacions vistes en façana
<i>Usos permesos:</i>	Religiós.

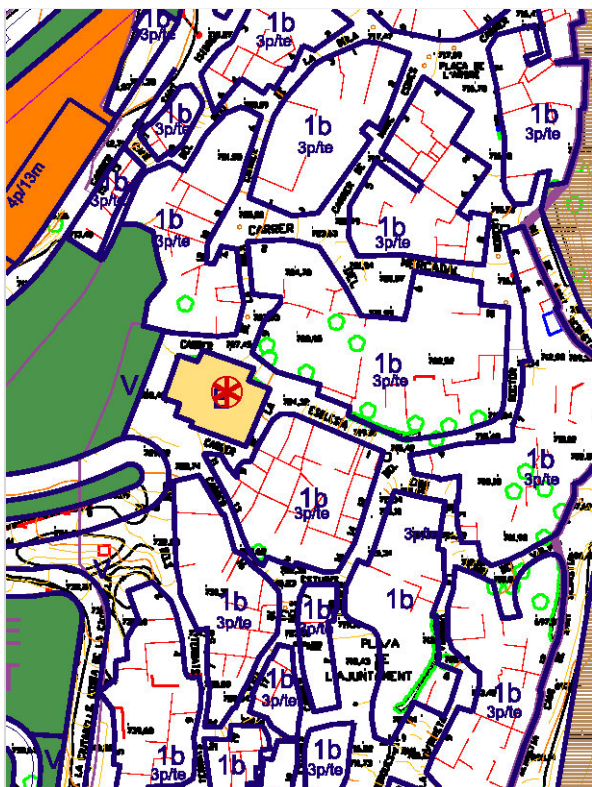
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

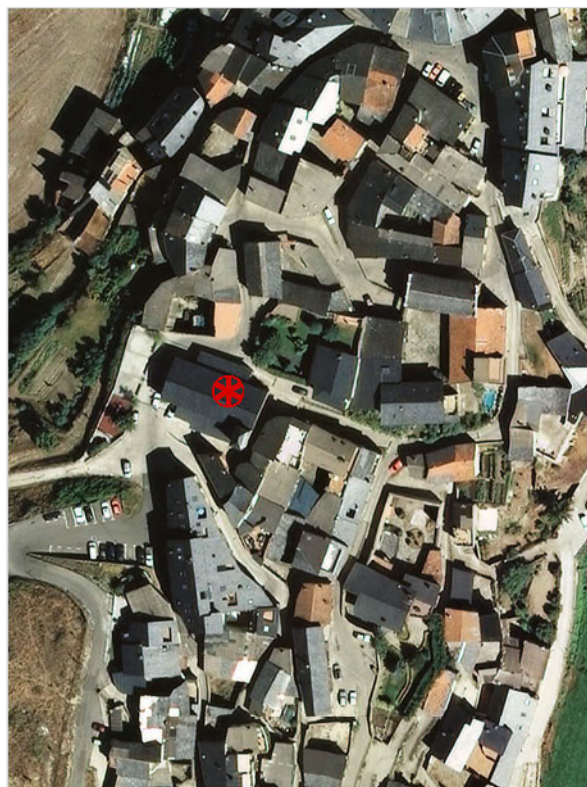
PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESGLÉSIA DE SANT FELIU DE CASTELLCIUTAT

BCIL CB02

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Façana meridional (2015)

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESGLÉSIA DE SANT FELIU DE CASTELLCIUTAT

BCIL CB02

Capçalera de ponent (2015). Façana Nord (2015)

Campanar adossat a la cantonada sud-oriental (2015)

Cor (2015) Capelles laterals (2015)

Altar (2015)

ESGLÉSIA DE SANT FELIU DE CASTELLCIUTAT

BCIL CB02

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Església d'una sola nau capçada a ponent amb capçalera plana, coberta amb tres trams de volta de canó rebaixat amb llunetes, precedides, als peus de l'església, per un tram sense llunetes. Cadascun d'aquests trams està separat per sengles arcs faixons que es perllonguen als murs a través de pilastres, tots ells destacats amb un color diferent del parament de murs i volta.

El primer tram de la nau és ocupat per un cor d'obra en alt, sostingut per un gran arc rebaixat que s'obre a la resta de la nau, sobre el qual descansa l'entarimat del cor i una barana de fusta. A cadascun dels tres trams següents hi ha dues capelles laterals, obertes a la nau a través d'arcs de mig punt.

A l'exterior, el temple presenta com un edifici massís, amb un parament de llicorella, totalment irregular, i amb molt poques obertures. És cobert amb un llosat de pissarra de doble vessant i als murs laterals s'hi adossen dues naus cobertes amb llosat de pissarra d'un sol vessant, construïdes amb posterioritat a la resta de l'església, les quals acullen les capelles laterals de l'interior.

La façana oriental acull la porta principal del temple. Es tracta d'una portalada en arc de mig punt, centrada a l'eix de simetria de la façana, i amb una escalinata de quatre graons que permeten l'accés. A la part alta de la façana, sobre el mateix eix de la porta, s'obre un òcul circular. I encara més amunt, entre la volta i la coberta, s'obren dos ulls de bou circulars. Les discontinuïtats del parament mostren que la façana, junt amb la resta de l'església, hauria estat sobreelevada en un moment indeterminat. La façana de ponent presenta un sòcol de ciment per evitar les humitats. Per sobre d'aquest sòcol sobresurt un arc de mig punt amb dovelles de llicorella molt desgastades, que pertany a una obertura cegada, probablement la porta original d'accés. Corona aquest arc una dovella de granit amb una creu de calvari i la data gravada de 1695.

El conjunt és rematat per un campanar de torre adossat a la cantonada sud-oriental del conjunt, amb grans finestrals al pis superior oberts als quatre vents i una coberta de pissarra de quatre vessants amb un ràfec que descansa sobre un fris motllurat.

Dades històriques: L'actual església de Sant Feliu de Castellciutat és hereva de la primitiva església que, sota aquesta mateixa advocació, és documentada al peu del primitiu palau comtal de Castellciutat des de l'any 839. Una nova església de Sant Feliu de Ciutat seria consagrada l'any 952 en el mateix emplaçament a petició del comte Borrell II. L'any 1692, arran de les obres d'ampliació de la fortalesa del castell de Castellciutat, l'antiga població, situada als peus del primitiu castell, es va haver de desplaçar cap al sud. L'antic temple de fundació comtal s'hauria integrat a les dependències de la nova fortificació i una nova església, l'actual de Sant Feliu de Castellciutat, es construiria tot seguit al capdamunt del serrat que acolliria el poble traslladat. El carreu de l'antiga entrada de l'església indica que hauria estat construïda cap a 1695.

Bibliografia: AA.DD., *Catalunya Romànica*, VI, Enciclopèdia Catalana, Barcelona 1992, p. 70-71.

XAM-MAR ALONSO, Carmen; GRAU i PRAT, Mercè, *Alt Urgell. Una visió de conjunt*, volum II, Centre de Recursos Pedagògics de l'Alt Urgell-Cerdanya, la Seu d'Urgell 2003, p. 127.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

QUADRA I PALLER DE CAL LLIBERAT

BCIL CB03

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Castellciutat

Adreça: Carrer Doctor Robert, 10
25710 Castellciutat, La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 371.959
Y: 4.690.611

Ref. Cadastral: 1906502CG7910N0001PD

Sup. Segons Cadastre: 406m²

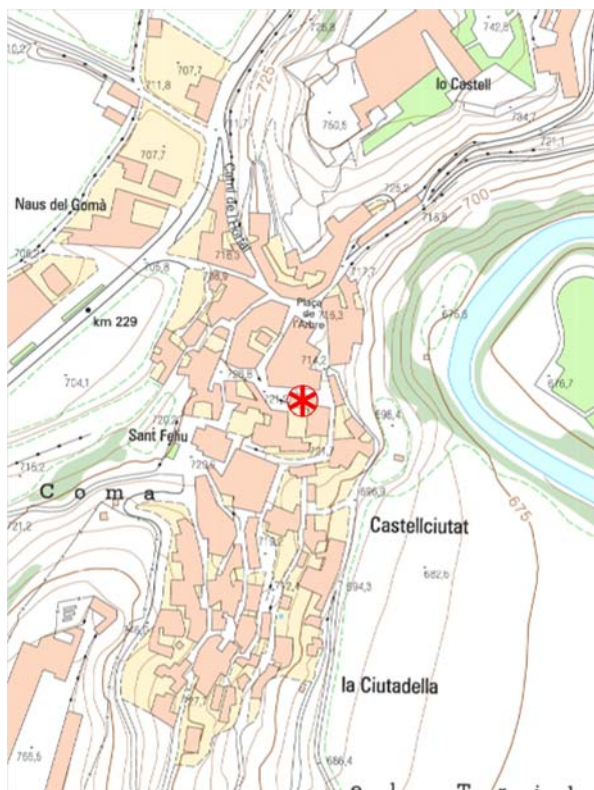
Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU Castellciutat.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 1b. Zona del centre històric
de Castellciutat

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana de ponent.

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-BCIL

Procedència: PGOUM - PMU

Nº inventari: BCIL32

Nº reg/cat: 3677-I

data: 20/11/2002

Altres: -

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: BCIL

Nivell prot.: Parcial

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

QUADRA I PALLER DE CAL LLIBERAT

BCIL CB03

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Racionalisme, època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	Cap a 1945
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular
<i>Context:</i>	Edifici que forma part d'una explotació agrària, adossat per la cantonada sud-oriental a la casa familiar de la mateixa. La façana sud dóna a l'era i la nord a un carrer.
<i>Elements:</i>	Edifici de maó, amb arcs de mig punt calats i amb un coronament esglaonat a les dues façanes més estretes.
<i>Ús actual:</i>	Magatzem.
<i>Ús original:</i>	Usos agraris.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Regular. Rovell a les portes metàl·liques. Brutícia als vidres de pavés de la planta baixa.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Regular.
<i>Entorn de protecció:</i>	Regular.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	La seva visibilitat caracteritza la visió de conjunt de Castellciutat. Representatiu de l'auge de la pagesia vinculada a l'economia lletera a mitjan segle XX.
<i>Elements:</i>	Protecció general exterior en quant a volumetria, formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme.
<i>Entorn de protecció:</i>	Carrer del Mercadal i carrer del Doctor Robert.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració i consolidació.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum, la formalització arquitectònica, el material la textura i el cromatisme.
<i>Façanes:</i>	Obres de manteniment o conservació, restauració i consolidació.
<i>Cobertes:</i>	Obres de manteniment o conservació, restauració i consolidació. Justificadament es permet el canvi de l'estructura de la coberta, respectant la formalització arquitectònica i el material.
<i>Obertures:</i>	Obres de manteniment o conservació, restauració i consolidació. Es permet la modificació del material, textura i cromatisme de les fusteries.
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte a l'edifici i a la seva visualització.
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM.

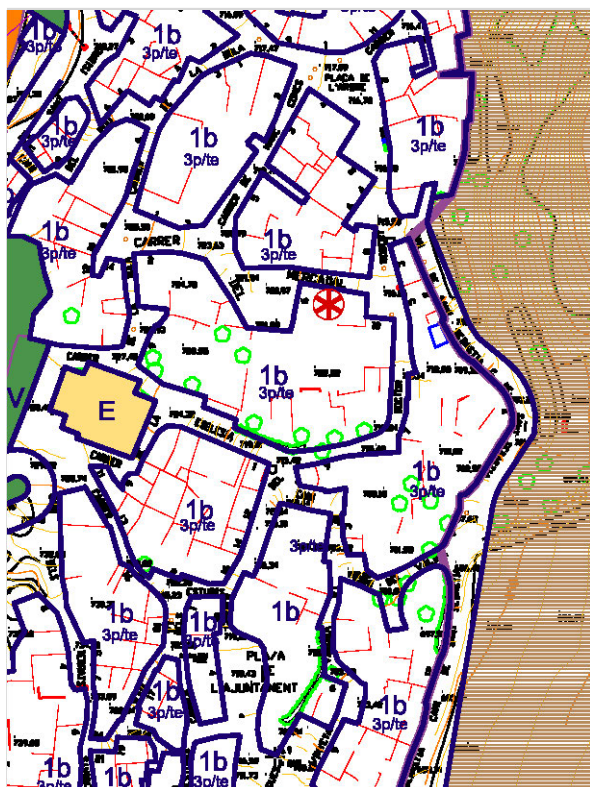
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

QUADRA I PALLER DE CAL LLIBERAT

BCIL CB03

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Cantonada nord-oest (2015)

Cantonada nord-est (2015)

QUADRA I PALLER DE CAL LLIBERAT

BCIL CB03

Detall d'obertures amb teules superposades (2015)

Interior paller (2009)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici de planta rectangular construït en pendent i adossat pel seu costat sud-oriental a la casa familiar del conjunt. Té una planta baixa destinada a la cort de les vaques i un primer pis dedicat al paller pròpiament dit, amb el parament íntegrament a base de maons. La planta baixa, totalment soterrada pel costat de ponent pel desnivell del pendent on està construït, presenta una gran obertura a la façana de llevant, de perfil rectangular i tancada amb una porta metàl·lica i, per sobre, un nivell de petites obertures quadrangulars que, a la façana nord es transformen en sèries d'obertures rectangulars, més amples que altes, tancades amb maons de vidre de pavès.

La façana de llevant està articulada en tres cossos verticals separats per dues pilastres horitzontals de maó, que ocupen tota la seva alçada. El cos sud està ocult darrere del parament de la casa a la qual s'adossa, i els altres dos són totalment visibles. Al cos central s'obre una gran arcada de mig punt amb la llum calada amb teules superposades de perfil que deixen passar la llum. La façana està rematada per un coronament esglaonat, amb el cos central més elevat que els laterals, i amb les pilastres amb un remat que recorda a un capitell, tot amb maó.

La façana del costat nord presenta sis grans obertures, coronades en arc de mig punt les quatre centrals i de perfil rectangular les dues dels extrems. En tots els casos presenten un calat idèntic al que ja hem vist a la façana de llevant. Per la seva part, la façana ponent repeteix les mateixes obertures, l'arcada central calada i el coronament esglaonat de la façana de llevant. Finalment, la façana lateral sud presenta quatre grans arcades obertes a l'era de la casa, també coronades en arcs de mig punt però sense calat.

Dades històriques: El paller i la quadra de cal Lliberat de Castellciutat va ser construïda cap a 1945 en substitució d'un edifici més antic de funcionalitat similar. La seva construcció va ser

QUADRA I PALLER DE CAL LLIBERAT

BCIL CB03

culminada amb una inauguració del conjunt que és un interessant testimoni de l'evolució de l'economia ramadera a la plana de l'Urgellet i de com el triomf d'aquest model econòmic va arribar a repercutir en la pròpia autoestima dels pagesos de la contrada, alguns dels quals es podien permetre la construcció d'estructures agràries amb pretensions monumentals i d'estil. La quadra hauria estat funcionant fins ja entrada la dècada de 1970, quan l'explotació s'hauria traslladat als afores de la població amb la construcció d'una estabulació de característiques modernes.

Bibliografia: GASCÓN CHOPO, Carles (en preparació), Cadí. 100 anys de Cooperativa, Cooperativa Cadí, la Seu d'Urgell.

Conversa amb Pere Arancón.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

QUADRA I PALLER DE CAL LLIBERAT

BCIL CB03

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL FELIUET

BCIL CB04

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Castellciutat

Adreça: Plaça de l'Arbre, 1.
25710 Castellciutat, La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 371.958
Y: 4.690.682

Ref. Cadastral: 2007706CG7920N0001YJ

Sup. Segons Cadastre: 132m²

Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU Castellciutat.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 1b. Zona del centre històric
de Castellciutat

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Cos Central amb tribuna en planta primera. (2014)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-BCIL

Procedència: PGOUM - PMU

Nº inventari: BCIL35

Nº reg/cat: 3679-I

data: 27/11/2002

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: BCIL

Nivell prot.: Parcial.

CAL FELIUET

BCIL CB04

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Eclecticisme, època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	Finals segle XIX-principis segle XX.
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Poligonal.
<i>Context:</i>	Edifici entre mitgeres amb una ampla façana que tanca tota la façana nord de la plaça de l'Arbre de Castellciutat.
<i>Elements:</i>	Edifici amb planta baixa, dos pisos i golfes, amb la façana principal articulada per tres cossos situats en angle diferent, i una gran tribuna al cos central.
<i>Ús actual:</i>	Habitatge.
<i>Ús original:</i>	Habitatge.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Regular.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Edifici que caracteritza el perfil de la plaça més integrada en la vida local de Castellciutat. Es tracta de la principal manifestació de l'eclecticisme arquitectònic a la població.
<i>Elements:</i>	Protecció exterior de l'edifici i el seu jardí en quant a volumetria, formalització arquitectònica i material,
<i>Entorn de protecció:</i>	Plaça de l'Arbre

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum i la formalització arquitectònica i material.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora.
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora.
<i>Jardins/entorn:</i>	Manteniment o conservació, de l'escalinata central.
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte a l'edifici i a la seva visualització
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM.

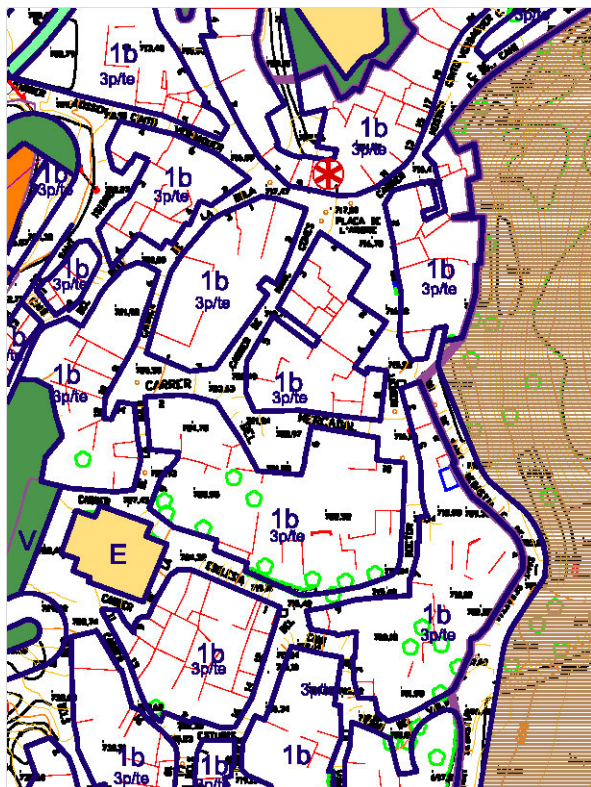
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL FELIUET

BCIL CB04

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Façana oberta a la Plaça de l'Arbre (2015)

CAL FELIUET

BCIL CB04

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici entre mitgeres amb planta baixa, dos pisos i golfes, erigit sobre un contrafort del turó del castell de Ciutat i que tanca pel nord la plaça de l'Arbre. L'única façana vista és la de migdia que s'obre, precisament, a aquesta plaça. En planta, la façana té un perfil poligonal, de tres costats, cadascun dels quals es correspon amb un dels tres cossos verticals en què es divideix la façana.

El cos central presenta a la planta baixa una porta en arc carpanell, que és la porta d'accés principal a la casa. És coronada per una dovella sobresortida i flanquejada per dues pilastres verticals adovellades. La primera planta presenta una tribuna que ocupa tota l'amplada d'aquest cos i que descansa sobre dues mènsules, de perfil aixamflanat i amb tres grans finestrals oberts al front amb baranes de ferro forjat. Culmina aquesta tribuna un fris motllurat, per sobre del qual hi ha una balustrada que delimita una terrassa a la qual s'hi obren dues portes en llinda i motllurades. Una línia d'impоста motllurada separa el segon pis del nivell de les golfes que, en aquest cos central, no presenta cap obertura.

Els dos cossos laterals són simètrics. A la planta baixa s'hi obren dues portes, una força ampla, més que la porta d'accés del cos central, i una de molt estreta. Totes dues són en arc carpanell amb la dovella de la clau de l'arc notablement sortida i en tots dos casos la porta més estreta es troba al costat exterior. Els dos pisos superiors de cada cos lateral se separen amb línies d'impоста motllurades. A cada pis hi ha un balcó volat que descansa sobre dues mènsules i amb barana de forja, al qual s'obre una porta allindada i motllurada. Els balcons es disposen a la vertical de la porta més estreta de la planta baixa, al costat exterior de la façana, mentre que al costat interior de cada pis s'obren dues finestres allindades i també motllurades. Una nova línia d'impоста motllurada separa el segon pis del nivell de golfes, que s'obre a l'exterior a través de dos finestrans quadrangulars. Per la part externa de les façanes laterals hi ha dues pilastres adovellades i el conjunt és cobert per un llosat de pissarra amb el ràfec molt sortit que descansa sobre una sèrie de mènsules. La simetria dels tres cossos de façana, les persianes venecianes que tanquen totes les obertures, el sòcol de la planta baixa i el tractament cromàtic, amb una coloració més fosca per les motllures, les línies d'impоста, el sòcol i les pilastres, unifica tot el conjunt.

Dades històriques: Edifici construït cap a finals del segle XIX o principis del segle XX. En aquest període es reconstrueix bona part del sector de la plaça de l'Arbre, probablement a causa de les destrosses provocades pel duel d'artilleria entre els carlins, refugiats al Castell, i les tropes governamentals, situades a la Ciutadella l'any 1875, en el decurs de la Tercera Guerra Carlina.

Bibliografia: Conversa amb Jordi Nistal.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESGLÉSIA DE SANT ESTEVE DE LES CASES ROGES

BCIL CB05

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Les Cases Roges

Adreça: Cal Navarro.
25710 Castellciutat, La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 372.593
Y: 4.691.434

Ref. Cadastral: 25252A006003590000FG

Sup. Segons Cadastre: 2.612

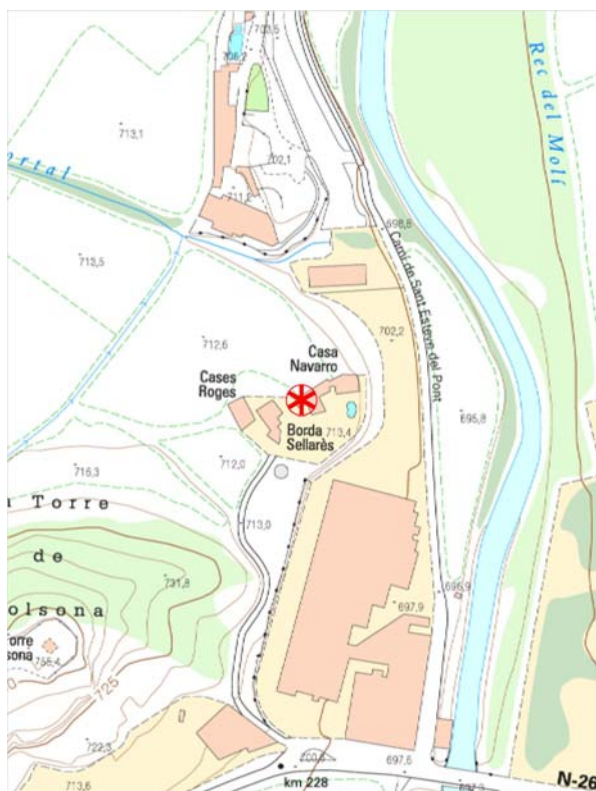
Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell.

Classificació: SNU. Sòl No Urbanitzable

Qualificació: 9a. Zona de sòl protegit de
valor agrícola-ramader

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana de ponent (2015)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Cap

Procedència: ---

Nº inventari: ---

Nº reg/cat: ---

data: ---

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: BCIL

Nivell prot.: Conservació.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESGLÉSIA DE SANT ESTEVE DE LES CASES ROGES

BCIL CB05

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Barroc. Època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	1826
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular
<i>Context:</i>	Adossada a una casa particular unifamiliar, reformada fa pocs anys, encerclada de jardins i closa amb una tanca metàl·lica.
<i>Elements:</i>	Església d'una sola nau, amb parament de pedra vista, porta a la façana de ponent, llosat de pissarra a doble vessant i campanar d'espadanya.
<i>Ús actual:</i>	Culte esporàdic.
<i>Ús original:</i>	Culte.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Edifici de culte de referència de l'antic veïnat de les Cases Roges, pertanyent a l'antic municipi de Castellciutat.
<i>Elements:</i>	Protecció general de l'edifici, tant en l'àmbit interior com en l'exterior, en quant a volumetria, formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme.
<i>Entorn de protecció:</i>	Edifici adossat

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Exterior:</i>	s'ha de mantenir el volum, la formalització arquitectònica, el material, la textura i el cromatisme.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte a l'edifici i a la seva visualització.
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	Religiós.

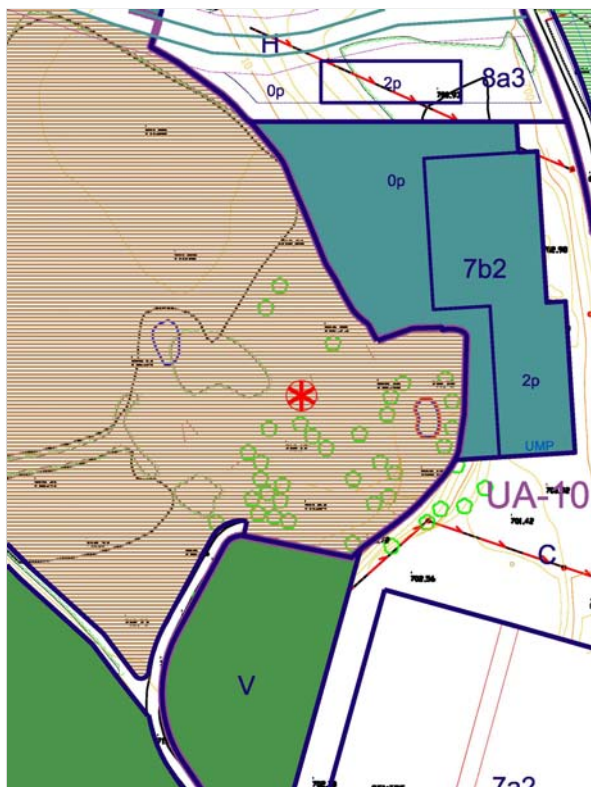
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

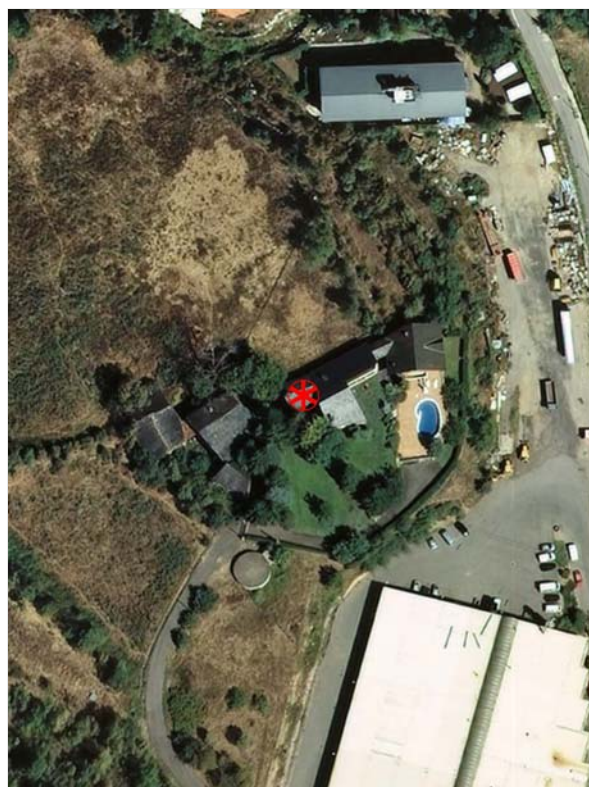
PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESGLÉSIA DE SANT ESTEVE DE LES CASES ROGES

BCIL CB05

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Vista de conjunt (2015)

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESGLÉSIA DE SANT ESTEVE DE LES CASES ROGES

BCIL CB05

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Petit temple de planta pràcticament quadrangular, amb capçalera plana orientada a llevant i adossada a l'edifici veí. Està cobert amb un llosat de pissarra de doble vessant amb els ràfecs molt sortits i, per sobre, hi ha un petit campanar d'espadanya d'un sol ull. El parament vist de les façanes combina còdols de riu, alguns fets servir de cantoneres, de gran tamany, amb lloses de llicorella. La porta és situada a la façana occidental. És en arc rebaixat, amb dovelles de llicorella, i està centrada a la façana. A la part alta de la mateixa hi ha un petit ull de bou circular com a altra única entrada de llum al temple. A sobre de la porta hi ha un carreu quadrangular en el qual es pot llegir la inscripció "AN 1828 FEUME P. R. VILA".

Dades històriques: Església construïda l'any 1828, segons consta a la inscripció de la façana, per atendre el culte dels veïns de les Cases Roges. Originàriament estava recoberta amb morter de calç que es degué de repicar durant la seva restauració recent.

Bibliografia: ---

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

FÀBRICA DE LLANES DE CASTELLCIUTAT

INV CB01

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Castellciutat

Adreça: La Fàbrica de Llana.
25710 Castellciutat, La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 372.369
Y: 4.690.699

Ref. Cadastral: 25252A007001690001GJ

Sup. Segons Cadastre: 1.364m²

Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU Castellciutat.

Classificació: SNU. Sòl No Urbanitzable

Qualificació: 9a. Zona de sòl protegit de
valor agrícola-ramader

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Conjunt dels dos edificis (2015)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-BCIL

Procedència: PGOUM

Nº inventari: BCIL36

Nº reg/cat: 3680-I

data: 27/11/2002

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: Inventari

Nivell prot.: Documental

FÀBRICA DE LLANES DE CASTELLCIUTAT**INV CB01****DESCRIPCIÓ DEL BÉ:**

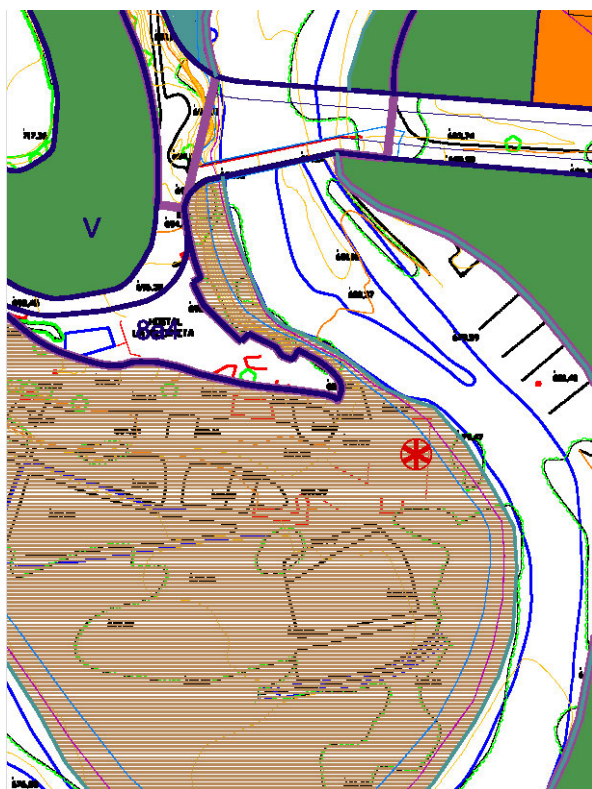
<i>Estil i època:</i>	Arquitectura popular. Època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	1898
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Poligonal
<i>Context:</i>	Edifici exempt situat a frec del riu Valira, a l'inici d'un meandre pronunciat poc abans de la seva desembocadura al Segre, en un entorn de camps i bosc de ribera.
<i>Elements:</i>	Conjunt format per dos grans edificis de planta rectangular adossats, un dedicat a habitatge i magatzem i l'altre dedicat a la fabricació pròpiament dita.
<i>Ús actual:</i>	Cap.
<i>Ús original:</i>	Fàbrica, central hidroelèctrica, habitatge.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

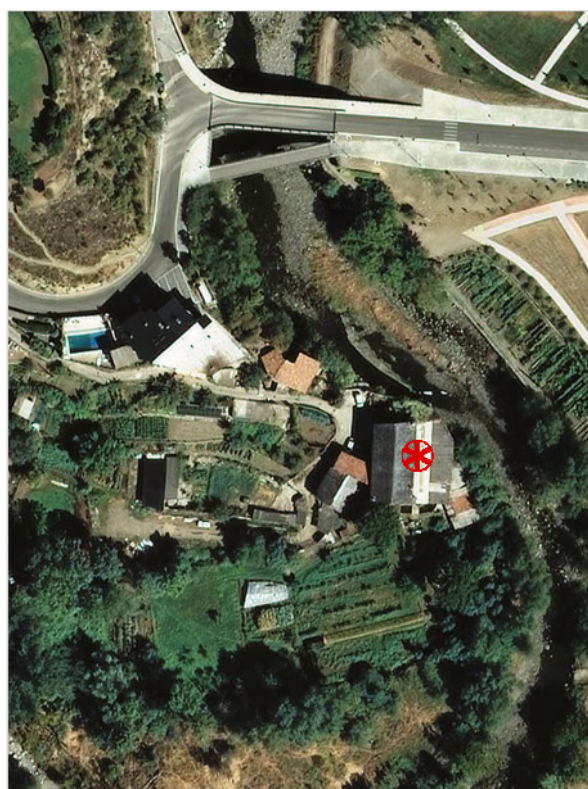
<i>Exterior:</i>	Bo. Fins a la seva recent defunció, els propietaris havien pres cura del manteniment.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Regular

OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Testimoni d'un sector productiu força singular. Primera central de producció elèctrica de l'entorn de la Seu d'Urgell. Caracterització d'un entorn fluvial singular amb aprofitament hidràulic.

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

FÀBRICA DE LLANES DE CASTELLCIUTAT

INV CB01

Volum principal (2015)

Façana d'accés (2015)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Conjunt format per dos edificis principals de planta rectangular que estan adossats. Tots dos edificis estan construïts segons dos eixos de simetria paral·lels que discorren en sentit nord sud. L'edifici principal està situat a ponent. Reuneix la condició d'habitatge, magatzem i botiga de la fàbrica. Es tracta d'un edifici de planta baixa, pis superior i golfes, cobert amb un llosat de pissarra de doble vessant, construït amb còdols de riu amb disposició força irregular que, en la façana de llevant, és recobert amb ciment. La façana de ponent presenta la porta d'entrada, notablement modificada en relació amb l'original, amb elements decoratius de ceràmica i esculpits, que se situa a la cantonada nord. A la mateixa planta baixa hi ha una sèrie de finestres rectangulars i al primer pis una sèrie de finestres en arc rebaixat de maons. A la façana de llevant s'obren quatre grans finestres rectangulars, i un de menor del mateix format sobre el parament arrebossat amb ciment.

El segon edifici, adossat a llevant de l'anterior i situat a frec del riu Valira, és el centre de producció pròpiament dit. Es tracta d'una nau d'una sola planta, amb coberta de pissarra a un sol vessant, paraments de còdols de riu i una sèrie de finestres obertes al riu en arc rebaixat de maons. Al voltant d'aquests dos edificis principals s'aixequen una sèrie de coberts i dependències menors que formen part també del conjunt. A la façana de ponent hi ha una sèrie de curiosos motius ornamentals esculpits o bé motllurats amb guix de caire popular i de difícil interpretació.

A l'interior es conserva la maquinària de la fàbrica en perfecte estat de funcionament, moguda per energia hidràulica.

Dades històriques:

La fàbrica de llanes de Castellciutat va ser construïda l'any 1852 per Ramon Farràs, un emprenedor provinent de Josa de Cadí. A finals del segle XIX s'aprofità el salt d'aigua que movia la maquinària de la fàbrica per adaptar-hi una turbina per a la producció de llum, de manera que seria la primera central hidroelèctrica de

FÀBRICA DE LLANES DE CASTELLCIUTAT

INV CB01

l'entorn de la Seu d'Urgell. L'any 1898 la fàbrica es cremà i hagué de ser refeta totalment. Fins a l'any 1935 els propietaris produïren electricitat per a la venda. A partir d'aquell moment continuà aquesta producció amb la qual abastirien les necessitats de la casa. La fàbrica continuà amb funcionament fins a l'any 2013, moment en què la mort del darrer descendent directe dels antics fundadors la deixà sense inquilins i sense ningú que pogués fer funcionar la maquinària.

Bibliografia: GANYET SOLÉ, Ramon, *El camí cap a la llum. Les centrals elèctriques de la Seu d'Urgell*, PEUSA, la Seu d'Urgell 2005, p. 78.

OBIOLS PEREARNAU, Lluís (inèdit), *Inventari del Patrimoni Industrial de l'Alt Urgell*, Museu de la Ciència i la Tècnica de Catalunya, Terrassa 2006.

Conversa amb Pere Arancón.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL TONIPAL

INV CB02

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Cal Tonipal

Adreça: Cal Tonipal – Afores LSU.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 372.618
Y: 4.691.087

Ref. Cadastral: 2410101CG7921S0001BL

Sup. Segons Cadastre: 95.809m²

Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: Pla General d'Ordenació
Urbanística Municipal.

Classificació: SUD. Sòl Urbanitzable Delimitat

Qualificació: 8b. Zona de serveis
terciariològics de nova creació

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana sud-est. (2015)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-BCIL

Procedència: PGOUM

Nº inventari: BCIL 38

Nº reg/cat: 3682-I

data: 27/11/2002

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: Inventari

Nivell prot.: Documental

CAL TONIPAL

INV CB02

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

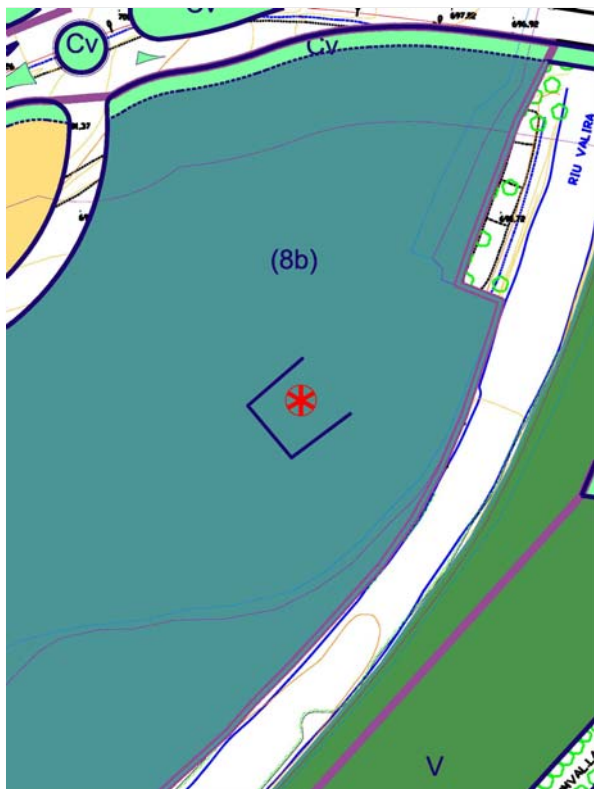
<i>Estil i època:</i>	Arquitectura tradicional. Època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	Segle XIX
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Poligonal
<i>Context:</i>	Prats de dall i bosc de ribera del Valira.
<i>Elements:</i>	Conjunt format per una gran casa de pagès i els edificis annexos propis de l'activitat agroramadera.
<i>Ús actual:</i>	Explotació agrària.
<i>Ús original:</i>	Explotació agrària.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Regular.
<i>Façanes:</i>	Regular. Pèrdua parcial del revestiment de calç.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Regular. Vidres i persianes trencades.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	---
<i>Entorn de protecció:</i>	Regular.

OBJECTE:

Raons catalogació: Darrer testimoni d'una gran casa pairal orientada a l'activitat agroramadera construïda segons les formes tradicionals.

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

CAL TONIPAL

INV CB02

Façana sud-est (2015)

Fotografia Nord-oest (2015)

CAL TONIPAL

INV CB02

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Conjunt format per un gran casal de planta rectangular, amb les façanes principals orientades a nord-oest i sud-est, coberta amb un gran llosat de pissarra de doble vessant i ràfecs molt sortits, i amb els paraments construïts amb còdols de riu i lloses amb una disposició i uns tamany totalment irregulars. Presenta planta baixa, dos pisos i golfes. L'accés principal a la casa es troba a la façana nord-oest. Es tracta d'una porta estreta, coronada en arc rebaixat i amb llindes i arc construïts amb maó, lleugerament descentrada de l'eix vertical de la façana. Al primer pis, la façana presenta tres finestres rectangulars a la meitat nord i una balconada sense voladís i amb barana de fusta a l'extrem sud, segons una disposició força irregular. La segona planta presenta a la meitat nord dues balconades sense voladís, amb porta allindada i barana de fusta, que s'aparten de l'eix traçat per les finestres de la primera planta. A la meitat sud hi ha un petit finestró rectangular que tampoc s'adapta a cap eix de simetria. A la planta de les golfes el conjunt presenta un finestró rectangular més o menys centrat a la façana.

La façana sud-est presenta un major nombre d'obertures. En aquella part la façana baixa un pis més que al costat nord-oest, de manera que a la planta baixa hi ha els accessos del celler. A la primera planta hi ha una balconada sense voladís, amb barana de fusta i porta allindada i cinc finestrans quadrangulars de diversos tamany i disposició atzarosa, sense ocupar totes les línies de simetria de la façana. La segona planta presenta quatre balconades més o menys centrades en façana, amb les portes coronades amb arcs rebaixats i totes elles de tamany similar. Una d'aquestes balconades, la quarta comptant des de la cantonada sud, és en voladís i amb barana de forja. La resta són amb barana de fusta. A l'extrem nord hi ha un finestró quadrangular. La tercera planta presenta tres balconades més o menys centrades en façana, sense voladís i amb barana de fusta, i la planta de les golfes s'obre a l'exterior en aquesta façana a través de quatre finestrans rectangulars amb porticons de fusta.

Adossat al nord de l'edifici hi ha un llarg cobert destinat a l'acollida del bestiar, magatzems i altres funcions de caire agroramader, format per una llarga nau amb dos trams, el primer, més llarg, amb la mateixa orientació que la façana principal de la casa, i el segon, més curt, orientat en sentit est-oest, de manera que configuren tots dos una era que delimita a sud amb la mateixa casa i al sud-est amb el riu Valira. Tots dos trams estan coberts amb llosat de pissarra de doble vessant. El parament dels murs d'aquest cobert és també a base de còdols de riu i lloses, i l'estructura presenta una gran portalada amb llindes i arc rebaixat de maó, a l'extrem ponentí del tram més curt del cobert.

Dades històriques: Gran casa de pagès construïda, probablement, al segle XIX, dedicada a l'especialització ramadera a partir d'algun moment indefinit del segle XX.

Bibliografia: ---

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL DUAT

INV CB03

Altres denominacions: Forn vell

LOCALITZACIÓ:

Indret: Castellciutat

Adreça: Carrer Marc Comes, 2.
25710 Castellciutat, La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 371.928
Y: 4.690.681

Ref. Cadastral: 1906303CG7910N0001AD

Sup. Segons Cadastre: 132

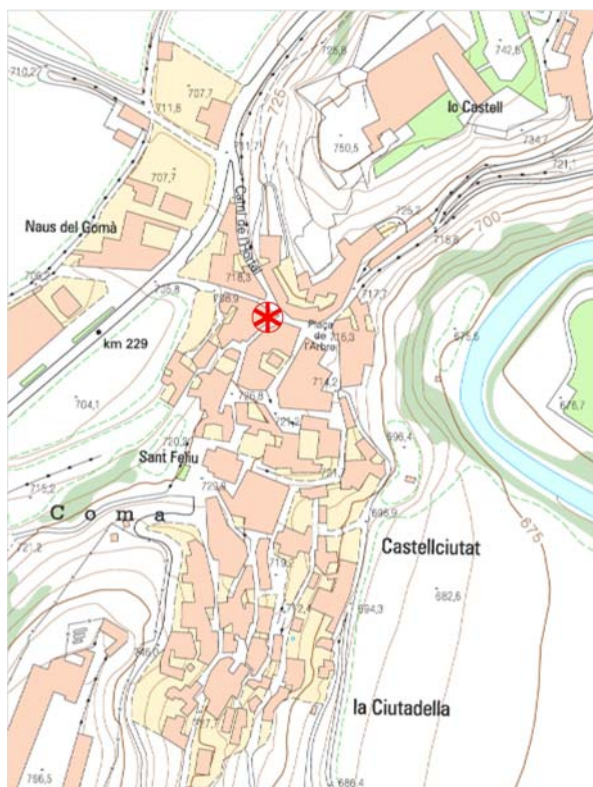
Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU Castellciutat

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 1b. Zona del centre històric
de Castellciutat

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

façana oberta a la Plaça de l'Arbre (2009)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Cap

Procedència: ---

Nº inventari: ---

Nº reg/cat: ---

data: ---

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: Inventari

Nivell prot.: Documental

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL DUAT

INV CB03

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

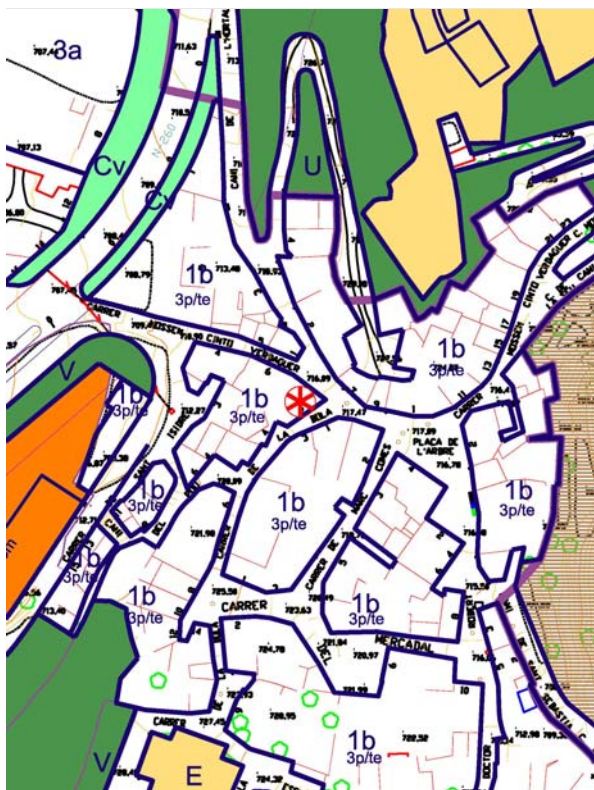
<i>Estil i època:</i>	Arquitectura tradicional, època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	1888.
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular
<i>Context:</i>	Edifici que s'adossa pel nord amb un altre immoble, de tres façanes vistes. Tanca la plaça de l'Arbre de Castellciutat per ponent.
<i>Elements:</i>	Edifici format per dos cossos. A tramuntana presenta planta baixa i dos pisos i a sud planta baixa, un pis i un paller sota teulada. Coberta de llosa a doble vessant.
<i>Ús actual:</i>	Abandonat.
<i>Ús original:</i>	Habitatge, comerç.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Dolent.
<i>Façanes:</i>	Dolent. Arrebossat esquedat i escrostonat. Pèrdua de l'antiga policromia, brutícia.
<i>Cobertes:</i>	Dolent. Enfonsada en alguns punts.
<i>Obertures:</i>	Dolent. Pèrdua de vidres a portes i finestres. Baranes i ferramentes rovellades.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Dolent. Abandó i entrada d'aigua.
<i>Entorn de protecció:</i>	Regular

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Edifici d'entitat que caracteritza el perfil de la plaça de l'Arbre i amb una gran implicació sentimental en la vida local de Castellciutat. Bon exponent de l'arquitectura popular de la població.

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL DUAT

INV CB03

Cantonada oberta a la Plaça de l'Arbre (2014)

Porta entrada d'accés amb la inscripció de l'any (2015)

Botiga de planta baixa (2009)

CAL DUAT

INV CB03

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici adossat a un altre immoble pel seu costat de ponent i amb les altres tres façanes vistes. Està cobert amb un llosat de pissarra de doble vessant i té planta baixa, dos pisos i golfes. Per la façana de la plaça, la planta baixa presenta una porta allindada amb dos porticons de fusta al sector sud i, al centre, la porta d'accés a l'immoble, en arc de mig punt i amb una reixa de ferro forjat a la part superior en què es poden llegir les inicials A. D. i l'any 1888. Al costat de la porta hi ha una finestra rectangular amb una reixa. A la façana nord s'obren dues grans portalades rectangulars, tancades amb porticons de fusta, que donarien accés a l'antic local comercial que ocupava la planta baixa de l'edifici.

El primer pis presenta una sèrie de balconades que recorren la totalitat de les façanes de llevant, amb una balconada sense voladís, una amb voladís i una porta d'accés allindada, i l'altra amb voladís i dues portes allindades, i de tramuntana, amb dues balconades amb voladís, a les quals s'obre una porta allindada a cadascuna. El pis superior presenta la mateixa disposició que el primer pis a la meitat nord, mentre que l'altra meitat és totalment oberta al carrer.

La planta baixa presenta un pedrís d'obra que ha esdevingut un espai paradigmàtic de sociabilització per a la població de Castellciutat. La façana presenta traces d'haver estat pintada amb una decoració que simulava els carreus.

Dades històriques: La data de construcció de la casa coincideix amb l'època en què l'entorn de la plaça de l'Arbre s'hauria reconstruït després de les destruccions provocades per l'intercanvi de canonades entre els carlins refugiats al Castell i les tropes governamentals situades a la Ciutadella l'any 1875, en el context de la darrera guerra carlina. L'edifici, propietat de la família Duat, tenia un forn que era conegut amb el nom de forn vell.

Bibliografia: Conversa amb Josep Baró.

Conversa amb Jordi Nistal.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ANTIGA CENTRAL DEL PONT DEL VALIRA

INV CB04

Altres denominacions: Cal Gutiérrez, Serveis Funeraris Sant Esteve

LOCALITZACIÓ:

Indret: Pont del Valira

Adreça: Polígon 6, Parcel·la 66 - Tanatori.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 372.687
Y: 4.691.216

Ref. Cadastral: 25252A006000660001GJ

Sup. Segons Cadastre: 1.293 m²

Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: Pla General d'Ordenació
Urbanística Municipal.

Classificació: SNU. Sòl No Urbanitzable

Qualificació: 9c. Zona d'entorn fluvial

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana sud (2015)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Cap

Procedència: ---

Nº inventari: ---

Nº reg/cat: ---

data: ---

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: Inventari

Nivell prot.: Documental

ANTIGA CENTRAL DEL PONT DEL VALIRA

INV CB04

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Arquitectura tradicional. Època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	1894
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular
<i>Context:</i>	Edifici situat a la llera del riu Valira, a tocar del pont que dona accés a la Seu d'Urgell.
<i>Elements:</i>	Edifici de gran alçada, construït a la llera del riu en un punt on el marge té una alçada considerable. Els paraments són de còdols de riu i la coberta de pissarra a doble vessant. Conserva les obertures d'accés i expulsió de l'aigua.
<i>Ús actual:</i>	Tanatori.
<i>Ús original:</i>	Central hidroelèctrica.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

OBJECTE:

Raons catalogació: Motivacions històriques. Es tracta de la primera central hidroelèctrica de la Seu d'Urgell dissenyada amb aquesta finalitat.

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

ANTIGA CENTRAL DEL PONT DEL VALIRA

INV CB04

Façana de la banda del riu, on s'aprecia el mòdul de 1940 (2014)

façana de ponent (2015)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici de planta rectangular, de gran alçada per adaptar-se al desnivell del marge del riu en el punt on està construït. Els paraments indiquen que, originàriament, l'edifici era més curt i es va afegir un mòdul al sud a la dècada de 1940. La façana del mòdul més antic presenta, a la banda del riu, tres nivells d'obertures. L'inferior presenta dues finestres rectangulars tancades amb reixes. El nivell intermig tres finestres rectangulars més petites que les anteriors, i el nivell superior tres balcons sense voladís, amb barana de ferro forjat. En aquesta mateixa façana l'ala nova presenta un nivell amb dues finestres al segon pis i un altre idèntic al pis superior i, a tocar del riu, una gran sortida de l'aigua en arc peraltat. La façana de ponent només deixa a la vista el pis superior, on hi ha l'accés principal, una porta allindada situada a l'ala nova de l'edifici, una porta de servei, també allindada i més ampla, situada a la cantonada nord-oest, i tres grans finestres rectangulars entre una i altra. La façana sud presenta una tribuna que culmina una terrassa amb barana de fusta, a la qual s'obren dues grans portalades amb persianes venecianes. Els paraments de l'edifici són construïts, bàsicament, amb còdols de riu, i totes les obertures presenten llindes fetes amb maó. El conjunt és cobert amb un llosat de pissarra de doble vessant.

Dades històriques: Les obres de la central hidroelèctrica del pont del Valira s'iniciaren l'any 1894, un cop la concessió del servei d'enllumenat elèctric de la Seu d'Urgell va ser adjudicada en pública subhasta organitzada per l'ajuntament a Jaume Sabrià i Gatnau, el qual va constituir la *Sociedad Civil particular de alumbrado eléctrico de la Seu d'Urgel y Castellciutat* amb set socis. Un cop enllestida la central aquell mateix any de 1894 s'iniciaren desavinences entre els socis que duraren fins l'any 1901, moment en què es posà en servei la central, la primera construïda específicament per a la producció elèctrica a la Seu d'Urgell i a Castellciutat. L'any 1919 la central fou adquirida per una nova raó social, la *Industrial Urgelense, S.A.*, i

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ANTIGA CENTRAL DEL PONT DEL VALIRA

INV CB04

continuarà subministrant fluid elèctric a la Seu d'Urgell i a Castellciutat. La societat fou dissolta l'any 1926 en crear-se la *Cooperativa Eléctrica Urgelense*, precedent de la futura PEUSA, la qual li comprà tots els béns, amb inclusió de la central del pont del Valira, la qual funcionaria fins a la dècada de 1940, en què s'amplià l'edifici per una activitat industrial que no tirà endavant. Actualment l'edifici acull un tanatori.

Bibliografia: GANYET SOLÉ, Ramon, *El camí cap a la llum. Les centrals elèctriques de la Seu d'Urgell*, PEUSA, la Seu d'Urgell 2005, p. 27.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CENTRE HISTÒRIC

CASTELLCIUTAT I BARRIS

EIXAMPLE

Nivell prot.: Conservació.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

SEMINARI DIOCESÀ

BCIL EX01

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Neoromànic, època contemporània, segle XIX.
<i>Cronologia:</i>	1860
<i>Autoria:</i>	Tomàs Samsó.
<i>Parcel·la:</i>	Poligonal
<i>Context:</i>	Edifici exempt, de pretensions monumentals, situat en un context ajardinat al nord de la ciutat. L'edificació del sector nord impedeix la seva visió des d'aquest angle, i les tanques del seu perímetre limiten les dels altres sectors.
<i>Elements:</i>	Gran edifici de planta en forma de E i cobertes a doble vessant, originàriament de teula. Les façanes són profusament decorades amb motius d'inspiració neoromànica.
<i>Ús actual:</i>	Residencial, religiós.
<i>Ús original:</i>	Docència, residencial, religiós.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo. A la dècada de 1990 es va substituir la teula original per planxes metàl·liques.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Regular. Ben cuidat al sector residencial però visiblement abandonat a la resta.
<i>Interior:</i>	Regular. Bona part de l'ala de ponent resta pràcticament abandonada.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Edifici monumental que determina l'aspecte del sector nord del casc antic. Obra de Tomàs Samsó. Valor històric com a centre formatiu del bisbat d'Urgell.
<i>Elements:</i>	Protecció general de l'edifici, tant l'àmbit interior com l'exterior, en quant a volumetria, formalització arquitectònica, el material, la textura i cromatisme.
<i>Entorn de protecció:</i>	Segons la delimitació d'entorn de protecció definida en els plànols d'ordenació

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració, rehabilitació o millora.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum, la formalització arquitectònica, el material, la textura i cromatisme.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació, restauració, rehabilitació o millora. Es recomana retornar a la material original com acabat de coberta.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació i restauració. En casos justificats es permetrà la rehabilitació o millora de les fusteries, mantenint el tipus de material, textura i cromatisme..
<i>Jardins/entorn:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora. Recomanable realitzar una neteja i esbrossada del jardí sobretot en la vessant nord.
<i>Interior:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte a l'edifici, i a la seva visualització.
<i>Altres intervencions:</i>	Per altres intervencions en els elements protegits, no especificats en aquesta fitxa, hauran de ser aprovades pel Departament de Cultura, i en concret, per la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural de Lleida.
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM.

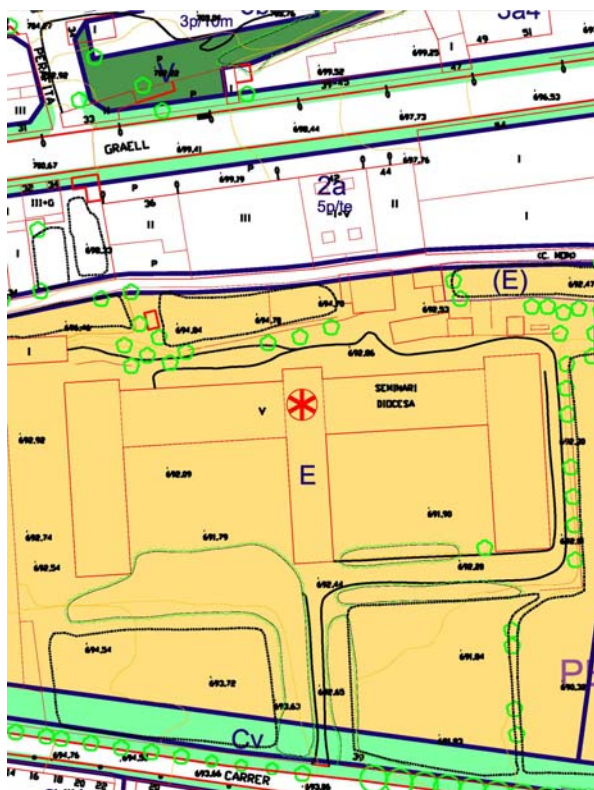
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

SEMINARI DIOCESÀ

BCIL EX01

Font: PGOUM

Font: ICC

Cos central ocupat per l'església (2014)

Façana sud i nord (2014)

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

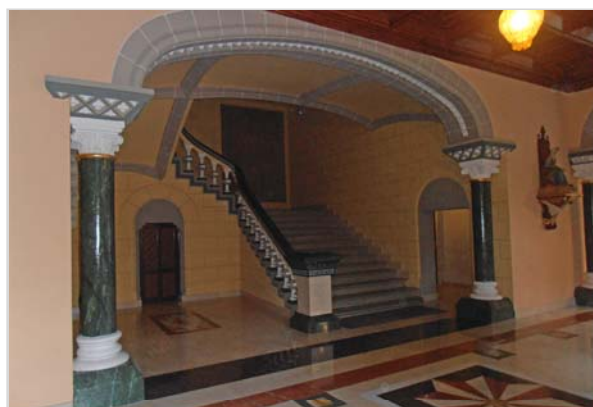
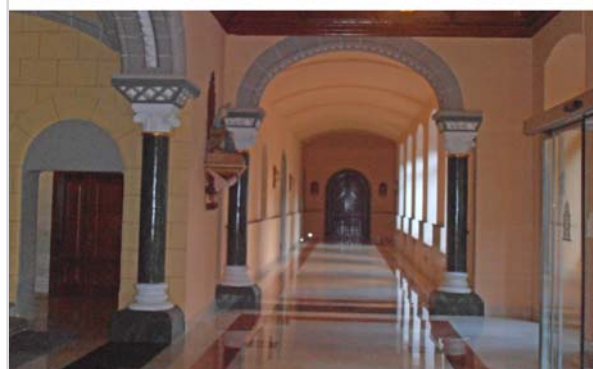
PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

SEMINARI DIOCESÀ

BCIL EX01

Cos reculat orientat a migdia (2014)

Interiors (2014)

Façana sud (2015)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Gran edifici exempt amb planta en forma de lletra E oberta cap al sud amb tres grans cossos prismàtics orientats en sentit nord-sud, units per dos cossos de la mateixa volumetria orientats en sentit est-oest. El retranqueig de tota la façana nord en relació als tres cossos paral·lels alleugereix la monotonia que, altrament, hauria imperat en aquest sector.

Cadascun dels tres cossos projectats cap al sud és coronat per un frontó triangular. També els accessos principals, situats al centre de la façana sud de cadascun dels dos cossos longitudinals, estan coronats per un frontó triangular al capdamunt de la façana. Aquests frontons són decorats amb un motiu inspirat en els antics arquets llombards de l'arquitectura romànica del segle XI.

L'edifici té una alçada de tres pisos i golfes per sobre de la planta baixa, cosa que el féu l'edifici més alt de la ciutat durant una bona colla d'anys, si bé la seva verticalitat queda matisada per les línies d'impota horitzontals que remarquen els pisos. Cadascun dels cossos presenta una coberta de doble vessant, originàriament de teula, per bé que recentment aquesta ha estat substituïda per una coberta de planxa metàl·lica que desmereix l'original.

L'edifici és construït amb mamposteria de pedra i maó, amb presència per tota la superfície de les seves façanes de forats de biga que fan de testimoni de les tècniques constructives del moment. La superfície dels paraments és profusament decorada i presenta un predomini de les obertures sobre els massissos, fins i tot al sector nord, amb l'ús exclusiu de l'arc de mig punt en portes, balcons i finestres. El pis superior és coronat per una galeria d'òculs circulars que recorren tota la façana.

El cos central del seminari és ocupat per l'església, que és l'element del conjunt amb un tractament més acurat i que separa l'edifici en Seminari Major i Seminari Menor. Aquesta església, dedicada a la Immaculada Concepció, té la mateixa alçada que la resta del seminari, i un tractament similar pel que fa a les cobertes, de doble vessant, originàriament de teula substituïdes per planxa metàl·lica i frontó amb arquets llombards com a coronament de la façana. El temple és un edifici de planta rectangular, amb capelles laterals, corredor i cor. La nau és coberta en volta de canó amb nervis i les capelles amb volta de creueria, suportada per pilars motllurats.

La il·luminació s'aconsegueix amb sis ulls de bou per banda i una finestra oberta a cada capella lateral, cinc en total. Així mateix, la façana, sobre el portal en arc de mig punt, presenta un rosetó en forma d'ametlla i, a sobre, un gran ull de bou circular. Aquesta façana està construïda en pedra i presenta quatre cossos superposats per sota del frontó de la coberta. El cos de la planta baixa s'obra a través d'una portalada central en arc de mig punt flanquejada per dues fornícules motllurades també en arc de mig punt. A sobre hi ha el cos amb el rosetó ametllat. El tercer cos presenta un ull de bou circular gallonat, flanquejat per dues fornícules en arc de mig punt, i el quart una gran fornícula central en arc de mig punt, flanquejada per dues fornícules menors i, a un nivell superior, per dues obertures trevolades.

Dades històriques: El primitiu seminari conciliar de la Seu d'Urgell ocupava l'actual edifici de la Missió, a l'interior de les muralles de la Seu d'Urgell. Havia estat fundat l'any 1592 pel bisbe Andreu Capella amb les rendes del suprimit monestir de Sant Serni de Tavèrnoles, i era el tercer seminari conciliar que s'havia fundat a Catalunya, després dels de Tarragona i de Girona.

A mitjan segle XIX, l'increment de la població al Pirineu i les noves necessitats pastorals i formatives, fruit del tancament de les universitats d'Osca i Cervera, van impulsar el bisbe Josep Caixal a construir un nou seminari. Hi ha una llegenda que

SEMINARI DIOCESÀ

BCIL EX01

explica que hauria estat construït amb el tresor que el bisbe hauria confiscat a un capellà francès i que hauria estat trobat al convent desamortitzat de Sant Domènec. Sembla ser que amb els diners el bisbe hauria volgut emprendre la canalització del Segre després dels terribles aiguats de 1853 però finalment, davant l'oposició al projecte per part dels terratinents locals, ho hauria destinat tot a la construcció del nou seminari.

El nou complex fou el primer edifici de la Seu d'Urgell construït fora de la muralla del segle XIV i les seves pretensions condicionarien d'una manera decisiva la percepció de la ciutat a finals del segle XIX. El projecte fou obra de l'arquitecte Tomàs Samsó, que plantejà l'edifici segons l'arquitectura neomedieval que triomfava aleshores per tot Europa. La primera pedra fou beneïda al mes d'abril de 1860, amb una gran processó i lluites cerimònies. L'esforç econòmic va ser considerable. Es va instal·lar un carrilet per baixar la pedra des de la costa dels Carreus; es va tornar a obrir la cantera de Torres per aportar la pedra necessària i tota la fusta necessària baixava enraiada des d'Andorra.

El nou seminari fou posat en marxa l'any 1886, en temps del bisbe Salvador Casañas, per bé que les obres no s'acabaren fins ben a finals del segle XIX. Durant la Guerra Civil el seminari fou incautat per acollir les escoles públiques. Els retaules i les imatges de l'església foren cremats l'any 1936.

A partir de 1946 Joan Danés, arquitecte diocesà, va dirigir un conjunt d'obres interiors per aprofitar millor l'ús dels espais.

Bibliografia:

Archivo Histórica Nacional, Causa General, 1.465, exp. 36.

PUJOL i TUBAU, Pere, "Estatut de règim interior del seminari de la Seu d'Urgell (any 1600)", *Obra completa*, Editorial Andorra, Andorra 1984, p. 179-186.

VILLARÓ i BOIX, Albert, *Hèrcules i la Ciutat. Un passeig per la història de la Seu*, Caixa de Catalunya, Barcelona 1995, p. 171.

XAM-MAR i ALONSO, Carmen; GRAU i PRAT, Mercè, *L'Alt Urgell. Una visió de conjunt*, vol. II, Centre de Recursos Pedagògics de l'Alt Urgell-Cerdanya, la Seu d'Urgell 2003, p. 213-215.

Observacions:

Autors:

Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

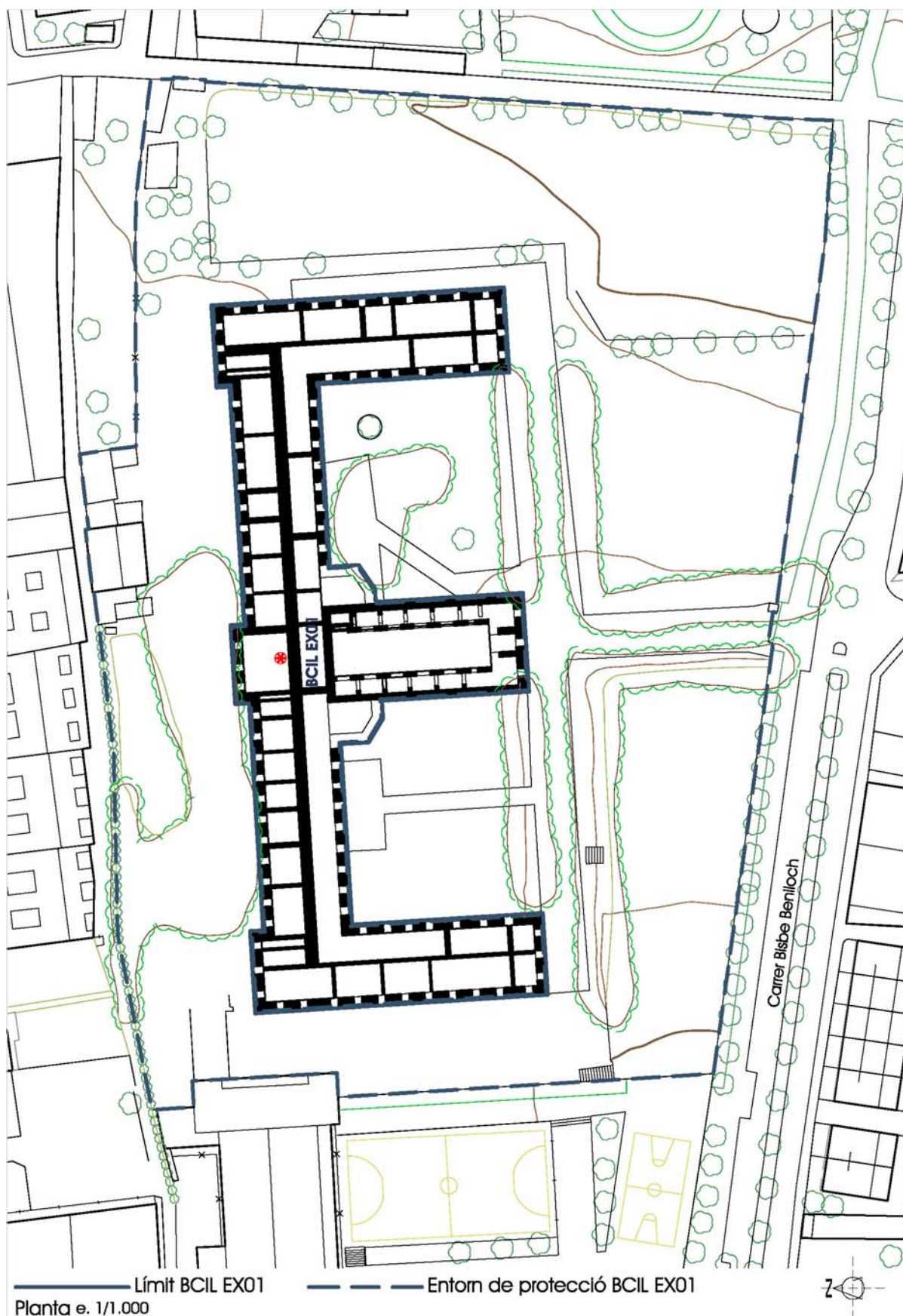
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

SEMINARI DIOCESÀ

BCIL EX01

ANTIC ESCORXADOR MUNICIPAL

BCIL EX02

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Eixample

Adreça: Camí de La palanca, 29.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 372.950
Y: 4.690.271

Ref. Cadastral: 3002103CG7930S0001SY

Sup. Segons Cadastre: 1.339 m²

Titularitat: Pública

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: Pla General d'Ordenació Urbanística Municipal.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: Sistema d'equipaments

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana principal

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-BCIL

Procedència: PGOUM

N° inventari: BCIL 12

N° req/cat: 15771

data: 22/11/2002

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectòni. Edifici

Categoria: BCIL

Nivell prot.: Parcial.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ANTIC ESCORXADOR MUNICIPAL

BCIL EX02

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Noucentisme. Època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	1924
<i>Autoria:</i>	Joan Bergós
<i>Parcel·la:</i>	En forma de lletra "T".
<i>Context:</i>	Edifici exempt situat al centre d'un pati reconvertit per a usos socioculturals, als límits entre una zona d'edificació en alçada i una zona de cases unifamiliars.
<i>Elements:</i>	Edifici d'una sola nau amb façana principal amb remat mixtilini i finestres amb llindes i arcs de maó.
<i>Ús actual:</i>	Centre Cívic.
<i>Ús original:</i>	Escorxador municipal.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Manifestació de l'arquitectura noucentista projectada per l'arquitecte Joan Bergós, de gran incidència a la Seu d'Urgell, en una de les seves primeres realitzacions a la ciutat.
<i>Elements:</i>	Protecció exterior de l'edifici en quant a volumetria, formalització arquitectònica, material i textura
<i>Entorn de protecció:</i>	Edificis que l'hi donen façana i carrer de Circumval·lació.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum la formalització arquitectònica i material i textura
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora.
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació, restauració. Es permet la rehabilitació o millora de les fusteries sense protecció en el seu material.
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte a l'edifici i a la seva visualització.
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM.

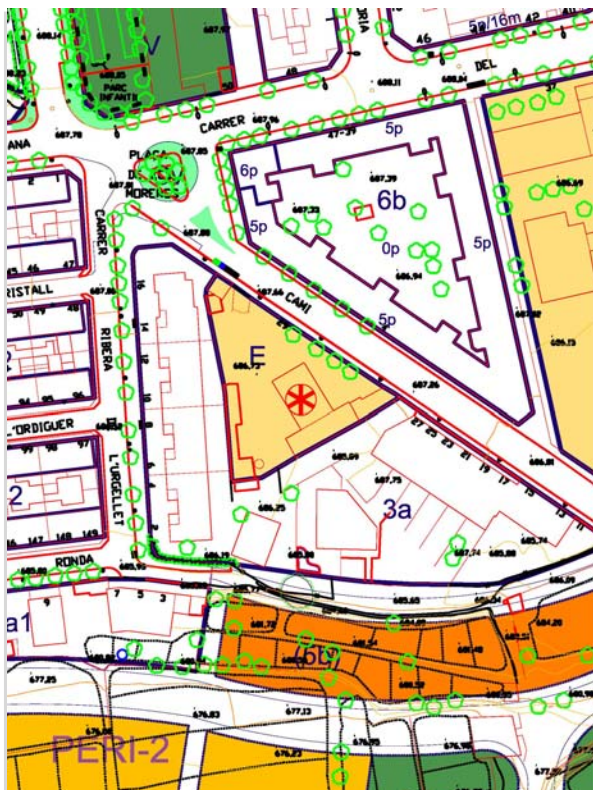
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ANTIC ESCORXADOR MUNICIPAL

BCIL EX02

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Edifici en forma de T, amb la façana principal orientada a nord (2015)

ANTIC ESCORXADOR MUNICIPAL

BCIL EX02

Conjunt de finestres coronades amb arcs mixtilinis (2015)

Porta d'accés (2015).

Mòdul adossat a l'extrem de llevant. (2015)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici exempt, amb planta en forma de lletra "T", constituïda per un cos principal, d'una sola nau amb orientació nord-oest / sud-est, i amb dos petits mòduls quadrangulars adossats a banda i banda del sector sud. Es tracta d'un edifici d'una sola planta, amb cobertes de pissarra de doble vessant en cadascun dels seus tres mòduls. Les cantonades i les rebranques de les finestres, totes elles coronades amb arcs mixtilinis, estan fetes amb obra de maó vist. La façana principal de l'edifici, orientada al nord, presenta sis finestres centrals, dividides amb dos nivells de tres finestres cadascuna, flanquejat el conjunt per dues finestres úniques, totes elles ressaltades amb l'ús característic que fa l'arquitecte Bergós del maó. Corona aquesta façana un tester ondulat, de perfil mixtilini, que es reproduïx a les altres dues façanes secundàries del sector sud i que és rematada amb motllures fetes amb maó. La porta principal, allindada i amb les llindes ressaltades amb maó, es troba a la façana de ponent.

Dades històriques: Durant els anys de la dictadura de Miguel Primo de Rivera s'endegà des de l'ajuntament de la Seu d'Urgell una campanya de modernització que posava un accent especial en les qüestions higièniques. L'antic escorxador, situat a la plaça que porta encara el seu nom, era poc menys que inservible i molts animals es mataben als domicilis particulars, segons un costum que es volia eradicar. Per aquest motiu, quan encara no havia passat un mes del cop d'estat de Primo de Rivera, el consistori es plantejà la necessitat d'un nou escorxador i a finals de 1923 es proposà a l'arquitecte Joan Bergós el projecte d'un escorxador. L'ajuntament finançà el projecte amb la venda de la Col·lecta, un edifici i una parcel·la situats al costat de l'antic portal de la Princesa en el qual es cobraven les imposicions municipals per l'entrada de productes per vendre a la Seu. Fou comprat per la Caixa d'Estalvis i posteriorment seria venut al propietari de l'hotel Mundial, que hi

ANTIC ESCORXADOR MUNICIPAL

BCIL EX02

edificaria l'ampliació de l'hotel. El projecte fou acceptat l'any 1924 i inaugurat l'any 1925, malgrat notables defectes en la construcció, atribuïts a la voluntat d'estalviar despeses al contractista.

Actualment, un cop finalitzada l'activitat per la qual fou construït, l'edifici s'ha reconvertit en un centre cívic per a joves, segons un projecte de l'arquitecte urgellenc Juan Antonio Manciñeiras.

Bibliografia:

PUIG, Ermengol, "La Seu d'Urgell, 1923-1930. La dictadura de Primo de Rivera", *Salit*, 1 (1991), p. 48-49.

XAM-MAR ALONSO, Carme; GRAU i PRAT, Mercè, Alt Urgell. Una visió de conjunt, volum II, *Centre de Recursos Pedagògics de l'Alt Urgell-Cerdanya*, la Seu d'Urgell 2003, p. 234.

Observacions:

Autors:

Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

SEU DEL CONSELL COMARCAL DE L'ALT URGELL

BCIL EX03

Altres denominacions: Torre Alsina

LOCALITZACIÓ:

Indret: Eixample

Adreça: Passeig Joan Brudieu, 15.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.242
Y: 4.690.640

Ref. Cadastral: 3206401CG7930N0001PZ

Sup. Segons Cadastre: 600 m²

Titularitat: Pública

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: Pla General d'Ordenació
Urbanística Municipal.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: Sistema d'equipaments

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Cantonada Passeig Joan Brudieu i Passatge de l'Alzina. (2015)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: BCIL

Procedència: PGOUM

Nº inventari: BCIL29

Nº reg/cat: 459-I

data: 08-05-2006

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici.

Categoria: BCIL

Nivell prot.: Parcial.

SEU DEL CONSELL COMARCAL DE L'ALT URGELL

BCIL EX03

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Eclecticisme, època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	1901
<i>Autoria:</i>	Desconeguts, Pere Serra Armengual.
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular
<i>Context:</i>	Edifici amb tres façanes vistes molt característic de la façana occidental del Passeig Joan Brudieu.
<i>Elements:</i>	Edifici amb planta baixa, dos pisos i golfes profusament decorat amb motllures de signe eclèctic i amb una característica coberta de llosa amb llucanes.
<i>Ús actual:</i>	Administratiu. Seu del Consell Comarcal de l'Alt Urgell.
<i>Ús original:</i>	Hotel.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Regular. Goteres.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Valoració estètica en la percepció de l'entorn del passeig Joan Brudieu. Estreta vinculació amb els processos històrics i amb l'evolució socioeconòmica de la Seu d'Urgell al llarg del segle XX.
<i>Elements:</i>	Protecció interior i exterior en quant a volumetria i formalització arquitectònica. En l'exterior, a més, protecció del material, la textura i el cromatisme.
<i>Entorn de protecció:</i>	Passeig Joan Brudieu, Passatge de l'Alzina, i edificis adossats.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració, rehabilitació o millora i consolidació...
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum, la formalització arquitectònica, material, la textura i el cromatisme
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació, restauració.
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació, restauració i consolidació.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació, restauració, en casos justificats es permetrà la rehabilitació o millora de les fusteries.
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte de l'edifici, i a la seva visualització.
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM.

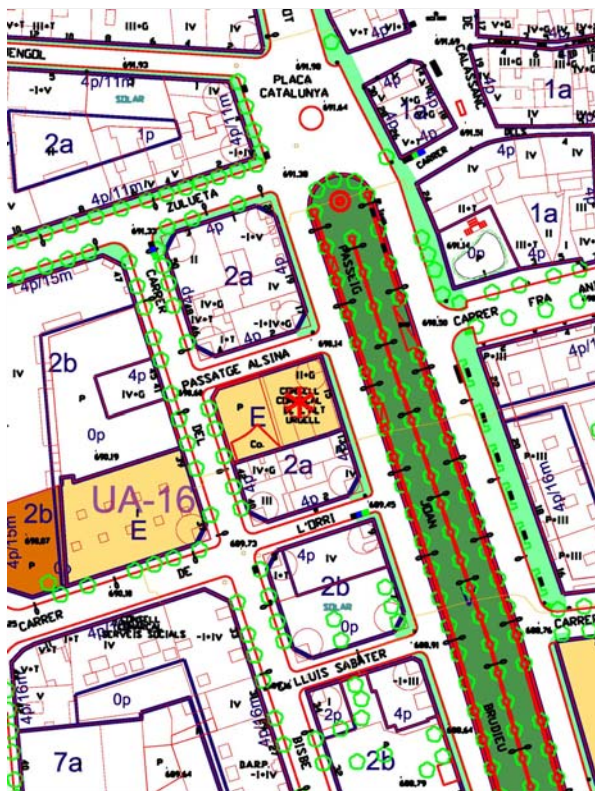
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

SEU DEL CONSELL COMARCAL DE L'ALT URGELL

BCIL EX03

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Façanes de llevant i nord, són les més treballades a nivell ornamental (2015)

SEU DEL CONSELL COMARCAL DE L'ALT URGELL

BCIL EX03

Façana principal oberta al Passeig Joan Brudieu (2015)

Façana del Passatge de l'Alzina (2015)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici de planta rectangular amb planta baixa, un pis i golfes, amb tres façanes vistes, si bé la del costat de llevant, la de menor interès des del punt de vista patrimonial, roman actualment tapada per una ampliació moderna duta a terme l'any 2008. Internament s'organitza al voltant d'un pati central al qual s'obren el pis superior i el nivell de golfes. Corona el conjunt una coberta de pissarra de tres vessants amb un lluernari central, que descansa sobre un embigat de fusta i que presenta un ràfec molt empinat, diferenciat de la resta de la coberta per una aresta horitzontal que la divideix en dos plans, el qual incorpora una sèrie de llucanes que donen a l'encapçalament un aire típicament francès.

Les dues façanes més treballades a nivell ornamental són la de llevant, oberta davant del passeig Joan Brudieu, i la del nord, oberta al passatge de l'Alzina, mentre que la façana de ponent presenta una organització estrictament funcional, totalment despullada de qualsevol intenció decorativa, en coherència d'una intenció de monumentalitat projectada cap a les zones més visibles de l'edifici en el moment de ser construït, quan cap a ponent només hi havia camps i horts. Totes dues són articulades per un programa decoratiu a base de motlures.

La façana principal de l'edifici és la de llevant. La planta baixa presenta un cos central porticat que descansa sobre quatre pilars de secció quadrangular amb estries verticals, al qual s'obren dues portes en arc carpanell. El pòrtic queda sobreelevat en relació al nivell de carrer i s'hi accedeix a través de dos breus trams d'escala amb tres graons cadascun. Flanquegen aquest cos central de la planta baixa dos cossos laterals que presenten dos finestrals en arc de mig punt, emmarcats per dues columnes embegudes. El parament d'aquests dos cossos és articulad per una sèrie d'acanaladures horitzontals que simulen un parament adovellat. El pis superior s'organitza igualment en tres cossos. El central, situat

SEU DEL CONSELL COMARCAL DE L'ALT URGELL

BCIL EX03

sobre el pòrtic d'entrada, és ocupat per una balconada que descansa sobre cartel·les, amb barana de ferro forjat i a la qual s'obren quatre portes adintellades emmarcades amb motlures. Els dos cossos laterals presenten una balconada cadascuna, amb barana d'obra balustrada, que descansa sobre modillons. A cadascuna d'aquestes balconades s'obre una porta adintellada i emmarcada amb motlures. Aquests dos cossos laterals són emmarcats per pilastres de secció rectangular i ànima llisa. Un fris motllurat separa la façana del ràfec de la teulada, a la qual s'obren sis llucanes, de les quals les dues dels extrems són més grans i amb una decoració més recarregada que la resta, coronades totes elles amb sengles frontons triangulars.

La façana del passatge de l'Alsina és més estreta que la façana principal i també està articulada per tres cossos verticals. El parament de la planta baixa presenta les mateixes acanaladures que el dels cossos laterals de la façana principal. S'obre al cos central una portalada en arc de mig punt que incorpora una rosassa circular a la coronació. Els cossos laterals presenten dues grans obertures rectangulars dividides en sis finestres adintallades separats per pilars de secció quadrangular. El cos central del primer pis presenta dues finestres adintallades i emmarcades amb motlures, i els dos cossos laterals un balcó amb barana d'obra, balustrada, al qual s'obre una porta adintellada i emmarcada amb una motllura llisa. La coronació d'aquesta façana segueix el mateix patró que el de la façana de llevant, per bé que en aquest cas les dues llucanes principals flanquegen una única llucana petita que queda al centre.

Totes dues façanes són articulades per un cos semicilíndric situat a la cantonada, amb un finestral en arc de mig punt a la planta baixa, obert sobre un parament amb acanaladures horitzontals, i un balcó amb barana de forja a la primera planta, al qual s'obre una porta adintellada i amb motlures. Corona aquest cos una coberta de pissarra trocopiramidal, culminada amb un pinacle.

El barroquisme ornamental de l'edifici és accentuat pel seu tractament cromàtic, amb un clar contrast en el tractament dels elements motllurats, actualment en gris, de la resta dels paraments, en un color salmó.

Dades històriques:

Conegut antigament com a Torre Alsina, l'actual seu del Consell Comarcal de l'Alt Urgell és un edifici construït l'any 1901 sobre un terreny anomenat Camp del Portal de la Princesa. En aquells moments, la Seu d'Urgell era una població d'uns tres mil habitants que tot just havia començat a créixer més enllà del recinte definit pel traçat de les muralles baix-medievals, les quals havien estat desmantellades després de la darrera guerra carlina. En aquest sentit, l'edifici en qüestió fou ubicat en la zona que absorbiria el primer creixement en superfície de la població després d'uns quants segles d'atonía: l'arc que cenyia la façana occidental de la Seu i l'inici de l'antic camí de Ciutat, actualment conegut com a carrer de Sant Ermengol. Dins d'aquest espai, el passeig era ja aleshores un espai d'esbarjo que s'havia guanyat per a la població a partir de la desamortització d'uns terrenys que havien estat propietat dels jesuïtes, a la primera meitat del segle XIX.

Des dels seus orígens, l'edifici ha tingut usos força diversos. Ha estat successivament hotel, cafè, presó de la FAI durant la Guerra Civil i, a partir de la dècada de 1950 estació d'autobusos, funció que continuaria desenvolupant fins al trasllat d'aquest equipament als afores de la ciutat a començaments de la dècada de 1990, coincidint amb la compra de l'immoble per a l'establiment de la seu del Consell Comarcal de l'Alt Urgell. De tota aquesta multiplicitat de funcions podem destacar la concepció originària de l'edifici per al desenvolupament d'una funció de serveis que implica una certa modernització de l'estructura econòmica de la Seu, amb una incipient aflluència de viatgers que coincidiria cronològicament amb l'arribada de la carretera de Lleida, fet que es produí l'any 1896.

SEU DEL CONSELL COMARCAL DE L'ALT URGELL

BCIL EX03

Els nombrosos canvis d'ús que ha experimentat l'edifici al llarg de la seva història han motivat una sèrie de transformacions que, si bé no han modificat substancialment la composició i l'aparença externa de les façanes, en alguns casos han implicat transformacions profundes en la seva estructura. Originàriament, la planta responia a la tipologia d'un hotel, amb un ampli vestíbul a la planta baixa, jardí a ponent i les habitacions organitzades al voltant d'un pati interior al primer pis. Així mateix, la coberta se solucionava amb una senzilla teulada de doble vessant, molt diferent de la que podem contemplar a l'actualitat.

La construcció de l'actual coberta de pissarra, amb mansarda i llucanes, sostinguda interiorment per un complex entramat de fusta amb encavallades, suposà una important modificació de l'edifici que prengué arrel d'aquesta intervenció un aspecte radicalment diferent, d'una major monumentalitat. Sembla ser que es tractaria d'una obra realitzada durant la dècada de 1930 tot i que no hi ha una certesa absoluta al respecte. En tot cas és posterior a 1928, data en què les fotografies de l'època mostren encara la coberta antiga.

Finalment, en ser adquirit l'edifici per convertir-se en futura seu del Consell Comarcal de l'Alt Urgell, es féu necessària una actuació en profunditat per tal convertir un edifici concebut originàriament com a hotel —tot i que aquesta funció ja feia molts anys que no s'exercia— en un modern edifici d'oficines obert al públic. En aquest sentit, el projecte de Pere Serra Amengual, que guanyà el concurs per a l'execució de la citada remodelació l'any 1991, aprofitaria el pati com a element vertebrador de la nova distribució interna, per tal d'afavorir la lluminositat i la transparència del conjunt. Al seu voltant s'ubicarien les diverses dependències i l'entramat de fusta de la sotacoberta quedaria a la vista i d'aquesta manera restaria integrat al volum d'aquest pati central.

Actualment en la seva nova etapa de seu institucional, l'edifici objecte del present informe funciona com un centre de serveis per a la totalitat de la comarca de l'Alt Urgell i, com a tal, està totalment integrat amb la vida ciutadana i comarcal.

Bibliografia:

JUVÉ i ESCRIBU, Àngel; GISPERT i PALLEROLA (coord.), Joan, *Guia d'arquitectura de la Seu d'Urgell*, Institut d'Estudis Ilerdencs, Lleida 1991, p. 18-19.

XAM-MAR i ALONSO, Carmen; GRAU i PRAT, Mercè, *L'Alt Urgell. Una visió de conjunt*, vol. II, Centre de Recursos Pedagògics de l'Alt Urgell-Cerdanya, la Seu d'Urgell 2003, p. 246-247.

Conversa amb Isidre Domenjó i Coll.

Observacions:

Autors:

Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL MOLINES

BCIL EX04

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Eixample

Adreça: Avinguda Pau Claris, 5.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.175
Y: 4.690.868

Ref. Cadastral: 3108003CG7930N (DH)

Sup. Segons Cadastre: 934m²

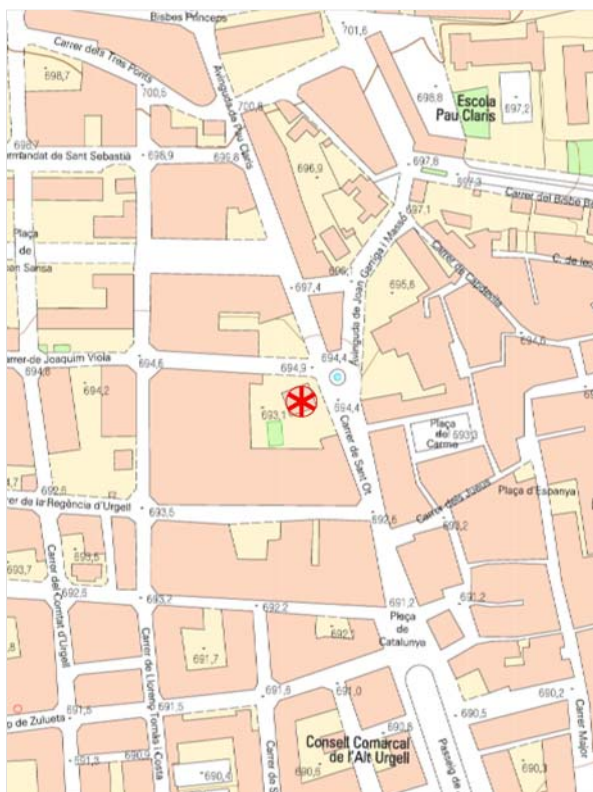
Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 4b. Zona d'edificació unifamiliar
aïllada en parcel·la mitjana

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Cos nord, amb la torre de fons.

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-BCIL

Procedència: PGOUM

Nº inventari: BCIL30

Nº reg/cat: 3675-I

data: 27/11/2002

Altres: -

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: BCIL

Nivell prot.: Parcial

CAL MOLINES

BCIL EX04

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Neopal·ladianisme, època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	1949
<i>Autoria:</i>	Josep Brugal i Fortuny
<i>Parcel·la:</i>	Quadrada
<i>Context:</i>	Edifici unifamiliar exempt, situat en un entorn ajardinat.
<i>Elements:</i>	Edifici de dues plantes amb coberta de pissarra i coronació amb una torre de coberta piramidal. Les cantonades, els marcs i determinats elements ornamentals són de granit sobre un parament llis.
<i>Ús actual:</i>	Residencial-Desocupat.
<i>Ús original:</i>	Residencial.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Regular. Abandó dels jardins des de la mort de l'anterior propietària.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Una de les cases unifamiliars més paradigmàtiques de la Seu d'Urgell, tant per l'arquitectura, obra del prestigiós arquitecte Josep Brugal i Fortuny, com per la popularitat de la seva antiga propietària, Maria Maestre Pal.
<i>Elements:</i>	Protecció general exterior en quant a volumetria formalització arquitectònica, material i textura.
<i>Entorn de protecció:</i>	Avinguda Pau Claris i Carrer Joaquim Viola

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració, rehabilitació o millora.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum de l'edifici, a més s'ha de mantenir, la formalització arquitectònica, material i textura.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació, restauració.
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació, restauració, rehabilitació o millora.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació, restauració. Es permetrà la rehabilitació o millora de les fusteries.
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte a l'edifici, i a la seva visualització.
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	Les que disposa l'actual PGOUM.

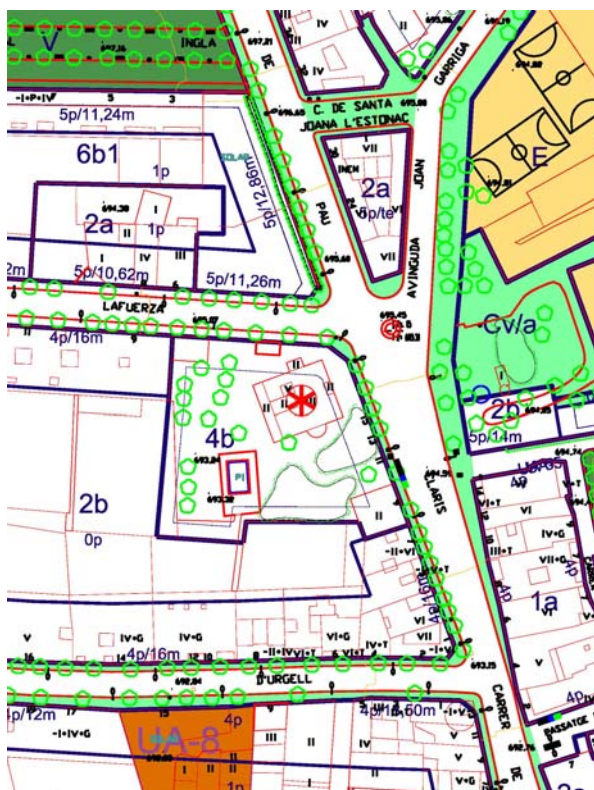
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL MOLINES

BCIL EX04

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Conjunt format per dos cossos paral·lels units per un cos central (2015)

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL MOLINES

BCIL EX04

Façana principal oberta a l'Av. Pau Claris (2015)

Accés principal a l'habitatge (2015)

Façana corresponent al Carrer Joaquim Viola Lafuerza (2015)

CAL MOLINES

BCIL EX04

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici exempt, situat sobre una parcel·la quadrangular, de dues plantes, format per dues naus paral·leles de planta rectangular i de llargàries desiguals, unides per un cos central quadrangular més breu, coberts amb llosat de quàdruple vessant els dos cossos laterals, i de doble vessant el central, i deixant un espai per terrassa al costat de ponent. Així mateix, la façana sud presenta un cos sortit de planta semicircular que correspon a una galeria interior de la casa, i que es projecta al sud com si d'un absis es tractés.

Malgrat aquesta pluralitat de mòduls, el tractament unificat de les façanes presenta aquest edifici com una unitat harmònica, d'aparença prismàtica només alterada en la seva horitzontalitat per una torre que corona el conjunt i que fa la funció de mirador i de dipòsit d'aigua, coberta amb un llosat piramidal de quàdruple vessant, el qual presenta tres espielleres a cada cara, obertes sobre un parament de granit.

La façana principal, la de llevant, està formada per tres cossos verticals, que es corresponen als tres cossos en què s'articula la casa. Els cossos laterals, més avançats que el cos central, presenten dues finestres rectangulars cadascun, situades sobre la mateixa línia de simetria vertical, contornejades amb marcs de granit. El cos central és el que incorpora la porta principal d'accés a l'edifici, igualment rectangular, contornejada per un marc de granit i flanquejada per dues finestres. La porta d'entrada és precedida per un pòrtic alineat amb la línia de façana dels dos cossos laterals avançats, sostingut per dues parelles de pilars de granit, de secció quadrangular i amb capitells de tradició dòrica. Aquests pilars sostenen un balcó amb barana de granit, al qual s'accedeix des d'una porta allindada i contornejada amb un marc de granit. L'accés al pòrtic d'entrada es fa a través d'un pont que salva la diferència entre el nivell de carrer i el dels jardins. El joc de contrastos entre els paraments llisos de la casa i els elements destacats amb granit es reproduceix per tot l'immoble, fet que crea uns contrastos cromàtics i de textura que crea dinamisme al conjunt. D'aquesta, el granit es fa present als marcs de portes i finestres, a les línies d'imposta que separen els pisos, al pòrtic d'entrada i les baranes i al parament de la planta baixa, que es correspon amb el celler de la casa i que el desnivell que existeix entre el carrer la parcel·la fa visible.

Dades històriques: Cal Molines de la Seu va ser construïda pel doctor Xavier Maestre, de cal Molines d'Andorra, una família amb un gran patrimoni al Principat. Les seves filles, Carme i Maria Maestre, han destacat al teixit social de la Seu d'Urgell de la segona meitat del segle XX per les seves obres de beneficència. A la mort de Maria Molines, el 2010, una part de cal Molines va passar a ser propietat del bisbat d'Urgell. Actualment la casa està deshabitada.

Bibliografia: ---

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CAL DURÓ

BCIL EX05

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Eclecticisme, època contemporània
<i>Cronologia:</i>	Principis de segle XX
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Trapezoïdal
<i>Context:</i>	Edifici cantoner amb façanes als carrers Sant Ot i Sant Ermengol. Molt emblemàtic de la plaça de Catalunya, a la qual tanca pel seu angle nord-oest.
<i>Elements:</i>	Edifici de tres pisos i planta baixa, amb coberta de pissarra amb ràfec sortit, amb les façanes organitzades amb estretes balconades que segueixen els eixos de simetria.
<i>Ús actual:</i>	Habitatge, comercial.
<i>Ús original:</i>	Habitatge, comercial.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Edifici emblemàtic de la plaça de Catalunya, un dels primers habitatges plurifamiliars absolutament exempts de les muralles. Configura la cruïlla entre els dos primers carrers extramurs de la Seu d'Urgell: Sant Ot i Sant Ermengol.
<i>Elements:</i>	Protecció general exterior en quant a volumetria, formalització arquitectònica, material i textura.
<i>Entorn de protecció:</i>	Plaça Catalunya, Carrer de Sant Ermengol, Carrer de Sant Ot i edificis adossats.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum, la formalització arquitectònica, el material, la textura i el cromatisme.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació i restauració. En planta Baixa es permet la rehabilitació o millora
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació i restauració. En casos justificats es permetrà la rehabilitació o millora de les fusteries.
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte de l'edifici i la seva visualització en general.
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM.

CAL DURÓ

BCIL EX05

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Cantonada que tanca la Plaça Catalunya en el seu extrem nord-oest (2015)

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL DURÓ

BCIL EX05

Façana del Carrer Sant Ot (2015)

Conjunt Plaça Catalunya (2015)

CAL DURÓ

BCIL EX05

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici cantoner, amb dues façanes vistes articulades per un estret xamfrà, de tres pisos i planta baixa i cobert amb teulada de pissarra a dues vessants, amb ràfec sortit. A la planta baixa s'obren els locals comercials sobre un parament a base de motlures que dibuixen franges horitzontals.

En el cas dels pisos superiors, totes dues façanes, d'unes dimensions similars, guarden la mateixa disposició en tres eixos de simetria verticals sobre els quals es disposen les portes de les balconades, de perfil rectangular i motllurades amb una doble franja que emmarca una sèrie de florons que recorren tot el seu perfil i són remarcats per dos florons de majors dimensions a les cantonades superiors. Cadascuna d'aquestes portes s'obre a un petit balcó voladís, poc més ample que la porta, amb barana de ferro format amb motius tradicionals.

Els tres pisos estan separats per una doble motllura horitzontal que emmarca el mateix motiu dels florons que trobem a les portes dels balcons. El recorregut d'aquesta motllura coincideix amb els voladissos dels balcons. Les cantonades estan remarcades per motlures verticals de la mateixa alçada que la façana amb perfil lobulat.

Dades històriques: Es tracta del primer edifici plurifamiliar construït en un indret totalment exempt de les muralles. La documentació fotogràfica situa la seva construcció cap a la primeria del segle XX, cosa que seria coherent amb el seu estil eclèctic, propi dels anys del canvi de segle. La seva cantonada configura la cruïlla dels dos primers carrers urbanitzats fora de les muralles, el de Sant Ot i el de Sant Ermengol. Segons mostren les fotografies antigues, la disposició actual i la decoració de la seva façana s'hauria desenvolupat en un moment posterior a 1907 i anterior a 1920.

Bibliografia: MIRÓ i TUSET, Climent, L'Abans. *La Seu d'Urgell, recull gràfic 1879-1974*, editorial Efadòs, el Papiol 2014, p. 130-135.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CONVENT DE LA SAGRADA FAMÍLIA

BCIL EX06

Altres denominacions: Convent de la Punxa

LOCALITZACIÓ:

DADES URBANÍSTIQUES:

Indret: Example

Adreça: Carrer Mare Janer, 1.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.317
Y: 4.690.496

Ref. Cadastral: 3305601CG7930N0001TZ

Sup. Segons Cadastre: 3.957 m²

Titularitat: Privada

Pla Vigent: Pla General d'Ordenació Urbanística Municipal.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: Sistema d'equipaments

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Cantonada resolta amb una torre de secció quadrada (2015)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-BCIL

Procedència: PGOUM

N° inventari: BCIL 33

N^o req/cat: 15760

data: 27/11/2002

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: BCIL

Nivell prot.: Conservació.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CONVENT DE LA SAGRADA FAMÍLIA

BCIL EX06

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Eclecticisme, època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	1900
<i>Autoria:</i>	Calixte Freixa
<i>Parcel·la:</i>	En forma de L
<i>Context:</i>	Ocupa una illa al sud del Passeig Joan Brudieu, al costat de l'església de la Sagrada Família, en un espai ajardinat.
<i>Elements:</i>	Edifici en forma de L, amb planta baixa i tres plantes i decoració de caire eclèctic. L'angle de l'edifici és coronat per una torre amb una teulada piramidal força característica, que és la punxa que dona el nom popular al convent.
<i>Ús actual:</i>	Convent.
<i>Ús original:</i>	Convent.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Regular. Paraments escrostonats a la façana del Camí de la Palanca.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Defineix la façana sud del Passeig Joan Brudieu. Únic convent de la Seu d'Urgell en actiu. Obra de Calixte Freixa, arquitecte molt prolífic, particularment com a projectista d'edificacions religioses al Pirineu a finals del segle XIX.
<i>Elements:</i>	Protecció general exterior en quant a volumetria, formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme. Protecció interior en quant a formalització arquitectònica, material i textura.
<i>Entorn de protecció:</i>	Peu del Passeig Joan Brudieu, inventariat amb la referència INV EX13, Església de la Sagrada Familiar, proposada BCIL EX07, i el carrer del Camí de la Palanca.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum, la formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació i restauració..
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació i restauració. En casos justificats es permetrà la rehabilitació i millora de les fusteries de la façana mantenint el tipus de material.
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte a l'edifici, i a la seva visualització.
<i>Altres intervencions:</i>	Per altres intervencions en els elements protegits, no especificats en aquesta fitxa, hauran de ser aprovades pel Departament de Cultura, i en concret, per la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural de Lleida.
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CONVENT DE LA SAGRADA FAMÍLIA

BCIL EX06

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Vista més característica del conjunt, amb la torre en primer pla coronada amb una coberta piramidal allargada coneguda com La Puntxa. (2015)

CONVENT DE LA SAGRADA FAMÍLIA**BCIL EX06**

Façana oberta al carrer del Camí de la Palanca (2015)

Façana oberta al Passeig Joan Brudieu (2015)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici amb planta en forma de lletra L, amb dues façanes obertes al carrer i planta baixa i dos pisos superiors. L'angle intern d'aquesta L és ocupat a un pati enjardinat orientat a sud. Les dues ales de l'edifici conflueixen en una torre de secció quadrada, que ressalta i sobresurt per sobre de la façana, i que és l'element més característic del conjunt, coronat per una allargada coberta piramidal de pissarra, amb els ràfecs sortints, que és l'element més característic i visible del conjunt. La torre té quatre cossos disposats en sentit vertical. El cos inferior incorpora la porta d'accés al convent a la façana nord, flanquejada per dues pilastres llises i en arc de mig punt amb l'extradós triangular, i a la façana de llevant una finestra geminada en arc mixtilini, acollida en un arc de mig punt. Per sobre, un segon cos presenta a cada façana una finestra geminada en arc mixtilini, acollida dins d'un arc conopial, el tercer dues finestres en arc de mig punt a cada façana i el darrer, situat sota la coberta, una galeria amb quatre finestretes en arc mixtilini oberta a cada façana. Cadascun d'aquests nivell és separat de la resta amb sengles línies d'impоста.

La façana nord, situada a la dreta de la torre des del punt de vista de l'espectador, s'organitza a la planta baixa en tres finestrals, senzill el central, amb dues finestres més petites adossades als laterals, tots ells en arc mixtilini i separats per contraforts. Una línia d'impоста separa aquest nivell del segon pis, en el qual es repeteix el model dels tres finestrals de la planta baixa i, sobre una segona línia d'impоста, el nivell de sota teulada presenta cinc finestrals en arc de mig punt.

La façana de llevant s'articula en tres cossos de tres nivells separats per línies d'impоста. El cos central, ressaltat en relació a la resta de la façana, presenta tres finestres allindades a la planta baixa, tres en arc mixtilini a la primera i tres més en

CONVENT DE LA SAGRADA FAMÍLIA

BCIL EX06

arc de mig punt a la segona. Aquest cos és coronat amb un frontó triangular amb tres obertures en arc mixtilini que sobresurt de la línia de coberta. Els cossos laterals s'organitzen amb el mateix tipus i nombre d'obertures a la planta baixa, si bé en aquest cas se separen amb pilastres d'ànima llisa, i també a la primera planta. A la segona planta presenten tots dos cossos laterals una galeria d'arquets mixtilinis, separats per pilastres d'ànima llisa i només practicables de forma alterna. Tant els elements arquitectònics com els marcs de les obertures i les cantonades presenten una decoració pintada d'un color que destaca per sobre el parament, amb motius emmerletats.

Dades històriques:

La fundació de l'Institut de les Germanes de la Sagrada Família d'Urgell va ser promoguda l'any 1859 pel bisbe Josep Caixal, arran dels efectes de l'èpidèmia de còlera que sacsejà la Seu d'Urgell els anys 1854 i 1855. El bisbe encomanà a Anna Maria Janer, monja cerverina que ja comptava aleshores amb una gran experiència en la gestió de centres hospitalaris, que es fes càrrec amb les seves germanes de la gestió de l'hospital de la Seu d'Urgell. L'any 1900, quan feia uns anys que havia mort la fundadora de l'orde, l'arquitecte diocesà Calixte Freixa projectà un nou convent situat a tocar de l'hospital de la Seu d'Urgell, al costat del camí de la Palanca. En aquells moments l'edifici s'aixecava com un element totalment aïllat en un entorn que encara no estava edificat, i interferia en l'itinerari del passeig cap al Segre. La seva característica torre amb coberta piramidal, coneguda amb el nom de la punxa, seria determinant perquè a nivell popular el convent fos conegut amb el nom del Convent de la Punxa.

Bibliografia:

BARAUT, Cebrià; CASTELLS, Jesús; MARQUÈS, Benigne; MOLINÉ, Enric, "Episcopologi de l'Església d'Urgell, segles VI-XXI", *Urgellia*, 14, p. 109-111.

XAM-MAR i ALONSO, Carmen; GRAU i PRAT, Mercè, L'Alt Urgell. Una visió de conjunt, vol. II, Centre de Recursos Pedagògics de l'Alt Urgell-Cerdanya, la Seu d'Urgell 2003, p. 215.

Observacions:

Autors:

Carles Gascón. Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESGLÉSIA DE LA SAGRADA FAMÍLIA

BCIL EX07

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Eixample

Adreça: Carrer Mare Janer, 1.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.228
Y: 4.690.501

Ref. Cadastral: 3305601CG7930N0001TZ

Sup. Segons Cadastre: 3.957 m²

Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: Pla General d'Ordenació
Urbanística Municipal.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: Sistema d'equipaments

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana nord, visible des del Passeig Joan Brudieu (2015)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-BCIL

Procedència: PGOUM

Nº inventari: BCIL 33

Nº reg/cat: 3678-I

data: 27/11/2002

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: BCIL

Nivell prot.: Conservació

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESGLÉSIA DE LA SAGRADA FAMÍLIA

BCIL EX07

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Racionalisme, època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	1959
<i>Autoria:</i>	Josep Puig Torné, Josep Maria Serra de Dalmases
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular
<i>Context:</i>	Ocupa una illa al sud del Passeig Joan Brudieu, al costat del convent de la Sagrada Família, en un espai ajardinat.
<i>Elements:</i>	Església d'una sola nau, de planta rectangular i coberta a doble vessant, amb una gran simplicitat de la línia arquitectònica, enriquida amb una decoració a base d'elements escultòrics i vitralls.
<i>Ús actual:</i>	Culte.
<i>Ús original:</i>	Culte.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Defineix, junt amb el convent que l'acull, la façana sud del Passeig Joan Brudieu. Major temple d'estil racionalista de la Seu d'Urgell.
<i>Elements:</i>	Protecció general tant en l'àmbit exterior com interior en quant a volumetria, formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme.
<i>Entorn de protecció:</i>	Peu del Passeig Joan Brudieu, inventariat amb la referència INV EX13, Convent de la Sagrada Familiar, proposada BCIL EX06, i el carrer de la Mare Janer.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum, la formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Jardins/entorn:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Interior:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte a l'edifici, i a la seva visualització.
<i>Altres intervencions:</i>	Per altres intervencions en els elements protegits, no especificats en aquesta fitxa, hauran de ser aprovades pel Departament de Cultura, i en concret, per la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural de Lleida.
<i>Usos permesos:</i>	Culte.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESGLÉSIA DE LA SAGRADA FAMÍLIA

BCIL EX07

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Conjunt format pel Convent de la Sagrada família a l'esquerra i l'Església a la dreta. (2015)

ESGLÉSIA DE LA SAGRADA FAMÍLIA

BCIL EX07

Escultura dedicada a Anna Maria Janer, fundadora de les Germanes de la Sagrada Família d'Urgell (2015)

Escultura que representa la Sagrada Família, obra de l'escultor Maties Plau.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Església ubicada a ponent de l'edifici conventual. Té planta rectangular, d'una sola nau, i al lateral esquerre hi destaquen unes grans tribunes i galeries amb grans creus de vidre negre. En aquest mateix costat hi ha una capella dedicada a Anna Maria Janer, la fundadora de l'institut religiós de les Germanes de la Sagrada Família d'Urgell. El mur lateral dret, orientat a ponent, té uns grans espais transparents que deixen entrar una llum de tons blavosos, rosats i violacis al presbiteri. La coberta és de pissarra de doble vessant. A la façana de llevant s'adossa un mòdul amb teulada d'un sol vessant, també de pissarra.

El parament de la façana nord, el més visible des del passeig, és plantejat amb pedra vista, pràcticament sense treballar i amb una disposició totalment irregular. A la part baixa d'aquesta façana s'obren quatre finestres allindades que arriben fins a nivell de terra. Estan cobertes amb vitralls de Gerard d'Henderson, amb figures arrodonides que representen els quatre evangelistes. Són figures estilitzades de traç gruixut. Així mateix, hi ha una escultura policromada a la part alta que representa la Sagrada Família envoltada amb tres coloms, obra de l'escultor Maties Plau.

Dades històriques: L'església de la Sagrada Família va ser construïda en ocasió del centenari de la fundació de l'institut de Germanes de la Sagrada Família d'Urgell, durant el pontificat del bisbe Iglesias Navarri, l'any 1959.

Bibliografia: XAM-MAR i ALONSO, Carme; GRAU i PRAT, Mercè, *L'Alt Urgell. Una visió de conjunt*, vol. II, Centre de Recursos Pedagògics de l'Alt Urgell-Cerdanya, la Seu d'Urgell 2003, p. 228.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL LLANGORT

BCIL EX08

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Eixample

Adreça: Passeig Joan Brudieu, 9.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.249
Y: 4.690.598

Ref. Cadastral: 3306701CG7930N (DH)

Sup. Segons Cadastre: 396 m²

Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: Pla General d'Ordenació
Urbanística Municipal.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 2b. Zona d'eixample en illa oberta

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana principal oberta al Passeig Joan Brudieu. (2015)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-BCIL

Procedència: PGOUM

Nº inventari: BCIL 44

Nº reg/cat: 3688-I

data: 27/11/2002

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: BCIL

Nivell prot.: Parcial.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL LLANGORT

BCIL EX08

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Noucentisme, època contemporània
<i>Cronologia:</i>	1917
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular
<i>Context:</i>	Edifici exempt que ocupa una illa entre el passeig Joan Brudieu i el carrer del Bisbe Guitart. La meitat de la parcel·la correspon al jardí annex a la casa.
<i>Elements:</i>	Edifici de planta baixa i dos pisos, amb coberta de pissarra a quàdruple vessant, amb una decoració força austera, a base d'esgrafiats en punts molt concrets de la façana, i dues gran tribunes a la façana principal.
<i>Ús actual:</i>	Habitatge.
<i>Ús original:</i>	Habitatge.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Configura un espai característic a ponent del passeig Joan Brudieu, segons el model de casa exempta i jardí. Una de les manifestacions més reeixides del noucentisme arquitectònic a la ciutat.
<i>Elements:</i>	Protecció general exterior en quant a volumetria, formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme.
<i>Entorn de protecció:</i>	Passeig Joan Brudieu, inventariat com INV EX13, Carrer del Bisbe Guitart i Carrer de l'Orri.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum, la formalització arquitectònica, el material, la textura i el cromatisme.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació i restauració. En casos justificats es permetrà la rehabilitació o millora de les fusteries, protegint el tipus de material.
<i>Jardins/entorn:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte de l'edifici i la seva visualització en general.
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM.

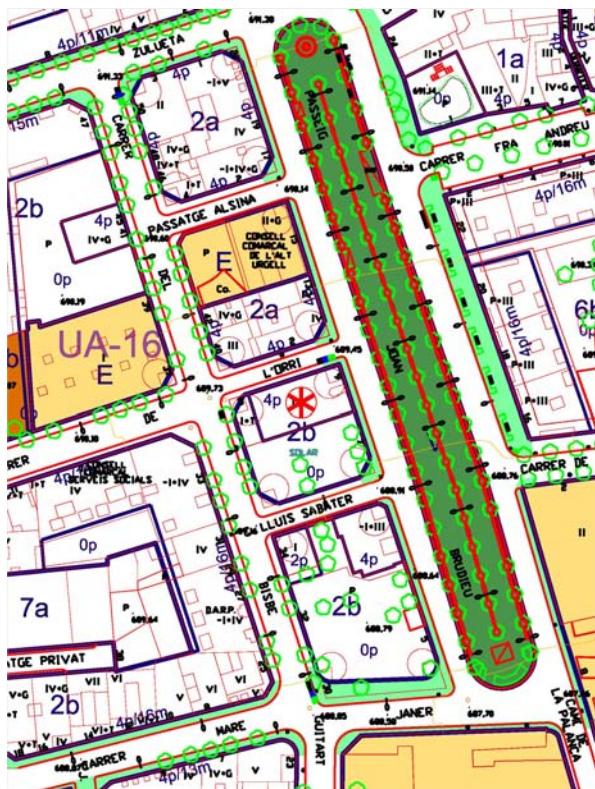
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

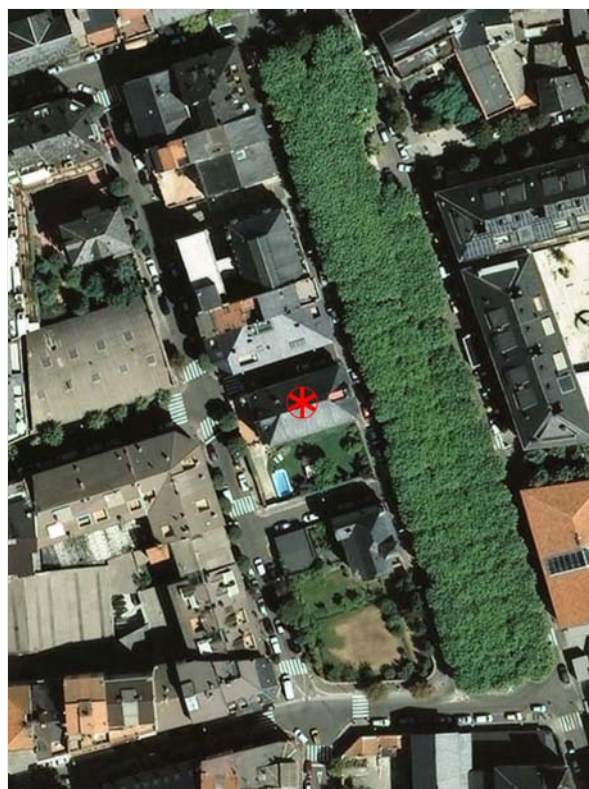
PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL LLANGORT

BCIL EX08

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Cantonada Passeig Joan Brudieu i el carrer de l'Orri. (2015)

CAL LLANGORT

BCIL EX08

Façana lateral orientada a sud (2015)

Detall de balcó amb esgrafiats (2015)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici exempt, de planta rectangular, planta baixa, dos pisos i golfes, coronat per un coberta de pissarra de quatre vessants, amb el ràfec molt sortit.

La façana principal és la de llevant, oberta al passeig Joan Brudieu. La façana presenta un sòcol fet de plaques de granit que imiten carreus, el qual envolta la totalitat de l'immoble i al qual s'obren els finestrans del celler. La porta principal, ben centrada en façana, és allindada, amb els carreus que sostenen la llinda de perfil mixtil·lini i coronada per una visera de teula. La porta és flanquejada per dos finestrals en arcs rebaixats i motllurats i amb persianes venecianes, que tanquen totes les obertures de l'immoble. Per sobre del nivell de la planta baixa la façana s'organitza en tres cossos verticals perfectament diferenciats. El cos central presenta dos nivells amb tres estretes finestres rectangulars, coronades per dues motllures en arc rebaixat, que no es corresponen amb els nivells de pisos, ja que s'obren al forat de les escales. Aquest cos central és coronat per una llucana que puja per sobre del nivell de la coberta, a la qual s'obre una finestra en arc de mig punt motllurat. Està coronada per una coberta de pissarra de doble vessant, amb un petit aiguavés frontal. Els dos cossos laterals presenten dues tribunes de dos pisos, amb gran vidriera frontal a cada pis i finestrans rectangulars als laterals.

Les façanes laterals són molt llargues i de disposició molt similar. Totes dues presenten tres pisos d'obertures que no en tots els casos es disposen sobre els mateixos eixos verticals. Les obertures de la planta baixa, més amples, són en arc rebaixat coronat per una motllura que ressalta pel seu color marró sobre la superfície blanca de la façana. A la primera planta les finestres són rectangulars, per bé que hi ha unes balconades amb voladís i barana de ferro forjat, dues a la façana nord i una més ampla —amb dues portes— a la façana sud, amb les obertures coronades per uns esgrafiats que representen un atuell gallonat, amb la

CAL LLANGORT

BCIL EX08

boca molt ampla i peu amb flors i altra decoració vegetal, inscrita en una el·lipsi amb volutes i més decoració fitomòrfica. Al pis superior de totes dues façanes laterals s'obren finestres allindades i, en el cas de la façana sud, un balcó en voladís, amb barana de ferro forjat i dues portes que hi accedeixen. Just per sota el ràfec de la teulada hi ha dues sèries de petites obertures circulars que donen llum a les golfes. La façana de ponent està ocupada per grans vidrieres.

Dades històriques: Cal Llangort, coneguda en el seu moment també com a cal Metge Peral, fou construïda l'any 1917 per a la família Llangort-Peral, que encara l'ocupa.

Bibliografia: Conversa amb Javier Galindo Llangort.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL NEQUÍ

BCIL EX09

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Eixample

Adreça: Passeig Joan Brudieu, 5.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.269
Y: 4.690.563

Ref. Cadastral: 3305101CG7930N0001IZ

Sup. Segons Cadastre: 1.426 m²

Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: Pla General d'Ordenació
Urbanística Municipal.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 2b. Zona d'eixample en illa oberta

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Cantonada nord-oest. (2015)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-BCIL

Procedència: PGOUM

Nº inventari: BCIL 45

Nº reg/cat: 3689-I

data: 27/11/2002

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: BCIL

Nivell prot.: Parcial

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL NEQUÍ

BCIL EX09

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Art déco, època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	1946
<i>Autoria:</i>	Mariano Gomà Pujadas
<i>Parcel·la:</i>	Quadrangular
<i>Context:</i>	Edifici exepmt que ocupa una gran illa entre el passeig Joan Brudieu i el carrer del Bisbe Guitart. La casa ocupa una petita part de la parcel·la, la resta correspon al jardí annex a la casa.
<i>Elements:</i>	Edifici amb planta baixa, un pis i golfes, configurada per diversos volums prismàtics, culminats per una torre, que articulen l'edifici amb un diàleg d'espais plens i buits.
<i>Ús actual:</i>	Habitatge. Desocupat.
<i>Ús original:</i>	Habitatge.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Regular.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Configura un espai característic a ponent del passeig Joan Brudieu, segons el model de casa exempta i jardí.
<i>Elements:</i>	Protecció general exterior en quant a volumetria, formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme.
<i>Entorn de protecció:</i>	Passeig Joan Brudieu, inventariat com INV EX13, Carrer del Bisbe Guitart i Paratge de Pere Riquel.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum, la formalització arquitectònica, el material, la textura i el cromatisme.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació i restauració. En casos justificats es permetrà la rehabilitació o millora de les fusteries, protegint el tipus de material.
<i>Jardins/entorn:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte de l'edifici i la seva visualització en general.
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM.

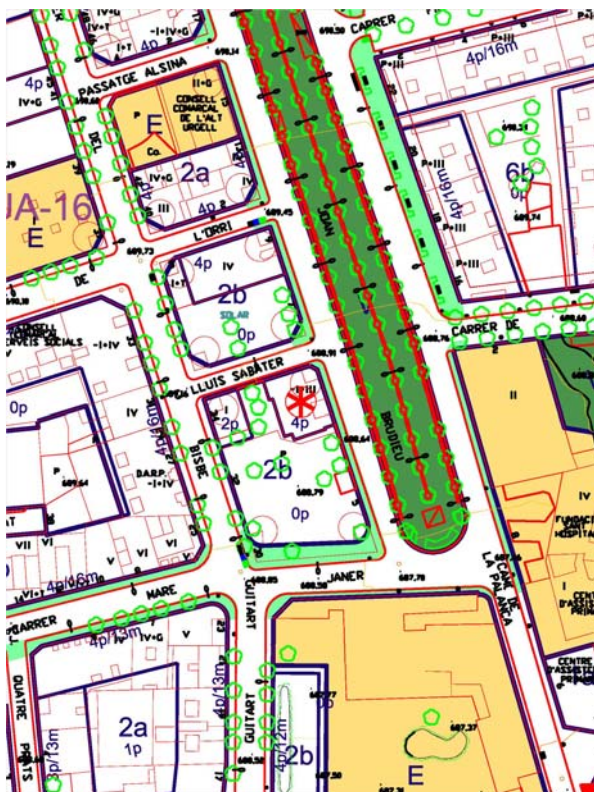
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL NEQUÍ

BCIL EX09

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Façana del Ptge. De Pere Riquel. Destaca la combinació del granit amb l'emblanquinat de les parets (2015)

Façana oberta al Passeig Joan Brudieu, (2015)

CAL NEQUÍ

BCIL EX09

Cantonada sud-est, destaca la combinació d'espais buits i espais plens, i el joc de la línia horitzontal i la vertical (2015)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici de volumetria complexa, format per dues seccions principals de planta rectangular, unides per la cantonada nord-est, i una tribuna afegida en un moment posterior a la façana de ponent. En tot l'edifici dialoguen el granit, emprat amb profusió, amb el parament llis i emblanquinat de les plantes superiors. Igualment, la combinació d'espais plens i espais buits, i de la línia horitzontal i vertical, donen un dinamisme al conjunt que l'allunya del reposat noucentisme de la veïna casa de cal Llangort.

La planta baixa està revestida per un parament de granit amb plaques en opus incertum, sobre la qual s'obre una portalada estilitzada en arc de mig punt a la façana del passeig, i finestres allindades a la resta de les façanes. Una línia d'impоста, també en granit, separa aquest nivell de finestres d'un nivell inferior amb finestrons que s'obren al celler. El primer pis, amb el parament llis i emblanquinat, presenta una sèrie de finestres allindades i emmarcades amb motlures de granit de perfil emmerletat. Les cantonades de l'edifici també són ressaltades amb motlures de granit de perfil emmerletat. Una nova línia d'impоста separa aquest primer pis de les golfes, les quals s'obren al carrer a través d'una sèrie de finestrons en arc de mig punt, sense motlures. Un llosat de pissarra amb el ràfec ben marcat culmina el conjunt.

La cantonada entre el passeig Joan Brudieu i el passatge que queda al nord de l'immoble presenta una tribuna al primer pis, la qual articula totes dues façanes. Sostinguda per dues mènsules motllurades, té un perfil aixamflanat i és culminada per una terrassa amb barana de forja, a la qual s'obre una porta allindada sobre la façana aixamflanada del nivell de sota teulada.

A la façana del passeig Joan Brudieu, al costat sud de la porta, que està notablement descentrada en relació als eixos de simetria de la façana, s'aixeca un

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL NEQUÍ

BCIL EX09

cos vertical que sobresurt del nivell de la teulada, a la manera d'una torre, de secció quadrangular, emmarcada per les mateixes motlures de granit de perfil emmerletat de la resta de la casa i coberta amb un llosat de pissarra a quatre vessants. Un gran finestral, molt estret i que ocupa tota l'alçada del cos dóna llum a la caixa d'escapes que acull al seu interior. I encara adossat al sud hi ha un cos de planta quadrangular que ocupa la planta baixa, amb revestiment de granit i coronat per una terrassa, que incrementa la asimetria de la façana principal.

Dades històriques: Edifici construït per la família Nequí, provinent de Gósol, segons el projecte encarregat l'any 1946 a l'arquitecte Mariano Gomà Pujadas, el qual era dels més populars a la Seu d'Urgell durant la dècada de 1940 i 1950. Més endavant s'afegiria un cos a la façana de ponent que alteraria la percepció del conjunt en aquell sector.

Bibliografia: ACAU, Ajuntament de la Seu d'Urgell, Obres majors, any 1946.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL SASTRET

BCIL EX10

Altres denominacions: Canigó

LOCALITZACIÓ:

Indret: Eixample

Adreça: Carrer Sant Ot, 3.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.221
Y: 4.690.754

Ref. Cadastral: 3207116CG7930N (DH)

Sup. Segons Cadastre: 211 m²

Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 1a. Zona del centre històric
de la Seu d'Urgell

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana oberta al Carrer Sant Ot

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Cap

Procedència: ---

Nº inventari: ---

Nº reg/cat: ---

data: ---

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: BCIL

Nivell prot.: Parcial

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL SASTRET

BCIL EX10

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Eclecticisme, època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	1897-1907
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular
<i>Context:</i>	Edifici entre mitgeres, envoltada de cases d'estil similar que testimonien el primer eixample de la Seu d'Urgell a la primera dècada del segle XX.
<i>Elements:</i>	Edifici de planta baixa i dos pisos coronat amb una terrassa en tres cossos, amb una llucana central.
<i>Ús actual:</i>	Habitatge, restauració.
<i>Ús original:</i>	Habitatge, comerç.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Regular. La presència d'una terrassa fixa tot l'any, els aparells d'aire condicionat i els elements de retolació de l'establiment de la planta baixa interfereixen en la percepció del conjunt.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Es tracta d'un dels primers edificis del carrer Sant Ot a incorporar un programa de decoració eclèctica en façana, testimoni de l'arquitectura de primers de segle XX i dels inicis de l'eixample.
<i>Elements:</i>	Protecció general exterior en quant a volumetria, formalització arquitectònica, material i textura.
<i>Entorn de protecció:</i>	

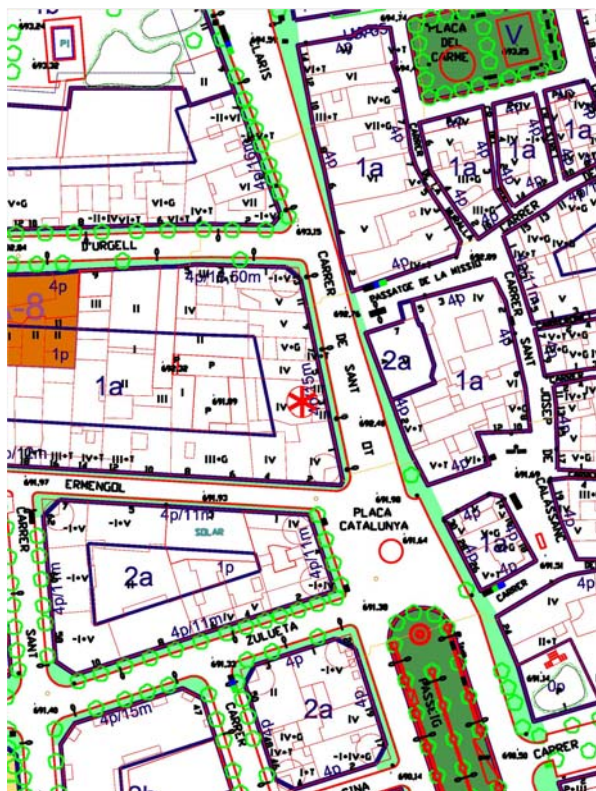
REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum, la formalització arquitectònica, el material, la textura i el cromatisme.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació i restauració. En planta Baixa es permet la rehabilitació o millora.
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació i restauració. En casos justificats es permetrà la rehabilitació o millora de les fusteries. En Planta baixa es permet la rehabilitació o millora
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte de l'edifici i la seva visualització en general.
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOU.

CAL SASTRET

BCIL EX10

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Conjunt que dona façana al carrer Sant Ot.

CAL SASTRET

BCIL EX10

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici entre mitgeres, de planta baixa i dos pisos, coronat amb una terrassa, del qual només és visible la seva façana de llevant. El primer pis presenta una balconada en voladís i barana de ferro forjat, gairbé tan ampla com la façana, a la qual s'obren tres portes allindades, emmarcades amb motllures llises. És separat del segon pis per una línia d'imposta sobre la qual es disposen tres petits balcons també en voladís i amb barana de ferro forjat, als quals s'obren tres portes de característiques similars a les del primer pis. La façana està emmarcada per dues pilastres verticals que disposen dues sèries de motllures horitzontals que articulen la seva superfície. L'element més característic del conjunt, però, es troba a la terrassa. Es tracta d'una llucana central oberta a l'exterior amb un balcó en voladís i barana de forja, al qual s'accedeix per una porta allindada i motllurada, coronada per una coberta de doble vessant amb un ràfec molt pronunciat. Aquest remat de la façana, idèntic al de la veïna casa de cal Lechero, està flanquejat per dues baranes d'obra, en balustrada, de la terrassa.

Dades històriques: La parcel·la on s'ubicaria cal Sastret fou comprada per Marià Betriu Rocamora, veí d'Organyà, l'any 1897 per construir l'immoble. Les imatges antigues demostren que l'any 1907 l'edifici estava acabat i presentava la mateixa fesomia que a l'actualitat. Durant molts anys hi hagué als baixos una botiga molt popular per als pagesos de la rodalia, que acudien a comprar queviures i materials diversos. A la dècada de 1950 s'hi obrí un bar anomenat Canigó, que encara perdura, molt popular entre els veïns de la Seu d'Urgell.

Bibliografia: MIRÓ i TUSET, Climent, L'Abans. *La Seu d'Urgell, recull gràfic 1879-1974*, editorial Efadòs, el Papiol 2014, p. 6.

Conversa amb Javier Galindo.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

ESTUDI DE RECURSOS PATRIMONIALS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL LECHERO

BCIL EX11

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Eixample

Adreça: Carrer Sant Ot, 5.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.221
Y: 4.690.762

Ref. Cadastral: 3207115CG7930N (DH)

Sup. Segons Cadastre: 113 m²

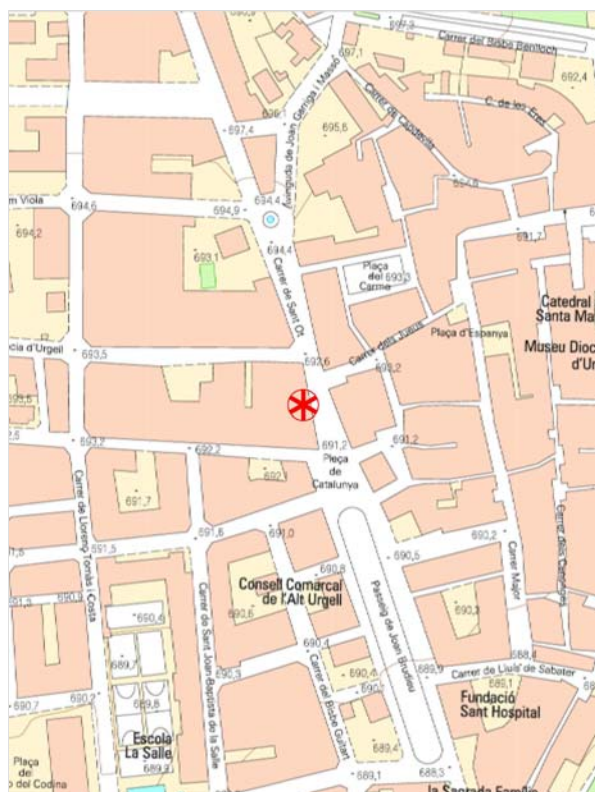
Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 1a. Zona del centre històric
de la Seu d'Urgell

Plànol de localització. E. 1/5.000

Font: ICC

Façana oberta al Carrer Sant Ot. (2015)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Cap

Procedència: ---

Nº inventari: ---

Nº reg/cat: ---

data: ---

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: BCIL

Nivell prot.: Parcial.

CAL LECHERO**BCIL EX11****DESCRIPCIÓ DEL BÉ:**

<i>Estil i època:</i>	Eclecticisme, època contemporània
<i>Cronologia:</i>	Cap a 1900
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular
<i>Context:</i>	Edifici entre mitgeres, envoltada de cases d'estil similar que testimonien el primer eixample de la Seu d'Urgell a la primera dècada del segle XX.
<i>Elements:</i>	Edifici de planta baixa i dos pisos coronat amb una terrassa en tres cossos, amb una llucana central.
<i>Ús actual:</i>	Oficines.
<i>Ús original:</i>	Habitatge, comerç.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Regular.
<i>Façanes:</i>	Regular, brutícia.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Regular.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Regular. Abandó d'alguns pisos
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Es tracta d'un dels primers edificis del carrer Sant Ot a incorporar un programa de decoració eclèctica en façana, testimoni de l'arquitectura de primers de segle XX i dels inicis de l'eixample.
<i>Elements:</i>	Protecció general exterior en quant a volumetria, formalització arquitectònica, material i textura.
<i>Entorn de protecció:</i>	Carrer de Sant Ot i els edificis adossats, BCIL EX10

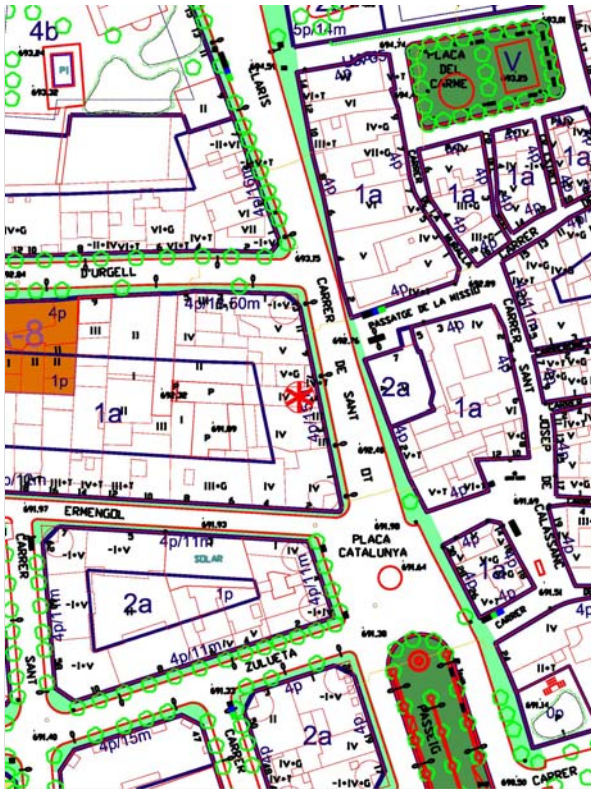
REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració i rehabilitació o millora
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir el volum, la formalització arquitectònica, el material, la textura i el cromatisme.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació i restauració. En planta Baixa es permet la rehabilitació o millora.
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació i restauració. En casos justificats es permetrà la rehabilitació o millora de les fusteries. En Planta baixa es permet la rehabilitació o millora
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	-.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte de l'edifici i la seva visualització en general.
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM.

CAL LECHERO

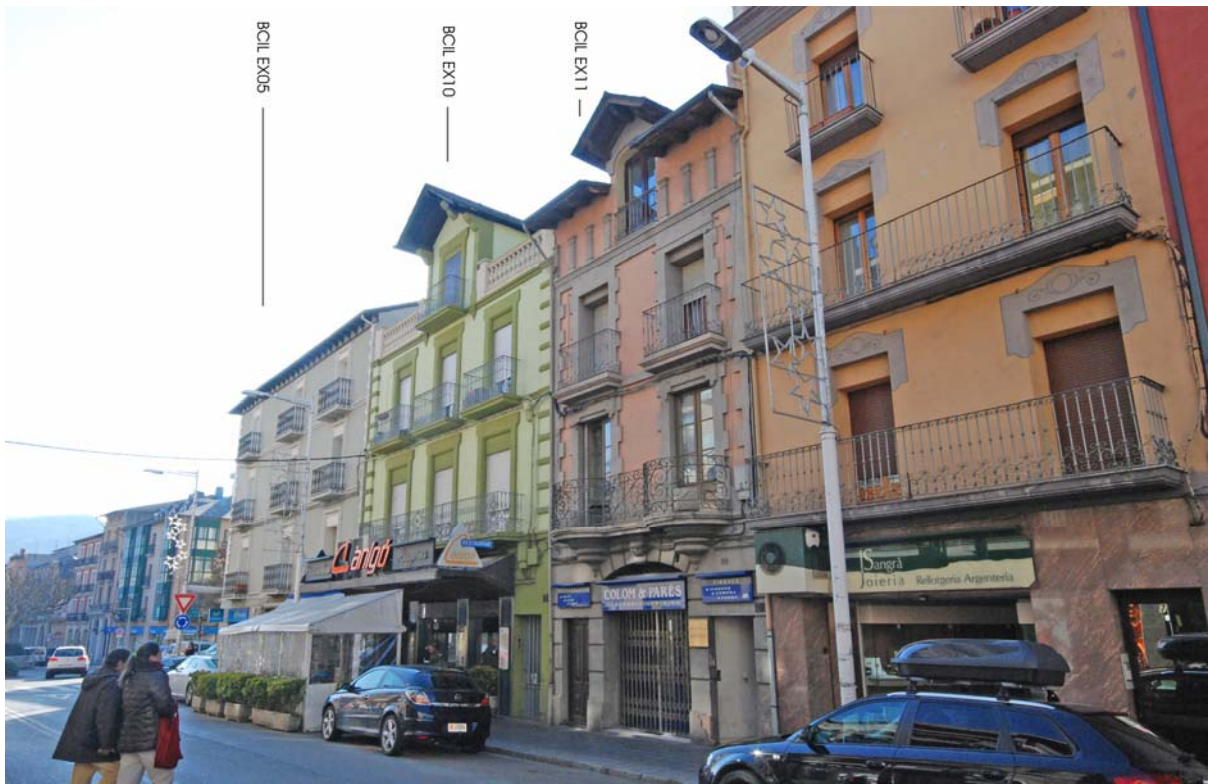
BCIL EX11

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Conjunt que dona façana al Carrer Sant Ot (2015)

CAL LECHERO**BCIL EX11****INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:**

Descripció de l'element: Edifici entre mitgeres, amb l'única façana vista oberta a llevant. Presenta planta baixa, dos pisos i un pis sota teulada rematat per una llucana central, que caracteritza el conjunt i que presenta una tipologia similar a la façana de cal Sastret, adossada al sud d'aquesta.

El parament de la planta baixa és motllurat i simula carreus. S'obre a través d'una gran arcada en arc rebaixat, flanquejada per dues obertures menors allindades. El Primer pis presenta una gran balconada en voladís, gairebé tan ampla com la façana, a la qual s'obren dues portes allindades, emmarcades per una motllura de guix amb perfil emmerletat. El voladís de la balconada està format per dues seccions circulars en planta, situades davant de cada porta, les quals descansen sobre una sèrie motllurada de perfil cònic i s'uneixen a través d'un tram de planta rectangular. La barana del balcó, de ferro forjat i amb gran profusió de volutes ornamentals, adapta el perfil a aquesta particular planta del voladís.

Al segon pis s'obren dos balcons en voladís, a través de dues portes allindades, emmarcades amb motlures de perfil emmerletat. En aquest cas els voladissos dels balcons són rectangulars i també presenten baranes de forja amb un tractament ornamental similar al primer pis. Les cantonades de la façana estan remarcades per dues motlures verticals amb perfil emmerletat, i els diferents pisos són ressaltats amb gruixudes línies d'imposta.

El conjunt és coronat per un cos sota teulada, amb coberta de pissarra de ràfec molt pronunciat amb pendent cap al carrer Sant Ot, i amb una llucana central, oberta al carrer a través d'una obertura en arc carpanell, amb una barana de ferro forjat. Seguint el model de cal Sastret, aquesta llucana és coronada per una coberta de pissarra de doble vessant amb el ràfec molt sortit. A banda i banda d'aquesta llucana, el parament de la façana és articulat per dues sèries de motlures en forma de petites pilastres.

L'estretor de la façana i el seu tractament ornamental creen una sensació de recarregament que, d'altra banda, seria pròpia de l'eclecticisme arquitectònic de finals del segle XIX.

Dades històriques: La gran similitud que presenta cal Lechero en relació a la veïna casa de cal Sastret fa que puguem induir que foren construïdes en la mateixa època, pels volts de 1900. En una fotografia antiga de l'any 1907 podem comprovar que cal Lechero ja estava finalitzada. Als baixos de la casa hi havia un establiment en el qual comerciaven amb queviures i materials diversos que atreïa molts pagesos dels pobles veïns que baixaven a la Seu els dies de mercat. El nom de la casa podria suggerir que també havien venut llet en algun moment, per bé que no tenim cap prova al respecte. Actualment els baixos estan ocupats per una gestoria. Aparentment els pisos superiors semblen desocupats, amb les portes dels balcons sempre obertes.

Bibliografia: MIRÓ i TUSET, Climent, L'Abans. *La Seu d'Urgell, recull gràfic 1879-1974*, editorial Efadòs, el Papiol 2014, p. 6.

Conversa amb Javier Galindo.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CLAUSTRE DEL VALIRA

BCIL EX12

Altres denominacions: Claustre del Racionero

LOCALITZACIÓ:

Indret: Eixample

Adreça: Carrer Circumval·lació, 73.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 372.686
Y: 4.691.021

Ref. Cadastral: 2609101CG7920N0001FJ

Sup. Segons Cadastre: 13.035 m²

Titularitat: Pública

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: Pla General d'Ordenació
Urbanística Municipal.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: Sistema de parcs i jardins urbans

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Accés al pati central (2015)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-Inventari

Procedència: PGUOM

Nº inventari: INVENTARI 13

Nº reg/cat: ---

data: ---

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: BCIL

Nivell prot.: Conservació

CLAUSTRE DEL VALIRA

BCIL EX12

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Neohistoricisme. Època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	1990
<i>Autoria:</i>	Lluís Racionero
<i>Parcel·la:</i>	Quadrada
<i>Context:</i>	Construcció enclavada en un parc urbà ajardinat, a tocar del bosc de ribera del riu Valira.
<i>Elements:</i>	Edifici que replica el claustre romànic de la catedral de Santa Maria d'Urgell, amb quatre galeries en arcs de mig punt i escultures de diversos personatges del segle XX en alguns capitells.
<i>Ús actual:</i>	Esbarjo, espai d'actes públics.
<i>Ús original:</i>	Esbarjo, espai d'actes públics.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Regular. Pintades a les parets.
<i>Façanes:</i>	Regular. Pintades a les parets.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Dolent. Acumulació de brutícia a l'interior. Alguns capitells estan malmesos. Pintades.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Ambiciós espai de caràcter públic que replica el claustre de Santa Maria amb una interpretació lliure en relació als capitells. Valor artístic.
<i>Elements:</i>	Protecció general de l'edifici, tant l'àmbit interior com l'exterior en quant a volumetria, formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme
<i>Entorn de protecció:</i>	Carrer de Circumval·lació.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir volum, la formalització arquitectònica, el material, cromatisme i textura.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Jardins/entorn:</i>	Manteniment o conservació i restauració.
<i>Interior:</i>	Manteniment o conservació i restauració
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte al monument i a la seva visualització.
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM.

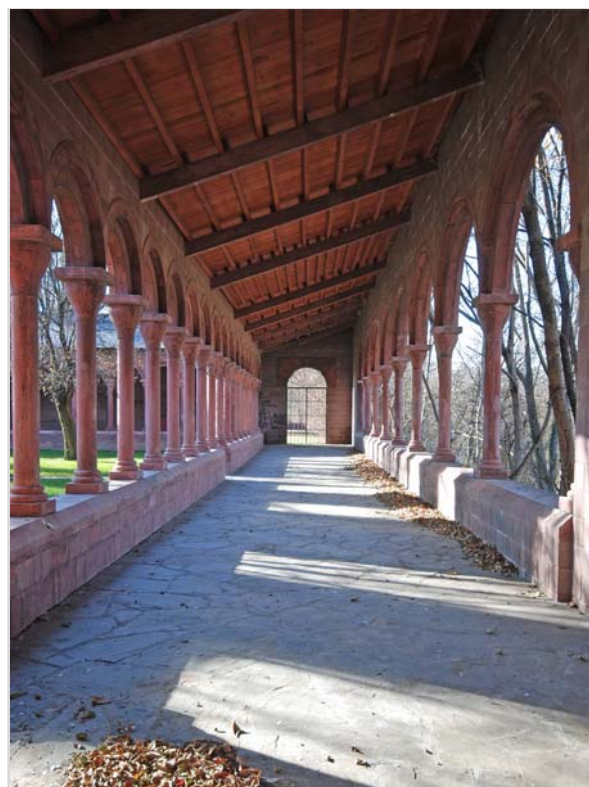
PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CLAUSTRE DEL VALIRA

BCIL EX12

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Galeria de ponent (2015)

CLAUSTRE DEL VALIRA

BCIL EX12

Interior del claustre (2015)

Detall amb imatges facials de personatges del segle XX (2015)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Construcció que replica el claustre de la catedral de la Seu d'Urgell pel que fa a dimensions i proporcions, si bé és construït amb materials moderns que busquen guardar un equilibri amb l'entorn arquitectònic del país a través del color. Es tracta d'un recinte de planta quadrada, format per quatre naus obertes a un pati central a través de quatre galeries en arcs de mig punt, sostingudes per columnes cilíndriques sobre les quals descansa un capitell. Cada galeria compta amb disset arcs, el central de cadascuna s'obre al pati. Els capitells són tots llisos a excepció d'aquells que flanquegen l'entrada al pati, els quals presenten diverses escultures, incrustades a la manera medieval, amb imatges facials o bé de cos sencer de personatges del segle XX, agrupats per temes: Josep Pla, Antoni Gaudí, Jacint Verdaguer i Salvador Dalí representen les personalitats catalanes del món de l'art i les lletres; Winston Churchill, Joan XXIII, Francesc Cambó i John F. Kennedy representen el grup dels grans polítics del segle XX; Samitier, Alcántara, Zamora, Cruyff, Maradona, Schuster, Kubala, Di Stefano i Pelé ocupen dos capitells dedicats al món del futbol; Franco, Hitler, Stalin i Mussolini representen els grans dictadors; Greta Garbo, Sofia Loren, Marylin Monroe, Rita Hayworth, Marlon Brando, James Dean, Charles Chaplin, Laurel i Hardy i els germans Marx, són representats a dos capitells dedicats al cinema; Albert Einstein, Sigmund Freud, Karl Marx i Charles Darwin representen el capitell dels ideòlegs i pensadors i, finalment, els quatre Beatles, Pau Casals, Bach, Beethoven i Wagner configuren el capitell dels músics.

La nau de ponent s'obre al riu Valira a través d'una segona arcada oberta al mur exterior en arcs de mig punt més amples que els de l'interior, també sostingut per columnes cilíndriques i capitells llisos. Cadascuna d'aquestes galeries és coberta amb llosat de pissarra d'un sol vessant que desguassa a l'interior del pati. A l'exterior l'estructura es presenta com una massa tancada, amb l'única obertura

CLAUSTRE DEL VALIRA

BCIL EX12

d'una porta frontal i dues de laterals i una sèrie de contraforts que articula les façanes.

Dades històriques: El claustre del Valira és un espai concebut en relació al Parc del Valira, un espai enjardinat, situat al costat del riu que li dona nom i que fou concebut com a eix per als vianants que havia d'unir els dos parcs fluvials de la ciutat, el del Segre i el del Valira. En aquest context, el claustre va ser ideat per acollir concerts o altres actes públics, per bé que en l'actualitat és un espai poc freqüentat que normalment està tancat.

Bibliografia: XAM-MAR ALONSO, Carmen; GRAU i PRAT, Mercè, *Alt Urgell. Una visió de conjunt*, volum II, Centre de Recursos Pedagògics de l'Alt Urgell-Cerdanya, la Seu d'Urgell 2003, p. 267-268.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

ESGLÉSIA DE SANTA MAGDALENA

BCIL EX13

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

DADES URBANÍSTIQUES:

Indret: Example

Adreça: Passeig del Parc, 10.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 372.893
Y: 4.690.404

Ref. Cadastral: 2904001CG7920S0001UW

Sup. Segons Cadastre: 1.487 m²

Titularitat: Privada

Pla Vigent: Pla General d'Ordenació Urbanística Municipal.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: Sistema d'equipaments

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana principal oberta al Parc, resolta amb maó vist (2015)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-inventari

Procedència: PGOUM

N° inventari: INVENTARI 09

N^o req/cat: ---

```
data: ---
```

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: BCIL

Nivell prot.: Conservació

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESGLÉSIA DE SANTA MAGDALENA

BCIL EX13

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Neogòtic. Època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	1967.
<i>Autoria:</i>	Josep Brugal Fortuny
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular
<i>Context:</i>	Edifici exempt, amb la façana principal oberta a un parc ajardinat, en un entorn d'edificacions baixes cap a ponent, i grans edificis de pisos a llevant.
<i>Elements:</i>	Església d'una sola nau capçada a nord amb capçalera planta, construïda amb materials moderns i grans vitralls que acolorixen l'interior. D'estil conceptual, conserva una línia neogòtica molt estilitzada.
<i>Ús actual:</i>	Culte.
<i>Ús original:</i>	Culte.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Regular. Brutícia, pintades.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Església més moderna construïda a la Seu d'Urgell, representativa d'un estil conceptual amb connotacions neogòtiques. Construïda per atendre el culte dels nous barris de la Seu d'Urgell.
<i>Elements:</i>	Protecció general de l'edifici, tant l'àmbit interior com l'exterior en quant a volumetria, formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme
<i>Entorn de protecció:</i>	Passeig del parc, Carrer Mare Janer, i parc de migdia.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Manteniment o conservació, restauració, rehabilitació o millora.
<i>Exterior:</i>	S'ha de mantenir volum, la formalització arquitectònica, el material, cromatisme i textura.
<i>Façanes:</i>	Manteniment o conservació, restauració, rehabilitació o millora..
<i>Cobertes:</i>	Manteniment o conservació, restauració, rehabilitació o millora..
<i>Obertures:</i>	Manteniment o conservació, restauració, rehabilitació o millora..
<i>Jardins/entorn:</i>	-.
<i>Interior:</i>	Manteniment o conservació, restauració, rehabilitació o millora.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es procurarà el màxim respecte al monument i a la seva visualització..
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	Religiós.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

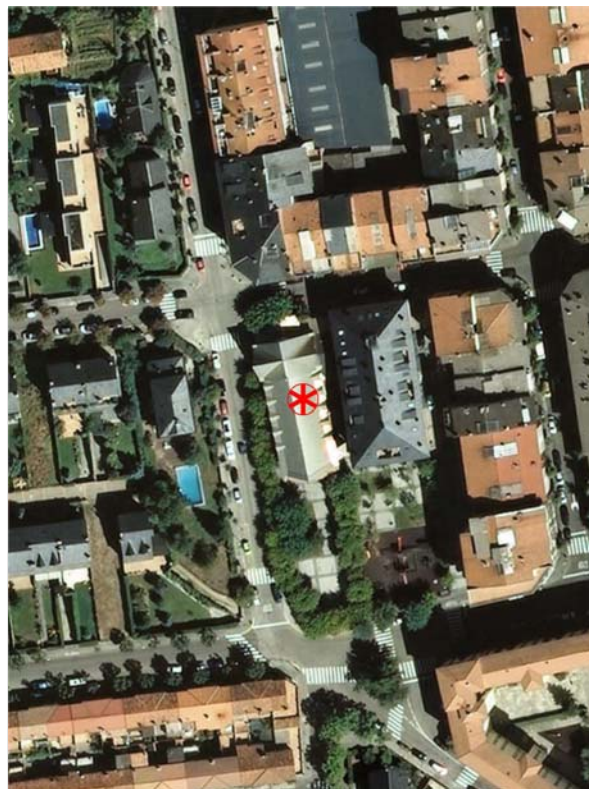
PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESGLÉSIA DE SANTA MAGDALENA

BCIL EX13

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Exterior de l'església oberta al parc meridional (2015)

Façana del Passeig del Parc (2015)

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

ESGLÉSIA DE SANTA MAGDALENA

BCIL EX13

Lateral de la capçalera (2015)

Finestrals allargats culminats amb ulls de bou (2015)

Presbiteri (2015)

Cor (2015)

ESGLÉSIA DE SANTA MAGDALENA

BCIL EX13

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Església d'una sola nau, capçada al nord amb capçalera plana. L'àmbit presbiteral és separat de la nau a través d'un gran arc presbiteral apuntat. El sostre interior està revestit de fusta, i té un perfil triangular format per diedres amb la finalitat de reduir la reverberació del so i la paraula. Als peus presenta un cor d'obra en alt que s'obre a la nau a través d'un gran arc apuntat. Per sota del cor hi ha tres estances, la central és el vestíbul de l'església, i les laterals acullen una capella i l'escala d'accés al cor. L'interior està revestit amb lloses i s'obre a l'exterior a través de grans finestrals allargats i apuntats, culminats amb ulls de bou hexagonals, tots ells amb vitralls de colors. L'exterior és construït amb maó vist. La façana principal és la de migdia. Presenta una gran franja central, flanquejada per dues menors de laterals, amb vitralls de colors. A la franja central hi ha una gran creu llatina d'obra, que és el tema principal de la façana. L'entrada del temple té un pòrtic sostingut per parelles de pilars de maó vist, al qual s'hi accedeix per una escalinata. L'estructura de la coberta està formada per planxes d'alumini, que cobreixen la totalitat del temple a doble vessant.

Dades històriques: L'església de Santa Magdalena es va construir per donar servei als fidels dels nous barris que, a partir de la dècada de 1950 s'estaven desenvolupant especialment al sud-oest de la Seu d'Urgell. El projecte inicial de l'església, signat l'any 1967 per l'arquitecte Josep Brugal Fortuny, el qual ja havia construït a la Seu d'Urgell la casa de cal Molines, contemplava primer la construcció d'un temple sota l'advocació de Sant Ermengol. Finalment, però, el nou temple acabaria sota l'advocació de Santa Magdalena, recollint l'advocació de l'antic hospital de leprosos que al segle XIII hi havia hagut a la proximitat del temple. Es tracta de l'església de culte catòlic més recent construïda a la Seu d'Urgell.

Bibliografia: ACAU, Ajuntament de la Seu d'Urgell, Obres majors, any 1967.
XAM-MAR ALONSO, Carmen; GRAU i PRAT, Mercè, *Alt Urgell. Una visió de conjunt*, vol. II, Centre de Recursos Pedagògics de l'Alt Urgell-Cerdanya, la Seu d'Urgell 2003, p. 229.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

INSTITUT JOAN BRUDIEU

INV EX01

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Racionalisme. Època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	1957-1998.
<i>Autoria:</i>	Francisco de Paula Adell Ferré, Manel Grau Roca, Marta Guàrdia Escribà.
<i>Parcel·la:</i>	En forma de lletra "T" i en mitja lluna.
<i>Context:</i>	Edifici exempt envoltat d'edificis alts als sectors nord, est i oest, i amb patis i camps d'esports al sector meridional, oberts a la terrassa fluvial del Segre.
<i>Elements:</i>	Conjunt construït en dues fases. Els edificis més antics se situen al nord i tenen la façana al carrer Iglesias Navarri. Un nou mòdul en forma de mitja lluna és adossat al sud de la part antiga.
<i>Ús actual:</i>	Ensenyament.
<i>Ús original:</i>	Ensenyament.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

OBJECTE:

Raons catalogació: Importància històrica com a referent educatiu a la Seu d'Urgell i a un ampli sector del Pirineu català i andorrà des de la seva implantació.

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

INSTITUT JOAN BRUDIEU

INV EX01

Façana oberta al carrer Doctor Iglesias Navarri (2015)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici exempt, de tipologia modular, construït en el seu aspecte actual en dos moments diferents. La part més antiga es troba a la meitat nord. Presenta un gran edifici central, amb façana al carrer Iglesias Navarri, de planta rectangular i coberta de pissarra a doble vessant, amb un característic aiguavès frontal. El cos central de la façana està articulat per set pilastres de carreus de granit entre els quals s'obren portes i finestres. Les dues portes d'accés principal s'obren a la planta baixa. Són allindades i estan flanquejades per grans finestrals rectangulars. Aquesta duplicitat de l'entrada està pensada d'acord amb el plantejament inicial de separar els estudiants per sexes, cosa que no es dugué mai a la pràctica. Al primer pis hi ha una ampla balconada a la qual s'obren dues portes rectangulars als extrems, situades sobre el mateix eix de les dues portes d'entrada. Són flanquejades per dues finestres rectangulars cadascuna. La segona planta presenta una sèrie de sis grans finestrals rectangulars que ocupen tota l'alçada de la planta i que doten l'interior d'una gran lluminositat, d'acord amb la seva funció original com a aula de dibuix. Dels laterals d'aquesta façana principal es projecten dos cossos cúbics amb el parament dividit en dues meitats; la cara interna en relació a la façana central presenta un parament de plaques de granit i gres vermell en *opus incertum*, i l'exterior l'arrebossat amb pintura blanca característic de la resta de la façana, en el qual s'obren dos nivells de petites finestres quadrangulars.

A partir d'aquest cos central es despleguen dues naus laterals a est i a oest que contenen les aules. Són cobertes amb llosat de pissarra de doble vessant i obertes a l'exterior amb dos nivells de finestres de petit format gairebé quadrangular. El parament és arrebossat i pintat de blanc, si bé als extrems més allunyats del cos principal es recupera el parament a base de plaques de granit i gres en *opus incertum*. També d'aquest cos central es projecta cap al sud un tercer mòdul, que

INSTITUT JOAN BRUDIEU

INV EX01

aporta a la planta la seva característica forma de lletra "T", i que és ocupada per la sala d'actes.

Els mòduls que existien a l'extrem meridional, als quals s'accedia pels passadissos que flanquejaven el cos de la sala d'actes, foren substituïts l'any 1998 per un nou cos. Es tracta d'un cos unitari longitudinal, en planta de mitja llunya decantada cap a llevant en relació a l'orientació de la resta de l'edifici, amb planta baixa i dos pisos amb les aules obertes al sud i amb un porxo a doble alçada en aquesta façana sobre el qual descansa als dos pisos exteriors una gelosia de fusta que actua com a filtre solar. La resta dels acabats són amb formigó vist i fusta, i la coberta és de zinc.

Dades històriques:

La creació d'un institut d'ensenyament secundari a la Seu d'Urgell era una vella reivindicació dels elements més progressistes de la Seu d'Urgell que tingué resposta per part del govern de la Segona República l'any 1933, amb la creació d'aquesta institució, la qual començaria a funcionar aquell mateix any en uns equipaments poc pensats, en principi, per aquesta finalitat: l'ajuntament de la Seu d'Urgell en un primer moment i, poc després, la primera planta de la Cooperativa del Cadí. Després de la Guerra Civil, les classes s'interromperen i no es van reprendre fins a l'any 1940 en un nou emplaçament als afores de la Seu d'Urgell, la Torre Viader. El creixement de la demanda d'ensenyament secundari per part no tan sols de nois i noies de la Seu d'Urgell, sinó també d'una àmplia rodalia que incloïa Andorra, va obligar a abandonar aquell emplaçament, que quedava petit i va promoure la creació d'un nou edifici en uns terrenys cedits per l'ajuntament, d'acord amb un projecte de l'arquitecte Francisco de Paula Adell Ferré, redactat l'any 1957, el qual preveia la divisió del centre en un sector masculí i un de femení que mai no acabaria de produir-se. Anys després, concretament el 1998, es redactaria un nou projecte d'ampliació arran del creixement sostingut d'alumnes i les noves necessitats educatives, que implicaria la substitució dels mòduls situats al sud de les dependències per un nou cos unitari, el projecte del qual fou redactat pels arquitectes Manel Grau Roca i Marta Guàrdia Escribà.

Bibliografia:

NISTAL REFART, Jordi, *L'institut "Joan Brudieu" de La Seu d'Urgell. 75 anys de servei docent (1933-2008)*, Edicions Salòria, la Seu d'Urgell 2009.

XAM-MAR ALONSO, Carmen; GRAU i PRAT, Mercè, *Alt Urgell. Una visió de conjunt*, volum II, Centre de Recursos Pedagògics de l'Alt Urgell-Cerdanya, la Seu d'Urgell 2003, p. 235-236 i 253-254.

Observacions:

Autors:

Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

COL·LEGI SANT JOAN BAPTISTA DE LA SALLE

INV EX02

Altres denominacions: Els Hermanos

LOCALITZACIÓ:

Indret: Eixample

Adreça: Carrer Sant Joan Baptista La Salle, 27.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.145
Y: 4.690.577

Ref. Cadastral: 3106001CG7930N (DH)

Sup. Segons Cadastre: 9.687 m²

Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: Pla General d'Ordenació
Urbanística Municipal.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 1b. Zona residencial en edificació
compacta. Zona de centre
històric

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Entrada des del Carrer de l'Orri.

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-inventari

Procedència: PGOUM

Nº inventari: INVENTARI 05

Nº reg/cat: ---

data: ---

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: Inventari

Nivell prot.: Documental.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

COL·LEGI SANT JOAN BAPTISTA DE LA SALLE

INV EX02

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Racionalisme. Època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	1958
<i>Autoria:</i>	Ramon Masferrer Homs.
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular
<i>Context:</i>	Conjunt situat al bell mig de l'eixample de la Seu d'Urgell, amb unes alçades que sobresurten per sobre del caseriu circumdant i que talla un carrer de l'antic pla d'eixample de Joan Bergós.
<i>Elements:</i>	Conjunt d'instal·lacions escolars articulades al voltant d'un gran pati rectangular, amb un estil racionalista amb algunes concessions a l'arquitectura local, com ara les cobertes de pissarra amb ràfecs sortits.
<i>Ús actual:</i>	Equipament educatiu.
<i>Ús original:</i>	Equipament educatiu.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

OBJECTE:

Raons catalogació: Principal manifestació del racionalisme arquitectònic a la Seu d'Urgell.

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

COL·LEGI SANT JOAN BAPTISTA DE LA SALLE

INV EX02

Façana del carrer de sant Joan Baptista de la Salle (2015)

Un dels dos cossos principals que sobresurten de la resta (2014)

Edificis en L disposats entorn a un pati (2015)

COL·LEGI SANT JOAN BAPTISTA DE LA SALLE

INV EX02

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Conjunt d'edificis construïts en un gran solar de forma rectangular. Les estructures edificades estan disposades en forma de lletra "L", en els sectors nord i est del conjunt, i la resta és ocupada per un pati clos amb una tanca d'obra als sectors sud i oest.

La part edificada està composta per diversos mòduls d'alçades homogènies, amb només dos cossos que sobresurten de la resta, un a l'angle entre els dos cossos principals, i l'altre el cos que configura l'entrada des del carrer de l'Orri, que és l'accés des del passeig Joan Brudieu. Aquests dos cossos que sobresurten són de secció quadrada i coronats amb llosats de pissarra a quatre vessants. La resta dels edificis presenten un coronament de llosats de pissarra a doble vessant, tots ells amb els ràfecs pronunciats.

L'edifici és prolífic en obertures a totes dues cares, les quals s'articulen en una disposició horitzontal o vertical. Aquesta disposició és predominant en funció del mòdul que es tracti, i el diàleg entre les línies verticals i horitzontals, la combinació de dues tonalitats de gris, i els jocs de clarobscur aconseguits amb el retranqueig dels eixos sobre els quals es disposen les obertures, són el principal element dinamitzador d'unes façanes que, d'altra banda, no presenten cap mena d'ornamentació i són presidides per una absoluta ortogonalitat.

Destaca del conjunt el cos de l'entrada obert al carrer de l'Orri, de secció quadrada, com ja s'ha dit, incorpora a les seves façanes de ponent i de llevant àmplies vidrieries que ocupen tota l'alçada de la façana i bona part de la seva amplada, articulades a través de marcs disposats de forma vertical per accentuar la verticalitat del cos, les quals creen un joc de transparències molt característic del racionalisme arquitectònic de l'escola de Mies van der Rohe.

Cal esmentar també dins del conjunt el cos del cinema, ubicat a l'extrem sud del conjunt, el qual presenta els seus murs un parament format per plaques rectangulars de marbre, disposades sobre eixos verticals en perfil de ziga-zaga, creant un efecte d'un dinamisme singular que diferencia aquest cos de l'ortogonalitat absoluta de la resta del conjunt.

Dades històriques: La comunitat dels Germans de Sant Joan Baptista de la Salle va instal·lar-se a la Seu d'Urgell l'any 1904, acollits pel bisbe Laguarda després de l'expulsió de l'orde de la veïna França. Es tractava d'un orde religiós especialitzat en l'educació dels joves, el qual va establir un primer centre educatiu al convent de Sant Domènec de la Seu d'Urgell i, més endavant, l'any 1922, a un nou col·legi situat al carrer de Sant Ermengol, en plena zona d'eixample de la ciutat, reaprofitant una antiga fonda que hi havia en aquell àmbit pròxim a una de les desaparegudes portes de la muralla de la ciutat. El prestigi dels germans de la Salle va anar molt més enllà de la Seu d'Urgell i atreïa joves estudiants d'una rodalia molt àmplia. Aquesta gran afluència va plantejar la necessitat de construir una nova escola molt més gran que pogués atendre aquesta gran demanda. La grandiositat va presidir l'obra de la nova escola, que va seguir el projecte dissenyat per l'arquitecte Ramon Masferrer Homs l'any 1958. La nova escola ocuparia dues illes de l'eixample de Joan Bergós i, per a la seva construcció, va caldre eliminar un tram d'un dels carrers que articulaven aquest eixample, fet que suposaria una de les majors alteracions del mateix. Les obres van començar aquell mateix any de 1958 i l'ala nord ja es va poder obrir l'any 1960. En una segona fase, fins l'any 1965, es van construir les aules de formació professional i es va consumir la interrupció del carrer de l'Orri. Finalment, el 1969 es va construir el gran cinema, a l'extrem sud, que constituïria un referent en l'esbarjo de generacions d'urgellencs.

Bibliografia: JUVÉ i ESCRIBU, Àngel, GISPÉRT i PALLEROLA, Joan, *Guia d'arquitectura de la Seu d'Urgell*, Institut d'Estudis Ilerdencs, Lleida 1991, p. 34.

VILLARÓ i BOIX, Albert (coord.), *Els Hermanos. La Salle: cent anys de servei educatiu a la Seu*, Ajuntament de la Seu d'Urgell / La Salle, la Seu d'Urgell 2004.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

PAVELLONS MILITARS

INV EX03

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

DADES URBANÍSTIQUES:

Indret: Eixample

Adreça: Carrer Bisbe Iglesias Navarri, 39.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 372.968
Y: 4.690.324

Ref. Cadastral: 3003801CG7930S (DH)

Sup. Segons Cadastre: 3.605 m²

Titularitat: Privada

Pla Vigent: Pla General d'Ordenació Urbanística Municipal.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 6b. Zona de conjunts unitaris plurifamiliars

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Cantonada més emblemàtica, situada a ponent (2015)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-inventari

Procedència: PGOUM

N° inventari: INVENTARI 06

N^o req/cat: ---

```
data: ---
```

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici.

Categoria: Inventari

Nivell prot.: Documental

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

PAVELLONS MILITARS

INV EX03

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Funcionalisme. Època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	1953
<i>Autoria:</i>	Juan Gordillo Nieto, Miguel Niubó Munté.
<i>Parcel·la:</i>	Triangular
<i>Context:</i>	Situat en un punt on conflueixen edificis de gran alçada, espais ajardinats i, cap a ponent, urbanitzacions amb cases unifamiliars.
<i>Elements:</i>	Gran edifici amb planta baixa i quatre pisos, amb un cos quadrangular amb un pis més a la cantonada nord-oest, configurat per tres ales que tanquen un gran pati central.
<i>Ús actual:</i>	Habitatge.
<i>Ús original:</i>	Habitatge i serveis per als militars i les seves famílies.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

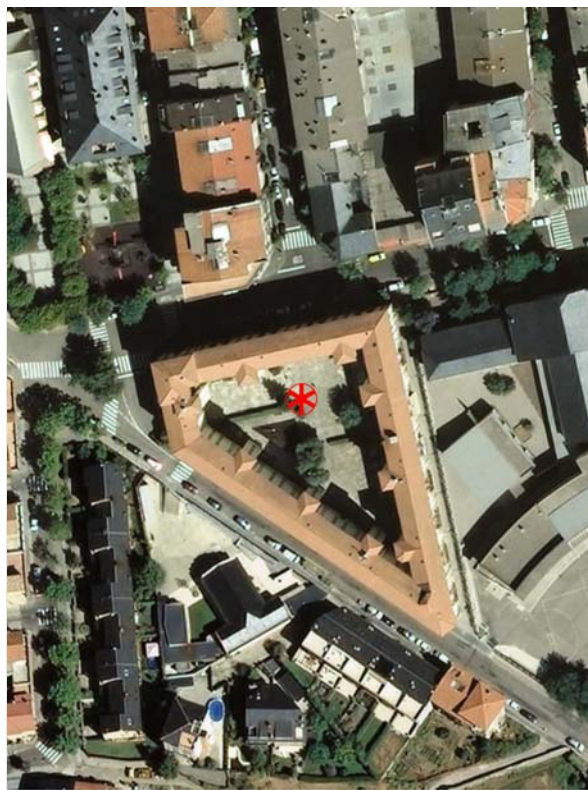
<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Regular. Brutícia.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Regular. Façanes del pati interior amb manca de manteniment.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Condicionament del perfil visual de la població per la seva façana sud i del seu urbanisme a la part de l'eixample. Importància històrica vinculada a la incidència de la vida militar a la Seu d'Urgell.

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

PAVELLONS MILITARS

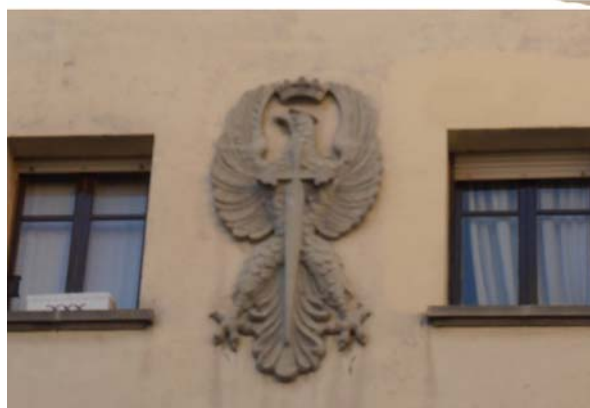
INV EX03

Cantonada de ponent, oberta a la Plaça de les Moreres (2015)

Cantonada meridional (2015)

Cantonada nord-est (2015).
Emblema de l'exercit de terra (2015)

PAVELLONS MILITARS

INV EX03

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Gran edifici exempt format per tres ales amb planta baixa i quatre pisos cadascuna, que donen al conjunt la seva característica planta triangular que tanca un pati ampli, però d'aparença angosta per l'alçada de l'edifici. En la unió de l'ala nord i l'ala meridional, al sector nord-oest del conjunt, hi ha un cos de secció quadrangular que s'aixeca un pis més en relació a la resta. Les cobertes són de teula a doble vessant, a excepció del cas d'aquest cos quadrangular, on hi ha una coberta de quàdruple vessant.

La planta baixa destaca pel cromatisme diferent a la resta dels paraments de l'edifici, resolt amb color gris en contraposició al color cremós de la resta. Presenta un sòcol amb plaques irregulars de granit i amb les portes d'accés en arc de mig punt i adovellades també amb dovelles de granit. Les finestres són de format rectangular, disposades en una llarga sèrie repetitiva que es reproduïx als pisos superiors, només alterades en els casos en què les finestres són substituïdes per portes de balconades volades amb barana de forja. La primera planta és separada de les superiors per una línia d'impоста. Una altra línia d'impоста entre el tercer i el quart pis destaca aquest darrer, el qual es caracteritza pel fet que la corresponent sèrie de finestres són ressaltades sobre un fons grana coronat per un arc rebaixat.

Les cantonades de l'edifici presenten un reforç amb carreus de granit, i la façana principal, situada al nord, presenta al tercer pis, sobre el mateix eix de simetria de la principal porta d'accés, una gran escultura amb l'emblema de l'Exèrcit de Terra: una àguila amb les ales desplegadas que sostenen una corona, i una espasa sobre el pit.

Dades històriques: D'acord amb una nova legislació militar que, a partir de la dècada de 1940, ordenava l'edificació de cases específiques per caps, oficials i suboficials de l'exèrcit, la projecció de les quals fou confiada al Patronato de Casas Militares i, concretament, als arquitectes Juan Gordillo Nieto, Miguel Niubó Munté, membres del Servicio Militar de Construcciones que s'encarregarien de moltes altres construccions anàlogues a Saragossa o a Lleida, amb característiques similars als pavellons militars de la Seu d'Urgell. Amb el desmantellament del quarter de Castellciutat l'any 1995 i la marxa de bona part dels militars, l'edifici passà a propietat municipal i els pisos foren cedits a particulars en condició d'habitatges de protecció oficial.

Bibliografia: ---

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL CUSÍ

INV EX04

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Eixample

Adreça: Carrer Sant Ermengol, 67.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 372.710
Y: 4.690.746

Ref. Cadastral: 2607102CG7920N0001DJ

Sup. Segons Cadastre: 368 m²

Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: Pla General d'Ordenació
Urbanística Municipal.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 4a. Zona d'edificació unifamiliar
aïllada en parcel·la petita

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana del carrer Sant Ermengol. (2015)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg-inventari

Procedència: PGUOM

Nº inventari: INVENTARI 11

Nº reg/cat: ---

data: ---

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici.

Categoria: Inventari

Nivell prot.: Documental.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL CUSÍ

INV EX04

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Racionalisme. Època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	1952
<i>Autoria:</i>	Josep Maria Sostres Maluquer.
<i>Parcel·la:</i>	Poligonal
<i>Context:</i>	Edifici exempt situat en un carrer amb edificació unifamiliar, d'alçades limitades.
<i>Elements:</i>	Edifici format per dos cossos rectangulars desfasats, amb planta baixa, primer pis i golfes, articulat per un joc de clarobscurs dins del predomini de la línia geomètrica.
<i>Ús actual:</i>	Habitatge.
<i>Ús original:</i>	Habitatge.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

OBJECTE:

Raons catalogació: Obra del cèlebre arquitecte d'origen urgellenc Josep Maria Sostres ressenyada en diversos catàlegs i estudis de la seva obra.

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

CAL CUSÍ

INV EX04

Conjunt format per dos cossos desplaçats sobre un eix (2015)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Habitatge unifamiliar exempt, amb celler, planta baixa, pis superior i golfes, format per dos cossos rectangulars desfasats i cobert amb llosat de pissarra de doble vessant. L'accés principal de l'edifici es troba al cos més endarrerit en relació al carrer Sant Ermengol, que presenta a la planta baixa un porxo retranquejat que la protegeix, amb una columna cilíndrica sense cap tipus d'ornamentació que dona suport al cos superior de la façana. El revestiment interior del porxo és amb fusta fosca emmetxada, que contrasta amb el gris clar i sense obertures de la façana superior i li dona profunditat. El cos més avançat presenta a la part superior de la façana una superfície amb llistons de fusta fosca que lliga amb el revestiment de l'entrada i destaca del parament arrebossat i pintat amb un to grana que l'envolta. Aquesta façana nord és pobra en obertures, només un petit balcó en voladís i amb una porta rectangular i una finestra baixa de format rectangular. Les grans obertures de la casa es troben a la façana sud.

Dades històriques: El projecte de cal Cusí fou encomanat per Josep Cusí a l'arquitecte urgellenc Josep Maria Sostres Maluquer l'any 1952, segons consta a la corresponent llicència municipal.

Bibliografia: ACAU, Ajuntament de la Seu d'Urgell, Obres majors, any 1952.

XAM-MAR ALONSO, Carmen; GRAU i PRAT, Mercè, *Alt Urgell. Una visió de conjunt*, volum II, Centre de Recursos Pedagògics de l'Alt Urgell-Cerdanya, la Seu d'Urgell 2003, p. 281.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

HOTEL AVENIDA

INV EX05

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Eixample

Adreça: Avinguda Pau Claris, 24.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.197
Y: 4.690.905

Ref. Cadastral: 3209002CG7930N0001KZ

Sup. Segons Cadastre: 300 m²

Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: Pla General d'Ordenació
Urbanística Municipal.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 2a. Zona d'eixample en illa oberta

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Torre que culmina el creuament entre Av. Pau Claris i el C. Garriga i Massó (2015)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: ---

Procedència: ---

Nº inventari: ---

Nº reg/cat: ---

data: ---

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: Inventari

Nivell prot.: Documental

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

HOTEL AVENIDA

INV EX05

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

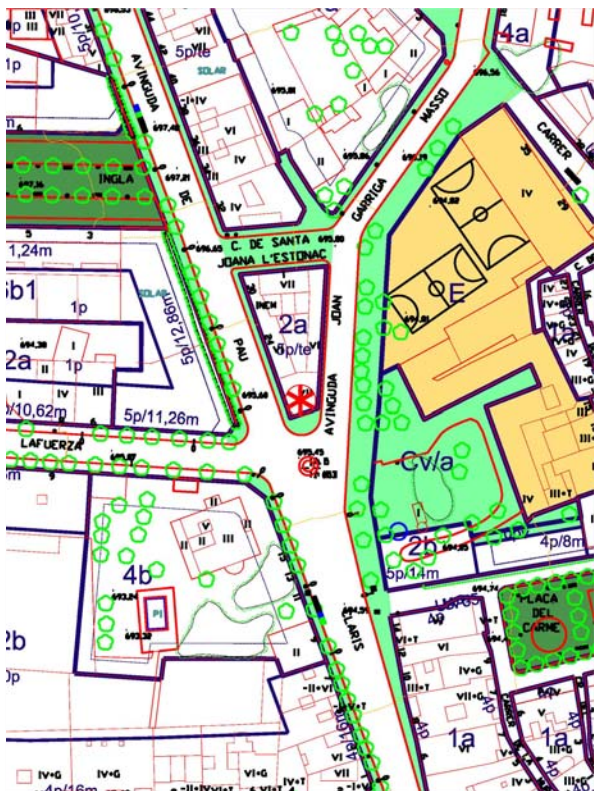
<i>Estil i època:</i>	Neoescurialenc, època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	1949
<i>Autoria:</i>	Mariano Gomà Pujadas
<i>Parcel·la:</i>	Trapezoidal
<i>Context:</i>	Edifici amb tres façanes exemptes que s'estreny per resoldre la unió entre les avingudes Pau Claris i Joan Garriga i Massó.
<i>Elements:</i>	Edifici amb planta baixa, entresòl i quatre plantes, culminat amb una torre de secció trapezoidal a l'extrem sud, coronada per una coberta de pissarra piramidal amb ràfec pronunciat.
<i>Ús actual:</i>	Hotel.
<i>Ús original:</i>	Hotel.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

OBJECTE:

Raons catalogació: Edifici molt característic per la seva façana projectada en direcció al carrer Sant Ot, ben visible des del passeig. La seva torre i la coberta que la corona són emblemàtics del sector del primer eixample de la Seu d'Urgell.

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

HOTEL AVENIDA

INV EX05

Façana Avinguda Pau Claris (2015)

Façanes de l'Av. Pau Claris, C. Sta. Joana de l'Estonac,
i C. Garriga i Massó

Detall torre (2015)

HOTEL AVENIDA

INV EX05

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici de planta trapezoidal que s'estreny en direcció sud per adaptar-se al traçat de les avingudes de Pau Claris i de Joan Garriga i Massó a l'alçada del seu encreuament. Té planta baixa, entresòl i quatre pisos, i culmina a la seva cara més estreta amb una torre quadrangular coronada amb una coberta de pissarra piramidal, amb els ràfecs d'angle més obert, que li donen l'aspecte propi de les cuculles neoescurialenques.

Si la planta baixa i l'entresòl han estat molt modificats per la construcció d'equipaments moderns, els pisos superiors han respectat l'arquitectura original malgrat les reformes. D'aquesta manera, els murs laterals són totalment llisos amb quatre pisos de finestres rectangulars sobre un parament llis, disposades en sis filades a la façana de llevant, i set a la de ponent, cadascuna d'elles amb un ampit de ferro forjat que ocupa el terç inferior. El cos de la façana sud està tractat amb maó que crea un joc de contrastos amb les façanes laterals nues. Presenta al primer pis una tribuna a la qual s'obren tres finestres quadrangulars al front, i una a cada lateral, a sobre de la qual hi ha una balconada en ferro forjat amb tres accessos ben centrats en façana. Les altres dues plantes superiors presenten tres finestres cadascuna, disposades sobre el mateix eix de simetria de les portes del balcó, amb ampits de forja similars als vistos a les façanes laterals. La torre amb què culmina aquesta façana, separada del cos inferior per línies d'impоста, presenta una galeria de quatre finestres en arc rebaixat i muntants de granit, que en són també quatre a la façana est i cinc a la façana oest. Just per sota de la línia d'impоста que separa la façana sud de la torre hi ha un escut amb l'acrònim HA, d'Hotel Avenida.

Dades històriques: Edifici projectat l'any 1949 amb l'objectiu d'adaptar-se a la trama formada per l'encreuament de les avingudes actualment conegudes com de Pau Claris i de Joan Garriga i Massó. El projecte original, obra de l'arquitecte Mariano Gomà, tenia dos pisos menys que es van pujar en el moment de l'execució de l'obra. Al mateix temps que s'aixecava l'hotel, també es construïa un edifici adossat al nord, projectat pel mateix arquitecte, que seguia la mateixa línia arquitectònica, "tradicionalista adaptándose al medio local", segons afirma l'arquitecte al seu projecte. En un principi hi havia un projecte preliminar per incloure una sala de festes a la planta baixa, que es va acabar descartant.

Bibliografia: ACAU, Ajuntament de la Seu d'Urgell, Obres Majors, 1949.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

EDIFICI BANC ESPANYOL DE CRÈDIT

INV EX06

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Eixample

Adreça: Plaça Catalunya, 4.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.218
Y: 4.690.714

Ref. Cadastral: 3207004CG7930N (DH)

Sup. Segons Cadastre: 438 m²

Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: Pla General d'Ordenació
Urbanística Municipal.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 2a. Zona d'eixample en illa tancada

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Cantonada carrer Josep Zulueta i Plaça Catalunya

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Cap

Procedència: ---

Nº inventari: ---

Nº reg/cat: ---

data: ---

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: Inventari

Nivell prot.: Documental.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

EDIFICI BANC ESPANYOL DE CRÈDIT

INV EX06

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Monumentalisme, època contemporània
<i>Cronologia:</i>	1952
<i>Autoria:</i>	Rafael de la Joya, Manuel Barbero
<i>Parcel·la:</i>	Trapezoidal
<i>Context:</i>	Ocupa tota la façana de llevant de la plaça de Catalunya, i caracteritza el seu perfil.
<i>Elements:</i>	Edifici amb planta baixa, dos pisos i un encapçalament resolt a base de la combinació de paraments amb blocs de granit a cantonades, planta baixa i obertures, de marcada línia horitzontal.
<i>Ús actual:</i>	Habitatges, oficines.
<i>Ús original:</i>	Habitatges, oficines.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

OBJECTE:

Raons catalogació: Testimoni d'un estil monumentalista, amb aspiracions cosmopolites, únic a la Seu d'Urgell. Regularització de la façana de la plaça de Catalunya.

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

EDIFICI BANC ESPANYOL DE CRÈDIT

INV EX06

Façana oberta a la Plaça Catalunya (2014)

Plaça Catalunya, amb l'edifici Banc Espanyol de Crèdit a l'esquerra (2015).

EDIFICI BANC ESPANYOL DE CRÈDIT

INV EX06

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici de planta trapezoidal, adaptat al traçat dels carrers de Sant Ermengol i Josep Zulueta en la seva incorporació a la plaça de Catalunya, organitzat en planta baixa, dos pisos i entaulament, cobert amb llosat de pissarra a quatre vessants. Tres de les seves quatre façanes són vistes des dels carrers circumdants.

La planta baixa és tractada amb grans pretensions pel fet d'allotjar l'oficina bancària que havia finançat l'edifici. Està oberta al carrer a través d'una galeria d'arcades en arc rebaixat que ocupa tota la planta baixa, sobre un parament resolt a base de plaques de granit, material que és emprat en tot l'edifici i que crea un joc de contrastos amb la superfície del parament.

La façana principal del primer pis presenta una balconada que ocupa tot l'ample de façana fins a les cantonades de granit. S'hi obren cinc portes allindades amb un gruixut marc de granit. Al segon pis s'obren cinc finestres allindades i emmarcades també amb marcs de granit i l'entaulament, que configura un últim pis, presenta una galeria de deu finestretes allindades de format més petit, obertes sobre un parament de granit, que ajuden a alleugerir la pesantor del conjunt. Una pesantor creada pel predomini de la línia horitzontal i per la potència de les cantonades i el propi entaulament de granit, el qual culmina amb un ràfec motllurat, també en granit, força sortit.

Dades històriques: A la segona dècada del segle XX la parcel·la que ocupa actualment l'edifici del Banc Espanyol de Crèdit fou ocupada per l'edifici de les cotxeres i les oficines de la Companyia Generals de Transports d'Automòbil, més endavant l'Alsina Graells, que fou incendiat per l'exèrcit republicà durant la retirada, la nit del 5 de febrer de 1939. L'any 1945 la Banca Rebès, un banc local de la Seu d'Urgell, propietat de la família Rebès, fou venuda al Banc Espanyol de Crèdit a causa dels problemes financers derivats de la guerra i de la nova legislació franquista, força desfavorable a les petites entitats financeres. La nova entitat, ben implantada a tot l'Estat, volgué construir un nou edifici en un indret cèntric i amb un estil que fos representatiu dels pretesos èxits financers del règim a partir de la dècada de 1950. Fou així com adquirí l'antic edifici en ruïnes de les cotxeres de l'Alsina Graells i encomanà l'any 1952 el projecte d'un nou edifici als arquitectes Rafael de la Joya i Manuel Barbero, els quals manifestaren que "en la redacción del presente proyecto se ha tratado de resolver un edificio que cumpla la función a la que está destinado de manera sencilla y sobria, prescindiendo de preocupaciones localistas y valorando todo ello con una esmerada ejecución y nobleza de materiales". Aquesta preocupació per defugir les preocupacions localistes va suposar el disseny d'un nou edifici basat en l'estil emprat en els grans edificis d'oficines de Madrid i Barcelona, construïts en un estil que es basava llunyanament en el barroc nacional cada cop més sintetitzat i en unes pretensions monumentals. Actualment els baixos segueixen ocupats per les oficines bancàries de dues entitats diferents. La que donà nom a l'edifici ha estat substituïda per una nova entitat, en haver estat absorbida per aquella.

Bibliografia: ESCRIBÀ, Gemma; PÉREZ, Pilar; NISTAL, Jordi; CALVO, Ricardo; BULLICH, Rosa, *L'Alt Urgell. Una visió de conjunt*, vol. I, Centre de Recursos Pedagògics de l'Alt Urgell-Cerdanya, la Seu d'Urgell 2001, p. 264.

MIRÓ i TUSET, Climent, L'Abans. *La Seu d'Urgell, recull gràfic 1879-1974*, editorial Efadòs, el Papiol 2014, p. 134-135.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL DOMENJÓ

INV EX07

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Eixample

Adreça: Carrer Bisbe Guitart, 31.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.225
Y: 4.690.561

Ref. Cadastral: 3205004CG7930N (DH)

Sup. Segons Cadastre: 388 m²

Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: Pla General d'Ordenació
Urbanística Municipal.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 2b. Zona d'eixample en illa oberta

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana del carrer Bisbe Guitart

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Cap

Procedència: ---

Nº inventari: ---

Nº reg/cat: ---

data: ---

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: Inventari

Nivell prot.: Documental

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL DOMENJÓ

INV EX07

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Eclecticisme. Època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	1930
<i>Autoria:</i>	Ambor
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular.
<i>Context:</i>	Edifici entre mitgeres situat en un context de façanes d'edificis de la segona meitat del segle XX. Al costat oposat del carrer hi ha el mur del recinte de la part del darrera de l'enjardinament de dos edificis exempts: cal Llangort i cal Nequí.
<i>Elements:</i>	Edifici amb planta baixa i tres pisos. La façana principal presenta una ampliació evident en alçada i en amplada respecte a l'original, executada dins d'un estil eclèctic, amb abundant decoració motllurada.
<i>Ús actual:</i>	Habitatge.
<i>Ús original:</i>	Habitatge, comerç.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

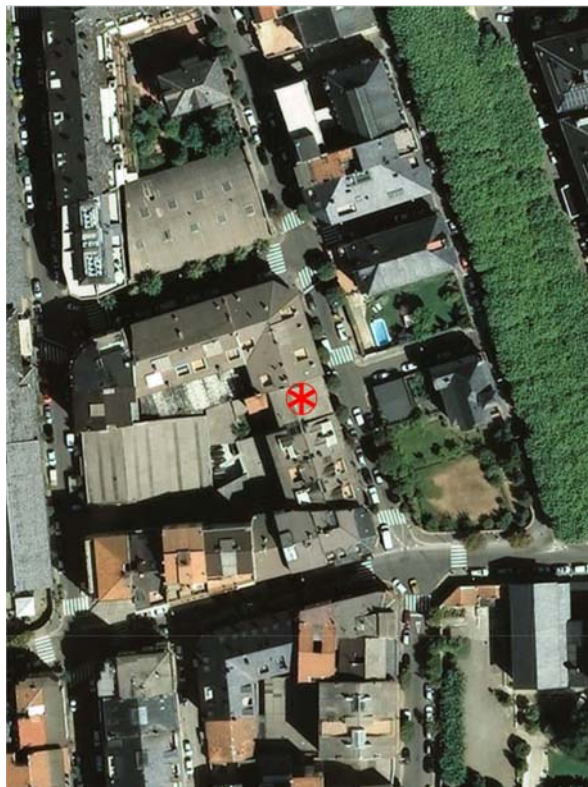
<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

OBJECTE:

Raons catalogació: Edifici més antic de la façana de ponent del carrer del Bisbe Guitart, testimoni únic de la façana principal d'un edifici eclèctic en aquell carrer.

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

CAL DOMENJÓ

INV EX07

Balconeres amb baranes de ferro forjat (2015)

Afegit del tercer pis (2015)

Arcs rebaixats en planta baixa, i balconera que ocupa la façana original

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici entre mitgeres amb la façana principal oberta a llevant, al carrer Bisbe Guitart, i amb coberta de pissarra de doble vessant. Té planta baixa i tres pisos, si bé el tercer pis ha estat afegit en època més recent, en el mateix moment en què l'immoble s'hauria ampliat al sud, amb l'afegit d'un nou mòdul a la façana de llevant a base de finestres de format rectangular, sense cap tractament ornamental.

Originàriament, la façana estava constituïda per planta baixa i dos pisos, i presentava dos eixos verticals sobre els quals es disposaven les obertures; l'ampliació va alterar aquests eixos originals.

La part més antiga de la façana a la planta baixa s'obre al carrer a través de dues grans portalades en arc rebaixat i adovellat, practicat sobre un parament a base de motllures que simulen un carreuat. Aquest mateix tractament és replicat a l'actual porta d'accés a l'immoble, una obertura més estreta que les preexistents que presenta, no obstant, arc rebaixat i motllures que simulen dovelles. És l'únic element de la part ampliada que incorpora el dispositiu ornamental de l'edifici anterior.

El dos pisos superiors presenten una balconada cadascun, en voladís sobre mènsules, les quals ocupen tota l'amplada de la primitiva façana, amb barana de ferro forjat i dues portes allindades que s'hi obren. La llinda de cadascuna d'aquestes portes incorpora un motiu ornamental en relleu amb una fulla ampla central, amb una garlanda de fruites que hi penja i una sèrie de volutes amb tornapunta que la flanquegen. El parament és amb maons, sobre els quals s'apliquen les motllures de les portes i de la planta baixa, que reben un tractament cromàtic diferent que les fa ressaltar. Flanquegen la primitiva façana dues pilastres amb motllures que simulen un carreuat.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL DOMENJÓ

INV EX07

Dades històriques: La llicència d'obres de cal Domenjó fou sol·licitada l'any 1930 per Maties Domenjó Ambor. El plànol del solar el signa l'arquitecte Joan Bergós, pel tema d'alineacions del carrer, però el projecte de la casa pròpiament dita està signada per algú anomenat Ambor.

Bibliografia: ACAU, Ajuntament de la Seu d'Urgell, Obres majors, 1930.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

EDIFICI CAIXA DE PENSIONS

INV EX08

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Eixample

Adreça: Carrer Josep de Zulueta, 14.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.136
Y: 4.690.688

Ref. Cadastral: 3107004CG7930N (DH)

Sup. Segons Cadastre: 1.848 m²

Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: Pla General d'Ordenació
Urbanística Municipal.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 2a. Zona d'eixample en illa tancada

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Torre emblemàtica que articula els dos cossos que formen l'edifici (2015)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Cap

Procedència: ---

Nº inventari: ---

Nº reg/cat: ---

data: ---

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: Inventari

Nivell prot.: Documental.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

EDIFICI CAIXA DE PENSIONS

INV EX08

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Funcionalisme. Època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	1961-1962.
<i>Autoria:</i>	Josep Brugal Fortuny.
<i>Parcel·la:</i>	En forma de lletra "L".
<i>Context:</i>	Edifici que ocupa els costats sud i de llevant d'una illa de cases de l'eixample de la ciutat, condicionat pel seu veïnatge amb el gran edifici del col·legi de la Salle, de gran alçada.
<i>Elements:</i>	Edifici aixamflanat, amb planta baixa i quatre pisos, a l'angle del qual hi ha un cos coronat per una torre de rellotge coberta amb un llosat de pissarra piramidal de pendent pronunciat.
<i>Ús actual:</i>	Habitatges, oficina bancària, administració.
<i>Ús original:</i>	Habitatges, oficina bancària, biblioteca.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

OBJECTE:

Raons catalogació: La torre del rellotge de l'edifici és un punt de referència visual a bona part de la ciutat. Fou molt popular pel fet de tenir una biblioteca oberta al públic, que fou el precedent immediat de l'actual biblioteca pública de la ciutat.

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

EDIFICI CAIXA DE PENSIONS

INV EX08

Creuament del carrer Josep Zulueta amb Sant Joan Baptista de la Salle. (2015)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici de planta en forma de lletra "L" amb l'angle aixamflanat, que ocupa el perímetre sud i est d'una illa de cases de l'eixample de la Seu d'Urgell. Té planta baixa i quatre pisos, i cadascuna de les ales de l'edifici és coberta amb un llosat de pissarra de doble vessant, amb el ràfec pronunciat. La planta baixa està revestida amb plaques de marbre blanc i presenta al xamflà una gran entrada allindada i remarcada amb una motllura de les oficines de l'entitat bancària que va promoure la construcció de l'edifici. Els pisos superiors de cadascuna de les dues ales de l'edifici estan articulats per quatre línies de simetria sobre les quals s'obren unes balconades volades. Entre les diverses sèries de balconades hi ha un parament de maons sobre els quals s'obren finestres de format quadrangular.

El xamflà que configura la unió entre les dues ales de l'edifici presenta un cos que sobresurt de la façana tant en planta com en alçada. El parament d'aquest cos és en maó, per bé que recorregut per quatre franges verticals que el divideixen en tres seccions, i per línies d'impota a cada pis, tot en marbre blanc que destaca sobre el vermellós del maó. Al primer pis d'aquest cos hi ha una balconada en voladís i barana de marbre, a diferència de la resta de les balconades, que tenen barana d'alumini. Als pisos superiors s'obren sengles finestres geminades, de format rectangular. Destaca el coronament d'aquest cos, format per una torre de secció quadrada que sobresurt notablement de la línia de coberta i que es veu des de molts punts de l'eixample de la Seu d'Urgell. La torre presenta un rellotge a cada cara i és coronada per una coberta piramidal de pissarra, amb el pendent molt pronunciat i amb una visera també de pissarra a cada façana que protegeix el rellotge. Originàriament una part del parament d'aquesta torre del rellotge era de fusta, que fou retirada recentment.

Dades històriques: L'edifici de la Caixa de Pensions fou promogut per aquesta entitat bancària amb la intenció de traslladar-hi la seva oficina principal a la Seu d'Urgell, ja que la de la plaça Patalín, situada als baixos de cal Mossèn Andreu, s'estava quedant petita i relativament allunyada de les zones més dinàmiques de l'expansió urbana de la

EDIFICI CAIXA DE PENSIONS

INV EX08

ciutat. El projecte arquitectònic fou encomanat a l'arquitecte Josep Brugal, que ja havia projectat cal Molines l'any 1949 a la ciutat. El projecte original, de l'any 1961, contemplava un edifici de tres pisos d'altura, però la constatació que el nou edifici del col·legi de la Salle, situat a l'altre costat del carrer, s'aixecava fins a quatre pisos, va permetre pressionar a l'Ajuntament perquè autoritzés la modificació del projecte l'any següent i s'hi afegís un pis més.

Bibliografia: ACAU, Ajuntament de la Seu d'Urgell, Obres majors, anys 1961 i 1962.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

EDIFICI DEL CARRER SANT ERMENGOL, 49

INV EX09

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Eixample

Adreça: Carrer Sant Ermengol, 49.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 372.853
Y: 4.690.736

Ref. Cadastral: 2907702CG7920N (DH)

Sup. Segons Cadastre: 157 m²

Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: Pla General d'Ordenació
Urbanística Municipal.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 2a. Zona d'eixample en illa tancada

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana oberta al Carrer sant Ermengol (2015)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Cap

Procedència: ---

Nº inventari: ---

Nº reg/cat: ---

data: ---

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: Inventari

Nivell prot.: Documental

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

EDIFICI DEL CARRER SANT ERMENGOL, 49

INV EX09

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Racionalisme. Època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	1935
<i>Autoria:</i>	Joan Bergós
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular
<i>Context:</i>	Edifici adossat pel seu costat de llevant, i adossat al jardí d'una casa unifamiliar a ponent, situat a l'entorn de la plaça Pere Pujol, configurat per edificis d'alçades mitjanes.
<i>Elements:</i>	Edifici amb planta baixa i tres pisos, amb coberta a doble vessant i dos característics voladissos dièdrics que articulen tota la façana.
<i>Ús actual:</i>	Habitatge.
<i>Ús original:</i>	Habitatge.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Regular.
<i>Façanes:</i>	Dolent. Brutícia, humitats, despreniment de pintura i afegits de ciment.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

OBJECTE:

Raons catalogació: Edifici construït per Bergós, de notables implicacions històriques pel fet d'alterar el pla d'eixample que el mateix Bergós havia redactat l'any 1927.

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

EDIFICI DEL CARRER SANT ERMENGOL, 49

INV EX09

Edifici entre mitgeres, obert al Carrer de Sant Ermengol (2015)

Detall dels pisos superiors (2015)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici adossat a un altre pel seu costat de llevant i obert al jardí d'una casa unifamiliar pel de ponent, amb planta baixa, tres pisos i coberta de pissarra a doble vessant. La planta baixa presenta una porta centrada en façana, allindada amb les llindes de perfil arrodonit, amb una sola fulla amb gran vidriera central, rectangular, coberta per un reixat de forja amb un fastuós joc de volutes i formes geomètriques, la qual està flanquejada per dues finestres rectangulars amb persianes venecianes. Els tres pisos superiors de la façana són articulats per dos cossos laterals dièdrics en voladís, que prefiguren la solució adoptada per Josep Maria Sostres a cal Mallol gairebé vint anys més tard. La primera planta és presidida per una gran balconada en voladís, amb barana de ciment, que envolta la façana i els dos cossos dièdrics. Els altres dos pisos superior presenten petites balconades en voladís, que enllacen els dos cossos dièdrics a aquests nivells. Les portes de les balconades, estretes i de format rectangular, es troben a la cara interior dels diedres, mentre que a la cara exterior s'hi obren finestres rectangulars. La façana és rematada per una motllura de ciment que, junt amb el voladís dels cossos dièdrics, oculten la coberta a la vista dels vianants.

Dades històriques: La llicència de la casa fou sol·licitada per Ramon Galí l'any 1935 i el plànol fou dissenyat per l'arquitecte Joan Bergós. Per la seva ubicació, l'edifici no hauria pogut pujar més de dos pisos d'acord amb el pla d'eixample redactat pel propi Bergós vuit anys abans, però els interessos per aixecar aquest edifici van motivar una modificació del pla d'eixample en aquest sector, destinat a cases baixes, i va obrir les portes a la seva alteració total.

Bibliografia: ACAU, Ajuntament de la Seu d'Urgell, Obres majors, any 1935.

ACAU, Ajuntament de la Seu d'Urgell, Pla d'eixample de 1927.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

FÀBRICA DE LA COOPERATIVA LLETERA DEL CADÍ

INV EX10

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Example

Adreça: Carrer Sant Ermengol, 25.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 372.969
Y: 4.690.695

Ref. Cadastral: 3007001CG7930N0001GZ

Sup. Segons Cadastre: 6.980 m²

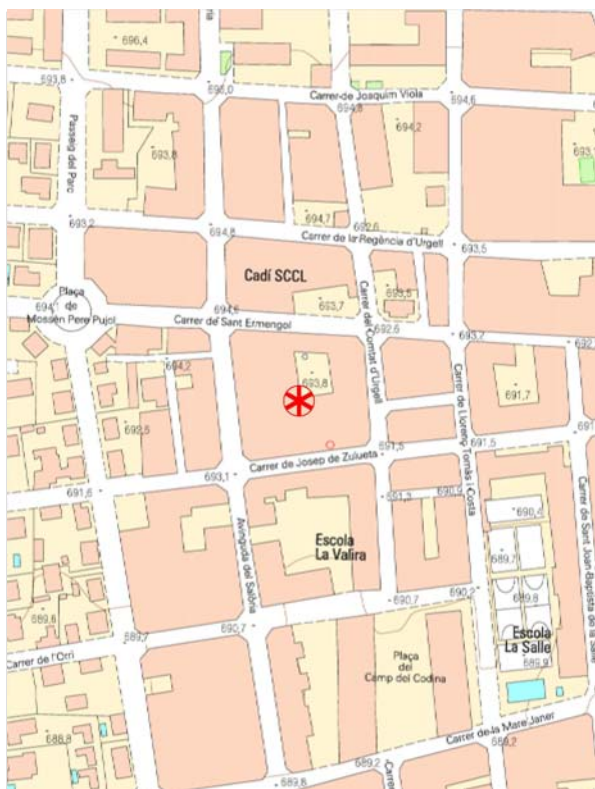
Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: Pla General d'Ordenació Urbanística Municipal.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 7a. Zona d'indústria urbana

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Cantonada carrer Josep Zulueta amb Comptat d'Urgell, amb la gran xemeneia de fons. (2015)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Cap

Procedència: ---

Nº inventari: ---

N^o req/cat: ---

data: ---

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: Inventari

Nivell prot.: Documental

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

FÀBRICA DE LA COOPERATIVA LLETERA DEL CADÍ

INV EX10

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

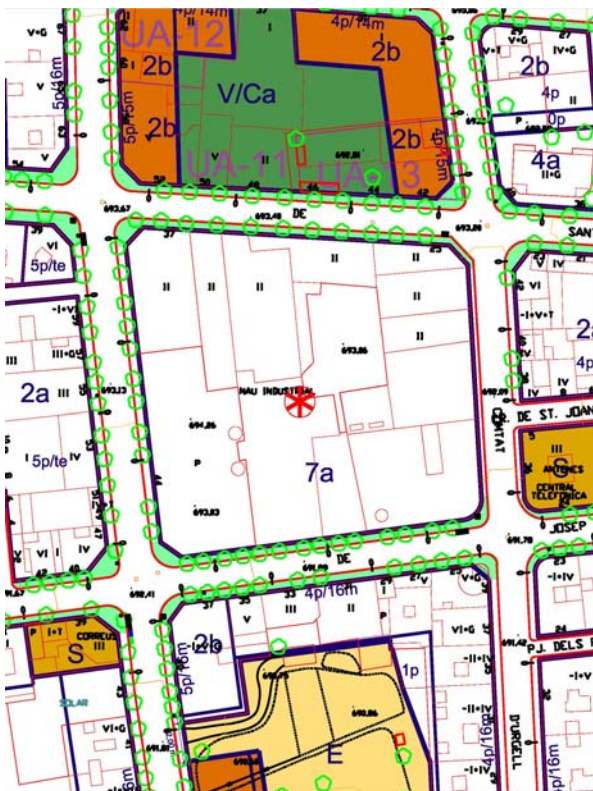
<i>Estil i època:</i>	Noucentisme, funcionalisme industrial. Època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	1927-2014.
<i>Autoria:</i>	Lluís Plana Calvet i altres.
<i>Parcel·la:</i>	Trapezoidal.
<i>Context:</i>	Conjunt que ocupa una illa de l'eixample de la Seu, envoltat de carrers i edificis de pisos.
<i>Elements:</i>	Conjunt d'edificis articulats per un pati central, construïts en diverses èpoques a partir d'un edifici original amb certes pretensions estilístiques pròpies del noucentisme.
<i>Ús actual:</i>	Producció industrial.
<i>Ús original:</i>	Producció industrial.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

OBJECTE:

Raons catalogació: Acull la indústria que ha reconfigurat el teixit econòmic de la població al llarg del segle XX. Des de mitjan segle XX la seva xemeneia ha estat un referent visual de la població.

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

FÀBRICA DE LA COOPERATIVA LLETERA DEL CADÍ

INV EX10

Cantonades nord (2015)

Cantonades sud (2015)

Última finestra d'arc de mig punt que queda de l'edifici Original (2015)

Edifici originari (2015)

FÀBRICA DE LA COOPERATIVA LLETERA DEL CADÍ

INV EX10

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Conjunt d'edificis que ocupa tota una illa de l'eixample de la Seu d'Urgell i que s'articula al voltant d'un pati central quadrangular. L'edifici originari resta gairebé ocult des de l'exterior entre les estructures més modernes, però és força visible des del pati interior. Es tracta d'un edifici de planta rectangular, que tanca el pati central pel sector de ponent i que incorpora l'antic moll de descàrrega de les llanes de llet, actualment ja sense aquest ús per la modificació dels sistemes de transport lleter. Aquest mòdul originari presenta dues plantes i una coberta de pissarra a quatre vessants. És l'únic edifici del conjunt que incorpora certes pretensions estilístiques, amb pilastres verticals d'un color gris que contrasta amb el blanc de la superfície del parament, i que seccionen la façana en una sèrie d'espais que encabeixen dos pisos de finestres, totes elles allindades, havent substituït les primeres finestres en arc de mig punt que ocupaven la façana de la planta superior, i de les quals només en resta, com a relíquia, la finestra de l'accés a les oficines de la Cooperativa pel carrer de Sant Ermengol. L'edifici primitiu presenta un ràfec motllurat que alterna les tonalitats grises i blanques.

La resta dels mòduls que constitueixen la fàbrica són absolutament funcionals. Destaquen la sèrie de dos pisos de finestres allindades amb vidres de pavès que s'obren al carrer Sant Ermengol i, sobretot, la gran xemeneia, escapçada l'any 2014, com a gran referent visual per al conjunt de la població. A banda de les finestres del carrer Sant Ermengol, la resta de les instal·lacions presenten uns murs tancats a l'exterior, amb grans portalades metàl·liques. Entre aquestes, destaca la de la façana de llevant, de grans dimensions, condicionada per a l'accés dels camions del transport lleter.

Dades històriques: Fundada l'any 1915 d'acord amb un projecte ideat per Josep Zulueta, la Cooperativa del Cadí va començar la seva fabricació de derivats lactis als baixos d'una casa del carrer Capdevila, al casc antic de la Seu d'Urgell. L'any 1927, en un intent de reafirmació en el context de la crisi ocasionada per la separació d'uns quants socis i per la creació de Lleteries, la Cooperativa fundava una nova fàbrica a la plana de ponent de la Seu, al camí de Castellet, en un indret força allunyat en aquells moments de la població. L'arquitecte Lluís Planas i Calvet fou responsable del projecte. La construcció de la fàbrica va suposar un endeutament que va estar a punt d'acabar amb l'entitat.

En temps de la Segona República, la direcció de la Cooperativa va cedir la planta superior de la nova fàbrica per al nou Institut d'Ensenyament Secundari que es va inaugurar a la Seu d'Urgell l'any 1932 i que va mantenir-s'hi fins després de la Guerra Civil. Un cop acabat el conflicte i superat el dur règim autàrquic dels anys posteriors a la guerra, el creixement sostingut de la producció de la Cooperativa va obligar a ampliar progressivament les seves dependències. Els primers edificis construïts foren al sector sud del conjunt on, l'any 1955, es construí la gran xemeneia per expulsar els fums del generador de vapor. Successives ampliacions als sectors de llevant acabaren per configurar el pati central al voltant del qual s'articula la fàbrica l'any 1966. Finalment, l'any 1969 la Cooperativa adquiria totes les parcel·les situades a ponent de l'edifici original, que delimitaven amb l'avinguda de Salòria i quedava així com a propietària de tota l'illa. L'edificació dels nous sectors s'aniria produint de forma progressiva fins a pràcticament l'actualitat.

Bibliografia: GASCÓN CHOPO, Carles (en preparació), *Cadí. 100 anys de Cooperativa*, Cooperativa del Cadí, la Seu d'Urgell.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

ESTUDI DE RECURSOS PATRIMONIALS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

EDIFICI PEUSA

INV EX11

Altres denominacions: Cal Calçot

LOCALITZACIÓ:

Indret: Eixample

Adreça: Passeig Joan Brudieu, 17.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.234
Y: 4.690.662

Ref. Cadastral: 3206304CG7930N (DH)

Sup. Segons Cadastre: 303 m²

Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: Pla General d'Ordenació
Urbanística Municipal.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 2a. Zona d'eixample en illa tancada

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Fotografia de context

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Cap

Procedència: ---

Nº inventari: ---

Nº reg/cat: ---

data: ---

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: Inventari

Nivell prot.: Documental.

EDIFICI PEUSA

INV EX11

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Eclecticisme, època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	Principis de segle XX
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular
<i>Context:</i>	Edifici amb tres façanes vistes, la principal de les quals s'obre davant del passeig Joan Brudieu, el qual forma part d'un característic conjunt d'edificis eclèctics de la primera del segle XX.
<i>Elements:</i>	Edifici amb planta baixa, tres pisos i golfes, cobert amb un llosat a doble vessant i amb profusió de balconades que es reparteixen per les façanes de ponent i de migdia, amb motllures i altra decoració de caràcter eclèctic.
<i>Ús actual:</i>	Oficines administratives.
<i>Ús original:</i>	Habitatge.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

OBJECTE:

Raons catalogació: Caracteritza la façana occidental del passeig Joan Brudieu com a part d'un conjunt d'edificis de caràcter eclèctic de principis del segle XX.

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

EDIFICI PEUSA

INV EX11

Cantonada sud-est, correspon a les façanes més treballades (2014)

Pstge. de l'Alzina. La façana de ponent és la menys treballada (2015)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici de planta rectangular, amb tres façanes vistes, de les quals les de ponent i de migdia reben un tractament més curós, a diferència de la de ponent, que no té la tipologia d'obertures ni l'ornamentació de les altres dues i es presenta amb uns acabats totalment funcionals. El conjunt està cobert amb un gran llosat de pissarra de doble vessant amb el carener en paral·lel a la façana del passeig Joan Brudieu.

La planta baixa, totalment motllurada, presenta uns motius que imiten el carreuat. S'hi obren tres obertures en arc carpanell a la façana del passeig, la central, que és la porta d'accés, més ampla que les laterals, que són finestrals, i quatre més, totes elles finestrals, a la façana del passatge de l'Alsina. Els tres pisos superiors reben un tractament idèntic, amb petites balconades en voladís que descansa sobre tres mènsules, barana de ferro forjat i porta allindada amb motllures pintades d'un blanc que contrasta vivament amb el grana del parament. A la façana del passeig es distribueixen en tres eixos de simetria, mentre que a la del passatge de l'Alsina en quatre i, en aquesta darrera façana, les portes dels balcons del tercer pis són coronades amb un frontó triangular. Els pisos són remarcats amb línies d'impоста i les cantonades de l'edifici amb motllures que destaquen pel seu tractament cromàtic diferenciat i pel motiu que simula un carreuat.

Dades històriques:

Cal Calçot fou propietat de la família Rebés, originària de cal Calçot de Montellà, que s'establí a la Seu d'Urgell l'any 1872, quan Bonaventura Rebés i Arís obrí un estanc i una oficina de contribucions al carrer dels Canonges. Tingué dos fills, Bartomeu i Bonaventura. A la primeria del segle XX Bartomeu Rebés comprà una parcel·la a ponent del passeig i construí un edifici plurifamiliar que passaria a ser conegut com a cal Calçot. A banda de Bartomeu i la seva família, hi visqueren el seu germà Bonaventura, fins que es traslladà a cal Calçot del carrer Major cap a 1925, i la família Sostres, de la qual fou fill l'arquitecte Josep Maria Sostres. La planta baixa aviat acolliria les oficines administratives de la Cooperativa Eléctrica

EDIFICI PEUSA

INV EX11

Urgelense, fundada l'any 1925, que es transformaria l'any 1943 en Productora Eléctrica Urgelense, S.A. (PEUSA). Cap a finals del segle XX l'empresa adquiriria la totalitat de l'edifici i el convertiria en seu social i en edifici d'oficines administratives.

Bibliografia: GANYET i SOLÉ, Ramon, *El camí cap a la llum. Les centrals elèctriques de la Seu d'Urgell*, PEUSA, la Seu d'Urgell 2005, p. 49.

Conversa amb Javier Galindo.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

ESTUDI DE RECURSOS PATRIMONIALS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL ROIG

INV EX12

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Eixample

Adreça: Passeig Joan Brudieu, 19.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.231
Y: 4.690.670

Ref. Cadastral: 3206303CG7930N (DH)

Sup. Segons Cadastre: 221 m²

Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: Pla General d'Ordenació
Urbanística Municipal.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 2a. Zona d'eixample en illa tancada

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

façana oberta al Passeig Joan Brudieu. (2015)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Cap

Procedència: ---

Nº inventari: ---

Nº reg/cat: ---

data: ---

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: Inventari

Nivell prot.: Documental.

CAL ROIG

INV EX12

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	Eclecticisme. Època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	Principis del segle XX.
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular
<i>Context:</i>	Edifici entre mitgeres, amb la façana principal oberta al passeig Joan Brudieu. Forma part d'un característic conjunt d'edificis eclèctics de la primera del segle XX.
<i>Elements:</i>	Edifici amb planta baixa amb dues grans arcades en arc de mig punt, tres pisos, el primer dels quals amb balconada balustrada, i golfes, amb profusió de decoració eclèctica..
<i>Ús actual:</i>	Habitatge, restauració.
<i>Ús original:</i>	Habitatge, comerç.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Regular. La manca de manteniment de la façana desvirtua la percepció del conjunt.
<i>Façanes:</i>	Regular. Brutícia, manca de manteniment.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

OBJECTE:

Raons catalogació: Caracteritza la façana occidental del passeig Joan Brudieu com a part d'un conjunt d'edificis de caràcter eclèctic de principis del segle XX.

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

CAL ROIG

INV EX12

Façana oberta al Passeig Joan Brudieu (2015)

Motllura de la balconera de la segona planta (2015)
Balcó de la primera planta (2015)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici entre mitgeres, de planta rectangular, amb la façana principal, notablement més estreta que la dels immobles veïns, oberta al passeig Joan Brudieu. Té planta baixa, tres pisos i golfes, i coberta de pissarra a doble vessant.

La planta baixa presenta dues grans obertures en arc de mig punt, amb una línia d'impota motllurada a l'alçada de l'arrencada dels arcs que recorre la façana. La resta del parament a aquest nivell és llis.

La primera planta presenta una balconada en voladís i balustrada que descansa sobre sis mènsules i que ocupa tota l'amplada de la façana. S'hi obren dues portes motllurades i en llinda. Les dues portes configuren els dos eixos verticals de la façana, sobre els quals es disposen els balcons dels dos pisos superiors, dos per cada pis, també en voladís i, en aquest cas amb barana de forja, a cadascun dels quals s'hi obre una porta motllurada i en llinda coronada per un frontó. Les llindes de cadascuna de les sis portes dels balcons de la façana presenta un motiu gravat, en forma de petxina, del qual sorgeixen dues volutes en tornapunta a banda i banda.

Tota l'alçada de la façana d'aquests tres pisos superiors està recorreguda per tres pilastres de secció rectangular i ànima llisa, dues flanquejant-la i una tercera en disposició central, dividint les dues línies de façana. Són coronades per sengles capitells estilitzats. Els diferents pisos estan dividits per línies d'impota també llisos. A la intersecció entre pilastres i línies d'impota hi ha un floró situat dins d'un oval. El parament de la façana és motllurat amb imitació de carreus amb porositats a l'interior. Una motllura separa la part superior de la façana del nivell de golfes, que s'obren a la façana a través de dues obertures rectangulars situades per sota d'un ràfec pronunciat.

ESTUDI DE RECURSOS PATRIMONIALS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL ROIG

INV EX12

Dades històriques: Cal Roig va ser construïda durant la primera dècada del segle XX i va pertànyer originàriament a la família Galí, molt coneguda a la Seu d'Urgell per la seva dedicació a la construcció.

Bibliografia: Conversa amb Javier Galindo.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

ESTUDI DE RECURSOS PATRIMONIALS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

PASSEIG JOAN BRUDIEU

INV EX13

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Eixample

Adreça: Passeig Joan Brudieu.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.277
Y: 4.690.615

Ref. Cadastral: -

Sup. Segons Cadastre: -

Titularitat: Pública

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: Pla General d'Ordenació
Urbanística Municipal.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: Sistema de parcs i jardins urbans

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Fotografia de context

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Cap

Procedència: ---

Nº inventari: ---

Nº reg/cat: ---

data: ---

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: jardí

Categoria: Inventari

Nivell prot.: Documental

PASSEIG JOAN BRUDIEU

INV EX13

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Estil i època:</i>	-
<i>Cronologia:</i>	-.
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular
<i>Context:</i>	-
<i>Elements:</i>	-..
<i>Ús actual:</i>	Espai públic.
<i>Ús original:</i>	Espai públic.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	-
<i>Cobertes:</i>	-.
<i>Obertures:</i>	-.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	-
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	-.

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGUOM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

ESTUDI DE RECURSOS PATRIMONIALS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

PASSEIG JOAN BRUDIEU

INV EX13

Fotografia detall (2014)

Fotografia detall (20014)

Fotografia detall (2014)

PASSEIG JOAN BRUDIEU

INV EX13

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: El passeig Joan Brudieu és un espai de lleure enjardinat, que configura una franja molt allargassada de terreny de prop de dos-cents metres de llarg, amb els extrems semicirculars en planta, el qual discorre entre la plaça de Catalunya al nord i el convent de la Sagrada Família al sud. Actualment, el passeig està encimentat, per bé que originàriament era de terra. Presenta tres rieres que discorren en paral·lel de nord a sud per regar els plàtans disposats també en tres fileres paral·leles al llarg de tot l'espai. Al capdamunt del passeig hi ha un sortidor de planta circular i un banc corregut de pedra que delimita l'espai pel nord. L'extrem sud és rematat per un espai recentment ajardinat.

Dades històriques: Ubicat a l'espai immediatament adjacent al sector occidental de les muralles de la Seu, l'existència del passeig és possible, abans que res, per les aigües del rec que, inicialment, formaven el fossat d'aquest sector de la ciutat. La desamortització del terreny que configura el passeig, antigament ocupat per l'hort del convent dels jesuïtes, posà a disposició de l'Ajuntament aquest espai que, a partir de l'enderroc de les muralles i l'inici de l'expansió de la ciutat cap a ponent a cavall de 1900, començà a ser valorat com a espai d'esbarjo per als veïns de la Seu d'Urgell. La configuració del passeig tal com el coneixem a l'actualitat es produeix, de fet, durant la primera dècada del segle XX, quan, d'una banda, la construcció del convent de la Sagrada Família fixa la seva longitud i, de l'altra, la iniciativa municipal de construir-hi bancs i de plantar-hi plàtans, seguint una moda que ja estava triomfant en les ciutats grans i mitjanes de tot l'Estat, donà carta de naturalesa a aquest nou espai de lleure situat en l'entorn aleshores més dinàmic de la ciutat. A la dècada de 1950 es renovà el passeig amb el seu encimentat i, especialment, amb la construcció del sortidor del capdamunt. A la dècada següent la part baixa seria ocupada per una caseta de turisme que perdurà durant pràcticament tres dècades, i fou ajardinat aquell espai.

Bibliografia: -.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

ESTUDI DE RECURSOS PATRIMONIALS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL MIRALLES

INV EX14

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Eixample

Adreça: Carrer Sant Ermengol, 10.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.182
Y: 4.690.744

Ref. Cadastral: 3207121CG7930N (DH)

Sup. Segons Cadastre: 203 m²

Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: Pla General d'Ordenació
Urbanística Municipal.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 1a. Zona del centre històric
de la Seu d'Urgell

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana oberta al carrer Sant Ermengol. (2015)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Cap

Procedència: ---

Nº inventari: ---

Nº reg/cat: ---

data: ---

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic: edifici

Categoria: Inventari

Nivell prot.: Documental.

CAL MIRALLES

INV EX14

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

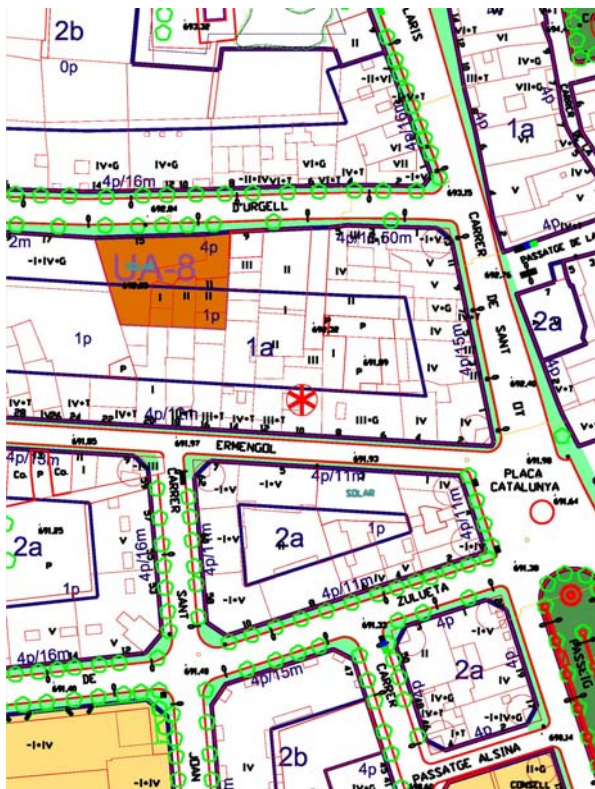
<i>Estil i època:</i>	Eclecticisme. Època contemporània.
<i>Cronologia:</i>	Principis del segle XX.
<i>Autoria:</i>	Desconegut
<i>Parcel·la:</i>	Rectangular
<i>Context:</i>	Edifici entre mitgeres, situat en contacte amb altres edificis d'alçats i disposició similars de façana, que caracteritza el començament del carrer Sant Ermengol.
<i>Elements:</i>	Edifici amb planta baixa, dos pisos i ràfec pronunciat amb motllures. Destaca per l'ornamentació eclèctica, aplicada en guix i per l'obra de ferro forjat de les baranes dels balcons.
<i>Ús actual:</i>	Habitatges, comerç.
<i>Ús original:</i>	Habitatges, comerç.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Exterior:</i>	Bo.
<i>Façanes:</i>	Bo.
<i>Cobertes:</i>	Bo.
<i>Obertures:</i>	Bo.
<i>Jardins/entorn:</i>	Bo.
<i>Interior:</i>	Bo.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

OBJECTE:

Raons catalogació: Edifici característic de l'eclecticisme arquitectònic de les façanes del primer tram del carrer de Sant Ermengol. Notable obra de ferro forjat a les balconades.

CAL MIRALLES

INV EX14

Façana principal (2015)

Detalls de les balconeres amb baranes de ferro treballat (2015)
Detall dels arcs cecs i fris en el coronament de la façana (2015)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Edifici entre mitgeres amb planta baixa i dos pisos superiors coronats pel ràfec d'una coberta de pissarra de doble vessant. La planta baixa és ocupada per l'aparador d'un comerç que s'obre al carrer de Sant Ermengol i que sembla haver alterat la disposició original de la façana. El primer pis presenta una gran balconada en voladís que ocupa tot l'ample de la façana. La balconada té una barana de ferro forjat de perfil angular, amb la part de baix amb motius en forma de floró i amb les baranes de la meitat superior cargolades. La balconada del primer pis descansa sobre nou mènsules dividides en tres sèries de tres. S'hi obren tres portes coronades en arc carpanell d'ull molt reduït, que de lluny pot ser confós amb un coronament allindat, i amb motllures. El pis superior té tres balcons en voladís, que descansen sobre tres mènsules cadascun, amb una barana de ferro forjat del mateix disseny que la de la primera planta, adaptada a l'amplada dels balcons, i amb una porta oberta a cadascun de la mateixa tipologia que les de la primera planta. La separació entre tots dos pisos està destacada amb sengles línies d'impоста d'ànima llisa. El coronament de la façana destaca per la concentració d'elements motllurats que donen pas al ràfec de la teulada. Per sobre del nivell de les portes del pis superior de la façana hi ha una línia d'impоста que ocupa tot l'ample de la façana i que presenta un motiu escacat per tota la seva superfície. A s'obre hi ha una sèrie d'arquets cecs rebaixats, amb l'amplada de l'ull molt reduïda, que dona pas a un fris motllurat amb un motiu esglaonat que es repeteix per tot l'ample de la façana. Finalment, el ràfec de la teulada descansa sobre una sèrie de mènsules llises.

Dades històriques: Edifici construït a la primera del segle XX, junt amb la major part dels que constitueixen la línia de la façana nord del primer tram del carrer de Sant Ermengol.

ESTUDI DE RECURSOS PATRIMONIALS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

CAL MIRALLES

INV **EX14**

Bibliografia: ---

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC I PALEONTOLÒGIC

ESTUDI DE RECURSOS PATRIMONIALS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

CENTRE HISTÒRIC DE LA SEU D'URGELL

PA CH01

Altres denominacions: Casc antic de la Seu d'Urgell

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: --
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.368
Y: 4.690.791

Ref. Cadastral: --

Sup. Segons Cadastre: --

Titularitat: --

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: ---

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Conjunt del Centre Històric de La Seu d'Urgell. (2014)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg
Procedència: PGOUM - PMU
Nº inventari: ---
Nº reg/cat: ---
data: ---
Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arqueològic
Categoria: EPA.
Nivell prot.: Integral

ESTUDI DE RECURSOS PATRIMONIALS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

CENTRE HISTÒRIC DE LA SEU D'URGELL

PA CH01

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Tipus:</i>	Nucli urbà
<i>Cronologia:</i>	Època tardoromana-segle XXI.
<i>Context:</i>	Enclavat al centre de la plana de l'Urgellet, en una terrassa fluvial emmarcada pels rius Segre i Valira. Envoltada per nous sectors de la població construïts als segles XIX, XX i XXI.
<i>Elements:</i>	Recinte edificat de planta triangular amb la base orientada a nord i el vèrtex a sud. Presenta dos vials principals, el carrer Major i el de Canonges, que articulen el caseriu.
<i>Ús actual:</i>	Hàbitat, comerç, serveis, equipaments.
<i>Ús original:</i>	Hàbitat, comerç, serveis, equipaments, militar.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Conjunt/elements:</i>	L'estat de conservació del patrimoni arqueològic del centre urbà de la Seu d'Urgell és molt divers, per bé que en línies generals, la manca de rigor en la gestió del patrimoni arqueològic en determinats períodes n'ha perjudicat la conservació.
<i>Entorn de protecció:</i>	-.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Nucli originari de la realitat urbana actual de la Seu d'Urgell. Presenta una sèrie de conjunts històrico-artístics de gran interès susceptibles de presentar restes arqueològiques al seu subsòl.
<i>Elements:</i>	El subsòl del centre històric.
<i>Entorn de protecció:</i>	-.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Es permetrà qualsevol de les intervencions previstes d'acord amb el decret 78/2002, de 5 de març, o normativa que el substitueixi.
<i>Entorn de protecció:</i>	-.
<i>Regulació:</i>	Àrea de Protecció Arqueològica A, Nivell de Protecció Arqueològica 1.
<i>Altres intervencions:</i>	-.
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM / PMU CH

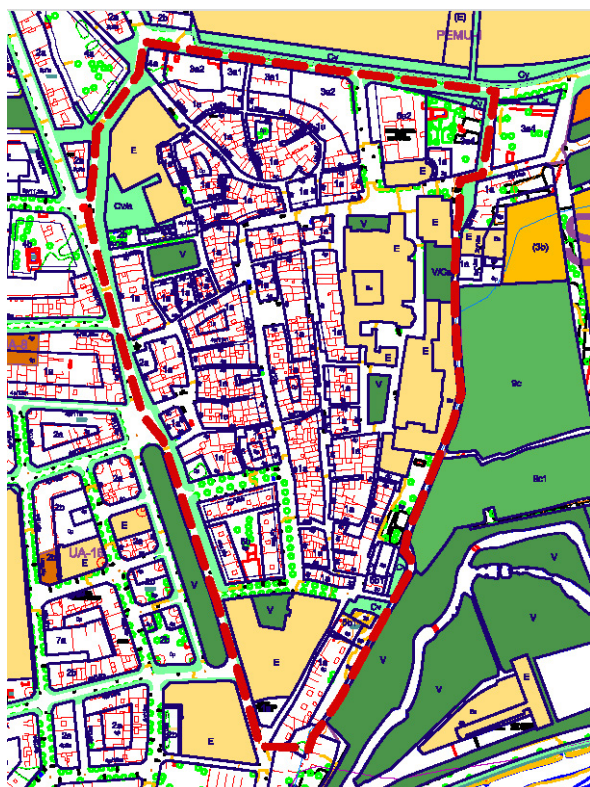
ESTUDI DE RECURSOS PATRIMONIALS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

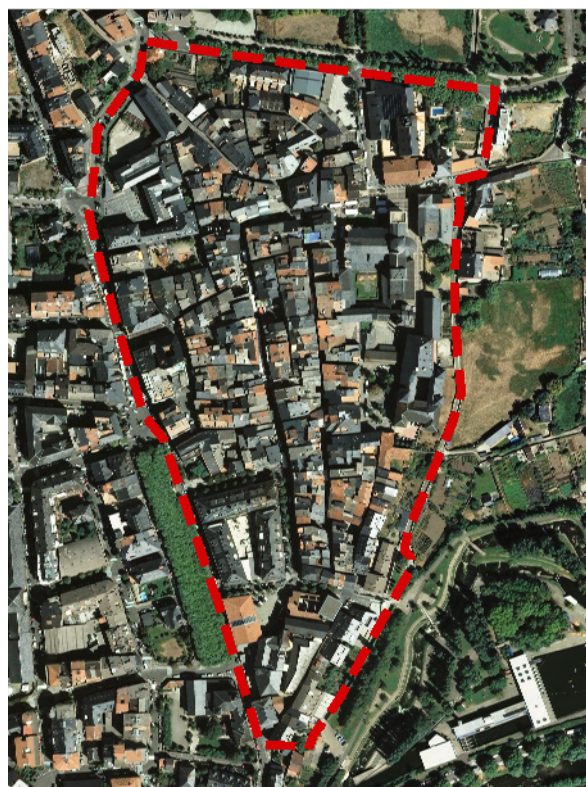
PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

CENTRE HISTÒRIC DE LA SEU D'URGELL

PA CH01

Planejament urbanístic. E. 1/6.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/6.000
Font: ICC

Panoràmica nord-sud del Centre Històric (2014)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Nucli urbà de perfil triangular amb la base orientada a nord i el vèrtex orientat a sud. Al nord limita amb el carrer del Bisbe Benlloch, a ponent amb els carrers de Joan Garriga i Massó, el carrer Sant Ot, el passeig Joan Brudieu i el carrer de la Palanca fins a la seva intersecció amb el carrer de la Baixada del Molí, i a llevant amb el carrer de Sota Palau i el conjunt format per l'església de Sant Domènec i el Parador de Turisme, que formava part de l'antic convent de Sant Domènec.

Internament, el conjunt està articulat per dues vies principals, el carrer Major i el carrer dels Canonges, al qual caldria afegir el carrer de Sant Josep de Calassanç prop del marge oriental, tots tres orientats nord sud, a excepció del carrer Major, que té un primer tram amb orientació est-oest. Una sèrie de carrerons de diversa entitat comuniquen aquestes tres vies principals entre ells. Aquestes vies articulen el parcel·lari tradicional, més o menys fossilitzat des de finals de l'època medieval. A banda d'aquestes vies principals hi ha al nord un conjunt amb personalitat pròpia que és el barri de Capdevila, articulat per una sèrie de carrerons interns. Igualment, al sector nord-oriental hi ha un conjunt monumental format per diversos edificis paradigmàtics, encapçalats per la catedral, amb l'Ajuntament, l'antic convent de Sant Domènec, els edificis del conjunt catedralici i el palau episcopal i el seu entorn, que articulen un espai format per places obertes i els carrers que les posen en contacte.

Pel sector occidental, aquell que ha absorbit la major part del creixement urbanístic de la Seu d'Urgell dels segles XX i XXI, el centre històric està força ben comunicat a través d'una sèrie de carrers oberts a partir del segle XX. Pel sector de llevant, en canvi, caracteritzat per un desnivell important, el caseriu es manté força compacte i, en general, amb pocs accessos cap a l'exterior, a excepció del sector de l'Ajuntament, on antigament hi havia una de les portes de la muralla, i de l'escala de l'Adoberia, oberta al segle XX. Pel sector nord, tradicionalment un espai d'eres i horts urbanitzat durant la dècada de 1980, el carrer de Sant Domènec permet l'accés del trànsit rodat des del carrer del Bisbe Benlloch fins a la catedral.

Dades històriques: Els orígens de l'actual nucli urbà de la Seu d'Urgell són força dubtosos. Actualment no hi ha unanimitat en posar un marc cronològic més o menys clar a aquests orígens, per bé que la tendència és la de situar l'existència d'un petit nucli de població a la plana de l'Urgellet, en estreta dependència a la fortalesa del turó de Castellciutat, almenys des d'època tardoromana, coincidint amb l'emplaçament d'una primitiva catedral al segle VI.

Tampoc no està clar com seria aquest nucli primitiu. En una de les hipòtesis més recents, subscrita per Gascón, Obiols i Escuder, es planteja un petit nucli de planta rectangular, delimitat pels actuals carrers Major i dels Canonges, així com per la plaça Patalín pel sud, i articulat interament per dues vies perpendiculars —el carrer de Santa Maria i el carrer de la Roda projectat fins al carrer Major per un carrer Ecur que hauria estat absorbit pels edificis colindants durant la baixa edat mitjana— que configurarien l'anomenada vila vella.

En relació amb aquest nucli, la catedral i el seu entorn quedarien com un nucli separat i sense cap articulació. Un rec que baixava per l'actual carrer dels Canonges des de l'alta edat mitjana separaria tots dos nuclis.

El desenvolupament socioeconòmic de la població a partir del segle XI impulsaria l'aparició i el creixement de diversos barris al voltant d'aquest doble nucli central, entre els quals destacarien el barri de Capdevila, al nord, i el de Soldevila, al sud, tots dos documentats des de 1165. El seu desenvolupament es faria en base al viari preexistent i sense articulació urbanística en relació als centres antics.

CENTRE HISTÒRIC DE LA SEU D'URGELL**PA CH01**

La construcció d'una nova catedral per part del bisbe Ot provocaria l'amortització i el desplaçament cap a ponent dels edificis que configuraven l'entorn catedralici. Aquesta aproximació cap la vila vella provocaria la creació de la part alta de l'actual carrer dels Canonges, el qual seria conegut com a carrer Major durant la baixa edat mitjana. Paral·lelament, el violent saqueig de la catedral i l'incendi de la vila per part del comte Ramon Roger de Foix l'any 1195 o 1196 motivaria una primera fortificació de la vila. Aquest projecte implementat al llarg del segle XIII crearia un primer recinte murallat que seria delimitat per l'actual carrer Major, que era originàriament el vall o fossat del conjunt, el talús de la terrassa fluvial sobre el qual s'assenta la Seu d'Urgell per llevant, i la mateixa catedral com a element de defensa pel nord. L'actual portal vell d'Andorra ha quedat com a vestigi d'aquest primer conjunt murallat. Diversos barris, com el de Capdevila, quedaven fora d'aquest conjunt. Una porta oposada al sud, la de Soldevila, configuraria l'altre accés a la població.

Cap a 1360, d'acord amb el clima bèl·lic que afectava tota la Corona d'Aragó, el rei Pere el Cerimoniós ordenà un programa sistemàtic de fortificació de les principals ciutats del seu regne. La Seu d'Urgell es veié afectada per aquest procés i hagué d'ampliar el seu recinte a tots els barris perifèrics que havien quedat o s'havien desenvolupat fora muralles. El nou recinte murallat tancaria tot l'espai que actualment configura el casc antic, que s'obriria a l'exterior a través de cinc portals: el d'Andorra, el de Cerdanya, el del Bisbe, el de Soldevila i el de Tredòs. Així mateix, el nou palau episcopal, edificat a partir de finals del segle XIV al perímetre oriental de la població, es convertiria en un nou reducte defensiu per a tot aquest sector. L'any 1525 l'antic vall o fossat, ja fora de servei perquè havia estat traslladat al perímetre occidental de la muralla, seria urbanitzat i convertit en l'actual carrer Major de la Seu. Les muralles del segle XIV serien derrocades l'any 1692 per ordre de les tropes franceses que havien sotmès la població i, reconstruïdes de forma precària durant les guerres carlines, serien derrocades definitivament a partir de 1883, quan la població deixà de tenir la consideració de fortalesa militar. A partir d'aquest moment començaria l'edificació dels sectors de ponent de la població i l'obertura de nous accessos cap a la part vella.

Bibliografia:

BATLLE i GALLART, Carme, La Seu d'Urgell medieval: La ciutat i els seus habitants, Rafael Dalmau Editor, Barcelona 1985, p. 37-64.

GASCÓN CHOPO, Carles; OBIOLS PEREARNAU, Lluís; ESCUDER SÁNCHEZ, Javier, "La Seu d'Urgell medieval. Una nova proposta d'evolució urbana", *Poblament i societat als Pirineus els darrers dos mil anys*, Universitat de Lleida, Lleida 2014, p. 229-263.

Observacions:

Autors:

Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

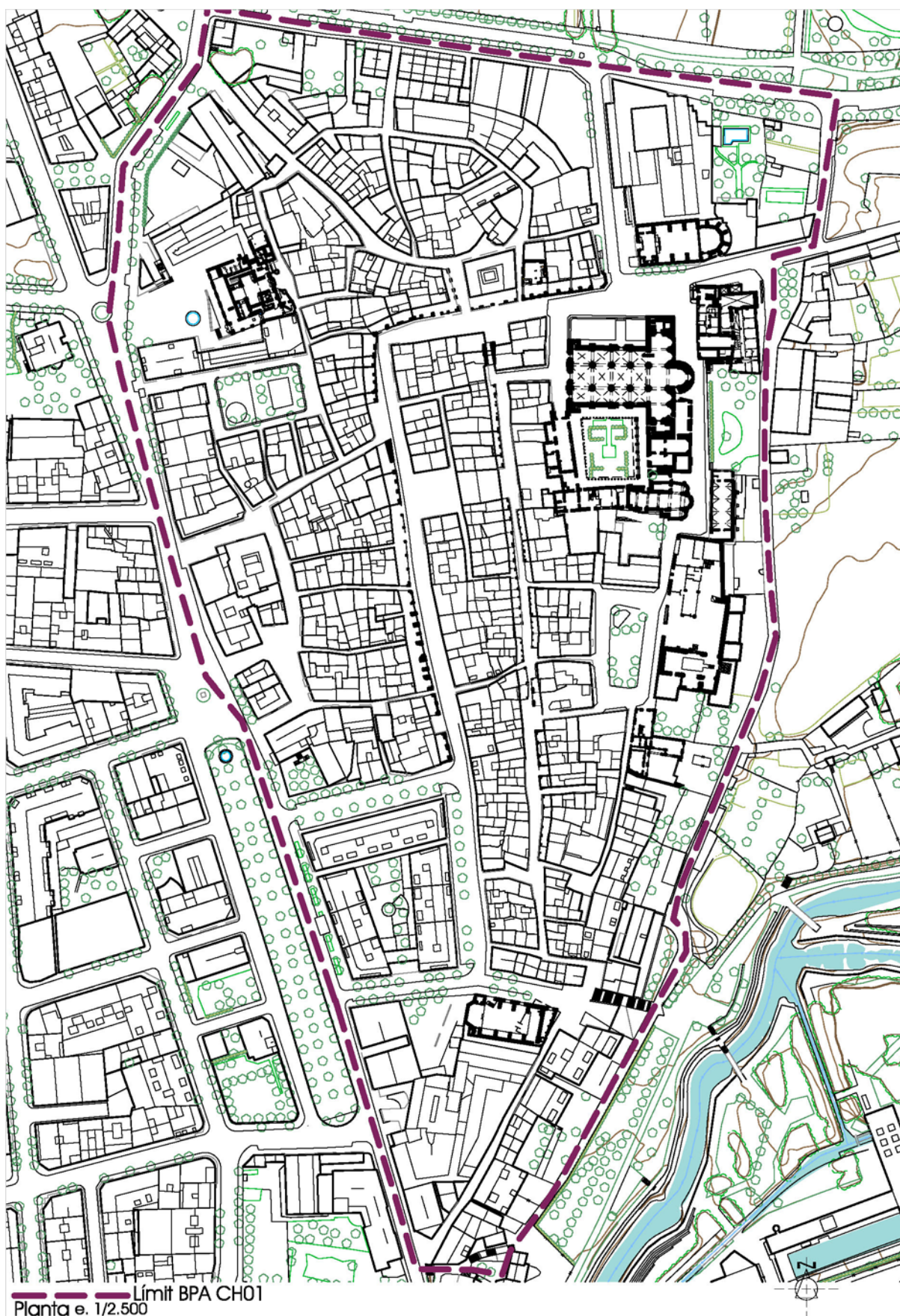
ESTUDI DE RECURSOS PATRIMONIALS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

CENTRE HISTÒRIC DE LA SEU D'URGELL

PA CH01

ESTUDI DE RECURSOS PATRIMONIALS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

JACIMENT DE LA PLAÇA DELS OMS

PA CH02

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Carrer Santa Maria, 18.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.438
Y: 4.690.871

Ref. Cadastral: 3408003CG7930N0001YZ

Sup. Segons Cadastre: 2.905m²

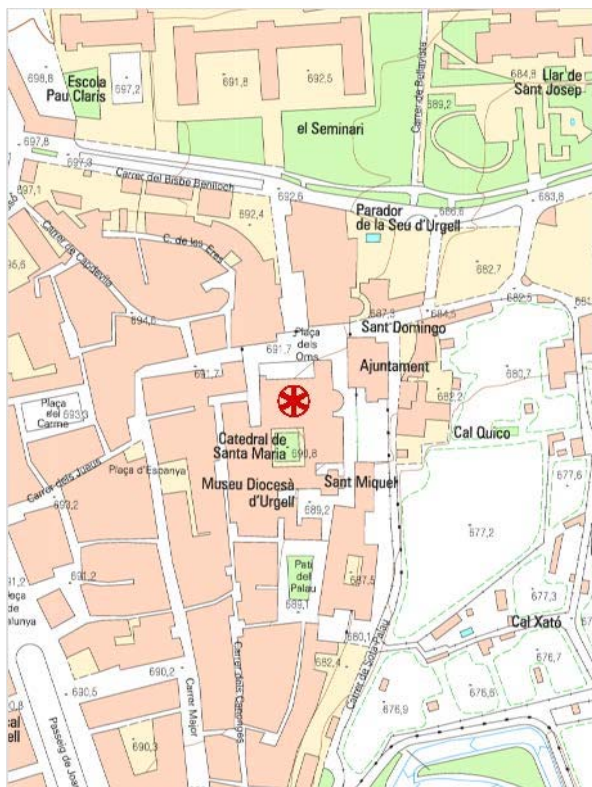
Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: Sistema d'equipaments

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Fotografia de context

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg
Procedència: PGOUM - PMU
Nº inventari: J4
Nº reg/cat: ---
data: ---
Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arqueològic.
Categoria: EPA
Nivell prot.: Integral

ESTUDI DE RECURSOS PATRIMONIALS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

JACIMENT DE LA PLAÇA DELS OMS

PA CH02

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Tipus:</i>	Necròpolis
<i>Cronologia:</i>	Època medieval.
<i>Context:</i>	Espai enjardinat al costat nord de la catedral de la Seu d'Urgell.
<i>Elements:</i>	Part d'una necròpolis formada per dues tombes de llosa medievals, junt a la fonamentació d'un gran mur de funció indefinida.
<i>Ús actual:</i>	Embelliment.
<i>Ús original:</i>	Necròpolis.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Conjunt/elements:</i>	Bo. Excavat l'any 1996.
<i>Entorn de protecció:</i>	En general Bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Recollit a l'Inventari de Patrimoni Arqueològic de la Direcció General de Patrimoni Cultural.
<i>Elements:</i>	Zona de protecció arqueològica definida en els plànols d'ordenació, subsòl i el seu entorn.
<i>Entorn de protecció:</i>	Plaça dels Oms i entorn catedralici.

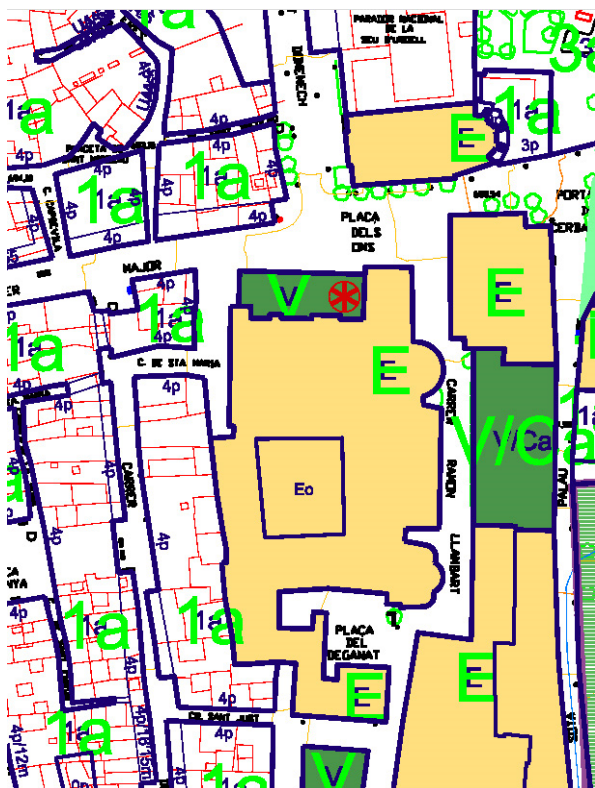
REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Es permetrà qualsevol de les intervencions previstes d'acord amb el decret 78/2002, de 5 de març, o normativa que el substitueixi.
<i>Entorn de protecció:</i>	Qualsevol tipus d'obra que afecti el subsòl serà d'aplicació el definit en l'apartat de regulació.
<i>Regulació:</i>	Àrea de Protecció Arqueològica A Nivell de Protecció Arqueològica 1
<i>Altres intervencions:</i>	-
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM / PMU CH

JACIMENT DE LA PLAÇA DELS OMS

PA CH02

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Detall de la zona d'excavació (2014)

Mur de carreuó de perfil curvilini (2014)

ESTUDI DE RECURSOS PATRIMONIALS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

JACIMENT DE LA PLAÇA DELS OMS

PA CH02

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: El jaciment és situat a l'espai enjardinat comprès entre la façana nord i el transsepte nord de la catedral de la Seu d'Urgell. Fou excavat amb motiu de l'obertura d'una rasa per instal·lar una grua per les obres de restauració de la catedral. L'excavació va posar al descobert, fins al nivell de la seva fonamentació, un mur de carreuó de perfil curvilini situat entre la façana nord de la catedral i el braç nord del transsepte, que forma part actualment de l'enjardinament del sector. Així mateix, va posar al descobert dos enterraments de llosa, un d'infantil i l'altra d'un adult, i va localitzar-ne cinc més que van romandre sense excavar.

Dades històriques: S'ha plantejat la hipòtesi que el mur curvilini formés part de la primera catedral romànica construïda en temps del bisbe Ermengol i consagrada l'any 1040, si bé les excavacions no ho van poder confirmar. En relació a les tombes, semblen associades a l'esmentada estructura i tipològicament podrien vincular-se a l'etapa medieval. Va ser excavat l'any 1996

Bibliografia: VILLARÓ i BOIX, Albert, "Excavacions d'urgència a la Ciutat d'Urgell: una aproximació als seus orígens tardoromans", *XI Col·loqui Internacional d'Arqueologia de Puigcerdà. Comerç i vies de comunicació 1000 aC.-700 dC*, Institut d'Estudis Ceretans, Puigcerdà 1998, p. 441.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

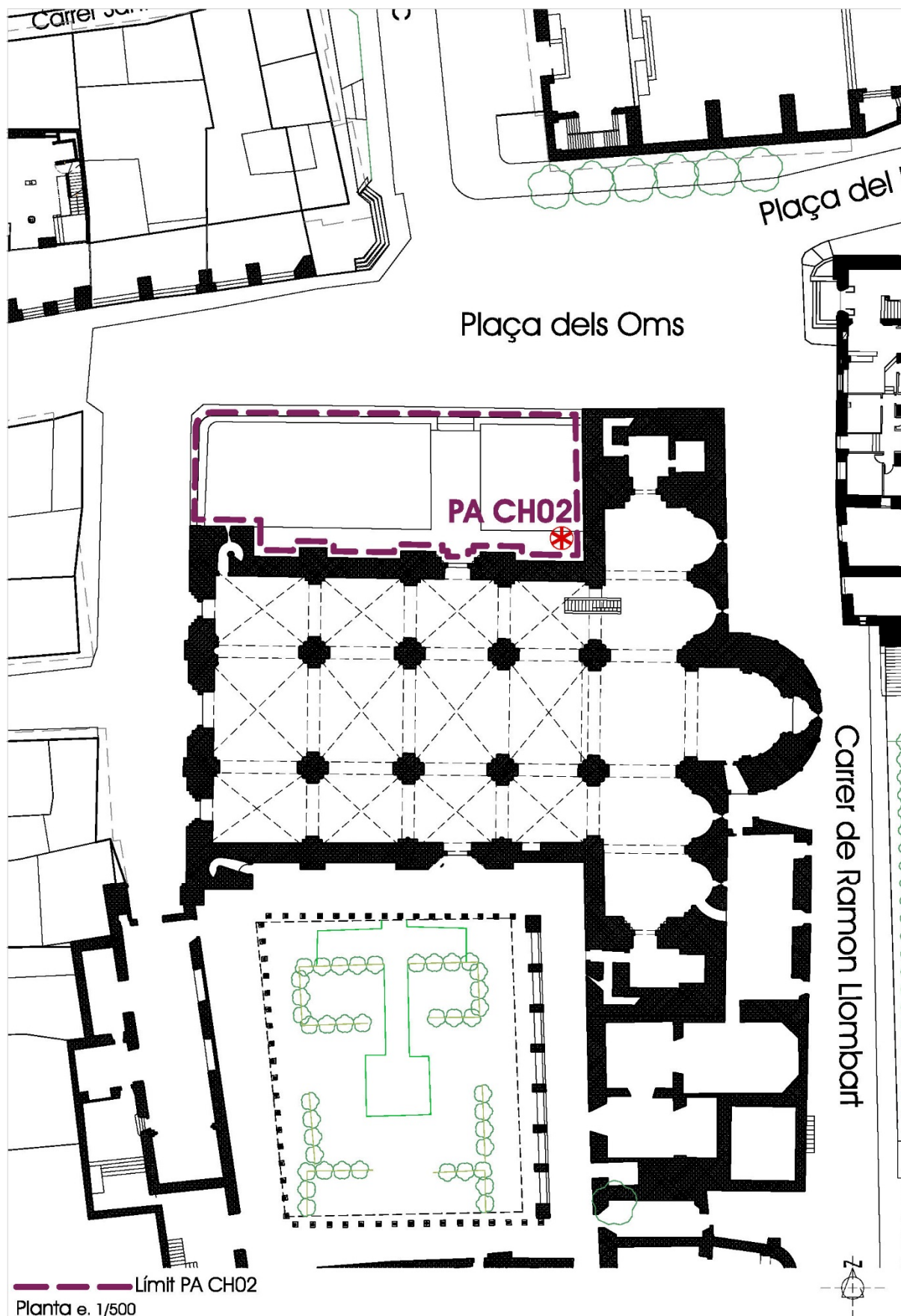
ESTUDI DE RECURSOS PATRIMONIALS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

JACIMENT DE LA PLAÇA DELS OMS

PA CH02

ESTUDI DE RECURSOS PATRIMONIALS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

JACIMENT DEL CLAUSTRE DE LA CATEDRAL

PA CH03

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Carrer Santa Maria, 18.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.424
Y: 4.690.823

Ref. Cadastral: 3408003CG7930N0001YZ

Sup. Segons Cadastre: 2.905m²

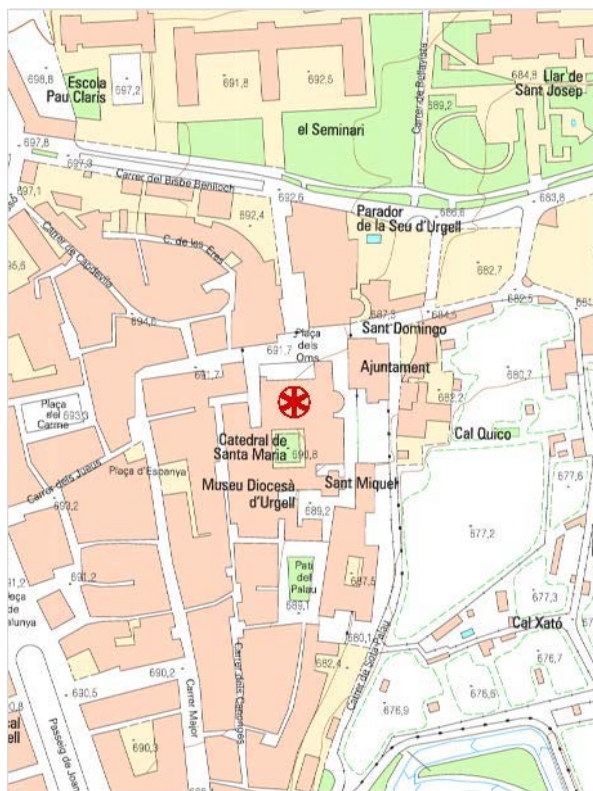
Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: Sistema d'equipaments

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Claustre de la Catedral de La Seu d'Urgell (2014)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg
Procedència: PGOUM - PMU
Nº inventari: J5
Nº reg/cat: ---
data: ---
Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arqueològic
Categoria: BCIN
Nivell prot.: Integral

ESTUDI DE RECURSOS PATRIMONIALS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

JACIMENT DEL CLAUSTRE DE LA CATEDRAL

PA CH03

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Tipus:</i>	Necròpolis
<i>Cronologia:</i>	Època tardoromana-alta edat mitjana.
<i>Context:</i>	Claustre de la catedral de la Seu d'Urgell.
<i>Elements:</i>	Part d'una necròpolis formada per tombes romanes construïdes amb <i>tegula</i> i tombes medievals de fossa amb el cap diferenciat.
<i>Ús actual:</i>	Esbarjo.
<i>Ús original:</i>	Necròpolis

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Conjunt/elements:</i>	Bo. Excavat en dues campanyes l'any 1996.
<i>Entorn de protecció:</i>	En general Bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Necròpolis més antiga localitzada a la Seu d'Urgell. Possible vinculació amb els orígens de la catedral de la Seu d'Urgell. Recollit a l'Inventari de Patrimoni Arqueològic de la Direcció General de Patrimoni Cultural.
<i>Elements:</i>	Zona de protecció arqueològica definida en els plànols d'ordenació, subsòl i el seu entorn
<i>Entorn de protecció:</i>	Entorn catedralici declarat com a BCIN CH01

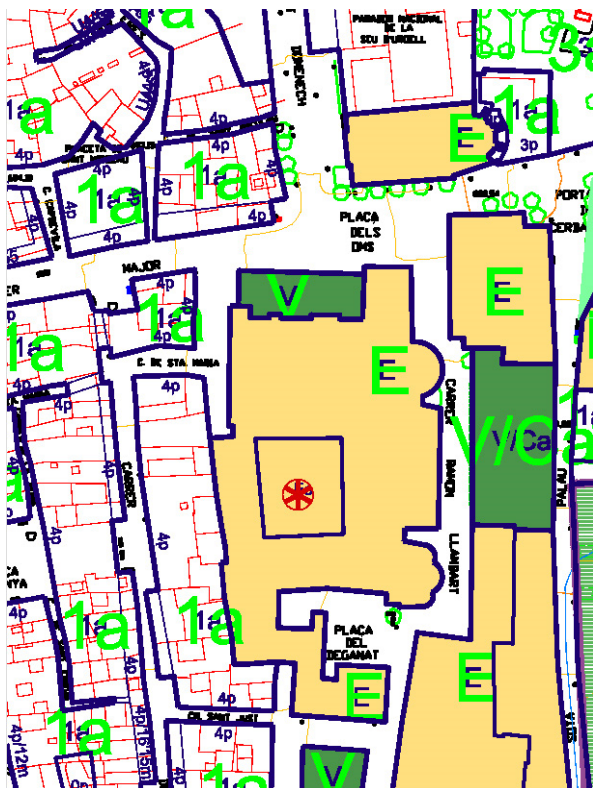
REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Es permetrà qualsevol de les intervencions previstes d'acord amb el decret 78/2002, de 5 de març, o normativa que els substitueixi.
<i>Entorn de protecció:</i>	Qualsevol tipus d'obra que afecti el subsòl serà d'aplicació el definit en l'apartat de regulació. Serà d'aplicació el que reguli la fitxa BCIN CH01
<i>Regulació:</i>	Àrea de Protecció Arqueològica A Nivell de Protecció Arqueològica 1 Complementàriament serà d'aplicació el que especifica la fitxa CH01
<i>Altres intervencions:</i>	Qualsevol intervenció haurà de ser aprovada pel Departament de Cultura, i en concret, per la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural de Lleida.
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM.

JACIMENT DEL CLAUSTRE DE LA CATEDRAL

PA CH03

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Fotografia detall (2014)

JACIMENT DEL CLAUSTRE DE LA CATEDRAL**PA CH03****INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:**

Descripció de l'element: Restes d'una necròpolis localitzada al sector sud de l'ala est del claustre de la catedral de la Seu d'Urgell, i també a la zona enjardinada externa, en el decurs d'unes obres de drenatge i de refonamentació. Foren localitzades tres tombes antropomorfes de llosa i, a un nivell inferior, dos enterraments en *tegula*, de secció triangular. Així mateix, a sota de l'ampit d'un arc de l'ala est del claustre, fou trobada una ara d'altar que seria reubicada a l'altar major de la catedral.

Dades històriques: Es tracta d'una necròpolis que funcionaria fins a èpoques relativament recents, ja que els nivells superiors d'enterraments eren datables fins al segle XVIII. Aquesta cronologia ens aproxima a la construcció del primer cementiri als afores de la Seu d'Urgell, que situaríem cap a 1830. L'estrat de les tombes de llosa se situa dins d'una cronologia altmedieval, igual que l'ara d'altar la qual, malgrat la hipòtesi que planteja una possible vinculació amb la primitiva catedral del segle VI, tant per tipologia com per la cronologia de les nombroses inscripcions semblaria més pròpia de l'alta edat mitjana. Les tombes de *tegula*, localitzades als estrats inferiors, podrien tenir una cronologia tardoantiga. Fou excavada en dues fases l'any 1996

Bibliografia: VILLARÓ i BOIX, Albert, "Excavacions d'urgència a la Ciutat d'Urgell: una aproximació als seus orígens tardoromans", *XI Col·loqui Internacional d'Arqueologia de Puigcerdà. Comerç i vies de comunicació 1000 aC.-700 dC*, Institut d'Estudis Ceretans, Puigcerdà 1998, p. 441-442.

VILLARÓ i BOIX, Albert, *Informe sobre el seguiment arqueològic de les obres de restauració de la catedral de Santa Maria d'Urgell*, Direcció General de Patrimoni Cultural, octubre de 1997.

Observacions: La memòria arqueològica és en procés de realització.

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

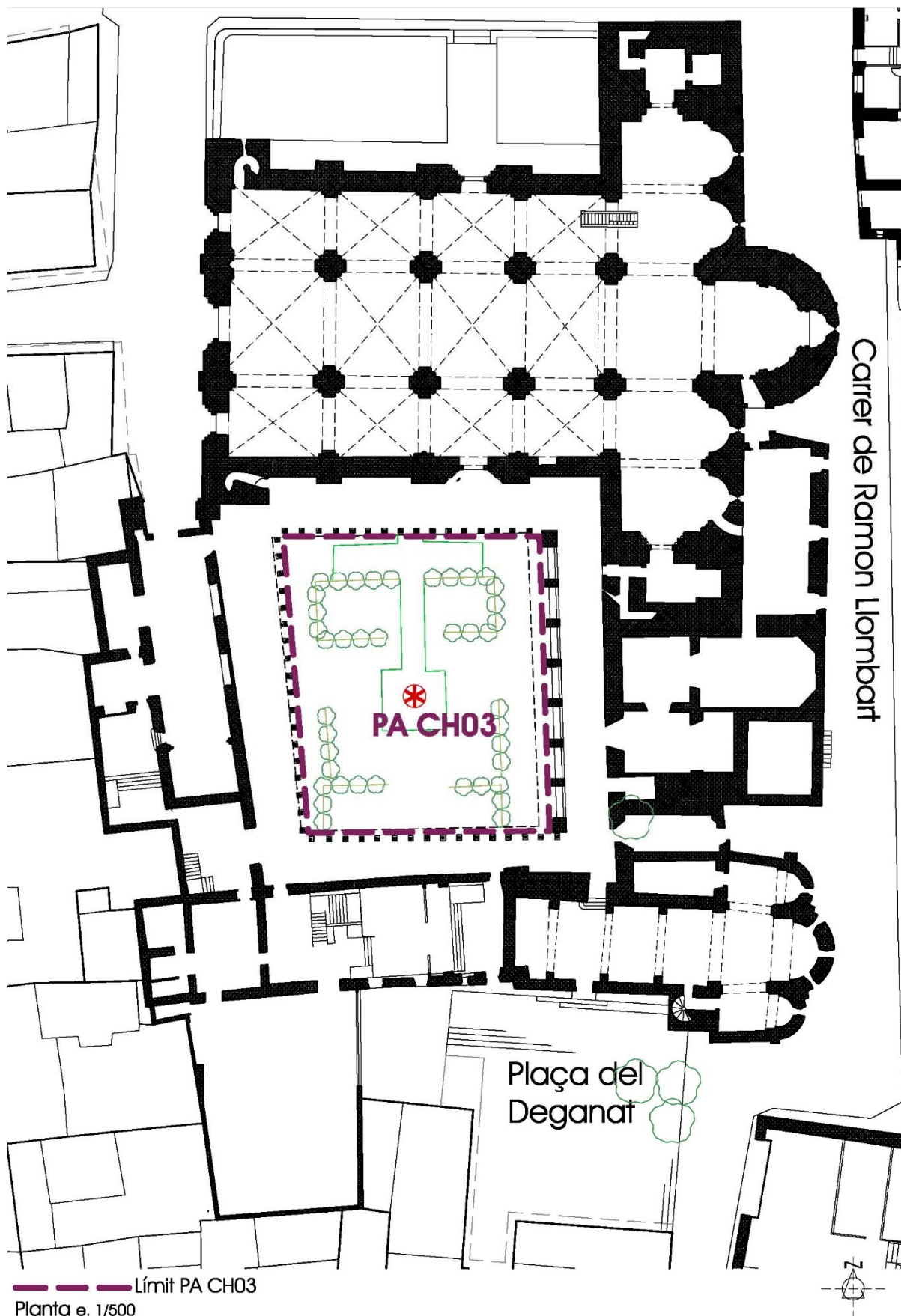
ESTUDI DE RECURSOS PATRIMONIALS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

JACIMENT DEL CLAUSTRE DE LA CATEDRAL

PA CH03

ESTUDI DE RECURSOS PATRIMONIALS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

PATI PALAU

PA CH04

Altres denominacions: xxxxxx

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Plaça del Pati Palau.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.435
Y: 4.690.736

Ref. Cadastral: ---

Sup. Segons Cadastre: ---

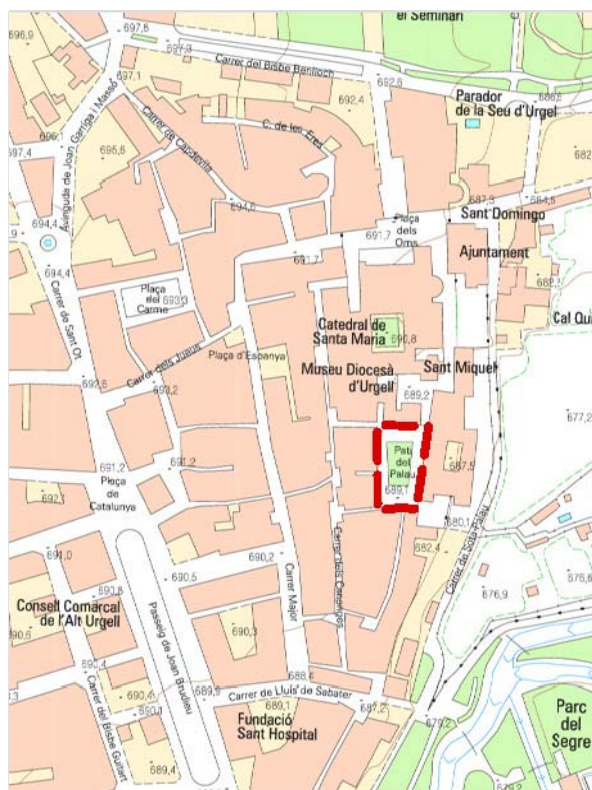
Titularitat: Pública

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: Sistema d'espais lliures

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Plaça Pati Palau anterior a les obres de reurbanització (2014)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Precatàleg
Procedència: PGOUM - PMU
Nº inventari: J2
Nº reg/cat: ---
data: ---
Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arqueològic
Categoria: EPA
Nivell prot.: Integral

ESTUDI DE RECURSOS PATRIMONIALS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

PATI PALAU

PA CH04

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Tipus:</i>	Espai públic, lloc d'habitació.
<i>Cronologia:</i>	Edat mitjana, edat moderna, edat contemporània.
<i>Context:</i>	Gran plaça oberta a llevant del casc antic de la Seu d'Urgell, presidida per la façana del palau episcopal.
<i>Elements:</i>	L'excavació de la plaça ha revelat la preexistència del gran espai obert que és a l'actualitat, restes d'hàbitat al sector sud i un antic refugi antiaeri de la Guerra Civil.
<i>Ús actual:</i>	Espai públic.
<i>Ús original:</i>	Espai públic, habitatge, refugi.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Conjunt/elements:</i>	Bo. Treballs de reforma de la plaça en curs, amb prospeccions i seguiment arqueològic.
<i>Entorn de protecció:</i>	Bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Documentació de l'urbanisme antic de la Seu d'Urgell en un espai d'interès davant del palau episcopal.
<i>Elements:</i>	Zona de protecció arqueològica definida en els plànols d'ordenació, i el seu subsòl.
<i>Entorn de protecció:</i>	-.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Es permetrà qualsevol de les intervencions previstes d'acord amb el decret 78/2002, de 5 de març, o normativa que el substitueixi.
<i>Entorn de protecció:</i>	-.
<i>Regulació:</i>	Àrea de Protecció Arqueològica A Nivell de Protecció Arqueològica 1
<i>Altres intervencions:</i>	-
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM / PMU CH

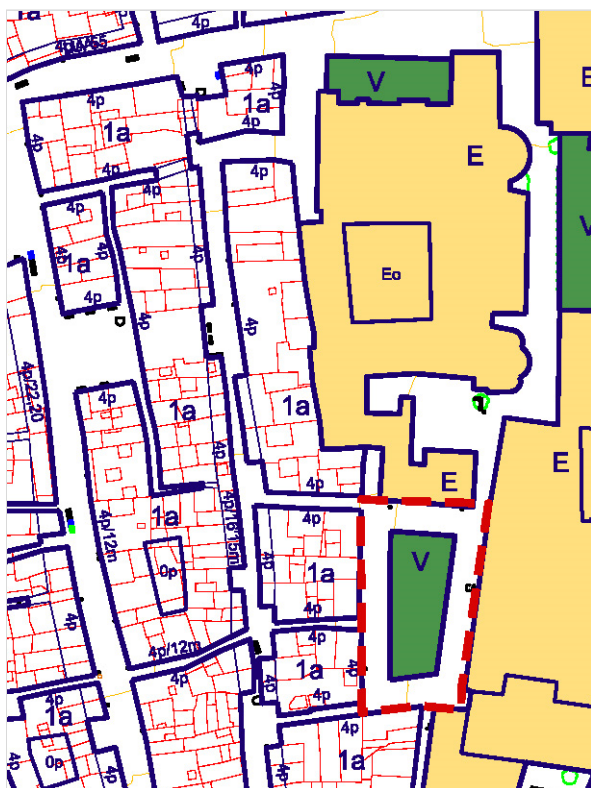
ESTUDI DE RECURSOS PATRIMONIALS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

PATI PALAU

PA CH04

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Plaça Pati Palau (2015)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Gran plaça rectangular, amb la façana de llevant tancada pel palau episcopal, la nord originàriament per edificis de l'entorn catedralici, substituïts actualment per un casal d'avis, i la resta per les façanes de les cases del barri antic de la Seu d'Urgell. El projecte de reforma de la plaça va motivar la redacció d'un projecte de prospecció arqueològica i un altre de seguiment arqueològic, que han tingut lloc al llarg de l'any 2014. En ells es va comprovar que la major part de l'espai que ocupa la plaça actual havia estat un espai obert, amb traces de paviment de còdols en alguns punts de cap al centre. En canvi, el sector més meridional hauria estat edificat entre la sortida del carrer de Sant Roc i el de la Sort. A la cantonada sud-est de la plaça, davant de la façana de l'antic jutjat, es va localitzar un refugi antiaeri de la Guerra Civil.

Dades històriques: Hom considera el Pati Palau com un gran espai obert on, en època alt-medieval, hi hauria hagut horts i camps de conreus vinculats amb l'Església i regats per un rec que portava aigua, probablement des del Valira a través d'una part de l'actual carrer dels Canonges. L'ampliació del conjunt catedralici, l'expansió urbana del nucli urgellenc, amb la consolidació del barri de Soldevila i el carrer dels Canonges i, ja cap al segle XV, la construcció del nou palau episcopal al marge oriental de la població, configurarien la plaça tal i com la coneixem avui, tot i que sembla que seria més petita que l'actual arran de les edificacions existents a l'actual sector meridional. Les evidències arqueològiques semblen indicar que aquestes edificacions quedarien amortitzades entre els segles XVI o principis del XVII, sense que en coneguem les causes.

Bibliografia: GASCÓN, Carles; OBIOLS, Lluís; ESCUDÉ, Javier, "La Seu d'Urgell medieval. Una nova proposta d'evolució urbana", *Poblament i societat als Pirineus els darrers mil anys*, Universitat de Lleida, Lleida 2013, p. 229-263.

Conversa amb l'arqueòloga Laia Creus.

Conversa amb l'arqueòleg Jordi Martínez.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

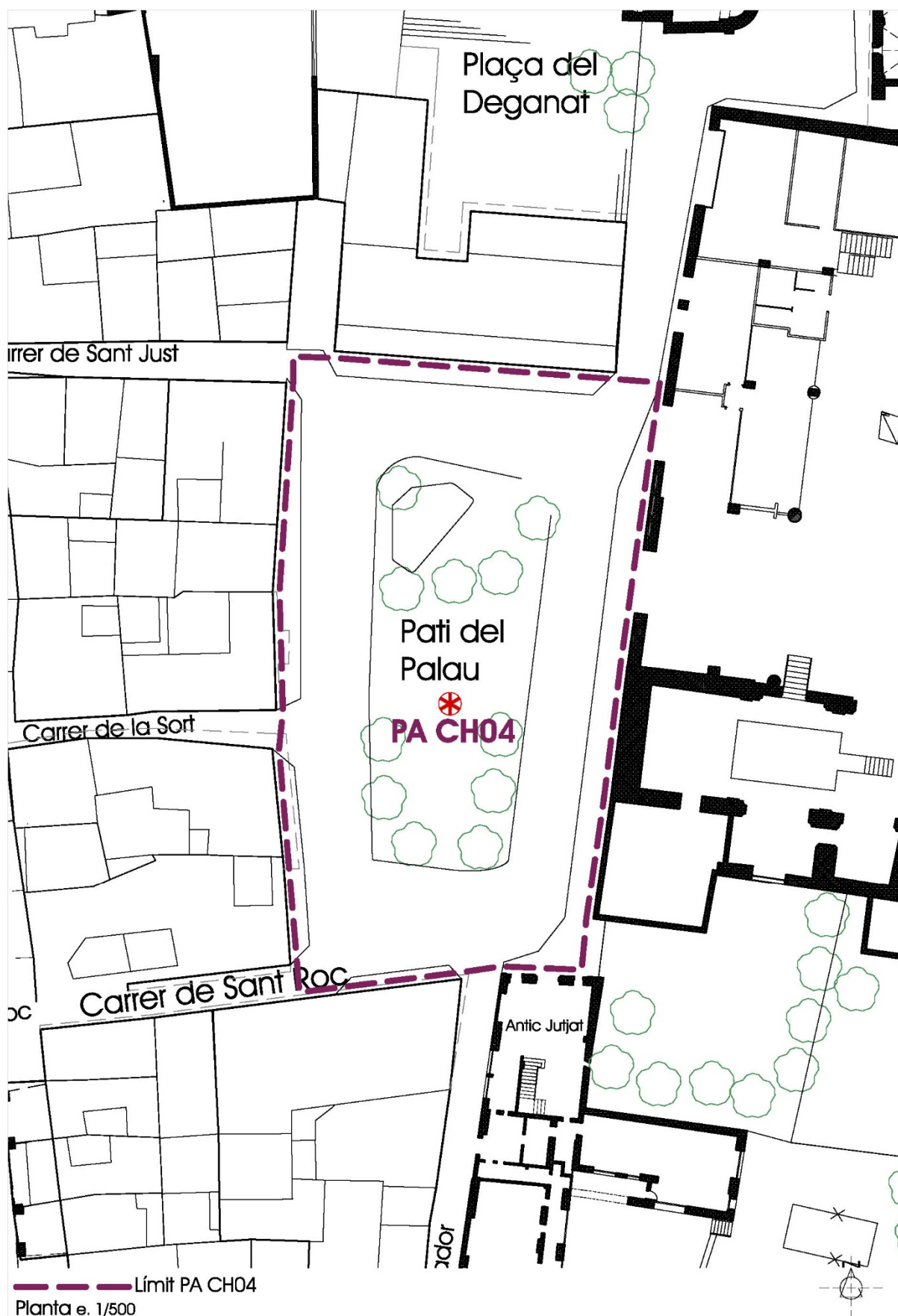
ESTUDI DE RECURSOS PATRIMONIALS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

PATI PALAU

PA CH04

ESTUDI DE RECURSOS PATRIMONIALS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

ESGLÉSIA DE SANTA EULÀLIA

PA CH05

Altres denominacions: ----

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Plaça dels Oms, 1.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.470
Y: 4.690.871

Ref. Cadastral: 3507101CG7930N0001WZ

Sup. Segons Cadastre: 973m²

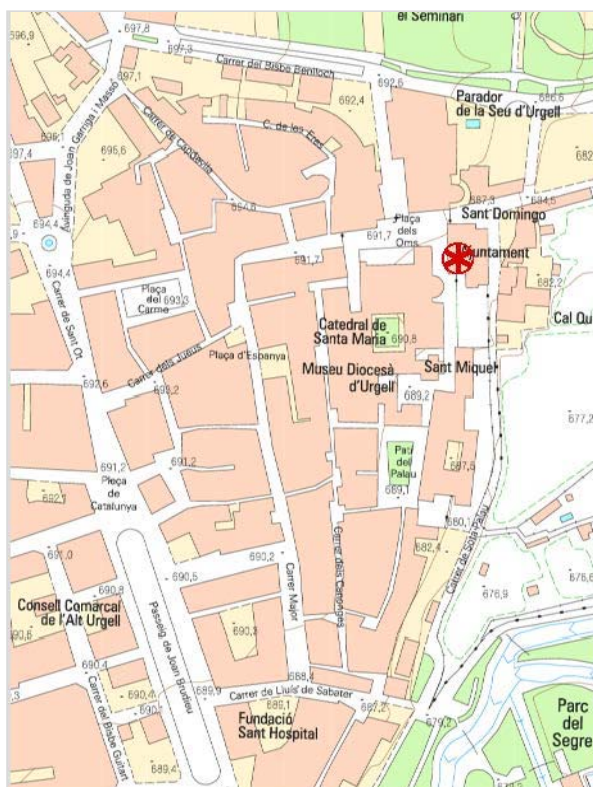
Titularitat: Pública

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: Sistema d'equipaments

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Vista del conjunt amb la capçalera orientada a ponent.

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: Carta arqueològica,
Procedència: PGOUM, PMU
Nº inventari: J6
Nº reg/cat: 4382-I
data: 27/11/2002
Altres: -

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arqueològic.
Categoria: EPA
Nivell prot.: Integral.

ESTUDI DE RECURSOS PATRIMONIALS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

ESGLÉSIA DE SANTA EULÀLIA

PA CH05

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Tipus:</i>	Edifici religiós, església.
<i>Cronologia:</i>	Època romana – època medieval (218 aC-1492).
<i>Context:</i>	Zona urbana, dins del nucli urbà de la Seu d'Urgell, sota l'actual edifici de l'Ajuntament.
<i>Elements:</i>	Restes de dues esglésies superposades, una del segle XI i l'altra del XV, amb elements de major antiguitat, com el dipòsit revestit amb <i>opus signinum</i> del sector occidental del conjunt, possiblement d'època romana.
<i>Ús actual:</i>	---
<i>Ús original:</i>	Culte

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Conjunt/elements:</i>	Bo. Jaciment rehabilitat i condicionat per a la seva visita.
<i>Entorn de protecció:</i>	En general bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Jaciment arqueològic. Incorpora les restes d'estructures vinculades amb l'hàbitat més antigues de la Seu d'Urgell.
<i>Elements:</i>	Zona de protecció arqueològica definida en els plànols d'ordenació, subsòl i el seu entorn..
<i>Entorn de protecció:</i>	BCIL CH03 i BCIL CH02 Ajuntament de La Seu d'Urgell.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Es permetrà qualsevol de les intervencions previstes d'acord amb el decret 78/2002, de 5 de març, o normativa que el substitueixi.
<i>Entorn de protecció:</i>	Qualsevol tipus d'obra que afecti el subsòl serà d'aplicació el definit en l'apartat de regulació.
<i>Regulació:</i>	Àrea de Protecció Arqueològica A Nivell de Protecció Arqueològica 1
<i>Altres intervencions:</i>	-
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM / PMU CH

ESGLÉSIA DE SANTA EULÀLIA

PA CH05

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Església de Santa Eulàlia (2014)

ESGLÉSIA DE SANTA EULÀLIA

PA CH05

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: L'estructura de més entitat visible de tot el conjunt està formada per les primeres filades de la solada d'una antiga església romànica amb capçalera orientada a ponent i amb un dipòsit construït al sector oriental, que configurava la sagrera. Per sobre d'aquesta església més antiga hi ha estructures que pertanyen a una església posterior, del segle XV. Així mateix, al sector occidental del conjunt hi ha dos murs en sentit nord-sud, que contenen dos dipòsits revestits amb *opus signinum* que serien les estructures més antigues del conjunt, vinculada a època romana.

Dades històriques: L'esment més antic d'una església de Santa Eulàlia, situada a pocs metres de l'absis de la catedral, ens remet a l'any 1036, quan la publicació sacramental del testament del levita Guisad era llegit sobre l'altar de Santa Eulàlia. Aquest petit temple, de construcció romànica del segle XI, pertanyia al conjunt catedralici i estava edificat sobre antigues estructures d'època antiga, possiblement una vil·la rústica, segons proposa Albert Villaró, per bé que recentment s'ha plantejat la possibilitat que, per la seva ubicació i la seva morfologia, es pogués tractar d'un baptisteri paleocristià.

La construcció de la muralla del segle XIV va afectar l'entorn immediat de l'església de Santa Eulàlia, que passava a quedar pràcticament adossada al mur defensiu. Paral·lelament, el projecte de construcció d'un nou hospital de la Ciutat projectat l'any 1452, va suposar una modificació substancial del temple, amb canvi d'orientació de la capçalera inclosa, que va implicar la seva reconversió en un petit temple gòtic que faria de capella de l'hospital, i també de la casa de la Ciutat, que l'any 1473 s'incorporaria a la planta superior de l'equipament sanitari. Al llarg dels segles XVI i XVII l'església va anar decandint i l'any 1603 fou cedida a la Congregació de la Puríssima Sang, tot just constituïda aleshores. En aquell moment la capella ja estava en molt mal estat.

Al segle XVIII, coincidint potser amb la remodelació de la casa de la Ciutat, l'espai de la capella de Santa Eulàlia és amortitzat amb grans aportacions de terra de l'exterior i passà a utilitzar-se com a magatzem, en un procés simultani a la construcció de la capella de Sant Francesc a un altre sector de l'Ajuntament.

La recuperació i l'estudi de les restes de l'església foren dutes a terme entre 1991 i 1994 sota la direcció de l'arqueòloga M. Àngels Ruf.

Bibliografia: RUF i RIBA, M. Àngels; VILLARÓ i BOIX, Albert, "L'església romànica de Santa Eulàlia de la Seu d'Urgell", *Urgellia*, 11 (1992-1993), p. 487-509.

SALES CARBONELL, Jordina, *Arqueologia de les seus episcopals tardoantigues al territori català (259-713)*, Societat Catalana d'Arqueologia, Barcelona 2011, p. 117-118.

VILLARÓ i BOIX, Albert, "Excavacions d'urgència a la ciutat d'Urgell: una aproximació als seus orígens tardoromans", *XI Col·loqui Internacional d'Arqueologia de Puigcerdà. Comerç i vies de comunicació 1000 aC-700 dC*, Institut d'Estudis Ceretans, Puigcerdà 1998, p. 435-447.

VILLARÓ i BOIX, Albert, "Intervencions arqueològiques a la ciutat d'Urgell: cap a un horitzó romà tardà", *Revista d'Arqueologia de Ponent*, 8 (1998), p. 193-196.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

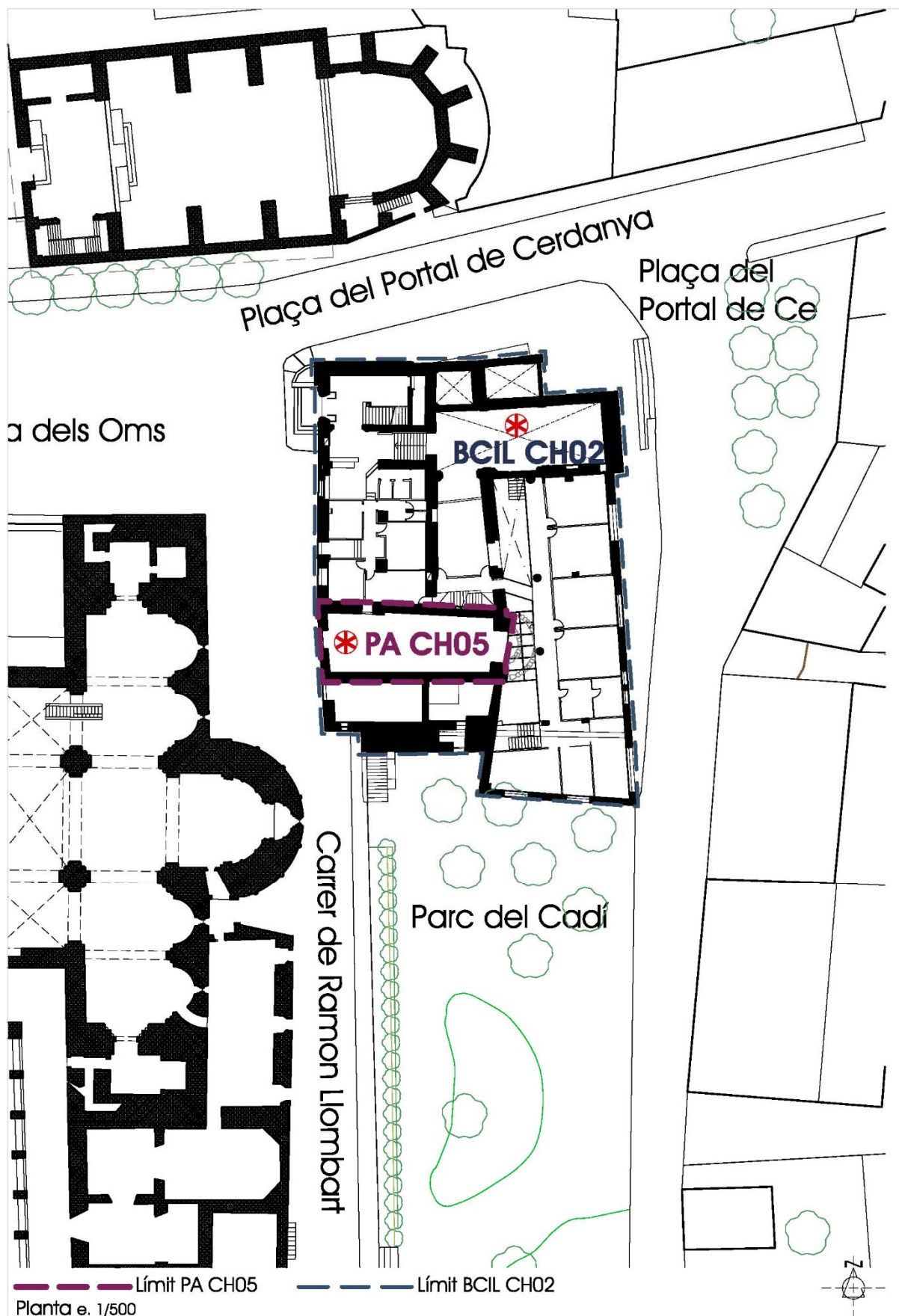
ESTUDI DE RECURSOS PATRIMONIALS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

ESGLÉSIA DE SANTA EULÀLIA

PA CH05

PORTAL DE CAL SERRANO

PA CH06

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Centre Històric

Adreça: Carrer Santa Maria, 2.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.341
Y: 4.690.839

Ref. Cadastral: 3308401CG7930N0001SZ

Sup. Segons Cadastre: 131

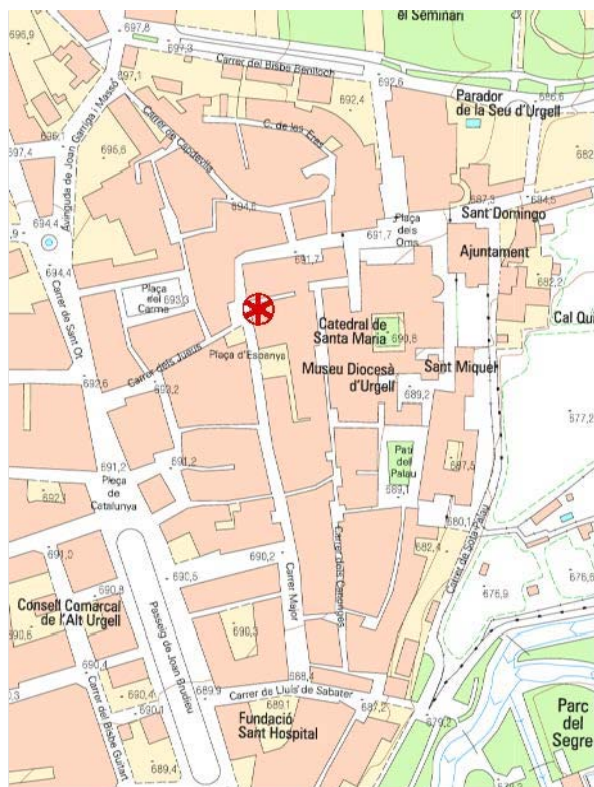
Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU del Centre Històric.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: 1a. Zona del centre històric de la Seu d'Urgell

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Cantonada del Carrer Major amb el Carrer Santa Maria (2015)

CATALOGACIÓ:**Protecció existent:**

Categoria: Precatàleg-BCIL

Procedència: PGOUM - PMU

N° inventari: J7

Nº reg/cat: 3684-I

data: 27/11/2002

Altres: --

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arqueològic.

Categoria: EPA

Nivell prot.: Integral

ESTUDI DE RECURSOS PATRIMONIALS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

PORTAL DE CAL SERRANO

PA CH06

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Tipus:</i>	Fortificació, hàbitat.
<i>Cronologia:</i>	Època tardoantiga o medieval
<i>Context:</i>	Celler de cal Serrano, a la façana d'aquesta casa amb el carrer Major en cantonada amb el carrer de Santa Maria, per sota de la cota dels carrers actuals.
<i>Elements:</i>	Porta adovellada en arc de mig punt, flanquejada per dues espitlleres, sobre un parament de carreus.
<i>Ús actual:</i>	---
<i>Ús original:</i>	Fortificació o hàbitat.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Conjunt/elements:</i>	Dolent. L'element va ser colgat sense haver estat estudiat.
<i>Entorn de protecció:</i>	En general Bo.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Jaciment arqueològic. Vinculació amb l'urbanisme tardoantic o medieval de la Seu d'Urgell.
<i>Elements:</i>	Zona de protecció arqueològica definida en els plànols d'ordenació, subsòl i el seu entorn.
<i>Entorn de protecció:</i>	BCI CH24 Cal Serrano.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Es permetrà qualsevol de les intervencions previstes d'acord amb el decret 78/2002, de 5 de març, o normativa que el substitueixi.
<i>Entorn de protecció:</i>	Qualsevol tipus d'obra que afecti el subsòl serà d'aplicació el definit en l'apartat de regulació.
<i>Regulació:</i>	Àrea de Protecció Arqueològica A Nivell de Protecció Arqueològica 1
<i>Altres intervencions:</i>	-
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM / PMU CH

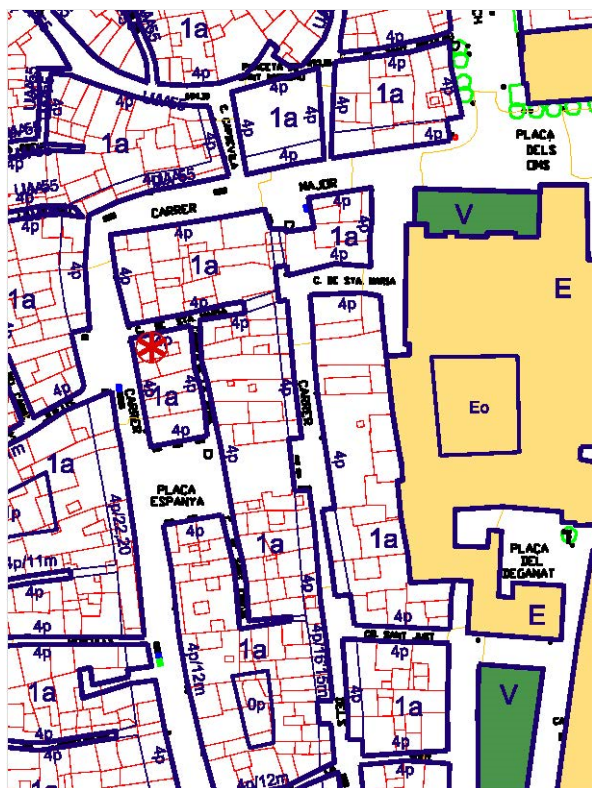
ESTUDI DE RECURSOS PATRIMONIALS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

PORTAL DE CAL SERRANO

PA CH06

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Pany de mur alineat amb la façana del carrer Major.(2014)

PORTAL DE CAL SERRANO

PA CH06

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Pany de mur alineat amb la façana del carrer Major de cal Serrano, al punt on fa cantonada amb el carrer Santa Maria. El mur en qüestió està format per carreus tallats, força irregulars i de gran tamany, i presenta una obertura central que es correspondria amb algun tipus d'accés. Aquesta obertura està coronada per un arc adovellat de mig punt i està flanquejada per dues espitlleres, i presenta un nivell d'ús dos metres per sota del nivell actual del carrer.

Dades històriques: El portal de cal Serrano ha estat interpretat com una part d'un antic portal d'època romana o tardoromana que donaria accés a un hipotètic nucli de població que estaria fortificat en alguna mesura. S'ha proposat l'existència d'una porta trigèmima, de la qual la de cal Serrano seria l'accés lateral, mentre que una suposada portalada central, més ampla, permetria l'accés a l'actual carrer de Santa Maria, per bé que la manca d'un estudi sistemàtic no permet moure'ns d'aquest terreny de les hipòtesis. L'any 1993, en obrir-se una rasa al carrer Major fou descoberta aquesta porta que es va colgar l'endemà mateix sense haver estat estudiada.

Bibliografia: VILLARÓ i BOIX, Albert, *Hèrcules i la Ciutat. Un passeig per la història de la Seu*, Caixa de Catalunya, Barcelona 1995, p. 30-31.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

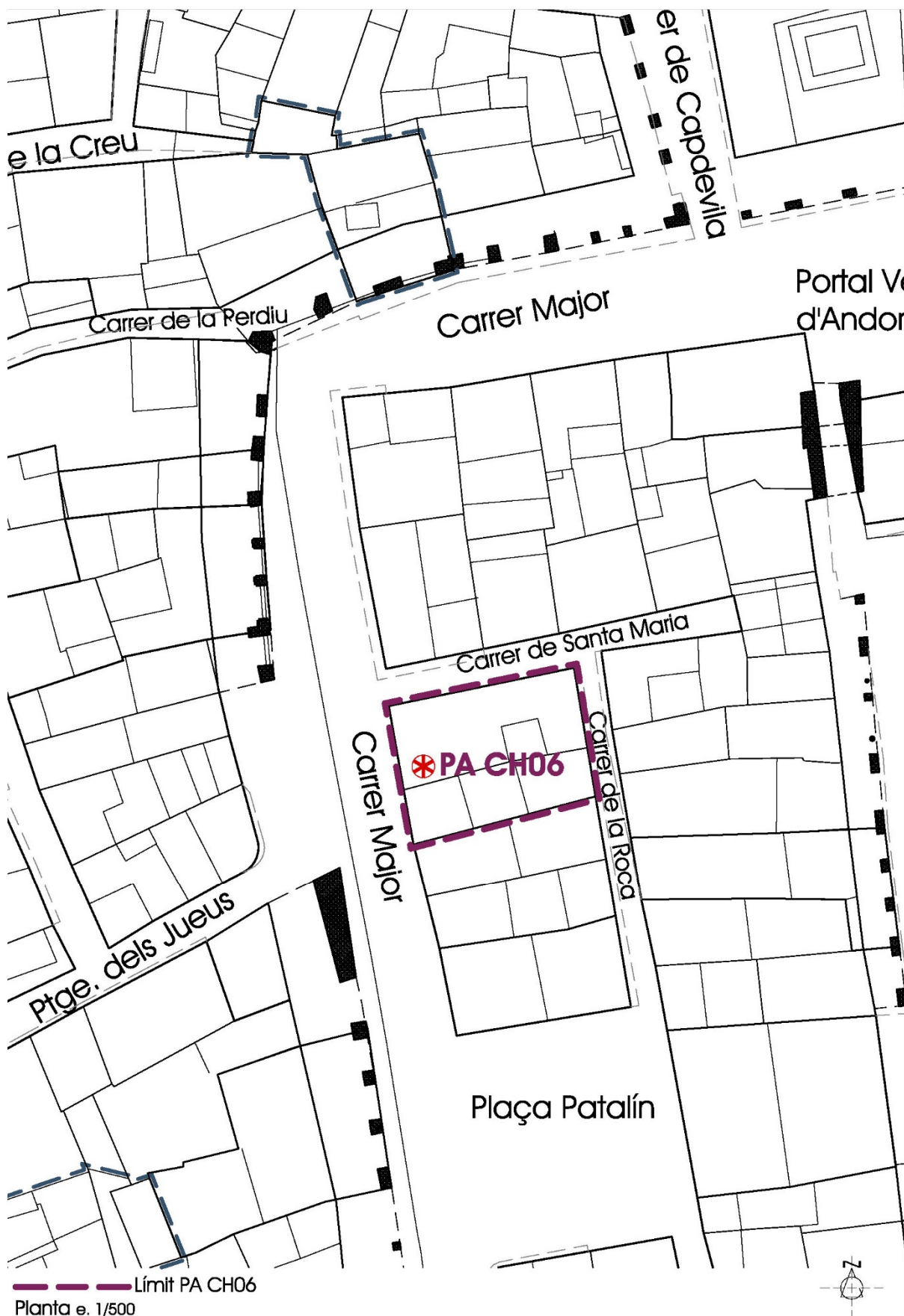
ESTUDI DE RECURSOS PATRIMONIALS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

PORTAL DE CAL SERRANO

PA CH06

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

TURÓ DE CASTELLCIUTAT

PA CB01

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Castellciutat

Adreça: Carretera N-260 s/n.
25710 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 372.024
Y: 4.690.840

Ref. Cadastral: 2108302CG7920N0001BJ

Sup. Segons Cadastre: 29.054 m²

Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: Pla General d'Ordenació
Urbanística Municipal.

Classificació: SNU. Sòl No Urbanitzable

Qualificació: E. Sistema d'equipaments

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Conjunt del Castell de Castellciutat (2015)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: ---

Procedència: ---

Nº inventari: ---

Nº reg/cat: ---

data: ---

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arqueològic.

Categoria: EPA

Nivell prot.: Integral

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

TURÓ DE CASTELLCIUTAT

PA CB01

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Tipus:</i>	Hàbitat
<i>Cronologia:</i>	1800 aC-1789 dC.
<i>Context:</i>	Turó ocupat per un sistema de fortificacions d'època moderna reconvertides actualment en part d'un complex hotelier.
<i>Elements:</i>	Presència de materials i d'estructures arqueològiques en l'entorn del castell i dels seus vessants.
<i>Ús actual:</i>	Hotel, restauració.
<i>Ús original:</i>	Hàbitat, fortificació.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Conjunt/elements:</i>	Dolent. Intervencions sense control arqueològic.
<i>Entorn de protecció:</i>	Regular.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Contextualització històrica dels orígens de l'establiment humà al turó de Castellciutat i de la seva evolució durant l'edat mitjana i moderna.
<i>Elements:</i>	Zona de protecció arqueològica definida en els plànols d'ordenació i el seu subsòl.
<i>Entorn de protecció:</i>	-.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Es permetrà qualsevol de les intervencions previstes d'acord amb el decret 78/2002, de 5 de març, o normativa que el substitueixi.
<i>Entorn de protecció:</i>	-.
<i>Regulació:</i>	Àrea de Protecció Arqueològica A Nivell de Protecció Arqueològica 1
<i>Altres intervencions:</i>	-
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

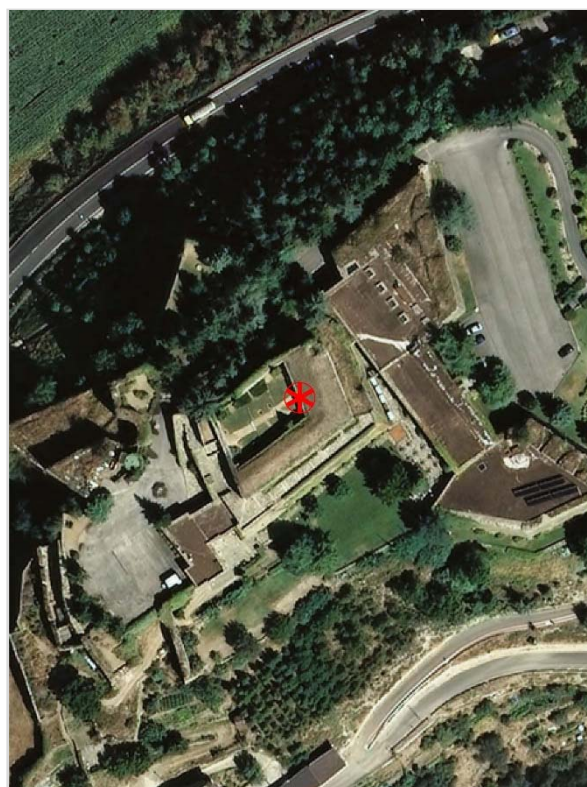
PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

TURÓ DE CASTELLCIUTAT

PA CB01

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Vista de ponent del conjunt del Castell de Castellciutat (2014)

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

TURÓ DE CASTELLCIUTAT

PA CB01

Patis del Castell (2014)

Patis del Castell (2014)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Pujant per l'antic camí entre la Seu d'Urgell i Castellciutat, un cop travessat el riu, al vessant est del turó, s'observa un tall en el terreny en el qual apareixen nombroses estructures arqueològiques que l'erosió ha anat deteriorant. Hi ha parets, paviments i també estructures muràries de gran amplada amb paraments de pedra exterior i farcit intern de pedres i terra.

A la zona del castell han aparegut nombrosos materials ceràmics que van des d'un fragment de ceràmica espatulada amb cordó imprès i un altre de decoració incisa d'espiga datables del Bronze Final o primera Edat del Ferro, fins a ceràmiques medievals i modernes, passant per fragments de campaniana A que segons J. de la Vega aparegueren amb les restes de fonaments de les construccions enderrocades per bastir l'actual fortalesa de Castellciutat. Una part del material està a l'Hotel el Castell, que ocupa actualment la major part de l'emplaçament.

La planimetria del segle XVIII mostra que al pati del sector sud-est de la part baixa de la fortalesa hi hagué l'església medieval de Sant Feliu de Castellciutat, que fou enderrocada ja avançat aquest segle.

Dades històriques: Els orígens de la fortalesa de Ciutat són força antics, fins al punt que s'han trobat indicis de la presència d'hàbitat al turó de l'Edat de Bronze. Amb tot, no tenim proves determinants per concloure des de quin moment el turó és ocupat amb funcions defensives. Les evidències més antigues en aquest sentit remunten a principis del segle X, en què hi havia la principal residència dels comtes d'Urgell que devia aprofitar un antic assentament estratègic que dominava l'important itinerari del Segre en el punt de la seva unió amb el riu Valira.

Durant l'edat mitjana, arran de les progressives absències dels comtes urgellencs dels territoris originaris del seu comtat, la residència comtal entrà en decadència i,

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

TURÓ DE CASTELLCIUTAT

PA CB01

finalment, passà al domini dels vescomtes de Castellbò l'any 1135. L'any 1190, en el decurs de les guerres que enfrontaven els vescomtes amb els homes de l'Església d'Urgell, el castell fou destruït i posteriorment reconstruït. L'any 1548, amb la incorporació del vescomtat a la Corona, el castell també passà a ser titularitat reial i jugà un modest paper en les guerres que tingueren lloc al llarg dels segles XVI i, sobretot, XVII.

L'any 1692, després de la invasió francesa de l'any anterior i el consegüent saqueig de la Seu d'Urgell, es plantejà la necessitat de construir una fortalesa moderna per protegir aquell punt fronterer i per fer-lo resistent a la moderna artilleria. Després de valorar la reconstrucció de les muralles de la Seu d'Urgell, desmantellades pels francesos, s'optà per reforçar l'antic castell de Castellciutat, a partir del projecte de l'enginyer italià Ambrosio Borsano. El projecte consistia en convertir l'emplaçament en una moderna fortalesa amb baluards i murs resistents a l'artilleria. La seva construcció va obligar a desmantellar el poble de Castellciutat, situat fins aleshores al peu del castell, el qual va haver de ser traslladat al coll que hi ha unes desenes de metres al sud.

Bibliografia: VILLARÓ i BOIX, Albert, *El Castell de Ciutat* (inèdit, 2000).

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

TURÓ DE CASTELLCIUTAT

PA CB01

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

ENTORN DE SANT FELIU DE CASTELLCIUTAT

PA CB02

Altres denominacions: Plaça General Moragues

LOCALITZACIÓ:

Indret: Castellciutat

Adreça: Carrer Església, 6.
25710 Castellciutat, La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 371.898
Y: 4.690.584

Ref. Cadastral: 1906601CG7910N0001TD

Sup. Segons Cadastre: 459m²

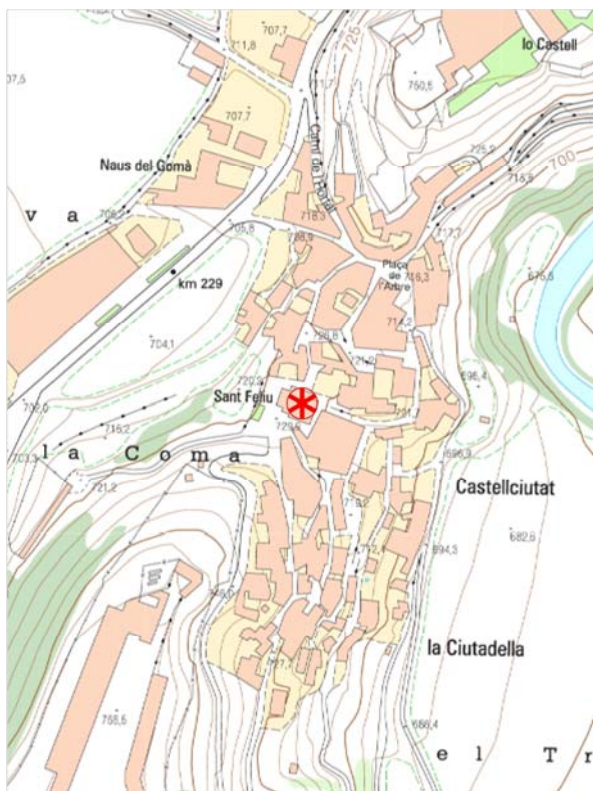
Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell
PMU Castellciutat.

Classificació: SUC. Sòl urbà consolidat

Qualificació: Sistema d'equipaments

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Façana de ponent (2015)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: ---
Procedència: ---
Nº inventari: ---
Nº reg/cat: ---
data: ---
Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arqueològic.
Categoria: EPA
Nivell prot.: Integral

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

ENTORN DE SANT FELIU DE CASTELLCIUTAT

PA CB02

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Tipus:</i>	Necròpolis
<i>Cronologia:</i>	Època moderna i contemporània.
<i>Context:</i>	Parc urbà amb bancs i gronxadors, antic accés de l'església de Sant Feliu de Castellciutat.
<i>Elements:</i>	Restes d'individus vistos durant les obres d'urbanització de la plaça.
<i>Ús actual:</i>	Esbarjo.
<i>Ús original:</i>	Necròpolis.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Conjunt/elements:</i>	Dolent. Intervencions urbanístiques sense control arqueològic.
<i>Entorn de protecció:</i>	Regular.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Documentació de les formes de vida del nucli de Castellciutat després del seu trasllat a finals del segle XVII.
<i>Elements:</i>	Zona de protecció arqueològica definida en els plànols d'ordenació, subsòl i el seu entorn.
<i>Entorn de protecció:</i>	-.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Es permetrà qualsevol de les intervencions previstes d'acord amb el decret 78/2002, de 5 de març, o normativa que el substitueixi.
<i>Entorn de protecció:</i>	-.
<i>Regulació:</i>	Àrea de Protecció Arqueològica A Nivell de Protecció Arqueològica 1
<i>Altres intervencions:</i>	-
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM /

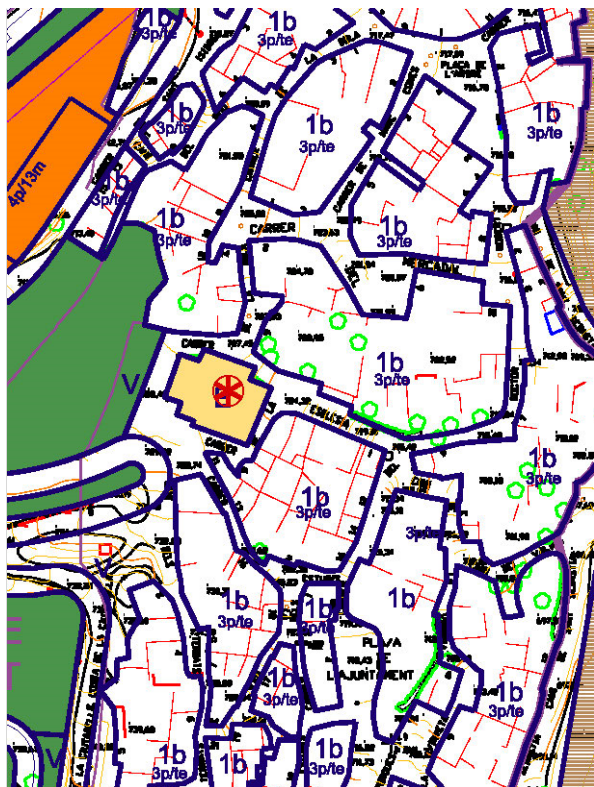
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

ENTORN DE SANT FELIU DE CASTELLCIUTAT

PA CB02

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Plaça del General Moragues (2015)

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

ENTORN DE SANT FELIU DE CASTELLCIUTAT

PA CB02

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Durant la dècada de 1990, en el decurs de les obres d'urbanització de l'espai situat al costat de llevant de l'església de Sant Feliu de Castellciutat, foren observades restes humanes que eren remogudes per les màquines i els operaris.

Dades històriques: Podria tractar-se de l'antic cementiri de Sant Feliu de Castellciutat, situat originàriament a redòs de l'església construïda cap a 1695, a partir del moment en què la refortificació del castell de Castellciutat va obligar a traslladar el nucli de població més al sud. Més endavant, el cementiri seria traslladat al vessant de ponent del turó de Castellciutat, i l'antic cauria en l'oblit.

Bibliografia: Conversa amb diversos veïns de Castellciutat.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

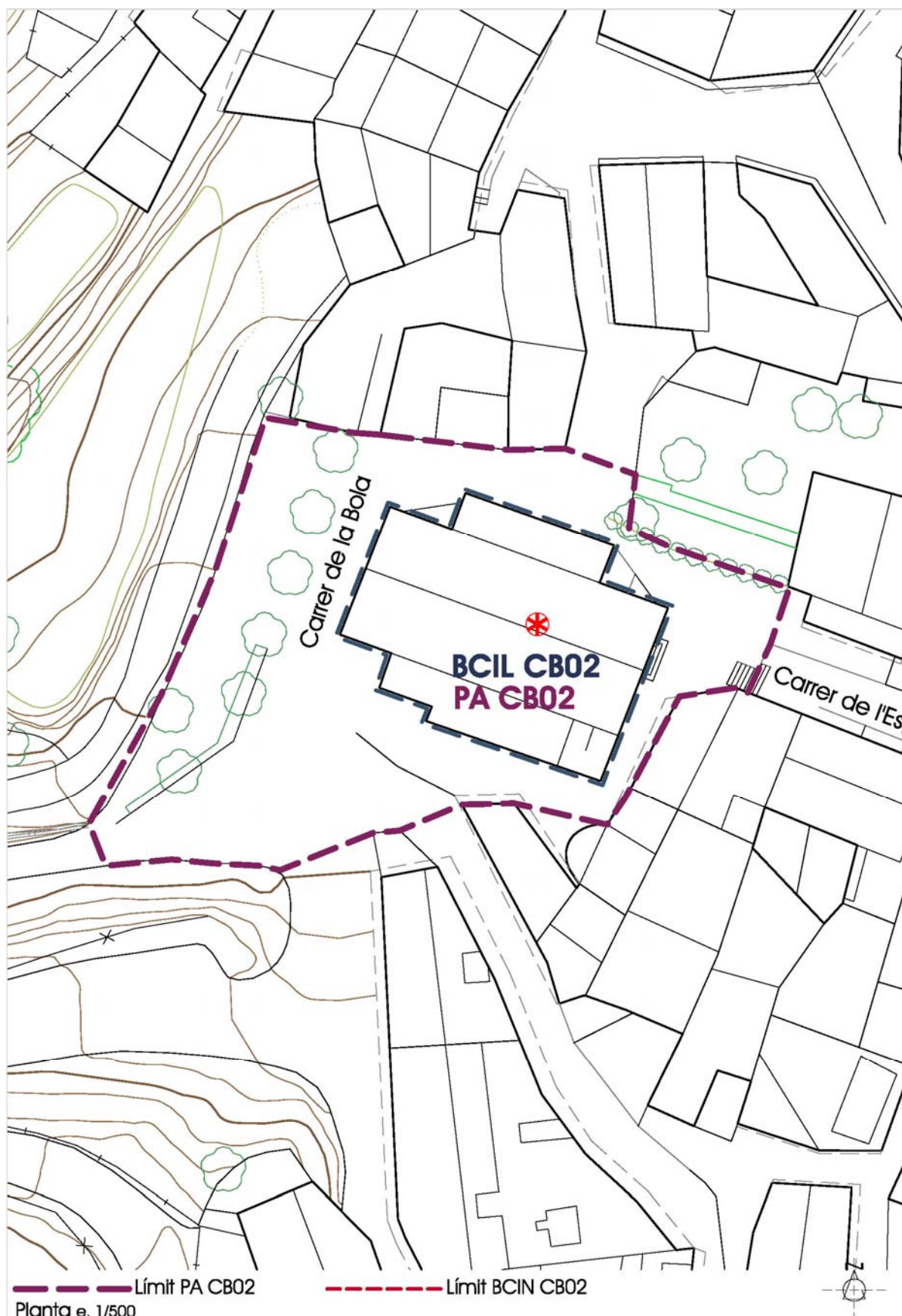
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

ENTORN DE SANT FELIU DE CASTELLCIUTAT

PA CB02

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

ENTORN DE SANT ESTEVE DEL PONT

PA CB03

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Castellciutat

Adreça: Camí de Sant Esteve.
25711 Castellciutat, La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 372.546
Y: 4.691.891

Ref. Cadastral: 25252A006000520000FO

Sup. Segons Cadastre: 870m²

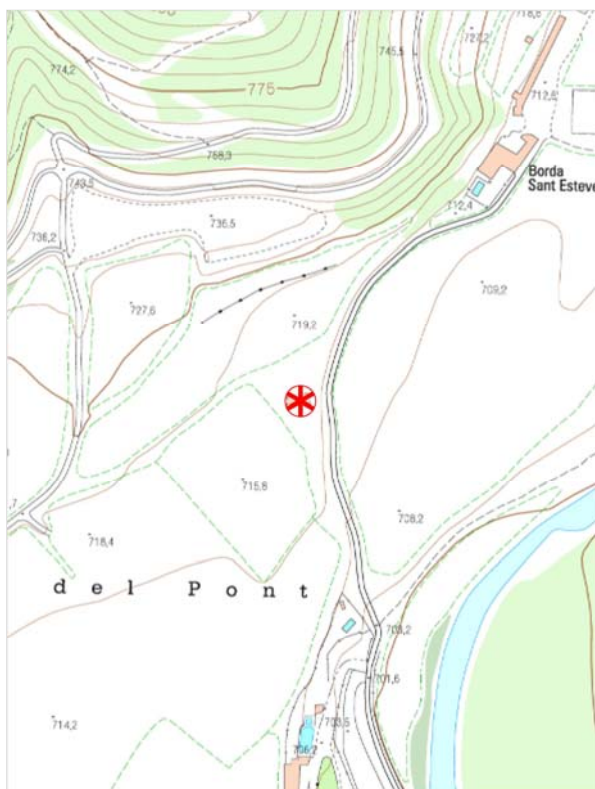
Titularitat: Privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell

Classificació: SNU. Sòl no urbanitzable

Qualificació: 9a. Zona de sòl protegit de
valor agrícola-ramader

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Absis de Sant Esteve del Pont (2014)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: ---

Procedència: ---

Nº inventari: ---

Nº reg/cat: ---

data: ---

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni arqueològic.

Categoria: EPA

Nivell prot.: Integral

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

ENTORN DE SANT ESTEVE DEL PONT

PA CB03

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Tipus:</i>	Necròpolis
<i>Cronologia:</i>	Època medieval.
<i>Context:</i>	Prats creuats per una carretera. Terrassa fluvial.
<i>Elements:</i>	Necròpolis situada a l'entorn de l'església de Sant Esteve del Pont, a la base de la terrassa fluvial sobre la qual és edificada.
<i>Ús actual:</i>	Prats.
<i>Ús original:</i>	Necròpolis.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Conjunt/elements:</i>	Dolent. Intervencions sense control arqueològic.
<i>Entorn de protecció:</i>	Dolent.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Contextualització històrica de l'antic nucli de Sant Esteve del Pont i de la important via de comunicació que hi passava.
<i>Elements:</i>	Zona de protecció arqueològica definida en els plànols d'ordenació i el seu subsòl i el seu entorn.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es delimita un radi de 50m respecte Sant Esteve del Pont

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Es permetrà qualsevol de les intervencions previstes d'acord amb el decret 78/2002, de 5 de març, o normativa que el substitueixi.
<i>Entorn de protecció:</i>	Qualsevol tipus d'obra que afecti el subsòl serà d'aplicació el definit en l'apartat de regulació.
<i>Regulació:</i>	Àrea de Protecció Arqueològica A Nivell de Protecció Arqueològica 1
<i>Altres intervencions:</i>	-
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM

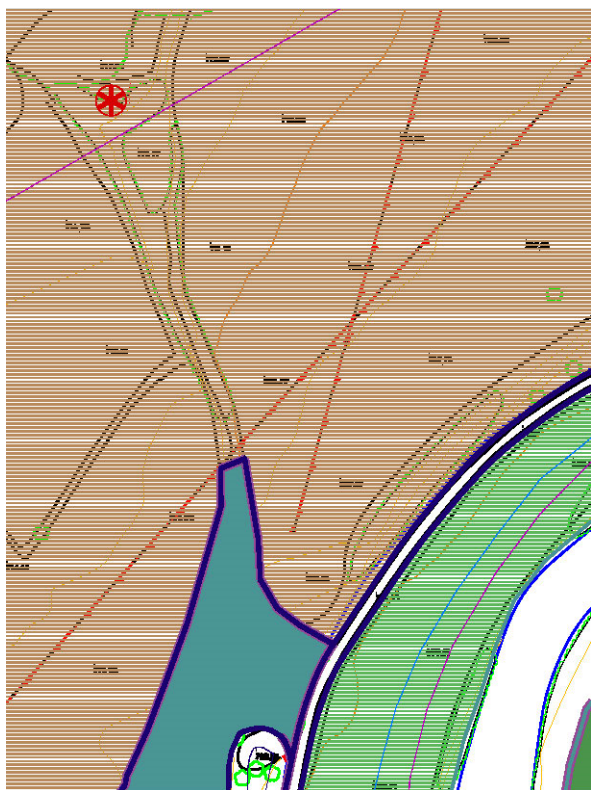
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

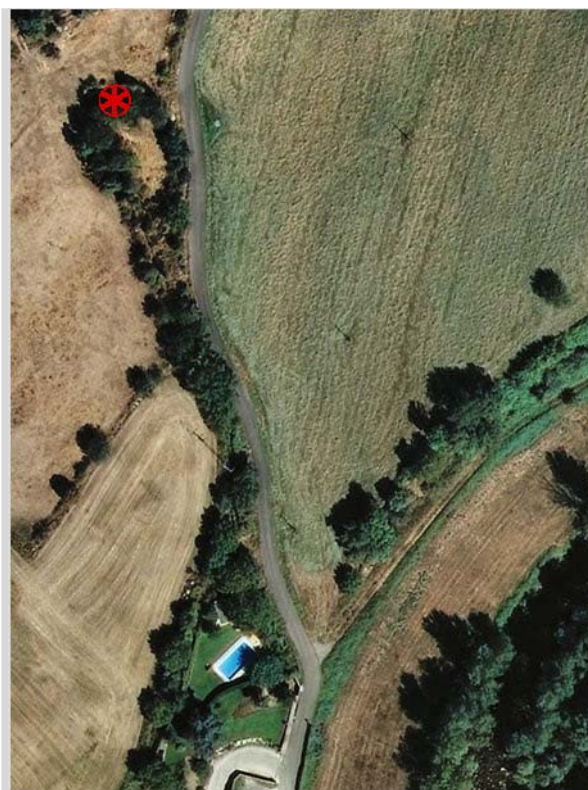
PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

ENTORN DE SANT ESTEVE DEL PONT

PA CB03

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Mur de ponent, amb les traces del que fou l'accés la nau.

ENTORN DE SANT ESTEVE DEL PONT

PA CB03

Nau interior capçada a llevant per un absis (2015)

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Els ossos de diversos individus foren observats l'any 1999 en una rasa oberta al peu de la terrassa on està construïda l'església de Sant Esteve del Pont, oberta entre la carretera d'accés a la Borda Sant Esteve, situada unes desenes de metres al nord, i el prat veí que s'estén fins al riu Valira. La rasa fou tapada sense control arqueològic.

Dades històriques: Segons tots els indicis, podria tractar-se del cementiri associat a l'antiga església parroquial de Sant Esteve del Pont. Els primers esments al lloc o la vila de Sant Esteve els trobem en la documentació a partir de l'any 961 i sovintegen durant els segles posteriors. L'any 1064 s'especifica que aquesta vila és situada prop del pont del Valira, un pont que tenia una importància cabdal en la viabilitat d'aquest sector de l'Urgellet, ja que enllaçava el tram del camí ral que pujava per la vall del Segre amb el tram del mateix camí que continuava cap a la Cerdanya, i que donaria lloc al topònim de Sant Esteve del Pont a partir del segle XIV. L'església de Sant Esteve és citada en una permuta de l'any 1016 i també figura en l'acta de consagració de l'església abacial de Sant Serni de Tavèrnoles l'any 1040. L'any 1088 es documenta la venda d'una terra situada a la capçalera de l'església de Sant Esteve. L'any 1314, en la visita realitzada pels delegats de l'arquebisbe de Tarragona, consta la parròquia de Sant Esteve del Pont per bé que no hi vivia en aquell moment cap parroquià. L'any 1575 el visitador del bisbat d'Urgell no va poder entrar a l'església perquè era tancada i l'any 1758 consta l'església de Sant Esteve com a annexa a la comunitat de la Seu d'Urgell, amb l'obligació de subministrar sagraments a les dues cases que en depenien i celebrar la missa el dia de Sant Esteve, de la Santa Creu de maig, de Sant Esteve d'agost i de Tots Sants. S'apunta també la necessitat d'emprendre algunes reparacions a l'edifici. A la renovació parroquial de 1904, la parròquia de Sant Esteve del Pont va ser suprimida i integrada a la de Castellciutat. L'any 1999

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

ENTORN DE SANT ESTEVE DEL PONT

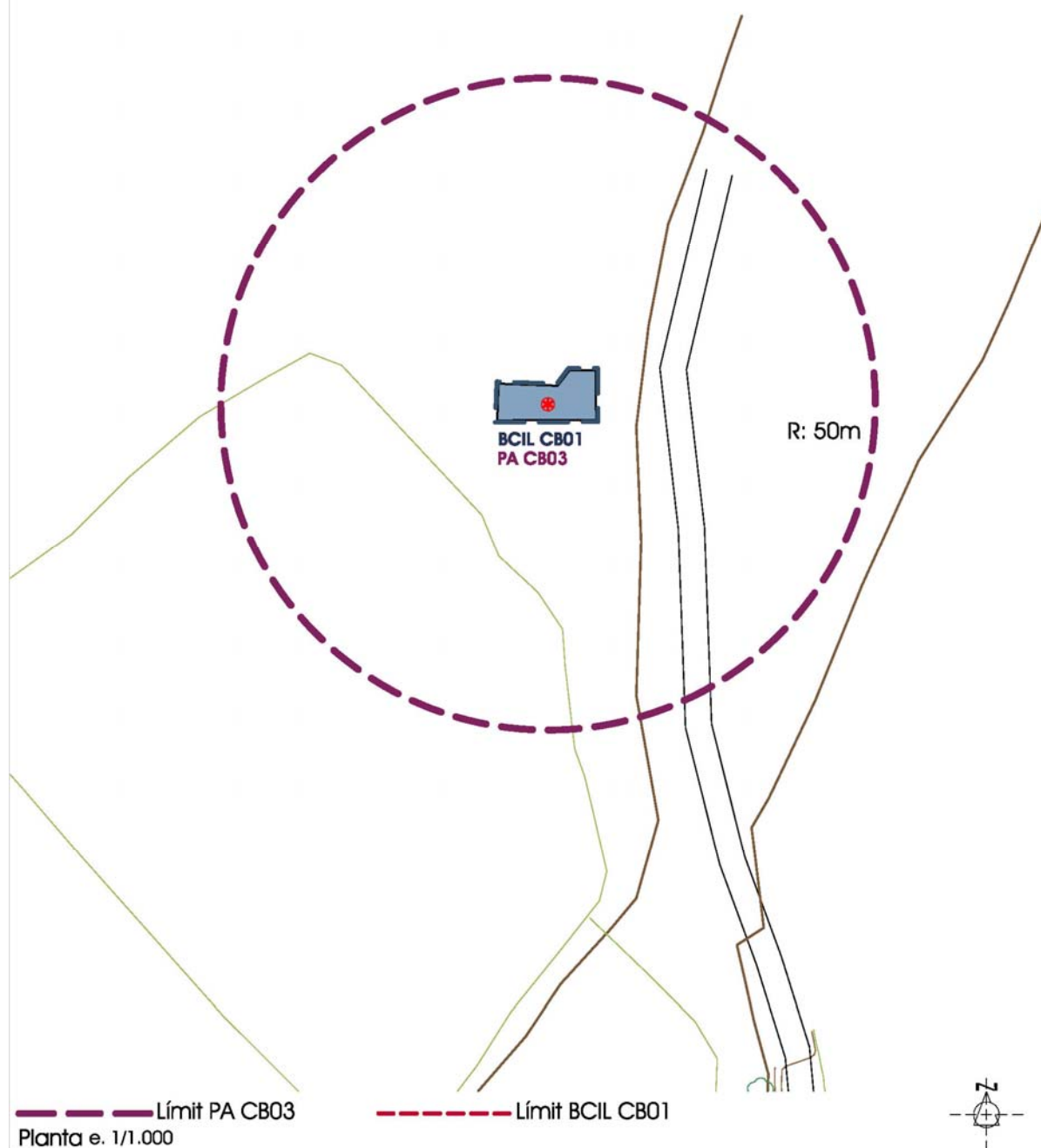
PA CB03

es dugué a terme una intervenció arqueològica a l'interior, codirigida per Pep Farràs i Albert Villaró. D'aleshores ençà resta abandonada.

Bibliografia: ---

Observacions: Les restes foren observades per Carles Gascón, un dels autors de la fitxa.

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

ESTUDI DE RECURSOS PATRIMONIALS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

TOMBA DEL BARRI DE SANT PERE

PA CB04

Altres denominacions: ---

LOCALITZACIÓ:

Indret: Barri de Sant Pere

Adreça: Carretera N-260
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 374.797
Y: 4.691.264

Ref. Cadastral: ---

Sup. Segons Cadastre: ---

Titularitat: Pública

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: PGOUM de La Seu d'Urgell

Classificació: SNU. Sòl no urbanitzable

Qualificació: Sistema general de comunicació

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Tomba de llosa partida pel talús (2012)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: xxxxxxxx

Procedència: xxxxxxxx

Nº inventari: xxxxxxxx

Nº reg/cat: xxxxxxxx

data: xxxxxxxx

Altres: xxxxxxxx

Protecció proposada:

Tipus de bé: xxxxxxxx

Categoria: xxxxxxxx

Nivell prot.: xxxxxxxx

ESTUDI DE RECURSOS PATRIMONIALS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

TOMBA DEL BARRI DE SANT PERE

PA CB04

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Tipus:</i>	Tomba.
<i>Cronologia:</i>	Possiblement medieval.
<i>Context:</i>	Talús de la carretera N-260, Km. 225.
<i>Elements:</i>	Tomba de llosa partida pel talús.
<i>Ús actual:</i>	Cap
<i>Ús original:</i>	Enterrament

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Conjunt/elements:</i>	Dolent. Manca de control arqueològic.
<i>Entorn de protecció:</i>	Dolent.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Testimoni de les formes i els indrets d'enterrament antics als entorns de la Seu d'Urgell. Possible vinculació amb l'antiga <i>strata ceretana</i> .
<i>Elements:</i>	Zona de protecció arqueològica definida en els plànols d'ordenació, subsòl i el seu entorn.
<i>Entorn de protecció:</i>	Es delimita un radi de 25m.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Es permetrà qualsevol de les intervencions previstes d'acord amb el decret 78/2002, de 5 de març, o normativa que el substitueixi.
<i>Entorn de protecció:</i>	Qualsevol tipus d'obra que afecti el subsòl serà d'aplicació el definit en l'apartat de regulació.
<i>Regulació:</i>	Àrea de Protecció Arqueològica A Nivell de Protecció Arqueològica 1
<i>Altres intervencions:</i>	-
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM

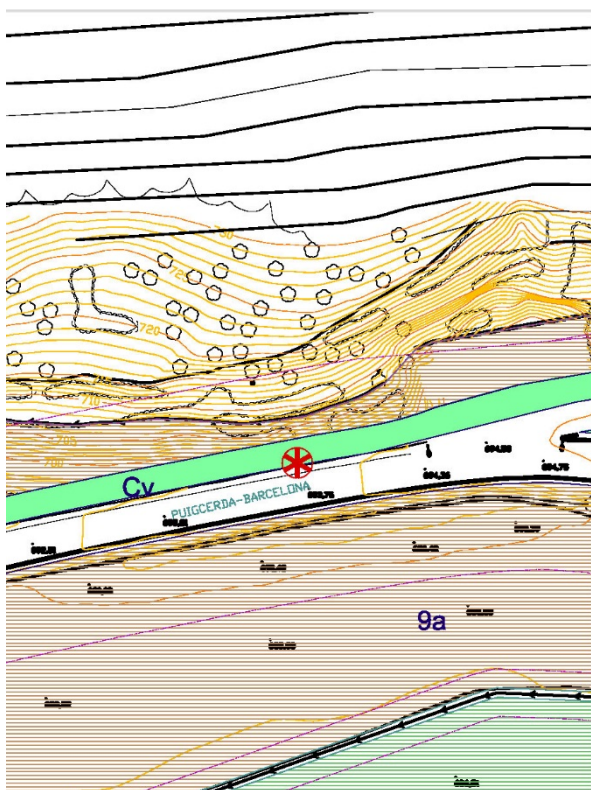
ESTUDI DE RECURSOS PATRIMONIALS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

TOMBA DEL BARRI DE SANT PERE

PA CB04

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Tomba situada en el talús de la carretera N-240 (2012)

TOMBA DEL BARRI DE SANT PERE

PA CB04

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

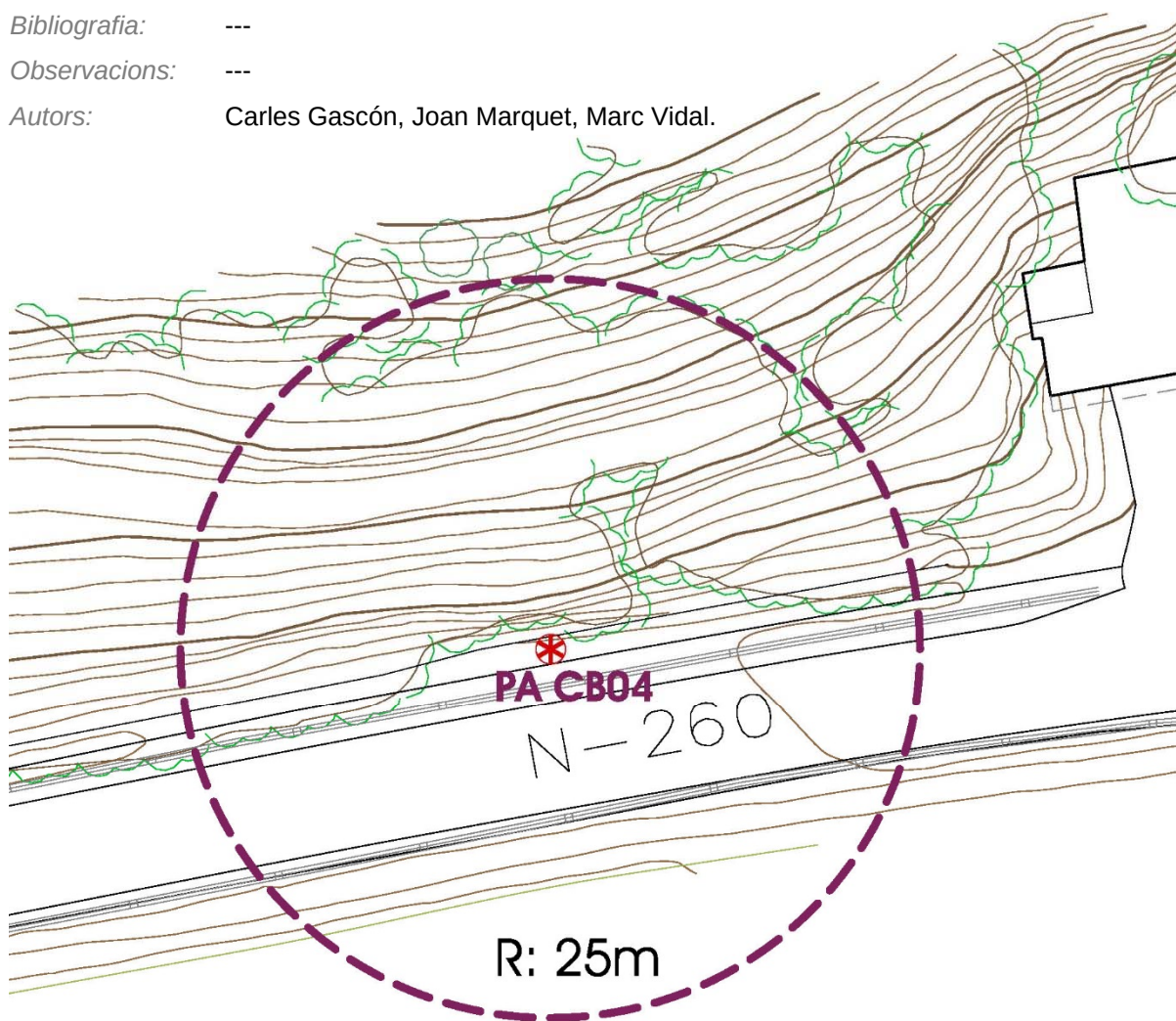
Descripció de l'element: Tomba localitzada en un talús de la carretera N-260, en un punt situat entre els barris de Sant Antoni i de Sant Pere. Malgrat la manca de seguiment arqueològic, s'endevina una tomba partida, de llosa, d'una tipologia que recorda a les medievals, sense restes humanes aparents al seu interior.

Dades històriques: La tomba queda relativament lluny de qualsevol centre de culte conegut, el més proper dels quals seria l'església de Sant Pere de Somont, situada un quilòmetre a llevant. No obstant, la proximitat del paratge de Leucata, que considerem un derivat de l'antic topònim d'Illatica, documentat a l'edat mitjana, podria tenir a veure amb l'existència d'una necròpolis antiga per les immediacions, ja que el topònim fa referència a mausoleu en llatí.

Bibliografia: ---

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

Nivell prot.: Integral

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

ANTIC CEMENTIRI DELS DOMINICS

PA EX01

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Tipus:</i>	Necròpolis
<i>Cronologia:</i>	1274-1364
<i>Context:</i>	Entorn totalment urbanitzat a l'actualitat, articulat per l'avinguda de Joan Garriga i Massó i edificis a banda i banda, en el decurs de la construcció dels quals foren localitzades les restes.
<i>Elements:</i>	Restes d'una necròpolis amb presència d'enterraments, làpides i columnes del claustre de l'antic convent dels dominics.
<i>Ús actual:</i>	---
<i>Ús original:</i>	Cementiri.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Conjunt/elements:</i>	Dolent. Va ser aixecat en una bona part l'any 1990, durant les obres de construcció de l'actual estació d'autobusos, sense cap control arqueològic. L'any 2011 aparegueren restes en una obra de l'altre costat del carrer. En aquesta ocasió sí que se'n va fer seguiment amb els tècnics pertinents.
<i>Entorn de protecció:</i>	Regular.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Es tracta d'una de les necròpolis medievals localitzades a la Seu d'Urgell, precisament un dels cementiris més populars entre els urgellencs durant la crisi de la pesta negra a mitjan segle XIV.
<i>Elements:</i>	Zona de protecció arqueològica definida en els plànols d'ordenació i el seu subsòl.
<i>Entorn de protecció:</i>	-.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Es permetrà qualsevol de les intervencions previstes d'acord amb el decret 78/2002, de 5 de març, o normativa que el substitueixi.
<i>Entorn de protecció:</i>	-.
<i>Regulació:</i>	Àrea de Protecció Arqueològica A Nivell de Protecció Arqueològica 1
<i>Altres intervencions:</i>	-
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

ANTIC CEMENTIRI DELS DOMINICS

PA EX01

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Creuament carrer Garriga i Massó amb carrer Bisbe Benlloch

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

ANTIC CEMENTIRI DELS DOMINICS

PA EX01

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: Restes d'una necròpolis amb presència d'enterraments, làpides i columnes del claustre de l'antic convent dels dominics. Es troba en un entorn totalment urbanitzat a l'actualitat, articulat per l'avinguda de Joan Garriga i Massó i edificis a banda i banda, en el decurs de la construcció dels quals foren localitzades les restes.

Dades històriques: La implantació de l'orde dels dominics al bisbat d'Urgell és sorprenentment tardana, si tenim en compte el gran desenvolupament que tingueren determinades dissidències religioses a l'entorn de la seu episcopal. La competència en la captació de donacions pietoses en relació al clergat preestablert en podria ser l'explicació. L'any 1274 el capítol general de l'orde dels dominics celebrat a Pest va ordenar la fundació d'un convent dominic a la Seu d'Urgell. La primera església i casa religiosa fou construïda als afores de la població, a l'anomenada partida de les Tombes. La primera pedra del convent fou col·locada solemnement pel vescomte Ramon Folc IV de Cardona abans de 1296.

L'any 1364, en el context de l'estat de guerra constant que travessava la Corona d'Aragó durant el regnat de Pere el Cerimoniós, es procedí a la construcció d'una nova muralla que tancava tot el recinte urbà de la Seu d'Urgell i el convent de Sant Domènec quedava fora muralles, en un punt massa proper a aquestes, amb tot el perill que això comportava de convertir-se en un reducte avançat que pogués caure a mans d'una força enemiga. Per aquest motiu s'ordenà el seu enderroc i el trasllat de la comunitat dins dels murs, a l'antiga església de Sant Miquel, que s'erigia al nord de la catedral de Santa Maria des del segle XI.

El cementiri dels dominics va estar en actiu en el moment en què va arribar l'epidèmia de la pesta negra, l'any 1348. En aquell temps el cementiri de Sant Domènec va ser el més triat per tenir la sepultura, amb un 43% en relació al total d'enterraments d'aquells moments. Precisament, aquesta popularitat dels dominics incentivava la pietat dels fidels i eren molts els que els confiaven la seva ànima i els seus béns, fins al punt que això aixecava el recel dels mateixos canonges de la catedral, que veien com paral·lelament disminuïen els seus ingressos per aquests conceptes. Segurament aquest seria el motiu de l'endarreriment de la implantació dels dominics a la Seu d'Urgell.

El cementiri fou descobert durant les obres de construcció de l'actual estació d'autobusos de la Seu d'Urgell, l'any 1990, en el decurs de les quals fou aixecada una part sense control arqueològic. L'any 2011, en la construcció de l'edifici del Portal d'Andorra número 4, amb façana a l'avinguda de Joan Garriga i Massó, es trobaren noves restes del cementiri que, en aquesta ocasió, comptaren amb seguiment arqueològic.

Bibliografia: BATLLE i GALLART, Carme, *La Seu d'Urgell medieval: La ciutat i els seus habitants*, Rafael Dalmau Editor, Barcelona 1985, p. 144-146.

DIAGO, Francisco, *Historia de la Provincia de Aragón de la orden de predicadores*, Librerías París-Valencia, València 1999 (edició facsímil de l'original de 1599), f. 270.

MARQUÈS, Benigne, "Els pergamins del convent dels dominics de la Seu d'Urgell (1257-1574)", *Urgellia*, 17 (2008-2010), p. 441-570.

VILLARÓ i BOIX, Albert, *Hèrcules i la ciutat. Un passeig per la història de la Seu*, Caixa de Catalunya, Barcelona 1995, p. 85 i 92-93.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

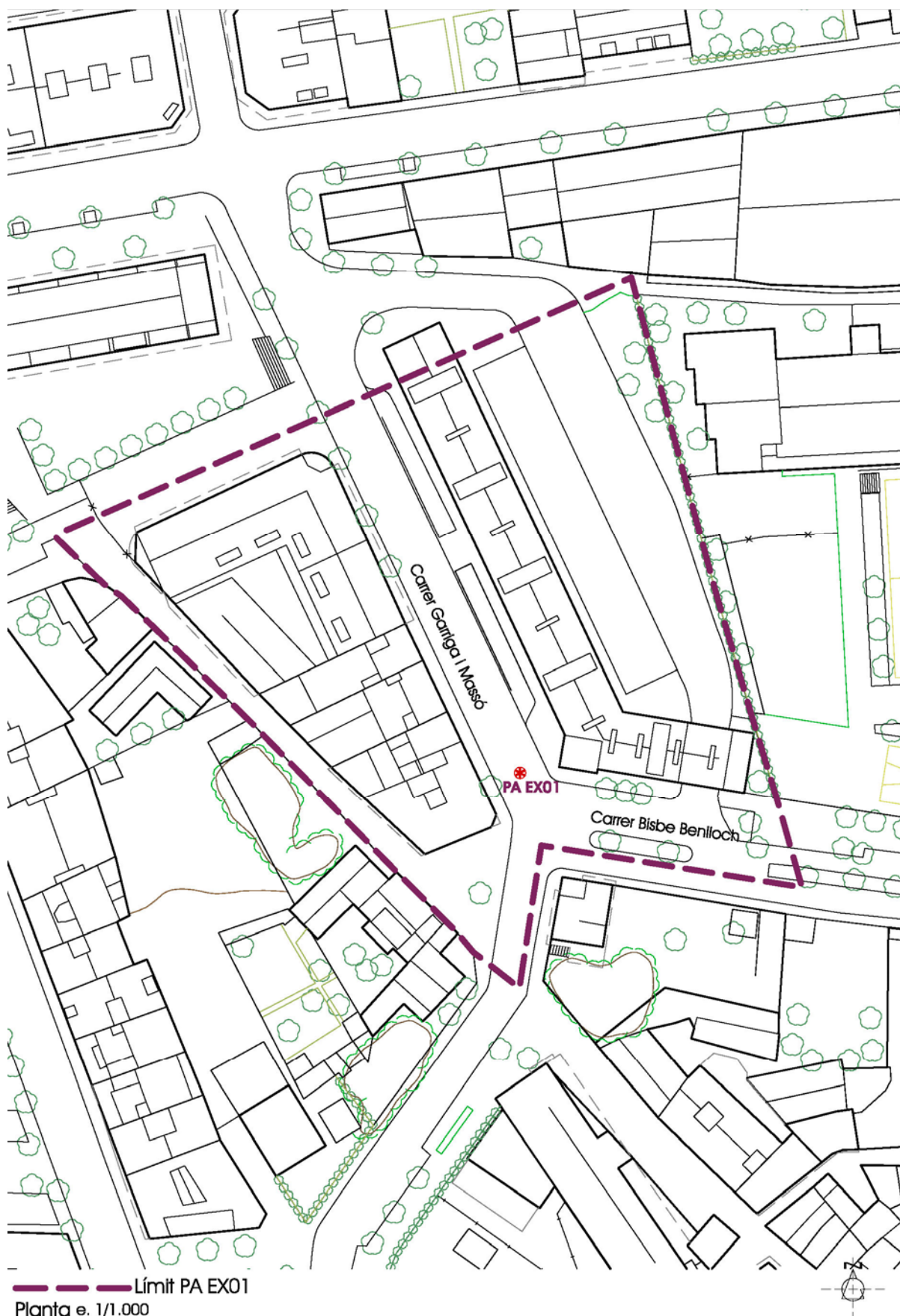
CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

ANTIC CEMENTIRI DELS DOMINICS

PA EX01

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

EL FIRAL

PP EX01

Altres denominacions: Bòbila del Domenjó

LOCALITZACIÓ:

Indret: Antiga Bòbila del Domenjó

Adreça: La Seu d'Urgell, Zona nord.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373.087
Y: 4.691.288

Ref. Cadastral: --

Sup. Segons Cadastre: --

Titularitat: privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: Pla General d'Ordenació
Urbanística Municipal.

Classificació: SU. Sòl urbà no consolidat

Qualificació: --

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Entorn de l'antiga Bòbila del Domenjó (2014)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: ---

Procedència: ---

Nº inventari: ---

Nº reg/cat: ---

data: ---

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni paleontològic.

Categoria: EPA

Nivell prot.: Integral

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

EL FIRAL

PP EX01

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Tipus:</i>	Jaciment paleontològic
<i>Cronologia:</i>	Miocè superior
<i>Context:</i>	Antiga bòbila, actualment en desús, que conserva encara part de les construccions.
<i>Elements:</i>	Jaciment configurat per argiles on s'hi trobà la mandíbula d'un simi miocènic.
<i>Ús actual:</i>	Bòbila en desús.
<i>Ús original:</i>	---

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

<i>Conjunt/elements:</i>	Regular. No hi ha hagut cap intervenció paleontològica des de la descoberta de la mandíbula l'any 1913, a excepció del seguiment paleontològic puntual per les obres de la carretera d'accés al barri del Serrat de la Capella.
<i>Entorn de protecció:</i>	Regular.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

<i>Raons catalogació:</i>	Importància de la troballa per la documentació de la vida a finals del Miocè al Pirineu català.
<i>Elements:</i>	Zona de protecció arqueològica definida en els plànols d'ordenació, subsòl i el seu entorn.
<i>Entorn de protecció:</i>	-

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

<i>Tipus d'intervenció:</i>	Es permetrà qualsevol de les intervencions previstes d'acord amb el decret 78/2002, de 5 de març, o normativa que el substitueixi.
<i>Entorn de protecció:</i>	-.
<i>Regulació:</i>	Àrea de Protecció Arqueològica A Nivell de Protecció Arqueològica 1
<i>Altres intervencions:</i>	-
<i>Usos permesos:</i>	Els que disposa l'actual PGOUM

EL FIRAL

PP EX01

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Entorn de la Teuleria del Firal (2014)

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

EL FIRAL

PP EX01

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: El jaciment paleontològic de la Teuleria del Firal se situa a l'antiga bòbila del Domenjó, en un vessant ric en argiles que ha propiciat històricament l'assentament d'una activitat de terrissaires, al sud del barri del Serrat de la Capella. L'any 1913 fou localitzada en aquesta bòbila, per part de Maties Domenjó, la mandíbula d'un Hispanopithecus, un antic simi del miocè superior que visqué en aquest àmbit del Pirineu, de clima i morfologia molt diferent a l'actual, en aquella època, el qual fins fa poc temps havia estat identificat amb l'espècie del Dryopithecus Fontani.

Dades històriques: ---

Bibliografia: VIDAL, Lluís Marià, "Nota sobre la presencia de Dryopithecus en el Mioceno Superior del Pirineo Catalán", *Boletín de la Real Sociedad Española de Historia Natural*, 1914.

Conversa amb el paleontòleg David Alba.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

EL FIRAL

PP EX01

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

TEULERIA DEL FIRAL

PP EX02

Altres denominacions: Bòbila del Domenjó

LOCALITZACIÓ:

Indret: Antiga Teuleria Gispert

Adreça: La Seu d'Urgell, Zona nord.
25700 La Seu d'Urgell

Coordenades UTM: X: 373393,79
Y: 4691244,22

Ref. Cadastral: --

Sup. Segons Cadastre: --

Titularitat: privada

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent: Pla General d'Ordenació
Urbanística Municipal.

Classificació: SU. Sòl urbà no consolidat

Qualificació: --

Plànol de localització. E. 1/5.000
Font: ICC

Carrer del Monturull (2014)

CATALOGACIÓ:

Protecció existent:

Categoria: ---

Procedència: ---

Nº inventari: ---

Nº reg/cat: ---

data: ---

Altres: ---

Protecció proposada:

Tipus de bé: Patrimoni paleontològic.

Categoria: EPA

Nivell prot.: Integral

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

TEULERIA DEL FIRAL

PP EX02

DESCRIPCIÓ DEL BÉ:

<i>Tipus:</i>	Jaciment paleontològic
<i>Cronologia:</i>	Miocè superior
<i>Context:</i>	Antiga bòbila, actualment desapareguda,
<i>Elements:</i>	---
<i>Ús actual:</i>	---
<i>Ús original:</i>	---

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

Conjunt/elements: Regular. No hi ha hagut cap intervenció paleontològica des de la descoberta de la mandíbula l'any 1913, a excepció del seguiment paleontològic puntual per les obres de la carretera d'accés al barri del Serrat de la Capella.

Entorn de protecció: Regular.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE:

Raons catalogació: Importància de la troballa per la documentació de la vida a finals del Miocè al Pirineu català.

Elements: Zona de protecció arqueològica definida en els plànols d'ordenació, subsòl i el seu entorn.

Entorn de protecció: -

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

Tipus d'intervenció: Es permetrà qualsevol de les intervencions previstes d'acord amb el decret 78/2002, de 5 de març, o normativa que el substitueixi.

Entorn de protecció: -.

Regulació: Àrea de Protecció Arqueològica A
Nivell de Protecció Arqueològica 1

Altres intervencions: -

Usos permesos: Els que disposa l'actual PGOUM

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

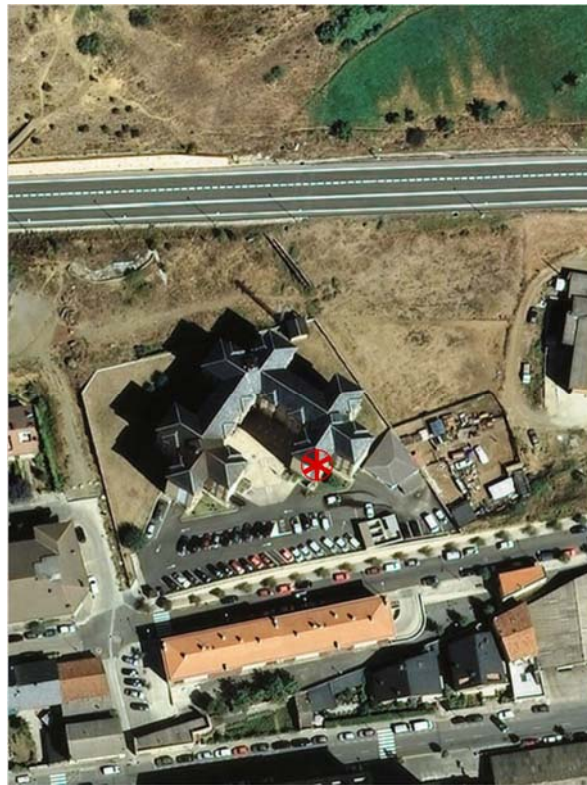
PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

TEULERIA DEL FIRAL

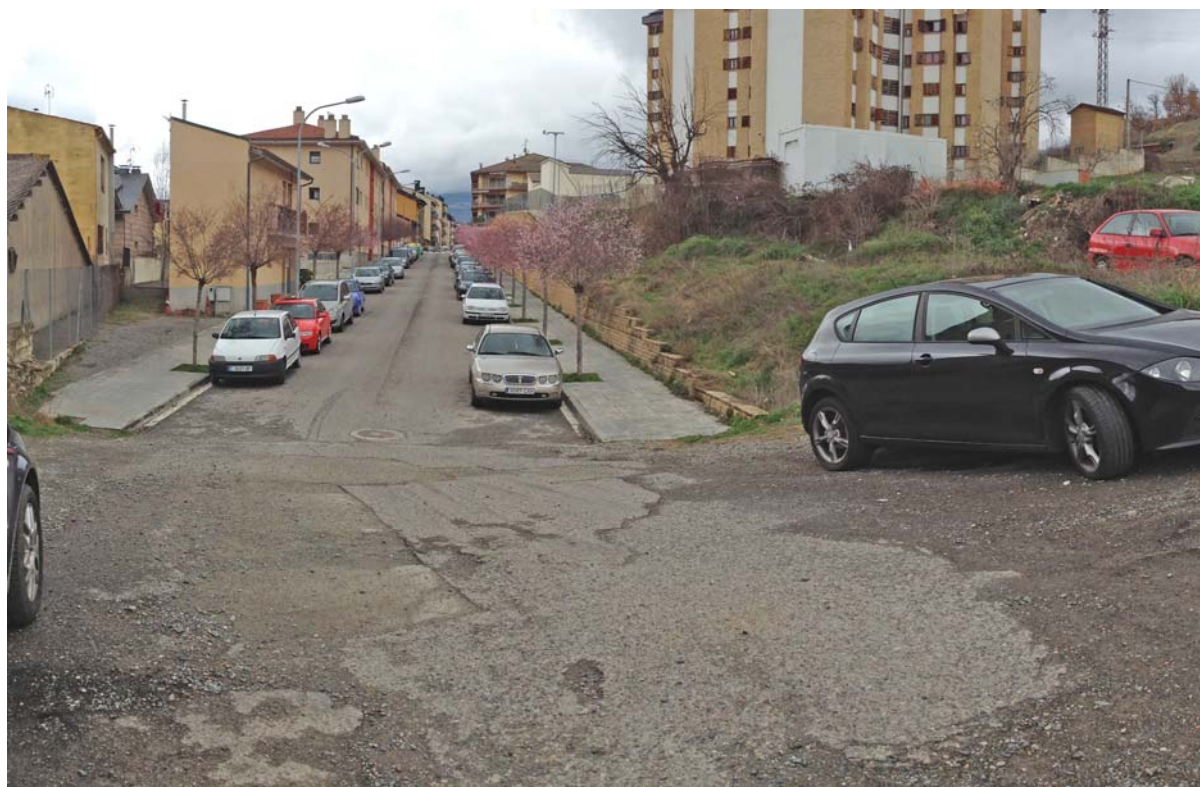
PP EX02

Planejament urbanístic. E. 1/2.000
Font: PGOUM

Ortofoto. E. 1/2.000
Font: ICC

Entorn del Firal (2014)

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

TEULERIA DEL FIRAL

PP EX02

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Descripció de l'element: El jaciment paleontològic de la Teuleria del Firal se situa a l'antiga bòbila del Domenjó, en un vessant ric en argiles que ha propiciat històricament l'assentament d'una activitat de terrissaires, al sud del barri del Serrat de la Capella. L'any 1913 fou localitzada en aquesta bòbila, per part de Maties Domenjó, la mandíbula d'un Hispanopithecus, un antic simi del miocè superior que visqué en aquest àmbit del Pirineu, de clima i morfologia molt diferent a l'actual, en aquella època, el qual fins fa poc temps havia estat identificat amb l'espècie del Dryopithecus Fontani.

Dades històriques: ---

Bibliografia: VIDAL, Lluís Marià, "Nota sobre la presencia de Dryopithecus en el Mioceno Superior del Pirineo Catalán", *Boletín de la Real Sociedad Española de Historia Natural*, 1914.

Conversa amb el paleontòleg David Alba.

Observacions: ---

Autors: Carles Gascón, Joan Marquet, Marc Vidal.

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC - PALEONTOLÒGIC

TEULERIA DEL FIRAL

PP EX02

